

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

CORPUS ΑΡΧΑΙΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ

Λατομεία του ελλαδικού χώρου
από τους προϊστορικούς έως τους μεσαιωνικούς χρόνους

Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά, Ειρήνη Πουπάκη
Αλέξης Ευσταθόπουλος, Αχιλλέας Χατζηκωνσταντίνου

ΑΘΗΝΑ 2014

CORPUS APXAIΩN ΛATOMEIΩN
Λατομεία του ελλαδικού χώρου
από τους προϊστορικούς έως τους μεσαιωνικούς χρόνους

Με τη χρηματοδότηση
του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Ερευνητικό πρόγραμμα «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»

Εικόνες

Αλέξης Ευσταθόπουλος: 1-2, 7-8, 10-13, 17, 22, 25, 27-43, 45-46

Ρένα Πουπάκη: 3-6, 9, 14-16, 18-21, 26, 44

Μ. Χιδίρογλου - Ειρ. Πουπάκη: 47-48

Ηλίας Λιακόπουλος: 23-24

Σελίδωση, εκδοτική επιμέλεια

Κική Μπίρταχα

ISBN: 978-960-354-342-8

© Πανεπιστήμιο Αθηνών και οι συγγραφείς του παρόντος τόμου.

Διανομή - διάθεση

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ - Α. ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΑ & ΣΙΑ Ο.Ε.

Ιπποκράτους 8, Αθήνα 10679

E-mail: info@kardamitsa.gr

Ιστοσελίδα: www.kardamitsa.gr

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή –ολική, μερική ή περιληπτική–καθώς και η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή των κειμένων ή του εικονογραφικού υλικού με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια από τους συγγραφείς.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

CORPUS ΑΡΧΑΙΩΝ ΛΑΤΟΜΕΙΩΝ

Λατομεία του ελλαδικού χώρου
από τους προϊστορικούς έως τους μεσαιωνικούς χρόνους

Γεωργία Κοκκορού-Αλευρά
Ειρήνη Πουπάκη
Αλέξης Ευσταθόπουλος
Αχιλλέας Χατζηκωνσταντίνου

Με τη συνεργασία των
Κ. Κοπανιά, Η. Λιακόπουλου,
Α. Βούργαλη, Ν. Γάργαλη, Ε. Ρηγάτου

Αθήνα 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
I. ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ	13
Α. ΙΚΑΡΙΑ	13
Β. ΛΕΣΒΟΣ	23
Γ. ΛΗΜΝΟΣ	28
Δ. ΣΑΜΟΣ	24
Ε. ΦΟΥΡΝΟΙ	26
ΣΤ. ΧΙΟΣ	27
II. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	29
Α. ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ	29
Β. ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ	29
Γ. ΓΥΑΛΙ	30
Δ. ΚΑΛΥΜΝΟΣ	30
Ε. ΚΑΡΠΑΘΟΣ	30
ΣΤ. ΚΑΣΟΣ	31
Ζ. ΚΩΣ	31
Η. ΜΕΓΙΣΤΗ (ΚΑΣΤΕΛΟΡΙΖΟ)	36
Θ. ΝΙΣΥΡΟΣ	36
Ι. ΠΑΤΜΟΣ	37
ΙΑ. ΡΟΔΟΣ	37
ΙΒ. ΡΩ	68
ΙΓ. ΣΥΜΗ	68
III. ΕΠΤΑΝΗΣΑ	69
Α. ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ	69
Β. ΔΙΑΠΛΟ	69
Γ. ΙΘΑΚΗ	69
Δ. ΚΕΡΚΥΡΑ	70
Ε. ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ	71
ΣΤ. ΚΥΘΗΡΑ	71
Ζ. ΛΕΥΚΑΔΑ	73
IV. ΗΠΕΙΡΟΣ	74
Α. ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	74
Β. ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	74
Γ. ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ	74

V. ΘΕΣΣΑΛΙΑ	75
Α. ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ	75
Β. ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	78
Γ. ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	81
Δ. ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	81
VI. ΘΡΑΚΗ	82
Α. ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ	82
Β. ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ	85
Γ. ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ	86
Δ. ΝΗΣΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ	87
VII. ΚΡΗΤΗ	88
Α. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	88
Β. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ	101
Γ. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ	112
Δ. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ	115
VIII. ΚΥΚΛΑΔΕΣ	121
Α. ΑΜΟΡΓΟΣ	121
Β. ΑΝΑΦΗ	122
Γ. ΑΝΔΡΟΣ	122
Δ. ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ	123
Ε. ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ	124
ΣΤ. ΔΗΛΟΣ	125
Ζ. ΙΟΣ	127
Η. ΚΕΑ	128
Θ. ΜΗΛΟΣ	130
Ι. ΜΥΚΟΝΟΣ	130
ΙΑ. ΝΑΞΟΣ	131
ΙΒ. ΠΑΡΟΣ	135
ΙΓ. ΡΗΝΕΙΑ	138
ΙΔ. ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ	138
ΙΕ. ΣΙΚΙΝΟΣ	139
ΙΣΤ. ΣΙΦΝΟΣ	139
ΙΖ. ΤΗΝΟΣ	139
IX. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	141
Α. ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	141
Β. ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	146
Γ. ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ	146
Δ. ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ	148
Ε. ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ	148
ΣΤ. ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ	150
Ζ. ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ	150
Η. ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	153
Θ. ΘΑΣΟΣ	154

X. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	159
Α. ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	159
Β. ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ	164
Γ. ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ	167
Δ. ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ	167
Ε. ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	169
ΣΤ. ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ	180
Ζ. ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	194
XI. ΣΠΟΡΑΔΕΣ	197
Α. ΝΗΣΙΔΑ ΑΛΙΚΟ	197
Β. ΝΗΣΙΔΑ ΚΟΥΛΟΥΡΙ	197
Γ. ΝΗΣΙΔΑ ΜΠΑΛΛΕΑ	197
Δ. ΝΗΣΙΔΑ ΡΗΝΕΙΑ	197
Ε. ΝΗΣΙΔΑ ΣΚΑΝΤΖΟΥΡΑ	197
ΣΤ. ΝΗΣΙΔΑ ΣΚΥΡΟΠΟΥΛΑ	198
Ζ. ΣΚΥΡΟΣ	198
Η. ΝΗΣΙΔΑ ΨΑΘΟΥΡΑ	201
XII. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	202
Α. ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	202
Β. ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	203
Γ. ΝΗΣΙΑ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΥ	253
ΑΙΓΙΝΑ	253
ΑΓΚΙΣΤΡΙ	256
ΣΑΛΑΜΙΝΑ	256
Δ. ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	257
Ε. ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ	260
ΣΤ. ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	268
Ζ. ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ	270
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ	272
ΓΛΩΣΣΑΡΙ	314
ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ	
ΓΕΝΙΚΟ	315
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	318
ΧΡΗΣΗ ΕΞΟΡΥΧΘΕΝΤΟΣ ΥΛΙΚΟΥ	323
ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΙ ΠΕΤΡΩΜΑΤΑ	324
ΕΙΚΟΝΕΣ	327

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από το 2002 ερευνητική ομάδα του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου της Αθήνας με επικεφαλής την υπογράφουσα έθεσε τον φιλόδοξο και δύσκολο στόχο της συγκέντρωσης σε μία ηλεκτρονική βάση δεδομένων όλων των γνωστών, δημοσιευμένων και αδημοσίευτων, αρχαίων ελληνικών λατομείων. Η σκοπιμότητα της δημιουργίας αυτής της βάσης δεδομένων είναι σχεδόν αυτονόητη. Η ραγδαία αύξηση, δηλαδή, του αριθμού των αρχαίων λατομείων που εντοπίζονται τις τελευταίες δεκαετίες λόγω του εντονότερου σε σχέση με παλαιότερες εποχές ενδιαφέροντος για τις πρώτες ύλες και την τεχνολογία της αρχαιότητας, συνέβαλαν αποφασιστικά στη στροφή μεγάλης μερίδας ερευνητών προς τους κλάδους της αρχαίας τεχνολογίας και των πρώτων υλών. Ωστόσο, πρωτοπόροι ερευνητές που έθεσαν τις βάσεις για αυτού του είδους την έρευνα υπήρξαν ήδη από τον 18ο και τον 19ο αιώνα (B. Garofalo, *De antiquis marmoribus*, 1743· H. Blümner, *Technologie und terminologie der Gewerbe und Künste bei Griechen und Römern*, τόμ. III, Leipzig 1878-1912· G. Lepsius, *Griechische Marmorstudien*, 1890). Τον 20ό αιώνα ο J. B. Ward-Perkins και η A. Dworakowska ασχολήθηκαν συστηματικά με τα αρχαία λατομεία δίνοντας ώθηση για περαιτέρω έρευνα, ενώ και η ελληνική έρευνα δεν υστέρησε με σημαντικότερη εκπροσώπηση από τον Ι. Παπαγεωργάκη. Από τη δεκαετία του 1980-90 όμως εμφανίζεται μία πραγματική «έκρηξη» στον κλάδο της μελέτης των αρχαίων λατομείων που βαίνει παράλληλα και αλληλοσυμπληρώνεται από την έρευνα των διαφόρων ειδών λίθου και την ταυτοποίησή τους. Πρωτοπόρος στην έρευνα των λίθων και των λατομικών-λιθοξοϊκών εργαλείων στον ελληνικό χώρο υπήρξε ο Α. Ορλάνδος ήδη από τη δεκαετία του 1950-60 με την αξεπέραστη μέχρι σήμερα μονογραφία του *Τα Υλικά Δομής των Αρχαίων Ελλήνων*, 1958. Στο διεθνές στερέωμα οι N. Herz, J. C. Fant, M. Waelkens, P. De Paere, L. Moens προωθούν την έρευνα για την προέλευση και την ταυτοποίηση των υλικών, έρευνα στην οποία συμμετέχει ενεργά και ουσιαστικά το ελληνικό ίδρυμα Ε.Κ.Ε.Φ.Ε «Δημόκριτος». Με τη διοργάνωση διεθνών συνεδρίων της ASMOSIA (Association For the Study of Marble and Other Stones Used In the Antiquity, από το 1988 και εξής) η μελέτη των αρχαίων λατομείων, η προέλευση και ταυτοποίηση των λίθων, οι τεχνικές λατόμησης και λάξευσης λίθινων τέχνηργων και έργων τέχνης, το κόστος παραγωγής και τα δίκτυα μεταφοράς τους, συναποτελούν σήμερα έναν πολύ σημαντικό κλάδο αρχαιογνωστικής έρευνας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο η συγκρότηση ενός συντάγματος –καταλόγου, Corpus– αρχαίων λατομείων προέκυψε ως αυτονόητη αναγκαιότητα. Οι λόγοι που το επέβαλαν είναι πολλοί.

Κατ' αρχάς ένας εξαιρετικά μεγάλος αριθμός αρχαίων λατομείων παραμένει αδημοσίευτος και άγνωστος, ενώ για έναν ακόμη επίσης πολύ μεγάλο αριθμό λατομείων υπάρχουν διάσπαρτες σε ποικίλα επιστημονικά περιοδικά, ακόμη και στον ημερήσιο τύπο, αναφορές λίγων γραμμών. Πολύ μεγάλος είναι και ο αριθμός αρχαίων λατομείων που είναι γνωστά μόνο από την κήρυξή τους σε αρχαιολογικό χώρο στα φύλλα της Εφημερίδας της Ελληνικής Κυβερνήσεως. Αλλά και σε όσα λατομεία είναι γνωστά, συχνότατα απουσιάζουν οι λεπτομερείς περιγραφές και η έκταση των μετώπων τους, τα είδη των σωζόμενων ιχνών λατομικών εργαλείων, τα εγκαταλελειμμένα ημίεργα γλυπτά, αρχιτεκτονικά μέλη, εργαλεία και άλλα τέχνηργα. Συχνά απουσιάζει

ακόμη ο έστω και κατά προσέγγιση προσδιορισμός της θέσης τους ή η ακριβής αναγνώριση του είδους του εξορυχθέντος λίθου και πολύ λιγότερο βέβαια ο προσορισμός και η χρήση του. Η απουσία όλων αυτών των δεδομένων δυσχεραίνει ασφαλώς τη συγκέντρωση ικανοποιητικής γνώσης γύρω από τα αρχαία λατομεία ειδικά και γενικά, με όλες τις επιπτώσεις που μία τέτοια συνθετική εικόνα θα είχε για την εν γένει αρχαιογνωσία και την ιστορία του πολιτισμού. Επίσης, μειώνει δραματικά τη δυνατότητα αναγνώρισης και εντοπισμού αρχαίων λατομείων ακόμη και από αρχαιολόγους, γεωλόγους, αρχαιομέτρες και άλλους ειδικούς με προφανέστατο τον κίνδυνο καταστροφής τους. Ολιγάριθμα είναι αντίθετα τα συστηματικά δημοσιευμένα λατομεία, οι δημοσιεύσεις συνθετικών έργων ή, τέλος, σχετικά πρόσφατα, οι διπλωματικές εργασίες και οι διδακτορικές διατριβές για αυτά τα θέματα.

Η σημασία, λοιπόν, της συγκέντρωσης σε ένα σύνταγμα –Corpus– και της χαρτογράφησης όλων των γνωστών λατομείων είναι προφανής. Με το έργο αυτό η εικόνα της εξόρυξης λίθου στον αρχαίο ελληνικό κόσμο και της διακίνησής του ανά τη Μεσόγειο –όπου αυτό βέβαια μπορεί να συναχθεί–, προκύπτει καθαρότερα και τεκμηριωμένα με συνέπεια τη συναγωγή ακριβέστερων από όσο μέχρι σήμερα συμπερασμάτων για τις επιπτώσεις της στην οικονομική και πολιτιστική ζωή των διαφόρων κέντρων της αρχαιότητας. Συστηματικότερα και συνολικότερα μπορούν επίσης να μελετηθούν οι τεχνικές και οι πηγές έμπνευσής τους, όπως και οι αλληλεπιδράσεις με άλλα κέντρα, τα εργαλεία εξόρυξης, η οργάνωση των εργοταξίων, η επί τόπου λάξευση σε πρώτο στάδιο των γλυπτών έργων, οι τρόποι και οι τόποι μεταφοράς των εξορυχθέντων ογκλίθων και ημίεργων γλυπτών.

Ο τρόπος που προσεγγίσαμε το θέμα δεν διακρίνεται από κάποια πρωτοτυπία, αν εξαιρέσουμε τη συστηματική αποδελτίωση των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όπου περιλαμβάνονται κηρύξεις αρχαιολογικών χώρων ή καθορισμοί Ζωνών Αρχαιολογικής Προστασίας και τα οποία κυρίως από το 1980 και εξής δημοσιεύουν αναλυτικότερες πληροφορίες για τους αρχαιολογικούς αυτούς χώρους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα αρχαία λατομεία.

Προσπαθήσαμε επίσης να ορίσουμε με τη βοήθεια του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών την ακριβή θέση όσων λατομείων κατέστη δυνατό για υποκειμενικούς και αντικειμενικούς λόγους να επισκεφθούμε. Επειδή, δηλαδή, αυτός ο φιλόδοξος στόχος μας απαιτούσε αυτοψία όλων των λατομείων που ανέρχονται σε περισσότερα από χίλια, παρά τον μακροχρόνιο χαρακτήρα των ερευνών μας, ήταν τελικά ανέφικτος, βασικά για οικονομικούς λόγους αλλά και λόγω των πολύ αυξημένων παράλληλων υποχρώσεων όλων των μελών της ομάδας. Ανέφικτος ήταν και ο άλλος στόχος που θα επιθυμούσαμε να είχαμε επιτύχει, η ανάλυση των λίθων των λατομείων με σύγχρονες μεθόδους. Οικονομικοί και πάλι λόγοι αλλά και η δυσκολία επίσκεψης όλων των λατομείων για την αναγκαία δειγματοληψία καθώς και της απόκτησης της σχετικής άδειας ήταν απαγορευτικοί. Αυτοί οι στόχοι παραμένουν για το μέλλον. Έτσι, λοιπόν, όπου δεν υπήρξε αυτοψία του λατομείου, πράγμα που δηλώνεται σαφώς στον κατάλόγό μας, διατηρήσαμε εν πολλοίς, θέτοντας όμως εντός εισαγωγικών, τις περιγραφές και διατυπώσεις των ερευνητών που το δημοσίευσαν για να αποφύγουμε πιθανές παρανοήσεις. Δεν αποφεύγεται ωστόσο η ανισομέρεια στην παροχή πληροφοριών, γεγονός που θα μπορούσε να αποφευχθεί εάν περιορίζαμε τον όγκο των

πληροφοριών που υπάρχουν στη διάθεση των ερευνητών για ορισμένα λατομεία, π.χ. της Πεντέλης. Εν τούτοις θεωρήσαμε πολύ χρήσιμο να καταγράψουμε όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες για κάθε ένα λατομείο, έστω και σε επιγραμματική μορφή, για την πληρέστερη ενημέρωση του αναγνώστη, ο οποίος με βάση την παρατιθέμενη βιβλιογραφία μπορεί να διευρύνει την πληροφόρησή του. Επίσης, όπου ήταν πρόσφορο, καταγράψαμε κατά κανόνα σε υποσημειώσεις έργα που δημιουργήθηκαν με το υλικό του α΄ ή του β΄ λατομείου, ωστόσο αυτοί οι κατάλογοι δεν διεκδικούν επ' ουδενί πληρότητα ή απόλυτη βεβαιότητα, καθόσον αυτές οι παράμετροι απαιτούν μακροχρόνια έρευνα και αναλύσεις υλικού που δεν ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο αυτής εδώ της προσπάθειάς μας. Τέλος, είναι πιθανόν να υπάρχουν και ελλείψεις στη βιβλιογραφία, ιδιαίτερα παλαιότερων μελετών και αναφορών, ωστόσο με βάση τις νεότερες μπορεί ο αναγνώστης να αναχθεί και σε αυτές. Αβέβαιες είναι σε πολλές περιπτώσεις και οι χρονολογήσεις των λατομείων είτε διότι απουσιάζουν παντελώς τα απαιτούμενα στοιχεία και ενδείξεις είτε διότι δεν είναι επαρκή για ασφαλή συναγωγή συμπερασμάτων. Πρέπει επίσης να σημειώσουμε ότι σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως τα λατομεία του Πειραιά (αρ. 760-939) και της Ρόδου (αρ.113-166, 168-209), πρόκειται πιθανότατα όχι για διαφορετικά λατομεία αλλά για τμήματα των ίδιων, πολύ εκτεταμένων, θέσεων λατόμησης που όμως λόγω σταδιακής αποκάλυψής τους εξαιτίας της σύγχρονης οικοδόμησης των περιοχών τους και διαφορετικών προτάσεων χρονολόγησης καθώς και ευρημάτων αριθμούνται ξεχωριστά, αφού μάλιστα με αυτόν τον τρόπο έχουν έως τώρα περιληφθεί στις διάφορες δημοσιεύσεις. Τέλος, παραθέτουμε και γλωσσάρι με τους βασικότερους αρχαιολογικούς όρους που σχετίζονται με λατομεία. Τα λατομεία καταχωρούνται κατά αλφαβητική σειρά των γεωγραφικών διαμερισμάτων, των νομών, των ευρύτερων περιοχών και των θέσεων λατόμησης. Ενίοτε, όταν απαντούν περισσότερα του ενός λατομεία στην ίδια θέση χρησιμοποιείται και αλφαβητική αρίθμηση.

Η ομάδα με επικεφαλής την υπογράφουσα είχε ως βασικά και σταθερά μέλη την αρχαιολόγο στη Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, δρ. Ειρήνη Πουπάκη, στον ακατάβλητο ζήλο και μόχθο της οποίας οφείλει πάρα πολλά η σύνταξη του *Corpus*, τον υποψήφιο διδάκτορα κλασικής αρχαιολογίας Αλέξη Ευσταθόπουλο που και αυτός υπήρξε ένας από τους στυλοβάτες της προσπάθειας, αφού διέθεσε πρόθυμα μεγάλο μέρος του πολύτιμου χρόνου του στην έρευνα πεδίου και στη σύνταξη μεγάλου μέρους του καταλόγου και εκτός των άλλων επιμελήθηκε ιδιαίτερα τη φωτογραφική τεκμηρίωση, τέλος τον γεωλόγο Αχιλλέα Χατζηκωσταντίνου που ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τα γεωλογικά ζητήματα του *Corpus*. Όλοι συνεργάστηκαν απόλυτα αφιλοκερδώς και μόνο από επιστημονικό ενδιαφέρον όλα αυτά τα χρόνια και προσωπικά θέλω να τους εκφράσω τη μεγάλη ευγνωμοσύνη μου. Στην υπερδεκαετή πορεία της έρευνας συνεργάστηκαν με την ομάδα για μικρότερα και μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα, κυρίως στην έρευνα πεδίου, ο λέκτορας του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της τέχνης του ΕΚΠΑ δρ. Κώστας Κοπανιάς, ο αρχαιολόγος της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Νοτίου Ελλάδας, κ. Ηλίας Λιακόπουλος, καθώς και οι τότε μεταπτυχιακές φοιτήτριες Αγλαΐα Βούργαλη, Νομική Γάργαλη και Έφη Ρηγάτου. Οι τελευταίες, μάλιστα, συνέβαλαν σημαντικά στην συστηματική αποδελτίωση των εγκυρότερων αρχαιολογικών περιοδικών. Σε όλους εκφράζουμε τις θερ-

μότατες ευχαριστίες μας για την άριστη συνεργασία, τη φιλοτιμία και την ως επί το πλείστον αφιλοκερδή συμμετοχή στο πρόγραμμά μας. Ευχαριστίες θερμές οφείλουμε επίσης σε πλείστους όσους αρχαιολόγους των Εφορειών Αρχαιοτήτων του ΥΠ.ΠΟ.Α. που μας υπέδειξαν θέσεις λατόμησης που είχαν οι ίδιοι εντοπίσει κατά τις περιόδους τους στο ύπαιθρο, ιδιαιτέρως στους αρχαιολόγους Αγλαΐα Αρχοντίδου, Δέσποινα Τσαρδάκα, Έλενα Ζαββού, Αθανάσιο Θέμο, Μαρία Χιδίρογλου, Έλενα Βλαχογιάννη, Γρηγόρη Γρηγορακάκη, Ελένη Καλάβρια, Γιάννη Κουρτζέλλη, Μαρία Τσούλη, και Ευρυδίκη Λέκκα, χάρη τους οποίους περιελήφθησαν και μερικές αδημοσίευτες αρχαίες θέσεις λατόμησης. Η συμβολή του καθενός αρχαιολόγου της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας του ΥΠΠΟ αναφέρεται ξεχωριστά σε κάθε καταλογογραφημένο λατομείο. Τέλος, ευχαριστούμε την επιμελήτρια της έκδοσής μας κ. Κική Μπίρταχα για την ιδιαίτερη φροντίδα με την οποία περιέβαλε το κείμενό μας.

Το έργο αυτό είχε εξ αρχής ενταχθεί στο ερευνητικό πρόγραμμα του ΕΚΠΑ «Καποδίστριας», χωρίς την αποκλειστική οικονομική υποστήριξη του οποίου καθόλη την διάρκειά του (2002-2011), δεν θα είχε πραγματοποιηθεί. Οφείλουμε, λοιπόν, ιδιαίτερες ευχαριστίες στις εκάστοτε Επιτροπές Ερευνών του ΕΚΠΑ που ενέκριναν χωρίς μεμψιμοιρία τις αιτήσεις μας για χρηματοδότηση ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την έρευνα στο πανεπιστήμιό μας, έστω και με τα περιορισμένα οικονομικά μέσα που υπήρχαν.

Κατά την υπερδεκαετή διάρκεια της έρευνάς μας προχωρήσαμε σε πέντε ανακοινώσεις σε διεθνή και τοπικά αρχαιολογικά συνέδρια, τις οποίες και δημοσιεύσαμε. Επίσης, το Πολιτιστικό Ίδρυμα της Τραπέζης Πειραιώς ανέλαβε την κατά κοινή ομολογία πολύ επιτυχή έκδοση του εγχειριδίου μας με τίτλο *Αρχαία Ελληνικά Λατομεία* που κυκλοφόρησε το 2010. Το Corpus των αρχαίων ελληνικών λατομείων που κρατάτε στα χέρια σας, τυπώθηκε λόγω λίαν περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων σε πολύ μικρό αριθμό αντιτύπων για τη διάθεσή τους κυρίως σε ειδικές αρχαιολογικές βιβλιοθήκες, ωστόσο αναρτήθηκε παράλληλα στο διαδίκτυο ώστε να είναι προσιτό σε όλους τους ενδιαφερόμενους, αρχικά σε μορφή Pdf και σύντομα, ελπίζουμε, με τη μορφή της βάσης δεδομένων με πρόβλεψη συνεχούς ενημέρωσης και επικαιροποίησης των δεδομένων. Στο διαδίκτυο αναρτήθηκαν επίσης οι φωτογραφίες λατομείων κατά γεωγραφικές ενότητες που τραβήχτηκαν από την ομάδα μας και για τις οποίες υπήρχε η σχετική άδεια, ώστε το οπτικό υλικό να συμπληρώνει εύγλωττα τις περιγραφές. Η ανάρτηση όλων των φωτογραφιών είναι πολύ σημαντική, ιδιαίτερα για τα δυσπρόσιτα λατομεία που σπάνια έχει κανείς τη δυνατότητα να μελετήσει με αυτοψία. Τον συνεργάτη του ψηφιακού εργαστηρίου του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας κ. Ι. Μαντζαβάκη ευχαριστούμε ιδιαίτερα για τη συμβολή του στην ανάρτηση του Corpus στην ιστοσελίδα του Τομέα, τη φωτογραφική τεκμηρίωση της οποίας επιμελήθηκε επίσης ο Α. Ευσταθόπουλος.

Η Διευθύντρια του Προγράμματος
Ομότ. καθηγ. Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ
Αθήνα, 20-7-2013

I. ΒΟΡΕΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΙΓΑΙΟ

A. ΙΚΑΡΙΑ

1. **Θέση:** Δάφνη (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: 3 χλμ. ΝΑ αρχαίας Οινόης (Κάμπος).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, φαιό, λεπτόκοκκο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Βαθμίδα από απόσπαση όγκου (VARTI-MATARANGAS et al. 2009, πίν. I.1).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Μικρές θέσεις εξόρυξης πριν τη Δάφνη.
Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 35.
2. **Θέση:** Φανάρι (Φάρος): αρχαία πόλη Δράκων (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ανατολικότερο άκρο του νησιού, Δ της ακρόπολης.
Θέση GPS: 37°41' 14, 87°B, 26° 21' 42, 35'' A.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Αύλακα εξόρυξης χωρίς ίχνη βελονιού ή σφηνών (VARTI-MATARANGAS et al. 2009, πίν. I.2).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 35. http://www.eco-ikaria.gr/html/hist_archeologicalsite.asp?id=1&lg=gr

B. ΛΕΣΒΟΣ

3. **Θέση:** Άγ. Ισίδωρος, Μπορός, θέσεις Διντρέλ και Λατόμ (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Διασταύρωση δρόμου Γέρας-Πλωμάρι με το πλακόστρωτο δρομάκι προς Αγία Βαρβάρα, 15 χλμ. ΒΔ του Πλωμαρίου.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κρυσταλλικός (BARTH-MATARANGA et al. 2005, 15-16).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες· ίχνη σφηνών· βαθύνσεις από την εξόρυξη (BARTH-MATARANGA et al. 2005, 15-16).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: Ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη.
Χρονολόγηση: Κλασική-ελληνιστική εποχή (Λατόμ, με βάση τα ημίεργα αρχαιολογικά μέλη και τα ίχνη εξόρυξης). Νεότερων χρόνων (Ι. Κουρτζέλης, Αρχαιολόγος Κ' ΕΠΚΑ).
Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Πρόκειται για 2 θέσεις (Διντρέλ και Λατόμ).
Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: BARTI-MATARANGA et al. 2005, 15-16· VARTI-MATARANGAS et al. 2006a. www.mporos.gr/neoxori/index.php?option=com_rsgallery2&Itemid=28&page=inline&cid=117.
4. **Θέση:** Άγρα, Κοντίσια, λόφος Χάλικας (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Δ των Μακάρων.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος, ποικιλόχρωμος.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Πρώιμη Εποχή Χαλκού.
Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ 1998, 90, εικ. 5.

5. Θέση: Αλυφαντά, Άγ. Νικόλαος Πυργίου ή Αλυφαντάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μεταξύ Αλυφαντών, Πυργίου και Κέδρου, εντός του ελαιοκτήματος Κουρτζή. Δ λοφίσκου Αγίου Νικολάου (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 491-492· ΚΟΝΤΗΣ 1978, 242), περί τα 2,5 χλμ. Δ Μυτιλήνης, στο μυχό του Κόλπου της Γέρας, στους πρόποδες του χαμηλού λόφου, κοντά στο παρεκκλήσιο του Αγίου Νικολάου του Αλυφαντά (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 592, σμμ. 5).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, τεφρός (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 492)· τιτανόλιθος τεφρόχρωμος (ΚΟΝΤΗΣ 1978, 242)· ασβεστόλιθος, κρυσταλλικός, μερικώς δολομιτωμένος, φαίος, μεσοκοκκώδης έως χονδρόκοκκος, με πολλές ρωγμές και φλέβες, γνωστός ως «Marmor Lesbium» (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 592).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρράβδωτοι κίονες· υποστατό περιρρατηρίου· ορθογώνιος βωμός (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 599).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη λατόμηση στο ΝΑ τμήμα του λατομείου («έλαβε μορφή σπηλαιώδη»: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 492)· μέτωπα εξόρυξης, ύψ. άνω των 10 μ.· τρεις περιοχές εντατικής λατόμησης, στον Α, κεντρικό και Δ τομέα του λόφου (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 596-598)· ίχνη τυπίδας σε περιμετρικές αύλακες στο μοτίβο ιχθυάκανθας (τεχνική «a festoni»)· συνεχή ίχνη βελονιού (τεχνική «rointillé»)· οπές για την τοποθέτηση σφηνών· παχύ και πυκνό στρώμα λατύπης - υπολείμματα από την επί τόπου επεξεργασία των λίθων στην ανατολική πλαγιά του λόφου (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 599).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Γούρνες· πολυάριθμοι ημίεργοι κιονίσκοι εντοιχισμένοι σε ξερολιθιές, αναλημματικούς τοίχους και σε σύγχρονη κρήνη (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 599).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή - υστερορωμαϊκή εποχή (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 600).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ίχνη περιορισμένης επιφανειακής εξόρυξης λίγα μέτρα ΝΔ του κυρίως χώρου λατόμησης (ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012, 600)· λείψανα αρχαίων οικισμών στην ευρύτερη περιοχή (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 491).

Βιβλιογραφία: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 492· VARTI-MATARANGAS et al. 2006A· ΖΑΧΟΣ - ΛΕΚΑ 2012.

6. Θέση: Αμπελικό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος λατυποπαγής.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Πλίνθοι που δεν έχουν αποσπαστεί από το μητρικό πέτρωμα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Μ. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ - Δ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ, «Αρχαία Λατομεία Λέσβου», Ανακοίνωση Τοίχου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Σιγρίου Λέσβου.

7. Θέση: Άντισσα, ύψωμα Τσέφος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΑΞΙΩΤΗΣ 2002, 278.

8. Θέση: Άντισσα, Κόκκινο Λιμάνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ του υψώματος στον κόλπο μεταξύ του ακρωτηρίου του «Παλαιοκάστρου», όπου ο οικισμός της αρχαίας Άντισσας και ο μεσαιωνικός οικισμός του Οβριοκάστρου», της χερσονήσου Κέφαλος και του ακρωτηρίου Νησί.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
 Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: Ίχνη λατόμησης στη βόρεια πλευρά του υψώματος.
 Βιβλιογραφία: ΖΑΧΟΣ 2007-2009, 319.

9. Θέση: Άντισσα, Κούφι όρος (άνευ αυτοψίας).
 Παράμετροι θέσης: Πάνω από την αρχαία Άντισσα.
 Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεστικές λάβες.
 Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιες φωλέες σφηνών.
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
 Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Μ. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ - Δ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ, «Αρχαία λατομεία Λέσβου», Ανακοίνωση τοίχου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο Σίγρι Λέσβου.

10. Θέση: Αποθήκα (άνευ αυτοψίας).
 Παράμετροι θέσης: Στα Β της αγροτικής οδού προς Μάκαρα.
 Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης (ηφαιστειακός πορώδης λίθος).
 Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: Σειρά ορθογώνιων οπών για σφήνες.
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
 Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία αρχαιολόγου της Κ' ΕΠΚΑ, Ιω. Κουρτζέλλη.

11. Θέση: Αχλαδερή, δήμος Καλλονής (άνευ αυτοψίας).
 Παράμετροι θέσης: ____
 Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: ____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: ____
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
 Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

12. Θέση: Βεργάς (άνευ αυτοψίας).
 Παράμετροι θέσης: ____
 Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος, «μελιτόχρος» κυρίως.
 Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: ____
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
 Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ 1996, 8.

13. Θέση: Ερεσός, Σκάλα (άνευ αυτοψίας).
 Παράμετροι θέσης: ____
 Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, ιώδους χρώματος.
 Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: ____
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
 Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: LAZZARINI - VISONÀ 2009· γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

14. Θέση: Θερμή, Σαράι ή Γριάς το Σεράι (άνευ αυτοψίας).
 Παράμετροι θέσης: Βραχώδες ύψωμα πλησίον Θερμής.
 Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, φαίο

(IG XII, 2.14. HIGGINS 1996, 135). ασβεστόλιθος (ΑΞΙΩΤΗΣ 2002, 278).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιερό Θερμίας Αρτέμιδος¹.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή-ελληνιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι (HIGGINS - HIGGINS 1996, 135).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: HIGGINS - HIGGINS 1996, 135. ΑΞΙΩΤΗΣ 2002, 278. VARTI-MATARANGAS et al. 2006a. γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

15. Θέση: Καρύνη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β της πηγής Καρύνη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λευκόφαιο μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Δωμάτια διαμορφωμένα από τη λατόμηση: βαθμιδωτή εξόρυξη: ίχνη τύκου σε διάγνια διάταξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πρόκειται για το αμέσως μεγαλύτερο λατομείο της Λέσβου μετά από αυτό της Μόριας.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Μ. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ - Δ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ, «Αρχαία Λατομεία Λέσβου», Ανακοίνωση τοίχου στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο Σίγγι Λέσβου. προφορική ενημέρωση από τον αρχαιολόγο Γ. Κουρτζέλλη.

16. Θέση: Κλοπεδή, Πελεκανιές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1,5 χλμ. ΒΔ ιερού του Ναπαίου Απόλλωνα, πρόποδες Πετσοφά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, φαιός («τραχείτης τεφρός»: ΧΑΤΖΗ 1971, 457).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κίονες, κιονόκρανα και λοιπά αρχιτεκτονικά μέλη αρχαϊκών ναών Κλοπεδής (ΧΑΤΖΗ 1971, 457).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη (ΧΑΤΖΗ 1971, 457).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι σφόνδυλοι: λιθόπλινθοι (ΧΑΤΖΗ 1971, 457).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (8ος-6ος αι. π.Χ.: ΧΑΤΖΗ 1971, 457).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δρόμος μεταφοράς λίθων από το λατομείο στο αρχαϊκό ιερό της Κλοπεδής στις υπώρειες του λόφου του Πετσοφά, νοτιότερα του λατομείου (ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, χάρτης σελ. 52, αρ. 16).

Βιβλιογραφία: ΧΑΤΖΗ 1971, 457. ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, χάρτης σελ. 52, αρ. 15.

17. Θέση: Κουρατσώνας (Καλακούκι) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο αρχαίο οχυρό του Κουρατσώνα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία από αρχαιολόγο της Κ' ΕΠΚΑ, κ. Γ. Δεληγιώργη.

18. Θέση: Λάρσος (Λαρισαίες Πέτρες).

Παράμετροι θέσης: Δ πλαγιές του λόφου «Κουφό Βουνό», στη διασταύρωση της Ε.Ο. Μυτιλήνης-Μηθύμνης με την Ε.Ο. Μυτιλήνης-Πλωμαρίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

1. Αμφίβολη η χρήση του λίθου στο ιερό. Αρχαιολογικά λείψανα που αποδίδονται στο ιερό εντοπίστηκαν στο Δ τμήμα του ακινήτου «Σάρλιτζα», όπου βρίσκεται το νεότερο κτήριο ιαματικών λουτρών (ΚΟΝΤΗΣ 1978, 235-236). Η ιαματική πηγή ήταν σε χρήση και κατά την αρχαιότητα, με βάση επιγραφικές μαρτυρίες (ΧΑΝΙΟΤΙΣ 1997, 15, αρ. 5). Ανάγλυφα στο νότιο τοίχο του νάρθηκα του παρακείμενου βυζαντινού ναού της Παναγίας της Τρουλλωτής που κοσμοούνται με μορφές ανθρώπων και ζώων (ελαφιού και άρκτου) ίσως να προέρχονται από το ιερό αυτό: http://odysseus.culture.gr/h/2/gh251.jsp?obj_id=1722.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: Παράλληλα ίχνη λατομικού τύπου σε κατακόρυφα μέτωπα.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτός αγωγός ρωμαϊκού υδραγωγείου για τη μεταφορά νερού από τις πηγές του όρους Ολύμπου στην αρχαία πόλη της Μυτιλήνης (στο πολύπλοκο αρδευτικό-υδροδοτικό δίκτυο εντάσσονται και τα ρωμαϊκά υδραγωγεία της Μόριας και των Λάμπων Μύλων).
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 978/B/27.11.1991.

19. Θέση: Λάψαρνα (όρμος), ακρωτήριο Πόχη (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Υψίπεδο 10 στρεμμάτων περιπίου, στα Δ του όρμου των Λαψάρνων.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος, καστανών αποχρώσεων και λευκοκίτρινου έως κόκκινου χρώματος.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία (λεπίδες).
Ίχνη λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: Εργαλεία (λεπίδες) και προϊόντα λάξευσης (πυρήνες, φολίδες και απολεπίσματα).
Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BLACKMAN 1999-2000, 112· ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ 2000, 76.

20. Θέση: Λουτρά, Σκάλα.
Παράμετροι θέσης: ΝΑ υπώρεια λόφου Παναγίας, ΝΑ λιμενίσκου.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός, σκληρός, «καλής ποιότητας» (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 490)· «τιτανόλιθος» (ΚΟΝΤΗΣ 1978, 241).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: Οριζόντια εξόρυξη. Μη αποσπασθέντες κίνες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίο οχυρό στο βραχώδες ύψωμα στα ΝΑ (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 490, πίν. 627γ· ΚΟΝΤΗΣ 1978, 241) και οικιστικά κατάλοιπα κλασικής εποχής (BLACKMAN 2000-01, 115).
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 38/B/19.1.1965· ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 490, πίν. 629α· ΚΟΝΤΗΣ 1978, 241· BLACKMAN 2000-01, 115· VARTI-MATARANGAS et al. 2006α· γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

21. Θέση: Λουτρά (Παλαιά).
Παράμετροι θέσης: Κορυφή λόφου στο Α στόμιο του κόλπου της Γέρας.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκληρός, φαιός.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: Οριζόντια επιφανειακή εξόρυξη και μη αποσπασθέντες κίνες κατά χώραν.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Υποδείχθηκε από τον κ. Ιωάννη Λύρα στην Ειρ. Πουπάκη το 2001.

22. Θέση: Λουτρά, Χαραμίδα.
Παράμετροι θέσης: Λόφος στη στροφή δρόμου Κρατήγου-Λουτρών, λίγο πριν την πρώτη παραλία της Χαραμίδας.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 154/Β/10-3-1992. ΑΞΙΩΤΗΣ 2002, 278.

22α. Θέση: Μάκαρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αγροτικός δρόμος που οδηγεί στην παραλία Μακάρων, σε πλάτωμα πάνω από αρχαίο αναλημματικό τοίχο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Ενημέρωση από την αρχαιολόγο Κ' ΕΠΚΑ, Γεωργία Δεληγιώργη.

22β. Θέση: Μάκαρα, Πίθος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε ύψωμα πάνω από αμυντικό κυκλικό κτήριο (πύργο;).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Ενημέρωση από την αρχαιολόγο Κ' ΕΠΚΑ, Γεωργία Δεληγιώργη.

22γ. Θέση: Μάκαρα, Ροντάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Ανοιχτό

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Γειτνιάζει με κυκλικούς τάφους (τύμβους ;)

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Ενημέρωση από την αρχαιολόγο Κ' ΕΠΚΑ, Γεωργία Δεληγιώργη.

23. Θέση: Μανταμάδος, Παληός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, σκούρος, ιώδης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

24. Θέση: Μέσσον (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1500 μ. ΒΔ ιερού Μέσσου, στα υψώματα «του Χατζηγιαννάκα»².

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, ροδόχρορος («σκληρός ρόδινος λίθος»: ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, 36).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ευθυνηρία και κρηπίδα· στυλοβάτης· τοίχοι σηκού και κίονες (;) του ιερού του Μέσσου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι σφόνδυλοι κίωνων στην πλαγιά του λόφου, όπου βρίσκεται το λατομείο.

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, 36, χάρτης σελ. 53, θέση 6.

25. Θέση: Μέσσον (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Υψώματα του Χατζηγιαννά-

2. Στη θέση Κρυονέρι στο λόφο του Κόφινα έχουν εντοπιστεί ημίεργοι κίονες και λιθόπλινθος που αποδίδονται σε λατομείο «ερυθρού τραχεύτη» κατά τους ΧΑΡΙΣΗΣ et al. 2002, σμμ. 53. Ενδεχομένως πρόκειται για την ίδια θέση.

κα, σε απόσταση 1600 μ. ΒΔ του ιερού του Μέσσου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ιγνιμβρίτης, φαιός («εύθρυπτος, γκριζόχρωμος, πορώδης, μαλακός λίθος με λευκά εγκλείσματα, κίσηρη κ.λπ.»): ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, 36).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμελίωση ιερού Μέσσου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, 36· χάρτης σελ. 53 (θέσεις 4-5).

26. Θέση: Μέσσον (3) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: «Στο τέλος της κοιλάδας προς την πλευρά της αρχαίας Πύρρας και κοντά στο Γιαλοβούνι, σε απόσταση 3600 μ. από το ναό» και «1780 μ. Ν του ναού»: ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ρυόλιθος, λευκός («λιπαρίτης»: ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, χάρτης σελ. 53, θέσεις 2 και 3).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανωδομή ναού Μέσσου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004, χάρτης σελ. 53, θέσεις 2 και 3.

27. Θέση: Μήθυμνα, οικ. Δελήβη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, σκούρος, ιώδης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λεπτές αύλακες μεταξύ των

αποσπασμένων όγκων· βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποσπασμένων όγκων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία από τον αρχαιολόγο της Κ' ΕΠΚΑ, κ. Ιω. Κουρτζέλλη.

28. Θέση: Μήθυμνα, Βαφειός, Ντερές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ύψωμα 500 μ. Β της θέσης Μοναστηρέλια.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΑΔ 55 (2000), Β'2, Χρονικά, 945 (Λ. ΑΧΕΙΛΑΡΑ).

29. Θέση: Μόρια (εικ. 1).

Παράμετροι θέσης: 2 χλμ. Α του χωριού Μόρια και 4 χλμ. Β της Μυτιλήνης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κρυσταλλικός, τεφρός ή κυανότεφρος, σπανιότερα λευκός με σκουρόφαιες φλεβώσεις γνωστός ως «λέσβιος λίθος» ή «Marmor Lesbium» (DWORAKOWSKA 1977, 1-15, παράρτημα 15-18)· ποικίλο μέγεθος κόκκων (LAZZARINI et al. 1999β, 128· VARTI-MATARANGAS et al. 2001).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ρωμαϊκά κτήρια και παρακείμενο ρωμαϊκό υδραγωγείο.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα (ορύγματα)· τουλάχιστον 9 μεγάλα μέτωπα εξόρυξης· πλήθος λατύπης (MILLAR et al. 1993, 216-219)· λοξά ίχνη τύκου σε μοτίβο ιχθυάκανθας (τεχνική «a festoni»).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήμα αρχαίου υδραγωγείου για τις ανάγκες των λατομιών ή τμήμα του

υδραγωγείου της Μόριας (MILLAR et al. 1993, 212-213, 220-223).

Ευρήματα: Εκατοντάδες ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη (λιθόπλινθοι, μονολιθικοί κίονες, κιονόκρανα, βάσεις)· βωμοί και λεκάνες (MILLAR et al. 1993, 212-219· PENSABENE 1998α, 180-184, όπου και αναλυτικός κατάλογος)· σε δύο λιθοπλίνθους η επιγραφή «ΥΔ», πιθανόν *υδραγωγείον* (MILLAR et al. 1993, 218).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (MILLAR et al. 1993, 211).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μικρό, σύγχρονο λατομείο στα ΝΑ (PARIENTE 1993, 870· LAZZARINI et al. 1999β, 126) και παράνομη χωματερή.

Παρατηρήσεις: Αναφέρεται στο Διάταγμα του Διοκλητιανού ως το φθηνότερο μάρμαρο (GIACCHERO 1964). Ο όρμος Κακό Λαγκάδι στο Καρά Τεπέ θεωρείται λιμάνι του λατομείου, λόγω ύπαρξης στο βυθό της θάλασσας διάσπαρτων αρχιτεκτονικών μελών, πολλά με τέρμους για την υποδοχή μολύβδινων συνδέσμων (ΣΙΜΩΣΙ 1997, 1194).

Βιβλιογραφία: FRENCH 1992-93, 65· *ΑΔ* 47 (1992) Χρονικά, Β'2, 540· *ΑΔ* 48 (1993) Χρονικά, Β'2, 427, πίν. 128α-β· MILLAR et al. 1993, 211-224· PARIENTE 1993, 870· LAZZARINI et al. 1999β, 125-129· HIGGINS - HIGGINS 1996, 134-135· ΣΙΜΩΣΙ 1997, 1194· PENSABENE 1998α, 175-206· Φ.Ε.Κ. 137/Β/18-2-1999· *ΑΔ* 54 (1999), 1030· TOUCHAIS et al. 1999, 782-783, εικ. 143· VARTI - MATARANGAS et al. 2001· VARTI - MATARANGAS et al. 2006.

30. Θέση: Μυτιλήνη, Αγία Κυριακή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περίπου 500 μ. Δ αρχαίου θεάτρου.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963, 269).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963, 268-269· WILLIAMS 2012.

31. Θέση: Μυτιλήνη, Κουρτζή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ύψωμα, 2 χλμ. Δ της πόλης, μεταξύ Παγανής και Ουτζάς, στις παρυφές του «άστεος» της αρχαίας πόλης (ZACHOS - LEKA 2012, 592).

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1961/2, 263).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Τεράστιοι σωροί λατύπης (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1961/2, 263).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ένας ή δύο ημίεργοι σφόνδυλοι κίονων· ημιτελές, χονδροειδές ανάγλυφο γυμνού ανδρός κατ' ενώπιον –μονομάχος ή λατόμος ή Ηρακλής (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1961/2, 263· DAUX 1962, 876)· τέσσερα σιδερένια λιθοξοϊκά εργαλεία: σφήνα, έμβολο, σφύρα και διαβήτη (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1961/2, 262-263· DAUX 1962, 876, εικ. 4).

Χρονολόγηση: Ελληνιστική - ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Σύγχρονη εξόρυξη (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1961/2, 263).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1961/2, 262-263· DAUX 1962, 876, εικ. 4· ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963, 268-269· DWORAKOWSKA 1975, 36-37, 43· MILLAR et al. 1993, 213· ZACHOS - LEKA 2012, 592

32. Θέση: Νέες Κυδωνίες (Μπαλτζίκι).

Παράμετροι θέσης: Στα απότομα βράχια που καταλήγουν στην παραλία, Β και στο μέσον του κολπίσκου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, σκούρος, ιώδης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

33. Θέση: Πλωμάρι, Μάγειρας (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Μεταξύ Πλωμαρίου και κόλπου Γέρας, 100 μ. Β της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου. Θέση GPS: B. 38°, 58' 00" Β, 26° 26' 00" Α.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κρυσταλλικός: ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 15.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη. Αρράβδωτος κίονας, μη αποσπασμένος από το μητρικό πέτρωμα· επιμήκη ορύγματα από την αποκοπή ορθογώνιων πλίνθων, διαστ. 5,00 × 0,60 × 0,40 μ. (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 15).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Ίχνη αερόσφυρας.
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΒΑΡΤΗ - ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 15. VARTI - MATARANGAS et al. 2006a· γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

34. Θέση: Πύρρα, ακρόπολη (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Β ανατολικής πύλης (KOLDEWAY 1890, πίν. 11).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, ροδόχρους («τραχίτης»: KOLDEWAY 1890).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομήματα της αρχαίας Πύρρας (KOLDEWAY 1890).
Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη («treppenformigen Ausarbeitungen»: KOLDEWAY 1890, 27).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή-κλασική εποχή (:).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: KOLDEWAY 1890, 27. Φ.Ε.Κ. 695/Β/19-8-1996. Πληροφορία των αρχαιολόγων της Κ' ΕΠΚΑ, κκ. Ιω. Κουρτζέλλη και Μ. Παππά.

35. Θέση: Πύρρα, Προάστειο (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Εντός του «προαστείου» (=επέκτασης της πόλης κατά την πρώιμη ελληνιστική περίοδο), σε μικρή απόσταση από Α πύλη και τη λιθόστρωτη οδό³. Έκταση από Α-Δ: 30 και Β-Ν: 20 μ. περίπου. Στα Β κατακόρυφος βράχος, πάνω στον οποίο εδράζεται το αμυντικό τείχος της πόλης (γραπτή πληροφορία των αρχαιολόγων της Κ' ΕΠΚΑ, κκ. Ιω. Κουρτζέλλη και Μ. Παππά).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, ροδόχρους («τραχίτης»).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομήματα του «Προαστείου» της αρχαίας Πύρρας.
Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη· πλινθίδες αποκομμένες από το μητρικό πέτρωμα· κατακόρυφα μέτωπα με ίχνη εξόρυξης.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λιθόστρωτη οδός.
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνιστική εποχή (πληροφορία των αρχαιολόγων της Κ' ΕΠΚΑ, κκ. Ιω. Κουρτζέλλη και Μ. Παππά).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Το λατομείο εντοπίστηκε για πρώτη φορά από κατοίκους του νησιού, τον ιατρό Μάκη Αξιώτη και τον Ασημάκη Παυλέλλη, και δημοσιεύτηκε στον τοπικό τύπο σε άρθρο της εφημερίδας ΕΜΠΡΟΣ (7.2.2012) με τον τίτλο «Βρέθηκε το θέατρο της αρχαίας Πύρρας». Ακολούθησε αυτοψία από κλιμάκιο της Κ' ΕΠΚΑ, το οποίο διαπίστωσε την ύπαρξη του αρχαίου λατομείου (σχετική η αναφορά ΚΟΥΡΤΖΕΛΛΗ - ΠΑΠΠΑ 2012). Στην υπόλοιπη έκταση της αρχαίας πόλης διαπιστώθηκαν «...ίχνη λατόμησης μικρής έκτασης (αρκετά σύνθητες για όλες τις λεσβιακές πόλεις), τα οποία προφανώς αποσκοπούσαν στην άμεση απόκτηση οικοδομικού υλικού για τις διάφορες κατασκευές και αφετέρου για την “ομαλοποίηση” των ριζιμιών λίθινων όγκων του λόφου και τη δημιουργία ελεύθερου ή οικοδομήσιμου χώρου» και «ορθογώνιες ή κυκλικές κοιλότητες (λεκάνες) εντός του βραχώδους εδάφους, οι οποίες ερμηνεύονται ως χώροι επισκευής ή χώροι ψύξεως των λατομικών

3. Ο ΚΟΝΤΗΣ 1978 (σχ. 60, αρ. 9 και σχ. 61 αρ. 4), στη ΝΑ γωνία της τειχιωμένης πόλης σημειώνει δύο λατομεία στην ίδια περίπου περιοχή, αλλά δεν γνωρίζουμε εάν πρόκειται για την ίδια θέση εξόρυξης.

εργαλείων» (πληροφορία των αρχαιολόγων της Κ' ΕΠΚΑ, κκ. Ιω. Κουρτζέλλη και Μ. Παππά).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία των αρχαιολόγων της Κ' ΕΠΚΑ, κκ. Ιω. Κουρτζέλλη και Μ. Παππά.

36. Θέση: Πύρρα, ευρύτερη περιοχή αρχαίας πόλης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στη σύγχρονη γέφυρα, σε απόσταση 600 μ. ΒΑ από την αρχαία Πύρρα (ΚΟΝΤΗΣ 1978, 350).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδεσίτης, ροδόχρορος («τραχείτης»: ΚΟΝΤΗΣ 1978, 350).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομήματα της αρχαίας Πύρρας (:).

Ίχνη λατόμησης: Σφόνδυλος που δεν έχει αποσπαστεί (ΚΟΝΤΗΣ 1978, 350).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή-κλασική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΝΤΗΣ 1978, 350 και πληροφορίες των αρχαιολόγων της Κ' ΕΠΚΑ, κκ. Ιω. Κουρτζέλλη και Μ. Παππά.

37. Θέση: Σκόπελος, Τάρτι (εικ. 2).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ όρμου Μυρσινιών (ΚΟΝΤΗΣ 1978, 255). Δύο θέσεις στην περιοχή «Τσίλια»: α) θέση 1: πλησίον της εκκλησίας των Αγίων Σαράντα, στις παρυφές του χαμηλού λόφου, β) θέση 2: αμέσως βορειότερα (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 12).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, «κλιμακωτό» (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 13). «ή λατόμηση προχωρεί εις βάθος» (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963, 269).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός-μαύρος, κρυσταλλικός με φλεβίδια ασβεστίτη (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 12).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αυλακώσεις: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963, 269. λοξά ίχνη ελαφριάς τυπίδας («η μορφή που άφησαν τα εργαλεία εξόρυξης είναι πτεροειδής»: ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 13). λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι κίονες κατά χώραν· ανέλκυση από θάλασσα ημίεργων κίωνων και άλλων αρχαίων και παλαιοχριστιανικών αρχιτεκτονικών μελών, σήμερα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Μυτιλήνης (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 490). δύο επιπλέον ημίεργοι κίονες στη θάλασσα (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 13).

Χρονολόγηση: Κλασική-παλαιοχριστιανική εποχή (με βάση τον τύπο του λατομείου και τα ίχνη λατόμησης: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963, 269. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 13).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963, 268-269. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965, 490. Φ.Ε.Κ. 154/Β/ 10-3-1992. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 12-13. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2006α. Γραπτή πληροφορία από την Κ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος: Α. Αρχοντίδου).

38. Θέση: Σκόπελος, Τσαφ, Πελεκανιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 30 μ. πάνω από το ναϊσκο της Αγίας Παρασκευής.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, κατακόρυφη εξόρυξη («μεγάλο μέτωπο»: ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 14).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκοτεινόφαιος, κρυσταλλικός (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 14). «μάρμαρο γαλαζωπό» (ΑΞΙΩΤΗΣ 1987, 82).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα κομμένος βράχος, ύψ. 10 και πλ. 20 μ.· λοξά ίχνη τυπίδας τύπου ιχθυάκανθας («ίχνη εργαλείων με πτεροειδή μορφή»: ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 14).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός καταβίβασης (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 14-15).

Ευρήματα: Πολλοί κίονες μέσα και έξω από τη θάλασσα στην παραλία Τσαφ (ΑΞΙΩΤΗΣ 1987, 82-83). κίονες και πεσσοί στα πεδινά, στην οδό καταβίβασης, στην παραλία και κοντά στις εκβολές του ποταμού (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 14).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (με βάση τα ίχνη εργαλείων: ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 14).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η μεταφορά των όγκων έως τη

θάλασσα γινόταν μέσω του ποταμιού που βρισκόταν κοντά στην οδό καταβίβασης (BARTH-MATARAΓKA et al. 2005, 14-15).

Βιβλιογραφία: ΑΞΙΩΤΗΣ 1987, 82-83· ΒΑΡΤΗ -ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005, 14-15· VARTI-MATARANGAS et al. 2006.

39. Θέση: Σκόπελος, Τασλίκ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α άκρο του χωριού Σκόπελος στον κόλπο Γέρας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο κυανό, με λευκές φλέβες (ΑΞΙΩΤΗΣ 1987, 45).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Χρήση στους αρχαίους χρόνους (ΤΑΞΗΣ 1909, 101).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Πλακοστρώσεις και οικοδομικές εργασίες στα χωριά του κόλπου της Γέρας κατά τους νεότερους χρόνους (ΑΞΙΩΤΗΣ 2002, 278).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΤΑΞΗΣ 1909, 101· ΑΞΙΩΤΗΣ 1987, 278.

Γ. ΛΗΜΝΟΣ

40. Θέση: Ηφαιστεια, Κάβος των 100 Κεφαλών (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α αρχαίας Ηφαιστείας, στην ακτή, απέναντι από το Ιερό των Καβείρων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας πόλης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λείψανα οικισμών-τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική-ελληνιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 25/ Β/27.1.1993.

41. Θέση: Κάσπακας, Του Αγά οι Πέτρες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: πληροφορία της αρχαιολόγου της Κ' ΕΠΚΑ, κ. Μ. Παππά.

42. Θέση: Μύρινα, Μεσαιωνικό κάστρο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μέσα στον οχυρωμένο χώρο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ηφαιστειακό πέτρωμα.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αύλακες-ορύγματα διαφόρων μεγεθών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ενετικό κάστρο (του 1207).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προ-αρχαϊκή και αρχαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Λαξεύματα βράχου· δωμάτια-κόγχες λατρευτικού χώρου θεότητας (8ος αι. π.Χ.).

Βιβλιογραφία: ΜΑΡΑΓΟΥ 2009 (με παλαιότερη βιβλιογραφία).

43. Θέση: Πουρνιάς (όρμος), Τηγάνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστικό θέατρο Ηφαιστείας.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία σε ανακοίνωση τοίχου: VARTI - MATARANGAS et al. 2006· εφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ, 29.4.2001 («Νέα ζωή για ένα αρχαίο θέατρο»).

Δ. ΣΑΜΟΣ

44. Θέση: Αγιάδες, «Κουτσογιάννης» και «Αγ. Ιωάννης» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο Πυθαγόρειο, 1 χλμ. ΒΔ των Αγιάδων, ΝΑ λόφου στη Μονή Σπηλιανής.

Είδος λατομείου: Υπόγειο: STAMATAKIS 1990, 2043 (45 σπηλιές σύμφωνα με έρευνα της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας και του ΠΓΜΕ).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, πορώδης, βιτουμενιούχος, σκληρός παχυστρωματώδης (STAMATAKIS 1990, 2043-2046)· γκριζωπός, μαργαϊκός σκληρός ή συμπαγής ασβεστόλιθος (POLYKRETI et al. 2004, 1018, πίν. 1 SM4, 5, 7, 8)· γκριζωπός, σκληρός ασβεστόλιθος (KOUROU et al. 2002, 40).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη, ναοί, ιδιωτικά κτήρια αρχαίας πόλης Σάμου και Ηραίου (STAMATAKIS 1990, 2043)· πιθανόν ναός Ροίκου (KIENAST 1992, 210).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εργαλείων στα δάπεδα των στοών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πεσσοί για την υποστήριξη της οροφής (KIENAST 1992, 208, εικ. 46-48).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (6ος αι. π.Χ.: STAMATAKIS 1990, 2043· α΄ μισό του 6ου αι.: KIENAST 1992, 210).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: «Μεταλλείο Νίτρου» κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821, όταν ο μοναχός Ιγνάτιος παρασκεύαζε πυρίτιδα χρησιμοποιώντας τα νιτρικά άλατα (ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ 1862, τόμ. Β΄, 136-137· ΛΑΪΟΥ 2010).

Παρατηρήσεις: Πρόκειται για το λατομείο που η Ang. Dworakowska αναφέρει στο Τηγάτι.

Βιβλιογραφία: STAMATAKIS 1990, 2043-2047.

KIENAST 1992, 206-213, σημ. 143 (παραπομπή σε αρχαίους περιηγητές)· HIGGINS - HIGGINS 1996, 146· KOUROU et al. 2002, 40, 42· WHITLEY 2002-03, 77· POLYKRETI et al. 2004, 1019.

45. Θέση: Αγιάδες, Μονή Σπηλιανής (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, γκριζωπός, μαργαϊκός, συμπαγής (POLYKRETI et al. 2004, 1018, πίν. 1 SM2).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία πόλη της Σάμου (POLYKRETI et al. 2004, 1019).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή-κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: POLYKRETI et al. 2004, 1019.

46. Θέση: Άσπρος Κάβος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Γύρω από το Πυθαγόρειο, στους λόφους πάνω από το Ηραίο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, λευκωπός-ροδόχρως, μαργαϊκός (POLYKRETI et al. 2004, 1018, πίν. 1. SM9, 10, 11· KOUROU et al. 2002, 40).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εργαλείων (KOUROU et al. 2002, 42).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε. (·).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KOUROU et al. 2002, 40, 42.

47. Θέση: Ζωοδόχος Πηγή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΑ του Αγίου Νικολάου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, γκριζό έως μαύρο, λεπτόκοκκο, ενίοτε χονδρόκοκκο (VARTI - MATARANGAS et al. 2009, 36-37, 42, πίν. I.4D).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: Φωλεές σφηνών.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλοιπα «δρακό-σπιτου».
Ευρήματα: Ημίεργες πλίνθοι.
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: VARTI - MATARANGAS et al. 2009, 36-37.

48. Θέση: Ηραίο (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Περίπου 2 χλμ. Δ του Ηραίου, κοντά στην ακτογραμμή.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμελίωση εξωτερικής περιστερας του 2ου δίπτερου ναού στο Ηραίο (KIENAST 1992, 213).
Ίχνη λατόμησης: Λαξεύσεις μεγ. διαστ. 1,80 × 3,00 μ.· περιμετρικές αύλακες· λιθόπλινθοι μη απολαξευθείσες πλήρως (KIENAST 1992, 213, εικ. 55-56).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: KIENAST 1992, 206-213.

49. Θέση: Καλλιθέα (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (HIGGINS - HIGGINS 1996, 147).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Υστεροαρχαϊκό Ηραίο (530 π.Χ. κ.ε.: HIGGINS - HIGGINS 1996, 147).
Ίχνη λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: Ύστερη αρχαϊκή - κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: SHIPLEY 1987, 252, αρ. 8606· HIG-

GINs - HIGGINS 1996, 147.
50. Θέση: Καταρούγα (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Μεταξύ Πυθαγορείου και Χώρας, στη σύγχρονη χωματερή.
Είδος λατομείου: Υπόγειο (KOUROU et al. 2002, 42).
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός, γκριζωπός, σκληρός (POLYKRETI et al. 2004, 1018, πίν. 1 SM9, 10, 11· KOUROU et al. 2002, 40).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Ήρας (ΒΙΓΛΑΚΗ-ΣΟΦΙΑΝΟΥ 1997, 952· WHITLEY 2003-04, 64).
Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εργαλείων (KOUROU et al. 2002, 42).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: ΒΙΓΛΑΚΗ-ΣΟΦΙΑΝΟΥ 1997, 952· KOUROU et al. 2002, 40. 42· WHITLEY 2003-04, 68.

51. Θέση: Μανωλάτες (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Εντός ρέματος, 1 χλμ. ΝΔ των Μανωλάδων (αγροτικός δρόμος από Μανωλάδες προς Σταυρινίδες: VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 36).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο υπόλευκο, μεσοκοκκώδες έως χονδρόκοκκο με λεπτές φλεβώσεις γκριζου χρώματος (HIGGINS - HIGGINS 1996, 147· VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 36, 42, πίν. I.3A, D).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Υστεροαρχαϊκό ναός Ήρας (HIGGINS - HIGGINS 1996, 147· β' δίπτερος ναός: KIENAST 1992, 210).
Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· φωλεές μικρών σφηνών (VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 36)· ίχνη εξόρυξης σφονδύλων κίωνων (KIENAST 1992, 210).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: Ημίεργοι κίονες (SHIPLEY 1987, 260)· πλίνθοι (VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 36).
Χρονολόγηση: ____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ίχνη εξόρυξης του 19ου και του 20ού αι. (VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 36).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SHIPLEY 1987, 260, αρ. 0812· KIENAST 1992, 206-213· Φ.Ε.Κ. 644/B/ 30-6-1996· HIGGINS - HIGGINS 1996, 147· VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 36, πίν. I.3.

52. Θέση: Παλαιόκαστρο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πρόποδες του βουνού Α του οικισμού, πλησίον κτήματος ιδιοκτησίας Γ. Βαλούκα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο ασβεστιτικό, μεσοκοκκώδες έως χονδρόκοκκο, γκρίζο σιπολινομάρμαρο (VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 37, 42, πίν. I.4B).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μη αποσπασμένος από το μητρικό πέτρωμα κίονας (ύψ. 4, διάμ. 0,80 μ.: VARTI-MATARANGAS et al. 2009, πίν. I.4A).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΙΓΛΑΚΗ-ΣΟΦΙΑΝΟΥ 1997, 953· WHITLEY 2003-04, 68· VARTI-MATARANGAS et al. 2009, 37, πίν. I. 4A.

53. Θέση: Ποτάμι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ ναού της Μεταμόρφωσης.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο υπόλευκο (HIGGINS - HIGGINS 1996, 147).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Υστεροαρχαϊκό Ηραίο (HIGGINS - HIGGINS 1996, 147).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι κίονες (SHIPLEY 1987, 260).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SHIPLEY 1987, 253-254, αρ. 9412.

HIGGINS - HIGGINS 1996, 147.

54. Θέση: Πούντες - Αγία Παρασκευή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στην Καλλιθέα (HIGGINS - HIGGINS 1996, 147). Στην κορυφή του βουνού, ΒΑ της εκκλησίας Αγίας Παρασκευής.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, υπόλευκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HIGGINS - HIGGINS 1996, 147· ΒΙΓΛΑΚΗ-ΣΟΦΙΑΝΟΥ 1997, 952· WHITLEY 2003-04, 68.

E. ΦΟΥΡΝΟΙ

55. Θέση: Ελιδάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο υπόλευκο («gelblich-weiß»: KIENAST 1992, 210).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Διδυμαίο Μιλήτου (RAYET - THOMAS 1877, 70· SHIPLEY 1987, 21, σημ. 82).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη και μεγάλα κομμάτια μαρμάρου (ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Το αργότερο από την αρχαϊκή εποχή κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δευτερεύουσα θέση εξόρυξης.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία από την αρχαιολόγο Εναλίων Αρχαιοτήτων, κ. Καλλιόπη Μπάικα.

56. Θέση: Πετροκοπιό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ ακτή του νησιού.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, υπόλευκο

(«gelblich-weiß»: KIENAST 1992, 210), πολύ λεπτό-κοκκο (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Διδυμαίο Μιλήτου (RAYET - THOMAS 1877, 70· SHIPLEY 1987, 21, σμ. 82).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη και μεγάλα κομμάτια μαρμάρου (ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504)· ίχνη «βαρέος τύκου», βελονιού και τύκου (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι σφόνδυλοι κίωνων (μέγ. διάμ. 1,90 μ.: ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504)· ημίεργοι αρράβδωτοι κίονες, μήκ. 0,90 και διαμ. 1,05, 0,90 και 1,85, 0,85 και 1,87 μ. (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52, εικ. 3)· ημίεργη βάση κίονα με ημίεργους δακτυλίους (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52)· αρχαϊκό ιωνικό κιονόκρανο, 2,20 × 1,20 μ. (ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504)· προτομή, εγχάρακτη στο μέτωπο λατόμησης (KIENAST 1992, 212, εικ. 53)· ημίεργες πλίνθοι, διαστ. 1,02 × 3,32 × 0,71· 0,98 × 1,27 × 0,75· 1,20 × 1,20 × 1,20 μ. (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52)· ημίεργη σαρκοφάγος, διαστ. 3,36, × 1,00 × 1,30 μ. (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52, εικ. 4)· σαρκοφάγος με διαμορφωμένο το διάχωρο για τη χάραξη επιγραφής· ημίεργο αρχιτεκτονικό μέλος σε σχήμα L, διαστ. 0,62 × 1,50 και 2,10 × 0,90 μ.· ημίεργο κιβωτίδιο σε χρήση γούρνας για το πάγωμα των εργαλείων μετά την πυράκτωση για τη διαμόρφωσή τους (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52).

Χρονολόγηση: Τουλάχιστον από την αρχαϊκή εποχή κ.ε.· ρωμαϊκή εποχή (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Κύρια θέση εξόρυξης (ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504).

Βιβλιογραφία: ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504· KIENAST 1992, 206-213· HIGGINS - HIGGINS 1996, 147· LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 52-57.

57. Θέση: Τσιγγαναριό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο υπόλευκο («gelblich-weiß»: KIENAST 1992, 210).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Διδυμαίο Μιλήτου (RAYET - THOMAS 1877, 70· SHIPLEY 1987, 21, σμ. 82).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη· μεγάλα κομμάτια μαρμάρου (ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Τουλάχιστον από την αρχαϊκή εποχή κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δευτερεύουσα θέση εξόρυξης (ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988, 504· KIENAST 1992, 206-213· HIGGINS - HIGGINS 1996, 147

ΣΤ. ΧΙΟΣ

58. Θέση: Λατόμι.

Παράμετροι θέσης: Β πόλης της Χίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ερυθρορόδινο (portasanta) και φαιοκύανο (FORREST 1963, 53, σμ. 3).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ρωμαϊκή, μεσαιωνική και αναγεννησιακή αρχιτεκτονική (π.χ. παραστάδες Ιεράς Πύλης Βασιλικής Αγίου Πέτρου στο Βατικανό· συντριβάνια της Piazza Navona της Ρώμης: www.oum.ox.ac.uk/corsi/files/pdf/Portasanta.pdf).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· υψηλά κατακόρυφα μέτωπα· πλίνθοι έτοιμες προς απόσπαση· λατύπη· αποσπασμένες πλίνθοι (KOZELJ 1988, πίν. 29, εικ. 31)· αύλακες εξόρυξης (KOZELJ 1988, πίν. 21, εικ. 6).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Αποσπασμένη πλίνθος με ρωμαϊκή επιγραφή: D(omini) CAE(saris servi) N(ostris / umero) XVII(=17): KOZELJ 1988, πίν. 15, εικ. 22.24· γούρνα νερού (KOZELJ 1988, πίν. 23, εικ. 14).

Χρονολόγηση: Κλασική και ρωμαϊκή εποχή (πλακοστρώσεις δαπέδων από τα μέσα του 5ου αι. π.Χ.: DUNBABIN 2006, 255, 343· HERZ - WAELEKENS 1992, 152)· ρωμαϊκής εποχής: HIRT 2010, 312-313).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Σποραδική επα-
ναλειτουργία κατά τον 19ο αι. μετά την ανακάλυ-
ψη του από τον Άγγλο William Brindley: [www.
oum.ox.ac.uk/corsi/files/pdf/Portasanta.pdf](http://www.oum.ox.ac.uk/corsi/files/pdf/Portasanta.pdf).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ 1915, 67· ΠΑΠΑ-
ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 261· ΓΝΟΛΙ 1971, 145-146·
BORGHINI 1992, 264-265· HIGGINS - HIGGINS
1996, 138· YALOURIS 1986, 144· FANT 1988, 164·
LAZZARINI 1995· LAZZARINI 2003 (υπό εκτύπωση)·
LAZZARINI 2007, 119-136· HIRT 2010, 312-313.
www.oum.ox.ac.uk/corsi/files/pdf/Portasanta.pdf.

59. Θέση: Μαργαρίτης Καρδαμύλων (άνευ αυτο-
ψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, μελανό
(ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 261)· «μέλας χίος λίθος»
(ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1958, 81).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχος Χίου (ΟΡ-
ΛΑΝΔΟΣ 1958, 81).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργες λιθόπλινθοι· περιμετρικές
αύλακες· ίχνη από χρήση σφηνών (LAZZARINI
2007, 153).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΟΡΛΑΝΔΟΣ
1958, 81· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 261· LAZZARINI
2007, 151-159· [http://www.ancientcoins.biz/pages/
marble/](http://www.ancientcoins.biz/pages/marble/).

60. Θέση: Μαρμαροτράπεζα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πρόποδες όρους Κορακάρη,
Δ της πόλης της Χίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γκριζος ασβεστόλι-
θος («bigio morato»: PENSABENE - LAZZARINI 1998).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονικά μέ-
λη· ημίεργοι κίονες στην αυλή της «Παναγίας Λα-
τομίτισσα» (PENSABENE - LAZZARINI 1998).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Αρχιτεκτονικά μέλη· ημίεργοι κίονες
(PENSABENE - LAZZARINI 1998).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PENSABENE - LAZZARINI 1998.

61. Θέση: Φανά (Κάτω), Αγία Κυριακή (άνευ αυ-
τοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ τμήμα πεδιάδας, περί τα
20' ΝΔ του ναού του Απόλλωνα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιερό Φαναίου
Απόλλωνα.

Ίχνη λατόμησης: Σειρές από ορθογώνιες σφήνες
για την απόσπαση των όγκων από το μητρικό πέ-
τρωμα (BLACKMAN et al. 1997-98, 101, εικ. 139).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ 1916, 192· BLACK-
MAN et al. 1997-98, 101, εικ. 139· BEAUMONT
1998· BEAUMONT et al. 1999, 284-285, εικ. 14.

62. Θέση: Χίος, Πόλη.

Παράμετροι θέσης: Περιοχή Φραγκομαχαλά,
στις υπώρειες του λόφου όπου βρίσκεται η Γαλλική
Σχολή Καλογραγιών (Κολλέγιο Χίου).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλα-
κός, καστανόλευκος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τοπική αρχιτεκτο-
νική.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη σφηνών και οξύληκτης
τυπίδας· περιμετρικές αύλακες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ιερό (:), εγκαταστάσεις.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασικής εποχής.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Υποδείχθηκε από την
αρχαιολόγο της Κ' ΕΠΚΑ, κ. Δ. Τσαρδάκα.

Π. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

Α. ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ

63. Θέση: Καβί (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ του βουνού Κεφάλα (ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ 2006, 185).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, δολομιτικός: <http://aegeantimes.atcomweb.gr/article.asp?id=15164&type=4>.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πρώμη ελληνιστική οχύρωση στο Καστράκι (MORGAN et al. 2008-09, 76).

Ίχνη λατόμησης: «Λιθοτομίες κατά ορθογώνια πρίσματα, με ίχνη τομών» (ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ 2006, 185-186, εικ. 9).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Υπαίθριο ιερό Ανατολικών Θεοτήτων (Φ.Ε.Κ. 1336/Β/22.9.2005).

Ευρήματα: Τέσσερα εγχάρακτα πέλματα (διαστ. 0,28-0,05/0,10 μ.) με εγχάρακτη αναθηματική επιγραφή ΑΡΧΕΛΑ (διαστ.: μήκ. επιγραφής: 0,325, ύψ. γραμμάτων 0,05 μ.) στο ένα (ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ 2006, 185-186, εικ. 9).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Τα εγχάρακτα πέλματα συνδέονται με τη υπαίθρια λατρεία αιγυπτιακών θεοτήτων Ίσιδος - Σαράπιδος (ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ 2006, 186).

Βιβλιογραφία: Φ.Ε.Κ. 1336/Β/22.9.2005. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ 2006, 185-186. MORGAN et al. 2008-09, 76. <http://aegeantimes.atcomweb.gr/article.asp?id=15164&type=4>.

63α. Θέση: Καστράκι, λόφος αρχαίας ακρόπολης.

Παράμετροι θέσης: Βόρεια κλιτύ και κορυφή λόφου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Δολομιτικός κρυσταλλικός ασβεστόλιθος (σαν λευκόφαιο μάρμαρο χονδρόκοκκο ενίοτε).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Για τα κτήρια του χώρου (τείχη, εργαστηριακούς χώρους κ.λπ.) και

σε ήσσονος σημασίας τέχνηρα (βάσεις στηλών, ιγδία κ.λπ.).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· σφηνοειδείς και ορθογώνιες φωλέες σφηνών· ίχνη βελονιού· τεχνική *pointillé*· λεπτές αύλακες (εξόρυξης)· σπη ανάσχεσης· κυκλικό αποτύπωμα ίσως από σφόνδυλο· ίχνος αερόσφυρας (σύγχρονο).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Εξόρυξη που προηγήθηκε της εγκατάστασης στο λόφο ή έγινε σχεδόν ταυτόχρονα με αυτή. Παρουσία δεξαμενής στον χώρο ίσως και σε χρήση από τους λατόμους.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Πραγματοποιήθηκε συστηματική εξόρυξη ειδικά στα βορειοδυτικότερα υψώματα για παραγωγή ασβέστη στα ασβεστοκάμνα του νησιού.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: Π. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ, *Το ακριτικό Αγαθονήσι. Η ανασκαφική έρευνα στο Καστράκι (2006-2010)*, Αθήνα, Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου 2010, 20.

Β. ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑ

64. Θέση: Μαλτεζάνα (Ανάληψις) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Προ του οικισμού, στη Β πλευρά της ερχόμενης από τη Χώρα οδού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτός θαλαμοειδής τάφος ορθογώνιος, καμαροσκεπής, με αετωματική πρόσοψη (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1971, 552).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1971, 552. Φ.Ε.Κ. 704/Β/19.5.1999.

Γ. ΓΥΑΛΙ

65. Θέση: Β τμήμα νησιού (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Πλησίον του νεολιθικού οικισμού.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ηφαιστειακός λίθος.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Νεολιθικές οικίες (:).
Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: Προϊστορικοί χρόνοι (νεολιθική περίοδος).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: ΣΑΜΨΩΝ 1988.

Δ. ΚΑΛΥΜΝΟΣ

66. Θέση: Δάμος, απέναντι από την εκκλησία του Αρχάγγελου (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Στα ΒΑ του δρόμου για τη Συκιά, 1 χλμ. Β-ΒΔ του Χριστού στην Ιερουσαλήμ. ΝΑ κλιτύς γλωσσωτού εξάρματος μεταξύ δύο ρεμάτων.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής (:).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι κοντά στο λατομείο: α) θαλαμοειδής με πυραμιδοειδή στέγη, β) κιβωτιόσχημος με κάλυψη από πλίνθους· συλημένο νεκροταφείο (NEWTON 1865, 286).
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: NEWTON 1865, 286· HOPE-SIMPSON - LAZENBY 1970, 173· DWORAKOWSKA 1972, 9.

67. Θέση: Δάμος (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Οικ. Πιζάνια και Γιαβάση.

Τάφοι εξόρυξης κάτω από τα δύο κτήρια που ανασκάφηκαν στο ακίνητο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγής λίθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια οικοπέδου.

Ίχνη λατόμησης: Μεγάλες τάφοι, λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο οικοδομήματα που χωρίζονται από πλακόστρωτο κλιμακωτό δρόμο· μεταλλευτικός κλίβανος· λαξευτό στο βράχο πηγάδι και δωμάτια, του τέλους του 3ου - αρχών του 2ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (:) (χρονολόγηση δωματίων).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____

Παρατηρήσεις: ____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ 1996, 697-698· ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ 2001-2004, 316-317.

68. Θέση: Κάλυμνος, Δάμος.

Παράμετροι θέσης: Οικ. Σ. Φράγκου, Β άκρο οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: ____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτά λαξεύματα με περιμετρικές αυλακώσεις σε τετράγωνο χώρο, διαστ. 5,00 × 5,00 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτός ταφικός θάλαμος με κλίμακα πρόσβασης· λαξευτή δεξαμενή· πηγάδι από σύστημα υδρομαστευτικής στοάς· λαξευμένος χώρος, διαστ. 3,00 × 4,00 μ. για θεμελίωση κτίσματος.

Κινητά Ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: ____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____

Παρατηρήσεις: ____

Βιβλιογραφία: ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ 2001-2004, 318.

Ε. ΚΑΡΠΑΘΟΣ

69. Θέση: Λευκός, Πελεκητό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ Ριών.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: ____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ύψην λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δωμάτια και δεξαμενή ρωμαϊκών χρόνων εντός του λατομείου.
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: Προρωμαϊκή εποχή (:).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 2001-2004, 344-345· ΠΑΤΣΙΑΔΑ et al. 2006.

ΣΤ. ΚΑΣΟΣ

70. Θέση: Φρυ, Κάβος.
Παράμετροι θέσης: Α νέου λιμανιού.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ύψην λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτές δεξαμενές-λαξευτοί τάφοι· λαξεύματα για θεμελίωση οικιών (ΖΕΡΒΑΚΗ 2001-2004, 329).
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: Ακμή οικισμού περιοχής από τον 1ο έως τον 7ο αι. μ.Χ. (ΖΕΡΒΑΚΗ 2001-2004, 329).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΑΚΗ 2001-2004, 329 και προφορική πληροφορία από κ. Β. Πατεράκη.

Ζ. ΚΩΣ

71. Θέση: Δίκαιος (όρος), Άγ. Γεώργιος ο Θερωτής στη Ζια.
Παράμετροι θέσης: ΝΔ του μεταβυζαντινού ναυδρίου (Θέση GPS: 36° 50' 22, 93'' Β, 27° 12' 14, 14'' Α).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο λευκό χονδρόκοκκο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: α) Ελληνιστική και ρωμαϊκή γλυπτική της Κω, της Ρόδου και περιοχών της Μικράς Ασίας (ειδικά στη λάξευση κυλινδρι-

κών βωμών με ανάγλυφη διακόσμηση), β) αρχιτεκτονικά μέλη (κίονες, τμήματα επιστυλίων και κιονόκρανα ιωνικά ή κορινθιακά) από τον 3ο αι. π.Χ. κ.ε., γ) αγγεία, βωμοί, επιγραφές από την ελληνιστική εποχή κ.ε. (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012).

Ύψην λατόμησης: Λατύπη και κομμένοι όγκοι.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: Δεν υπάρχουν μέτωπα εξόρυξης, παρά μόνο έτοιμοι όγκοι αποσπασμένοι από βράχους, που έχουν κυλήσει από ψηλότερα.
Βιβλιογραφία: ΡΟΥΡΑΚΙ 2004, 167, εικ. 2· CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΡΑΚΙ 2009, 61-67· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 39, σημ. 359.

72. Θέση: Δίκαιος (όρος), Αγ. Ποκού.
Παράμετροι θέσης: Περιοχή ναυδρίου στην κορυφή του όρους Δίκαιος, Α της Πλακερής και του Κακού Σκαλιού.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 71.
Ύψην λατόμησης: Λατύπη.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεότερες ποιμενικές εγκαταστάσεις (CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΡΑΚΙ 2009, 61) και υπόσκαφη δεξαμενή.
Ευρήματα: Επίστεψη μνημείου (επιτύμβιου), σε β' χρήση βάρους ελαιοπιεστηρίου (CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΡΑΚΙ 2009, εικ. 3).
Χρονολόγηση: Αρχαιότητα - νεότεροι χρόνοι.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.
Παρατηρήσεις: Η αναφορά για την ύπαρξη του αρχαίου λατομείου στην περιοχή οφείλεται στον Ι. ΖΑΡΡΑΦΤΗ (2005, 36, βλ. και CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΡΑΚΙ 2009, εικ. 61). Πρόκειται για θέση αρχαίας εξόρυξης, όπως υποδηλώνουν οι αποσπασμένοι όγκοι και η λατύπη, που έχουν κατρακυλίσει στη νότια απόκρημνη ακτή ή έχουν εντοιχισθεί σε νεότερες εγκαταστάσεις και στο ίδιο το ναυδριο.
Βιβλιογραφία: ΖΑΡΡΑΦΤΗΣ 2005, 36· CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΡΑΚΙ 2009, 61-67.

73. Θέση: Δίκαιος (όρος), «Κακό Σκαλί».

Παράμετροι θέσης: Σε μικρή απόσταση από το προηγούμενο λατομείο (αρ. 69, προς Α. θέση GPS: 36° 50' 22, 84'' Β, 27° 13' 44, 68'' Α).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο, χωρίς φλέβες.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 71.

Ίχνη λατόμησης: Απότομα κοψίματα στους βράχους· οπή ανάσχεσης (:).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαιότητα - νεότεροι χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Κακό Σκαλί ή Κακιά Σκάλα ή Κακόσκαλο καλείται η ευρύτερη περιοχή του «λατομείου του Ιπποκράτη» (βλ. παρακάτω αρ. 75).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΑΡΡΑΦΤΗΣ 2005, 14. CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΡΑΚΙ 2009, εικ. 61-62. <http://www.dikaiosnet.gr/Dikaios5/Dikaios5.htm>.

74. Θέση: Δίκαιος (όρος), Κοναριό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Δύο επιμήκη ίχνη σφηνών (:).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λιθόστρωτη οδός (:).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαιότητα (:) - νεότεροι χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: <http://www.dikaiosnet.gr/Pyli/koniario/koniario.htm>.

75. Θέση: Δίκαιος (όρος), «Λατομείο του Ιπποκράτη» (εικ. 3).

Παράμετροι θέσης: Στη ΒΑ πλαγιά του όρους κάτω από τη θέση «Γπλακερή» 4 τουλάχιστον θέσεις εξόρυξης (θέση GPS: (α) 36° 46' 39, 39'' Β, 27° 08' 17, 46'' Α· (β) 36° 50' 28, 21'' Β, 27° 13' 40, 35'' Α· (γ) 36° 50' 28, 21'' Β, 27° 13' 40, 35'' Α).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο. Δύο τεράστια μέτωπα,

ύψ. 20-30 μ. και δύο μεγάλες θέσεις συσσώρευσης λατύπης.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο, χωρίς φλεβώσεις.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 71.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη τύκου, παράλληλα, σε μοτίβο ιχθυάκανθας, εναλλασσόμενα με ελαφρώς καμπύλα ή άλλα σε οριζόντια διάταξη στο κατακόρυφο μέτωπο (θέση GPS: 36°50'28, 21'' Β. 27° 13'40, 35'' Α.)· περιμετρικές αύλακες γύρω από πλίνθους έτοιμες προς εξόρυξη· ίχνη σύγχρονης εξόρυξης: 6 κυκλικά συνεχή ίχνη από αερόσφυρα (:). 8 παράλληλες οριζόντιες εγκοπές στο βράχο σε ανηφορικό σημείο της ατραπού προς το μεγαλύτερο μέτωπο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ισχυρός αναλημματικός τοίχος από λατύπη του λατομείου.

Ευρήματα: Αποκομμένες πλίνθοι ποικίλων μεγεθών –μία πιθανόν για κατασκευή σαρκοφάγου· αποτετηγμένος σφόνδυλος κίονα· άφθονη λατύπη.

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή - νεότεροι χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 1987, 74).

Παρατηρήσεις: Δεν εντοπίστηκε οδός καταβίβασης. Πιθανή εκκύλιση και καταβίβαση με σχοινιά, σχεδόν κατακρήμνιση, εξορυσσόμενων λίθων λόγω μεγάλης κλίσης της πλαγιάς προς τα χαμηλότερα σημεία του λόφου, όπου θα φορτώνονταν σε άμαξες.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Υποδείχθηκε από τον ιερέα Ιωάννη Κουτάντο.

76. Θέση: Δίκαιος (όρος), Μάρμαρα.

Παράμετροι θέσης: ΝΔ υπώρειες, Α της θέσης Νορίδα της Καρδάμαινας και Δ της Αγίας Ειρήνης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 71.

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη και κομμένοι όγκοι· κατακόρυφο μέτωπο με ευθύγραμμα ίχνη τύκου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνιο κτίσμα νεότερων χρόνων στην παραλία (CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΡΑΚΙ 2009, 62).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαιότητα (;) - νεότεροι χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ό.π. αρ. 75.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΠΑΚΙ 2009, 61-62· MALACRINO - LAZZARINI 2010· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 38.

77. Θέση: Δίκαιος (όρος), Πλακερή.

Παράμετροι θέσης: Θέση GPS: (β) 36° 50' 27, 08'' Β, 27° 13' 31, 08'' Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο λευκό, χονδρόκοκκο σε στρώσεις, κακής ποιότητας.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πλακοστρώσεις και αργολιθοδομή.

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαιότητα (;) - νεότεροι χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (προφορική πληροφoρία κ. Σταμ. Χατζηνικολάου).

Παρατηρήσεις: Πιθανή η εξόρυξη πλακοειδών τεμαχίων, λόγω της φυσικής διαστρωμάτωσης του μαρμάρου, ώστε να αποχωρίζεται εύκολα (CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΠΑΚΙ 2009, εικ. 61). Η μεταφορά τους θα γινόταν με κατακρήμνιση, δεδομένου ότι ακριβώς κάτωθεν της θέσης αυτής βρίσκεται το «λατομείο του Ιπποκράτη».

Βιβλιογραφία: CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΠΑΚΙ 2009, 61.

78. Θέση: Καρδάμαινα, περιοχή Norida.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μονζονίτης⁴.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γλυπτική και αρχιτεκτονική της Κω⁵.

Ίχνη λατόμησης: Κυλισμένοι όγκοι με ίχνη εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεταβυζαντινό ναύδριο Αγίου Γεώργιου του Δρομικού· νεότερα κτίσματα στην ευρύτερη περιοχή, μεταξύ των οποίων ελαιοτριβείο του 18ου αι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Από την ελληνιστική εποχή κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΡΟΥΠΑΚΙ et al. 2006· ΡΟΥΠΑΚΙ 2011, 286-289· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, τόμ. Α, 42-43, 70-71.

79. Θέση: Κέφαλος, Καστέλλι (εικ. 4).

Παράμετροι θέσης: Όρμος του Σκίνου, 3,5 χλμ. ΝΑ Πελεκητών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Σιδερόπετρα»: ρυόλιθος σκούρου φαιού χρώματος, με την ίδια σύσταση με αυτήν του ρυολίθου των Πελεκητών (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονική· αγγεία· μυλόλιθοι· εργαλεία και άλλα εργαστηριακά αντικείμενα της Κω⁶.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη σφηνών κυκλικά ή κυκλωτερή (διάμ. 2-5 εκ., βάθ. 2 εκ.· ίχνη τύκου (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544)

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λείψανα παλαιοχριστιανικής εγκατάστασης και οχύρωση στον υψηλό-

4. Είδος πλουτόνιου πετρώματος, όπως ο γρανίτης, με κόκκους χρώματος λευκού και μαύρου και ερυθρή πάτινα: ΑΤΗ. ΚΑΤΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, στο ΡΟΥΠΑΚΙ 2011, 289-290.

5. α) Κεφαλή νεαρού ανακεκλιμένου άνδρα με πόλο (Αρχαιολογικό Μουσείο Κω, αρ. Γ 192 + Γ136: ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, τόμ. Α, 131-133, τόμ. Β', αρ. Γ116· β) μονολιθικοί, αρράβδωτοι κίονες ελληνιστικής έως παλαιοχριστιανικής περιόδου εντός και εκτός της Κω (π.χ. στη Βασιλική του Λιμανιού, στην πόλη της Κω, στη Μεγάλη Βασιλική του Αγ. Στεφάνου στην Κέφαλο, στη βασιλική Α της Ιτάνου, στο ελληνιστικό στάδιο της Τλω, στο Μάκελλο της Πέργης, στη βασιλική-Μητρόπολη της Ξάνθου)· γ) όλμοι και άλλα χονδροειδή αγγεία από την ελληνιστική εποχή κ.ε. στην Κω· δ) μυλόλιθοι παλινδρομικής κίνησης και τριπτήρες από τη νεολιθική εποχή κ.ε. στην Κω και τα γύρω νησιά (ΠΟΥΠΑΚΗ 2011).

6. α) Αρχιτεκτονική υστεροκλασικών και ελληνιστικών χρόνων του Δήμου των Ισθμιωτών: ναός Δήμητρας - Παναγία Παλατιανή, ναός Α' (Ομονοίας), θέατρο (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 543)· β) μνημειακή αρχιτεκτονική των «μετασυννοικισμικών» χρόνων της πόλης της Κω (π.χ. στα οχυρωματικά τείχη της πόλεως)· γ) περιστροφικοί χειρόμυλοι και βάρη ελαιοπιεστηρίων από τους ρωμαϊκούς έως τους βυζαντινούς χρόνους· δ) σύγχρονη αρχιτεκτονική της περιοχής (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 41-42).

τερο βραχώδη λόφο. Γέφυρα που συνδέει το λόφο αυτό με άλλο χαμηλότερο προς την πλευρά της θάλασσας, γνωστό από τον Ζαρράφτη ως κάστρο («μνηροπύργωμα, κτίσμα Σταυροφορικών πρὸς περιφρούρησιν ἐκεῖ τῶν παραλίων»: ROSS 1852· ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544· ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ 2001, 419, σημ. 55· ΑΛΕΥΡΑ 2005, 189-203).

Ευρήματα: Πολλά, αβαφή θραύσματα αγγείων υστερορωμαϊκών - παλαιοχριστιανικών χρόνων, καθώς και κτενωτά, ερυθροβαφή και ένα terra sigillata των ίδιων χρόνων (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 545).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή κ.ε. (ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 61· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 41-42).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Λειτουργία και έως τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, οπότε η χρήση δυναμίτιδας εξάλειψε πολλά από τα αρχαία ίχνη εξόρυξης (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544-545).

Παρατηρήσεις: Το μικρό κάστρο περιλάμβανε απλούς ορθογώνιους χώρους (δωμάτια), θεμελιωμένους πάνω στον φυσικό βράχο και χτισμένους με αργούς λίθους από το λατομείο, το οποίο εκτείνεται δυτικότερα, προς την πλευρά του σύγχρονου δρόμου. Το λατομείο ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκε έως τη ρωμαϊκή περίοδο, ενώ αιώνες μετά την εγκατάλειψή του μετατράπηκε σε παράκτιο οχυρό.

Βιβλιογραφία: ROSS 1852, 25· BUCHHOLZ - ALTHAUS 1982, 41-65· ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544-545· ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 61· ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ 2001, 419· ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ 2002, 183-197· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 41-42.

80. Θέση: Κέφαλος, Πελεκητά (εικ. 5).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στην αρχαία Αστυπάλαια, 1 χλμ. από το αρχαίο θέατρο της Αστυπάλαιας, στη διασταύρωση του δρόμου προς τον Αγ. Θεολόγο (ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 63).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Σιδερόπετρα»: ρυόλιθος (δομή πορφυρική με κύριο συστατικό ύελο ροδόφαιας απόχρωσης και μεγάλους φαινοκρυστάλλους πλαγιοκλάστων, σανιδίνου, χαλαζία και βιοτίτη) (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 543· ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 62).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονική, αγγεία, μυλόλιθοι, εργαλεία και άλλα εργαστηριακά αντικείμενα της Κω⁷.

Ίχνη λατόμησης: Άφθονη λατύπη (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 543)· κυκλικά ή τετράγωνα ίχνη σφηνών (διαστ. 2-7 εκ.: ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544)· παράλληλες αυλακώσεις από τύκο (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544)· ίχνη τεχνικής pointillé μέσα σε ρηχή αύλακα (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: α) Καθιστό άγαλμα θεάς, Αρχαιολογικό Μουσείο Κω, αρ. 70 (ΖΑΡΡΑΦΤΗΣ 2005, 118-119)· β) δύο βάρη ελαιοπιεστηρίου από φαιό ασβεστόλιθο και ρυόλιθο (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 543-544· ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 64 εικ. 14-15)· γ) ημίεργη ενεπίγραφη ορθογώνια επιτύμβια λιθόπλινθος από φαιό ασβεστόλιθο 70 × 70 × 35 εκ. (BENEDUM 1978, 69· ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 64, εικ. 17· ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544)· δ) όστρακα αβαφών και μερικών μελαμβαφών αγγείων υστεροκλασικών χρόνων (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 543· ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 64)· ε) ημίεργο σκεύος (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 544· ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 64).

Χρονολόγηση: Τέλη 4ου - αρχές 3ου αι. π.Χ. και παλαιοχριστιανική εποχή (ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 65· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 41, 79-80).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HERZOG 1903, 1-13· BUCHHOLZ - ALTHAUS 1982, 41-65· ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 543-544· ΠΟΥΠΑΚΗ 2001, 61· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 41-42.

7. Ό.π. σημ. 6.

81. Θέση: Κέφαλος, Πυργί.**Παράμετροι θέσης:** Ν Καστελλίου.**Είδος λατομείου:** Υπαίθριο.**Είδος εξορυχθέντος υλικού:** Ρυόλιθος σκούρου φαιού χρώματος (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 545).**Χρήση εξορυχθέντος υλικού:** Χειρόμυλοι ολυνθιακού τύπου κλασικών χρόνων και σύγχρονοι χειρόμυλοι (προφορική πληροφορία κ. Πολίτη, μυλωνά στην Κέφαλο).**Ίχνη λατόμησης:** Κυκλικό ίχνος (μογλοβόθριο ;).**Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα:** _____**Ευρήματα:** _____**Χρονολόγηση:** Κλασική - νεότερη εποχή.**Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους:** Ναι.**Παρατηρήσεις:** Το λατομείο καταστράφηκε από την προέκταση σύγχρονου δρόμου (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 545).**Βιβλιογραφία:** ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001, 545.**82. Θέση: Κέφαλος, Τηγάνι (ακρωτήριο) και θέση Καμήλα.****Παράμετροι θέσης:** Ακρωτήριο στη βόρεια απόληξη του κόλπου της Κεφάλου.**Είδος λατομείου:** Υπαίθριο (ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 9).**Είδος εξορυχθέντος υλικού:** «Πώρος Κεφάλου» ή «μαλακόπετρα»· ιγνιμβρίτης μαλακός, ερυθρός έως ροδόφαιος (ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 7).**Χρήση εξορυχθέντος υλικού:** α) Υποδομή ελληνιστικών κτηρίων (ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 11· ΧΙΩΤΗΣ 2001β, 158· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 74-75, 112-114)· β) αγωγοί κτηρίων και αναλήμματα δρόμων (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 76, 110)· γ) ισχυρές κατασκευές (π.χ. τοίχος πόλεως Κω: ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 74)· δ) σαρκοφάγοι (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, αρ. Σ3, Σ6, Σ13-Σ16) και τάφοι ελληνιστικών χρόνων (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 110)· ε) θεμελίωση παλαιοχριστιανικών βασιλικών Αγίου Στεφάνου και τοπική παλαιοχριστιανική αρχιτεκτονική Κεφάλου (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 77-78).**Ίχνη λατόμησης:** Ίχνη εργαλείων και περιμετρικές αύλακες (ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 9-10)· ίχνη από την κατακόρυφη και οριζόντια τοπο-

θέτηση ξύλινων σφηνών (ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 10)· παράλληλα ίχνη τύκου στο μοτίβο ιχθυάκανθας (τεχνική «a festoni»: ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 78)· αποτυπώματα αποκομμένων πλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____**Ευρήματα:** α) Σιδερένια σμίλη, μήκ. 13, πλ. 5, πάχ. 3,5 εκ. (ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 8)·

β) ξύλινη σφήνα από ξύλο πεύκου, μήκ. 20, πλ. 10, πάχ. 7 εκ. (ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 8).

Χρονολόγηση: Από τον 2ο αι. π.Χ. έως και την παλαιοχριστιανική εποχή (ΧΙΩΤΗΣ 2001β, 158-159· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 74-75).**Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους:** _____**Παρατηρήσεις:** _____**Βιβλιογραφία:** ΧΙΟΤΙΣ - ΡΑΠΑΔΙΜΙΤΡΙΟΥ 1995, 7-11· HIGGINS - HIGGINS 1996, 159-160· ΧΙΩΤΗΣ 2001β, 157-164· Φ.Ε.Κ. 1387/Β/22-10-2001· ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 41, 73-78.**83. Θέση: Πυλί, Παλιόμυλος.****Παράμετροι θέσης:** Στη στροφή Ε.Ο. Κως-χωριά με οδό Κως-Πυλί, ΝΑ λίμνης Πυλίου.**Είδος λατομείου:** Υπαίθριο.**Είδος εξορυχθέντος υλικού:** Τραβερτίνης («αμυγδαλόπετρα»).**Χρήση εξορυχθέντος υλικού:** Αρχιτεκτονική από τον 5ο αι. π.Χ. κ.ε. (ανωδομή, σπανιότερα θεμελιώσεις κτηρίων, δωρικά κιονόκρανα ελληνιστικών χρόνων, πλακοστρώσεις και αναλήμματα οδών)· αγγεία· επίπεδα και βάρη ελαιο-, σταφυλοπιεστηρίων· επιτύμβιες στήλες· επιγραφές· βάθρα και βάσεις αγαλμάτων (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012).**Ίχνη λατόμησης:** Οπές σφηνών· περιμετρικές αύλακες· κατακόρυφες αύλακες από αερόσφυρα.**Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα:** Τριμερές κτίσμα στην κορυφή του λόφου· οδός λιθαγωγίας.**Ευρήματα:** Σιδερένια σφήνα νεότερων χρόνων· κομμένες πλίνθοι· αρράβδωτοι σφόνδυλοι κιόνων.**Χρονολόγηση:** Τέλη 5ου αι. π.Χ. κ.ε. (ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, 62, 106).**Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους:** Ναι.**Παρατηρήσεις:** Έχει καταστραφεί μεγάλο τμήμα του από το παρακείμενο στρατόπεδο τεθωρακισμένων «Ι. Μακρυγιάννης» από το νεότερο λατομείο εξόρυξης τραβερτίνη και από παράνομους εκβραχισμούς.

Βιβλιογραφία: CHATZICONSTANTINOU - ΡΟΥΠΑΚΙ 2002, 59-68· ΠΟΥΠΙΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2004, 111-124· ΠΟΥΠΙΑΚΗ 2012, 39-40.

Η. ΜΕΓΙΣΤΗ (ΚΑΣΤΕΛΟΡΙΖΟ)

84. Θέση: Μανδράκι, κόλπος (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Στο βυθό.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο (κατακλυσμένο σήμερα από τη θάλασσα).
Είδος εξορυχθέντος υλικού: ____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: PIRAZZOLI 1987.

Θ. ΝΙΣΥΡΟΣ

85. Θέση: Άργος (άνευ αυτοψίας) (εικ. 6).
Παράμετροι θέσης: Το μονοπάτι από τη συμβολή του θόλου του Καραβιώτη με αυτόν της Τραπεζίνας καταλήγει σε εντυπωσιακές εμφανίσεις ρευμάτων ανδραιοτικής λάβας και σκωριών και σε μία περιοχή με στοές σκαμμένες μέσα στη γη σε μήκος δεκάδων μέτρων και σε βάθος λίγων μέτρων.
Είδος λατομείου: Υπόγειο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανδραιοτικής, ηφαιστειακός, μαύρος, πορώδης.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυλόλιθοι.
Ίχνη λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη κατοίκησης από τη νεολιθική (;) περίοδο έως τον 20ό αιώνα.
Ευρήματα: Μυλόλιθοι ολυνθιακού τύπου, πολλοί ημίεργοι.
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: Ιδιαίτερα εντυπωσιακές «τάβλες» (αναβαθμίδες για καλλιέργεια) του χώρου, με τους υψηλούς αναλημματικούς τοίχους τους να δομούνται αποκλειστικά από τα υπολείμματα των δρα-

στηριοτήτων λατόμησης του ανδραιοτή για την παραγωγή των περίφημων «μυλίων λίθων» (μυλόπετρες) της Νισύρου. Οι στοές εξόρυξης αποτέλεσαν καταφύγια προστασίας από τους πειρατές ή σε περίοδο πολέμου.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: http://nisyros.igme.gr/nisyros/index.php?option=com_content&task=view&id=105&Itemid=100.

86. Θέση: Παλαιόκαστρο.

Παράμετροι θέσης: Στη θέση της αρχαίας ακρόπολης.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ηφαιστειακός λίθος σκούρου καστανού χρώματος, χωρίς πόρους (βασαλτικός ανδραιοτής: ΒΟΥΠΟΥΚΑΛΑΚΗΣ 1998· BURRAGATO et al. 2008, 687).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία ακρόπολη (ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ-ΤΣΟΠΟΤΟΥ 1980, 60-62· BURRAGATO et al. 2008).

Ίχνη λατόμησης: Σειρά οπών ορθογώνιων σφηνών σε πλίνθους που χρησιμοποιήθηκαν στο αρχαίο τείχος.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____

Ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο καταλήφθηκε από την ελληνιστική ακρόπολη και τα νότια μέτωπά του αποτέλεσαν τμήματα της οχύρωσης (BURRAGATO et al. 2008, 687)

Βιβλιογραφία: BURRAGATO et al. 2008· ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ-ΤΣΟΠΟΤΟΥ 1980, 60-62· BAIRAMI -KATSIOTI 2006, 584 σημ. 20· BURRAGATO et al. 2008.

87. Θέση: Αυλάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λόφος Κουμούλι.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ηφαιστειακός, μαύρος, πορώδης, λίθος (ανδραιοτής).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυλόλιθοι.

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Εγκαταστάσεις νεότερων χρόνων για την παραγωγή μυλόλιθου.

Ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Κατακρημνισμένη οροφή σήραγγας, μη επισκέψιμο (C.N. RUNNELS, δεκαετία 1970). Σε αυτό το λατομείο αναφέρονται μάλλον οι Dawkins και Wace, οι οποίοι γράφουν ότι ο μαύρος ηφαιστειακός λίθος της πύλης και του τείχους του Παλαιόκαστρου προέρχεται από «λατομείο στα νότια του νησιού» (DAWKINS - WACE 1905-1906, 166).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Στράβων, *Γεωγραφικά*, 10.488.16· ROSS 1845· BACON - COOK 1957, 119· RUNNELS 1981, 91-94· http://nisyros.igme.gr/nisyros/index.php?option=com_content&task=view&id=133&Itemid=60.

88. Θέση: Λόφος Κριός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ τμήμα νησιού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ηφαιστειακός μαύρος πορώδης λίθος (ανδεσίτης;).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 146/Α.Α.Π./30.4.2012.

I. ΠΑΤΜΟΣ

89. Θέση: Εψιμιά.

Παράμετροι θέσης: Έξω από το δρόμο για Γρίκο, στο χωματόδρομο που περνά μπροστά από τον Άγ. Ισίδωρο, απέναντι από τη νησίδα Χιλιομόδι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λευκωπός ηφαιστειακός λίθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: «Σκάφες» (σύμφωνα με το λατόμο Στ. Ματθαίου) και υπέρθυρα οικιών της Χώρας.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη κομμένων όγκων· λατύπη (τόση πολλή που καλύπτει το χώρο μεταξύ των

κολπίσκων που σχηματίζουν εκατέρωθεν του ακρ. Εψιμιάς ο Μαύρος Κάβος στα Β, και η Χεσμενή στα Ν).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαίοι - νεότεροι χρόνοι. Κατά τον 17ο-18ο αι. η πέτρα εξαγόταν (πληροφορία λατόμου Στ. Ματθαίου).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο, εντοπίστηκε από Ειρ. Πουπάκη.

90. Θέση: Βίγλες.

Παράμετροι θέσης: Δρόμος από το λιμάνι προς τη Χώρα, στο χωματόδρομο απέναντι από τους Μύλους.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σκληρός γκριζός ηφαιστειακός (:) λίθος (δακίτης;).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποκομμένων όγκων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σύγχρονη οικία λατόμου (Στ. Ματθαίου).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαιότητα - νεότεροι χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Εντός του λατομείου σύγχρονη αγροικία, ο ιδιοκτήτης της οποίας είχε πατέρα λατόμο.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο, εντοπίστηκε από την Ειρ. Πουπάκη.

ΙΑ. ΡΟΔΟΣ

91. Θέση: Αρχάγγελος, Πετροκοπιό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Χάρτης: HOPE SIMPSON - LAZENBY 1973, 153, σχέδ. 5.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» (ΣΑΜΨΩΝ 1980, 560).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ευρύχωρη σπηλιά, διευρυμένη με τεχνητή λάξευση. Ίσως χώρος ταφών (ΣΑΜΨΩΝ 1980, 560).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Έως και τα μεταπολεμικά χρόνια (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1989, 133).

Παρατηρήσεις: Δύο μυκηναϊκοί θαλαμοειδείς τάφοι στην ίδια θέση (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1989, 133). Σε μικρή απόσταση, στη θέση «Του Σαρικά η μάντρα» ελληνιστικοί τάφοι λαξευμένοι στο ψαμμιτικό πέτρωμα (ΣΑΜΨΩΝ 1980, 560).

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: HOPE SIMPSON - LAZENBY 1973, 153· ΣΑΜΨΩΝ 1980, 560· ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1989, 133.

92. Θέση: Αρχάγγελος, Κεραμί, Κουφά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και υπόγειο (ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1997).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος», σκληρός (ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1997).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Στενές βαθμιδωτές λαξεύσεις, ίχνη λατόμησης λιθόπλινθων, πολλά ίχνη από τα εργαλεία εξόρυξης (ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1997).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο «είσοδοι» –η μία στα ΝΑ και η άλλη στα ΝΔ– προς τον υπόγειο χώρο (ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1997).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1997, 1106· WHITLEY 2003-04, 76· γραπτή πληροφορία από την 4η ΕΒΑ (αρχαιολόγος: Μ. Μιχαηλίδου).

93. Θέση: Αρχάγγελος, Κεραμί, Του Σαρικά η Μάντρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Νεκροταφείο σε δεύτερη χρήση.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΣΑΜΨΩΝ 1980, 560· ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1989, 133, 78.

94. Θέση: Αρχάγγελος, Κεραμί, Σφουγγάρια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»: ΣΑΜΨΩΝ 1987, 98, 11, σχ. 134· ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 1988, 631, σημ. 102· ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1989, 133, 77).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Εργοτάξιο Επιτροπής Αναστήλωσης Μνημείων Λίνδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Για την αναστήλωση του Ναού της Αθηνάς Λινδίας και της ελληνιστικής στοάς της Λίνδου κατά την Ιταλοκρατία και πρόσφατα από την Επιτροπή Αναστήλωσης Μνημείων Λίνδου του πρώην ΥΠ.Π.Ο.: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 1988, 631, σημ. 102· ΠΙΚΟΥΛΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 2002, 97 (η σύγχρονη εξόρυξη έλαβε χώρα κατά τρόπον ώστε να μην καταστραφεί το αρχαίο λατομείο).

Παρατηρήσεις: Στην ίδια θέση και νεολιθικό σπήλαιο.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: HOPE-SIMPSON - LAZENBY 1973, 152· ΣΑΜΨΩΝ 1987, 98, 11, σχ. 134· ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 1988, 631, σημ. 102· ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1989, 133, 77· ΠΙΚΟΥΛΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 2002, 97.

95. Θέση: (Τ') Ασογούρου, νεκρόπολη, 7ο χλμ. Ε.Ο. Ρόδου-Λίνδου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κ. Ζουραράκη, στην Α

πλευρά της Ε.Ο. Ρόδου-Λίνδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ο λαξευτός στο βράχο ταφικός θάλαμος του πρώτου ταφικού συγκροτήματος, μετά την αρχική του ταφική χρήση, επαναλαξεύθηκε φθάνοντας σε μεγαλύτερο βάθος (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 374, σημ. 57). Β των τάφων του τέταρτου ταφικού συγκροτήματος εκτεινόταν το κυρίως λατομείο (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 378).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τέσσερα λαξευτά στο βράχο ταφικά συγκροτήματα στο Δ όριο αρχαίας οδού Ρόδου-Λίνδου· τετράγωνο λαξευτό πηγάδι στο τρίτο ταφικό συγκρότημα, διαστ. 0,70-0,80 μ. (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 376).

Ευρήματα: Κυλινδρικοί βωμοί, ένας με Νίκες· τμήμα θωρακοφόρου· σπαράγματα λίθινων οστεοθηκών (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, πίν. 224δ-ε).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 373-378· CASTLING 1985-86, 100.

96. Θέση: Αφάντου, Βίγλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ υπώρειες λόφου Βίγλα, μπροστά από μικρό σπήλαιο (HOPE-SIMPSON - LAZENBY 1973, 154).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστικής εποχής (πρωιμότερο των τάφων ;).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: HOPE-SIMPSON - LAZENBY 1973, 154.

97. Θέση: Αφάντου, Βόδι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κατά μήκος της ακτής.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, απολιθωματοφόρος (parchina: HIGGINS - HIGGINS 1996, 156).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΒΕΡΥΚΙΟΥ-ΠΑΠΑΣΠΥΡΙΔΑΚΟΥ et al. 2004, 964.

98. Θέση: Ζάτα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Λίνδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μνημειακό κτήριο από καλοδουλεμένες πλίνθους· άνδρα ελληνιστικής εποχής.

Ευρήματα: Ελληνιστική κεραμική.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΣΑΜΨΩΝ 1980, 559.

99. Θέση: Καναμάτ Ροδιάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1 χλμ. Ν του αρχαίου νεκροταφείου στο Καρακόνερο. Παράκτιο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πέτρωμα κατάλληλο για «θεμέλια ή εσωτερικές παρειές» (ΣΙΜΩΣΙ 1997, 1192).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη από φωλεές σφηνών (ΣΙΜΩΣΙ 1996, 732)· αποτυπώματα από κομμένες πλίνθους (ΣΙΜΩΣΙ 1996, πίν. 242β).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Σε στρώμα ακτόλιθου (= beach rock)

όστρακα από ενσφράγιστες λαβές ροδιακών αμφορέων του 4ου αι. π.Χ. (ΣΙΜΩΣΙ 1997, 1192).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΙΜΩΣΙ 1996· ΣΙΜΩΣΙ 1997· BLACKMANN 1998-99, 111· BLACKMANN 2001-02, 103· WHITLEY 2003-04, 64.

100. Θέση: Κοσκινού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μεσαιωνική Πόλη Ρόδου.

Ύψην λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ιπποτοκρατία (εξόρυξη από Ιωαννίτες Ιππότες).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: GABRIEL 1921-1923, 112.

101. Θέση: Κυμισάλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο μέσον της πλαγιάς του λόφου του Αγίου Φωκά, του λόφου της αρχαίας ακρόπολης του Δήμου των Κυμισαλέων (ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ 2009, 98).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός (ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ 2009, 97).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια δήμου Κυμισαλέων.

Ύψην λατόμησης: Μη αποκομμένες πλίνθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός από την ακρόπολη διά μέσου της κεντρικής νεκρόπολης του αρχαίου δήμου προς τους Δ πρόποδες του λόφου του Αγίου Φωκά (ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ 2009, 98).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ 2009, 98, εικ. 8· Φ.Ε.Κ. 218/Α.Α.Π./15.6.2012.

102. Θέση: Λάρδος, Άγ. Γεώργιος (του λόφου του Αγίου Φωκά).

Παράμετροι θέσης: Στη Δ άκρη του όρους Μαρμάρι, κοντά στο σπήλαιο του Αγίου Γεωργίου, όπου στην αρχαιότητα λατρευόταν η Άρτεμη (ανάγλυφο Εκάτης: *AM* 17, 1892, 309· *IG* XII 1, 1895, 149, αρ. 915· *Lindos* IV.2, 1992, 84).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Λάρδιο μάρμαρο», σκοτεινότερο έως κυανότερο, διακοπτόμενο από αραιές ή πυκνές ανοικτότεφρες έως λευκές περιοχές, ακανόνιστες ή επιμήκεις, έντονα ανισοκοκκώδες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 260).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: α) Κτίσματα ακρόπολης Λίνδου και άλλων αρχαίων πόλεων Ρόδου (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 260)· β) κυλινδρικοί επιτύμβιοι βωμοί κυρίως στη Ρόδο, στην απέναντι ροδιακή Περαία και στην Κω (BERGES 1996)· γ) βάσεις και βάθρα γλυπτών (π.χ. βάση Νίκης της Σαμοθράκης), επιτύμβια ανάγλυφα ή αναθηματικά στα Μουσεία της Ρόδου και της Κω, κ.ά.

Ύψην λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι πρόσφατα (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 260).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 259-260· Φ.Ε.Κ. 1170/Β/2.2.2000· ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000, 134· PALAGIA 2010, 156, εικ. 10.7

103. Θέση: Λάρδος, Λάρδος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ του χωριού, στην αρχή χαράδρας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Βαθυκυανόχροος λάρτιος» (ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000, 133).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Ύψην λατόμησης: «Κατακόρυφες, λείες επιφάνειες, φυσικό αποτέλεσμα της αφαίρεσης μεγάλων

ογκολίθων» (ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000, 133).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000, 133.

104. Θέση: Λάρδος, Μάρμαρα ή Σφηνιές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Λίνδου, κοντά στον παραθαλάσσιο δρόμο που οδηγεί στον οικισμό «Πεύκοι».

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος. Γκρίζο πέτρωμα καστανού χρώματος με φλεβώσεις και σποραδικά μαύρα στίγματα (κηλίδες από σίδηρο: ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000, 133).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφος τρόπος εξόρυξης: ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000, 134.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000, 133.

105. Θέση: Λίνδος, Άγ. Ευλώς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στα Ν του δρόμου προς τα Βληχά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ et al. 2001, 29, εικ. 44· Φ.Ε.Κ. 1786/Β/2.12.2003.

106. Θέση: Λίνδος, αρχαίο θέατρο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κάτω από την ορχήστρα του θεάτρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, «πωρόλιθος» (DWORKOWSKA 1975, 26).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λιθόπλινθος (0,54 × 0,53 × 0,19 μ.) που δεν έχει αποσπαστεί από το μητρικό πέτρωμα (DYGGVE 1960, 400, σημ. 6.)

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Έως τον 4ο αι. π.Χ. (DWORKOWSKA 1975, 26).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: DYGGVE 1960, 400· DWORKOWSKA 1975, 26.

107. Θέση: Λίνδος, Ε.Ο. Ρόδου-Λίνδου.

Παράμετροι θέσης: Τελευταία στροφή του δρόμου πριν τη Λίνδο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, «πωρόλιθος»

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο, εντοπίστηκε από Ειρ. Πουπάκη.

108. Θέση: Λίνδος, Κλεοβούλου (χερσόνησος) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια ακρόπολης Λίνδου (HIGGINS - HIGGINS 1996, 156).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____

Παρατηρήσεις: Χρησιμοποιήθηκε ως τάφος σε δεύτερη χρήση.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: HIGGINS - HIGGINS 1996, 156· Φ.Ε.Κ. 1786/B/ 2.12.2003.

109. Θέση: Λίνδος, Κράνα (χερσόνησος), Καμπάνα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο πλάτωμα του βράχου πάνω και εκατέρωθεν του ταφικού μνημείου του Αρχοκράτους, καθώς και στο χώρο του σημερινού εργοταξίου αναστήλωσης Λίνδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· κατακόρυφα μέτωπα με παράλληλες αυλακώσεις τύκου· ορύγματα στο βράχο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ταφικός θάλαμος Αρχοκράτους με μνημειώδη πρόσοψη· λαξευτή κλίμακα.

Ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: ____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____

Παρατηρήσεις: ____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: HIGGINS - HIGGINS 1996, 156· ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ et al. 2001, 25-26, εικ. 37, 41· Φ.Ε.Κ. 1786/B/2.12.2003.

110. Θέση: Λίνδος, Φανός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ της Λίνδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, «πωρόλιθος» (ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 1992, 660).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστική στοά Ακρόπολης Λίνδου (ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 1992, 660).

Ίχνη λατόμησης: ____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____

Ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: ____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____

Παρατηρήσεις: ____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία (ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 1992, 660· ΠΙΚΟΥΛΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 2002, 97).

111. Θέση: Λίνδος, Ψάρτος (κόλπος) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πλησίον του Αγίου Νικολάου και σε όλο το μήκος της Παραλίας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τοίχοι ναού Αθηνάς Λινδίας (DYGGE 1960, 40).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· περιμετρικές αυλακες· αποκομμένες πλίνθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____

Ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: Αρχαίοι - μεσαιωνικοί χρόνοι - Ιταλοκρατία.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Στις αναστηλώσεις των Ιταλών.

Παρατηρήσεις: ____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ et al. 2001, 29, εικ. 47-50· Φ.Ε.Κ. 1786/B/2.12.2003· ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ 2001-2004, πίν. 95γ.

112. Θέση: Λίνδος, Ψάρτος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Boberek (Κ.Μ. 195 Γαιών Λίνδου).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένες λατομεύσεις· ορθογώνιο λάξευμα (5,40 × 3,40 μ.) με ίχνη επένδυσης από κονίαμα· λαξευτή δεξαμενή (1,65 × 0,85 × 0,60 μ.) με αυλακα υπερχείλισης, επενδυμένη με κουρασάνι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένος σπηλαιώδης θάλαμος (3,40 × 3,50 μ.), με είσοδο από τα ανατολικά· λαξευτός χώρος (2,10 × 3,02 μ.) ακανόνιστου σχήματος, ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής. Πιθανή ταφική χρήση.

Κινητά ευρήματα: ____

Χρονολόγηση: ____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____

Παρατηρήσεις: ____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ - ΤΣΑΚΑΝΙΚΑ 2001-2004, 293-294.

113. Θέση: Ρόδος, ακρόπολη, Δ τμήμα, οδ. Μ. Χαραλάμπους - πάροδος οδ. Χειμάρρας (άνευ αυτοψίας)⁸.

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κ. Διακογεωργίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Χώροι λαξευμένοι στο φυσικό βράχο· ίχνη από σφήνες· λιθόπλινθοι που δεν αποκόπηκαν τελείως· κλιμακωτή διαμόρφωση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαία οδός (Ρ38)· διαμόρφωση λαξευμένων χώρων σε υπόγεια δωμάτια με τη χρήση κτιστών τοιχίων· κατοίκηση χώρου μετά την εγκατάλειψη του λατομείου (1ος αι. π.Χ. - 1ος αι. μ.Χ.).

Κινητά ευρήματα: Όστρακα αγγείων 3ου-1ου αι. π.Χ. στην επίκωση των λατομικών τομών.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (πριν από τον 3ο αι. π.Χ.)

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2001-2004, 231-234.

114. Θέση: Ρόδος, ακρόπολη, Δ τμήμα, οδ. Βουλγαροκτόνου 9 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Β. Περσελή (Ν τμήμα).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2001-2004, 236.

115. Θέση: Ρόδος, ακρόπολη, Ν τμήμα, οδ. Α. Παναγούλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Θεμελίωση ελληνοιστικού τείχους, οριζόμενου από αρχαία οδό· γεινίαση με τάφους της πρώτης οικιστικής φάσης Ρόδου (ύστερος 4ος αι. π.Χ.), καλυμμένους από τη λαύπη του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνοιστική εποχή (μετά το τέλος του 4ου αι. και πριν από/σύγχρονο με την ανέγερση του ελληνοιστικού τείχους ()).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η ανασκαφή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο έργων της ΔΕΥΑΡ.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ 2001-2004, 249-250.

116. Θέση: Ρόδος (πόλη), Ανάληψη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περιοχή χριστιανικού ναού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λακκοειδείς ακτέριστοι τάφοι.

8. Τα λατομεία της πόλης της Ρόδου που παρατίθενται εδώ με ξεχωριστό αρ. κατ. το καθένα, είναι πολύ πιθανόν να αποτελούσαν τμήματα μεγαλύτερων, εκτεταμένων, περιοχών εξόρυξης και να μπορούν να ενοποιηθούν ως εξής: αρ. 113-115 (Ακρόπολη Ρόδου), 117-125, 169-171, 212-217 (Αγ. Τριάδα - Ανάληψη), 126-127 (Φανερωμένη), 131-144, 172-176, 197-201 (λατομείο στις οδούς Κ. Τσαλδάρη και Υδραίου στην πόλη της Ρόδου), 212-217 (λατομείο στον συνοικισμό των Παραπηματούχων Αγ. Τριάδας στην πόλη της Ρόδου). Δεν ήταν δυνατό να περιληφθούν νέες θέσεις εξόρυξης που δημοσιεύθηκαν στο ΑΔ 2005, 1139-1146 και το οποίο κυκλοφόρησε λίγο πριν την τελική εκτύπωση.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Κατά την ανέγερση του χριστιανικού ναού εντοπίστηκαν ίχνη αρχαίας λατόμησης.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1984, 324.

117. Θέση: Ρόδος (πόλη), Ανάληψη - Αγία Τριάδα, οδ. Κ. Υδραίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κύρη-Βαγιανάκη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Υπερυψωμένοι βράχοι με πολλά λαξεύματα (φάλκες) λατόμησης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πέντε κιβωτιόσχημοι λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: 12 επιτύμβιες στήλες, 3 ενεπίγραφες βάσεις επιτυμβίων στηλών, ολόγλυφο κάτω πόδι λιονταριού.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ 1992, 623.

118. Θέση: Ρόδος (πόλη), Αγία Τριάδα-Ανάληψη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Λουλουργά-Καλογέρη, Ο.Τ. 256.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε όλη την έκταση του οικοπέδου, το οποίο κάλυπτε επίχωση λατύπης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτιστοί τοίχοι και πηγάδι εποχής Τουρκοκρατίας.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1988, 595.

119. Θέση: Ρόδος (πόλη), βορειοανατολικά του ναού της Ανάληψης, οδ. Καλυθιών (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Εμμ. Κρανίδη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βράχος λατομημένος σε τρία επίπεδα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1984, 324.

120. Θέση: Ρόδος (πόλη), συνοικισμός Παραπηγματούχων Αγίας Τριάδας, Αγία Τριάδα-Ανάληψη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Θεοδοσίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε όλη την έκταση του οικοπέδου, το οποίο κάλυπτε επίχωση λατύπης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: α) Ταφικός θάλαμος με πέντε λαξευμένες κλίνες και είσοδο κατεστραμμένη από τη λατόμηση. β) κατασκευή σχετική με τη λατόμηση του δεύτερου μισού του 2ου - αρχές του 1ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 2ος αι. π.Χ. κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1988, 595-597.

121. Θέση: Ρόδος (πόλη), Αγία Τριάδα-Ανάληψη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Α. Καλογέρη, Δ τμήμα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ταφικά συγκροτήματα στο Β και Α τμήμα του οικοπέδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Οι τάφοι χρονολογούνται από το δεύτερο μισό του 2ου αι. π.Χ. έως την παλαιοχριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1988, 598-601.

122. Θέση: Ρόδος (πόλη), Αγία Τριάδα-Ανάληψη (νεκρόπολη) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Γ. Χαρτοφύλλη (Ο.Τ. 298) - ανατολικό τμήμα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 5 λακκοειδείς ορθογώνιοι τάφοι στο Δ τμήμα του οικοπέδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ 1988, 601-602· CATLING 1988-89, 114.

123. Θέση: Ρόδος (πόλη), Αγία Τριάδα-Ανάληψη, Ν της οδού Υραίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Βασιλείου, Α τμήμα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Το Α τμήμα του οικοπέδου κάλυπτε επίχωση λατύπης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι ανοιγμένοι στο στρώμα λατύπης, μετά την εγκατάλειψη του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πριν τα τέλη του 4ου αι. π.Χ. Οι τάφοι χρονολογούνται από τα τέλη του 4ου έως το

πρώτο μισό του 3ου αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1988, 602.

124. Θέση: Ρόδος (πόλη), Αγία Τριάδα-Ανάληψη, οδ. Έμπωνας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Παγκά, Ο.Τ. 345, Κ.Μ. 593.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: α) Χώρος λαξευμένος στο βράχο (4 × 5 μ.). β) λαξεύματα στην επιφάνεια του βράχου ίσως λάκκοι λατόμησης και όχι τάφοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μετά την εγκατάλειψη του λατομείου ο χώρος χρησιμοποιήθηκε ως νεκροταφείο: 16 λαξευμένοι στο φυσικό βράχο κιβωτίοσχημοι τάφοι, ταφική τάφος και καύσεις.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πριν την ύστερη ελληνοιστική εποχή, στην οποία χρονολογείται το νεκροταφείο.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΩΣΤΟΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ 1988, 602-603.

125. Θέση: Ρόδος (πόλη), Αγία Τριάδα-Ανάληψη, οικ. Ελ. Κυπραίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περιοχή Συνεταιρισμού Νοσοκόμων, Ο.Τ. 349, Κ.Μ. 570.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένη λατόμηση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 545-546.

126. Θέση: Ρόδος (πόλη), ανατολική νεκρόπολη, Φανερωμένη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Σ. Χαρίτου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη, πάνω στην οποία είχαν κτισθεί τοίχοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μετά την εγκατάλειψη του λατομείου αποχετευτικές κατασκευές με χτιστούς και λαξευτούς τοίχους· τάφος 2ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ 1987, 612-613.

127. Θέση: Ρόδος (πόλη), ανατολική νεκρόπολη, Φανερωμένη, οδ. Τροίας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Κλαδογένη, Α τμήμα του ακινήτου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λακκοειδείς τάφοι (ελληνιστικής εποχής).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ 2001-2004, 278.

128. Θέση: Ρόδος, Β τμήμα της πόλης, Α υπώρειες λόφου ακρόπολης, οδ. Ναυαρίνου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ιω. Φιλίππου, ανάμεσα στις αρχαίες οδούς Ρ 28 και 38 (Β-Ν) και Ρ10 και Ρ8 (Α-Δ).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλι-

θος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιοι χώροι λαξευμένοι στο βράχο (α: 1,60 × 6,80 μ. και βάθ. 5,00 μ., β: 10,40 × 4, 70 μ. και βάθ. 3 μ., γ: 10 μ. και 10,30 × 7,20 μ. και βάθ. 3,80 μ.)· εκτεταμένη λατόμηση-ορθογώνιες φωλεές σφηνών στα τοιχώματα μερικών χώρων (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, πίν. 220στ).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνιοι υπόγειοι χώροι σε άξονα Β-Ν σύμφωνα με την προηγηθείσα χάραξη των οδών και τη μετατροπή τους στη συνέχεια με τη βοήθεια τοίχων σε δωμάτια με θόλο, μερικά με κλίμακες και κόγχες· δύο πηγάδια λαξευμένα στο βράχο.

Ευρήματα: Πολλά πόρινα αρχιτεκτονικά μέλη στην επίχωση: αποσπασμένες λιθόπλινθοι, μονολιθικοί κορμοί κίωνων κ.ά.

Χρονολόγηση: Κτίσματα ελληνιστικής-παλαιοχριστιανικής εποχής.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 352-356.

129. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτ. της οδ. Κ. Τσαλδάρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Καντιμοίρη (Ο.Τ. 295, Κ.Μ. 595 γαιών Ρόδου).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένη λατόμηση σε άξονα Β-Ν και σε μήκ. 48 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεκροταφείο μετά την εγκατάλειψη του λατομείου: 1 θαλαμωτός λαξευτός τάφος, 11 ορθογώνιοι λαξευτοί, 4 λαξευτές θήκες.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ίχνη απόξεσης του λατομημένου βράχου από τον εκσκαφέα (ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, πίν. 337β).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 536· CATLING 1988-89, 112.

130. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτική και κεντρική νεκρόπολη, οδ. Πλατανίων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Πέτρωμα με ίχνη εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λείψανα κατεστραμμένων τάφων· λαξευτή κλίμακα· λαξευμένο ορθόγωνιο φρέαρ· λαξευμένα συγκροτήματα τάφων στο ΒΔ και στο ΒΑ τμήμα του οικοπέδου· τάφοι κατεστραμμένοι από τη λατόμηση.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1989, 494-495.

131. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτική νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Απ. Γρηγοριάδη, δυτικό τμήμα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι 1ου αι. π.Χ. και 1ου αι. μ.Χ. στο Α τμήμα του οικοπέδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1991, 471.

132. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Έμπωνας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ελευθ. Σκόνη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εξόρυξης στο μεγαλύτερο

τμήμα του οικοπέδου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι προγενέστεροι της εξόρυξης και ταφικοί περιβόλοι κατεστραμμένοι από την εξόρυξη.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Νεκροταφείο: 3ος έως 1ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΝΙΝΙΑ 1991, 474-475.

133. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτ. Νεκρόπολη, οδ. Καμίρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λαξευτός χώρος στο βράχο που διαμορφώθηκε σε υπόγεια κτιστή ταφική κατασκευή.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η ανασκαφή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο έργων της ΔΕΥΑΡ.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 2001-2004, 258-259.

134. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτ. Νεκρόπολη, οδ. Καμίρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αν. και Τσ. Καλοπέτρη (Ο.Τ. 241, ΚΜ 760Α).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο (ΑΔ Χρονικά, υπό έκδοση).

135. **Θέση:** Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Πειραιώς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κ. Πανιέρα (Ο.Τ. 269).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Κινητά ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2001-2004, 262-263.

136. **Θέση:** Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Μ. Πετρίδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Χρήστου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Μεγάλος ορθογώνιος χώρος λαξευμένος στο φυσικό βράχο (3,40 × 3,30 × 2,20 μ.)· κατακόρυφο μέτωπο λαξευμένου βράχου, μήκ. 12,45 μ., με πορεία Α-Δ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνιο πηγάδι, λαξευμένο στη θέση κυκλικής κτιστής θήκης. Μετά την εγκατάλειψη του λατομείου, από τις αρχές του 3ου έως το δεύτερο μισό του 2ου αι. π.Χ.: α) 3 λαξευτοί, λακκοειδείς τάφοι, β) συγκρότημα 3 θαλαμοειδών τάφων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1987, 599-601.

137. **Θέση:** Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Μ. Πετρίδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αγγ. Σωτρίλλη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Μεγάλος ορθογώνιος χώρος λαξευμένος στο φυσικό βράχο, μπαζωμένος με τη λατύπη από την εξόρυξη· κατακόρυφο μέτωπο λαξευμένου βράχου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο συστάδες λαξευτών λακκοειδών τάφων στο ΝΔ τμήμα του οικοπέδου· κτιστός τάφος του τέλους του 4ου - αρχών του 3ου αι. π.Χ. στην Α πλευρά· σύμπλεγμα τάφου και 2 θηκών του τέλους του 4ου αι. π.Χ. στο Ν τμήμα του οικοπέδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1989, 494.

138. **Θέση:** Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Μ. Πετρίδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Προαύλιο 7ου Γυμνασίου Ρόδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη στο μεγαλύτερο τμήμα του ανεσκαμμένου χώρου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι του 3ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 1995, 790.

139. **Θέση:** Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Μ. Πετρίδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Λ. Αντώνογλου.

Είδος λατομείου: Υπόγειο και υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: «Βραχώδεις όγκοι με σαφή ίχνη λατόμησης, πιθανότατα αποδιοργανωμένη οροφή

λατομευτικής στοάς, η οποία κατέρρευσε»: ΚΑΝΙΝΙΑ 2001-2004, 261. Επιφανειακές λατομεύσεις στο κεντρικό και στο ΒΔ τμήμα του οικοπέδου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: «Τάφοι λαξευμένοι σε κέλυφος λατομευτικής στοάς» (ΚΑΝΙΝΙΑ 2001-2004, 261). «η διάνοιξη των λατομευτικών στοών είχε παραβιάσει εγκαταλειμμένα ταφικά μνημεία (υπόγειους θαλάμους, πιθανώς με κλίνες, του 4ου αι. π.Χ., αλλά και ευρύχωρους συρταρωτούς τάφους-θαλάμους με προθαλάμους του 3ου αι. π.Χ.) ... Μετά την κατέρρευση των λατομευτικών στοών, φαίνεται ότι έγινε απόπειρα ενός στοιχειώδους διαχωρισμού της ζώνης των παλαιότερων μνημείων και γενικά ο χώρος, ήδη από το 2ο αι. π.Χ., επαναχρησιμοποιήθηκε για ελεύθερες αποθέσεις ενταφιασμών και κυρίως καύσεων σε κάλπες.»: ΚΑΝΙΝΙΑ 2005, 1143-1144.

Κινητά Ευρήματα: Κεραμική του 3ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΝΙΝΙΑ 2001-2004, 261-262· ΚΑΝΙΝΙΑ 2005, 1143-1144.

140. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Μ. Πετρίδη 19 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Μαμμά.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ανοίγματα στοάς και τμήματα βράχων που είχαν καταρρεύσει.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Κινητά Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2001-2004, 264.

141. Θέση: Ρόδος (πόλη), δυτ. νεκρόπολη, οδ. Τσαλδάρη και Σαλάκου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α των οικ. Λουλουργά-Καλογερή-Παπαντωνίου, εντός της οδού Τσαλδάρη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 4 λαξευτοί, λακκοειδείς τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ανασκαφή για διαπλάτνωση του πεζοδρομίου της Οδ. Τσαλδάρη.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ 1987, 601.

142. Θέση: Πόλη Ρόδου, δυτ. νεκρόπολη, Μακρύ Στενό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μαχαιράκη-Διακοσάββα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Προγενέστεροι τάφοι και ταφικοί περίβολοι κατεστραμμένοι από την εξόρυξη· λατομική οδός επιστρωμένη με λατύπη.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μετά τον 3ο αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 1995, 791.

143. Θέση: Πόλη Ρόδου, δυτ. νεκρόπολη, οδ. Κ. Τσαλδάρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Π. Ζαράνη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη στο μεγαλύτερο τμήμα του ακινήτου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ταφική οδός που διασχίζει τη νεκρόπολη καλύπτει το λατομείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1991, 474.

144. Θέση: Πόλη Ρόδου, δυτ. νεκρόπολη, πάροδος Κ. Τσαλδάρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ανδ. Χατζημιχάλη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη στο μεγαλύτερο τμήμα του ακινήτου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ταφικές κατασκευές στο δυτικότερο τμήμα του ακινήτου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1991, 472.

145. Θέση: Ρόδος (πόλη), Δ τμήμα της νέας πόλης, οδ. Βουλγαροκτόνου και Αγίου Ιωάννου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ιω. Αμπελά, σύγκλιση αρχ. οδών Ρ19α και Ρ28. Ν και Α τμήμα του οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Τέσσερις τετράπλευροι λαξευτοί χώροι (οι δύο 4,40 × 4,50 × 3,15, και 3,50 × 3,26 × 2,20 μ.)

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρεις χώροι οριζόμενοι από κτιστούς τοίχους στο ΒΔ τμήμα του οικοπέδου· κυκλικό πηγάδι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πριν από την ύστερη ελληνιστική εποχή. Μεταγενέστερη λατόμηση στο Α. τμήμα του οικοπέδου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 530.

146. Θέση: Ρόδος (πόλη), Δ τμήμα της νέας πόλης, οδ. Ναυαρίνου και Π. Μελά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Β. Πετρίδη, στη ΝΑ γωνία του οικοπέδου, πλησίον της σύγκλισης των αρχ. οδών Ρ28 και Ρ28α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή (2,40 × 2,25 μ.) με αγωγό σωζ. μήκ. 1,90 μ. και πλ. 0,45 μ.· δύο φρεάτια κυκλικά και δύο ορθογώνια με βαθμίδες καθόδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 530· CATLING 1988-89, 111-112.

147. Θέση: Πόλη Ρόδου, Δ τμήμα της πόλης, οδ. Υψηλάντη, Αυστραλίας και Δαμασκηνού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ε' Γυμνάσιο, στη σύγκλιση των αρχ. οδών Ρ20-ρ22 και Ρ36α, Α τμήμα του οικοπέδου, προς τη θάλασσα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήματα αρχαίων οδών· τμήμα κτηρίου με παλαιότερη οικοδομική φάση του 3ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ 1987, 595.

148. Θέση: Πόλη Ρόδου, Δ τμήμα της νέας πόλης, οδ. Χειμάρρας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Σ. Δαμιανού, Δ της αρχαίας οδού Ρ38 και βόρεια της οδού Ρ13.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ύχνη λατόμησης: Ορθογώνιοι χώροι λαξευτοί στο βράχο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χρήση λαξευμένων χώρων ως αποθηκευτικών και υδρευτικών εγκαταστάσεων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΒΑΣΙΛΟΓΑΜΒΡΟΥ 1988, 583.

149. Θέση: Ρόδος (πόλη), Δ τμήμα της νέας πόλης, οδ. Χειμάρρας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Παλαιολόγου-Καννή.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ύχνη λατόμησης: Ορθογώνιος χώρος λαξευτός στο βράχο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χρήση λαξευτού χώρου ως δεξαμενή με κλίμακα καθόδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. μνεία: ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1984, 309-311.

150. Θέση: Πόλη Ρόδου, 6ο χλμ. Ε.Ο. Ρόδου-Καλλιθέας.

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ξενάκη, Δ. πλευρά Ε.Ο. (θέση GPS: 36° 23' 14, 93" Β, 28° 14' 16, 09" Α-36° 23' 14, 78" Β, 28° 14' 16, 02" Α).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ύχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· περιμετρι-

κές αύλακες. Γύρω από τις πλινθίδες, ίχνη πλατύστομης τυπίδας.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Κοντά του λειτουργία νεότερου λατομείου.

Παρατηρήσεις: Η λατόμηση προχωρούσε από Α προς τα Δ.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΑΝΤΑΟΥ-ΤΣΑΚΗ 1998, 952· WHITLEY 2004-05, 99.

151. Θέση: Πόλη Ρόδου, οδ. Ελ. Βενιζέλου και Ερυθρού Σταυρού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αντίκρυ στο Ορφανοτροφείο (παλιό Ιταλικό Γυμνάσιο Θηλέων), οικ. Εμμ. και Στ. Μανωλάκη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ύχνη λατόμησης: Έντεκα λατομημένοι χώροι σε άξονα Β-Ν, λαμβάνοντας υπ' όψη την προσηγηθείσα χάραξη των οδών: 1) 4,5 × 4,00, βάθ. 3,5-2,5 μ. 2) 2,80 × 3,20, βάθ. 1,50 μ. 3) 3,80 × 3,80, βάθ. 4 μ. 4) 3,10 × 2,50, βάθ. 2,00 μ. 5) 1,50 × 1,30, βάθ. 1,20 μ. (ο χώρος VI δεν αναφερόταν) 6) 3,50 × 3,50, βάθ. 4,00 μ. 7) 3,50 × 4,50, βάθ. 5,00 μ. 8) 5,50 × 4,50, βάθ. 5,00 μ. 9) 5,40 × 8,50 μ. 10) 4,30 × 4,30, βάθ. 5,00 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οι χώροι 1, 3 και 10 δέχθηκαν και δεύτερη χρήση: στους δύο πρώτους χτίστηκαν τοίχοι, ενώ στον τρίτο δημιουργήθηκαν στα λαξευτά του τοιχώματα κόγχες και στη ΝΔ γωνία ανοίχθηκε πηγάδι.

Ευρήματα: Βάση χάλκινου γλυπτού και δύο γυναικεία ενδεδυμένα γλυπτά.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 351-352· CATLING 1985-86, 97.

152. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Δ. Πρώτου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη· λατομημένος βράχος (ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1992, 625).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τέσσερα ταφικά συγκροτήματα· λαξευτή δεξαμενή· ταφική οδός.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική - ελληνοιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία (ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1992, 625).

153. Θέση: Ρόδος (πόλη), **Κεντρική Νεκρόπολη** (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Δ. Καραγεωργίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη (ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1992, 627).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μνημειώδες ταφικό συγκρότημα της μέσης ελληνοιστικής εποχής (;) που καταστράφηκε από τη λατόμηση και αργότερα, στα μέσα του 2ου αι. π.Χ., ξαναχρησιμοποιήθηκε για ταφές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Λατόμηση ανάμεσα στις δύο χρήσεις του χώρου: τέλος 3ου - αρχές 2ου αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1983, 395· ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1992, 627.

154. Θέση: Ρόδος (πόλη), **Κεντρική Νεκρόπολη**, οδ. Δημ. Αναστασιάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κ. Νεοφύτου, Ο.Τ. 274.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή λατόμηση στο Β τμήμα του οικοπέδου (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980,

542)· αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων· μη αποσπασμένη από το μητρικό πέτρωμα λιθόπλιθος (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, πίν. 342α).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι από την πρώτη χρήση του χώρου (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 542).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 542· CATLING 1988-89, 114.

155. Θέση: Ρόδος (πόλη), **Κεντρική Νεκρόπολη**, οδ. Δημ. Αναστασιάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κ.Μ. 739α και 604, Ο.Τ. 298, οικ. Αικ. Σάρλη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι από την πρώτη χρήση του χώρου, κατεστραμμένοι από τη χρήση του ως λατομείου· πηγάδι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 542.

156. Θέση: Ρόδος (πόλη), **Κεντρική Νεκρόπολη**, οδ. Δημ. Αναστασιάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 273, οικ. Μ. Μέντου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Οριζόντια λατομημένος βράχος· αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων· μη αποσπασθείσες από το μητρικό πέτρωμα λιθόπλιθοι (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, πίν. 342γ).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτός και κτιστός τάφος· δύο λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή καταστροφή λατομείου από εκσκαφέα.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 543.

157. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη, οδ. Δημ. Αναστασιάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν οικ. Μ. Μέντου (ό.π. αρ. 156), Δ τμήμα τάφρου που διανοίχθηκε κατά μήκος της οδού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένη λατόμηση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 543.

158. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη, οδ. Δ. Αναστασιάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Λ. Αθανασά, ΝΑ τμήμα (α' φάση) και νότιο, κεντρικό και βόρειο τμήμα του οικοπέδου (β' φάση).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι 4ου και 3ου αι. π.Χ., μερικοί κατεστραμμένοι από τη β' φάση λατόμησης.

Κινητά Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΖΕΡΒΑΚΗ 2001-2004, 268.

159. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη, οδ. Απ. Παύλου και Αισχίνη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αφών Αοβέστη, Νικολιδάκη και Ζωΐδη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτές θήκες και λακκοειδείς τάφοι.

Κινητά Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πριν από τον 3ο αι. π.Χ. (οι τάφοι ανήκουν στον 3ο αι. π.Χ.)

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2001-2004, 268-269.

160. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη, οδ. Κ. Τσαλδάρη - Εθν. Αντιστάσεως (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Νικολιδάκη-Παπασταματίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Υπολείμματα λαξεύσεων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξεύματα που είχαν χρησιμοποιηθεί ως τάφοι (3ου-2ου αι. π.Χ.).

Κινητά Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ 2001-2004, 264-265.

161. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική και ΝΑ Νεκρόπολη, οδ. Λίνδου και Δ. Αναστασιάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Δ. Καραγεωργίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε όλη την έκταση του οικοπέδου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτό ταφικό συγκρότημα κατεστραμμένο από τη λατόμηση· επαναχρησιμοποίηση χώρου για ταφές μετά την εγκατάλειψη λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (μετά τη μέση ελληνιστική περίοδο, στην οποία χρονολογείται το ταφικό συγκρότημα).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1983, 395.

162. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη, οδ. Θεμ. Σοφούλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Τσαμπίκου-Σαλονικιού-Χαραλάμπη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος· τοίχοι κτηρίων μεταγενέστεροι της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1987, 591-592.

163. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη, προέκταση οδ. Θεμ. Σοφούλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Δ. Νικολή.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεγάλοι υπόγειοι λαξευτοί χώροι που επικοινωνούν μεταξύ τους με διαδρόμους.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΝΤΟΥΜΑΣ 1975, 366-367.

164. Θέση: Ρόδος (πόλη), Κεντρική Νεκρόπολη, προέκταση οδ. Θεμ. Σοφούλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ από τους τάφους του Αγίου Ιωάννη, οικ. Τ. Καλούδη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κυλισμένοι ογκόλιθοι εξαιτίας σεισμών, με ίχνη λατόμησης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Υπόγεια, λαξευτή, στοά με θήκες-τάφους· λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 366-367.

165. Θέση: Ρόδος (πόλη), κεντρικό τμήμα της πόλης, οδ. Ναυαρίνου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Παπαμιχαήλ. Οριοθετείται από την αρχαία οδό Ρ 38 (B-N).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένη λατόμηση πριν την κατοίκηση του χώρου (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 628).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Διαμόρφωση λαξευμένων χώρων σε δωμάτια με τη βοήθεια τοίχων, λαξευτών και χριστών· λαξευτό πηγάδι λαξευμένο με κτιστό περιχέλιωμα πεταλοειδούς σχήματος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (χρονολόγηση μεταγενέστερων κατασκευών από την πρώιμη ελληνιστική έως τη ρωμαϊκή εποχή: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 632).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 627-632· ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ 1994, 761-763.

166. Θέση: Ρόδος (πόλη), Λαϊκά Αγίου Ιωάννου (σεισμοπλήκτων), Δ της οδ. Θεμ. Σοφούλη 93 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Βαζάκα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιος χώρος, λαξευμένος στο φυσικό βράχο, διαστ. 2,70 × 3,95, βάθ. 2,30 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαία οδός Ρ 23β· χτιστοί, υπόγειοι, καμαροσκεπείς χώροι στο λαξευμένο χώρο του λατομείου, πιθανόν υπόγειες δεξαμενές ή χώροι φύλαξης τροφίμων (ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ 1966, 454).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ 1966, 454.

167. Θέση: Ρόδος (λιμάνι) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β του Μεγάλου Λιμένα, στη θέση Λάκκος (DYGGVE 1960, 40, σημ. 12) και κατά μήκος της Α ακτής, 2 έως 8 χλμ. Ν της πόλης (HIGGINS - HIGGINS 1996, 154).

Είδος /Λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία ακρόπολη και Κάστρο των Ιπποτών (HIGGINS - HIGGINS 1996, 154).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: DYGGVE 1960, 40, σημ. 12· HIGGINS - HIGGINS 1996, 154-155.

168. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Αγίου Ιωάννη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οδ. Μ. Πετρίδη και Κ. Τσαλδάρη - υπώρειες λόφου Κιζιλ Τεπέ⁹. Θέση GPS: 36° 26' 08", 21" Β, 28° 12' 55", 28" Α.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λατομείο μεσαιωνικών χρόνων που κατέστρεψε προγενέστερους ελληνιστικούς τάφους. Ο βράχος σε μορφή μνημειώδους πύλης στον υπαίθριο αρχαιολογικό χώρο αποτελεί υπόλειμμα από το εσωτερικό ταφικού θαλάμου, που καταστράφηκε από τις εργασίες λατόμησης κατά τον Μεσαίωνα (ΜΙΧΑΛΑΚΗ-ΚΟΛΛΙΑ 2001-2004, πίν. 110α).

Ευρήματα: Πολλά ροδιακά γλυπτά, τα οποία δεν είχαν απαραίτητα σχέση με τη νεκρόπολη που διαδέχθηκε το λατομείο (GUALANDI 1976, 9).

Χρονολόγηση: Μεσαιωνική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο μετατροπή από τους Ιταλούς σε πολεμικό καταφύγιο· κατασκευή 60 υποστυλωμάτων-κτιστών πεσσών για τις γαλαρίες· συγκέντρωση ευρημάτων (βωμοί, γλυπτά, επιτύμβιες στήλες κ.λπ.) υπό μορφή εκθεσιακού χώρου.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: GUALANDI 1976, 9· ΜΙΧΑΛΑΚΗ-ΚΟΛΛΙΑ 2001-2004, 336-344.

169. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Κιζιλ-Τεπέ (περιοχή Αγίας Τριάδας και Ανάλιψης) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Νικολέττου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

9. Κόκκινος λόφος / κεντρική νεκρόπολη Ρόδου.

Ίχνη λατόμησης: ____
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
 Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 371.

170. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Κιζιλ-Τεπέ (περιοχή Αγίας Τριάδας και Ανάληψης) (άνευ αυτοψίας).
 Παράμετροι θέσης: Κ.Μ. 581, Ο.Τ. 314, οικ. Λαδόπουλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: ____
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 43 ορθογώνιοι τάφοι, κυρίως λαξευτοί· τετράπλευρος χώρος λαξευμένος στο βράχο με 11 οστεοθήκες, ως επί το πλείστον ενεπίγραφες· χώρος (κτιστός;) με αγγεία.
 Ευρήματα: Κεραμική, αγγεία και στήλες ελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 440-441.

171. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Κιζιλ-Τεπέ (περιοχή Αγίας Τριάδας και Ανάληψης) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Π. Κρητικού - Γ. Κουκουβάη - Π. Γιαννούρη - Σ. Τσούκου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: Λατόμηση σε διάφορα επίπεδα (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 438)· αποτυπώματα αποκομμένων λιθοπλίνθων· περιμετρικές αύλακες εξόρυξης (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, πίν. 233γ).
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεκροταφείο μετά την

εγκατάλειψη του λατομείου: 62 τάφοι (43 ορθογώνιοι, 35 λαξευτοί και 8 «συρταρωτοί»)· 19 θήκες, λαξευτές και κτιστές· ορθογώνιοι χώροι οριζόμενοι από λαξευτούς τοίχους στο ΒΔ τομέα του οικοπέδου.

Ευρήματα: Αγγεία και ανάγλυφη στήλη με νεκρόδειπνο ελληνιστικής εποχής, από το νεκροταφείο.
 Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (οι τάφοι χρονολογούνται στην ελληνιστική εποχή).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: ____
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 438-440· CATLING 1987-88, 79-81.

172. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Ντοκούζ-Σοκάκ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αραπούδη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: Βράχοι με ίχνη εξόρυξης, κυλισμένοι σε στρώμα λατύπης.
 Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κιβωτιόσχημοι τάφοι μέσα σε κυλισμένους βράχους.

Ευρήματα: ____
 Χρονολόγηση: ____
 Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
 Παρατηρήσεις: Πρόκειται για βράχια που κατολήσθησαν προφανώς εξαιτίας σεισμών.
 Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 363.

173. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Ντοκούζ-Σοκάκ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ρίκα. Η εξόρυξη πραγματοποιήθηκε στον Δ και εν μέρει στον Α τομέα του ανεσκαμμένου οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
 Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
 Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιοι χώροι λαξευμένοι στο φυσικό βράχο, ο μεγαλύτερος διαστ. 5 × 5 και βάθ. 2,05 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μετατροπή σε νεκροταφείο κατά την ελληνιστική εποχή: 29 υπόγειοι, ορθογώνιοι, λαξευτοί τάφοι και ένας καμαροσκεπής υπόγειος θάλαμος (στον μεγαλύτερο από τους λαξευμένους χώρους) με επτά λαξευμένους ορθογώνιους τάφους και έναν υπόγειο χώρο που περιείχε κτερίσματα και δύο τάφους επιπλέον, εν μέρει κτιστούς και εν μέρει λαξευμένους (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 433).

Ευρήματα: Κτερίσματα τάφων του 4ου αι. π.Χ. και της ελληνιστικής εποχής· επιτύμβιες στήλες.

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή¹⁰.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 431-433· CATLING 1987-88, 82-83.

174. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Ντοκούζ Σοκάκ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ζυγούρη (κεντρικό τμήμα οικοπέδου και εκτός του ανεσκαμμένου χώρου).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λάξευση σε διαφορετικά επίπεδα έως το βάθ. 2,51-3,30 μ.· κυκλική λάξευση σε ένα σημείο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πηγάδι με ελληνιστική κεραμική· πέντε ορθογώνιοι κιβωτιόσχημοι τάφοι από πώρινες πλάκες, μάλλον παλαιοχριστιανικής εποχής· ορθογώνιος κτιστός χώρος, διαστ. 2,45 × 2,02 μ. στη ΒΑ γωνία του οικοπέδου.

Ευρήματα: Κεραμική, επιτύμβια στήλη και μικροευρήματα ελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 433-434· CATLING 1987-88, 84.

175. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Ντοκούζ Σοκάκ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κολάη, ΝΑ πλευρά του οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Εννέα λαξευτοί και έξι κτιστοί ορθογώνιοι τάφοι (4ος αι. π.Χ. - ελληνιστική εποχή).

Ευρήματα: Επιτύμβιες στήλες· αγγεία και μικροευρήματα ελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 434-435.

176. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Ντοκούζ-Σοκάκ, «Μνημείο της Ασπίδας» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κ.Μ. 752 γαιών Ρόδου. Ο.Τ. μεταξύ των οδών Παρθενόπης (πρώην Ντοκούζ Σοκάκ), Αφροδίτης και Γ. Σεφέρη (πρώην Καμίρου)· στο Δ τμήμα της ανασκαπτόμενης περιοχής (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 637).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μετατροπή σε ταφικό μνημείο· κιβωτιόσχημοι τάφοι στα λαξεύματα του λατομείου (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 637).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 637-640.

10. Το λατομείο θα λειτούργησε πριν από τον 4ο αι. π.Χ. έως την ελληνιστική εποχή, οπότε χρονολογείται το νεκροταφείο που κατέλαβε το χώρο μετά την εγκατάλειψη του λατομείου. Η επίχωση του δυτικού τομέα του οικοπέδου περιείχε κεραμική υστεροκλασικής και ελληνιστικής εποχής.

177. Θέση: Ρόδος (πόλη), νεκρόπολη Ροδινού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 456, οικ. Κ. Σαρρή.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Επιφανειακή εξόρυξη έως βάθ. 0,30-0,40 μ.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 13 λαξευτοί τάφοι ύστερης ελληνιστικής εποχής.

Ευρήματα: Δύο κυλινδρικοί βωμοί υστεροελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 445-446.

178. Θέση: Ρόδος (πόλη), Ν τμήμα της νέας πόλης, οδ. Αγίας Αναστασίας και Παλαιών Πατρών Γερμανού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Φώκιαλη-Πράσινου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατόμηση Δ τμήματος του οικοπέδου μετά την εγκατάλειψη αρχαίου κτηρίου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήμα ενός από τα αρχαία Γυμνάσια της πόλης και τμήμα της αρχαίας οδού Ρ32.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (μετά τον 2ο αι. π.Χ., χρονολογία της επίχωσης της αυλής του αρχαίου κτηρίου).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1989, 485-487.

179. Θέση: Ρόδος (πόλη), Ν τμήμα της οχύρωσης, οδ. Γρηγορίου Ε' (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Χαστά - Μουσταφά Βογιατζή - Μ. Παπαγεωργίου. 1,50 μ. προς τα Α από

το ανεσοκαμμένο τμήμα της αρχαίας οδού και 2,50 μ. από το Ν όριο του οικοπέδου (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1970, 504, πίν. 4348).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφο μέτωπο (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1970, 502, 504). τέσσερις τετράπλευροι λαξευτοί χώροι· αποτυπώματα λαξευμένων πλίνθων· πλίνθος, μη αποσπασθείσα από το μητρικό πέτρωμα· περιμετρικές αύλακες εξόρυξης (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1970, πίν. 4348).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Διαμόρφωση δωματίων με τη βοήθεια κτιστών και λαξευτών τοίχων· αρχαία οδός Ρ40.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1970, 501-502, 504.

180. Θέση: Ρόδος (πόλη), Ν τμήμα της πόλης, Βενετόκλειο Γυμνάσιο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σημερινό Γυμνάσιο Θηλέων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια του χώρου.

Ίχνη λατόμησης: Λατόμηση έως βάθ. 1,20-2,20 μ.· αποτυπώματα από την εξόρυξη λιθοπλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήρια με κτιστούς και λαξευτούς τοίχους στους χώρους του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΝΤΗΣ 1952, 576-577.

181. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΑ, Μητροπόλεως 87ζ και προέκταση Πριγκιπίσσης Αλεξίας (οδ.) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μοσχή - Θυρογλάνου, στη διασταύρωση των αρχαίων οδών Ρ 33β και Ρ 23β.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιοι λάκκοι και υπόγειοι χώροι. Οι χώροι ήταν λαξευμένοι σε άξονα Β-Ν και ακολουθούσαν την προσηγηθείσα χάραξη των οδών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Διασταύρωση αρχαίων οδών (είχαν χαραχθεί πριν από τη λατόμηση)· ιπνός (κυκλική κατασκευή με πήλινα τοιχώματα και πλακοστρωμένο πυθμένα).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 361-363· CATLING 1985-86, 97.

182. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Ζαμπελλάκη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι και θήκες κατεστραμμένοι από τη λατόμηση.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 444.

183. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Καραγιάννη και εκτός του οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη έως βάθ. 2,51-3,30 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Παλαιοχριστιανικοί τάφοι· τοίχοι· κυκλικό φρέαρ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 433-434.

184. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κουσουρνά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης με ελληνιστική κεραμική.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι και ταφικές θήκες ελληνιστικής εποχής. Αύλακες πλ. 0,35-0,55 μ. και βάθ. 0,55 μ. με ελληνιστική κεραμική και οστά.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 444.

185. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιος χώρος λαξευμένος στο φυσικό βράχο, διαστ. 3,25 × 0,72, βάθ. 1,30-1,90 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτιστοί τάφοι ύστερης ελληνιστικής εποχής.

Ευρήματα: Πολλή κεραμική και μικροαντικείμενα από την επίχωση του λατομείου.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Βρέθηκαν κατά τις εργασίες του ΟΤΕ.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 440-441.

186. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη, Ανάληψη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 324, οικ. Κ. Καρατζιά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε όλη την έκταση του οικοπέδου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χρήση λαξευμάτων στο ΒΔ τμήμα του οικοπέδου ως αποθέτης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1983, 391-392.

187. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βόθρος οικ. Καβαλλιέρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε όλη την έκταση του οικοπέδου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τέσσερις λαξευτοί λακκοειδείς τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (πριν από τους τάφους του 3ου αι. π.Χ.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1983, 392.

188. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α τμήμα οικ. Μ. Σαρίκου (Συνεταιρισμού Καπνοβιομηχανίας).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι στο Δ τμήμα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική περίοδος (τάφοι ελληνιστικής εποχής).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΚΩΣΤΟΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ 1984, 321· PARIENTE 1991, 934.

189. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Βογιατζή-Μηνά, ανάμεσα στους λαξευτούς τάφους.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (οι τάφοι ανήκουν στην ελληνιστική εποχή).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. μνεία: ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1984, 324.

190. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη, οδ. Κ. Τσαλδάρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 273, οικ. Αν. Μπαριανού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιος λαξευμένος χώρος, διαστ. 13 × 9,10 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 4 κτιστοί ορθογώνιοι τάφοι· 4 λακκοειδείς λαξευτοί τάφοι (μερικοί του δ' τέταρτου του 4ου αι. π.Χ.)· αρχαία οδός· φρέαρ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 5ος-4ος αι. π.Χ. (;)

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1983, 389.

191. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ νεκρόπολη, οδ. Κ. Υδραίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α τμήμα οικ. Σ. Πίντζιου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνια λαξεύματα με θήκες και τάφους στο Δ τμήμα του οικοπέδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1984, 324.

192. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ τμήμα της πόλης, Αγίου Ιωάννου και Διαγοριδών (οδ.) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Τεχνικών Σχολών «Ο Νηρέυς», στη διασταύρωση των αρχαίων οδών Ρ 33β και Ρ 23β.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λαξευμένος χώρος, διαστ. 5,30 × 4,90 μ. Περιμετρικές αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τόχοι στον λαξευτό υπόγειο χώρο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μετά την εγκατάλειψη του λατομείου χρήση του χώρου ως αποθήκη αμφορέων (ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 632).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973, 632.

193. Θέση: Ρόδος (πόλη), ΝΔ τμήμα της πόλης, οδ. Βουλγαροκτόνου 14 και ανώνυμη πάροδος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Μιχαήλ, μεταξύ των αρχαίων οδών Ρ 29α και Ρ19.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιος λαξευτός χώρος, πλ. 12,60 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μετατροπή του ορθογώνιου λαξευτού χώρου με τη βοήθεια τειχών σε δωμάτια· κτιστό ορθογώνιο φρέαρ στη Δ πλευρά του οικοπέδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (5ος αι. π.Χ., πριν τη χάραξη του Ιπποδάμειου πολεοδομικού σχεδίου που έλαβε χώρα μετά το συνοικισμό της πόλης το 411 π.Χ.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977, 352-356.

194. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Αθ. Διάκου και Ελ. Βενιζέλου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν τμήμα οικ. Ε. Παπαϊωάννου-Σταυριά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη λατόμησης· λατύπη στη ΝΔ γωνία του οικοπέδου από επιτόπου κατεργασία του εξορυχθέντος υλικού.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαία οδός Ρ 38· δύο κυκλικά φρέατα και λαξευτή υδρομαστευτική στοά· διαμόρφωση στεγασμένου υπόγειου δωματίου στο

κεντρικό, λαξευμένο τμήμα του οικοπέδου με τη βοήθεια και κτιστών τοίχων.

Ευρήματα: Μεγάλες ποσότητες κεραμικής σφράγιζαν τις τομές· σιδερένια σφήνα.

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική - ελληνοιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 413-415· CATLING 1987-88, 79-80.

195. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Θεμ. Σοφούλη 93 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Γ. Κυρίνη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαία οδός Ρ27. Κυκλικός λάκκος, εν μέρει κτιστός, εν μέρει λαξευμένος, με κεραμική ρωμαϊκής εποχής.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (ελληνοιστική κεραμική στα ορύγματα του λατομείου).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979, 422· CATLING 1987-88, 79-80.

196. Θέση: Ρόδος (πόλη), οικ. Ιω. Διακοδημητρίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κ.Μ. 603, Ο.Τ. 274. Λατόμηση στο ΒΑ και στο ΒΔ τμήμα του οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 9 ορθογώνιοι λαξευτοί τάφοι από α΄ χρήση χώρου (β΄ μισό 4ου αι. π.Χ.). Τάφοι ίδιων χρόνων στο ΒΑ τμήμα οικοπέδου κατεστραμμένοι από την εξόρυξη.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνοιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 543.

197. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Κ. Τσαλδάρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αικ. Επιφάνη, Κ.Μ. 722, Ο.Τ. 296.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 6 ορθογώνιοι λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 536.

198. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Κ. Τσαλδάρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Β. Παπαχριστοδούλου - Κ. Ευκετζή, Ο.Τ. 295. Το λατομείο στο μέσον του ανεσκαμμένου χώρου (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, πίν. 338β).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος») (PARIENTE 1991, 934).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, πίν. 338β).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 2 λακκοειδείς τάφοι, 4 θήκες.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 536.

ΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 536-538· CATLING 1988-89, 113· PARIENTE 1991, 934.

199. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Κ. Υδραίου, Ηρώ-
ιδος Αναστασίας και Ηρώων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ξενάκη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλι-
θος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Καλυπτήριες πλά-
κες τάφων.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: 92 λαξευτοί τάφοι του α' μισού του 4ου
αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΣΑΛΤΑ 1990,
484.

200. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Κ. Τσαλδάρη και
Κ. Υδραίου (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 314, οικ. Σμολένσκυ-
Κωνσταντινίδη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλι-
θος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι
(ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, πίν. 338α).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙ-
ΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 545· CATLING 1988-89, 114.

201. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Κ. Τσαλδάρη και
Κ. Υδραίου (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 314, οικ. Σμολένσκυ-
Κωνσταντινίδη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλι-
θος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατομήσεις που σχηματίζουν
τετράπλευρους ή κυκλοτερείς χώρους· μη αποσπα-
σθείσες λιθόπλινθοι (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980,
πίν. 338α).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σπηλαιώδης, λαξευτή,
κατασκευή.

Ευρήματα: Κεραμική, κυλινδρικοί βωμοί και επι-
τύμβιες στήλες της ύστερης ελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙ-
ΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 545· CATLING 1988-89, 114.

202. Θέση: Ρόδος (πόλη), Ν Νεκρόπολη, οδ.
Πειραιώς 38 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ν. Λεριά, τμήμα του
φυσικού ανδρήρου που κλείνει Ν και ΝΑ την κοιλά-
δα στο Μακρύ Στενό.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλι-
θος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Είσοδος υπόγειας στοάς που
διακλαδίζεται σε δύο επιμέρους στοές.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ταφικός θάλαμος κα-
τεστραμμένος από τη λατόμηση.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ως καταφύγιο
κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ
1996, 676.

203. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Ρήγα Φεραίου
(άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μαραβέλια, κοντά στη
διασταύρωση των αρχ. οδών Ρ 5α και Ρ 38.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλι-
θος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγχη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλοιπα οικοδομημάτων κτισμένων με λαξευτούς και κτιστούς τοίχους στο χώρο του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΦΑΤΟΥΡΟΥ 1963, 323.

204. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Στ. Κωτιάδη και Δημ. Αναστασιάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 274, οικ. Αν. Κεραμέα - Π. Φουντουραδάκη - Γ. Τσίγκη. Το λατομείο στο Α τμήμα του χώρου, σποραδικά έγχη λατόμησης στο υπόλοιπο οικόπεδο (ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 541-542, σχ. 6).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγχη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ταφικό μνημείο από την α' χρήση του χώρου που καταστράφηκε εν μέρει από την εξόρυξη.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Δύο περίοδοι εξόρυξης: 4ος και 2ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 542.

205. Θέση: Ρόδος (πόλη), οδ. Φιλερήμου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Β. Γιαννίκου, βόρειο τμήμα (Ο.Τ. 406).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγχη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 1999, 939.

206. Θέση: Ρόδος (πόλη), οικ. Καβαλιέρου-Διακαστασίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 297.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγχη λατόμησης: Λατόμηση έως βάθ. 0,80 μ. στο Δ τμήμα του οικοπέδου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτοί χώροι στο Δ τμήμα του οικοπέδου έως βάθ. -0,80 μ. νεκροταφείο μετά την εγκατάλειψη του λατομείου: 15 ορθογώνιοι λαξευτοί τάφοι στο Α τμήμα του οικοπέδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (οι τάφοι χρονολογούνται από το β' μισό του 4ου έως τον 3ο αι. π.Χ.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 544. CATLING 1988-89, 115.

207. Θέση: Ρόδος (πόλη), οικ. Τσακιρίδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ο.Τ. 345, Κ.Μ. 593.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγχη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεκροταφείο μετά την εγκατάλειψη του λατομείου: 12 τάφοι -οι περισσότεροι ορθογώνιοι λαξευτοί- και 8 κυκλικές θήκες.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (οι τάφοι χρονολογούνται στον 3ο αι. π.Χ.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 545.

208. Θέση: Ρόδος (πόλη), Ο.Τ. 272 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Σμολένσκυ-Κωνσταντινίδη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατομήσεις που σχηματίζουν τετράπλευρους ή κυκλωτερείς χώρους.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σπηλαιώδης λαξευτή κατασκευή.

Ευρήματα: Κεραμική, κυλινδρικοί βωμοί και επιτύμβιες στήλες της ύστερης ελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980, 536· CATLING 1988-89, 114.

209. Θέση: Ρόδος (πόλη), 1η οδός παράλληλη προς νότο της οδού Βενετοκλέων, που ενώνει τις οδ. Στ. Καζούλη και Αγίας Αναστασίας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Εμ. και Γ. Κρητικού - Κ. Ρούσου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Μη «αποπερατωθείσα» λατόμηση (ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ 1966, 448).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήρια στους χώρους του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ 1966, 448.

210. Θέση: Ροδίσι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πολλά λατομεία υπόγεια νότια της αρχαίας γέφυρας.

Είδος λατομείου: Υπόγεια.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: GUERIN 1856, 156-158· ΠΑΤΣΙΑΔΑ 2013, 28, εικ. 137-140.

211. Θέση: Ροδίσι, ακτογραμμή ανατολικότερα των αντίστοιχων ορίων του νεκροταφείου των Ταξιαρχών και των Αθλητικών Εγκαταστάσεων του Κορακόνερου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανατολικός τομέας περιοχής.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: «Ορθόπλευρες λατομείσεις φυσικού πωρόβραχου» (KANINIA 2001-2004, 280).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πιθανή χρήση λαξευμένων ορθογώνιων χώρων ως αλυκών.

Κινητά Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η ανασκαφική έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των έργων για τη νέα περιμετρική οδό της πόλεως Ρόδου.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: KANINIA 2001-2004, 280.

212. Θέση: Ρόδος (πόλη), συνοικισμός Παραπηγατούχων Αγίας Τριάδας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αστυπαλίτη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε όλη την έκταση του οικοπέδου· λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χρήση του χώρου ως νεκροταφείου μετά την εγκατάλειψη του λατομείου: ταφικοί περίβολοι με ταφικές θήκες.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1984, 322.

213. Θέση: Ρόδος (πόλη), συνοικισμός Παραπηγματούχων Αγίας Τριάδας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Α. Καραμανώλη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Τετράπλευρος λαξευμένος χώρος.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεταγενέστερη χρήση του χώρου ως νεκροταφείου: 5 κτιστοί κιβωτιόσχημοι τάφοι και 1 λαξευτός τετράπλευρος, τετράπλευρη πλακόστρωτη κατασκευή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (το νεκροταφείο κατέλαβε το χώρο του λατομείου και χρονολογείται στην ύστερη ελληνιστική-πρώιμη ρωμαϊκή εποχή).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ 1987, 606.

214. Θέση: Ρόδος (πόλη), συνοικισμός Παραπηγματούχων Αγίας Τριάδας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μιχ. Παπαθεοδωράκη, ΒΑ (;) γωνία του οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων· περιμετρικές αύλακες εξόρυξης (ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1987, πίν. 345α).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεταγενέστερη χρήση του χώρου ως νεκροταφείου: ταφικό συγκρότημα από τρεις κτιστούς ορθογώνιους τάφους του Ιου αι. μ.Χ., δύο από τους οποίους καταστράφηκαν από ορθογώνιο επιμήκη χώρο που κτίστηκε πάνω τους.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (τουλάχιστον ύστερη, πριν από το νεκροταφείο που χρονολογείται στον 1ο αι. μ.Χ.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1987, 606-607.

215. Θέση: Ρόδος (πόλη), συνοικισμός Παραπηγματούχων Αγίας Τριάδας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α. τμήμα οικ. Φ. Κατταβενού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεταγενέστερη χρήση του χώρου ως νεκροταφείου: 18 ορθογώνιοι τάφοι εν μέρει λαξευτοί και εν μέρει κτιστοί.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (το νεκροταφείο χρονολογείται από το τέλος του 4ου έως τις αρχές του 3ου αι. π.Χ., ενδεχομένως σύγχρονη να ήταν και η λατόμηση του χώρου: βλ. Παρατηρήσεις).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η λατόμηση έλαβε χώρα πριν από το άνοιγμα των τάφων, γι' αυτό και οι τάφοι είναι κτιστοί στο ανώτερο τμήμα των τοιχωμάτων τους (ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1987, 609).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1987, 609.

216. Θέση: Ρόδος (πόλη), συνοικισμός Παραπηγματούχων Αγίας Τριάδας, οδ. Κ. Υδραίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Τμήμα της οδού από το οικ. Α. Περίδη έως τη συμβολή του με την οδό Ηρωΐδος Αναστασίας και την τελική του απόληξη στην οδό Ρόδου-Λίνδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο φάσεις ταφικής χρήσης του χώρου, ανάμεσα στις οποίες πραγματοποιήθηκε η λατόμηση: Α' φάση: 43 κιβωτιόσχημοι λαξευτοί τάφοι (από το τέλος του 4ου έως το τέλος του 3ου ή τις αρχές του 2ου αι. π.Χ.). Β' φάση: 7 ορθογώνιες ταφικές κατασκευές (1ου αι. π.Χ. - 1ου αι. μ.Χ.), κτισμένες «πάνω σε λοξό κόψιμο λατόμευσης συμπληρωμένο με μπάζωμα από λατύπη».

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 2ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο αποκαλύφθηκε από σωστική ανασκαφή, στο πλαίσιο διάνοιξης ορύγματος για τη διέλευση αγωγού αποχέτευσης ομβρίων.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΝΙΝΙΑ 1987, 611.

217. Θέση: Ρόδος (πόλη), συνοικισμός Παραπηγματούχων Αγίας Τριάδας, πάροδος Κ. Τσαλδάρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Σκ. Καμπούρη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε όλη την έκταση του οικοπέδου· λατύπη, μέσα στην οποία διανοίχθηκαν τάφοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρεις συνεχόμενοι ορθογώνιοι ταφικοί περίβολοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΩΣΤΟΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ 1984, 322-323.

218. Θέση: Ρόδος (πόλη), τάφος μεσαιωνικού κάστρου της πόλης της Ρόδου, «λατομείο κοντά στις καμάρες του Ταρσανά».

Παράμετροι θέσης: Β Προμαχώνα Αγίου Γεωργίου, στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μεσαιωνική Πόλη Ρόδου, ειδικά στην ανέγερση του Ιπποτικού Νοσοκομείου (σημ. Μουσείο Ρόδου), επί μαγίστρου Lastic (1437-1454) (ΜΑΝΟΥΣΟΥ-ΝΤΕΛΛΑ 2000, 31).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 15ος αι. μ.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΑΝΟΥΣΟΥ-ΝΤΕΛΛΑ 2000. WHITLEY et al. 2003-04.

219. Θέση: Χαράκι Μαλώνας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β του κάστρου του Φαρακλού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1809/Β/7-12-2004.

220. Θέση: Ψίνθος (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ____
Είδος λατομείου: ____
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερτίνης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 260).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 260.

ΙΒ. ΡΩ

221. Θέση: Κορυφή λόφου με πύργο (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστικό οχυρό.
Ίχνη λατόμησης: ____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ελληνιστικό οχυρό.
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2005· ΑΝΤΩΝΙΟΥ 2012, 97-98.

ΙΓ. ΣΥΜΗ

222. Θέση: Εκεί Πίσω (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Β της εκκλησίας Παναγία Ελεημονήτρια (Λεμονήτισσα).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: ____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: ____
Ίχνη λατόμησης: ____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: ____
Ευρήματα: ____
Χρονολόγηση: ____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: ____
Παρατηρήσεις: ____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία από την αρχαιολόγο της ΚΒ' ΕΠΚΑ Ελ. Φαρμακίδου.

III. ΕΠΤΑΝΗΣΑ

A. ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ

223. **Θέση:** Κάστρο (εικ. 7).

Παράμετροι θέσης: Στη Δ πλευρά του βραχώδους υψώματος, όπου δεσπόζει η αρχαία πόλη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, υπόλευκος με κιτρινέρυθρο σβεστομαργαϊκό συνδετικό υλικό (Ι.Γ.Μ.Ε., Φύλλο Γεωλογικού Χάρτη 1:50000, «Νήσος Αντικύθηρα», 1993).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στο εξωτερικό τείχος της πόλης.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποσπασθέντων όγκων και βαθμιδωτές παρειές· περιμετρικές αύλακες· ίχνη τύκου· ίχνη τεχνικής ιχθυάκανθας· σε ορισμένες αύλακες διακρίνονται αγνά σειρές από κυκλικά χτυπήματα βελονιού (τεχνική *pointillé* εντός αύλακας).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Τέλος 4ου - αρχές 1ου αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: 8 θέσεις λατόμησης συνολικά, ορισμένες με σαφές σχήμα (ακανόνιστο ορθογώνιο) και υποτυπώδες άνοιγμα, το οποίο πιθανώς λειτουργούσε ως είσοδος στο χώρο εργασίας.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Πληροφορίες από Α. Ευσταθόπουλο. Το λατομείο μας υπέδειξε ο αρχαιολόγος Α. Τσαραβόπουλος.

B. ΔΙΑΠΛΟ (άνευ αυτοψίας)

224. **Θέση:** _____

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία κατασκευασμένα με την τεχνική Levallois, μουστέριας περιόδου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Παλαιολιθική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SORDINAS 1969· ΣΟΡΔΙΝΑΣ 1997· ΝΤΑΡΛΑΣ et al. 2006· ΝΤΑΡΛΑΣ et al. 2007· ΠΑΠΑΔΕΑ 2007.

Γ. ΙΘΑΚΗ

225. **Θέση:** Σύβρος, Άη-Γιώργης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην κορυφή του λόφου Άη-Γιώργης.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΜΥΛΩΝΑΣ 1985, 40· Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1985, *BCH* 110.2 (1986), 700.

226. **Θέση:** Κρεμαστή, σπήλαιο Δεξιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Το πίσω τμήμα του σπηλαίου.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: BEQUIGNON 1931, 483.

227. Θέση: Ρουσσάνο (ακρόπολη) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WHITLEY 2002-03, 43. WHITLEY 2003-04, 38.

228. Θέση: Φόρκυνας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο λιμάνι του Φόρκυνα, κάτω από το Σπήλαιο των Νυμφών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 2ος αι. π.Χ. έως την εποχή του Αδριανού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BEQUIGNON 1931, 480.

Δ. ΚΕΡΚΥΡΑ

229. Θέση: Βαρυπατάδες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην έξοδο του χωριού Καλαφατιώνες, 9 χλμ. από την πόλη της Κέρκυρας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο .

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, υπόλευκος ή μπεζ χρώματος (ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ 2000, 392).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική Κέρκυρας (ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ 2000).

Έχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Έως την εποχή των Βενετών και τους νεότερους χρόνους (1960): <http://84.205.250.92/Default.aspx?tabid=236>.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ 2000.

230. Θέση: «Κάνουλα» Δραγωτινών (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κάτω από τους απότομους λόφους των Δραγωτινών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυλόλιθοι για αλευρόμυλους.

Έχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαίοι χρόνοι (:), προβιομηχανική περίοδος.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Λήξη λειτουργίας του πριν το 19ο αιώνα.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΣΟΡΔΙΝΑΣ 2006.

231. Θέση: Πλάτωνας Νυμφών (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έχνη λατόμησης: Λαξεύσεις στο βράχο με έχνη εργαλείων εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σε μικρή απόσταση από το χώρο εντοπίστηκε σπηλαιώδης κοιλότητα σε βράχο, η είσοδος της οποίας είχε λαξευτεί και διαμορφωθεί σε πεπεσμένο σφαιρικό σχήμα, ενώ κατακόρυφο όρυγμα κατά μήκος του βράχου καταλήγει στην είσοδο του σπηλαίου.

Ευρήματα: Ημέρηγα: τρεις κίνες, κιονόκρανο και τμήματα αρχιτεκτονικών μελών.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Το λατομείο εντοπίστηκε τον Ιούνιο του 2005 από τις αρχαιολόγους της Η' ΕΠΚΑ κ. Γαρυφαλιά Μεταλληνού και Μυρσίνη Γκούμα, μετά από υπόδειξη του κ. Ν. Μπάνου, ιδιοκτήτη του οικοπέδου όπου βρίσκεται το λατομείο.

232. Θέση: Σινιές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β τμήμα του νησιού, Α πλευρά του όρους Παντοκράτορα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, υπόλευκου ή μπεζ χρώματος (ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ 2000, 392).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική Κέρκυρας (ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ 2000), επιτύμβιες στήλες Κέρκυρας, κλασικής-ελληνιστικής εποχής (ΡΗΓΙΝΟΣ 1997, 7).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΡΗΓΙΝΟΣ 1997, 7. ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ 2000.

Ε. ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

233. Θέση: Κοντογεννάδα Παλικής, λόφος «Σκινιώτικο Βουνί» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ 1932. ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ 1933. ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1997.

234. Θέση: Παλαιόκαστρο (ακρόπολη) - Νακίρι (αρχ. Πρόννοι) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δίπλα στη «λοφώδη συστάδα του Παλαιοκάστρου και Ντακίρι» (ΘΩΜΑΣ).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΘΩΜΑΣ).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ακρόπολη αρχαίων Πρόννων (ΘΩΜΑΣ).

Ίχνη λατόμησης: «Τόρμοι σφηνών εξόρυξης» (ΘΩΜΑΣ).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΘΩΜΑΣ. ΘΩΜΑΣ 2009.

235. Θέση: Σκάλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Εντός και δυτικά του σημερινού χωριού Σκάλα στην περιοχή της αρχαίας Κράνης (ΚΑΛΛΙΓΑΣ 1969, 276).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμόλιθος (ΚΑΛΛΙΓΑΣ 1969, 276).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανωδομή δωρικού ναού στον Άγ. Γεώργιο· κυβόλιθοι ιερού της Δήμητρας και ανωδομή στωικού οικοδομήματος ιερού ακροπόλεως Κράνης (ΚΑΛΛΙΓΑΣ 1969, 276).

Ίχνη λατόμησης: Θέσεις λατόμησης κυβολίθων (ΚΑΛΛΙΓΑΣ 1969, 276).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΛΛΙΓΑΣ 1969, 266, 276.

ΣΤ. ΚΥΘΗΡΑ

236. Θέση: Αλοή (εικ. 8).

Παράμετροι θέσης: Α από τα Μητάτα.

Είδος λατομείου: 5 θέσεις εξόρυξης με κατακόρυ-

φα κατά κύριο λόγο μέτωπα.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη τύκου· περιμετρικές αύλακες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη αρχαίου δρόμου, πλ. 5-6 μ., με αμαξοτροχιές (ίχνη ξύλινων ελκίθρων-χελωνών (:)) (ΠΙΚΟΥΛΑΣ 1999, 73)· κατά μήκος του δρόμου α) κοιλότητα λαξευμένη με εντομίες θύρας (:)) και 4-5 εγχάρακτους σταυρούς εξωτερικά, περιμετρικά της εισόδου β) συστάδες ορθογώνιων λαξευτών τάφων (WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961, 157· ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ 1984, 62), και γ) υπόγεια λαξευτή δεξαμενή και δύο σχετικά ρηχές λίθινες γούρνες, μία ορθογώνια και μία στρογγυλή (ALEVRAS et al. 2009, 183).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ 1984, 61-63· ΠΙΚΟΥΛΑΣ 1999, 73· ALEVRAS et al. 2009, 182.

237. Θέση: Καστρί (αρχ. Σκάνδεια).

Παράμετροι θέσης: Κορυφή λόφου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961, 153.

238. Θέση: Σκαφίδι, Αβλέμονας (εικ. 9).

Παράμετροι θέσης: 2,5 χλμ. Δ του κόλπου του Αβλέμονα, Β του σύγχρονου δρόμου Αβλέμονα-Διακόφτι, οδού Αρχιμανδρίτου Μορμόρη. Θέσεις GPS: Β θέση: 36° 13' 57", 41" Β, 23° 03' 56", 76" Α. Ν θέση: 36° 13' 43", 03" Β, 23° 04' 13", 67" Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο. 5 θέσεις εξόρυξης (θέση I-V).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης καστανωπός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Παλαιόπολης.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμίδες εκμετάλλευσης· αποτώματα αποσπασθεισών λιθοπλίνθων· μη αποσπασθείσες λιθοπλίνθοι· περιμετρικές αύλακες· ίχνη τύκου· ίχνη τεχνικής ιχθυάκανθας· σπές ελλειπτικής διατομής για ένθεση σφηνών ή ίχνη από τη χρήση τους· ρηχά ίχνη ορθογώνιας διατομής από πιθανή χρήση λοστού· ίχνη λιθοπρίστη πρίονα (μεσαιωνικών χρόνων;) και τραπεζιόσημων ξύλινων (:)) σφηνών· σειρά σαράντα εγχάρακτων, κατακόρυφων γραμμών σε μέτωπο λατόμησης στην Α παρεία του χώρου ΙΙΙ, πιθανώς για αρίθμηση λιθοπλίνθων μίας παραγγελίας ή φορτίων λιθοπλίνθων (ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1987-2003, 207-208).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ιερό των λατόμων αφιερωμένο στον Απόλλωνα Κάρναιο (ALEVRAS et al. 2009, 179, 181, εικ. 5)· λατρευτική κόγχη στο νότιο τμήμα της θέσης Ι (ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1987-2003, 208, πίν. 51.4)· ίχνη αρχαίου δρόμου και αρματοτροχιών με άξονα Β-Ν, σχεδόν παράλληλου με την έκταση των λατομείων.

Ευρήματα: Δύο λαβές χρηστικών αγγείων παλαιохριστιανικής περιόδου.

Χρονολόγηση: Προϊστορική - βυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (ίχνη αερόσφυρας).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CASTELLAN 1808, 22· DAVY 1824· WEIL 1880, 226· WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961, 153· DWORAKOWSKA 1969, 16-17· ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1997, 107· ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ 1984, 87, σημ. 1· ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1987-2003, 207-211· WHITLEY 2002-03, 16· ALEVRAS et al. 2009β, 178-180.

239. Θέση: Τράχηλος (νησίδα) (εικ. 10).

Παράμετροι θέσης: Όρμος Καψαλιού. Θέση GPS: 36° 09' 13,85" Β, 22° 57' 58,01" Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο .

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανή χρήση σε κάποιο δημόσιο κτήριο λόγω του μεγέθους τους

(ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1997, 107).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δύο μικρές θέσεις εξόρυξης περιστασιακού χαρακτήρα.

Βιβλιογραφία: ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1997, 107· WHITLEY 2002-03, 16· ALEVRAS et al. 2009, 182.

240. Θέση: Φελωτή (όρμος) (εικ. 11).

Παράμετροι θέσης: Α, απόκρημνο τμήμα του στενού κόλπου της Αγίας Πελαγίας. Θέση GPS: 36° 09' 13,85" Β, 22° 57' 58,01" Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο .

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, λευκωπός (ALEVRAS et al. 2009, 180, 182).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι· ίχνη αποσπασθέντων όγκων (ALEVRAS et al. 2009, 180, 182)· κυκλικά αποτυπώματα με ποικίλες διαμέτρους, πιθανότατα από την απόσπαση σφονδύλων κίωνων (ALEVRAS et al. 2009, 180, 182)· περιμετρικές αύλακες διανοιγμένες με κροταφίδα, εργαλείο ειδικό για την εξόρυξη μαλακών λίθων, όπως ο ψαμμίτης (ALEVRAS et al. 2009, 180-182)· ελλειπτικές και τραπεζιόσχημες σπές σφηνών (ALEVRAS et al. 2009, 180, 182).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Γλείστρα για τη φόρτωση πλοιαρίων (:): ALEVRAS et al. 2009, 182.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1997, 107· WHITLEY 2002-03, 16· ALEVRAS et al. 2009, 180, 182.

241. Θέση: Φριγκιλιάνικα, «Πελάδες».

Παράμετροι θέσης: 1 χλμ. Α των Φριγκιλιάνικων και 400 μ. Ν της οδού από Φριγκιλιάνικα για Διακόφτι (BROODBANK 1999, 199, χάρτης, αρ. 2).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («sandstone»: BROODBANK 1999, 200).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικιστικά κατάλοιπα ΥΜ περιόδου (BROODBANK 1999, 200-201).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BROODBANK 1999.

Z. ΛΕΥΚΑΔΑ

242. Θέση: «Δραγάτα» (Δ τμήμα του Πόρου) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Νυδριού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (:).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πύργοι Πόρου (MORRIS - PAPADOPOULOS 2005, 159, εικ. 8, 14).

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα πλίνθων· περιμετρικές αύλακες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο πύργοι, ορθογώνιας και κυκλικής κάτοψης· ελαιοπιεστήριο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Υστεροκλασική-ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MORRIS 2001, 298, εικ. 24.

IV. ΗΠΕΙΡΟΣ

Α. ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

243. Θέση: Δωδώνη, Δ κλιτύες όρους Αγίου Νικολάου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2 χλμ. ΒΑ του ιερού Δωδώνης, ιδιοκτησίες Μ. Μήτση και Δ. Ευθυμιάδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιερό Δωδώνης.

Ίχνη λατόμησης: Φωλές σφηνών· βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Εγκαταλελειμμένοι, αδρά επεξεργασμένοι όγκοι· σφόνδυλος κίονα.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η ομαλή κλίση του εδάφους διευκόλυνε σημαντικά τη μεταφορά των όγκων προς το χώρο ίδρυσης του ιερού.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΔΑΚΑΡΗΣ 1963β, 156.

244. Θέση: Μάρμαρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου:

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ευλάξευτος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μνημειακές εισόδοι προσκηνίου θεάτρου Δωδώνης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΔΑΚΑΡΗΣ 1963β, 151.

Β. ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ

245. Θέση: Άγ. Δονάτος Ζερβοχωρίου (αρχ. Φανωτή) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δυτικές υπώρειες πλατώματος Ν του τείχους του Αγίου Δονάτου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστική οχύρωση Αγίου Δονάτου.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφο μέτωπο· βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: SUHA 2007, 61, εικ. 31.

246. Θέση: Εφύρα, Ιερόν Νεκριομαντείου Αχέρωντα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κορυφή βράχου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστικό Νεκριομαντείο.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες λιθοτομίας στα τοιχώματα του λαβυρίνθου· λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η λατόμηση κατέστρεψε το αρχαιότερο ιερό.

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΔΑΚΑΡΗΣ 1963α, 92· ΔΑΚΑΡΗΣ 1964, 48.

Γ. ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ

247. Θέση: Κοινότητα Στεφανής (πρώην Καντζάς) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πλάκες στο άνω μέρος των εδωλίων του ωδείου της Δωδώνης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΔΑΚΑΡΗΣ 1963β, 157.

V. ΘΕΣΣΑΛΙΑ

A. ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ

248. Θέση: Αγιά, Καστρί (εικ. 12).

Παράμετροι θέσης: Στους πρόποδες του Μαυροβουνίου, στην ορεινή περιοχή, πάνω από το σημερινό χωριό.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ασβεστιτικό, ανοικτότεφρο / κυανοτεφρόλευκο / φαιό, λεπτόκοκκο έως μεσοκοκκώδες, τοπικά χονδρόκοκκο (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 567).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιουστινιάνεια οχύρωση της πόλης Κερκίνιον (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 568)· μεγάλο αρχαίο θέατρο Λάρισας (ΤΖΙΑΦΑΛΙΑΣ 2011, 26)· αρχαίο θέατρο Παγασών· ελληνιστικές επιτύμβιες στήλες (GAST et al. 1979· GERMANN et al. 1980)· αναστήλωση του αρχαίου θεάτρου Λάρισας: <http://www.eleftheria.gr/viewarticle.asp?aid=10429&pid=5>.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· ίχνη τύκου (KARAGIORGOU 2001, 180)· δίπλα στη βασική θέση εξόρυξης αποτυπώματα από αφαίρεση λίθων, ίσως για κατασκευή επιτύμβιων στηλών (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 568).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Με την εποπτεία των λατομείων σχετίζεται και η ιουστινιάνεια οχύρωση του Κερκινίου (KARAGIORGOU 2001, 182, σημ. 99).

Ευρήματα: Ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη (KARAGIORGOU 2001, 180).

Χρονολόγηση: Κλασική, ελληνιστική και βυζαντινή εποχή (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 568· KARAGIORGOU 2001, 181).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Η σύγχρονη εξόρυξη εξαφάνισε πολλά από τα αρχαία ίχνη: Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1985, BCH 110.2 (1986), 713.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 564-572· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 241-242· HIGGINS - HIGGINS 1996, 92· KARAGIORGOU 2001, 180· γραπτή πληροφορία από την ΙΕ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Αθ. Τζιαφάλιας).

249. Θέση: Αλήφακας (αρχ. Άτραξ) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Τέσσερα λατομεία στη ΒΑ παρυφή του όρους Τίτανος, κοντά στα ερείπια του Αλήφακα (σημ. Κάστρο), 22 χλμ. ΝΔ της Λάρισας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: 1) «Μάρμαρο ανοικτό τεφρό έως σχεδόν λευκό “Ατράκιος Λίθος”», 2) «Μάρμαρο γαλακτόχρουν και αδιαφανές», 3) «Μάρμαρο κίτρινο και ροδέρυθρο, το οποίο διασχίζεται από στρωματίδια αποτελούμενα από αργυρόχρα και πράσινα φυλλάρια μαρμαρυγίου» (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 242).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ποικίλα αρχαία θεσσαλικά μνημεία (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 242)· εδώλια θεάτρου Α της Λάρισας, 3ου αι. π.Χ. (ΤΖΙΑΦΑΛΙΑΣ 1994, 174)· κλασικές (π.χ. στο ΕΑΜ, αρ. 740 και 741, 4475: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 173 και 172, 176) και ελληνιστικές επιτύμβιες στήλες (GAST et al. 1979· GERMANN et al. 1980).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Από τα τέλη του 5ου αιώνα έως τον 1ο αι. π.Χ., κατά τον Τζιαφάλια (KARAGIORGOU 2001, 182, σημ. 95).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 38-39· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 566, 570· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 242· KARAGIORGOU 2001, 179 (σημ. 85, όπου και παλαιότερη βιβλιογραφία), 180 (σημ. 88)· ΚΑΡΑΠΩΡΓΟΥ 2004, 183-219· γραπτή πληροφορία από την ΙΕ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Αθ. Τζιαφάλιας).

250. Θέση: Αμπελάκια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο φαιό ή ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΣΥΘΙΑΚΑΚΗ 1999, 433· WHITLEY et al. 2005-06, 78· γραπτή πληροφορία από την ΙΕ΄ ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Αθ. Τζιαφάλιας).

251. Θέση: Γόννοι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν παρυφές Ολύμπου.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος και λευκωπό μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστικές επιτύμβιες στήλες (GAST et al. 1979· GERMANN et al. 1980).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: KARAGIORGOU 2001, 179-180, σημ. 86. γραπτή πληροφορία από την ΙΕ΄ ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Αθ. Τζιαφάλιας).

252. Θέση: Κραννώνα, «Μαυρόπετρα» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν όριο νεκροταφείου αρχαίας πόλης, πλησίον του τύμβου Ζ.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης ('flaky sandstone': FRENCH 1989-90, 50).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή επιτύμβιων στηλών, κιβωτιόσχημων και χριστών τάφων και ταφικών τύμβων αρχ. Κραννώνας.

Ίχνη λατόμησης: Λαξεύματα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Λιθόπλινθοι.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΤΖΙΑΦΑΛΙΑΣ 1981, 259-260· FRENCH 1989-90, 50.

253. Θέση: Λάρισα (αρχ. Φάνττος) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της πόλης.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκωπό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: KARAGIORGOU 2001, 179-180, σημ. 86.

254. Θέση: Λάρισα, Άργουρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της πόλης.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκωπό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: KARAGIORGOU 2001, 179-180 (σημ. 86).

255. Θέση: Λάρισα, Μύλαι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της πόλης.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκωπό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: KARAGIORGOU 2001, 179-180, σημ. 86.

256. Θέση: Ομορφοχώρι (Χασάμπαλη) (εικ. 13).

Παράμετροι θέσης: Β του χωριού, στη Ν πλαγιά ενός λόφου, ανάμεσα στα όρη Μόμψιο και Δραχμάνι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Κροκαλοπαγές, πράσινο, πέτρωμα με λευκές, τειφρές ή ανοιχτοπράσινες λατύπες» / «Θεσσαλικός λίθος» / «Θεταλικός λίθος» / «Θετταλή λίθος» / «Πράσινη Θετταλή λίθος» / «verde antico»: (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 243-244).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ευρύτατη χρήση σε ορθομαρμαρώσεις, επιστρώσεις δαπέδων, σε κίονες, άμβωνες, αγγεία, γλυπτά, αρχιτεκτονικά μέλη αρχαίων θεάτρων, επαύλεων, ναών, λουτρών, εκκλησιών κ.ά. κτηρίων από τους ρωμαϊκούς έως και τους βυζαντινούς χρόνους.

Ίχνη λατόμησης: Αναβαθμίδες και θαλαμοειδείς χώροι· ίχνη τυπίδος και βελονιού· σφηνοειδείς οπές· αύλακες· μέτωπα με «αρνητικούς» κίονες σε όρθια θέση –το 1960 σώζονταν 17 τέτοια μέτωπα σε ομάδες ανά 2-4 (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 245)· ίχνη λιθοπρίστη πρίονα (ΛΑΜΠΡΑΚΗ 1983, 73)· λατύπη (MELFOS 2008, 393).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κόγχη - ιερό (;)· νεότερη εκκλησία (MELFOS 2008, 391-392)· κυκλικές (διάμ. 5, βάθ. 10 εκ.) και τετράγωνες (5 έως 10 εκ.) οπές ανάσχεσης (MELFOS 2008, 393).

Ευρήματα: Τμήμα λιθοπρίστη πρίονα μ. 1,24 μ. (ΛΑΜΠΡΑΚΗ 1983, 73)· εγχάρακτος σταυρός (ύψ. 29, πλ. 22 εκ.) σε μέτωπο λατόμησης παλαιохριστιανικών χρόνων· ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη (MELFOS 2008, 393).

Χρονολόγηση: 1ος αι. π.Χ. / 1ος αι. μ.Χ. έως τη βυζαντινή εποχή (ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ 2004, 205-206· MELFOS 2008, 390).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Χαρακτηριστικά ίχνη συρματοκοπής.

Παρατηρήσεις: Ο θεσσαλικός λίθος κατελάμβανε την πέμπτη θέση ανάμεσα στα ακριβότερα διακοσμητικά πετρώματα από διάφορες περιοχές της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (διάταγμα «περί τιμών» αυτοκράτορα Διοκλητιανού (301 μ.Χ.).

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 39-40· JUNG 1961· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 243-245· ΛΑΜΠΡΑΚΗ 1983, 73· HIGGINS - HIGGINS 1996, 92· ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ 2001, 191, σημ. 164· ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ 2004, 183-219· LAZZARINI 2007, 223-244· MELFOS 2008· LAZZARINI-CANCELLIERE 2009· γραπτή πληροφορία από την ΙΕ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Αθ. Τζιαφάλιας).

257. Θέση: Περαχώρα Τυρνάβου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Θα χρησιμοποιηθεί και στην αναστήλωση του αρχαίου θεάτρου Λάρισας (<http://www.eleftheria.gr/viewarticle.asp?aid=10429&cid=5>).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: γραπτή πληροφορία από την ΙΕ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Αθ. Τζιαφάλιας).

258. Θέση: Τέμπη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ πρόποδες Κισσάβου.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκωπό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστικές επιτύμβιες στήλες (GAST et al. 1979· GERMANN et al. 1980).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ 2001, 179-180, σημ. 86.

259. Θέση: Τιτνάτα, Καρύα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΑ υπώρειες λόφου ανάμεσα στις πεδιάδες του Σπαρμού και της Καρύας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οχύρωση λόφου Τιτνάτα.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: RIZAKIS 1986, 340.

260. Θέση: «Χάνι της Κοκκώνας» ή «Τσιριγά Χωράφια», Χράπες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κάτω από το βραχώδες ύψωμα που κλείνει από τα δυτικά το στενό των Τεμπών, 2 γλμ. από τα διόδια των Τεμπών, στις παρυφές των βράχων του Κισσάβου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό-φαιο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: «Αρχαίες λατομικές εστίες» (Σδρολία).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Παλαιοχριστιανικός οικισμός, τμήμα νεκροταφείου και ληνός (πατητήρι σταφυλιών) του 4ου αι. μ.Χ. σε άμεση γειτονία με το αρχαίο λατομείο, που ήταν σε χρήση μέχρι τα χρόνια του Ιουστινιανού και στη συνέχεια καταστράφηκαν από εχθρική εισβολή.

Ευρήματα: Ημίεργοι κίονες.

Χρονολόγηση: Ύστεροι ρωμαϊκοί χρόνοι (3ος-4ος αι. μ.Χ.) έως την εποχή του Ιουστινιανού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αποκαλύφθηκε στα έργα διάνοιξης της σήραγγας των Τεμπών, στο πλαίσιο κατασκευής του νέου δρόμου Μαλιακού-Κλειδίου. Ίδιο υλικό και στον ποταμό Πηγειό, πιθανόν για προώθηση του μαρμάρου στο εμπόριο μέσω λιμανιού στις εκβολές του ποταμού.

Βιβλιογραφία: ΣΔΡΟΛΙΑ - ΣΔΡΟΛΙΑ (υπό έκδοση).

B. ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

261. Θέση: Βελεστίνο (αρχ. Φεραί), Μαλούκα ή Χαλκωδόνιο (ύψωμα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πλαγιές υψώματος.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχος και άλλα κτήρια αρχαίων Φερών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλοιπα πύργου και ιερού κλασικής εποχής στην κορυφή του υψώματος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ 1990, 210· TOUCHAIS et al. 1996, 1215.

262. Θέση: Βόλος, Γόριτσα (ή Γορίτσα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κατά μήκος και εντός των τειχών της αρχαίας πόλης και στο λαιμό που ενώνει το λόφο της Γορίτσας με το Πήλιο (BAKHUIZEN 1992, 53).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, λεπτο- και παχυστρωματώδης (BAKHUIZEN 1992, 53).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη, θεμελιώσεις οικιών και γενικά στα οικοδομήματα της πόλης (BAKHUIZEN 1992, 72, 78).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα και βαθμιδωτή εξόρυξη (BAKHUIZEN 1992, 75). περιμετρικές αύλακες (BAKHUIZEN 1992, 62-63, 65-66, 70-72, 76). σπές σφηνών (BAKHUIZEN 1992, 63, 70-71, 76). λατύπη (BAKHUIZEN 1992, 63-64, 76). ίχνη χρήση λοστών (BAKHUIZEN 1992, 64, 76). ίχνη αφαίρεσης λιθοπλίνθων και μη απολαξευθείσες λιθόπλινθοι (BAKHUIZEN 1992, 65-66, 71-72). δοκιμαστικές τομές για τη διάνοιξη λατομείου (BAKHUIZEN 1992, 71, 75).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη αρχαίου δρόμου (πλάτους 2,5 έως 3 μ.) οριζόμενου από χαμηλό αναλημματικό τοίχο από αργούς λίθους κατά σμεία (BAKHUIZEN 1992, 77-78).

Ευρήματα: Ημίεργες λιθόπλινθοι (BAKHUIZEN 1992, 64).

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ., εποχή ίδρυσης της πόλης (BAKHUIZEN 1992, 79).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: 30 θέσεις λατόμησης, οι οποίες μπορούν να ενταχθούν σε 3 λατομικές ζώνες (BAKHUIZEN 1992, 74).

Βιβλιογραφία: CATLING 1973-74, 22· CATLING 1975-76, 17· BAKHUIZEN 1992, 53-79.

263. Θέση: Δημητριάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο .

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΑΤΖΙΟΥ-ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ 2001, 17.

264. Θέση: Ζάστενη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α ακτή του Παγασητικού κόλπου και Β πρόποδες όρους Τισαίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, κυανότερο έως λευκό και λεπτόκοκκο έως μεσόκοκκο (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 569).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Παλαιοχριστιανικά μνημεία της Νέας Αγχιάλου και των υπόλοιπων οικισμών γύρω από τον Παγασητικό κόλπο (ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 181-182).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη βελονιού, περιμετρικές αύλακες, αναβαθμίδες, σφηνοειδείς οπές για την ένθεση σφηνών, λατύπες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 569).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οπές ανάσχεσης, κυλινδρικές, βάθ. 30-35 εκ. και διάμ. 18-20 εκ., (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 569)· τάφοι, πιθανόν των λατόμων, ελληνιστικής εποχής (ΤΟΜΛΙΝΣΟΝ 1994-95, 38).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Λατόμηση κυρίως κατά τους νεότερους προπολεμικούς χρόνους για την κατασκευή πεζοδρομίων, βάθρων, κλιμάκων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 568· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 241).

Παρατηρήσεις: Εύκολη σχετικά η μεταφορά του

μαρμάρου λόγω της κοντινής θέσης του λατομείου στον Παγασητικό (ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 181).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963, 564-572· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 241· ΤΟΜΛΙΝΣΟΝ 1994-95, 38· HIGGINS - HIGGINS 1996, 92· ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 181-182.

265. Θέση: Νέα Αγχιάλος, Καζάνια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Καζάνια, πλησίον του λατομείου Β της Νέας Αγχιάλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό με ροδόχροες φλεβώσεις.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονικά γλυπτά των παλαιοχριστιανικών μνημείων της Νέας Αγχιάλου (Φθιώτιδες Θήβες).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Σιδερένιες σφήνες (νεότερων χρόνων;).

Χρονολόγηση: Παλαιοχριστιανικοί χρόνοι (ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 181-182.

266. Θέση: Νέα Αγχιάλος, λατομείο Α (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Θέση «Μεγάλη Βελανιδιά» ή «του Αγίου Γεωργίου», κοντά στον κόλπο του Καντήρ - Αγά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, λεπτόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονικά γλυπτά παλαιοχριστιανικών μνημείων της Νέας Αγχιάλου (Φθιώτιδες Θήβες): ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Παλαιοχριστιανική εποχή (ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52· ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 181, σημ. 92.

267. Θέση: Νέα Αγχιάλος, λατομείο Β (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο σύγχρονο νεκροταφείο Νέας Αγχιάλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο με γαλάζιες-γκρίζες φλεβώσεις.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονικά γλυπτά παλαιοχριστιανικών μνημείων Νέας Αγχιάλου (Φθιώτιδες Θήβες): ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Παλαιοχριστιανικοί χρόνοι (ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52· ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 181, σημ. 92.

268. Θέση: Νέα Αγχιάλος, λατομείο Γ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μικροθήβες (Φθιώτιδες Θήβες).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ερυθρομέλανος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατώφλια (ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Παλαιοχριστιανική εποχή (ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929, 52· ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 181, σημ. 92.

269. Θέση: Νέα Αγχιάλος, παράκτια ζώνη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στη Χρυσή Ακτή

(Καντήρ-Αγά) και το ακρωτήριο Αγκίστρι, στο ΒΔ τμήμα του Παγασητικού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομικό υλικό για κτήρια των Αμφανών.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001, 182, σημ. 93.

270. Θέση: Νέα Άλως (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πλαγιές υψώματος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστικός τείχος Νέας Άλω.

Ίχνη λατόμησης: Οπές «ξύλινων σφηνών» (REINDERS 1988, 60-64)· αποτυπώματα αποσπασθέντων όγκων λίθου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: REINDERS 1988, 60-64· HIJMANS 1994, 73, εικ. 7.

271. Θέση: Σωρός (ύψωμα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν-ΝΔ αρχ. Αμφανών.

Είδος λατομείου: Μικρά, υπαίθρια λατομεία.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ασβεστόλιθος, σχιστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια και δύο πύργοι, ένας τετράγωνος και ένας ορθογώνιος, στην πόλη των αρχαίων Αμφανών.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΟΥ 1993, 242. BLACKMANN 1998-1999, 71.

272. Θέση: Φάρσαλα, Γυφτόβρυση (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ πόλης Φαρσάλων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, τεφρός και σε διάφορες άλλες αποχρώσεις: καστανωπός, κιτρινωπός, ερυθρωπός ή σκοτεινότεφρος (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 246).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ναι (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 246).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Από το 1964 και μετά (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 246).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 246.

Γ. ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

273. Θέση: Αρχαιολογικός χώρος Πέλινας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, λευκόφαιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη αρχαίας πόλης (μετά τα μέσα του 4ου αι. π.Χ.).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Τέλη κλασικής εποχής κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 168 (Α. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗΣ).

274. Θέση: Τρίκαλα, πλησίον ναού Αγ. Νικολάου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αρχαιολογικός χώρος Ασκληπείου Τρίκκης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πωρόλιθος, μαλακός, υποπράσινος .

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Δημόσιο στωικό κτήριο όψιμης ελληνοιστικής περιόδου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνοιστικής εποχής (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΘΕΟΧΑΡΗΣ 1965, 313.

Δ. ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

275. Θέση: Ογλάς, Ακρόπολη αρχ. Κιερίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχος αρχαίας πόλης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 168 (Α. ΧΑΤΖΗΑΓΓΕΛΑΚΗΣ).

VI. ΘΡΑΚΗ

A. ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ

276. **Θέση:** Βρυσικά, Φυλακή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 4 χλμ. Ν του χωριού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ύχνη λατόμησης: Ύχνη λατομίας σε διάφορα μέρη του υψώματος· βαθμιδωτή διαμόρφωση· ορθογώνιος χώρος· αυλάκια και δεξαμενή.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτές κατασκευές στο Ν τμήμα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1991, 341.

277. **Θέση:** Μάκρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Αλεξανδρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία.

Ύχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορικοί χρόνοι: νεολιθική εποχή κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. μνεία: ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 38.

278. **Θέση:** Μαρώνεια, λόφος Αγίου Αθανασίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ της αρχαίας ακρόπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος, ασβεστιτικός / Ασβεστόλιθος, σκοτεινόφαιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμέλια οικιών (π.χ. ανατολικά ιερού), δυτικό τμήμα οχυρωματικού περιβόλου.

Ύχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΙΔΑΚΗΣ et al. 1988, 613· ΠΕΝΤΑΖΟΣ 1989, 105.

279. **Θέση:** Μαρώνεια, Μαρμαρίτσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 5 χλμ. ΝΑ του χωριού και 1,5 χλμ. Α της αρχαίας πόλης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο λευκό (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 39)· χονδρόκοκκο, φαιό έως λευκό (ΧΙΔΑΚΗΣ et al. 1988, 613)· αδρόκοκκο, ανακρυσταλλωμένο (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2009, 14).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονικά μέλη, κίονες, αγάλματα στη Μεσημβρία - Ζώνη (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 40, πίν. 2)· κτήρια και μνημεία της Μαρώνειας από τον 7ο έως τον 4ο αι. π.Χ.· θέατρο της ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής· ρωμαϊκό πρόπυλο (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42).

Ύχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Από τον 7ο αι. π.Χ. έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 38).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επτά θέσεις εξόρυξης.

Βιβλιογραφία: ΧΙΔΑΚΗΣ et al. 1988, 613· ΠΕΝΤΑΖΟΣ 1989, 105· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 39-43· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 41-49· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 38.

280. **Θέση:** Μεσημβρία - Ζώνη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 3 χλμ. ΒΔ αρχαίας πόλης, στις παρυφές του γειτονικού της λόφου, σε υψόμετρο περίπου 100 μ. (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 36).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος με μεγάλη σκληρότητα και πορτοκαλορόδινο έως λευκορόδινο χρώμα / Σχιστόλιθος, ασβεστιτικός, τεφρού χρώματος (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 37).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οχυρωματικό τείχος, κατοικίες και κτήρια της αρχαίας πόλης της Ζώνης (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 37-38).

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 37). Ίχνη λατομικού τύκου γύρω από εξορυχθέντες λίθους. Ίχνη από λιθοπρίονα (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 37). τοξοειδείς φωλεές σφηνών (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 37).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Από τα τέλη του 7ου αι. π.Χ. κ.ε. (ίδρυση της αρχαίας πόλης: ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 38. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 36-38. WHITLEY 2003-04, 64. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42

281. Θέση: Μεσημβρία - Ζώνη, Βρύση Μουσά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Παράκτιο, 2 χλμ. Δ της αρχαίας πόλης και έξω από τα τείχη της (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 36).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος με μεγάλη σκληρότητα και πορτοκαλορόδινο έως λευκορόδινο χρώμα / Σχιστόλιθος (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 37).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οχυρωματικό τείχος, κατοικίες και κτήρια της αρχαίας πόλης της Ζώνης (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 37-38).

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτά επίπεδα αποτυπώματα εξορυγμένων πλίνθων διαστ. 1,00 × 0,50 μ.οπές (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 36)

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Χρονολόγηση: Από τα τέλη του 7ου αι. π.Χ. με την ίδρυση της αρχαίας πόλης (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 38) κ.ε.

Παρατηρήσεις: Εκτιμάται ότι εξορύχθηκαν πάνω από 4000 κ.μ. λίθου. Τμήμα του λατομείου έχει

κατακλυσθεί από τα νερά της θάλασσας.

Βιβλιογραφία: ΧΙΔΑΚΙΣ et al. 1988, 609-611. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001, 36-38.

282. Θέση: Μεσημβρία - Ζώνη, Σκοτεινό Ρέμα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και Α της αρχαίας ακρόπολης και Α όχθη του Σαπλί-Ντερέ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος, ασβεστιτικός, σκούρος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τοιχοποιία κτηρίων Μεσημβρίας.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΙΔΑΚΙΣ et al. 1988, 614.

283. Θέση: Μαρώνεια, πλησίον χωριού Προσκυνητές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περίπου 1 χλμ. Δ και 500 μέτρα ΒΔ της αρχαίας πόλης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, βιογενής (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 39).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εδώλια θεάτρου αρχαίας πόλης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΙΔΑΚΙΣ et al. 1988, 613. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 39.

284. Θέση: Πετρωτά, Καρακόπετρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική Πρώιμης Γεωμετρικής Εποχής (BLACKMAN 1996-97, 86).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BLACKMAN 1996-97, 86.

285. Θέση: Πετρωτά, Μαύρη Πέτρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Ορεστιάδος, Δ Πετρωτών, πλησίον των συνόρων με Βουλγαρία.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τόφος, λαπιλλικός, ρυλιθικής σύστασης (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 42· ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2009, 18).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βουλγαρία: θολωτοί, κυψελοειδείς τάφοι Μαλ Τεπέ στο Μεζέκ (β' μισό του 4ου αι. π.Χ.). Κουρτ Καλέ (Βάλτσεπολ) (4ου αι. π.Χ.). βυζαντινό κάστρο του Μεζέκ. Έβρος: μεταβυζαντινό κάστρο Πετρωτών (Παλαίκαστρο). γέφυρα του Μουσταφά Πασά· Σβίλενγκραντ (1528/9), κ.α. (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42-43· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 42-45).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποσπασμένων πλίνθων· περιμετρικές αύλακες εξόρυξης (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007Α, 48, εικ. 2).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή κ.ε. (;).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι¹¹.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1978, 302-303· CATLING 1985-86, 71· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42-43· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 38-44· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007β, 58, εικ. 1.

286. Θέση: Πετρωτά, Ρέμα Καλαθιάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Ορεστιάδος, Δ των Πε-

τρωτών, ΝΔ της Μαύρης Πέτρας, πλησίον των συνόρων με τη Βουλγαρία.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και υπόγειο (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 40).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τόφος, ρυλιθικής σύστασης, λαπιλλικός (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 42· ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2009, 18)· ρυλιθικό πυροκλαστικό λατυποπαγές πέτρωμα (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1112).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυλόπετρες· πλίνθοι· προστομιαία φρεάτων· γούρνες (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1116).

Ίχνη λατόμησης: Μη αποσπασθείσες μυλόπετρες· ίχνη από τη λάξευσή τους· χαραγμένοι κύκλοι (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός καταβίβασης σε σύνδεση με αρχαία Εγνατία (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114)· λαξευτές βαθμίδες προς υπόγεια αίθουσα (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114).

Ευρήματα: Διάσπαρτες μυλόπετρες (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114).

Χρονολόγηση: Παλαιοχριστιανική - βυζαντινή περίοδος κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 39). Παύση λειτουργίας λίγο πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (πληροφορίες των παλαιότερων κατοίκων της περιοχής: ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1116).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1978, 302-303· CATLING 1985-86, 71· ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 2007β.

287. Θέση: Πετρωτά, Ρέμα Κάμισας (Καλάμου), Γκάζου Μύλος ή Γκαζόμυλος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Ορεστιάδος, ΒΔ των Πετρωτών, κοντά στα σύνορα με τη Βουλγαρία.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 40).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τόφος, ρυλιθικής

11. Στην περιοχή των Πετρωτών η λειτουργία των λατομείων μυλόπετρας, γνωστών ως «Μαντένια», σταμάτησε λίγο πριν από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1116). Δεν είναι αποσαφηνισμένο από τις έως τώρα δημοσιεύσεις εάν και το λατομείο στη Μαύρη Πέτρα λειτουργούσε έως τότε.

ούστασης, λαπιλλικός (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 42· ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2009, 18).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βουλγαρία: θολωτοί, κυψελοειδείς τάφοι Μαλ Τεπέ στο Μεζέκ (β' μισό του 4ου αι. π.Χ.)· Κουρτ Καλέ (Βάλτσεπολ) (4ου αι. π.Χ.)· βυζαντινό κάστρο του Μεζέκ. Έβρος: μεταβυζαντινό κάστρο Πετρωτών (Παλαίκαστρο)· γέφυρα του Μουσταφά Πασά· Σβίλενγκραντ (1528/9) κ.α. (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42-43· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α, 42-45).

Ίχνη λατόμησης: Σειρά ορθογωνίων σφηνών (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ - ΖΑΪΜΗΣ 2010, 17, εικ. 6).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Παλαιοχριστιανική περίοδος κ.ε.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι¹².

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1978, 302-303· CATLING 1985-86, 71· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α και 2007β.

288. Θέση: Πετρωτά, Ρέμα Μακρής Γιαλός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ των Πετρωτών, Β και Ν κοίτης ρέματος, σε υψ. 110 μ. (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2009, 18).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και υπόγειο (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 40).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ηφαιστειακό πέτρωμα (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42)· ρυολιθικό πυροκλαστικό λατυποπαγές πέτρωμα (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1112).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυλόπετρες· πλίνθοι· προστομαία φρεάτων· γούρνες (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1116).

Ίχνη λατόμησης: Μη απολαξευθείσες μυλόπετρες και ίχνη από τη λάξευσή τους· χαραγμένοι κύκλοι (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός καταβίβασης σε σύνδεση με την αρχαία Εγνατία (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114)· λαξευμένες βαθμίδες προς υπόγειο αίθουσα (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114).

Ευρήματα: Διάσπαρτες μυλόπετρες (ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1114).

Χρονολόγηση: Παλαιοχριστιανική - βυζαντινή περίοδος κ.ε.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 39). Λήξη λειτουργίας λίγο πριν από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (πληροφορίες κατοίκων περιοχής: ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004, 1116).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1978, 302-303· CATLING 1985-86, 71· ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006, 42-43· ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 38-44· ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2009, 18.

B. ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ

289. Θέση: Άβδηρα, λόφος Αγίου Αθανασίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β σύγχρονων Αβδήρων· 5 χλμ. ΒΔ της αρχαίας πόλης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, απολιθωματοφόρος (ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 613).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομικές εργασίες.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΙΔΑΚΙΣ et al. 1988, 611· ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 613.

290. Θέση: Άβδηρα, Μάνδρα, Πετρόλοφος (Τας-Τεπέ) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο λόφο Πετρόλοφος πάνω από τις λιμνοθάλασσες Λάφρη και Λαφρούδα, 7 χλμ. ΒΑ της αρχαίας πόλης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης («πωρόλιθος»· ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 613).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη και κτήρια πόλης Αβδήρων (ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 613).

12. Βλ. σημ. 10.

Ίχνη λατόμησης: Κοίτες αρχαίων λατομήσεων (ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 613).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη κατοίκησης-λιθόκτιστο πηγάδι (ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 613-614).

Ευρήματα: Θραύσματα κορινθιακών στρωτήρων κεραμίδων· μελαμβαφή και αβαφή όστρακα αγγείων του 4ου και του 3ου αι. π.Χ.· ιωνικό κυμάτιο πήλινου περιρραντηρίου (ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 613-614).

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική - ελληνοιστική εποχή (4ος-3ος αι. π.Χ. σύμφωνα με τα ευρήματα).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πιθανώς πολίσματα των Αβδήρων στην περιοχή, σε σχέση με το γειτονικό λατομείο (ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 614).

Βιβλιογραφία: ΧΙΔΑΚΙΣ et al. 1988, 609-611· ΣΚΑΡΛΑΤΙΔΟΥ 1990, 611-628· ΠΑΡΙΣΑΚΗ - ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ α.· ΚΙΣΙΟΒ.

291. Θέση: Γκιώνα «Μαύρη Αγορά» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β του Χοιροδάσους (πρώην Ντομούζ Ορμάν), στον λόφο Κοτζά Τεπέ (Μεγάλο Λόφο).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ίχνη λατομίας σε βράχους (εντοπίστηκαν στην επιφανειακή έρευνα).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΛΛΙΝΤΖΗ 1998, 743.

292. Θέση: Μάνδρα, Προφήτης Ηλίας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τύμβος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 468/Β/10.8.1981.

293. Θέση: Πεζούλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτό οινοπιεστήριο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BLACKMAN 1996-97, 86.

Γ. ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

294. Θέση: Πετρωτά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περιοχή «ο Βράχος» (= έξαρμα πυριτωμένου δακτιοειδούς ανδεσίτη, μήκ. 300, πλ. 70 και ύψ. 25 μ.), 20 χλμ. ΝΑ της Κομοτηνής (ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ et al. 1998, 31· ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 9).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος, με μεγάλη ποικιλία χρωμάτων και μεγάλο φάσμα διαφορών στην υφή του (ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 9).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία (ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 11).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Πυρήνες λεπίδων πίεσης / έμμεσης κρούσης· εργαλεία νεολιθικής εποχής¹³ (πυρήνες, ακατέργαστες φολίδες, λεπίδες, φυλλόσχημες, αμ-

13. Πρβλ. με ευρήματα από νεολιθικές θέσεις της ΒΑ Ελλάδας (ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 10, 12).

φίπλευρα κατεργασμένες αιχμές)· πυρήνες και εργαλεία μέσης παλαιολιθικής εποχής (ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 10, 12).

Χρονολόγηση: Παλαιολιθική - νεολιθική εποχή (σύμφωνα με τους τύπους των εργαλείων: ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 10-12).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ et al. 1998· ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 31-40· TOUCHAIS et al. 2000, 953, εικ. 239· ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001, 9-18· WHITLEY 2002-03, 64· ΚΟΚΟΤΑΚΗ 2005, 38.

295. Θέση: Νέα Πέτρα, «Μπελαντί Ντερεσί» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2,5 χλμ. ΝΑ του χωριού, κοντά στην κοίτη του χειμάρρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κιτρινωπός «πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ημικυλινδρικά λαξεύματα, τμήμα μη αποσπασμένου κίονα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: 600 μ. στα ΝΔ η προϊστορική ακρόπολη του Ασάρ Τεπέ.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1975, 296.

296. Θέση: Κομοτηνή, Πολυάνθος, Κεντίκ-Καγια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 18 χλμ. Δ της Κομοτηνής, Β του βυζαντινού κάστρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λαξεύματα και λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεταξύ των χωριών Πολυάνθου και Ληνού, στο Ν στόμιο χαράδρας (του ποταμού Κλησέ-ντερέ), βυζαντινό κάστρο Δ και βυζαντινή εκκλησία στα Α με νεκροταφείο πλέον της και οχύρωση ελληνοιστικών χρόνων πάνω

από το λατομείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Οχύρωση και νεκροταφείο κυρίως ελληνοιστικών χρόνων, με κεραμική από την κλασική έως και τη ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: TOUCHAIS 1981, 839· ΠΑΡΙΣΑΚΗ - ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ β.

297. Θέση: Νέα Πέτρα, «Μπελαντί Ντερεσί» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2,5 χλμ. ΝΑ του χωριού, κοντά στην κοίτη του χειμάρρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κιτρινωπός «πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ημικυλινδρικά λαξεύματα· τμήμα μη αποσπασθέντος κίονα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Σε απόσταση 600 μ. ΝΔ λατομείου η προϊστορική ακρόπολη του Ασάρ Τεπέ.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1975, 296.

Δ. ΝΗΣΟΣ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

298. Θέση: Μάνταλ' Παναγιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ του χωριού Προφήτης Ηλίας, σε υψόμετρο περίπου 340 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 119/Β/23-2-1995.

VII. ΚΡΗΤΗ

Α. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

299. Θέση: Αγία Τριάδα Πυργιωτίσσης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Τυμπακίου, 700 μ. Δ της εκκλησίας της Αγίας Τριάδας και σε απόσταση 15 λεπτών πορείας από αυτήν, κατά μήκος του δρόμου. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3787.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αλαβάστρινος γύψος» (SHAW 1973, 42).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ογκόλιθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Όστρακα κεραμικής καμαραϊκού ρυθμού (SHAW 1973, 42).

Χρονολόγηση: Μινωική εποχή (MM I B-YM I B): SHAW 1973, 42. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3787.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Πλάκες για αναστήλωση ανακτόρου Φαιστού από την Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή (Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1952, *BCH* 7 (1953), 238. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2740 [χωρίς γεωγραφική ταύτιση θέσης]).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SHAW 1973, 42. BLEGEN et al. 1952, 126. Φ.Ε.Κ. 666/B/23.9.1970, 273/B/12.5. 1981. CHLOUVERAKI-LUGLI 2009, 662. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3787.

300. Θέση: Άλωνα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2,5 χλμ. Α του χωριού Γωνιές στο όρος Φιλιόρημος (FAURE 1969, 184).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σερπεντινίτης (FAURE 1969, 184. WARREN 1969, 139. MANTZOYRANH 2002, 29).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αγγεία.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μινωική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WARREN 1965, 154-155, πίν. 46. WARREN 1969, 139. FAURE 1969, 184. BECKER 1976, 368. MANTZOYRANH 2002, 29.

301. Θέση: Αμνισός, Καρτερός, Άγ. Θεόδωροι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1.500 μ. Δ από το Νίρου Χάνι, πάνω σε ακρωτήριο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, υποκίτρινος έως υπόλευκος (WÆLKENS 1992, 10).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μέγαρο Σκλαβόκαμπου (MARINATOS 1939-41, 72. SHAW 1973, 40).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· βαθμιδωτή εξόρυξη (MANTZOYRANH 2002, 28-29)· περιμετρικές αύλακες κοντά στην ακτή (SHAW 1973, 35).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μινωική κεραμική (SHAW 1973, 35).

Χρονολόγηση: Μινωική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: EVANS 1928, 233-234, 280. SHAW 1973, 35. WÆLKENS 1992, 10. MANTZOYRANH 2002, 29. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2729.

302. Θέση: Αρχάνες (Αχάρνα), στην κορυφή του λόφου Φουρνί (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1 χλμ. ΒΔ σύγχρονης πόλης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (SHAW 1973, 41).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πλάκες τάφων και κτηρίων γειτονικού νεκροταφείου (SHAW 1973, 41. ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗΣ - ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗ 1991, 135. MANTZOYRANH 2002, 29).

Ίχνη λατόμησης: Οριζόντια, επιφανειακή εξόρυ-

ξη και περιμετρικές αύλακες (SHAW 1973, 41)· ορθογώνιος χώρος βυθισμένος στον επίπεδο ασβεστόλιθο (διαστ. 2,60 × 2,45 μ.) και ίχνη λοστού (ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ 2002, 29).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μινωική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Έκταση λατομείου 2,50 × 3,00 μ.

Βιβλιογραφία: Φ.Ε.Κ. 666/Β/23.9.1970. SHAW 1973, 41. WAELKENS 1992, 10. ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗΣ - ΣΑΚΕΛΛΑΡΑΚΗ 1991, 135. ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ 2002, 28-29. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2738.

303. Θέση: Γόρτυνα, Αμπελούζος, «λαβύρινθος» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 3,8 χλμ. Β από το Καστέλλι Καινουρίου, 3 χλμ. Δ της Γόρτυνας, κοντά στις Μοίρες Ηρακλείου.

Είδος λατομείου: Υπόγειο (HIGGINS - HIGGINS 1996, 205), φυσικό σπήλαιο, τμήματα του οποίου είχαν λειτουργήσει ως λατομείο. Σήραγγες (πλ. 4 περίπου και ύψ. 2 έως 3 μ., SHAW 1973, 39).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γύψος (HIGGINS - HIGGINS 1996, 205)· ασβεστόλιθος (SHAW 1973, 39)· «πωρόλιθος» (ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ 1992, 7).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μινωική εποχή: δομικό και διακοσμητικό υλικό· ρωμαϊκή εποχή (2ος αι. μ.Χ.): κτήρια αρχαίας Γόρτυνας (SHAW 1973, 39. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2529)· ιστορικοί χρόνοι: επιγραφές (HAUSSOULLIER 1880, 461).

Ίχνη λατόμησης: Λαξευμένα τοιχώματα· πεσσοί στήριξης της οροφής· ίχνη τεχνικής *a festoni* στα τοιχώματα του λατομείου· αποτυπώματα αποκομμένων λιθοπλίνθων· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι· σωροί λατύπης (ΚΟΝΙΑΡΗ 2005, 290).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ευθείες και ελυσόμενες στοές με πλευρικούς διαδρόμους που διακόπτονται από αίθουσες ή καταλήγουν σε αυτές (μέγ. πλ. 50 μ. και με ακανόνιστη κάτοψη)· στήριξη με υποστυλώματα, η υποχώρηση πολλών από τα ο-

ποία έχει αποκλείσει τελείως ορισμένους διαδρόμους: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2529· λαξευμένα θρανία, καθίσματα, βωμοί, πεσσοί για στήριξη της οροφής (DERMITZAKIS et al. 1990, 2051).

Ευρήματα: Στοιβαγμένες λιθόπλινθοι (ΚΟΝΙΑΡΗ 2005, 290).

Χρονολόγηση: Από τη ΜΜ I, με αποκορύφωση τη ΜΜ ΙΙΙ έως την ΥΜ Ι⁴ και τη ρωμαϊκή εποχή (BELON 1588, 17· FAURE 1964, 166· RUTKOWSKI 1968, 92· HIGGINS - HIGGINS 1996, 205).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ράγες για τη μεταφορά βαγονέτων φόρτωσης υλικού (περιηγητής Belon, 16ος αι.)· κρυσφήγετο ληστών· αποθήκη σιτηρών και άλλων τροφίμων· κατοικία διωκόμενων Χριστιανών επί Τουρκοκρατίας (TRAEGER 1996, 51-57)· πυριδιταποθήκη κατά τη Γερμανική κατοχή· καταστροφή τμήματός του με την ανατίναξη του κατά την αποχώρηση Γερμανών (Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce de 1943 à 1945, BCH 68-69 [1944], 433).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BELON 1588, 17· HAUSSOULLIER 1880, 461, σημ. 2· PERROT 1867, 98· FAURE 1964, 166· RUTKOWSKI 1968, 92, σημ. 3, 93, σημ. 2-4· SHAW 1973, 39· DWORAKOWSKA 1975, 156· DERMITZAKIS et al. 1990, 2049-2056· ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ 1990· ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ 1992, 157· HIGGINS - HIGGINS 1996, 205-206· TRAEGER 1996· ΚΟΝΙΑΡΗ 2005. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2529.

304. Θέση: Γόρτυνα, Άγ. Κύριλλος, Διχάλι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 3 χλμ. ΝΑ του χωριού Άγ. Κύριλλος (LAZZARINI 2002, 228).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο φαίο (LAZZARINI 2002, 228).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μικρά μινωικά αγγεία· κίονες· αρχιτεκτονικά μέλη· στήλες και βάσεις κατά την ελληνιστική, αλλά κυρίως τη ρωμαϊκή και τη βυζαντινή εποχή. Ίσως και εξαγωγή

14. Αβέβαιη κατά τον SHAW (1973, 39) η χρονολόγησή του στη μινωική εποχή.

(LAZZARINI 2002, 228). Πηγή μαρμάρου που προμήθευε τη Γόρτυνα: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3315.

Ίχνη λατόμησης: Λατούπη· ημίεργες λιθόπλινθοι· κίονες· ίχνη ρωμαϊκού τύκου· «hanging locus» (LAZZARINI 2002, 228).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλοιπα «δρακόσπιτου» (LAZZARINI 2002, 228).

Ευρήματα: Ημίεργες λιθόπλινθοι και κίονες (LAZZARINI 2002, 228).

Χρονολόγηση: Προϊστορική, ελληνοιστική, ρωμαϊκή και βυζαντινή εποχή (LAZZARINI 2002, 228).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (LAZZARINI 2002, 228).

Παρατηρήσεις: Στο ίδιο λατομείο αναφέρεται πιθανώς και η δημοσίευση των PENDLEBURY et al. 1932-33, 88 (βλ. και http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=6762).

Βιβλιογραφία: LAZZARINI 2001· LAZZARINI 2002, 227-232· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3315.

305. Θέση: Ηράκλειο, Νέο Λιμάνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Εντός του νέου λιμένος, πλησίον της ακτής (ΑΛΕΞΙΟΥ 1968, 403) και στην Τρυπητή (SHAW 1973, 34-35)· 500 περίπου μ. Δ του παλιού λιμανιού του Χάνδακα: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2725.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (SHAW 1973, 35).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανή χρήση από κατοίκους της Κνωσού (ΑΛΕΞΙΟΥ 1968, 403).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· βαθμιδωτή εξόρυξη (MANTZOYRANH 2002, 28-29)· ογκόλιθοι έτοιμοι για απόσπαση (ΑΛΕΞΙΟΥ 1968, 403)· αυλακώσεις, πλ. 15 εκ. (SHAW 1973, 34-35). http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2725.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Νεοανακτορική περίοδος (ΑΛΕΞΙΟΥ 1968, 403)· ρωμαϊκή εποχή (HOOD et al. 1981, 26, σημ. 104).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΑΛΕΞΙΟΥ 1968, 403, πίν. 364α· SHAW 1973, 34-35· MANTZOYRANH 2002, 28-29. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2725.

306. Θέση: Γαλατάς, Δήμος Θραψανού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Site 17 (WATROUS 2005, 998· WHITLEY et al. 2005-06, 107).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Γαλατάς.

Ίχνη λατόμησης: Τεκτονικό σημείο «+».

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Νεοανακτορική περίοδος.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: WATROUS 2005, 998· WHITLEY et al. 2005-06, 107.

307. Θέση: Κατσαμπάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στη MR1 οικία.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Crète, BCH 81 (1957), 622, 625, εικ. 15.

308. Θέση: Κνωσός, ανάμεσα σε Αηλιά Τεμένους και Αγία Παρασκευή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α Κνωσού, στις Β παρειές του βουνού, σε ύψ. 250 μ. (HIGGINS - HIGGINS 1996, 203)· ασβεστολιθικό πλάτωμα πάνω από τον Κάιρατο (HOOD et al. 1981, 54, αρ. 264).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός έως σκοτεινός φαιός (HIGGINS - HIGGINS 1996, 203).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Κνωσού (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657).

Ίχνη λατόμησης: Λαξεύματα· λιθοσωροί· λατύπη· λιθόπλινθος (0,84 × 1,10 μ.) έτοιμη προς απόσπαση στο ΝΔ άκρο του χώρου. Χρήση βελονιού και όχι τύκου στη θέση της προϊστορικής εξόρυξης (WÆLKENS 1992, 10).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτή δεξαμενή κοντά στη θέση εξόρυξης με περιχέλιωμα και προχοή, κατεστραμμένη από στρατιωτικές επεμβάσεις (HOOD et al. 1981, 54, αρ. 265).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μινωική¹⁵ (MM III-ΥΜ I: PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657), ρωμαϊκή-μεσαιωνική εποχή (HOOD et al. 1981, 54, αρ. 264. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3600).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Πιθανή. Βαθύ κυκλικό αποτύπωμα (HOOD et al. 1981, 54, αρ. 264), ίσως από χρήση αερόσφυρας. Όμοια ίχνη και στη θέση (HOOD et al. 1981, 54, αρ. 266), μάλλον θέση σύγχρονου λατομείου.

Παρατηρήσεις: Οργανωμένο λατομείο (HOOD et al. 1981, 26) με αμφιθεατρική διαμόρφωση. Η προϊστορική εξόρυξη έλαβε χώρα στην ανώτερη επιφάνεια του ρέματος σε μία έκταση 5-6 μ. και σε πέντε τουλάχιστον επίπεδα. Οι αποσπασθέντες λίθοι κατά τη μινωική εποχή θα μεταφέρονταν στα χαμηλότερα μέρη του λατομείου και ήταν μικρότεροι από εκείνους στο χώρο του ρωμαϊκού λατομείου (WÆLKENS 1992, 10).

Βιβλιογραφία: HOOD et al. 1981, 26, 54, αρ. 264. PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 652-657, εικ. 1-6. WÆLKENS 1992, 10. HIGGINS - HIGGINS 1996, 203. MORGAN et al. 2008-09, 96. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3599. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3600. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3602.

309. Θέση: Κνωσός, Αηλιάς Τεμένους, κορυφή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α Κνωσού, στις Β παρείες του βουνού, σε ύψ. 250 μ. (HIGGINS - HIGGINS 1996, 203· θέση στον χάρτη: HOOD et al. 1981,

54, αρ. 267).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος φαιός έως σκοτεινός φαιός (HIGGINS - HIGGINS 1996, 203).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Κνωσού (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· λιθόπλινθοι έτοιμες προς απόσπαση (HOOD et al. 1981, 54, αρ. 267)· χρήση βελονιού και όχι τύκου στη θέση της προϊστορικής εξόρυξης (WÆLKENS 1992, 10).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μινωική (MM III-ΥΜ I, PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657) και ρωμαϊκή-μεσαιωνική εποχή (HOOD et al. 1981, 54, αρ. 264· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3600).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Οργανωμένο λατομείο (HOOD et al. 1981, 26). Το ελληνορωμαϊκό λατομείο έχει αμφιθεατρική διαμόρφωση. Η προϊστορική εξόρυξη έλαβε χώρα στην ανώτερη επιφάνεια του ρέματος σε έκταση 5-6 μ. και σε 5 τουλάχιστον επίπεδα. Οι λίθοι θα μεταφέρονταν στα χαμηλότερα μέρη του λατομείου και ήταν μικρότεροι από τους αποσπασθέντες στην περιοχή του ρωμαϊκού λατομείου (WÆLKENS 1992, 10).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: HOOD et al. 1981, 26, 54, αρ. 267. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3599. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3600. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3602.

310. Θέση: Κνωσός, Αηλιάς Τεμένους, χαμηλότερες υπόγειες (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β άκρη του νεκροταφείου στα Σπήλια, στο ρέμα και σε έκταση μήκ. 150 μ. μέσα σε αυτό (HOOD et al. 1981, αρ. 363). ΝΑ της Κνωσού, στο ρέμα Β του ρωμαϊκού νεκροταφείου (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 656, εικ. 7).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και υπόγειο (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 652-654).

15. Το λατομείο έχει καταστρέψει τη μινωϊκή οικία (HOOD et al. 1981, 54 αρ. 271, 55).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος λευκός, σε ορισμένα σημεία απολιθωματοφόρος (HIGGINS - HIGGINS 1996, 203).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· λιθόπλινθοι έτοιμες προς απόσπαση (HOOD et al. 1981, 61, αρ. 363)· ίχνη βελονιού (WÆLKENS 1992, 10)· περιμετρικές αύλακες (WÆLKENS 1992, 10)· βαθμιδωτή διαμόρφωση (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657, εικ. 2-6· WÆLKENS 1992, εικ. 22).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μετάλλινα εργαλεία σε φυσική κοιλότητα του βράχου στο βορειότερο άκρο της εξόρυξης.

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (HOOD et al. 1981, 61)· μινωική, ρωμαϊκή, ίσως και μεσαιωνική εποχή (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657· WÆLKENS 1992, 10).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657). Κυκλικό ίχνος «τρυπάνου» στο Δ άκρο της περιοχής στα ΒΑ των λαξευτών τάφων (HOOD et al. 1981, 61, αρ. 363: πρόκειται προαφανώς για ίχνος αερόσφυρας). Οι υπόγειες θέσεις εξόρυξης σήμερα αποθήκες βοσκών (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 652-654, εικ. 2-6).

Παρατηρήσεις: Μικρό λατομείο για την οικοδόμηση του κτηρίου (HOOD et al. 1981, 26).

Βιβλιογραφία: HOOD et al. 1981, 15, 26, 61, αρ. 363· PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 652 -657, εικ. 2-7· WÆLKENS 1992, 10, εικ. 22· HIGGINS - HIGGINS 1996, 203.

311. Θέση: Κνωσός, Αηλιάς Τεμένους, χαμηλότερες υπόγειες (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Καιράτου (WÆLKENS 1992, 10).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· λιθόπλινθοι έτοιμες προς απόσπαση (HOOD et al. 1981, 61, αρ. 364)· ίχνη βελονιού (WÆLKENS 1992, 10)· περιμετρικές αύλακες (WÆLKENS 1992, 10)· βαθμιδωτή διαμόρφωση (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657, εικ. 2-6· WÆLKENS 1992, εικ. 22).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μινωική και ρωμαϊκή εποχή (HOOD et al. 1981, 61)· μινωική, ρωμαϊκή ίσως και μεσαιωνική εποχή (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657· WÆLKENS 1992, 10).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Τρεις θέσεις εξόρυξης, χαμηλό μέτωπο με ίχνη εξόρυξης και στα ΝΑ της κύριας θέσης, καθώς και 100 μ. ακόμη πιο ΝΑ, όπου εντοπίζεται η θέση μινωικής εξόρυξης (στο υψηλότερο σημείο του ρέματος: WÆLKENS 1992, 10). Μικρό λατομείο για την οικοδόμηση του κτηρίου (HOOD et al. 1981, 26).

Βιβλιογραφία: HOOD et al. 1981, 15, 26, 61, αρ. 364· PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 652-657, εικ. 2-7· WÆLKENS 1992, 10, εικ. 22· HIGGINS - HIGGINS 1996, 203.

312. Θέση: Κνωσός, Αηλιάς Τεμένους, χαμηλότερες υπόγειες (3) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στα ανώτερα τμήματα της Ν όχθης του ρέματος που διασχίζει τον Καιράτο, με αφετηρία τον Βασιλικό Τάφο-Ιερό («Temple Tomb»: WÆLKENS 1992, 10).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος λευκός, απολιθωματοφόρος σε σημεία (HIGGINS - HIGGINS 1996, 203).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφο μέτωπο στη Ν όχθη του ρέματος· λιθόπλινθοι προς απόσπαση στην επίπεδη προέκταση του βράχου πάνω από το μέτωπο αυτό, στα Α (HOOD et al. 1981, 61, αρ. 365)· ίχνη βελονιού (WÆLKENS 1992, 10)· περιμετρικές αύλακες (WÆLKENS 1992, 10)· βαθμιδωτή διαμόρφωση (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657, εικ. 2-6· WÆLKENS 1992, εικ. 22).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (HOOD et al. 1981, 61). μινωική, ρωμαϊκή, ίσως και μεσαιωνική εποχή (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657· WÆLKENS 1992, 10).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μικρό λατομείο για την οικοδόμηση του κτηρίου (HOOD et al. 1981, 26).

Βιβλιογραφία: HOOD et al. 1981, 15, 26, 61, αρ. 365. PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 652-657, εικ. 2-7. WÆLKENS 1992, 10, εικ. 22. HIGGINS - HIGGINS 1996, 203.

313. Θέση: Κνωσός, Αγία Ειρήνη, σπήλαιο «Χατζηδάκη-Νίβα» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 3 χλμ. Ν ανακτόρου της Κνωσού (PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2734).

Είδος λατομείου: Υπόγειο (SHAW 1973, 38. PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657, εικ. 1).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (SHAW 1973, 38).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Κνωσού (SHAW 1973, 38).

Ίχνη λατόμησης: Εντυπωσιακά ίχνη στον Δ θάλαμο· απόσπαση λίθων κατακόρυφα· πεσσοί για την αποφυγή κατάρρευσης της οροφής του λατομείου (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2734)· περιμετρικές αύλακες· ίχνη τυπίδος με ακμή, πλ. 2,5 εκ. (SHAW 1973, 39).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργη λιθόπλινθος (2,50 × 0,66 × 0,42 μ.) (SHAW 1971, 39).

Χρονολόγηση: Προϊστορική, ρωμαϊκή-μεσαιωνική εποχή (HOOD et al. 1981, 27. PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657)¹⁶.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Πιθανή (HOOD et al. 1981, 27).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: EVANS 1928, 62. SHAW 1973, 38-39. HOOD et al. 1981, 26. PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 657, εικ. 1, 7. WÆLKENS 1992, 11. 2003, 11. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2734.

314. Θέση: Κνωσός, Βλυχιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Επαρχία Τεμένους.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Κάλυψη λατομείου από απορρίμματα και εποχική βλάστηση.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1937.

315. Θέση: Κνωσός, Γυψάδες, Επάνω (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Ηρακλείου, σε έκταση 150 τ.μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γύψος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: HOOD et al. 1981, 15. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3689. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3690. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3691.

316. Θέση: Κνωσός, Γυψάδες, Κάτω (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν της Κνωσού, Β παρειές λόφου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γύψος (HIGGINS - HIGGINS 1996, 203. HOOD et al. 1981, 15, 57, αρ. 303)· σεληνίτης (CHLOUVERAKI-LUGLI 2009, 661).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Κνωσού, σε σημεία μη εκτεθειμένα στη βροχή· πιθανώς στο Ακρωτήρι Θήρας (HIGGINS - HIGGINS 1996, 204)· στην παρασκευή ασβέστη (HOOD et al. 1981, 26).

Ίχνη λατόμησης: _____

16. Κατά τον SHAW (1971, 39, σημ. 5) αβέβαιη είναι η χρονολόγηση στους μινωικούς χρόνους, αντίθετα πρέπει να υπάρξει σχέση με την οικοδόμηση της ελληνοιστικής και ρωμαϊκής Κνωσού.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Γειτνιάζει με ρωμαϊκό ασβεστοκάμινο (HOOD et al. 1981, 26).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (HIGGINS - HIGGINS 1996, 204). ρωμαϊκή εποχή (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2741)· αβέβαιη χρονολόγηση (HOOD et al. 1981, 15).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιχωματωμένο (HIGGINS - HIGGINS 1996, 204) ή κατεστραμμένο, χωρίς ίχνη λατόμησης (MANTZOYRANH 2002, 29). Σύμφωνα με τους Hood και Smyth ίχνη εξόρυξης στη θέση του λατομείου αρ. 303 και στην περιοχή του MM θολωτού τάφου αρ. 308. Παρασκευή ασβέστη και πριν από τη ρωμαϊκή εποχή (λόγω της εύρεσης του ασβεστοκάμινου αρ. 354: HOOD et al. 1981, αρ. 303).

Βιβλιογραφία: EVANS 1930, 192. SHAW 1973, 43. HOOD et al. 1981, 15, 26, 54, αρ. 303. PAPAGEORGAKIS et al. 1988, 652-657, εικ. 7. EVELY 1993, 208. HIGGINS - HIGGINS 1996, 203-204. CHLOUVERAKI-LUGLI 2009. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2741.

317. Θέση: Λάσαια (αρχ.), ακτή απέναντι από νησίδα Τράφο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Αγίου Χρυσσοτόμου (BLACKMAN - BRANIGAN 1975, θέση 10, εικ. 1).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική-ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BLACKMAN - BRANIGAN 1975, 28, 35.

318. Θέση: Μάλια (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο μικρό κόλπο 200 μ. Α ξενοδοχείου Sirens Beach Hotel.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα», ψαμμί-

της, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438. DALONGEVILLE 2001). ψαμμίτης (DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8. M. WAELKENS).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Παράλληλες τάφροι εξόρυξης χωρίς ίχνη σφηνών· περιμετρικές αύλακες μικρού βάθους (μικρό και το ύψος των αποσπασθεισών πλίνθων, περίπου 0,25 μ., με μήκος μέχρι και 2 μ.: M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δύο θέσεις εξόρυξης έκτασης 2500 τ.μ. Συστηματική και οργανωμένη χάραξη λατομείου. Απόσπαση από το μητρικό πέτρωμα με τη χρήση σμίλης πλίνθων που όριζαν περιμετρικές αύλακες· αφαίρεση 2-3 στρώσεων λίθων, δηλ. 2.250 κ.μ. υλικού, χωρίς χρήση σφηνών (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Βιβλιογραφία: M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8-9.

319. Θέση: Μάλια (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στα παρεκκλήσια της Αγίας Πελασγίας και Μεταμόρφωσης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «grès dunaire» (MÜLLER 1996, 926). «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438. DALONGEVILLE 2001).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MÜLLER 1996, 926. TOMLINSON 1995-96, 44.

320. Θέση: Μάλια (3) (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Στο ύψωμα όπου τα ξενοδοχεία Park και Sun Beach, Α των Μαλίων.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «grès dunaire» (MÜLLER 1996, 926)· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού κ.ε.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: TOMLINSON 1995-96, 44· MÜLLER 1996, 926· MÜLLER-CELKA et al. 2003, 456-461, χάρτης σελ. 457, εικ. 4· MÜLLER-CELKA - DALONGEVILLE 2009, 151.

321. Θέση: Μάλια (4) (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Α της Αγίας Βαρβάρας.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «grès dunaire» (MÜLLER 1996, 926)· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού κ.ε.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: MÜLLER 1996, 926· TOMLINSON 1995-96, 44.

322. Θέση: Μάλια (5) (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Περιοχή κατασκήνωσης στο χωριό Σίσι, στα Δ του χωριού.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμί-

της, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «grès dunaire» (MÜLLER 1996, 926)· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Αποσπασθέντες τραπεζιόσημοι και επιμήκεις όγκοι.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Όρυγμα στο βράχο πιθανόν υπήρξε πρόχειρο νεώριο ή χώρος φύλαξης σκαφών.
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού, ιστορικοί χρόνοι.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: MÜLLER 1996, 926· BLACKMAN 1996-97, 110.

323. Θέση: Μάλια (6) (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στην περιοχή κατασκήνωσης στο χωριό Σίσι και το ξενοδοχείο στην Αγία Βαρβάρα.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγές πέτρωμα.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή μινωικής οδού στα Μάλια.
Ίχνη λατόμησης: Μεγάλη επιμήκης τομή στο βράχο και έτοιμοι για απόσπαση όγκοι.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (:).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: MÜLLER 1996, 926-927· BLACKMAN 1996-97, 110.

324. Θέση: Μάλια, Άγιο Πνεύμα (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ΒΔ του ανακτόρου Μαλίων, ΒΑ του παρεκκλησίου του Αγίου Πνεύματος.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à

grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Μαλίων (SHAW 1973, 38).

Ίχνη λατόμησης: Οριζόντια εξόρυξη (SHAW 1973, 36, εικ. 26, 28) σε τρεις τουλάχιστον στρώσεις (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9)· βαθμιδωτή διαμόρφωση (WAELKENS 1992, 8)· περιμετρικές αύλακες, λαξευμένες από εργαλείο παρόμοιο με τον τύκο (SHAW 1973, 35· WAELKENS 1992, 9)· μη απολαξευθείσες λιθοπλίνθοι (SHAW 1971, 36. GUEST-PAPAMANOLI 1989, 118· WAELKENS 1992, 9) διαστ. 0,50 × 0,60 μ. περίπου (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9)· φυσικές, κυλινδρικές οπές που διαπερνούν το πέτρωμα, ίσως για την εξόρυξη του λίθου (GUEST-PAPAMANOLI 1989, 122).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού, γύρω στο 1900 π.Χ. (SOLES 1983, 44).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Καταστράφηκε κατά την κατασκευή της μαρίνας των Μαλίων (BLACKMAN 1999-2000, 137· MÜLLER-CELKA 2000, 504· WHITLEY et al. 2006-07, 104).

Παρατηρήσεις: Έναρξη μελέτης λατομείου από την Η.Α. Guest-Papamanoli το 1984 (TREUIL 1996, 425). Απ' ευθείας φόρτωση των όγκων σε απλές σχεδίες για τη μεταφορά στο ανάκτορο των Μαλίων. Απόσπαση περίπου 300 κ.μ. λίθου (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Βιβλιογραφία: EVANS 1928, 233· CHAROUTHIER 1930, 87-89· SHAW 1971, 35-38, εικ. 26-28· SOLES 1983, 44-45· GUEST-PAPAMANOLI 1989, 113-122· WAELKENS 1992, 8-9, εικ. 13-15· MÜLLER 1992, 752, εικ. 44· EVELY 1993, 208· HIGGINS 1996, 206· TREUIL 1996, 407-439· VIVIERS 1999, 875· Φ.Ε.Κ. 666/B/23.9.1970. 678/B/8.8.1991. ΦΕΚ 699/B/5.6.2001.784/ B/1.11.1984· M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8-9. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2531.

325. Θέση: Μάλια, λιμάνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μικρός κόλπος αμέσως Β και Δ από το παρεκκλήσι του Αγίου Πνεύματος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001· M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Μαλίων (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8).

Ίχνη λατόμησης: Κύρια ζώνη με βασική αύλακατάφρο εξόρυξης, μήκ. 4,70 μ., πλ. από 0,12 μ. και βάθ. 0,10 μ. Οι αύλακες που τέμνονταν κάθετα με αυτές έχουν λαξευθεί μεταγενέστερα και τα ίχνη τους σήμερα έχουν εξαφανιστεί τελείως. Ο όγκος του αποσπασθέντος υλικού περίπου 300 κ.μ. Δευτερεύουσα ζώνη με βασική αύλακατάφρο εξόρυξης ακριβώς δίπλα στην προαναφερόμενη με διαφορετική διεύθυνση, μήκους 15-30 μ., πλάτους 0,14-0,15 μ. και βάθ. 0,10 μ. Ο όγκος του αποσπασθέντος υλικού περίπου 300 κ.μ. Μικρότερες είναι άλλες δύο ζώνες: α) η μία με μία βασική αύλακατάφρο εξόρυξης, μήκους 3-5 μ., και μέσες διαστάσεις μη αποσπασθεισών λιθοπλίνθων: 1,60 × 0,60 × 0,60 μ. Απουσία ιχνών σφηνών. Ο όγκος του αποσπασθέντος υλικού περίπου 300 κ.μ. β) Η άλλη, διαστάσεων 6 × 4 μ., είναι τελείως διαβρωμένη και δεν μπορεί να υπολογισθεί το υλικό που εξορύχθηκε (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αφαιρέθηκε μόνο μία στρώση λιθοπλίνθων, περίπου 675 κ.μ., από τα οποία το αξιοποιήσιμο υλικό ανερχόταν στα 202,5 κ.μ. (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Βιβλιογραφία: MÜLLER 1992, 752, εικ. 44· DEMARGNE et al. 1974, σχεδ. Α10· M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8-9.

326. Θέση: Μάλια, «Point du Moulin» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ του ανακτόρου Μαλίων, κατά μήκος της ακτής, 500 μ. ανατολικά του ξενο-

δοχείου Δάφνη (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα» ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος. «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8· DALONGEVILLE 2001).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Μαλιών (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8).

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες, βάθ. 0,60-0,70 μ. και πλ. από 0,17 μ. επάνω έως 0,06-0,10 μ. κάτω, ώστε να μην είναι απαραίτητη η χρήση σφηνών (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9)· αύλακες στο Δ τμήμα του λατομείου (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9)· πιθανή χρήση χάλκινου τύκου (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η τεχνική εξόρυξης συγκρίνεται με την τεχνική των Αιγυπτίων (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8-9). Αφαιρέθηκε μία μόνο στρώση λιθοπλίνθων, περίπου 2020,5 κ.μ., από τα οποία το αξιοποιήσιμο υλικό ανερχόταν στα 675 κ.μ. (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Βιβλιογραφία: M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 8-9. MÜLLER-CELKA - DALONGEVILLE 2009, 150.

327. Θέση: Μάλια, Ποταμός, θέση 93.1 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στον αρχαιολογικό χώρο και το χωριό Ποταμός, Δ της παραλίας του Μύλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα» ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος. «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Μαλιών.

Ίχνη λατόμησης: Αποσπασθέντες τραπεζιόσημοι και επιμήκεις όγκοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σε μικρή απόσταση μέσα στη θάλασσα ορύγματα του λατομείου χρησιμοποιήθηκαν σε αδιάγνωστη περίοδο ως τάφοι· κοιλότητες στο βράχο, ταυτισμένες με μικρές ιχθυοδεξαμενές («fishponds»: WHITLEY 2004-05, 107-108).

Ευρήματα: Κυκλική λεκάνη, διαμ. 0,80 μ. Χάραγμα όμοιο με τεκτονικό σημείο ανακτόρου Μαλιών.

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (MM-YM περίοδος).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WHITLEY 2004-05, 107-108· WHITLEY et al. 2005-06, 106-107· WHITLEY et al. 2006-07, 104· MÜLLER-CELKA 2004-05, 939· MÜLLER-CELKA - DALONGEVILLE 2009, 153, σημ. 39.

328. Θέση: Μάλια, Πύργος, θέση 99 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στον αρχαιολογικό χώρο και το σύγχρονο χωριό.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα» ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος. «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Μαλιών.
Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες γύρω από τους αποσπασθέντες όγκους· 2-3 βαθμίδες εξόρυξης· ίχνη ιχθυάκανθας.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξεύματα Δ της παραλίας από εγκατάσταση ανεμόμυλου ρωμαϊκής εποχής ή μεσαιωνικών χρόνων (WHITLEY 2004-05, 107).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (Πρωτοανακτορική περίοδος, MM II)

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (ίχνη σιδερένιων εργαλείων).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WHITLEY 2004-05, 107-108· WHITLEY et al. 2006-07, 104.

329. Θέση: Μάλια, Σταλίδα (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Κοντά στον Άγ. Δημήτριο (MÜLLER 1996, 923, εικ. 2.42).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «grès dunaire» (MÜLLER 1996, 926)· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Έχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: MÜLLER 1996, 926-927, εικ. 9· TOMLINSON 1995-96, 44.

330. Θέση: Μάλια¹⁷, Χρυσόλακκος (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Α του ακρωτηρίου.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αμμούδα»· ψαμμίτης, ασβεστιτικός και απολιθωματοφόρος· «un grès jaune orangé, très mal consolidé, très poreux, à grain grossier et ciment calcaire contenant des coquilles» (DIMOU et al. 2000, 438· DALONGEVILLE 2001).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Έχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: DEMARGNE et al. 1974, σχέδ. Α 10· PELON et al. 1991, 746, εικ. 45· MÜLLER 1992, 747, εικ. 36.

331. Θέση: Μάταλα, Καλαμάκι (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Κοντά στο δέλτα του Γεροπόταμου και την παράλια περιοχή ΝΑ του Σφακορύακου έως και τα Μάταλα.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Έχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ 1987, 383-384· CATLING 1987-88, 66· WATROUS et al. 1993, 197.

332. Θέση: Μάταλα, Νήσος, ακρωτήριο (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Δ πλευρά του ακρωτηρίου, Β Ματάλων, στο μικρό βαθύ κόλπο προς το Λιβικό πέλαγος.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ 1987, 546).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Έχνη λατόμησης: Αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων· βαθμιδωτή διαμόρφωση· λοξά έχνη κροταφίδος/λατομίδος.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Ελληνιστική και ρωμαϊκή εποχή (κεραμική αυτών των χρόνων στη γύρω περιοχή: ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ 1987, 546).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Πιθανότατη φόρτωση και μεταφορά διά θαλάσσης λατομηθέντων λίθων από το μικρό κόλπο.
Βιβλιογραφία: ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ 1987, 546, πίν. 319β· FRENCH 1993-94, 79· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2262.

17. Τα λατομεία πορωλίθου (=ψαμμίτη / αιολανίτη, συχνά απολιθωματοφόρου, αγγλ. sandstone, γαλλ. grès dunaire, γερμ. Sandstein, ιταλ. ranchina) των Μαλιών έχουν μερικώς και αποσπασματικούς δημοσιευθεί, διότι η έρευνα της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής στην περιοχή είναι σε εξέλιξη. Μέχρι την ημέρα της δημοσίευσης του Corpus είχαν εντοπισθεί 25 λατομεία, τα οποία παρουσιάστηκαν στο 10ο Κρητολογικό Συνέδριο (MÜLLER-CELKA et al. 2011)..

333. Θέση: Μάταλα, Πιτσιδία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης (WATROUS et al. 1993, 197).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: WATROUS et al. 1993, 197. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=6913.

334. Θέση: Μιαμού, Αγία Παρασκευή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ του Μιαμού, κοντά στον Αγ. Κύριλλο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού και ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Θέση εξόρυξης σερπεντινίτη για λάξευση μινωικών αγγείων (WARREN 1969, 140). άλλου είδος πέτρωμα (BECKER 1976, 366).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BECKER 1976, 365-366.

335. Θέση: Νίρου Χάνι, Χάνι του Κοκκίνη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πεδιάδα, Γούβες. Α άκρο λιμανιού στο Νίρου Χάνι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κυκλικές οπές· κίονες μινωικής εποχής στη θάλασσα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο έχει κατακλυσθεί από θάλασσα.

Βιβλιογραφία: FLEMMING - PIRAZZOLI 1981, 74-76. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3333.

336. Θέση: Φαιστός, Άγιος Ιωάννης (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο χαμηλότερο σημείο της ακρόπολης, πάνω από την εκκλησία της Αγίας Φωτεινής: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2737.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Νέο Ανάκτορο Φαιστού· επαναχρησιμοποίηση τη ρωμαϊκή περίοδο.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πιθανόν υστερομινωική και ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Χρήση και από τους Γερμανούς κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο (πληροφορία κατοίκων περιοχής).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: SHAW 1973, 39-40. Φ.Ε.Κ. 288/Β/22.3.1979. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2737.

337. Θέση: Φαιστός, Άγιος Ιωάννης (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ Ανακτόρου Φαιστού (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2739).

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γύψος (SHAW 1973, 42).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (SHAW 1973, 42).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μη ορατό (SHAW 1973, 42· ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ 2002, 29).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: SHAW 1973, 42.

338. Θέση: Φαιστός, ανάκτορο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην πλαγιά του λόφου αμέσως ΝΔ της πρόσοψης του Παλαιού Ανακτόρου της Φαιστού (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2730).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (SHAW 1973, 35).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη τύκου (SHAW 1973, 35).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Λιθόπλινθος (1,22 × 0,60 × 0,30 μ.): SHAW 1973, 35.

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: SHAW 1973, 35. Φ.Ε.Κ. 288/Β/22.3.1979. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2730. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2739.

339. Θέση: Φαιστός, Καλύβια Πυργιωτίσσης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Τυμπακίου. 1 χλμ. Ν-ΝΑ από το Σίβα (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3803).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: WATROUS et al. 2004. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3803.

340. Θέση: Φανερωμένη, Μεσαρά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανατολικά της Φανερωμένης (WATROUS et al. 1993, 231).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Τεκτονικό σημείο (WATROUS et al. 1993, πίν. 53c).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική-ελληνιστική εποχή (WATROUS et al. 1993, 231).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: WATROUS et al. 1993, 231, πίν. 53c.

341. Θέση: Φέρμα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Ιεράπετρας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πιθανώς ιχθυοδεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ 2011, 47.

342. Θέση: Νησίδα Δία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστολιθικό πέτρωμα με φλεβώσεις (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2607).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στο μεσαιωνικό επιθαλάσσιο τείχος του Ηρακλείου: <http://www.patris.gr/articles/249619?PHPSESSID=pfppg-bar43tb4lfn32bc13cbn0#.UzHK687tXOM>).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ιστορικοί χρόνοι (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2607).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 87/Β/15.2.1988· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2607.

B. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ

343. Θέση: Αγ. Νικόλαος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αμπέλια Λενικών.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 489/Β/13.6.1997.

344. Θέση: Αμπέλου όρμος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο Β τμήμα του όρμου, στη θέση Μαρίνου Πλάκες, κοντά στο δρόμο προς τη Ζάκρο (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 153-154).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης, υποκίτρινος έως λευκωπός (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Δομικό υλικό ελληνιστικής πόλης Φαρμακοκέφαλου (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (:).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 153-154.

345. Θέση: Βάι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περίπου 1 χλμ. Ν του όρμου

(ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ροδόχρωμο έως κοκκινωπό (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152· MACGILLIVRAY et al. 1998, 240, 256).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Ιτάνου (π.χ. στην τελευταία φάση της Βασιλικής Α')· θέατρο ρωμαϊκών χρόνων στο Κουφονήσι (αρχαία Λεύκη) (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: «Ορθογωνισμένοι ογκόλιθοι»· ημίεργοι κίονες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή - πρωτοβυζαντινή εποχή (GRECO et al. 1995, 736· MACGILLIVRAY et al. 1998, 240).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: 5 θέσεις εξόρυξης (TOMLINSON 1995-96, 46).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152· GRECO et al. 1995, 736· TOMLINSON 1995-96, 46· MACGILLIVRAY et al. 1998, 240· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=212· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=643.

346. Θέση: Βροκάστρο, Σκιναύρια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν κτηρίου Α, στο ανώτερο τμήμα του λόφου (HAYDEN 2004, 180).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια της θέσης (κτήριο Α κ.ά.)

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - ελληνιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HAYDEN 2004, 180.

347. Θέση: Δραγμός, «Σκαριά» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο λόφο του Καστριού, στην παραλία προς τα ανατολικά, μεταξύ Ιτάνου και Πραισού, 5 χλμ. ΝΑ του Παλαικάστρου Σητείας,

3 χλμ. ΝΑ του Ρουσόλακκου (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, «αμμούδα» (αιολιανίτης): J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 144. M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Προσόψεις μεγάλων οικιών και λιθόστρωτοι δρόμοι (SOLES 1983, 45). μινωικές πόλεις Παλαικάστρου (WAELKENS 1992, 9. PAPAGEORGAKIS et al. 1992, 22) και Ρουσόλακκου (J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 143, σημ. 32). κλασική πόλη «Δραγμός»: <http://www.kairatos.com.gr/myweb/argaiaspoleisgortyn-elefterai.htm>.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (WAELKENS 1992, 9). περιμετρικές αύλακες (J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 146). αυλακώσεις από βελόνη μήκ. 8-13 εκ. ανά 2-3 εκ. (WAELKENS 1992, 10. WAELKENS 2003, 9-10). απουσία οπών σφηνών-απόσπαση λίθων από το μητρικό πέτρωμα με πίεση στον όγκο που είχε απελευθερωθεί και από τις τέσσερις πλευρικές επιφάνειές του (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 10)¹⁸.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κεκλιμένο επίπεδο, ίσως αρχαίος δρόμος προς την παραλία για φόρτωση λίθων σε πλωτά μέσα (J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 144. TZEDAKIS et al. 1989, 57-58. WAELKENS 1992, 10. PAPAGEORGAKIS et al. 1992, 22. M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 10). κατάλοιπα γέφυρας (TZEDAKIS et al. 1989, 57-58).

Ευρήματα: Τεκτονικό σημείο (σταυρός εντός τετραγώνου, 23 × 20 εκ.)¹⁹. μινωικά όστρακα (J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 144).

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (MM III-ΥΜ I περίοδος: 1700-1450 π.Χ.: J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 144. WAELKENS 1992, 9).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Περιορισμένη, αρχές του 20ού αι. (BOSANQUET 1901-1902, 315).

Παρατηρήσεις: Σε έκταση 2.500 τ.μ. αφαιρέθηκε στρώμα 2 μ. αιολιανίτη, περίπου δηλ. 5000 κ.μ.,

από τα οποία το αξιοποιήσιμο υλικό 1.300-1.500 κ.μ. (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9).

Βιβλιογραφία: BOSANQUET 1902, 315. SOLES 1983, 45. WINTER 1984, 463. MACGILLIVRAY et al. 1984, 144-149 (J. DRIESSEN). TZEDAKIS et al. 1989, 57-58. TZEDAKIS et al. 1990, 60, εικ. 20.3. WAELKENS 1992, 9-10. PAPAGEORGAKIS et al. 1992, 22. EVELY 1993, 208. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 161-162. Φ.Ε.Κ. 748/B/5-10-1994. HIGGINS 1996, 209. M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 9-10. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=401.

348. Θέση: Ελούντα (αρχ. Ολούς) (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Άκρο χερσονήσου Ελούντας, απέναντι από τη Σπιναλόγκα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Επιτύμβιοι κυβόλιθοι.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 304/B/10.3.2000.

349. Θέση: Ελούντα (αρχ. Ολούς) (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Απέναντι και ΒΔ από το Ταλλαίο, στην κορυφή και τη βάση του υψώματος Καρφί.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ακονόπετρα.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

18. Πρβλ. λατομεία Πελεκητών και Μόγλου (J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 143).

19. Πρβλ. σημείο στην αίθουσα του θρόνου στο ανάκτορο της Κνωσού, και άλλα λαξευμένα σε λιθοπλίνθους διαφόρων μινωικών πόλεων (π.χ. Κνωσός: J. DRIESSEN: MACGILLIVRAY et al. 1984, 149).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: BLASINGHAM 1992. HAYDEN 2004, 206 σημ. 145.

350. Θέση: Ζάκρος (Επάνω), Άσπρες Πλάκες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 159).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λείψανα μινωικού φυλακείου κοντά στο λατομείο (ΠΛΑΤΩΝ 1969, 237. ΤΖΕΔΑΚΗΣ et al. 1990, 60, εικ. 20.37).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (ΠΛΑΤΩΝ 1969, 237).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΛΑΤΩΝ 1969, 237. ΤΖΕΔΑΚΗΣ et al. 1990, 60, εικ. 20.37. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 73-74, αρ. 48. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 159. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=92.

351. Θέση: Ζάκρος (Επάνω), Καλή Ελιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνιο κτήριο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 73, αρ. 6.

352. Θέση: Ζάκρος (Επάνω), Χατζίνας το Μούτσουνα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 73-74, αρ. 3.9

353. Θέση: Ζάκρος, Αμπέλες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Έργον ΥΠΠΟ 2, 163, εικ. 1.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεγαλιθικά κτήρια και οδός (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 75).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Έργον ΥΠΠΟ 2, 165. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, αρ. 64. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ 1998. TOUCHAIS et al. 1999, 814. WHITLEY 2004-05, 101.

354. Θέση: Ζάκρος, Καρούμες (όρμος), Βασιλάνη Κεφάλι «Γαϊδουροαζαλιές» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν της θέσης Σχοιινιάς (ΤΖΕΔΑΚΗΣ et al. 1990, 60, εικ. 20.11).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, υποκίτρινος ψαμμίτης (ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 2007, 58).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια νεοανακτορικής περιόδου της γύρω περιοχής (ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 2007, 59-60).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφο μέτωπο μήκ. 55 μ., ύψ. 1,50/2,00-7,00 μ., αποτυπώματα κατά την αφαίρεση οκτώ (8) στρώσεων κυβολίθων, κλιμακωτή εξόρυξη, διαστ. λιθοπλίνθων: 0, 65/1,00 × 0,40/0,60 × 0,40/0,50 μ., αύλακες εξόρυξης πλ. 0,80 μ. και μήκ. 1,33 μ. (ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 2007, 58-59).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Στην ευρύτερη περιοχή του όρμου των Καρουμών: σύστημα φυλακείων, περιβόλων και δρόμων (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ-ΒΟΚΟΤΟΠΟΥ-

ΛΟΣ 1993, 73· ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 2007, σποράδην).
Ευρήματα: Λιθόπλινθος διαστ. 2,00 × 0,46 × 0,44 μ. (κατά χώραν).

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού: αρχές Νεοανακτορικής - όψιμη Νεοανακτορική περίοδος (ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 2007, 59)

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Έκταση 450 τ.μ., πλ. 2-10 μ. Σε διαστάσεις είναι το τέταρτο μεγαλύτερο λατομείο της περιοχής μετά τα Σκαριά Παλαιοκάστρου, τα Πελεκητά και τις Μαλαμούρες Ζάκρου (ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 2007, 58-59).

Βιβλιογραφία: ΤΖΕΔΑΚΗΣ et al. 1990, 60, εικ. 20. 11· ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 73, αρ. 8· Φ.Ε.Κ. 127/Β/27-2-1995· Φ.Ε.Κ. 183/Β/17-3-1995· ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 2007, 58-59· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=581· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=342.

355. Θέση: Ζάκρος, Κάτω Κάστελλας-Λενικά, Χωναρίδια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ζώνη του Φαραγγιού των Νεκρών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικισμός.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Γεωμετρική εποχή (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 75).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 75, αρ. 44 (αναφορά μόνο οικισμού-καταφύγιου)· ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1997-98· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=602.

356. Θέση: Ζάκρος, Μαλαμούρες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2 χλμ. Ν του κόλπου της Ζάκρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιαντίτης (ΠΑΠΑ-

ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 157)· ασβεστόλιθος σκούρος και δολομίτης (ΡΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1992, 23).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο και άλλα κτήρια Ζάκρου (ΡΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1992, 23).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (ΡΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1992, 23, εικ. 8-9)· περιμετρικές αύλακες, πλ. 15-20 εκ., βάθ. περίπου 10 εκ. (WÆLKENS 1992, 10· ΡΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1992, 23).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (ΡΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1992, 23).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Σε έκταση 20-30 και βάθους 2-4 μ. αφαιρέθηκαν 1.200 κ.μ. λίθου, από τα οποία τα 360 κ.μ. ήταν αξιοποιήσιμα (Μ. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 10). Οι όγκοι απελευθερώνονταν από τις τέσσερις πλευρικές τους επιφάνειες με τη βοήθεια χάλκινων εργαλείων («chisels»: Μ. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 10), μάλλον βελονιών (άποψη ομάδας Corpus), στη συνέχεια απόσπαση λίθων και μετακίνησή τους πάνω στη λατύπη, για διευκόλυνση ταυτόχρονης απόσπασης πολλών όγκων (Μ. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 10).

Βιβλιογραφία: WÆLKENS 1992, 10· ΡΑΡΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1992, 23· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 157-158· Μ. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 10.

357. Θέση: Ζάκρος, Μαύρο Αυλάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Όρμος Ζάκρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 86).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Οριζόντια και επιφανειακή εξόρυξη (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 87).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο λατομεία σε μικρή απόσταση μεταξύ τους· ταφικό σπήλαιο· κτιστό φράγμα· περίβολοι και φυλακείο (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 72).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αναφέρεται η ύπαρξη δύο (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, αρ. 59) ή τριών λατομείων στην περιοχή (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 8).

Βιβλιογραφία: ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 86-87· ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 72, αρ. 59· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ et al. 1994, 159.

358. Θέση: Ζάκρος, Μεγάλος Κάστελλας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ζώνη του Φαραγγιού των Νεκρών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικισμός σε κοντινή θέση.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Γεωμετρική εποχή (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 75).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 75, αρ. 51 (αναφορά οικισμού- καταφύγιου)· ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1997-98. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=602.

359. Θέση: Ζάκρος, Ξηροκαμπιά, Καλή Κερατιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη κατοίκησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 74, αρ. 85.

360. Θέση: Ζάκρος, Παπά οι Λίμνες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ύψωμα στο άκρο του όρμου της Ζάκρου, πάνω στο μονοπάτι που οδηγεί στα Πελεκητά, σε απόσταση 40-100 μ. από την ακτή.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανάκτορο Ζάκρου (β' ανακτορική περίοδος).

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μινωική οδός στη θέση Περιστεράς (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ 1999, 872)· κτίσμα μινωικής εποχής.

Ευρήματα: Κεραμική ΜΜ ΙΙΙ περιόδου.

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πιθανή μεταφορά εξορυχθέντων όγκων διά θαλάσσης.

Βιβλιογραφία: ΤΖΕΔΑΚΗΣ et al. 1999, 362· CHRYSOULAKI 2001, 58. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=451.

361. Θέση: Ζάκρος, Πελεκητά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 3 χλμ. Β της Ζάκρου, 5 χλμ. Β της Κάτω Ζάκρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης²⁰, ερυθρώπός (SHAW 1973, 31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 209).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια (HOGARTH 1900/1901, 142)· ανάκτορα Κάτω Ζάκρου (SHAW 1973, 32· ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 73).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (SHAW 1973, 31-32· WAELKENS 1992, 10)· περιμετρικές αύλακες 7 έως 11 εκ. (SHAW 1973, 32· WAELKENS 1992, 10)· ίχνη τύκου (WAELKENS 1992, 10).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μινωική οδός στη θέση Περιστεράς (ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ 1999, 872).

Ευρήματα: Όγκοι λατομημένου υλικού (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ et al. 1994, 155)· ΜΜ ΙΙΙ όστρακα (ΠΛΑΤΩΝ 1968, 182· SHAW 1973, 31)

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ 2002, 28)· Μεσομινωική ΙΙΙ - Υστερομινωική Ι περίοδος (γύρω στο 1700 π.Χ.) (ΠΛΑΤΩΝ 1968, 182· SOLES 1983, 45).

20. Στην περιοχή γύρω από το λατομείο υπάρχει κυρίως γκριζωπός ασβεστόλιθος (ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ 2002, 28).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Εξόρυξη από πάνω προς τα κάτω (σύμφωνα με τη βαθμιδωτή εικόνα του βράχου). Μεταφορά αποσπασθέντων ογκολίθων από την απάνεμη κοντινή ακτή (MANTZOYRANH 2002, 28). Με το λατομείο συνδέεται το κτήριο-φυλάκειο στις Χοιρόμανδρες (BLACKMANN 1998-99, 123). Η εξόρυξη έλαβε χώρα σε έκταση 30-50 μ. και βάθ. 2 μ. Απόσπαση 3.000 κ.μ. δηλ. 900 κ.μ. αξιοποιήσιμου λίθου. Λατόμηση από τις τέσσερις πλευρικές επιφάνειες λίθων, απόσπαση και μετακίνηση πάνω στη συσσωρευμένη λατύπη για την ταυτόχρονη απόσπαση πολλών όγκων (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 10). Μεταφορά θαλάσσιου νερού για την ύγρανση του πετρώματος πριν την εξόρυξη με χάλκινα εργαλεία («chisels»: SHAW 1973, 34), πιθανότερο βελόνια (άποψη ομάδας Corpus), τεχνική συνήθης σε λατομεία σκληρού ασβεστολίθου (M. WAELKENS: DEGRYSE - ELSSEN 2003, 10).

Βιβλιογραφία: HOGARTH 1900/1901, 142. ΠΛΑΤΩΝ 1968, 181-183. SHAW 1973, 30-34, εικ. 21-23. ΠΛΑΤΩΝ 1974, 72-73, εικ. 21. SOLES 1983, 45. TZE-DAKIS et al. 1990, 60, εικ. 20.31. WAELKENS 1992, 10. PARAGEORGAKIS et al. 1992, 22-23. EVELY 1993, 207-208. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 72-73, αρ. 6. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 155-156. HIGGINS - HIGGINS 1996, 208-209. MANTZOYRANH 2002, 28. DEGRYSE - ELSSEN 2003 (M. WAELKENS). http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=451.

362. Θέση: Ζάκρος, Πελέκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο Β μέρος του όρμου της Κάτω Ζάκρου, λίγα μέτρα κάτω από το μονοπάτι που οδηγεί στα Πελεκητά (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 85).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 85-86).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη, κατακόρυφες αύλακες (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 86).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 85-86. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 159.

363. Θέση: Ζάκρος, Σκάφη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ υπόρειες Τραόσταλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πλησίον μινωικά φυλάκεια και περιβόλοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: TZE-DAKIS et al. 1990, 60, εικ. 20.24. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 73, αρ. 22. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=460.

364. Θέση: Ζάκρος, Φαγκρόμouro (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο ακρωτήριο Ν από το Μαύρο Αυλάκι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος και «πωρόλιθος» (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 87).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δύο λατομεία στη θέση Φαγκρόμouro, στην ίδια περιοχή, και 2 χλμ. Ν από αυτήν (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 87).

Βιβλιογραφία: ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 87, εικ. 10. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 159.

365. Θέση: Ζάκρος, Χοιρόμανδρες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 160).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μινωικό φυλάκειο (TZE-DAKIS et al. 1989, 62).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κοντά δρόμος προς το μινωικό φυλάκιο (TZEDAKIS et al. 1989, 57-58. TZEDAKIS et al. 1990, 46, σημ. 7, εικ. 1.Δ6).

Ευρήματα: Ημίεργες, αδρά λαξευμένες λιθόπλινθοι (TZEDAKIS et al. 1989, 62, εικ. 19).

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: TZEDAKIS et al. 1989, 57-58, εικ. 19. TZEDAKIS et al. 1990, 46, 60, εικ. 20.49. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993, 73, αρ. 83. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 160. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=92.

366. Θέση: Ίτανος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πλησίον αστικής ζώνης Ιτάνου (GRECO et al. 2002, 580).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Φαιό μάρμαρο (GRECO et al. 2002, 580).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργος κίονας (GRECO et al. 2002, 580).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: GRECO et al. 2002, 580.

367. Θέση: Ίτανος, Βάμιες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της πόλης, Β ασφαλτοστρωμένου δρόμου προς το ύψωμα Τραπέζες (KALPAXIS et al. 1995, 734), το κεντρικό και Β τμήμα παράκτιας ζώνης της Ερμούπολης, Β των ερειπίων της αρχαίας πόλης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 150).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 150). «αμμούδα» (KALPAXIS et al. 1995, 734).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτίσματα πρωτοβυζαντινής Ιτάνου (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 151).

Ίχνη λατόμησης: «Διάσπαρτα» μέτωπα (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 151).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πρωτοβυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 150-151. KALPAXIS et al. 1995, 734-736. GRECO et al. 1996, 952, σημ. 16. TOMLINSON 1995-96, 46.

368. Θέση: Κάβο Σίδερος (αρχ. Σαμώνιον), Σώπατα Βερνεγάδι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κατά μήκος της οδού που οδηγεί στο ακρωτήριο Σίδερος (GRECO et al. 1997, 819).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τιτανόλιθος, σκληρός (ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ 1983, 384).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Σαμωνίας Αθηνάς, δημόσια κτήρια Ιτάνου (ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ 1983, 384). κατώφλια μινωικών κτηρίων (MACGILLIVRAY et al. 1984, 143).

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιο δωμάτιο λαξευμένο στο πέτρωμα, όπου φωλέες σφηνών (GRECO et al. 1997, 819).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχος οχυρωματικού περιβόλου (;). οδός λατομείου. δύο κτίσματα (οικίες ;) διαφορετικών εποχών (GRECO et al. 1997, 819).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού, κλασική - ελληνιστική εποχή (;).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ 1983, 384. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 151. GRECO et al. 1997, 819. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=929.

369. Θέση: Καβούσι, Θόλος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην περιοχή της ανεσκαμμένης ρωμαϊκής αποθήκης (SANDERS 1982, 17).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο, με αχνές πορτοκαλόχρωες φλεβώσεις (HARRISON 1990, 150).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονικά μέλη αντωνίνειας περιόδου σε μνημεία της Γόρτυνας και της Κνωσού και παλαιοχριστιανικών βασιλικών Α και Β της Χερσονήσου (HARRISON 1990, 150).

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιο, λαξευτό δωμάτιο-δεξαμενή, διαστ. 11,00 × 14,70 × 11,70 × 14,90 και ύψ. 5,60 μ. (HARRISON 1990, 148). Φωλεές σφηνών-ίχνη εργαλείων («chisel marks»: HARRISON 1990, 148).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή - παλαιοχριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HARRISON 1990.

370. Θέση: Καθαρό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ κόλπου του Μιραμπέλλο (BECKER 1976, 368-369).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κίτρινος (BECKER 1976, 369).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αδιευκρίνιστη εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Στην περιοχή του Καθαρού εξορυσσόταν και τάλικης (WARREN 1969, 140).

Βιβλιογραφία: BECKER 1976, 368-369.

371. Θέση: Κιόνια ή «Τα ραβδιά του Διγενή» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σκοπή Σητείας, 3 χλμ. Β του χωριού Χαμαίζι, κάτω από τη θέση Σκινοκέφαλο ή Κούμια (FAURE 1967, 129).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό έως φαιό και λευκό με κοκκινωπές φλέβες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 167).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Κρήτης (DURKIN et al. 1983, 84).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· περιμετρι-

κές αύλακες· ίχνη σμίλης, βελονιού, τύκου· φωλεές ξύλινων σφηνών· λατύπη (DURKIN et al. 1983, 72).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: 4 αρράβδωτοι κίονες (δύο με έξεργη ταινία στα άκρα τους, διαστ. α: μήκ. 3,31, μέγ. διάμ. 0,45, β: μήκ. 2,67, διάμ. 0,45, γ: μήκ. 2,80, μέγ. διάμ. 0,46 και δ: μήκ. 3,10, διάμ. 0,48 μ.) και πολλά μικρότερα σπαράγματα αρράβδωτων κίωνων (DURKIN et al. 1983, 77-78). Πλήθος ημίεργων λιθοπλίνθων και αρχιτεκτονικών μελών (π.χ. δωρικό κιονόκρανο: DURKIN et al. 1983, 78-79, παραστάδες, πεσοσί κ.ά.: *Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1953*, BCH 78, 1954, 156). αμφικωνικά πήλινα σταθμά, αγνύθες και κεφάλια πήλινων αρχαϊκών ειδωλίων (ΠΛΑΤΩΝ - ΔΑΒΑΡΑΣ 1961-1962, 290).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή (7ος-6ος αι. π.Χ.: *Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1953*, BCH 78 1954, 156) έως και ελληνιστική εποχή (DURKIN et al. 1983, 83), εγκατάλειψη κατά τη ρωμαϊκή εποχή (FAURE 1967, 129).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Βρισκόταν στη χωρική έκταση της αρχαίας Πραισού (FAURE 1962, 40).

Βιβλιογραφία: ΠΛΑΤΩΝ 1953, 297. FAURE 1962, 40. *Κρητικά Χρονικά* 1963, 386. FAURE 1967, 129. DURKIN et al. 1983, 69-96. HIGGINS - HIGGINS 1996, 208. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 166-167. http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=838.

372. Θέση: Λατώ.

Παράμετροι θέσης: α) δίπλα στην εξέδρα, β) κλίμακα ανόδου στο χώρο, γ) θεατρικός χώρος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός, πορώδης («αμυγδαλόπετρα»: DUCREY - PICARD 1971, 520).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Λατούς.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη λιθοπρίστη πρίονος (DUCREY - PICARD 1971, 522, εικ. 9). βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποκομμένων λιθοπλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Στη θέση του λατομείου θεμελιώθηκε η εξέδρα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνοιστική εποχή

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DUCREY - PICARD 1971, 520-522

373. Θέση: Μόγλος, θέση Βαγιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περίπου 200 μ. Α του σύγχρονου οικισμού του Μόγλου, στις πλαγιές μίας χαράδρας (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 164· M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμίτης (SOLES 1983, 34-35· WÆLKENS 1992, 9).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Ύστερης Εποχής του Χαλκού στον Μόγλο (SOLES 1983, 42)· κτήριο BC και άλλα προϊστορικά κτήρια στην Ψείρα (BETANCOURT et al. 1999, 41-42· FARRAND-STEARNS 2004, 23· BETANCOURT - BANOU, 109, σημ. 10)· επισκευές ανακτόρου στα Γουρνιά (SOLES 1983· SOLES 1991, 260· BETANCOURT 1996· PIKE - SOLES 1998)· ίσως επισκευές κτηρίων στα Γουρνιά (SOLES 1983, 42-44· WÆLKENS 1992, 9)· ρωμαϊκές οικίες Μόγλου (SEAGER 1909, 275)· οχυρό στο Χαλινομούρι (SOLES 1991, 24).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή διαμόρφωση (SOLES 1983, 36· WÆLKENS 1992, 9)· ευθύγραμμη αύλακα εξόρυξης, μήκ. 1,72 και πλ. 0,025 μ. όπου έχει γίνει χρήση σμίλης («chisel») για την απόσπαση των όγκων από το μητρικό πέτρωμα (M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9)· καμπύλες εγχαραξίες από χρήση χάλκινης σμίλης («chisel»), που χρησιμοποιήθηκε και για τη λάξευση περιμετρικών αυλάκων (M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9)· περιμετρικές αύλακες (πλ. 14, βάθ. 8 εκ.: SOLES 1983, 36-39· WÆLKENS 1992, 9)· μη πλήρως απολαξευθείσες λιθόπλινθοι (SOLES 1983, 36-39)· ίχνη τύκου (WÆLKENS 1992, 9)· απουσία φωλεών σφηνών (M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού (Νεοανακτορική περίοδος: 1700-1450 π.Χ.: SOLES 1983, 42· WÆLKENS 1992, 9· M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9), και ρωμαϊκή εποχή (1ος αι. π.Χ -

4ος αι. μ.Χ.: SEAGER 1909, 275).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Τόπος ρίψης απορριμμάτων γειτονικού χωριού: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=874.

Παρατηρήσεις: Συνολική έκταση λατομείου 75 τ.μ., πιθανός όγκος εξορυχθέντος λίθου 280 κ.μ. (M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9). Εξόρυξη από πάνω προς τα κάτω, μεταφορά αποσπασθέντων ογκολίθων διά μέσου του ρέματος με τη βοήθεια κατρακυλιών που κινούνταν πάνω στις κροκάλες του ρέματος έως το άνοιγμά του, όπου φόρτωσή τους σε βάρκες ή σχεδίες (M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9).

Βιβλιογραφία: SEAGER 1909, 275· SHAW 1973, 40, σημ. 3· SOLES 1978, 14, πίν. 15· SOLES 1983, 33-44, εικ. 2-12· SOLES 1991· WÆLKENS 1992, 9· EVELY 1993, 208· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 163-164· MANTZOYRANH 2002, 2· BETANCOURT - BANOU. M. WÆLKENS: DEGRYSE - ELSÉN 2003, 9· MORGAN et al. 2008-09, 79· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=874.

374. Θέση: Νότια του Ξερόκαμπου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Απέναντι από τα νησάκια Καβάλλους (TZEDAKIS et al. 1990, 60, εικ. 20.52).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 87).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτές κατασκευές (μία μεγάλη οπή διαμ. μεγαλύτερης του 1 μ., τρεις μικρές οπές, βαθύ επίμηκες λάξευμα) για ανέλκυση πλοίων (;) (ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 87, σημ. 11) ή δεξαμενές συλλογής αλατιού (ΔΑΒΑΡΑΣ 1979, 406).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ιστορικοί χρόνοι (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΝΑΚΑΣΗΣ 1987, 87, εικ. 11-13· Φ.Ε.Κ. 1215/B/31.12.1997· Φ.Ε.Κ. 278/B/31-3-1999· TZEDAKIS et al. 1990, 60, εικ. 20.52· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154.

375. Θέση: Ξερόκαμπος, Ψιλή Άμμος ή Μαζδά Άμμος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν Ζάκρου και Φαρμακοκέφαλου, κοντά στην παραλία (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγγραφο λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Απόληξη μινωικής οδού.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ιστορικοί χρόνοι (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Φ.Ε.Κ. 278/B/31-3-1999. ΤΖΕΔΑΚΙΣ et al. 1990, 60, εικ. 20.52. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 154.

376. Θέση: Ξερόκαμπος, ακρόπολη αρχ. Αμπέλου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγγραφο λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1215/B/31.12.1997.

377. Θέση: Ξερόκαμπος, Μαρίνου Πλάκας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγγραφο λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1215/B/31.12.1997.

378. Θέση: Ξερόκαμπος, Τράχηλας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγγραφο λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μινωικό ιερό κορυφής.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1215/B/31.12.1997.

379. Θέση: Ξερόκαμπος, Παρανόμα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Έγγραφο λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχοι κτηρίων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1215/B/31.12.1997.

380. Θέση: Παλαίκαστρο, Καλαμάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αριστερά της οδού Μ. Τοπλού-Βαΐου και πριν τη διακλάδωση προς Παλαίκαστρο (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγές πέτρωμα με κροκάλες ποικίλων μεγεθών και χρώμα

τεφρό διαφόρων αποχρώσεων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Σε μνημεία της Ιτάνου (;) (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 153).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· μη αποσπασθέντες ογκόλιθοι (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 153).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι σφόνδυλοι κιώνων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 153).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 152-153· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=273.

381. Θέση: Ποριάς Αγίου Σύλλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κριτσά, στο χαμηλότερο μέρος της πλαγιάς του λόφου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης (ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ 1983, 384).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση (ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ 1983, 385).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ιστορικοί χρόνοι: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=119.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μεταφορά αποσπασθέντων όγκων προφανώς διά θαλάσσης.

Βιβλιογραφία: Φ.Ε.Κ. 699/B/26.5.1976· Φ.Ε.Κ. 504/B/31.8.83· ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ 1983, 384-385· PARIENTE 1990, 824· FRENCH 1990-91, 75· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=119.

382. Θέση: Πραισός, Χελιδονίες (εικ. 14).

Παράμετροι θέσης: Χαράδρα ανάμεσα στις δύο ακροπόλεις (HALBHERR 1901, 375), Ν χωριού Μαρωνειά, στο δρόμο Επάνω Επισκοπής - Καλού Χωριού: Θέση GPS: 35° 07' 34,29" Β, 26° 5' 17,91" Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΠΑ-

ΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 165).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα με ίχνη τύκου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ιστορικοί χρόνοι (ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ 1997, 9).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Οικίες λαξευμένες στο φυσικό βράχο στη θέση του λατομείου (MARSHALL - BOSANQUET 1901-1902, 245, πίν. VII).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: HALBHERR 1901, 375· MYERS et al. 1991, αρ. 37 «Praesos»· WHITLEY et al. 1999· ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ 1997, 9.

383. Θέση: Πραισός (ανατολικότερα του προηγούμενου).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 165).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες· φωλεές σφηνών· ίχνη βελονιού (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 165).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MARSHALL - BOSANQUET 1901-1902, 245, πίν. VII· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 165· BRANIGAN 2002.

384. Θέση: Σητεία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κατά μήκος Δ ακτής όρμου Σητείας, κοντά στο παλιό νεκροταφείο της πόλης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 149).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 149).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανώς στην πόλη του Τρυπητού (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 149).

Ίχνη λατόμησης: Μέτωπα εξόρυξης, φωλεές σφη-

νών (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 149).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πιθανώς ελληνοιστική εποχή (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 149).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994, 149.

385. Θέση: Τοπλού Σητείας, Πετροκοπιό.

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία ιδρύματος «Παναγία Ακρωτηριανή».

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Ιτάνου.

Ύχνη λατόμησης: Επιφανειακή, οριζόντια εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ημίεργοι κίονες.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: <http://www.104fm.gr/front-page/73-articles/3503-ancient-antiquities-and-toplou-monasterh-golf.html>.

386. Θέση: Νησίδα Ψείρα, Μεγάλη Άμμος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ άκρη παραλίας στα ΒΑ του νησιού (site H2: BETANCOURT 2001, 89. HOPE-SIMPSON - BETANCOURT 2005, 65-67).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μεταμορφωμένος, στρωσιγενής, ανοιχτού πράσινου χρώματος («Metacarbonate»: FARRAND - STEARNS 2004, 21).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονική πόλης Ψείρας (πλακοστρώσεις, κατώφλια, κλίμακες: MORGAN et al. 2008-09, 79)· γειτονικό παρεκκλήσι: δάπεδα, κατώφλια (κτήριο AL: BETANCOURT 2001, 90)· βυζαντινά κτήρια (GERMAN et al. 2005, 299).

Ύχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (BETANCOURT 2001, 90, πίν. 39).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ· δίχωρο κτίσμα πρώιμης βυζαντινής εποχής (GERMAN et al. 2005, 299).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού και βυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BETANCOURT 2001, 89-91· HOPE-SIMPSON - BETANCOURT 2005, 65-67, 267-269· MORGAN et al. 2008-09, 79.

Γ. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ

387. Θέση: Αργυρούπολη, Αγία Δύναμη και Χειλάδαινα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ οικισμού Αργυρούπολης Α κοίτης του ποταμού Μουσέλλα που διατρέχει την περιοχή από Β προς Ν.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αρχαία Λάππα.

Ύχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΕΚ 444/ΑΑΠ/16-9-2009.

388. Θέση: Αργυρούπολη, Του Αράπη το μνήμα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αρχαία Λάππα.

Ύχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΕΚ 444/ΑΑΠ/16-9-2009.

389. Θέση: Αργυρούπολη, Άγιος Αντώνιος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αρχαία Λάππα.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΕΚ 444/ΑΑΠ/16-9-2009.

390. Θέση: Αργυρούπολη, Βορεινά ή Καρλέτζη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αρχαία Λάππα.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εργαλείων (τρυπανιών, λοστών)· περιμετρικές αύλακες (ΚΑΡΑΜΑΛΙΚΗ 2000-2001, 287).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3006)-Ελληνορρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΡΑΜΑΛΙΚΗ 2000-01, 287· WHITLEY 2003-04, 91.

391. Θέση: Αργυρούπολη, Καρέ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία Λάππα.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΕΚ 444/ΑΑΠ/16-9-2009.

392. Θέση: Αργυρούπολη, Καρκαμόρος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία Λάππα.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΕΚ 444/ΑΑΠ/16-9-2009.

393. Θέση: Αργυρούπολη, Λεφού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία Λάππα.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΦΕΚ 444/ΑΑΠ/16-9-2009.

394. Θέση: Αργυρούπολη, περιοχή Πέντε Παρθένων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία Λάππα.

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένα ίχνη λατόμησης μεταξύ των τάφων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεκροταφείο ρωμαϊκών χρόνων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΓΑΒΡΙΑΛΑΚΗ 2000-2001.

395. Θέση: Γεωργιούπολη, Κεφάλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β οικισμού Αργυρούπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία Λάππα.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Γραπτή πληροφορία από ΚΕ' ΕΠΚΑ.

396. Θέση: Ελεύθερνα (Αναρχοδομέτοχα), Αλφά, λατομείο του Περιστερέ (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Επάνω τμήμα Δ υψώματος της κοινότητας της Λαγκάς (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 87).

Είδος λατομείου: Υπόγειο (δύο σπηλιές: BLACKMAN et al. 1997-98, 125, στη μία εκ των οποίων το επάνω μέρος του βράχου έχει καταπέσει στα Α και ΒΑ: ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 87).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος μαργαϊκός, κίτρινωπός (STAMPOLIDIS 1990, 398-399. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 85).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γλυπτά· αρχιτεκτονικά μέλη· οικήματα· οδοποιία της Ελεύθερνας (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 85).

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες για τοποθέτηση σφηνών· λαξευμένα, μη αποσπασμένα ή μη απομακρυσμένα μέλη· μη αποσπασθέντες γωνιόλιθοι· σειρά ορθογώνιων παραλληλεπίπεδων, ελαφρά κοίλων, μετέωρων ψηλά, στη θέση τους, λίθων (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 87).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λεπτός πεσός, ένας από τους πολλούς που θα υπήρχαν για τη στήριξη της σκεπής (TOUCHAIS 1996, 1341· ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 87)· λειασμένες διαμορφώσεις πετρώματος ως έδρανα (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 87).

Ευρήματα: Όστρακα διαφόρων χρονικών περιόδων, μεταξύ των οποίων και ένα της Ύστερης Εποχής του Χαλκού (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 88).

Χρονολόγηση: Πιθανώς γεωμετρική - βυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Στην περιοχή της Αλφάς έως σήμερα (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 86).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: TOUCHAIS 1996, 1109-1349· BLACKMAN et al. 1997-98, 125· ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 85-88· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1881.

397. Θέση: Ελεύθερνα (Αναρχοδομέτοχα), λόφος Πυργί, Δεξαμενές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανώτερο τμήμα Δ πλαγιάς λόφου πάνω από τη θέση Πηγαδάκι. Στη θέση «Του Παπά ο Κόλυμπος», Ν σύγχρονου οικισμού της Ελεύθερνας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 89).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Δημόσια οικοδομήματα της πόλης από τους πρώιμους αρχαϊκούς έως και τους ρωμαϊκούς χρόνους (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 100-101).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - ρωμαϊκή εποχή (ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 100-101).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δύο υπόσκαφες, αρχαίες δεξαμενές στο χώρο του λατομείου μετά την ολοκλήρωση των εργασιών λατόμησης.

Βιβλιογραφία: ΦΕΚ 473/Β/17.12.1962· ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004, 89, 100-101· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1883.

398. Θέση: Μαρουλάς, θέση Πριναρές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο βραχώδες ύψωμα Α οικισμού Δημοσίων Υπαλλήλων Ρεθύμνης, σε απόσταση περίπου 200 μ. από το γνωστό θαλαμωτό τάφο της ΥΜ IIIA-B περιόδου: http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1928.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στο παραδοσιακό χωριό Μαρουλάς (ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ 1982, 383).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή Ενετοκρατίας και Τουρκοκρατίας (ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ 1982, 383).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μεμονωμένα ίχνη αρχαίας λατόμησης στην περιοχή (ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ 1982, 383).

Βιβλιογραφία: ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ 1982, 383· FRENCH 1990-91, 77· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1928.

399. Θέση: Σταυρωμένος, λόφος Τσικουριανά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του οικισμού, ιδιοκτησία Α. Δαφνομήλη και όμορες ιδιοκτησίες και Α της κύριας δημοτικής οδού Σταυρωμένου-Χαμαλευρίου, Β πλαγιά λόφου (PARIENTE 1994, 833· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1192).

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Στην επιφάνεια του βράχου (http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1192· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2265).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ρωμαϊκό λουτρό ΝΑ του λατομείου (PARIENTE 1994, 833).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 804/B/6.10.1993. Φ.Ε.Κ. 527/B/24.8. 1967· PARIENTE 1994, 695-866· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=1192· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=2265.

Δ. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

400. Θέση: Άγιοι Απόστολοι, Χρυσή Ακτή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Οριζόντια επιφανειακή λατόμηση.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ψαμμιτικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μεσαιωνική πόλη Χανίων (τείχη, κτήρια κ.ά.)

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μεσαιωνική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η παράκτια θέση του λατομείου ευνοϊκή για τη θαλάσσια μεταφορά του υλικού.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1236/B/1.9.2005.

401. Θέση: Άγ. Ονούφριος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μικρό παράκτιο ρέμα, βόρεια όχθη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γειτονική υστερορωμαϊκή οικία (RAAB 2001, 106, αρ. ΚΡ 5).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Υστερορωμαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: RAAB 2001, 107, αρ. ΚΡ 6.

402. Θέση: Αλμυρίδα Αποκορώνου (εικ. 15).

Παράμετροι θέσης: Πλησίον παλαιοχριστιανικής βασιλικής της Φοινικιάς. Κύρια θέση στο ακρωτήριο μεταξύ σημερινής παραλίας και ξενοδοχείου, καθώς και θέση πλάι στο ρέμα μέσα στην αυλή του εστιατορίου «Λαγός».

Είδος λατομείου: Οριζόντια, επιφανειακή εξόρυξη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ψαμμιτικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γειτονική βασιλική.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιωτή εξόρυξη· ορθογώνιες φωλεές σφηνών· ίχνη τυπίδας· αποτυπώματα κομμένων λιθοπλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κυλισμένοι ογκόλιθοι στην παραλία.

Χρονολόγηση: Υστερορωμαϊκή - παλαιοχριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η παράκτια θέση του λατομείου ευνοϊκή για τη θαλάσσια μεταφορά του υλικού.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο, εντοπίστηκε από την Ειρ. Πουπάκη.

403. Θέση: Απτέρα, Δυτικό Νεκροταφείο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Γ. Κελαϊδή, δυτικό τμήμα ακινήτου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη λατόμησης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι του τέλους του 8ου - αρχών του 7ου αι. π.Χ. (εγχυτρισμοί), καθώς και της κλασικής, ελληνοιστικής (λαξευτοί τάφοι του πρώτου μισού του 4ου - 3ου αι. π.Χ.) και ρωμαϊκής εποχής (υπόγειοι ταφικοί θάλαμοι του 1ου αι. μ.Χ.).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 1988, 549-551.

404. Θέση: Αρώνι, Μέλισσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν υπώρειες και Ν ακτή Ακρωτηρίου, 0,73 χλμ. ΝΔ του Αρώνιου, 0,75 χλμ. ΝΑ του λόφου Τρουλλί, πάνω από το στρατόπεδο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (μάργες).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθιά αύλακα στο βράχο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Στο ίδιο πλάτωμα κατάλοιπα τεσσάρων οικιών ΜΜ III / ΥΜ I περιόδου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αδιευκρίνιστη.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. 24.

405. Θέση: Αυλάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ακρωτήρι. Β Μονή Γουβερνέτου, στο άνοιγμα του φαραγγιού Αυλάκι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης («αμμούδα»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Καθολικό Μονής Γουβερνέτου· άλλα μετόχια της περιοχής· γέφυρα πλησίον της μονής.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού και Μεσαιωνική εποχή (16ος αι.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Η παράκτια θέση του λατομείου ευνοϊκή για θαλάσσια μεταφορά υλικού.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. GV3b· MOODY et al. 1996, 290· εφημερίδα «Έθνος της Κυριακής» (27/8/2006).

406. Θέση: Βουκολιάσι Σφακίων.

Παράμετροι θέσης: Ακρωτήριο Τρυπητή, μεταξύ Σούγιας και Αγια-Ρουμέλης (αρχ. Ποικιλιάσιον).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Α. ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ, Οι αρχαίες πόλεις της Κρήτης: <http://www.kairatos.com.gr/myweb/arxaiespoileisliktos-polixna.htm>.

407. Θέση: Βρύσες Αποκορώνου.

Παράμετροι θέσης: Α Βρυσών, ακριβώς στον αντιστόπεδο κόμβο της Εθνικής με την παρακαμπτήρια, Δ κοίτης του ποταμού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνοιστική γέφυρα.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή διαμόρφωση.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: <http://www.dimos-armenon.gr/Βρύσες Αποκορώνου.html>.

408. Θέση: Καθιανά, «ο Χριστός» (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ΒΔ άκρο κεντρικής πεδιάδας Ακρωτηρίου, βόρεια του αερολιμένος Χανίων.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (μάργες).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στα γειτονικά σπίτια και την εκκλησία.
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αδιευκρίνιστη.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. ΚΑ4.

409. Θέση: Καλαθάς, Τσιλόνερα (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ευρύτερη περιοχή παιδικών κατασκηνώσεων ΠΙΚΠΑ.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ψαμμιτικός (ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 1995, 733). αιολιανίτης (MOODY 1987, αρ. ΚΛ3).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: Διάσπαρτη κεραμική των ύστερων νεολιθικών, πρωτομινωικών αλλά και ιστορικών χρόνων στην ευρύτερη περιοχή (ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 1995, 732).
Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Λείψανα σύγχρονης ασβεστοκαμίνου στην περιοχή (ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 1995, 733).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. ΚΛ3, σχόλιο 3c. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 1995. MOODY et al. 1996, 289-290. RAAB 2001, 101.

410. Θέση: Κίσαμος, εντός του ρωμαϊκού νεκροταφείου (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ΒΑ τμήμα σημερινού Καστελλίου.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τάφοι νεκροταφείου.
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Ελληνιστική (;) - ρωμαϊκή εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ 1985, 75.

411. Θέση: Κίσαμος, Καλυβιανή, Βιγιά Γραμβούσας (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Χαμηλό ύψωμα ΒΑ οικισμού Μετόχι και Δ του αρχαιολογικού χώρου Σελλί, ΒΑ τμήμα, πλησίον σημερινής ακτογραμμής.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: «Ύστερη χρήση του χώρου».
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 240/Α.Α.Π./21.9.2011.

412. Θέση: Κίσαμος, Τρία Αλώνια, «Τα σπιτάκια των Ελλήνων» (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: 1,8 χλμ. Ν Ρόκκας.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: FAURE 1960, 219.

413. Θέση: Λουτράκι-Κάμπος (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 40 μ. ΝΔ του λοφίσκου, αμέσως Α του χωματόδρομου που διασταυρώνεται ΝΑ με την ασφαλτοστρωμένη οδό προς Στέρνες.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Καλυπτήριες πλάκες τάφων αρχαίων νεκροταφείων περιοχής (RAAB 2001, 83).

Ίχνη λατόμησης: Λίγα ίχνη, λόγω εύκολης, χωρίς ιδιαίτερη τεχνική, απόσπασης λίθου (RAAB 2001, 110).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σε γειτνίαση οικισμός, πύργος και νεκροταφείο με πέντε τουλάχιστον κιβωτιόσχημους τάφους ρωμαϊκής-παλαιοχριστιανικής εποχής.

Ευρήματα: Κεραμική κλασικής, ελληνοιστικής και ρωμαϊκής εποχής.

Χρονολόγηση: Ελληνοιστική, ρωμαϊκή και παλαιοχριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. LT3 (σχόλιο 3b)· RAAB 2001, 83, 110, αρ. LT1, εικ. 31· http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3181.

414. Θέση: Λουτράκι-Κάμπος (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κορυφή μικρού λόφου στην ΝΑ παράκτια πεδιάδα του Ακρωτηρίου, 1,25 χλμ. δυτικά από το Μαράθι, Α της Παναγίας της Χωστής. Δύο λατομεία (MOODY 1987, αρ. LT3 [σχόλιο 3b]· RAAB 2001, 83, 112, αρ. LT 3), το βόρειο ανατολικά του νεκροταφείου, το νότιο αμέσως δυτικά του λιμανιού (RAAB 2001, 112, εικ. 27).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Λάξευση καλυπτήριων πλακών τάφων αρχαίων νεκροταφείων περιοχής (RAAB 2001, 83).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σε γειτνίαση οικισμός, πύργος και νεκροταφείο ρωμαϊκής-παλαιοχριστιανικής εποχής. Στη Β ακτή του λιμανιού δύο ιχθυοδεξαμενές ή παραπλήσιας χρήσης εγκαταστάσεις (RAAB 2001, 112).

Ευρήματα: Κεραμική κλασικής, ελληνοιστικής και ρωμαϊκής εποχής.

Χρονολόγηση: Ελληνοιστική, ρωμαϊκή και παλαιοχριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. LT3 (σχόλιο 3b)· RAAB 2001, 83, 112, αρ. LT 3·http://digitalcrete.ims.forth.gr/sites_display.php?id=3181.

415. Θέση: Μαράθι, στρατόπεδο «NAMFI» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν και Α υπόγειες λόφου στη μικρή παράκτια πεδιάδα στο ΝΑ τμήμα του Ακρωτηρίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κυκλικό λάξευμα, διαμ. 0,60 και βάθ. 0,60 μ. δίπλα στη μία δεξαμενή και άλλα όμοια λαξεύματα στη μία πλευρά αύλακας που εισχωρεί στη θάλασσα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Έντεκα λαξευτοί θάλαμοι εποχής του Χαλκού· ιχθυοδεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. MR6· RAAB 2001, 115-116, αρ. MR 6.

416. Θέση: Προφήτης Ηλίας (λόφος), Άγιος Γεώργιος Κουμπέλης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 230 μ. Δ του Αγίου Γεωργίου Κουμπέλη και σε όλη την ακτή ΝΔ της εκκλησίας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: α) Κτήρια Μέσης και Ύστερης Χαλκοκρατίας στον προϊστορικό οικισμό του Καστελλίου, β) γειτονική εκκλησία του Αγίου Γεωργίου Κουμπέλη.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη τύκου· οπές τρυπάνου· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Γλίστρα για πλοιάρια, ιχθυοδεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού· ρωμαϊκή εποχή (οι ανώτερες βαθμίδες των λατομείων των ελληνιστικών-πρώιμων ρωμαϊκών, ή υστερορρωμαϊκών ή μεταρρωμαϊκών χρόνων, ανάλογα με το βαθμό ανόδου της στάθμης της θάλασσας: RAAB 2001, 100).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Μέρος των λατομείων έχει κατακλυσθεί από τη θάλασσα και τμήμα του καταστράφηκε από αποχετευτικά έργα.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. KK3· MOODY et al. 1996, 289-290· RAAB 2001, 100.

417. Θέση: Σταυρός, Τηγάνι (εικ. 16).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ ακρωτήριο της Δ ακτής του Ακρωτηρίου, Δ του βουνού του Ακρωτηρίου, 200 μ. Β του Σταυρού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ενετική οχύρωση των Χανίων.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα (προφορική πληροφορία Ηλία Λιακόπουλου).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ιχθυοδεξαμενή (MOODY et al. 1996, 290).

Ευρήματα: Κεραμική ελληνιστικής-ρωμαϊκής εποχής.

Χρονολόγηση: Εποχή του Χαλκού - Μεσαιωνική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Έχει κατακλυσθεί μερικώς από τη θάλασσα.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. SV7· MOODY et al. 1996, 289-290.

418. Θέση: Σταυρός, Τραχήλι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε όλη τη Β ακτή του όρμου Τραχήλι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ενετικές οχυρώσεις πόλης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μεσαιωνική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1242/Β/16.10.1973· RAAB 2001, 126, αρ. SV 4.

419. Θέση: Στύλος - Μαχαιροί (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στα δύο χωριά, δυτικά των Μαχαιρών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός, σκληρός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία Απτέρα, όροι περιοχής αρχαίας πόλης, φρούριο Ιτζεδίν.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Το λατομείο ανήκε στην περιφέρεια της αρχαίας Απτέρας.

Βιβλιογραφία: BALDWAY-BOWSKY - NINIΟΥ-KINDELI 2006, 409, σημ. 13.

420. Θέση: Φαλάσαρνα (εικ. 17).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ και ΝΑ του αρχαίου λιμανιού, στους πρόποδες της αρχαίας ακρόπολης, Β της σύγχρονης παραλίας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης (HADJIDAKI 1988, 464).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια πόλης, τείχος και λιμάνι (HADJIDAKI 1988, 464).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη ελαφράς τυπίδας, λιθοπρίστη πρίονος, ορθογώνια ίχνη σφηνών (πληροφορία

Ειρ. Πουπάκη)· βαθμιδωτή διαμόρφωση φυσικού βράχου (MÜLLER-CELKA - DALONGEVILLE 2009, 144, εικ. 1).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή 5 × 5 μ., λαξευμένη στο βράχο με εσωτερική κλίμακα πίσω από το «θρόνο του Ποσειδώνα», ίσως ιχθυοδεξαμενή ή αποθήκη συγκέντρωσης αλατιού (HADJIDAKI 1988, 464· FLEMMING - PIRAZZOLI 1981, 71-73).

Ευρήματα: Λαξευμένος θρόνος, αφιερωμένος στον Ποσειδώνα (HADJIDAKI 1988, 464, σημ. 3) ή ήμισυ σαρκοφάγου που εδράζεται στη μία στενή της πλευρά (FLEMMING - PIRAZZOLI 1981, 70).

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DE SANCTIS 1901· FLEMMING - PIRAZZOLI 1981, 70-72· GONDICAS 1988, 95, πίν. 12· HADJIDAKI 1988, 464, εικ. 9· HADJIDAKI 1990, 359· HIGGINS - HIGGINS 1996, 199-200· MÜLLER-CELKA - DALONGEVILLE 2009, 144, εικ. 1.

421. Θέση: Χαλέπα, Αγία Κυριακή, Καυκάλα (ύψωμα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΛΑΤΩΝ 1961-1962, 292.

422. Θέση: Νησίδα στον κόλπο του Καλαθά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ άκρο νησίδας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Αιολιανίτης (MOODY 1987, αρ. KL12).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Διάσπαρτη κεραμική από τη νεολιθική έως τη ΜΜ ΙΙ εποχή και λεπίδες οψιδιανού στην ευρύτερη περιοχή.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πολυβολείο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου στην περιοχή.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: MOODY 1987, αρ. KL12.

VIII. ΚΥΚΛΑΔΕΣ

A. ΑΜΟΡΓΟΣ

423. Θέση: Κορνακοπός.

Παράμετροι θέσης: Στην ευρύτερη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Αρκεσίνης, στο μέσον της διαδρομής από το χωριό Βρούτση στο λόφο Καστρί, κατά μήκος ρέματος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στον παρακείμενο οικισμό του Καστριού (αρχαία και νεότερα κτήρια: παρατήρηση Ειρ. Πουπάκη).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη βελονιού, επιμήκεις αύλακες, απότομα κοψίματα στο βράχο, λίγες κυκλικές οπές για σφήνες (Ειρ. Πουπάκη).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τέσσερις ημίεργοι μονολιθικοί κίονες (πληροφορία Γ. Αντωνίου)· κυκλική κατασκευή κτισμένη με πλινθίδες σωζόμενη σε μεγάλο ύψος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική αρχαιότητα.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Πιθανή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ROUGEMONT et al. 1993, 98, 100 Φ.Ε.Κ. 633/B/15-5-2000.

424. Θέση: Λεύκες, Αγία Ειρήνη.

Παράμετροι θέσης: Σε απόσταση περίπου 65 μ. από το εκκλησάκι της Αγίας Ειρήνης (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 343, σημ. 829).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λεπτόκοκκο «ημι-μάρμαρο» (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 343). Ασβεστόλιθος καλής ποιότητας (παρατήρηση από Ειρ. Πουπάκη).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομικές ανάγκες της γύρω περιοχής (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283).

Ίχνη λατόμησης: Λιγιστά ίχνη λατόμησης· οπές ανασχεσης· φτωχή λατύπη (παρατήρηση Ειρ. Πουπάκη).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Κοντά σε ακτή προσιτή σε πλοίο (παρατήρηση Ειρ. Πουπάκη).

Βιβλιογραφία: ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283-284, 343.

425. Θέση: Μινώα, Μάρμαρα.

Παράμετροι θέσης: Στην ευρύτερη περιοχή του αρχαιολογικού χώρου της Μινώας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Δολομιτικός ασβεστόλιθος (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 282).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στη Μινώα (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283).

Ίχνη λατόμησης: Λαξευμένες αύλακες· αβαθείς και βαθιές «φωλιές» σφηνών· ελάχιστη λατύπη (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 282).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Θραύσματα ημίεργων αρχιτεκτονικών μελών (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 282-283).

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΡΑΓΚΟΥ 1990, 270· ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 281-283, εικ. 256.

426. Θέση: Ν εκκλησιδίου Αγίας Μαρίας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του χωραφιού που είναι γνωστό ως του Μανολιού τ' Αληόρι (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ημιλαξευμένοι βράχοι· μεγάλα κομμάτια λατύπης· δυσδιάκριτα ίχνη εργαλείων λατόμησης (ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Δύο μεγάλοι αρράβδωτοι κίονες (ύψ. 2,50 και 2,54, διάμ. 0,55 μ.)· τμήμα από κορμό αρράβδωτου κίονα κτισμένο σε χωραφότοιχο (ύψ. 1,15, διάμ. 0,50 μ.: ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283).

Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΜΑΡΑΓΚΟΥ 1984, 391· TOUCHAIS 1985, 841· CATLING 1985-86, 75· ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002, 283.

B. ΑΝΑΦΗ

427. Θέση: Α ομώνυμης αρχαίας πόλης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, γκρίζος (DWORAKOWSKA 1971, 78).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Δεν είναι βέβαιο ότι πρόκειται για αρχαίο λατομείο (άποψη ομάδας Corpus).
Βιβλιογραφία: FIEDLER 1841, 340· DUBOIS 1908, 133· DWORAKOWSKA 1971, 78· CARPENTER - BOYD 1977, 193, σημ. 51· ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 78· BRUN 1996, 122, σημ. 3.

Γ. ΑΝΔΡΟΣ

428. Θέση: Βαρίδι, Κούντουρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: <http://aladinoyndros.blogspot.gr/2010/05/andros.html>.

429. Θέση: Βαρίδι, Φιέριζα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: <http://aladinoyndros.blogspot.gr/2010/05/andros.html>.

430. Θέση: Παλαιόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε όλη την οχυρωμένη και μη περιοχή της αρχαίας πόλης (ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ 1996, 188).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος και γενεύσιος (ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ 1996, 188, σημ. 257).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κυριότερο υλικό των κτισμάτων της πόλης (ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ 1996, 188).
Ίχνη λατόμησης: Διάσπαρτα μέτωπα, μεμονωμένα ή κατά συστάδες· επιφάνειες κομμένες ή απολαξευμένες κλιμακωτά και σε διάφορα επίπεδα· ορθογώνιες βαθύνσεις στους βράχους· κυκλικά λαξεύματα· υπολείμματα αφαίρεσης κιονίσκων (;)· περιμετρικές αύλακες σπές για ένθεση σφηνών· ίχνη βελονιού (ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ 1996, 188-194).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: Δύο επιγραφές-όροι (4ου αι. π.Χ.), πιθανόν σε σχέση με το λατομείο (IG XII, 5, 735· ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ 1996, 194-195· ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ 2007, 42).
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ 1996, 188-195· ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ 2007, 41-42, εκκ. 59-61.

431. Θέση: Τροχαλιάς κοινότητας Φελλού (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο λόφο Σταυρός, κοντά στο λατομείο μαρμάρου της Πελεκητής.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος (TELEBANTOY 1996, 53· TOUCHAIS et al. 1999, 794· TELEBANTOY 2002, 19, εικ. 2).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένα «κοψίματα» στο πετρώδες έδαφος· μεγάλη ποσότητα λατύπης (TELEBANTOY 1996, 53).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Πλήθος ημίεργων αρχιτεκτονικών μελών, κυρίως κιώνων και πεσών (TELEBANTOY 1996, 53).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: TELEBANTOY 1996, 52-53· TOUCHAIS et al. 1999, 794· BLACKMAN 1999-2000, 115· TELEBANTOY 2002, 19, εικ. 8.

432. Θέση: Τροχαλιάς κοινότητας Φελλού (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο λόφο Σταυρός, κοντά στο λατομείο μαρμάρου της Πελεκητής.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος (TOUCHAIS et al. 1999, 794)· λίθος πρασινωπός (ψαρόπετρα: TELEBANTOY 1996, 53· TELEBANTOY 2002, 19, εικ. 2).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένα κοψίματα στο πετρώδες έδαφος· μεγάλη ποσότητα λατύπης (TELEBANTOY 1996, 53).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Πλήθος ημίεργων αρχιτεκτονικών μελών, κυρίως κιώνων και πεσών (TELEBANTOY 1996, 53).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δύο λατομεία.

Βιβλιογραφία: TELEBANTOY 1996, 52-53· TOUCHAIS et al. 1999, 794· BLACKMAN 1999-2000, 115· TELEBANTOY 2002, 19, εικ. 8.

433. Θέση: Πελεκητή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περιοχή Κάτω Φελλού στο Γαύριο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο και λίθος πρασινωπός (ψαρόπετρα: TELEBANTOY 1996, 52-53· TELEBANTOY 2002, 19, εικ. 2).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κρηπίδα στοάς στην Παλαιόπολη (TELEBANTOY 1999, 783).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη (TELEBANTOY 1996, 52).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μικρός οχυρωμένος οικισμός (6ος-4ος αι. π.Χ.), πιθανόν σε σχέση με το λατομείο στην ίδια περιοχή –στην κορυφή του λόφου του Σταυρού (TELEBANTOY 1996, 52).

Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1971, 78-79· TELEBANTOY 1996, 52.

434. Θέση: «Στρογγυλό» ή «Στρογγυλή» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο λόφο του ακρωτηρίου, στα Ν του όρμου του Φελλού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λίθος πρασινωπός (ψαρόπετρα: TELEBANTOY 1996, 53· TELEBANTOY 2002, 19, εικ. 2).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένα μέτωπα εξόρυξης· σωροί λατύπης· ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΦΕΚ 32/Β/23.1.98· TELEBANTOY 2002, 19 και εικ. 2.

Δ. ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ

435. Θέση: Άγνωστη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: 500-323 π.Χ.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Έχει κατακλυσθεί από τη θάλασσα.
Βιβλιογραφία: MORRISON 1968· ΒΑΙΚΑ 2008, 43.

Ε. ΔΕΣΠΟΤΙΚΟ

436. Θέση: Κούτσουρος (ακρωτήριο) (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ανατολικότερη ακτή του νησιού.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ασβεστικό, λευκό, χονδρόκοκκο («marble 1»: DRAGANITS 2009, 97).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήριο Α Δεσποτικού.
Έγγραφο λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: DRAGANITS 2009, 97.

437. Θέση: Ράχες (κορυφή του λόφου) (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ασβεστικό, λευκό, χονδρόκοκκο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Δεσποτικού.
Έγγραφο λατόμησης: Λατύπη σε όλη τη Β πλαγιά του λόφου.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: DRAGANITS 2009, 97.

438. Θέση: Ράχες (λόφος), Β υπώρειες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 250 μ. από το ιερό προς τα Ν/ΝΔ (DRAGANITS 2009, 97).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ασβεστικό, λευκό, χονδρόκοκκο («marble 1»: DRAGANITS 2009, 97).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήριο Α Δεσποτικού.
Έγγραφο λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: DRAGANITS 2009, 97.

439. Θέση: 400 μ. από το ιερό Δ-ΝΔ (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος, λευκός, μυλωνιτιομένος (DRAGANITS 2009, 98).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Δεσποτικού.
Έγγραφο λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: DRAGANITS 2009, 98.

440. Θέση: 700 μ. από το ιερό ΝΑ (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος, λευκός, μυλωνιτιομένος (DRAGANITS 2009, 98).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Δεσποτικού.
Έγγραφο λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: DRAGANITS 2009, 98.

ΣΤ. ΔΗΛΟΣ

441. **Θέση:** Αγία Κυριακή, πλησίον του παρεκκλησίου (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο στάδιο και στον όρμο «Γούρνα».

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PLASSART 1916, 150.

442. **Θέση:** Αγία Κυριακή, πλησίον του παρεκκλησίου (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λίγο νοτιότερα του προηγούμενου, από το οποίο χωρίζεται διά μέσου ορθογώνιας επικλινούς επιφάνειας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PLASSART 1916, 150.

443. **Θέση:** Αγορά Δηλίων, 5 μ. Ν (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Εντός καταστήματος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καλκαρενίτης, απολιθωματοφόρος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HADJIDAKIS et al. 2009, 283.

444. **Θέση:** Γλαστροπή (λόφος) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΑ θεάτρου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο χονδρόκοκκο, λευκόφαιο με καστανές φλεβώσεις (HIGGINS - HIGGINS 1996, 173· HADJIDAKIS et al. 2009, 280).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 9-10· DWORAKOWSKA 1971, 80· HIGGINS - HIGGINS 1996, 173· HADJIDAKIS et al. 2009, 280.

445. **Θέση:** Γκαμήλα (λόφος) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 46· DWORAKOWSKA 1971, 88.

446. **Θέση:** Ινωπός (ποταμός), αριστερή όχθη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο ιερό των Καβείρων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CHAMONARD 1906, 488· CAYEUX 1911, 8-9· DWORAKOWSKA 1971, 79· DWORAKOWSKA 1975, 26· HIGGINS - HIGGINS 1996, 173.

447. Θέση: Ινωπός (ποταμός) (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Κοντά στον κόλπο Φούρνοι.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκόφαιο, χονδρόκοκκο (HADJIDAKIS et al. 2009, 282).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εξωτερικοί τοίχοι οικιών στο ανώτερο τμήμα της κοιλάδας του Ινωπού, κίονες κ.λπ. (PAYNE 1931, 204).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 201, εικ. 103· DWORAKOWSKA 1971, 89· HIGGINS -HIGGINS 1996, 173· HADJIDAKIS et al. 2009, 282.

448. Θέση: Θέατρο (λόφος), Β (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκόφαιο, χονδρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 8-9· DWORAKOWSKA 1971, 79-80· DWORAKOWSKA 1975, 26· HIGGINS - HIGGINS 1996, 173.

449. Θέση: Καλύβια, κέντρο νησιού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστούχο αργιλικό πέτρωμα (HADJIDAKIS et al. 2009, 284).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HADJIDAKIS et al. 2009, 284, εικ. 12.

450. Θέση: Κύνθος (όρος), Β τμήμα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: 89 λιθόπλινθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 196-197· DWORAKOWSKA 1971, 89.

451. Θέση: Κύνθος (όρος) και Γλαστροπή (λόφος) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στους δύο ορεινούς όγκους.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκόφαιο, χονδρόκοκκο-μεσοκοκκώδες (HADJIDAKIS et al. 2009, 282).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 187, εικ. 93· DWORAKOWSKA 1971, 91-92· HADJIDAKIS et al. 2009, 280-282, εικ. 9.

452. Θέση: Κύνθος (όρος), ΝΑ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, χονδρό-

κοκκο λευκό, υποκίανο (FRAISSE - KOZELJ 1991, 284)· κατά τόπους φαιό (HADJIDAKIS et al. 2009, 280).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Δημόσια κτήρια Δήλου: Κτήριο Δ, δεύτερο Ηραίο, υποδομή του Ναού του Απόλλωνος και του Μνημείου των Ταύρων (FRAISSE - KOZELJ 1991, 294-295).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη από την αφαίρεση ορθογώνιων λιθοπλίνθων, διαστ. 3,00 × 1,10 μ. ή 1,80 × 1,30 μ. (FRAISSE - KOZELJ 1991, 284, 289, 290)· κυκλικό ίχνος από την αφαίρεση λίθου διαμ. 2,5 μ. (FRAISSE - KOZELJ 1991, 292-293)· περιμετρικές αύλακες, πλ. 31 και 22 εκ. ή 24-25 εκ.· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι, μία διαστ. 1,70 × 0,60 × 0,60 μ. (FRAISSE - KOZELJ 1991, 286, εικ. 8)· ίχνη από φωλεές σφηνών (FRAISSE - KOZELJ 1991, 289, εικ. 10-11).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός καταβίβασης λατομημένων όγκων προς τη θάλασσα· ίχνη εγκατάστασης ανυψωτικής μηχανής· δύο κοιλότητες διάμ. 30 και 40-50 εκ. και δύο υποδοχές ορθογώνιες (FRAISSE - KOZELJ 1991, 291-292, εικ. 14 και 15)· υπόγεια πηγή γλυκού νερού (FRAISSE - KOZELJ 1991, 289).

Ευρήματα: Λιθόπλινθοι *in situ*, διαστ. 1,80 × 1,80 × 0,30 μ. και 1,60 × 1,60 × 0,80 μ. (FRAISSE - KOZELJ 1991, 286, εικ. 3 και 6).

Χρονολόγηση: 6ος-3ος αι. π.Χ. (με βάση τη χρήση του μαρμάρου και τα νομίσματα που περισυνελέγησαν: FRAISSE - KOZELJ 1991, 295).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 8-10· DWORAKOWSKA 1971, 80-81· FRAISSE - KOZELJ 1991· HIGGINS - HIGGINS 1996, 173· HADJIDAKIS et al. 2009, 280, εικ. 6.

453. Θέση: «Οικία» Προσωπείων, δεξαμενή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του θεάτρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γρανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδόμηση της «Οικίας των Προσωπείων».

Ίχνη λατόμησης: Λαξευτή δεξαμενή στο implu-

νιουμ της «Οικίας των Προσωπείων», κατακόρυφο μέτωπο εξόρυξης Ν της Οικίας.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CHAMONARD 1933.

454. Θέση: Φούρνοι.

Παράμετροι θέσης: Στο μέσον του κόλπου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γρανίτης φαιού-υπόλευκου χρώματος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 20 ημίεργοι κίονες, διαμ. 35-40 εκ., διαφόρων λοιπών διαστάσεων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Πλακοστρώσεις δρόμων για τη διέλευση του τραμ της Αθήνας τη δεκαετία του 1950 (HADJIDAKIS et al. 2009, 286).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HADJIDAKIS et al. 2009, 276-288, εικ. 2, 4.

Z. ΙΟΣ

455. Θέση: Παλαιόκαστρο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανώς κυκλαδικά ειδώλια και έργα λιθογλυπτικής του 18ου αι. (ΜΑΡΘΑΡΗ 1996, 613).

Ίχνη λατόμησης: Δεν αναφέρονται (το λατομείο πιθανώς καταστράφηκε από τη σύγχρονη εξόρυξη).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πρώιμη Χαλκοκρατία, ιστορικοί χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Από τον 18ο αι. έως και πριν από μερικές δεκαετίες (ΜΑΡΘΑΡΗ 1996, 613).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΜΑΡΘΑΡΗ 1996, 613· BLACKMAN 2001-2002, 98.

456. Θέση: Πατινώτη (χερσόνησος), Α τμήμα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: BLACKMAN 1996-97, 95.

Η. ΚΕΑ

457. Θέση: Αγ. Ιωάννης, κόλπος Χάλαρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2 χλμ. ΒΑ του κόλπου του Οτζιά, στην κορυφή λόφου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (μεταμορφωμένοι, δολομιτωμένοι, κρυσταλλικοί, παχυστρωματώδεις ασβεστόλιθοι: ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1993, 104).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Καρθαίας (CASKEY 1994, 309). Μόνο στο κτήριο D Καρθαίας (ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1993, 104-105).

Ίχνη λατόμησης: Μέτωπα λατομείου· τάφροι εξόρυξης· κοψίματα· λατύπη (ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1993, 105).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικισμός συνδεδεμένος με λειτουργία του λατομείου (ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1993, 103).

Ευρήματα: Κεραμική αρχαϊκών, κλασικών και ελληνιστικών χρόνων (κυρίως χρηστική, λεκάνες και αμφορείς: ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1993, 105).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μεταφορά λίθου διά θαλάσσης (ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1993, 105).

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1992· ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1993, 104-106· CASKEY 1994, 309· ΜΕΡΜΟΖ 2010, 288, σημ. 75.

458. Θέση: Αγία Μαρίνα (άνευ αυτοψίας)

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πύργος Αγίας Μαρίας (ύστερων κλασικών - ελληνιστικών χρόνων).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική - ελληνιστική εποχή (?).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 993/B/1999.

459. Θέση: Ιουλίδα, περιοχή αρχαϊκού λέντος.

Παράμετροι θέσης: Γύρω από τον αρχαϊκό λέντονα και το βραχώδες περιβάλλον του.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος πύργος και παρατηρητήριο.

Ευρήματα: Ολόγλυφος λέων *in situ* (πιθανώς εγκαταλείφθηκε λόγω ρωγμής στη βάση).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΛΛΙΓΑΣ 1991, 28· BLACKMAN 1996-97, 12· ΤΡΙΑΝΤΗ 1998, 449-455· ΜΕΡΜΟΖ 2010, 290, σημ. 85, 483, 506.

460. Θέση: Καρθαία, Άσπρη Βίγλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ναού DD (Απόλλωνα) και ΝΑ ναού Αθηνάς.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σιπολλινομάρμαρο και σχιστόλιθος (ΚΟΛΑΙΤΙ - ΜΕΝΔΟΝΙ 1992, 30).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναοί Απόλλωνα και Αθηνάς και άλλα κτήρια (π.χ. πρόπυλο: ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1992, 31, 99, 103· ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1993).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη και βαθμιδωτή εξόρυξη· βαθμίδες στα χαμηλότερα μέρη του β' και γ' μετώπου (συν. μήκ. 7 μ., ύψ. 45 μ. και 0,20 και πλ. 0,80 και 0,45 μ.· στο ανώτερο τμήμα του δ' μετώπου, συν. μήκ. 3,80, ύψ. 0,15-0,40, πλ. 0,40-0,80 μ.)· λατομικές τάφροι, πλ. 0,20 μ., με ίχνη βελονιού· ίχνη βελονιού και σμίλης· οπές για ένθεση ξύλινων σφηνών (διαστ. οπών: μήκ. 10-12 εκ., ύψ. 5 εκ. και βάθ. 4-6 εκ.)· αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων (διαστ. 2,00 × 0,15 × 1,20 μ. και 0,80 /1,80 × 1,35/4,00 μ. (ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1993, 30, 98-100).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Βαθμίδες λατόμησης, οι οποίες στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκαν ως κλίμακα· ημικίονας (ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1993, 30, 98).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πρωτογεωμετρική εποχή (MERMOZ 2010, 461)· ύστερη αρχαϊκή - κλασική εποχή (ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1992, 31).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δεν πρόκειται για οργανωμένο λατομείο, αλλά για επί τόπου εξοικονόμηση του απαραίτητου οικοδομικού υλικού κατά τις εργασίες διαμόρφωσης του χώρου (ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1992, 31). Τέσσερις θέσεις εξόρυξης: α) μήκ. 2,80 και ύψ. 3,50 μ., β) μήκ. 3,20 και ύψ. 5,50-5,80 μ., γ) μήκ. 3,80, 5,80 μ. και ύψ. 4,50 μ., δ) μήκ. 3,80 μ. και ύψ. 2,70 μ. (ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1993, 98).

Βιβλιογραφία: ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1992· ΚΟΛΑΙΤΙ - MENDONI 1993· MERMOZ 2010, 461.

461. Θέση: Πανάγρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πύργος Πανάγρας, ελληνιστικής περιόδου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήματα αρχαίων δρόμων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 993/Β/1999.

462. Θέση: Ποίσες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτίσματα γειτονικού προϊστορικού οικισμού Αγίας Ειρήνης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Γειτνίαση με αρχαίο νεκροταφείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: CASKEY 1964, 335.

463. Θέση: Σπαθί, ΒΑ του νησιού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος (ΚΟΛΑΙΤΙ - MOURTZAS 1998, 681).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτίσματα γειτονικού προϊστορικού οικισμού Αγίας Ειρήνης.

Ίχνη λατόμησης: Κοψίματα· αυλάκια· κανάλια· οπές για την τοποθέτηση σφηνών· ίχνη λατομικών εργαλείων· ίχνη αποκολλημένων όγκων (ΚΟΛΑΙΤΙ - MOURTZAS 1998, 681, εικ. 9-11).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Γειτνιάζει με αρχαίο νεκροταφείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Έχει κατακλυσθεί από τη θάλασσα.

Βιβλιογραφία: CASKEY 1994, 310· ΚΟΛΑΙΤΙ - MOURTZAS 1998, 679-684.

Θ. ΜΗΛΟΣ

464. Θέση: Αγία Κυριακή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περιοχή ΒΑ Παλαιοχωρίου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λίθος ηφαιστειακός, φαιοπράσινος, πορώδης (MACKENZIE 1896-97, 77).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυλόλιθοι (MACKENZIE 1896-7, 72)· χαμηλότερα μέρη ρωμαϊκών κτηρίων στην Κώμια (MACKENZIE 1896-7, 76).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (MACKENZIE 1896-97, 72).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MACKENZIE 1896-97, 72, 79-80· PHOTOS-JONES et al. 1999, 379, σημ. 15.

465. Θέση: Δεμενεγάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Προφήτη Ηλία.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Οψιανός (RENFREW et al. 1965, 229).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία προϊστορικών χρόνων σε όλο τον αιγαιακό χώρο (RENFREW et al. 1965).

Ίχνη λατόμησης: Τεράστιες εκτάσεις με αποθέσεις απολεπισμάτων από επεξεργασία του οψιανού (RENFREW et al. 1965, 229)· φολίδες οψιανού (MACKENZIE 1896-7, 79).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή (RENFREW et al. 1965, 229).

Παρατηρήσεις: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Βιβλιογραφία: MACKENZIE 1896-97, 77-79· RENFREW et al. 1965· HIGGINS - HIGGINS 1996, 185-186.

466. Θέση: Νύχια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ του Αδάμαντα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Οψιανός (RENFREW et al. 1965, 229).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία προϊστορικών χρόνων σε όλο τον αιγαιακό χώρο (RENFREW et al. 1965).

Ίχνη λατόμησης: Τεράστιες εκτάσεις με αποθέσεις απολεπισμάτων από την επεξεργασία του οψιανού (RENFREW et al. 1965, 229), φολίδες οψιανού (MACKENZIE 1896-7, 77).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή (RENFREW et al. 1965, 229).

Παρατηρήσεις: Επιτόπια εργαστήρια εργαλείων προϊστορικής εποχής (MACKENZIE 1896-7, 77). Για την οργάνωση της εξόρυξης: KARDULIAS 1992, 434-436 (όπου και προηγούμενη βιβλιογραφία). Για τη μέθοδο κατασκευής των εργαλείων: PERLÈS 1991, 1-2, 27, σημ. 1-2, 17.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Βιβλιογραφία: MACKENZIE 1896-7, 77· RENFREW et al. 1965· HIGGINS - HIGGINS 1996, 185-186.

Ι. ΜΥΚΟΝΟΣ

467. Θέση: Άγιος Ιωάννης Διακόφτης, «Καρδιοκάφτης» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ τμήμα της ακτής κοντά στο κεντρικό πλάτωμα του Απολλώνειου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο χονδρόκοκκο με μαύρες φλεβώσεις ή «πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Πλίνθοι στις γειτονικές ξερολιθιές.

Χρονολόγηση: Αρχαίοι και μεσαιωνικοί χρόνοι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ 1995, 697· BLACKMAN 2000-01, 120.

468. Θέση: Άγιος Ιωάννης Διακόφτης, κτήμα του Αθαν. Κουσαθανά (Βλάχου) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δυτικά των μυκηναϊκών τά-

φων που διερευνήθηκαν από τον έφορο Σταυρόπουλο, τον 19ο αι.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 606/Β/10.7.1995. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ 1995, 697. BLACKMAN 2000-01, 120.

469. Θέση: Άγιος Ιωάννης Διακόφτης, «Του πατέρα η πλάκα» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ τμήμα της ακτής κοντά στο κεντρικό πλάτωμα του Απολλώνειου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Χονδρόκοκκο μάρμαρο με μαύρες φλεβώσεις ή «πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Πλίνθοι στις γειτονικές ξερολιθές.

Χρονολόγηση: Αρχαίοι και μεσαιωνικοί χρόνοι.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ 1995, 697. BLACKMAN 2000-01, 120.

470. Θέση: Αναβολουσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Απόκρημη ακτή προς τη νησίδα Άγιος Γεώργιος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λευκό μάρμαρο, μεσόκοκκο έως χονδρόκοκκο (BELMONT - RENFREW 1964, 396).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη λατόμησης σε περιορισμένη κλίμακα (BELMONT - RENFREW 1964, 396).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BELMONT - RENFREW 1964, 396.

471. Θέση: Πάνορμος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β πλευρά του νησιού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εξέδρα και περιστύλιο της παλαίστρας.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: IG XI 2, 165, στ. 20-21 και 48-49 (275 π.Χ.). VALLOIS 1966, 180. HELLMANN 1992, 364-365.

472. Θέση: Φτελιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ του λόφου, στο μέσον της παραλίας που ταυτίζεται με τον Τύμβο του Αϊαντος του Λοκρού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο είναι γνωστό και από επιγραφές. Σήμερα έχει κατακλυσθεί από τη θάλασσα.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 606/Β/10.7.1995, 243/Δ/2005. KABOUROGLOU 2002-ΒΑΙΚΑ 2008, 43.

ΙΑ. ΝΑΞΟΣ

473. Θέση: Απόλλωνας (εικ. 18).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό-

φαιο, χονδρόκοκκο (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 115, 119).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή αρχιτεκτονική Νάξου, αλλά και εκτός νησιού²¹. αρχαϊκή γλυπτική Νάξου και άλλων κέντρων (ALEWRAS 1995).

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακά και οριζόντια (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 123). τραπεζοειδή και ορθογώνια ίχνη σφηνών· σειρές μικρών κυκλικών οπών από βελόνι της τεχνικής *pointillé* (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 115, 119)· συνδυασμός χρήσης σφηνών με τεχνική *pointillé* (WÆLKENS et al. 1988B, 26, εικ. 5)· 16 οπές ορθογώνιων σφηνών στη σειρά (διαστ. 11 × 2,5 εκ.) στο οικ. Ρουφάνη (ΦΙΛΑΝΙΩΤΟΥ 1988, 496, πίν. 302α).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτηριακά κατάλοιπα αρχαϊκής εποχής που σχετίζονται πιθανόν με τους λατόμους στο οικ. Ειρ. Ρουφάνη, Ν της θέσης εξόρυξης με τον ημίεργο Διόνυσο, στην είσοδο του χωριού (σωζ. ύψ. τοίχων 0,60-0,90 μ., χωμάτινα δάπεδα πάνω σε παχύ στρώμα λατύπης (ΦΙΛΑΝΙΩΤΟΥ 1988, 496-497· TOMLINSON 1994-95, 56)· επιγραφή χαραγμένη στους βράχους (τέλη 5ου με αρχές 4ου αι. π.Χ.): ΟΡΟΣ ΧΩΡΙΟΥ ΙΕΡΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ, πιθανώς σε σχέση με τα λατομεία (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 124· ΑΛΕΥΡΑ et al. υπό έκδοση).

Ευρήματα: Κολοσσιαίο ημίεργο άγαλμα του Διονύσου *in situ* (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 115· ΑΛΕWRAS 1995, αρ. 60· NOLTE 2006, αρ. 18)· μικρός ημίεργος κούρος, Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αρ. ευρ. 14, γύρω στο 540 π.Χ. (ALEWRAS 1995, αρ. 37· NOLTE 2006, αρ. 1)· γειντίαση με το αρχαίο λιμάνι του Απόλλωνα, που συμπίπτει με το σύγχρονο (μνεία: Φ.Ε.Κ. 229/Α.Α.Π./14.9.2012).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (με βάση τα ημίεργα αγάλματα: ΑΛΕΥΡΑ 1992, 120).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 52 κ.ε.· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 223· DWORAKOWSKA 1971, 81 κ.ε., αρ. 12-15· DWORAKOWSKA 1975, 34, 132-137· ΦΙΛΑΝΙΩΤΟΥ 1988, 496-497· WÆLKENS et al. 1990· ΑΛΕΥΡΑ 1992, 101-127· HIGGINS - HIGGINS 1996, 179-180· GRUBEN 1997, 293-300· ALEWRAS

1995, αρ. 37. 60, όπου και παλαιότερη βιβλιογραφία· NOLTE 2006, 191-196, αρ. 17· ΑΛΕΥΡΑ et al. 2013, 1-19).

474. Θέση: Απόλλωνας, κόλπος Αφόρμους (εικ. 19).

Παράμετροι θέσης: Υπώρειες του λόφου πάνω από τον κόλπο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκόφαιο, χοντρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική Νάξου (ALEWRAS 1995).

Ίχνη λατόμησης: 9 γραμμίδια στην κορυφή του λόφου (πριν το σύγχρονο οδόστρωμα)· «δωμάτιο» από την εξόρυξη· αποτύπωμα αποσπασθείσας λιθοπλίνθου με κυρτή τη μία παρειά.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Γωνία κτηρίου (διαστ. 8,10 × 5,40 μ. και σωζ. ύψ. 0,70 μ.) από μεγάλους αργούς λίθους, σωζόμενη σε ύψ. τριών δόμων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΑΛΕΥΡΑ et al. 2013.

475. Θέση: Μέλανες, Α) Ευρύτερη περιοχή.

Παράμετροι θέσης: Κ.Φ.Χ. 1:100.000 ΝΑΞΟΣ, Χ-1500.00, Ψ-184001.

Είδος λατομείου: Υπαίθριες, εκτεταμένες θέσεις επιφανειακής-οριζόντιας λατόμησης.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική και αρχιτεκτονική Νάξου και άλλων αρχαϊκών κέντρων εκτός Νάξου (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 104-107, εικ. 1).

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνιες οπές σφηνών· μικρές, κυκλικές οπές από βελόνι (τεχνική *pointillé*)· φάλκες· άφθονη λατύπη (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 115).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Υδραγωγείο (LAMBRI-NOUDAKIS 2005, 75-81).

21. Π.χ. στις αρχαϊκές κεραμώσεις της αθηναϊκής Ακρόπολης (OHNESORG 1993· ALEWRAS 1995, αρ. 101-105· OHNESORG 2011), σίμη ναού του Δία στην Ολυμπία, κεράμωση ναού της Αθηνάς στην Αλίφειρα, Λαφρίου της Καλυδόνος (ΟΡΑΝΔΟΣ 1994, 78). Για την κατασκευή των πρώτων μαρμαρίνων κεράμων από τον Νάξιο Βύζη ή τον υιόν του Εύεργο, μέσα στον 7ο αι. π.Χ., βλ. Πausανίου, *Ελλάδος Περιήγησις*, V 10.3· ALEWRAS 1995, αρ. 101.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Γεωμετρική-αρχαϊκή εποχή (με βάση τα ευρήματα του αγροτικού ιερού και τα ίχνη λατόμησης: ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112· LAMBRINOUDAKIS 2005, 80-84).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 132-133· DWORAKOWSKA 1971, 83, αρ. 16a-16b· DWORAKOWSKA 1975, 34, 132-137· ΑΛΕΥΡΑ 1992, 108-115, 120-126· ALEWRAS 1995, 40, 45-46, 78· HIGGINS - HIGGINS 1996, 179-180· GRUBEN 1997, 294· LAMBRINOUDAKIS 2005· NOLTE 2006, 196-200.

476. Θέση: Μέλανες, Β) Ποταμιά.

Παράμετροι θέσης: Άνω, Κάτω και Μέση Ποταμιά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική και αρχιτεκτονική Νάξου και άλλων αρχαϊκών κέντρων (ALEWRAS 1992, 102-108).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Τρεις ημίεργοι κούροι (Μουσείο Νάξου χωρίς αρ.: ALEWRAS 1995, αρ. 17, αρ. 21, αρ. 24· GRUBEN 1997, 294· NOLTE 2006, αρ. 9, 10 και 11. Πρβλ. ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112-114)· μνημειακό αρχιτεκτονικό μέλος, γνωστό ως «κασέλα της βασιλίσσας», πιθανόν ανώφλι θύρας ναού Απόλλωνα στην πόλη της Νάξου (μήκ. 7,49 μ.: ΑΛΕΥΡΑ 1992, 110, εικ. 5· GRUBEN 1997, 294, εικ. 14, 15).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (τουλάχιστον από το δ' τέταρτο του 7ου αι. π.Χ. έως δ' τέταρτο του 6ου αι. π.Χ., με βάση τους ημίεργους κούρους και το ανώφλι του ναού του Απόλλωνα: ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112· ALEWRAS 1995, αρ. 17).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1971, 83, αρ. 16a-16b· DWORAKOWSKA 1975, 34, 132-137· ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112-115· ALEWRAS 1995, αρ. 17, 21, 24· HIGGINS - HIGGINS 1996, 179-180· GRUBEN 1997, 294· LAMBRINOUDAKIS 2005, 79-86· NOLTE 2006, 196-200.

477. Θέση: Μέλανες, Γ) Φαράγγι (Πελεκανιά).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο χωριό Μύλοι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική και αρχιτεκτονική Νάξου (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112· ALEWRAS 1995, σποράδιη).

Ίχνη λατόμησης: Δύο κίονες (διάμ. 1,10 και 0,62 μ.) σε αρχικό στάδιο απόσπασης σε απόσταση 50 μ. ΝΑ κούρου Φαραγγιού (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργος κούρος του Φαραγγιού (ALEWRAS 1995, αρ. 20· GRUBEN 1997, 294· NOLTE 2006, αρ. 12).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (α' μισό βου αι. π.Χ. με βάση τον ημίεργο κούρο, ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ALEWRAS 1995, αρ. 20).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1971, 83, αρ. 16a-16b· DWORAKOWSKA 1975, 34, 132-137· ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112· ALEWRAS 1995, αρ. 20· HIGGINS - HIGGINS 1996, 179-180· GRUBEN 1997, 294· LAMBRINOUDAKIS 2005· NOLTE 2006, 196-200.

478. Θέση: Μέλανες, Δ) Φλεριό (εικ. 20).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο χωριό Μύλοι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική και αρχιτεκτονική Νάξου (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 102-108· ALEWRAS 1995).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αγροτικό ιερό: γεωμετρικός - πρώιμος αρχαϊκός οίκος (7ος αι. π.Χ.)· αρχαϊκός ναΐσκος (μέσα βου αι. π.Χ.)· σύμπλεγμα δωματίων για εξυπηρέτηση πιθανώς του κοινού (LAMBRINOUDAKIS 2005, 79-85, εικ. 10β-14Ε).

Ευρήματα: Μνημειακός ημίεργος κούρος Φλεριού ύψ. 5,50 μ. (575-565 π.Χ.: ALEWRAS 1995, αρ. 23· GRUBEN 294· NOLTE 2006, αρ. 11)· ημίεργα σκευή: αγγείο, λεκάνη -ίσως βάση αγάλματος ή άλλου αναθήματος αρχικά· ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112-115, εικ. 8-9)· πολλά μαρμάρινα ημίεργα, γλυπτά σε αποσπασματική διατή-

ρηση: κούροι, σφίγγα, περιφραντήρια, λύχνος, αναθηματικοί κιονίσκοι, μαρμάρινες κεραμίδες· πήλινα ειδώλια και θραύσματα ανάγλυφων πύθων, προφανώς αναθήματα των λατόμων· αρχιτεκτονικά μέλη στο ιερό Φλεριού (LAMBRINOUDAKIS 2005, 79-85, εικ. 10β-14Ε).

Χρονολόγηση: Γεωμετρική-αρχαϊκή εποχή (με βάση τα ευρήματα του αγροτικού ιερού και τον ημίεργο κολοσσιαίο κούρο: LAMBRINOUDAKIS 2005, 79-86· ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112· ALEWRAS 1995, αρ. 23).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Επιγραφή (4ος αι. π.Χ.): όρος τεμένους του Ωτου και Εφιάλτου (ιερό κοντά στο λατομείο (:): ΑΛΕΥΡΑ 1992, 124, σημ. 83· LAMBRINOUDAKIS 2005, 84).

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 132· DWORAKOWSKA 1971, 83, αρ. 16a-16b· DWORAKOWSKA 1975, 34, 132-137· ΑΛΕΥΡΑ 1992, 112-115· ALEWRAS 1995, αρ. 23· HIGGINS - HIGGINS 1996, 179-180· GRUBEN 1997, 294· LAMBRINOUDAKIS 2005, 79-86· NOLTE 2006, 196-200.

479. Θέση: Μικρή Βίγλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λαξεύματα στο βράχο της παραλίας Ν Μικρής Βίγλας (BARBER - HADJIANASTASIOU 1989, 143).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: BARBER - HADJIANASTASIOU 1989, 143.

480. Θέση: Ν της Βίγλας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην ακτή και μέσα στη θάλασσα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ακτόλιθος (beach-rock), ψηφιδοπαγής αιγιαλός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Έχει κατακλυσθεί εν μέρει από θάλασσα.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: DALONGEVILLE et al. 1993, 29.

481. Θέση: Σαγκρί, ύψωμα «Στα Μάρμαρα».

Παράμετροι θέσης: Περίπου 200 μ. ΒΑ ναού Δήμητρας.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (ΑΛΕΥΡΑ 1992, 123, σημ. 79).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμέλια και τοίχοι ναού της Δήμητρας (GRUBEN - KOPPEΣ 1982, 259).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: GRUBEN - KOPPEΣ 1982, 259· ΑΛΕΥΡΑ 1992, 123, σημ. 79.

482. Θέση: Στελίδα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε δύο βραχώδεις λοφίσκους Α της Στελίδας και Δ των Αλυκών της Νάξου, Β υπώρειες λόφου Ματαίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γρανίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατά πάσα πιθανότητα σχετίζεται με το ιερό των Υρίων στην αντίπερα όχθη της Αλυκής.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη, ανάλογα με εκείνα των γνωστών λατομείων στο Φλεριό, των Μελάνων και στον Απόλλωνα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος πύργος του 4ου αι. π.Χ. κοντά στο αρχαίο λατομείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 966/Β/29.6.2004· Φ.Ε.Κ. 140/Β/04.2. 2005.

483. Θέση: Χάλαρο του Κατζιλιέρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο Ν άκρο του Λειβαδιού, στο ύψος της ακτής της Αγίας Άννας και 1,5 χλμ. από τον αρχαϊκό ναό στα Ύρια.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γρανίτης, χονδρόκοκκος, λευκόφαιος (ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88, 182).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Υρίων (ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88, 189· MERMOZ 2010, 35).

Ίχνη λατόμησης: Εγκαταλελειμμένοι ογκόλιθοι, σειρά οπών για σφήνες· ορθογωνικού πρισματικού σχήματος, τομές, πρίσματα και μέτωπα (ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88, 183-84).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Άκρο αποκομμένου λοστού ή σφήνας εντός οπής (ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88, 184).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-1988· PARIENTE 1991, 929.

484. Θέση: Χάλαρο του Γιαμαρούλι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο λαιμό της Στυλίδας, στη Δ όχθη της Αλυκής και 1,5 χλμ. Δ του ναού Υρίων.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γρανίτης (ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88, 185).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Υρίων (ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88, 189).

Ίχνη λατόμησης: Φωλεές σφηνών σχήματος V μέγ. πλ. 15-20 εκ· απουσία λατύπης· οπές σε τυφλό σημείο του βράχου, ίσως δοκίμια, δηλαδή οπές υποδοχής σφηνών για εξάσκηση των μαθητευόμενων (ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88, 185, 186, 188).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-

1988· PARIENTE 1991, 929.

485. Θέση: Νησίδα Νικουριά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο, παρόμοιο παριανού (προφορική πληροφορία της Λ. Μαραγκού: ALEWRAS 1995, 58).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική (:).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ALEWRAS 1995, 58.

ΙΒ. ΠΑΡΟΣ

486. Θέση: Άγ. Μηνάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 100 μ. ΝΔ του Μαραθιού, πάνω στο λόφο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό με τεφρές ζώνες ή τεφρόλευκο (ΜΑΝΙΑΤΗΣ et al. 1997, 340).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εκατοντατυλιανή (:) (ΜΑΝΙΑΤΗΣ et al. 1997, 340· HERRMANN et al. 2009b).

Ίχνη λατόμησης: Ελάχιστα ίχνη αρχαίας εξόρυξης (ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ - BRILLI - OGLE 2006, 122).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (Monuments funéraires récemment découverts à Parikia (Paros), BCH 4 [1880], 284).

Παρατηρήσεις: Επιγραφή «Πολύνεικος Ευ...» σε σπηλιά κοντά στο λατομείο, στον δρόμο από την Παροικιά προς τα λατομεία (DE RIDDER 1897, 18).

Βιβλιογραφία: BERRANGER 1992, 113-115· ΜΑΝΙΑΤΗΣ et al. 1997· ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ - BRILLI - OGLE 2006, 122· HERRMANN et al. 2009b.

487. Θέση: Κάραβος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΑ του Κώστου, κοντά στον ομώνυμο ποταμό.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, λεπτόκοκκο, με μεγάλη διαφάνεια (BRUNO et al. 2000, 97).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· λατύπη· περιμετρικές αύλακες· ίχνη τύκου· σπή για την ένθεση σφήνας· μη πλήρως αποσπασθείς σφόνδυλος κίονα (;) (BRUNO et al. 2000, 96-98, εικ. 5).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη αρχαίου δρόμου (BRUNO et al. 2000, 96).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή και ρωμαϊκή εποχή (με βάση τα ίχνη λατόμησης: BRUNO et al. 2000, 97).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: RUBENSOHN 1900, 364, σημ. 1· ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ 1996, 55· BRUNO et al. 2000· ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ et al. 2006, 124.

488. Θέση: Θαψανά, κοντά στη Νάουσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λίγα χλμ. ΝΑ από το Χωριουδάκι, κατά μήκος του δρόμου που οδηγεί στη μονή Θαψανών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο (SCHILARDI 2000, 47, κατώτερης ποιότητας: ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ - BRILLI - OGLE 2006, 126, σημ. 60).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. αρ. 489 (λατομείο Νυμφών στο Μαράθι).

Ίχνη λατόμησης: Σωρός λατύπης· κατακόρυφες αύλακες κατά το περίγραμμα του πρίσματος σχηματισμένες με τυπίδα ή βελόνι (SCHILARDI 1980, 265)· περιμετρικές αύλακες (SCHILARDI 2000, 48).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κεραμικός κλίβανος (σύμφωνα με προφορική μαρτυρία: SCHILARDI 1980, 267).

Ευρήματα: Ημέρηγα αρχιτεκτονικά μέλη-πλίνθοι και μέλη κίωνων: σπόνδυλος κίονα (ύψ. 20 και διάμ. 33 εκ.)· εχίνος δωρικού κιονόκρανου (ύψ. 34

και διάμ. 44 εκ.)· πλατιά ταινία αναθύρωσης κυκλικού μέλους (διάμ. 18 εκ.)· κατά προφορική μαρτυρία σιδερένια σφήνα (πάχ. 3 και μήκ. 15 εκ. περίπου)· τρεις συνθλιμμένοι ανθρώπινοι σκελετοί (λατόμοι); (SCHILARDI 1980, 265-266)· πλάκες κυκλικού σχήματος (α' διάμ. 35 εκ., β' διάμ. 79 και πάχ. 12 εκ., γ' διάμ. 86 εκ.)· ίσως ημίεργες λεκάνες περιρραντηρίων: SCHILARDI 1980, 266-267, πίν. 160 β-γ)· όστρακα ελληνιστικών αγγείων (SCHILARDI 1980, 267).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή κ.ε. (SCHILARDI 2000, 52).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Κατεστραμμένο από σύγχρονες λατομήσεις (SCHILARDI 1980, 264).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SCHILARDI 1980, 263-268· SCHILARDI 2000, 46-50· ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ - BRILLI - OGLE 2006, 126, σημ. 60.

489. Θέση: Μαράθι, «λατομείο των Νυμφών».

Παράμετροι θέσης: Στους Β πρόποδες της οροσειράς «Μάρπησσα».

Είδος λατομείου: Υπόγειο (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 120).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λυχνίτης, μάρμαρο λεπτόκοκκο, με μεγάλη διαφάνεια και υπόλευκο χρώμα (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 68).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εκτεταμένη χρήση στην αρχιτεκτονική και γλυπτική όλων των περιόδων και κέντρων γλυπτικής εντός και εκτός ελληνικού χώρου (γενικά βλ. SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000).

Ίχνη λατόμησης: Τεράστιοι όγκοι λατύπης· τάφροι και αύλακες στις πλευρές και περιμετρικές εγκοπές στο κάτω μέρος των εξορυσσόμενων όγκων· ίχνη τύκου και χρήσης σφηνών (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 68)· παράλληλες και κατακόρυφες εγχάρακτες γραμμές στην οροφή, ίσως σύστημα σχεδιασμού της εξόρυξης (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 71).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πεσσοί αλάξεντου πετρώματος για υποστήριξη της οροφής (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 120· ΚΟΡΡΕΣ 2000, 68)· «ως επί το πλείστον δομημένες ποσότητες λατύπης» (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 120).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - ρωμαϊκή εποχή (SCHIL-

LARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Τέλη 19ου αιώνα από τη «Βελγική Εταιρεία Μαρμάρων Πάρου» και από την «Ελληνική Εταιρεία Μαρμάρων Πάρου» (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 76).

Παρατηρήσεις: Ανάγλυφο στην είσοδο του λατομείου, αφιέρωμα στις Νύμφες, σύμφωνα με την επιγραφή: Αδάμας | Οδρύσης Νύμφαις (350-325 π.Χ.) (JG XII, 5, 245). επιγραφή γραπτή με ερυθρό χρώμα: ΕΠΟ (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 71). εγχάρακτοι αριθμοί και επιγραφή: HERMOS (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 72). επιγραφή ρωμαϊκών χρόνων με αναφορά στον επιστάτη του λατομείου (JG XII, 5, 253). εγχάρακτη επιγραφή στη Ν παρειά της κυρίας εισόδου: ΠΡ και μία κατακόρυφη γραμμή, ίσως αρχαϊκή (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 72).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 219-221. ΚΟΡΡΕΣ 1993, 120-121. HIGGINS - HIGGINS 1996, 180-181. HERZ 2000, 28-29. ΚΟΡΡΕΣ 2000, 61-82.

490. Θέση: Μαράθι, «λατομείο του Πανός» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ πλευρά κοιλάδας.

Είδος λατομείου: Υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λυχνίτης (ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ - ΤΣΑΙΜΟΥ 2000, 87).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 489 (λατομείο Νυμφών στο Μαράθι).

Ίχνη λατόμησης: Αποθέσεις απορριμμάτων εκμετάλλευσης· μη απολαξυθέντες όγκοι· βαθμίδες εκμετάλλευσης (ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ - ΤΣΑΙΜΟΥ 2000, 87-89).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πεσσοί για στήριξη οροφής (ΚΟΡΡΕΣ 2000, 75).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΡΡΕΣ 2000, 75. ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ - ΤΣΑΙΜΟΥ 2000.

491. Θέση: Χωριουδάκι (Χωρουδάκι / Χωριδάκι), Λάκκοι.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό έως

κυανότερο, μεσόκοκκο (HERZ 2000, 29).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 489.

Ίχνη λατόμησης: Μέτωπα «σαν πεταλόσχημα ορύγματα»· μεγάλοι όγκοι λατύπης (SCHILARDI 2000, 43). ίχνη τύκου (WÆLKENS et al. 1988, 96, εικ. 4. SCHILARDI 2000, 45).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Όρος, ενεπίγραφος: Ορλος πόλεως (350-300 π.Χ.) (ΜΑΤΘΑΙΟΥ 2000, 113-115).

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Καταστροφή αρχαίων μετώπων από σύγχρονη εξόρυξη (HERZ 2000, 29. SCHILARDI 2000, 43).

Παρατηρήσεις: Σήμερα χρησιμοποιείται ως χωματερή (HERZ 2000, 29. SCHILARDI 2000, 45-46).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 222. HERZ 2000, 29. ΜΑΤΘΑΙΟΥ 2000, 113-115. SCHILARDI 2000, 43-46.

492. Θέση: Χωριουδάκι (Χωρουδάκι / Χωριδάκι), Σπηλιές.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και υπόγειο (SCHILARDI 2000, 38).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, σπανιότερα με γαλάζιες και τεφρές αποχρώσεις, λεπτόκοκκο έως χονδρόκοκκο (SCHILARDI 2000, 52), με κόκκους χονδρότερους από αυτούς των υπόγειων λατομείων των Νυμφών και του Πανός (ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ et al. 2006, 122).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανόν στη Ζωφόρο του Ναού του Επικούριου Απόλλωνα στις Βάσσες (PALAGIA - ΠΙΚΕ 2009).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη· παράλληλα λαξεύματα· ίχνη τύκου (SCHILARDI 2000, 43).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μεγάλη λιθόπλινθος με τετράγωνη εντορμία, 20,50 × 20,50 εκ., βάθ. 15 εκ.), ίσως οπή ανάσχεσης (SCHILARDI 2000, 42, εικ. 16, 53). ημίεργη στήλη (σωζ. μήκ. 0,63, πλ. 0,41 και βάθ. 0,17 μ.) με επίπεδη ταινία (πλ. 0,155 μ.). ημίεργο αρχιτεκτονικό μέλος, ίσως εχίνος δωρικού κίονα (μέγ. διάμ. 0,66 και ύψ. 0,19 εκ.). θραύσμα χείλους λεκάνης (διάμ. 0,59, πάχ. χείλ. 0,08 μ.). κορινθιακού τύπου μαρμάρινη κεραμίδα (καλυπττή ηγε-

μών) (μήκ. 59,50 εκ.), ίσως του 4ου αι. π.Χ. (SCHILARDI 2000, 41-42, σημ. 10).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή (;) - κλασική εποχή (SCHILARDI 2000, 53).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Σύγχρονη εξόρυξη (SCHILARDI 2000, 39).

Παρατηρήσεις: Στα χαμηλότερα τμήματα μετώπων λατόμησης ανοίγονται σήραγγες εξόρυξης μαρμάρου (SCHILARDI 2000, 38).

Βιβλιογραφία: SCHILARDI 2000, 38-43.

ΙΓ. ΡΗΝΕΙΑ

493. Θέση: Δ τμήμα νησιού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος (CAYEUX 1911, 22-24).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στη Δήλο (CAYEUX 1911, 22).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAYEUX 1911, 22-25.

494. Θέση: Μαρμαροκοπιό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β υπώρειες του λόφου στα Ν Ρήνειας.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: CHARRE et al. 1993, 133.

495. Θέση: Παλαιά Βάρδια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν κτηριακού συγκροτήματος (αγροικίας με πύργο;).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γνεύσιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Παρακείμενη αγροικία.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μετατράπηκε σε δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (;).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι, από τους κατοίκους των γύρω νησιών.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LE DINAHET-COUILLOUD 1985, 888· LE DINAHET-COUILLOUD 1987, 659, εικ.1, 3.

ΙΔ. ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ

496. Θέση: Ακρωτήριο, Ποταμός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α αρχαιολογικού χώρου, σε απόσταση περίπου 300 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ιγνιμβρίτης με «μαύρους κρυσταλλικούς πυρήνες» (ΠΑΛΥΒΟΥ 1999, 50).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ξεστές τοιχοδομές του Ακρωτηρίου (ΠΑΛΥΒΟΥ 1999, 50).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη λατόμησης· αδρά λαξευμένος όγκος με τη μορφή οριζόντιας ταινίας που εξέχει από την επιφάνεια του βράχου, με έντονα καμπυλωμένες ακμές (ΠΑΛΥΒΟΥ 1999, 50).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή (;) (ΠΑΛΥΒΟΥ 1999, 50).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι πρόσφατα (σύμφωνα με περιγραφές κατοίκων: ΠΑΛΥΒΟΥ 1999, 50).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MARINATOS 1974, 7· ΠΑΛΥΒΟΥ 1999, 49-50.

497. Θέση: Σελλάδα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ αρχαίας Θήρας.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος (WILSKI 1904, 227), ασαφές αν σχετίζεται με το λατομείο ή το νεκροταφείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (WILSKI 1904, 227)²².

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WILSKI 1904, 227-231· DWORAKOWSKA 1971, 88.

ΙΕ. ΣΙΚΙΝΟΣ

498. Θέση: Επισκοπή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο γαλάζιο και φαιό (BLÜMNER 1884, 44· DAWKINS 1911-12, 33).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: «Ναός Απόλλωνα Πυθίου» (= ρωμαϊκό ταφικό μνημείο-ηρώο) (BLÜMNER 1884, 44· DAWKINS 1911-12, 33· FRANTZ et al. 1969· BRUN 1996, 122, σημ. 7).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: FIEDLER 1841, 156· BLÜMNER 1884, 44· DWORAKOWSKA 1971, 88· BRUN 1996, 122, σημ. 7.

ΙΣΤ. ΣΙΦΝΟΣ

499. Θέση: Πορτάρα της Λειψάνας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κοντά σε αρχαίο κτί-

σμα (πύργο) και σε αρχαίο μονοπάτι που οδηγούσε σε αρχαίο μεταλλείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Ζ. Παπαδοπούλου: <http://www.egaio.gr/files/ekdilwseis-imerides/Sifnos/monopatia%20papadoulou.pdf>.

500. Θέση: Κάστρο, αρχαία ακρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ήμισυ του υψώματος του λόφου του Κάστρου.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ακρόπολη στο Κάστρο της Σίφνου· θησαυροί Κνιδίων και Σιφνίων στους Δελφούς (BRUN 1996, 122, σημ. 5).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (:).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BRUN 1996, 122. Ζ. Παπαδοπούλου: http://odysseus.culture.gr/h/2/gh251.jsp?obj_id=18023.

ΙΖ. ΤΗΝΟΣ

501. Θέση: Άγ. Ανάργυροι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Γύρω από τον ελληνοιστικό πύργο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ελληνοιστικός, ορθογώνιος πύργος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

22. Κατά τη DWORAKOWSKA 1975, 89, σημ. 70 λανθασμένη χρονολόγηση, βασισμένη σε επιγραφές στους βράχους, οι οποίες όμως σχετίζονται με το αρχαίο νεκροταφείο και όχι με το λατομείο.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 151/Β/4-3-1994.

502. Θέση: Γαστριά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό-φαιο («μάρμαρο κυανούν μετὰ φλεβών»: ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 78, σημ. 7).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιερό και κρήνη του Ποσειδώνα και της Αμφιτρίτης στα Κίονια· θέατρο· θεμέλια του μεγάλου ναού Απόλλωνα· στοά Αντιγόνου κ.ά. στη Δήλο (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 78, σημ. 7· BRUN 1996, 122, σημ. 6).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 78· BRUN 1996, 122, σημ. 6.

503. Θέση: Μαρλάς, Τούρλα, Κόκκινα Πετράδια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, βαθυπράσινο, με κιτρινωπά νερά (ΦΛΩΡΑΚΗΣ 2008, 28).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης (φάλκες) (ΦΛΩΡΑΚΗΣ 2008, 28).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οπές στο μέτωπο μάρμαρου («μαζγαλότρυπες») για τοποθέτηση σκαλωσιάς· αρχαίος δρόμος (ΦΛΩΡΑΚΗΣ 2008, 28)· πύργος.

Ευρήματα: Κομμένοι όγκοι· ημίεργος κιονίσκος (ΦΛΩΡΑΚΗΣ 2008, 28).

Χρονολόγηση: Ελληνιστική - ρωμαϊκή εποχή (ΦΛΩΡΑΚΗΣ 2008, 28).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΤΕΛΑΚΗΣ 2001, 206· LAZZARINI 2007, 234-236· ΦΛΩΡΑΚΗΣ 2008, 28.

504. Θέση: Πάνορμος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σερπεντινίτης («οφίτης λίθος»)· μάρμαρο πράσινο διαφόρων τόνων με «υπαίθριοχρωμες» φλέβες ή κηλίδες» (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 225-226).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κίονες· επιστρώσεις δαπέδων· κατασκευή λουτήρων, αγγείων κ.ά. (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 225).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή - βυζαντινή εποχή (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 225).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι πρόσφατα, καταστρέφοντας τα αρχαία ίχνη (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 226).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 225-228.

IX. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

A. ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

505. Θέση: Ασώματα, Ντελίκ-Τας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ πρανές Εγγατίας μεταξύ Ασωμάτων και Βέροιας. ΝΑ υπώρειες Βερμίου (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 39, αρ. 22, 169).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερίνης (;) (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή ανακτόρου, οχυρωματικού περιβόλου, ακρόπολης, θεάτρου, οικοδομημάτων στον τομέα του ιερού και άλλων δημόσιων κτιρίων, καθώς και όλων των μνημειακών ταφικών κατασκευών των Αιγών (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2012, 208-218).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· πυθμένες λατομείων· λαξευτά τοιχώματα (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168-169).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Καταστράφηκε από την κατασκευή σύγχρονης οδού (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 169).

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 169.

506. Θέση: Ασώματα, «Τσαρδάκι» (Λατομείο 1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του χωριού, ΝΑ υπώρειες του Βερμίου (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 575).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερίνης (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 578).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 505.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη και βαθμιδωτή εξόρυξη· λαξευτά τοιχώματα άνω των 10 μ. ύψ.· αύλακες λιθοτομίας, πλ. έως 11 εκ.· προβολές και εσοχές εν είδει αντηρίδων στο Δ τοίχωμα· ίχνη εργαλείων στο εσωτερικό των αυλάκων και στις παρειές των λίθων· στρώματα λατύπης σε όλους τους

ορίζοντες (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 580-587)· αυλακώσεις στο μοτίβο της «ιχθυάκανθας»· λιθόπλινθος· βάση· λιθόπλινθοί έτοιμες προς εξόρυξη (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 158, 160).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Διαμορφωμένη είσοδος από Ν (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 156). Μεταφορά των λατομημένων όγκων σε βοηθητική οδό διά μέσου γειτονικού ρέματος (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1958, 89-90) έως την αμαξιτή οδό, που πιθανώς συνέδεε τη Βεργίνα με τη Βέροια (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 582· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 156).

Ευρήματα: Όστρακα· θραύσματα κεραμίδων· λατύπη, από τα τέλη του 5ου αι. π.Χ. έως τον 2ο αι. μ.Χ. (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 581).

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική - ρωμαϊκή εποχή²².

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Όχι.

Παρατηρήσεις: Υπολογίζεται ότι εξορύχθηκαν 235 κ.μ. λίθου. Πιθανότατα εγκαταλείφθηκε λόγω ατελειών του πετρώματος (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 156, 159).

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 575-586· WHITLEY 2002-03, 60· WHITLEY 2002-03, 45· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 156-162.

507. Θέση: Ασώματα, Τσαρδάκι, Πλάκα (Λατομείο 2).

Παράμετροι θέσης: Α του χωριού, ΝΑ χαμηλές υπώρειες του Βερμίου, ανάμεσα σε δύο ρεματιές (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 575· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 38, αρ. 20, 133).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, κατακόρυφο, ορθογώνιο, σε πλαγιά (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 134, σημ. 268).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερίνης (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 578).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 505.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες λιθοτομίας, πλ. έως 0,09-0,11 μ. επάνω (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 580· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 139)· λιθόπλινθοί έτοιμες προς εξόρυξη· αποτυπώματα εξορυγμένων πλίνθων, διαστ.

22. Τέλη 5ου αι. π.Χ. έως 1ος-2ος αι. μ.Χ., με κύρια περίοδο εκμετάλλευσης την ύστερη κλασική - πρόωμη ελληνοιστική (πρβλ. λατομείο στη θέση Ισβόρια Νάουσας εποχής Φιλίππου Β΄ κατά Φ. Πέτσα: ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 162, σημ. 341, 245). Η ιχθυάκανθα στα τοιχώματα του λατομείου ίσως οφείλεται σε εξόρυξη λίθου κατά τη ρωμαϊκή περίοδο. Η εγκατάλειψη του λατομείου πιθανώς οφείλεται και σε αντικατάσταση του λίθου από το μάρμαρο: ομάδα Corrus.

1,00/1,16 × 0,90/0,95 × 0,50 /0,54 μ., 1,07/1,60 × 0,44/0,77 × 0,46/0,70 μ. και κυρίως 1,12 × 0,60 × 0,58 μ.· αποτύπωμα σφονδύλου κίονα και τμήματος ημικίονα (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 136-137, 140)· ίχνη εργαλείων στο εσωτερικό των αυλάκων και στις παρειές των λίθων από πλατύστομη τυπίδα (;) πλάτους 0,02 μ. (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 580· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 138)· αντί για σπές σφηνών αύλακα (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 139)· στρώματα λατύπης και διάφορα προϊόντα απόρριψης –κεραμίδια στέγης, αβαφή όστρακα, μεταλλικά αντικείμενα, αγνύθες, κ.λπ. (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 580· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 143).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Εκτεταμένα οικοδομικά κατάλοιπα, σχετιζόμενα με τους λατόμους (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 171-175)· συστάδες τάφων (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 105-111)· διαμορφωμένη είσοδος από τα ανατολικά (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 134).

Ευρήματα: Κεραμική (αβαφή και μικρά μελαμβοφή αγγεία, από τα οποία λίγα αττικά: άωτα σκυφίδια, σκύφοι τύπου bolsal, μόνωτοι σκύφοι, πινάκια, κάνθαροι κ.ά.)· μεταλλικά αντικείμενα (μαχαίρια, πόρπες, σιδηρόμαζες, πήλινα πηνία, αγνύθες, ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 143, 149).

Χρονολόγηση: Υστεροκλασική - πρώιμη ελληνιστική εποχή²⁴.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δύο «μέτωπα» εξόρυξης, που στη συνέχεια ενοποιήθηκαν (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 134, σημ. 269). Υπολογίζεται ότι εξορύχθηκαν 1.126 κ.μ. λίθου (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 135, σημ. 271). Πιθανή εγκατάλειψη του λατομείου λόγω της κατάρρευσης τμήματος του Ν μετώπου εξόρυξης: ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 141).

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001, 575-586· WHITLEY 2002-03, 60· WHITLEY 2002-03, 45· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 132-155.

508. Θέση: Ασώματα, Τσαρδάκι, Πλάκα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πλάτωμα πάνω από το πράνές του Λατομείου 2 (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168).

Είδος λατομείου: Δοκιμαστικές λατομίες (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερτίνης εναλλασσόμενος με ασβεστιτικό τόφο (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γειτονικοί κιβωτιόσχημοι τάφοι υστεροκλασικής - ελληνιστικής εποχής (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168).

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 168.

509. Θέση: Βέρμιο όρος, Καστανιά - «Αράπης», λατομείο Κιούση (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε υψόμετρο 1.010 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό έως τεφρόλευκο, μεσοκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 70).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Επιτύμβιες στήλες· ηρώο Μεγάλης Τούμπας· ένθετη κεφαλή πεπλοφόρου (αρ. ΒΕΕΥ11)· ιερό της Εύκλειας στη Βεργίνα· επιτύμβιες στήλες ρωμαϊκών χρόνων²⁵· αρχιτεκτονικά μέλη ναών της γύρω περιοχής μεσο- και υστεροβυζαντινών χρόνων.

Ίχνη λατόμησης: Διάσπαρτοι λιθοσωροί (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 70).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σπάραγμα δρόμου στα Ν του λατομείου, λιθόστρωτου με μαρμαρόπετρες μεσαίου μεγέθους. Μέγ. σωζ. πλ. δρόμου 2 μ. (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 72).

Ευρήματα: Ημίεργο, πόσχημο αρχιτεκτονικό μέλος με ίχνη βελονιού (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 72).

Χρονολόγηση: 4ος-2ος αι. π.Χ.· ρωμαϊκή και μεταβυζαντινή εποχή (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 241-242).

24. Δεύτερο ήμισυ του 4ου αι. π.Χ.· στρώμα λατύπης του τελευταίου τέταρτου του 4ου έως τις πρώτες δεκαετίες του 3ου αι. π.Χ.· στρώμα απόρριψης του πρώιμου 3ου αι. π.Χ. (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 150-152).

25. Π.χ. στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αρ. 1068, 1967, 1935Α-Β, 1254 (ΔΕΣΠΙΝΗΣ et al. 1997, αρ. 54, 55, 57-56, 111 [Εμ. ΒΟΥΤΥΡΑΣ]).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Στις αρχές της δεκαετίας του 1970 (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 70).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 69-72.

510. Θέση: Βέρμιο όρος, Κερασιές, «Λατομεία Α', Β', Γ'» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Νοτιότερα από το «Λατομείο των Περσών» και σε μεγαλύτερο υψόμετρο, στα 1.200 μ. περίπου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, υπόλευκο έως τεφρόλευκο, με υπόλευκες λεπτές ταινίες και κηλίδες γραφίτη κατά τόπους, μεσοκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 55, 58, 59).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. προηγούμενο λατομείο αρ. 509.

Ίχνη λατόμησης: Αποθέσεις απορριμμάτων λιθοτομίας· θραύσματα λατύπης· τεχνική λιθοτομίας «των αβαθών οπών» (το βάθος δεν ξεπερνά τα 2 εκ. και η διάμετρος τα 3 εκ.) (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 57-60).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήμα οδού, μέγ. πλ. 2 μ.· οδόστρωμα από στρώμα λατύπης και μικρών λίθων (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 60-61).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος-2ος αι. π.Χ.· ρωμαϊκή και μεταβυζαντινή εποχή (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 241-242).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 55-61· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 248.

511. Θέση: Βέρμιο όρος, Κουμαριά, Μεγάλο Καστρί (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 5,5 χλμ. από το «λατομείο των στηλών» και σε υψόμετρο από 860 έως 1.020 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό έως υπόλευκο, με τεφρές ταινίες ή με διεισδύσεις γραφίτη, μεσοκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 67).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. προηγούμενο λατομείο αρ. 509.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Τρεις ημίεργοι κυβόλιθοι, αδρά επεξεργασμένοι, με ίχνη βελονιού (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 67).

Χρονολόγηση: Από τον 4ο αι. π.Χ. κ.ε. (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 241).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι σήμερα (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 66).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 66-68· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 248.

512. Θέση: Βέρμιο όρος, Ντουρμανιού, «λατομείο των στηλών» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ του οικισμού των Γεωργιανών Ημαθίας, σε υψόμετρο 770 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας, στην κοίτη του ρέματος του Αγίου Αθανασίου Τορμάνη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, υπόλευκο έως τεφρόλευκο, με αχνές «υπαθριότερες ταινίες», μεσοκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 40).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. προηγούμενο λατομείο αρ. 511.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· κοίτες «αποληφθέντων» όγκων· κατακόρυφες αύλακες για απόσπαση λίθων· ίχνη «ελαφρού» τύκου· «φωλεές σφηνοειδούς διατομής μετάλλινων σφηνών και ημίτομες φωλεές με τραπεζιόσχημη κάτοψη» στον πυθμένα σφηνοειδούς αύλακας· μικρές αβαθείς οπές από χρήση βελονιού (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 40-46).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργος όγκος με δύο φωλεές (ξύλων;) σφηνών· δύο ημίεργα, παραλληλεπίπεδα, αρχιτεκτονικά μέλη· στήλες (;)· μαρμάρινη, αδρά επεξεργασμένη σφαίρα, διαμ. 35 εκ., ίσως βλήμα καταπέλτη (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 47-49).

Χρονολόγηση: 4ος-2ος αι. π.Χ.· ρωμαϊκή και μεταβυζαντινή εποχή (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 241-242).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Κατά τα μέσα της δεκαετίας του 1960 (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 39-40, σημ. 140).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 38-50· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 248.

513. Θέση: Βέρμιο όρος, Ντουρμανιού, «λατομείο των Περσών» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ του οικισμού των Γεωργιανών Ημαθίας, στη Β όχθη του ρέματος «Βάλε Μάρε».

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, τεφρόλευκο έως τεφρό με τεφρόλευκες ταινίες κατά τόπους, μεσοκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 52).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. λατομείο αρ. 509.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· απορρίμματα αρχαίας λιθοτομίας (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 52).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός λιθαγωγίας από «αργούς λίθους μαρμάρου», στην κοίτη του ρέματος, μέγ. πλ. 2,50 μ. (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 52).

Ευρήματα: Ημίεργο, μαρμάρινο αρχιτεκτονικό μέλος, αδροδουλεμένο με βελόνι (επίκρανο παραστάδας ή κιονόκρανο ημκίονα;) (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 54).

Χρονολόγηση: 4ος-2ος αι. π.Χ.· ρωμαϊκή και μεταβυζαντινή εποχή (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 241-242).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Κατά τα έτη 1993 και 1994 καταστρέφοντας τα αρχαία ίχνη (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 51, σημ. 153).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 51-54· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 248.

514. Θέση: Βέρμιο όρος, Ξηρολίβαδο, «Ξυλάλογο» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε υψόμετρο 1.000 έως 1.240 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 61).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό έως τεφρόλευκο, με υπόλευκες λεπτές αχνές ταινίες, μεσοκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 62).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. λατομείο αρ. 509.

Ίχνη λατόμησης: Τεχνική pointillé, με οπές λαξευμένες κατά σειρά (διάμ. έως 6 εκ., μεταξύ τους απόσταση από 12 έως 20 εκ. και μέγιστο βάθος 3 εκ.) (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 63).

«Απολήψιμα στήθη πετρώματος» (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 64).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος-2ος αι. π.Χ.· ρωμαϊκή και μεταβυζαντινή εποχή (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 241-242).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 61-65· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 248.

515. Θέση: Βέροια, Ν είσοδος πόλης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α πρηνές πλαγιάς Δικαστικού Μεγάρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερτίνης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατεστραμμένα τμήματα κατώρυφων ορυγμάτων· αύλακες λιθοτομίας· λατύπες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Στην κορυφή του λόφου ενδείξεις χρήσης του χώρου από την πρώιμη εποχή του Σιδήρου και κεραμική ελληνοιστικών χρόνων.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΓΡΑΙΚΟΣ 2006, 17· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 169-170.

516. Θέση: Βέροια, Ξηρόκαμπος (Λατομείο 3) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1,5 χλμ. ΝΑ της Βέροιας, στην περιοχή του κόμβου της Εγνατίας οδού, στην είσοδο της πόλης (Οικ. Τσαρτσαρή) (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 163, 38, αρ. 19).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερτίνης (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 163).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ταφροειδές λατομείο· λιθόπλινθοι έτοιμες προς εξόρυξη (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 163-164).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αποσπασμένες λιθόπλινθοι· έξι αρχαίες, ελεύθερες ταφές και κατασκευή που σχετιζόταν με αυτές, στην επίχωση του λατομείου· εκτεταμένο εργαστηριακό συγκρότημα και κιβωπίοσχημοι ρωμαϊκοί τάφοι Ν του λατομείου (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 164-167, σημ. 349).

Ευρήματα: Όστρακα· τμήματα γυάλινων αγγείων· μεταλλικά αντικείμενα (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 165).

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (επίχωση ελληνιστικής - ύστερης ρωμαϊκής περιόδου, ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 166).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Όχι.

Παρατηρήσεις: Δύο επιμήκεις διάδρομοι που έχουν δημιουργηθεί από βαθμιδωτή εξόρυξη· κακή κατάσταση διατήρησης των τοιχομάτων του λατομείου· υψηλότερο μέτωπο στο Ν όριο του λατομείου (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 163-164)· εξόρυξη περίπου 500 κ.μ. λίθου (ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 135, σημ. 271).

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 163-167.

517. Θέση: Νάουσα, Βάντος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της πόλης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερτίνη.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομικό υλικό.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα λαξευμένες επιφάνειες μεγάλου ύψους· κλιμακωτή εξόρυξη· ελάχιστα ίχνη αρχαίας λατόμησης (αύλακες λιθοτομίας, ίχνη εργαλείων).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι, σύμφωνα με μαρτυρίες των κατοίκων.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΨΑΡΡΑ 2005, 748· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 37, αρ. 16· Φ.Ε.Κ. 204/ Α.Α.Π./14.6.2012.

518. Θέση: Νάουσα, Ισβόρια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Νυμφαίο της αρχαίας Μίεζας (αρχαιολογικός χώρος Σχολής Αριστοτέλους) και πλάτωμα ψηλότερα από τον αρχαιολογικό χώρο της Σχολής του Αριστοτέλους.

Είδος λατομείου: Υπόγειο και υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» (DWORKOWSKA 1975, 23)· τραβερτίνη.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στα παρακείμενα κτήρια και κατασκευές της Σχολής του Αριστοτέλους, εποχή Φιλίππου Β' (ΠΕΤΣΑΣ 1968, 71).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αύλακες λιθοτομίας· λιθόπλινθοί έτοιμες προς εξόρυξη· επίχωση λατομικού ορύγματος με λατύπη και χόμα (ΠΕΤΣΑΣ 1968, 71).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (4ος αι. π.Χ.: DWORKOWSKA 1975, 23). Πρώτη περίοδος λατόμησης επί Φιλίππου Β'.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μη οργανωμένο λατομείο, με σαφή ωστόσο κατάλοιπα λατόμησης από τη διαμόρφωση του χώρου.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΣΑΣ 1965· ΠΕΤΣΑΣ 1966· ΠΕΤΣΑΣ 1968· DWORKOWSKA 1975, 23· ΣΙΓΑΝΙΔΟΥ 1990· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 96-98.

519. Θέση: Νάουσα, Κοπανός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α θεάτρου αρχαίας Μίεζας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Τραβερτίνη.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική - πρόωμη ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η θέση εντοπίστηκε κατά τις εργασίες ανάδειξης του αρχαίου θεάτρου Μίεζας.

Βιβλιογραφία: ΠΟΥΛΑΚΑΚΗΣ 2009· ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010, 37, αρ. 17.

520. Θέση: Νάουσα, Νυμφαίο αρχαίας Μίεζας.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» (DWORKOWSKA 1975, 23).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στις παρακείμενες κατασκευές (ΠΕΤΣΑΣ 1968, 71).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη (ΠΕΤΣΑΣ 1968, 71).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (4ος αι. π.Χ.: DWORKOWSKA 1975, 23).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μη οργανωμένο λατομείο με σαφή κατάλοιπα λατόμησης από τη διαμόρφωση του χώρου.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΣΑΣ 1968, 70-71· DWORKOWSKA 1975, 23.

521. **Θέση:** Σφηκιά, Πουλιάνες.

Παράμετροι θέσης: ΝΔ σύγχρονου οικισμού της Σφηκιάς.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (Ραντολίνο) τεφρογάλανο ασβεστιτικό, με υψηλό ποσοστό δολομίτη (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 117).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Παράλληλα ίχνη βελονιού (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 117).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Έως σήμερα (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 116).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 116-118· Φ.Ε.Κ. 752/Β/20.6.2000.

Β. ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

522. **Θέση:** Θέρμη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 12 χλμ. από τη Θέρμη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος, κακής ποιότητας.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία στο νεολιθικό οικισμό της Θέρμης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ANDREOU et al. 1996, 583.

Γ. ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

523. **Θέση:** Γαληψός, Κάρυανη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πλαγιές υψώματος Ν αρχαίας ακρόπολης προς τη θάλασσα, κοντά σε φαράγγι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: COLLART 1931, 196.

524. **Θέση:** Κηπιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο ιερό Θράκα Ήρωα-Ιππέα, Δ του χωριού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΥΚΟΥΛΗ 1969, 349.

525. **Θέση:** Λαγκάδι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2 χλμ. ΝΑ του χωριού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Γρανιτόπετρα».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Οικισμός ρωμαϊκής εποχής κοντά στο λατομείο.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ 1983, 324· PARIENTE 1990, 796· FRENCH 1990-91, 58.

526. **Θέση:** Ορφάνι (αρχ. Φάγρης), λόφος Κανόνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ του Ορφανίου.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρες.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίων Φαγρών.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΠΑΤΕΡΑ 1996, 835-846. BLACKMAN et al. 1997-98, 90.

527. Θέση: Ορφάνι (αρχ. Φάγρης), Ύψωμα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Παλιό Λατομείο, αγρός αρ. 153, Β. Μυλωνόπουλου. Εκτεταμένη λατομική δραστηριότητα στο Ν τμήμα του υψώματος.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΟΥΛΙΟΣ 2001-04, 658, πίν. 183ε.

528. Θέση: Φίλιπποι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κυρίως στη Β και λιγότερο στη ΝΑ κλιτύ του λόφου της ακρόπολης των Φιλίππων. Επίσης, στους Ν πρόποδες του ίδιου λόφου, εντός του αρχαιολογικού χώρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, κυανότερο έως λευκό, με κυανωπή απόχρωση (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 251).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Δομικό και διακοσμητικό υλικό στην οχύρωση και στην αρχαία πόλη των Φιλίππων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 250).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή διαμόρφωση βράχου από την εξόρυξη στη Β κλιτύ του λόφου (DUCOUX - LEMERLE, 6, σημ. 2).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός καταβίβασης στη Β κλιτύ του λόφου (DUCOUX - LEMERLE 1938,

6, σημ. 2). «ιερά των βράχων» (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 251). υπαίθριο ιερό Σουλβανού αναφέρεται να έχει χτιστεί σε αρχαίο λατομείο (WOODWARD 1924, 268).

Ευρήματα: Στήλη ημέεργη στη Β κλιτύ του λόφου (DUCOUX - LEMERLE 1938, 6, σημ. 2).

Χρονολόγηση: Υστεροκλασική εποχή κ.ε. (;).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Από το 1958 μέχρι πρόσφατα, εξαλείφοντας τα αρχαία ίχνη (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 250-251).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DUCOUX - LEMERLE 1938, 6, σημ. 2. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 250-252. Για το λατομείο Β της Ακρόπολης των Φιλίππων: <http://www.bibleplaces.com/licensing/09greece.htm>.

529. Θέση: Χαλκερό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο ύψωμα Β από την Εθνική οδό Καβάλας-Ξάνθης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ενεπίγραφο βάση: [Ανέθη]κεν Τάρσας/Χαλκεύς.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: FRENCH 1993-94, 59. Φ.Ε.Κ. 1464/Β/26-10-2001.

530. Θέση: Χαλκερό, Τζαρί (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935, 309).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονικά λείψανα της αρχαίας «Νεαπόλεως παρά Θάσον» (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935, 310).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ιερό Διός Υψίστου (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935, 302).

Ευρήματα: Αναθηματική ενεπίγραφο στήλη του επικεφαλής των λατόμων, αφιερωμένη στον Δία Ύψιστο (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935, 310).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (1ου αι. μ.Χ. ή και

παισιότερα: ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935, 309-310).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Στον 20ό αιώνα (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935, 309).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935, 302-310· Φ.Ε.Κ. 1464/Β/26-10-2001.

Δ. ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

531. Θέση: Καμβούνια όρη, Τρανόβαλτος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, υπόλευκο έως τεφρόλευκο, λεπτοκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 122).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γλυπτά Αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· ίχνη τύκου (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 122).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - υστεροβυζαντινή εποχή (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 242).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Εντατική εκμετάλλευση έως σήμερα (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 122).

Παρατηρήσεις: Ίχνη αρχαίων εργαλείων· ημίεργα γλυπτά και λιθόπλινθοι μέχρι τη δεκαετία του 1950 (μαρτυρία σύγχρονων λατόμων: ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 249).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 252-253· ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 122-125· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 249.

532. Θέση: Κασλάς ή Κιτριανιάρικα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος», κιτρινωπός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός 3ου αι. π.Χ. στον Άγ. Ελευθέριο.

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες· όγκοι που ορίζονταν «περιμετρικά στις τρεις πλευρές, με αυλάκι σε σχήμα Π» (μαρτυρία ντόπιων λατόμων).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Σε χρήση μέχρι τα τέλη του 20ού αιώνα από λατόμους της Κοζάνης (από το 1965 οικογένεια Τσαμπούρη).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ 2010.

533. Θέση: Λευκοθέα Βοΐου, «Σταυροτοφωλιά» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ύψωμα Μαχότερο ή Μαχότερα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: «Λάκκοι από εξόρυξη πέτρας».

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ-ΜΕΝΤΕΣΙΔΗ 1999, 198.

Ε. ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

534. Θέση: Αγροσουκιά, Πελίτι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν πλαγιά-αυχένας ομώνυμου λόφου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η θέση κατοικήθηκε από τους προϊστορικούς έως τους ιστορικούς χρόνους.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 2007, 17.

535. Θέση: Αραβυσσός, Καλούπια.

Παράμετροι θέσης: Στις Ν παρειές του όρους Πάικου, ΒΔ-ΒΑ της Αραβυσσού, σε υψόμετρο 280 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, δολο-

μυτικός, στιφρός, τεφρομέλανος (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 176· ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 129).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομικό υλικό ελληνοιστικής πόλης Κύρρου (στη μεσαιωνική θέση «Παλαιόκαστρο»: ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 182· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 249).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιωτή εξόρυξη· ίχνη τύκου στους ημίεργους κυβόλιθους (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 129, 149)· πάρα πολλές φωλεές σφηνών, ορθογώνιας κάτοψης και σφηνοειδούς τομής, κάθετες και παράλληλες προς τα στρώματα του πετρώματος (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 175-176· ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 130-142)· διπλή, αβαθής, χαρακτή γραμμή (υπογραμμός), για ορισμό της κατεύθυνσης, σειράς και πλάτους των φωλεών πριν από τη λάξευση των φωλεών (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 176).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λοξά, σχετικά ομαλά, λιθόστρωτα κατωφερικά μονοπάτια, ίσως «δρόμοι» για τη λιθαγωγία (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 179-180· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 249)· στα πλαίσια των «δρόμων» στενές κυλινδρικές οπές (διάμ. 10-12 εκ., βάθ. 12-15 εκ.), ίσως για σιδερένιους πασσάλους (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 181· ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 149-150).

Ευρήματα: Πάρα πολλές, διάσπαρτες ημίεργες λιθόπλινθοι με αγκώνες ανύψωσης, διαστ.: $2 \times 0,75 \times 0,50$ μ. (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 178-179· ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 144-145)· σπόνδυλος κίονα μετρίου μεγέθους, ύψ. 70 εκ., μέγ. διάμ. 57 εκ. (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 175).

Χρονολόγηση: Πρώιμη ελληνοιστική εποχή κ.ε. (ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 181).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 173-183· ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 129-150· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 249.

536. Θέση: Αρχοντικό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β του οικισμού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος και «πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 1990, 225.

537. Θέση: Έδεσσα, ακρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Γκότση-Διψή, Ο.Τ. 132, οδ. Μ. Αλεξάνδρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην κατασκευή του τείχους (:).

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες λιθοτομίας· δύο λιθόπλινθοι έτοιμες προς εξόρυξη (διαστ. $1,10 \times 0,65$ μ. και $1,12 \times 0,45$ μ.).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προκλασική κεραμική στην επίχωση του λατομείου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 1988, 60.

538. Θέση: Ραχώνα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» και ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 1990, 22.

539. Θέση: «Ρούπες» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ των Κουφαλίων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανώς στα κτήρια της αρχαίας Πέλλας.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Σπηλιές για τη διαμονή των λατόμων ή τη λατρεία.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΜΠΙΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970, 183. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 1990, 225.

ΣΤ. ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ

540. Θέση: Πιέρια όρη, Βρία, «Σεντούκια» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 12 χλμ. από τον εγκαταλελειμμένο οικισμό Βρίων Πιερίας, σε υψόμετρο 1.060 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο λευκό, υπόλευκο έως τεφρόλευκο, μεσοκρυσταλλικό έως αδροκρυσταλλικό (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 80).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κίονες, κυβόλιθοι.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· ευθύγραμμες, παράλληλες αυλακώσεις σε απόσταση 2 έως 4 εκ. μεταξύ τους στις παρειές των βαθμίδων· παράλληλες σειρές αβαθών οπών (μέγ. διάμ. 3,5, μέγ. βάθ. 1,5 εκ.) από επαναλαμβανόμενη κρούση ελαφρού τύκου κατά τον Βάκουλη· ημίτομες φωλέες σφηνών σε σειρά· περιμετρικές αύλακες πλ. 20-42 εκ. και ύψ. έως 1,50 μ.· φωλέες μετάλλινων σφηνών στους πυθμένες ορισμένων περιμετρικών αυλακώσεων· λίθινοι, μη απολαξευθέντες όγκοι· οξυκόρυφες σφηνοειδείς αύλακες με σφηνοειδείς και ελλειψοειδείς φωλέες σφηνών κατά μήκος των παρειών των επιθυμητών όγκων, ίσως για ξύλινες σφήνες οι τελευταίες· σχεδόν σβησμένα από τη διάβρωση ίχνη βελονιού· λατύπη μαρμάρου· απορίματα λιθοτομίας (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 87, 89-105).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτιστό περιχειλίωμα για συλλογή νερού αναγκαίου στη λειτουργία του λατομείου· πρανές απορριμμάτων λιθοτομίας· εξέδρα αποθήκευσης και φόρτωσης ημίεργων αρχιτεκτονικών μελών· λαξευμένη ημισφαιρική κοιλότητα (διάμ. 31 και βάθ. 15 εκ.), ίσως «γούρνα» του σιδηρουγγού για τη σκλήρυνση των εργαλείων (ΒΑ-

ΚΟΥΛΗΣ 2000, 97-98, 105, 107, 114).

Ευρήματα: Μονολιθικός, σπασμένος στα δύο, κίονας με ανάγλυφη ταινία προστασίας για τη μεταφορά (μήκ. 4,49, διάμ. 0,60 μ.) και κυβόλιθοι στο πρανές απόθεσης απορριμμάτων λιθοτομίας και στην εξέδρα αποθήκευσης· πέντε σφόνδυλοι κίωνων (μήκ. 1,23-1,45, διάμ. 0,51-0,72 μ.), ένας με ανάγλυφη «ταινία προστασίας» (διάμ. 0,72 μ.) και ορθογώνιους αγκώνες ανάρτησης (17 × 15 × 12 εκ.) (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 107-108).

Χρονολόγηση: «Έως την αυτοκρατορική περίοδο» (ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 242).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ 1985, 28-31· ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000, 80-115· ΒΑΚΟΥΛΗΣ et al. 2002, 248-249.

541. Θέση: Φτέρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δεν αναφέρεται από νεότερους ερευνητές, ίσως να έχει καταστραφεί.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: LEAKE 1835, τόμ. ΙΙΙ, 335.

Ζ. ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ

542. Θέση: Άγ. Πνεύμα (αρχ. Μονοίκιο), Κριάκουρος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 5 χλμ. ΒΑ του Αγίου Πνεύματος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (ζαχαρώδες, ολοκρυσταλλικό και μεσοκοκκώδες στην υφή του), υπόλευκο (διασχίζεται από μαύρες γραμμές-νερά) και κατά κύριο λόγο φαιό, ολοκρυσταλλικό και μεσοκοκκώδες στην υφή του: ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 226).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Το λευκό στην αρχιτεκτονική και γλυπτική. Το υπόλευκο και γκρίζο σε σαρκοφάγους και ανάγλυφες ή ενεπίγραφες στήλες (ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 230-232).

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή, κλιμακωτή, «κάθετη» εξόρυξη· κατακόρυφα και οριζόντια αυλάκια· σφηνοειδείς οπές (φωλεές) σιδερένιων σφηνών· ίχνη εργασίας με πριόνι· σωρός λατύπης· παραλληλόγραμμα και τετράγωνα «κοίτες» σε κλιμακωτό σχήμα, μία αρχικά κυκλικού σχήματος (ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 227-229, 230, 232, 235).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος λιθόστρωτος δρόμος λιθαγωγίας· οπή ανάσχεσης (κυκλική) (ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 235).

Ευρήματα: Τρία ημίεργα τμήματα αγαλμάτων: α) πολύ αδρομερώς λαξευμένος ιππέας (:), β) κορμός αγαματιδίου, γ) κορμός αγάλματος (γυμνός άντρας)· μεγάλη παλληλόγραμμη λιθόπλινθος (για κρηπίδα ή επιστύλιο)· τεράστιοι μαρμάρινοι όγκοι, χονδρικά κατεργασμένοι, έτοιμοι για μεταφορά (ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 232-235).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (1ος-3ος, ίσως και 4ος αι. μ.Χ.: ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 237).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Από το λατομείο αυτό προέρχονται προφανώς: ημίεργο τμήμα αγάλματος στο Μουσείο Σερρών, ενεπίγραφο επιτύμβιο ανάγλυφο του 3ου αι. μ.Χ. (εντοιχισμένο στη βρύση του μοναστηριού του Αγίου Πνεύματος) και άλλα γλυπτά στις γύρω περιοχές (ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 236).

Βιβλιογραφία: ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978, 226-239· ΤΟΥ-CHAI 1979, 593· CATLING 1979-80, 43.

543. Θέση: Αμφίπολη, Μεσολακιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Θέση «Βαγιόνι». ΒΔ παρυφές του όρους Παγγαίου, ύψ. 432 μ., σε απόσταση 10 περίπου χλμ. από τον Στρυμονικό κόλπο (η παλιά ονομασία του χωριού είναι «Λακκοβήκια»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία Αμφίπολη.

Ίχνη λατόμησης: «Μεγάλα κομμάτια βράχων».

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Γούσιου.

544. Θέση: Αμφίπολη, περιοχή αρχαίου Γυμνασίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμέλια - ανωδομή αρχαίου Γυμνασίου Αμφίπολης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΚΟΥΖΕΛΗ 2002, 289.

545. Θέση: Θέρμες Χουμνικού και Λαγκαδίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος, «χρωματικά επικρατεί ο μελί» (ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2006, 214).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή εργαλείων ευρύτερης περιοχής (ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2006, 213).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Λίθινος εργαλειακός εξοπλισμός· άφθονη πρώτη ύλη (ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2006, 210).

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή (ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2006, 211).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2006, 209-216.

546. Θέση: Νέα Κερδύλλια, Καστρόλακκας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο ανεσκαμμένο υστεροκλασικό νεκροταφείο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Επιτύμβια μνημεία της ελληνιστικής νεκρόπολης της Αμφίπολης.

Ύγνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Συστάδα κιβωτιόσχημων τάφων (τέλη 4ου αι. π.Χ.).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΛΑΜΙΔΟΥ 1998, 731-732. WHITLEY 2004-05, 81.

547. Θέση: Νιγρίτα Θερμά (θέση 1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ορεινός όγκος ΝΔ του χωριού Θερμά, σε υψόμετρο 110 μ. και σε απόσταση 300 μ. από το άκρο του χωριού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος (οπάλιος καφεκίτρινης απόχρωσης - μελί).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή εργαλείων της ευρύτερης περιοχής (Ντικίλι Τας και Αρκαδικός Δράμας).

Ύγνη λατόμησης: Λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Φολίδες· λεπίδες· πλήθος απολεπισμάτων και μικρών πυρήνων.

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2004, 18-19. WHITLEY et al. 2005-06, 94.

548. Θέση: Νιγρίτα Θερμά (θέση 2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ορεινός όγκος Ν-ΝΔ του χωριού Θερμά, ΝΔ της προηγούμενης θέσης, σε υψόμετρο 192-196 μ. και σε απόσταση 575 μ. από αυτήν.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος (άχρωμος ή γαλακτόχρους οπάλιος).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή εργα-

λείων της ευρύτερης περιοχής (Ντικίλι Τας και Αρκαδικός Δράμας).

Ύγνη λατόμησης: Λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Φολίδες· λεπίδες· πλήθος απολεπισμάτων και μικρών πυρήνων.

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2004, 20. WHITLEY et al. 2005-06, 94.

549. Θέση: Νιγρίτα Θερμά (θέση 3) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ορεινός όγκος Ν-ΝΔ του χωριού Θερμά, Δ του Χουμνικού, σε υψόμετρο 196 μ., Δ της ασφαλτοστρωμένης οδού Χουμνικού-Θερμά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος (σκουρόχρωμος οπάλιος).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή εργαλείων της ευρύτερης περιοχής (Ντικίλι Τας και Αρκαδικός Δράμας).

Ύγνη λατόμησης: Λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Φολίδες· λεπίδες· πλήθος απολεπισμάτων και μικρών πυρήνων.

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2004, 20. WHITLEY et al. 2005-06, 94.

550. Θέση: Νιγρίτα Θερμά (θέση 4) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ορεινός όγκος Ν-ΝΔ του χωριού Θερμά, ΝΔ της προηγούμενης θέσης, σε υψόμετρο 320 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος (οπάλιος σε φλεβοειδείς εμφανίσεις).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία της ευρύτερης περιοχής (Ντικίλι Τας και Αρκαδικός Δράμας).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Φολίδες, λεπίδες, πλήθος απολεπισμάτων και μικρών πυρήνων.

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2004, 20. WHITLEY et al. 2005-06, 94.

551. Θέση: Νιγρίτα Θερμά (θέση 5) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ορεινός όγκος Ν-ΝΔ του χωριού Θερμά, σε υψόμετρο 252 μ. και σε απόσταση 400 μ. από τη θέση 2.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πυριτόλιθος (οπάλιος σε αποχρώσεις κίτρινου ή καστανού).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εργαλεία ευρύτερης περιοχής (Ντικίλι Τας και Αρκαδικός Δράμας).

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Φολίδες, λεπίδες, πλήθος απολεπισμάτων και μικρών πυρήνων.

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2004, 20. WHITLEY et al. 2005-06, 94.

552. Θέση: Παγγαίο, ΒΑ του παλιού χωριού Τρίτα (Τσιφλίκι) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2 χλμ. Δ-ΒΔ του Πλατανότοπου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 56/Α.Α.Π./1.4.2011.

Η. ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

553. Θέση: Άκανθος, πλησίον Ιερισσού, λιμάνι Πλατύ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γρανίτης, φαιός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια και ακρόπολη αρχαίας Ακάνθου, π.χ. τετράγωνης κάτοψης κτήριο (ηρώο;) (ΤΡΑΚΟΣΟΠΟΥΛΟΥ 1996, 451-452).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δεν αναφέρεται από νεότερους ερευνητές, ίσως να έχει καταστραφεί.

Βιβλιογραφία: LEAKE 1835, τόμ. ΙΙΙ, 147-148.

554. Θέση: Μαρμαράς Πυργαδικίων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ πλευρά του απόκρημνου λόφου.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ 1990, 121. Φ.Ε.Κ. 431/Β/22.4. 1999.

555. Θέση: Κασσάνδρα, Άφυτος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Θέσεις εξόρυξης πάνω από τις «βρύσες της Μουδουνού», στην Κακιά Σκάλα, μεταξύ Αφύτου και Φώκαιας και η κυριότερη στη θέση του ποδοσφαιρικού γηπέδου της Καλλιθέας, από την κατασκευή του οποίου καταστράφηκε. Αφαίρεση αμμόπετρας στην ακτή.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, «αμμόπετρα».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιερό του Άμμωνος

Διός (από το κυριότερο λατομείο)· κατασκευή χειρομύλων.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη λατρευτικού χώρου πάνω από τις «βρύσες της Μουδουνού».

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: <http://www.aphytos.net/aphytos.html>· http://www.aphytos.net/sightseeing_arxaia.html· <http://www.united-hellas.com/tourism/halkidiki/kassandra/travel-information-gr.html>· <http://www.stamos-hotel.com/afytos-kassandra-chalkidiki-gr.html>· <http://andreou.gohalkidiki.com/>.

Θ. ΘΑΣΟΣ

556. Θέση: Ακήρατος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πύργος («Φάρος») (KOZELJ - WURCH-KOZELJ 2002, 107· MORRIS - PAPADOPOULOS 2005, 174, σημ. 85).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KOZELJ - WURCH-KOZELJ 2002, 107· MORRIS - PAPADOPOULOS 2005, 174, σημ. 85.

557. Θέση: Ακρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ιερό του Πύθιου Απόλλωνα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: «Δύο κριοφόροι κούροι» (KOZELJ 1988, 4, σημ. 5).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KOZELJ 1988, 4.

558. Θέση: Αλυκή-Σχίδια.

Παράμετροι θέσης: Σε όλο το μήκος της ακτογραμμής από την Αλυκή έως την περιοχή Ντεμίρ-Χαλκάς (KOZELJ et al. 1982, 677).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό έως λευκόφαιο, μεσόκοκκο έως χονδρόκοκκο, ασβεστικής σύστασης με φαιές φλεβώσεις (HIGGINS - HIGGINS 1996, 121· HERRMANN et al. 1999, 75· BRUNO et al. 2002, 159).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πρώτη ύλη για τη Σαμοθράκη και τη Λέσβο, τα παράλια της Θράκης και της Μικράς Ασίας και αργότερα σε μεγάλο βαθμό τη Ρώμη (ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007, 38)· αρχιτεκτονικά μέλη (λιθόπλινθοι, κορμοί και βάσεις κτόνων, κιονόκρανα, θωράκια) σε όλη τη Μεσόγειο (HERRMANN - BARBIN 1993· HERRMANN et al. 1999, 77-87), π.χ. κιονοστοιχία, κιονόκρανα, κίονες και βάσεις της Βασιλικής του Σταδίου των Δελφών (DÉROCHE et al. 1989).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη τεχνικής pointillé· πολλά ίχνη σφηνών· ίχνη τύκου (SODINI et al. 1980, 97, 99, 104, 116-117, εικ. 35-36, 50, 63-64, 79)· φωλεές σφηνών εντός ρηχής αύλακας (WÆLKENS et al. 1988β, 26, εικ. 8).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένος «κρίκος» σε μέτωπο για το δέσιμο σχοινιών (KOZELJ 1988, πίν. 21, εικ. 8, πίν. 30, εικ. 34-37)· πύργοι-φυλάκια για επιτήρηση λατομείων και ευρύτερης περιοχής, βυζαντινών χρόνων (OSBORNE 1986, 170, 177· KOZELJ et al. 1992, 43-57)· τετράγωνες κοιλότητες για εγκατάσταση ανυψωτικής μηχανής για φόρτωση λιθοπλίνθων και πρόσδεση των πλοίων (SODINI et al. 1980, 95, 111-112, 120-122, εικ. 25, 65-68, 76· KOZELJ 1988, πίν. 16, εικ. 24)· σπές ανάσχεσης (SODINI et al. 1980, 114, 120-122 εικ. 69, 77-78)· αναφορά ύπαρξης ιερού Ποσειδώνα (BON 1930, 163. 463)· ίχνη βυζαντινής κατοίκησης.

Ευρήματα: Αρχαϊκός κορμός (BON 1930, 163)· πλήθος διάσπαρτων και μη απολαξευθέντων, ημίεργων, αρχιτεκτονικών μελών στο χώρο (SODINI et al. 1980, εικ. 11, 13, 40-41, 43, 47, 57-62)· ανάγλυφη στήλη με μετωπική απεικόνιση λατόμου (SODINI et al. 1980, 86, εικ. 12)· ημίεργος μονολιθικός κίονας (8,74 × 0,90 μ.) με τεκτονικό σημείο (SODINI et al. 1980, 93, εικ. 22-23)· εγγάρακτο

γράμμα «Φ»· εγχάρακτη παράσταση δύο πλοίων (SODINI et al. 1980, 89, 90, 99, εικ. 14, 15, 38)· πλήθος χαραγμένων σταυρών (SODINI et al. 1980, εικ. 17-20, 27-29, 33-34, 37-38, 49, 52, 70, βλ. και BON 1930, 163, σημ. 4-5)· σειρά εγχάρακτων κατακόρυφων γραμμιδίων (SODINI et al. 1980, 101, εικ. 39)· γραπτές επιγραφές παλαιοχριστιανικών-βυζαντινών χρόνων (*BCH Suppl.* 8 [1983], 217-219)· εγχάρακτες ολόσωμες ανθρώπινες μορφές, ίσως Χριστός και Παναγία (;) (SODINI et al. 1980, 114, εικ. 71).

Χρονολόγηση: 6ος αι. π.Χ. - 6ος αι. μ.Χ. (CATLING 1976-77, 58).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Τον 7ο αι. μ.Χ. ανέβηκε η στάθμη της θάλασσας και ένα τμήμα του λατομείου σκεπάστηκε από τη θάλασσα (HERZ 1988, 238· KOŽELJ 1988, πίν. 23, εικ. 16· SINTÈS 2003, 128).

Βιβλιογραφία: BON 1930, 163· CATLING 1976-77, 58· SODINI et al. 1980, 81-137· HERZ 1988, 237-238· KOŽELJ 1988· HERRMANN - BARBIN 1993· HERMANN et al. 1999, 75-90· HIGGINS - HIGGINS 1996, 121· HERRMANN et al. 1999, 75-90· BRUNO et al. 2002, 158-159· NOLTE 2006, 203-206, όπου και παλαιότερη βιβλιογραφία.

559. Θέση: Αρχαγγέλου Μονή, περιοχή Ντέμπε Χαλκά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν παράλια Δ της Αλυκής (KOŽELJ 1988, πίν. 19, εικ. 27).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη κοπής· χαράγματα «ΝΑ»· λαξεύματα για εγκατάσταση ανυψωτικής μηχανής (KOŽELJ 1988, πίν. 13, εικ. 20.8 και πίν. 16, εικ. 23).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πύργος στον κόλπο Βαθιά-Ποταμιά.

Ευρήματα: Ορθογώνια γούρνα (KOŽELJ 1988, πίν. 4, εικ. 6.Β).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BON 1930, 164· KOŽELJ 1988, πίν. 4, εικ. 6.Β, πίν. 13, εικ. 20.8, πίν. 16, εικ. 23, πίν. 19, εικ. 27.

560. Θέση: Βαθύ.

Παράμετροι θέσης: Κατά μήκος της ακτής του όρμου του Αγίου Ιωάννη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο λευκό, δολομιτικής σύστασης, λεπτόκοκκο (HERZ 1988, 236-237· HIGGINS - HIGGINS 1996, 121, «le marbre est d'un grain plus fin et d'un ton plus chaud»: BON 1930, 154).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κυρίως σαρκοφάγοι και γλυπτά ρωμαϊκών χρόνων σε πολλές περιοχές (HERRMANN 1999, 59-65, 67-69), π.χ. στα Γέρασα της Μικράς Ασίας (FRIEDLAND 2003)· στήλη συνθήκης Θασίων-Νεαπολιτών στους Δελφούς, Μουσείο Δελφών, αρ. 12675 (MORETTI 1987, 166).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη σμίλης και βελονιού σε ημίεργες σαρκοφάγους (KOŽELJ-WURCH et al. 1995, 43).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Τμήματα σαρκοφάγων σε διάφορα στάδια επεξεργασίας (KOŽELJ-WURCH et al. 1995, 41-43)· ημίεργες λιθόπλινθοι (BON 1930, 154· KOŽELJ-WURCH et al. 1995, 42-43)· σφόνδυλοι κίωνων και στήλες (BON 1930, 154)· κίονας στο βυθό της θάλασσας, άγαλμα στο πρώτο στάδιο κατεργασίας· ανάγλυφο Ηρακλή και Αρτέμιδος (HOLTZMANN 1994, 123-124, αρ. 52-53)· ανάγλυφο ανακεκλιμένου Ηρακλή (KOŽELJ 1988, 25, εικ. 5)· κάλυμμα σαρκοφάγου 3ου αι.· εντορμιά για τράπεζα· μεγάλος πεσσός· τρία σκαλοπάτια λαξευμένα σε μία λιθόπλινθο (SODINI et al. 1980, 81)· επιγραφές χαραγμένες στο βράχο: «Η», «Α...Π»· χαράγματα: (KOŽELJ 1988, πίν. 14, εικ. 21.15-16 και πίν. 17, εικ. 25β).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - βυζαντινή εποχή (HERRMANN 1999, 59-65).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι πρόσφατα (SODINI et al. 1980, 81).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DEONNA 1909· BON 1930, 154· SODINI et al. 1980, 81-82· HERZ 1988, 236-237· KOŽELJ-WURCH et al. 1995, 41-43· HIGGINS - HIGGINS 1996, 121· HERRMANN 1999, 59-65· BRUNO et al. 2002, 157-159· NOLTE 2006, 203-206.

561. Θέση: Γλυκάδι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε απόσταση 7-8 χλμ. από τη χώρα της Θάσου, σε μεγάλο μέρος της μύτης του λόφου και κυρίως στη ΒΔ πλευρά του.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 105).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αγροικία στη θέση Γλυκάδι (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 105).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εργαλείων (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 105).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (4ος αι. π.Χ., με βάση τη χρονολόγηση της αγροικίας: ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 105, 109).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 101-116.

562. Θέση: Θυμωνιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περιοχή αρχαίου πύργου, ανάμεσα στη Θυμωνιά και στον Αρχάγγελο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πύργος Θυμωνιάς.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: FRIEDERICH 1908, 242· BON 1930, 64· KOŽELJ et al. 1982, 677· OSBORNE 1986, 177.

563. Θέση: Ίδρωμένη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν ακρωτηρίου Φανάρι (BON 1930, 151, σημ. 3).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σπήλαιο με χονδροειδή κεραμική.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2002, 107.

564. Θέση: Κοίνυρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη κοπής, λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός κατά μήκος της παραλίας συνέδεε τη θέση με τα αρχαία λατομεία (BON 1930, 162, σημ. 1).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (η περιοχή ανάμεσα στα Κοίνυρα και στην Ποταμιά δεν λατομήθηκε κατά την αρχαιότητα: KOŽELJ et al. 1982, 677).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SALVIAT - SERVAIS 1964, 287· Φ.Ε.Κ. 166/B/3-3-1977.

565. Θέση: Λιμένας.

Παράμετροι θέσης: Στις Δ παρειές του λόφου της ακρόπολης και εκατέρωθεν του τείχους μεταξύ της πύλης του Παρμένωνος και του κλιμακωτού πύργου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκόφαιο με μπλε φλεβώσεις, ιδιαίτερα χονδροκόκκο, ασβεστικής σύστασης (HERZ 1988, 236).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη και κτήρια της ακρόπολης (SODINI et al. 1980, 81· TOMLINSON 1995-96, 31).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη από τη χρήση σφηνών· σειρά μικρών, αβαθών οπών από κρούση σμίλης ανάμεσα τους, ώστε να προκληθούν οριζόντιες τάσεις στο μάρμαρο· οπές για την ένθεση σφηνών (KOŽELJ 1983, 731, 738· KOŽELJ et al. 2000, 417-419, 421).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κριοφόρος κούρος (Μ. Θάσου).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή (ομάδα Corrus) - κλασική εποχή (KOŽELJ et al. 2000, 421).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SODINI et al. 1980, 81· KOŽELJ 1983, 731, 738· HERZ 1988, 236· HIGGINS - HIGGINS 1996, 120· TOMLINSON 1995-96, 31· KOŽELJ et al. 2000, 417-425.

566. Θέση: Μαρμαρόμαντρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περιοχή γύρω από τη θέση αυτή, 3 χλμ. δυτικά της Θάσου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 104).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αγροικία της Μαρμαρόμαντρας (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 104).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη κοπής (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 105).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Σαρκοφάγος (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 104).

Χρονολόγηση: Κλασική (δεύτερο μισό 4ου αι. π.Χ.: χρονολόγηση αγροικίας) - ρωμαϊκή εποχή (χρονολόγηση σαρκοφάγου: ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 104-105, 107).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 101-116.

567. Θέση: Μούργενα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Έξω από τον Λιμένα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, προσωρινό: για λάξευση κούρων (KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2002, 107).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κριοφόρος Αρχαιολογικού Μουσείου Θάσου και κούρος αρ. 374 Αρχαιολογικού Μουσείου Κωνσταντινούπολης (KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2002, 107).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Προφανώς πρόκειται για το ίδιο

λατομείο με αυτό της ακρόπολης Θάσου αρ. 565 (ομάδα Corrus).

Βιβλιογραφία: KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2002, 107.

568. Θέση: Σαλιάρα.

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στο ναό του Αγίου Ιωάνη και το ακρωτήριο Βαθύ (CATLING 1980-81, 41).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο (βλ. αποτύπωση: KOŽELJ 1988, πίν. 7, εικ. 9).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, δολομιτικής σύστασης (KOŽELJ-WURCH et al. 1995, 39).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Οπές για την ένθεση σφηνών σχήματος V· ίχνη τύκου στην παρειά και σε εγκαταλελειμμένους όγκους (KOŽELJ et al. 1981)· ορύγματα για ακόνισμα των εργαλείων· όγκοι για λάξευση γλυπτών (CATLING 1980-81, 41).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτηριακό συγκρότημα με πύργο, που ίσως σχετίζεται με το λατομείο, στη θέση Παναγία, στον όρμο του Άη-Γιάννη (BLACKMAN et al. 1997-98, 95), π.χ. οίκημα για τους εργάτες των λατομείων (ΜΠΟΝΙΑΣ 1999, 105· OSBORNE 1986, 170, 177, βλ. σχεδιαστική αναπαράσταση: KOŽELJ 1988, πίν. 7, εικ. 9).

Ευρήματα: Εγχάρακτες στο βράχο επιγραφές ΜΑΡΚΟΣ, ΓΑΥ και ΜΑ(ρκος) (KOŽELJ 1988, πίν. 14, εικ. 21.9-10)· ΗΡΑΚΛΑ, «Άρωτο Δημοσος» και ΠΑ (KOŽELJ et al. 1981, 963, εικ. 73· KOŽELJ - WURCH et al. 1995, 40)· ΗΡΑΚΛΕΩΣ / ΕΙΣΙΑ (KOŽELJ 1988, πίν. 13, εικ. 20.4-5· Η (KOŽELJ 1988, πίν. 14, εικ. 21.15)· ημίεργο ανάγλυφο Ηρακλή στηριγμένου στο ρόπαλό του (καταστράφηκε το 1986: KOŽELJ et al. 1981, 963, εικ. 72· CATLING 1980-81, 41· KOŽELJ - WURCH et al. 1995, 41)· ανάγλυφο με ανακεκλιμένο Ηρακλή, 3ου-1ου αι. π.Χ. (KOŽELJ et al. 1982, 676, εικ. 60· KOŽELJ 1988, 32, εικ. 12-13· HOLTZMANN 1994, 122-123, αρ. 51)· ημίεργη προτομή Ασκληπιού (SODINI et al. 1980, 81)· προσχέδιο ανδρικού αγάλματος, μεγέθους μεγαλύτερου του φυσικού, περίπου 3 μ. (KOŽELJ et al. 1982, 676)· ημίεργο καθιστό γλυπτό, μεγαλύτερο του φυσικού (FRENCH 1993-94, 64)· τμήματα σαρκο-

φάγων σε διάφορα στάδια λάξευσης (KOŽELJ 1988, πίν. 10, εικ. 15,1-12· KOŽELJ et al. 1985, 127-134· KOŽELJ - WURCH et al. 1995, 40-41)· σαρκοφάγοι με αποστρογγυλεμένες γωνίες του 3ου αι. μ.Χ. (FRENCH 1993-94, 64· CATLING 1980-81, 41)· ημίεργη επιτύμβια στήλη ρωμαϊκής εποχής (KOŽELJ 1988, πίν. 18, εικ. 26).

Χρονολόγηση: Κλασική - παλαιοχριστιανική εποχή. Από τον 4ο αι. κ.ε. (CATLING 1980-81, 41).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Καταστροφή ευρημάτων από παράνομη εξορυκτική δραστηριότητα (FRENCH 1993-94, 64).

Παρατηρήσεις: 4 διαφορετικές θέσεις λατόμησης. Στις 3 βρέθηκε από μία επιγραφή και στην 4η το ανάγλυφο του Ηρακλή (KOŽELJ - WURCH et al. 1995, 40-41).

Βιβλιογραφία: SODINI et al. 1980, 81· CATLING 1980-81, 41· KOŽELJ et al. 1981, 961-963· KOŽELJ et al. 1985, 127-134· KOŽELJ - WURCH et al. 1995, 40-41· BRUNO et al. 2002, 157-159· NOLTE 2006, 203-206.

569. Θέση: Φανάρι.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό-φαιο, χονδρόκοκκο, ασβεστιτικής σύστασης (HERRMANN et al. 1999, 76).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Φάρος (6ου αι. π.Χ.) δίπλα στο λατομείο· αρχιτεκτονικά μέλη προς εξαγωγή (KOŽELJ et al. 1989, 161· HERRMANN et al. 1999, 80-81, 84-85).

Ίχνη λατόμησης: Οπές για την ένθεση σφηνών, ξύλινων ή σιδερένιων (KOŽELJ 1988, πίν. 27, εικ. 23, 24, 26· KOŽELJ et al. 2000, 419)· σειρά μικρών οπών από βελόνι («τεχνική pointillé») ανάμεσα στις οπές για την ένθεση σφηνών (KOŽELJ et al.

2000, 419· KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2009, 53, εικ. 6)· μη αποσπασθείσες πλίνθοι (KOŽELJ 1988, πίν. 21, εικ. 7, πίν. 22, εικ. 22· KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2009, 50, εικ. 2, 14)· τετράγωνη γούρνα προετοιμασίας εργαλείων, διαστ. 0,44 × 0,45 × 0,26 μ. (KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2009, 51, εικ. 4)· ορθογώνια υποδοχή στο βράχο για τη στερέωση ανυψωτικής μηχανής, διαστ. 0,40 × 0,40 μ. (KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2009, 51).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κυκλικό κτήριο, ίσως πύργος ή φάρος ή σημείο εποπτείας-ανταλλαγής σημάτων (BON 1930, 151· OSBORNE 1986, 168, 170-171, 177-178· KOŽELJ 1988, πίν. 28, εικ. 27· KOŽELJ et al. 1989, 180-181).

Ευρήματα: Εγγάρακτες στο βράχο επιγραφές: Ρ εντός κύκλου (=OP) (KOŽELJ 1988, πίν. 13, εικ. 20.1, πίν. 21, εικ. 9· KOŽELJ et al. 1989, 163, εικ. 2)· ΠΥΡΡΟΥ (KOŽELJ 1988, πίν. 13, εικ. 20.2)· ΠΑΡ/ΣΟ (KOŽELJ 1988, πίν. 13, εικ. 20.3· KOŽELJ et al. 2001, 114)· Π (=ΠΥΡΡΟΥ: KOŽELJ et al. 1982, 676).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή (6ος αι. π.Χ.: KOŽELJ 1988, πίν. 27, εικ. 20-23· KOŽELJ et al. 1989, 162) - πρόωμη βυζαντινή εποχή (HERRMANN et al. 1999, 76, 82-83).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Τμήμα του λατομείου έχει καλυφθεί από τη θάλασσα (HIGGINS - HIGGINS 1996, 120-121).

Βιβλιογραφία: DÉONNA 1909· KOŽELJ et al. 1982, 676· BRUNET 1987· KOŽELJ 1988· KOŽELJ et al. 1989, 161-163· HIGGINS - HIGGINS 1996, 120-121· HERRMANN et al. 1999, 76, 80-81, 84-85· KOŽELJ et al. 2000, 419· KOŽELJ et al. 2001, 114· BRUNO et al. 2002, 159· NOLTE 2006, 203-206· KOŽELJ - WURCH-KOŽELJ 2009.

Χ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

A. ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

570. Θέση: Άργος, Μαυροβούνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην οδό που συνδέει το Ελληνικό με την Κρύα Βρύση.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκουρόφαιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ορθοστάτες, στυλοβάτης, πλακόστρωση, ζώνη κάτω από την επικρανίτιδα του σηκού της Θόλου και η βάση λατρευτικού αγάλματος στο ναό του Ασκληπιού στην Επίδαυρο· τμήμα της πλακόστρωσης και βάσεις κορινθιακών κίονων της Θόλου των Δελφών· δωρικός βωμός Ηραίου· πιθανώς αναθηματικά ανάγλυφα ΕΑΜ αρ. 3245 και 3247 (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 646-647).

Ίχνη λατόμησης: Φωλεές σφηνών· ίχνη απόσπασης όγκων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: AUPERT 1987, 608-609.

571. Θέση: Ασίνη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μυκηναϊκή νεκρόπολη, μεταξύ των θαλαμωτών τάφων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός (FRODIN et al. 1938, 154).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ρωμαϊκά τείχη της πόλης και είσοδος ακρόπολης (FRODIN et al. 1938, 154).

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (;) (FRODIN et al. 1938, 154).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο βρίσκεται στη μυκηναϊκή νεκρόπολη, χωρίς ωστόσο να συνδέεται χρο-

νικά μαζί της (FRODIN et al. 1938, 154).

Βιβλιογραφία: FRODIN et al. 1938, 154· DWORAKOWSKA 1969, 11· DWORAKOWSKA 1975, 26.

572. Θέση: Γκιάφα, ανάμεσα σε Ερμιόνη και Θερμυσία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 5,5 χλμ. ΒΑ από το Πόρτο Χέλι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (JAMESON et al. 1994, 303).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Σειρές από σπές σφηνών (JAMESON et al. 1994, 484).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος Αλιέων-Ερμιονίδος (JAMESON et al. 1994, 484).

Ευρήματα: Ημίεργος μονολιθικός κίονας και κιονόκρανο (JAMESON et al. 1994, 303).

Χρονολόγηση: Υστερορωμαϊκή εποχή (JAMESON et al. 1994, 303).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: JAMESON et al. 1994, 303.

573. Θέση: Δουρούφι, Άγ. Σπυρίδων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2,5 χλμ. ΝΔ της Κοιλιάδας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (JAMESON et al. 1994, 465).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εξόρυξης λιθοπλίνθων (μήκ. 0,58-3,85, πλ. 0,20-1,30 μ.) και τουλάχιστον ενός κιονίσκου (JAMESON et al. 1994, 465).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Υστερορωμαϊκή εποχή (JAMESON et al. 1994, 303).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: JAMESON et al. 1994, 303, 464-465.

574. **Θέση:** Επίδαυρος, Αλογομάνδρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ερυθροκάστανος, κονδυλώδης, μικριτικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μνημεία Επιδαύρου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83.

575. **Θέση:** Επίδαυρος, Καζάρμα (αρχ. Λήσσα ;)
(άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μεταξύ Άργους και Ιερού Ασκληπιού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ 1886, 172· DWORKOWSKA 1969, 11.

576. **Θέση:** Επίδαυρος (Παλαιά), περιοχή Ασκληπιείου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος», ερυθρός· λατυποκροκαλοπαγής ασβεστιτικός λίθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμέλια μνημείων Επιδαύρου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΥΖΕΛΗ 2002, 287-288.

577. **Θέση:** Επίδαυρος (Παλαιά), Γιαννούζαινο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β τμήμα κόλπου (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος ανοιχτού καστανού χρώματος (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη βελονιού· φάλκες· ίχνη σφηνών· λατύπη (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: «Βαθιές σπές μικρής κυκλικής διατομής, ίσως για τη στερέωση πύλων όπου θα έδεναν σχοινιά» (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18.

578. **Θέση:** Θεοκαύτων Λόφος (Γίτθιον Όρος)
(άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ Ασκληπιείου, στη Ν πλευρά του λόφου (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος ανοιχτού καστανού χρώματος (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17)· ερυθροκάστανος βιοκλαστικός μικριτικός ασβεστόλιθος (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εξωτερικός τοίχος και ράμπα Γυμνασίου· δωρικά πτερά Θόλου· θρανία· επίκρανα Αβάτου· βωμός ναού Απόλλωνος Μαλεάτα (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη βελονιού· φάλκες· ίχνη σφηνών σε σειρές· λατύπη (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεγάλη «πλατεία», σύγχρονο μονοπάτι (ίσως αρχαίος δρόμος): ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17.

Ευρήματα: Ορθογωνισμένες και ημίεργες πλίνθοι (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ίχνη σύγχρονης λατόμησης (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17-18· ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83.

579. Θέση: Ίρια, Κρανιδόστρατα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αμέσως πάνω από την οδό (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1966, 131).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1966, 131).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Δύο ημίεργοι κίονες (ο ένας μήκ. 2,24 και διάμ. 0,65 μ.) στα Α και Ν του λατομείου (ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1966, 131, πίν. 125γ).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1966, 131, πίν. 125α, 125γ.

580. Θέση: Κοιλάδα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στους λόφους Ν της Κοιλάδας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: JAMESON et al. 1994, 303.

581. Θέση: Κυβέρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σύνορα Αργολίδος-Κυνουρίας. Ν του περιβόλου του νεκροταφείου του χωριού, σε κλιτύ αλσουλίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μυκηναϊκοί λαξευτοί τάφοι, οι δύο από τους οποίους διευρύνθηκαν για τη στέγαση των λατόμων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (το νεκροταφείο ανάγεται στην ΥΕ ΙΙΑ και Β εποχή).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ 1967.

582. Θέση: Λεπίτσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περίπου 1 χλμ. Δ της Κοιλάδας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (JAMESON et al. 1994, 465).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: 3 μικρές θέσεις εξόρυξης (4 × 5 μ.)· ίχνη εξόρυξης μικρών λιθοπλίνθων (JAMESON et al. 1994, 465).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Υστερορρωμαϊκή εποχή (JAMESON et al. 1994, 303).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: JAMESON et al. 1994, 303, 465.

583. Θέση: Λυγουριό, λόφος Αγίου Γεωργίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α Λυγουριού (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος λευκού και ερυθρού χρώματος (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βελονιές· ίχνη σφηνών (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Σύγχρονη λατόμηση που έχει καταστρέψει τμήμα του αρχαίου λατομείου (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 18.

584. Θέση: Λυγουριό, λόφος Στεφάνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β από το Τίθτιον όρος, στην Α πλευρά του λόφου (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» ασβεστοπυκτικής σύστασης (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17)· ασβεστοκρητίς (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002,83).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμελιώσεις κτηρίων Επίδαυρου (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83).

Ίχνη λατόμησης: Ελάχιστα ίχνη λατόμησης (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πλατεία (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17).

Ευρήματα: Τεράστιοι ακατέργαστοι όγκοι εξορυχθέντος λίθου (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (;).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 17· ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83.

585. Θέση: Μυκήνες, λόφος Άσπρα Χώματα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1-1,5 χλμ. Β των Μυκηνών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» ή «πώρος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Α΄ Ταφικός Κύκλος· επιτύμβιες στήλες στους δύο ταφικούς κύκλους και άλλα αρχιτεκτονικά στοιχεία των θολωτών τάφων, π.χ. ταφικός περίβολος Τάφου Κλυταιμνήστρας.

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες· βαθμωτή διαμόρφωση· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι (DAUX 1958, 705, εικ. 25).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αναλημματικοί τοίχοι αρχαίας οδού καταβίβασης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μυκηναϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HOOD 1957, 8· ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 1957, 65-66· DAUX 1958, 705, εικ. 25.

586. Θέση: Μυκήνες, Μαγούλα Πριφτιανή (Μοναστηράκι) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν Μυκηνών, στην κορυφή του λόφου Μαγούλα και στη Ν πλευρά του.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ανοιχτόχρωμο κροκαλοπαγές πέτρωμα με κροκάλες ασβεστόλιθου.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θησαυρός Ατρέα.

Ίχνη λατόμησης: Δεν υπάρχουν βαθμίδες ή τομές εξόρυξης· η εξόρυξη συνίστατο στην αποκόλληση επιλεγμένων επιφανειακών στρωμάτων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεκροταφείο προϊστορικών χρόνων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WACE 1949, 130· DWORAKOWSKA 1969, 10· ΧΙΩΤΗΣ et al. 2008.

587. Θέση: Μυκήνες, Πλάκες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β-ΒΔ των Μυκηνών, περί τα 3 χλμ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Αδρομερή κροκαλοπαγή στρώματα βάσης που διαβαθμίζονται κοκκομετρικά προς τα ανώτερα στρώματα σε οριζόντες ανθρακικών ψηφιδοπαγών».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θολωτός τάφος στο Κάτω Φανάρι.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΙΩΤΗΣ et al. (υπό έκδοση).

588. Θέση: Παναγία Πολεμάρχα - Β και Α πλευρά λόφου Παγίδα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Παραθαλάσσια περιοχή μεταξύ Παλαιάς Επίδαυρου και παραλίας Νέας Επίδαυρου, μέχρι το ακρωτήριο Παγίδα (Σαραντοκούπι) (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 16).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» με ασβεστοπυκτικό πέτρωμα και ανοιχτοκάστανο χρώμα και υψηλού πορώδους (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 16).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιερό Ασκληπιού στην Επίδαυρο (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 15).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη, κλιμακωτή εξόρυξη (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 16).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πλάτωμα (πλατεία) μάλλον από ήδη εξορυγμένους λίθους (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 16).

Ευρήματα: Λίθινοι όγκοι σε σχήματα ορθογωνίων πρισμάτων (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 16).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (ς).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 15-16.

589. Θέση: Τίρυνθα, ακρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, βιομικρικός-βιοπελμικρικός, με απολιθώματα μικροοργανισμών (βενθονικών τρηματοφόρων, φυκών κ.ά.) (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 88-89).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κυκλώπεια τείχη Τίρυνθας και στο εσωτερικό της ακρόπολής της (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 88).

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη-βαθμίδες από την εξόρυξη (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 88, εικ. 4).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ZANGGER 1992, 116-117· ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 88-89.

590. Θέση: Τίρυνθα, λόφος Προφήτη Ηλία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ερυθροκάστανος και υπόλευκος, βιομικρικός, με βιογενή απολιθώματα (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 91-93)· κροκαλοπαγές πέτρωμα (HIGGINS - HIGGINS 1996, 47).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη και κτήρια ακρόπολης Τίρυνθας (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 91)· κατώφλια και παραστάδες κτηρίων αρχαίας

Τίρυνθας (HIGGINS -HIGGINS 1996, 47).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HIGGINS - HIGGINS 1996, 47· ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 91-93.

591. Θέση: Τροιζήνα, Διαβολογέφυρο.

Παράμετροι θέσης: Θέση GPS: α) 37° 29' 50,34" Β, 23° 21' 50,40" Α, β) 37° 29' 50,40" Β, 23° 21' 04,80" Α, υψόμετρο 142 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ίσως στον παρακείμενο ελληνιστικό Πύργο του Διατειχίσματος.

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα εξόρυξης πλίνθων· οπές σφηνών· οδός λαξευμένη στο βράχο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο· εντοπίστηκε από Ειρ. Πουπάκη.

592. Θέση: Φούρνοι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1,5 χλμ. ΝΑ του χωριού, στο μονοπάτι που οδηγεί από τους Φούρνους στις Πόρτες.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εξόρυξης λιθοπλίνθων (μήκ. 1,10-1,32, ύψ. 0,54-0,59 μ.)· αυλάκωση· ίχνη σφηνών (JAMESON et al. 1994, 533).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνορρωμαϊκή εποχή (JAMESON et al. 1994, 533).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: JAMESON et al. 1994, 303, 533.

B. ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

593. Θέση: Άνω Δολιανά, Αλεπότρυπες και Ψοφιαίκα (εικ. 21).

Παράμετροι θέσης: Λίγα χλμ. ΒΔ του χωριού Άνω Δολιανά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό «με τόνο προς το κυανότερο ή ανοικτοκυανότερο» (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 232).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ως δομικός λίθος και σπανιότερα στη γλυπτική (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 232). αρχαϊκός δωρικός ναός στο Μαυρίκι (RAAFLAUB - VAN WEES 2013, κεφ. 13, σημ. 16). κλασικός ναός Αθηνάς Αλέας στην Τεγέα (FORSÉN et al. 1999, 185. κατά χώραν στο λατομείο σφόνδυλος κίονα για το ναό: NORMAN 1984, 172-173, σημ. 14, άνευ αυτοψίας). ανωδομή αρχαϊκών ναών του Προφήτη (Άγιου ;) Ηλία στην Ασέα και της Αθηνάς και Ποσειδώνα στη Βίγλα (FORSÉN et al. 1999, 185). ναός Απόλλωνα στις Βάσες Φιγαλείας (COOPER - KELLY 1996, 115-116). έπαυλη Ηρώδη Αττικού στη Λουκού (GRAINDOR 1915, 412). επιτύμβιες και αναθηματικές στήλες της ευρύτερης περιοχής (EAM αρ. 55, 215-217: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 82, 513. FOUGÈRES 1888, 376) κ.ά. **Ίχνη λατόμησης:** Ορθογώνια ίχνη σφηνών και στις δύο θέσεις (WÆLKENS et al. 1988, 91, εικ. 1). Καλύτερα σωζόμενα ίχνη στην κορυφή του λόφου Αλεπότρυπες, όπου τα σύγχρονα λατομεία (π.χ. επτά συνεχόμενες ορθογώνιες υποδοχές σφηνών, διαστ. 2 × 5 × 12/13 εκ.). τμήμα αναγλύφου (;)· σπή ανάσχεσης (11 × 14 εκ.), προφανώς στην πορεία της οδού καταβίβασης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Σφόνδυλος κίονα για το ναό (NORMAN 1984, 172-173, σημ. 14: non vidimus). πλίνθοι στη θέση Ψοφιαίκα (διαστ.: α) 95 × 51 × 33 εκ., βάθ. εντορμίας 3 εκ., μήκ. εντορμίας: 10 εκ., β) 140 × 65 × 50 εκ., γ) 90 × 55 εκ., πλ. αύλακας 25 εκ.)· υπέρθυρο πυλίδος (85 × 95 × 95 × 85 εκ., ύψ. καμάρας 95, πάχ. 50 εκ.)· πλίνθος στο ρέμα· σταχτιά λατύπη· ημίεργο αντικείμενο (αγγείο ή γούρνα).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Καταστροφή λατομείου εξ αιτίας σύγχρονης λειτουργίας.

Παρατηρήσεις: Δεν έχει διαπιστωθεί με φυσικοχημικές αναλύσεις η χρήση του μαρμάρου Δολιανών εκτός Τεγεατικής (ROY 1999, 373, σημ. 116). Εξαφάνιση αρχαίων ιχνών από σύγχρονη εξόρυξη των ενεργών λατομείων.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 232.

594. Θέση: Γόρτυνα, αρχαία ακρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2,5 χλμ. ΒΑ του Ατσιλόχου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος φαιός, λεπτόκοκκος με φλεβώσεις.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οχύρωση αρχαίας Γόρτυνας.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη απόσπασης λιθοπλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1940, BCH 64-65 (1940), 279. MARTIN 1947, 112.

595. Θέση: Κοτύλιον όρος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, κλιμακωτή εξόρυξη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κύρια μέρη ναού του Απόλλωνα στις Βάσες, εναλλάξ με λευκό μάρμαρο (COOPER 1992-96, I, 98-99. COOPER, υπό έκδοση).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστεροκλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: COOPER 1992-96, I, 98-99. COOPER 2009, 162, εικ. 1.

596. Θέση: Κυνουρία, Άγ. Πέτρος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο σύγχρονο νταμάρι του Παινέση.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, ασβεστίτικο, κρυσταλλικό και λεπτοκοκκώδες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 233· ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 23, σημ. 15).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Στον 19ο αιώνα (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 232).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 232- 234· ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 23, σημ. 15.

597. Θέση: Κυνουρία, παράλιο Άστρος, Άστρα, Κότρωνας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στη Δ πλευρά του Κότρωνα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 70-71, σημ. 189).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στο τείχος του Παράλιου Άστρους (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 70-71, σημ. 189).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η χρονολόγηση του λατομείου προκύπτει από την υπόθεση ότι το τείχος της περιοχής είναι αυτό που έχτισαν οι Αιγινήτες και την κατασκευή του οποίου διέκοψαν οι Αθηναίοι το 424 π.Χ. (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 76-77).

Βιβλιογραφία: ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 70-71, σημ. 189.

598. Θέση: Κυνουρία, Ανθήνη (Νησί Αγίου Ανδρέα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Εντός του περιβόλου και εκτός Ν τμήματός του, σε απόσταση 1.500 μ. περίπου Δ από το δημόσιο δρόμο Παραλίας - Άγ. Ανδρέα,

στη θέση Τσούχλου (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 52).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 52).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πολυγωνικό τείχος της ακρόπολης (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 52).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 5ος-4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η χρονολόγηση του λατομείου συναρτάται με τη χρονολόγηση των τειχών (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 52).

Βιβλιογραφία: ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 52· Φ.Ε.Κ. 361/Α.Α.Π./23.9.2012· Φ.Ε.Κ. 361/Α.Α.Π./23.11.2012.

599. Θέση: Κυνουρία, «Κουφογή».

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία Φούφα, 1 γλμ. ΒΔ της Μονής Λουκούς (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 95, σημ. 296).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 95, σημ. 296). Ασβεστόλιθος, ωχροκίτρινος, μαλακός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στους τοίχους της «υπόστυλης αίθουσας» του συγκροτήματος (ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990, 95, σημ. 296), και σε άλλα κτήρια της Εύας Λουκούς, καθώς και στη θέση «Κουρμέκι», πλησίον των Κάτω Δολιανών, σε ευθεία απόσταση περί το 1 γλμ. από την «Κουφογή», όπου αρχαιότετες ρωμαϊκών και παλαιοχριστιανικών χρόνων.

Ίχνη λατόμησης: Πλίνθοι με περιμετρικές αυλάκες· ίχνη πλατύστομης τυπίδας εντός των αυλάκων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνοιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Εκτεταμένη εξόρυξη, ανεσκαμμένη μικρή περιοχή από την ΛΘ' ΕΠΚΑ. Κατάχωση μετά από γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, ώστε να επεκταθεί υφιστάμενο κτήριο στο εν λόγω ακίνητο.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Το λατομείο εντοπί-

στηκε σε σωστική ανασκαφή της ΛΘ΄ ΕΠΚΑ από τον αρχαιολόγο Γρηγόρη Γρηγορακάκη.

600. Θέση: Λύκαιον όρος, Ιερό Διός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Δία.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Για διάφορες θέσεις εξόρυξης στο Λύκαιον όρος βλ. ROMANO et al. 2012 (υπό εκτύπωση).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: FREEMAN-JORDAN 2007, 7.

601. Θέση: Μαντίνεια, κοντά στο χωριό Μηλιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ άκρη όρους Μπαρμπέρι (HODKINSON - HODKINSON 1981, 265, σημ. 86).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HODKINSON - HODKINSON 1981, 265 (επικαλούνται προφορική πληροφορία του Γ. Σταινχάουερ).

602. Θέση: Μαντίνεια, Χούνη, «Κάψια, Παλαοχώρι ή Καραφωτιά» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ άκρη πεδιάδας Μαντίνειας «κοντά σε τρεις μεγάλες καταβόθρες» (PRITSCHETT 1968, 51, αρ. 51).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αρχαία πόλη.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος που συνδέθηκε με το λατομείο (ΡΙΚΟΥΛΑΣ 1999, αρ. 7, 300· ROY 1999, 336).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PRITSCHETT 1968, 40, εικ. 8, 51, αρ. 51· HODKINSON - HODKINSON 1981, 265, σημ. 86· ΡΙΚΟΥΛΑΣ 1999· ROY 1999, 335.

603. Θέση: Παλαιόκαστρο, Ταβέρνα.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποκομμένων λιθόπλινθων· ίχνη τύκου· πλίνθοι έτοιμες προς απόσπαση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ 2008, 244 πίν. 56 εικ. 28.

604. Θέση: Παλλάντιο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Άγνωστη η ακριβής θέση του λατομείου.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός λιθαγωγίας σε υψόμετρο 683 μ. (σωζ. μήκ. 37 μ. και πλ. 1,30-2,00 μ.), για τη μεταφορά του λατομημένου υλικού από άγνωστη θέση προς το κεντρικό οδικό δίκτυο της περιοχής, που οδηγούσε στο αρχ. Παλλάντιο (ΦΡΙΤΖΙΛΑΣ 2011, 136-137).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ανασκαφή στο πλαίσιο του έργου «Κατασκευή νέου αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα», στην πεδινή έκταση, γύρω

από το λατομείο του Χόντου (ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 125).

Βιβλιογραφία: ΦΡΙΤΖΙΑΛΑΣ 2011, 136-137· ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 125.

Γ. ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ

605. Θέση: Άμπελος Αιγιαλείας, Γρασιδοτόπια ή Κοκκινιές (όρια των οικισμών Γκουμέικα και Άμπελος) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μεντή, σε 150- 200 μ. από την ανασκαφή και προς τη θάλασσα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οχρωματικός περιβόλος στην ίδια θέση.

Ίχνη λατόμησης: «Λάξευμα στο στήθος του πετρώματος με οριζόντιες και κατακόρυφες αυλακίες, πλ. και βάθ. 6-10 εκ., που αποτελούσε τον οδηγό για την εξόρυξη» (ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ 1994).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Οικιστικά και οχρωματικά λείψανα στην ίδια περιοχή.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ 1994, 238-239· Φ.Ε.Κ. 558/Β/28-6-1995· ΤΟΥΣΧΑΙΣ et al. 1999, 709· BLACKMAN 1999-2000, 44.

606. Θέση: Μαστραντώνη Τριταίας (στην ίδια περιοχή).

Παράμετροι θέσης: Σε υψόμετρο 400 μ. και 35 χλμ. από την Πάτρα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αναφορά σε δύο λατομεία.

Βιβλιογραφία: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ 1995, λ. Μαστραντώνη.

607. Θέση: Τραπεζά Αιγίου (δύο λατομεία).

Παράμετροι θέσης: Κατά μήκος του αρχαίου δρόμου που οδηγούσε από το Αίγιο στην ορεινή Αχαΐα, στη Ρακίτα και σε ορεινές πόλεις της Αρκαδίας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγής λίθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμελιώσεις μνημείων στην Τραπεζά και στο Αίγιο.

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αυλακες· μέτωπα λιθοτομίας.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αναφορά δύο λατομείων.

Βιβλιογραφία: ΒΟΡΔΟΣ 1997, 299· ΒΟΡΔΟΣ 2001, 54.

Δ. ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

608. Θέση: Βαρθολομιά, Σκοτεινό.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κογχυλιάτης λίθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ημικυκλικά και κολουροκωνικά κοψίματα στο βράχο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Θραύσματα πήθων και πλάκες.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ 1998, 237.

609. Θέση: Βαρθολομιά, παραλία Αρκουδίου.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, πορώδης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΙΚΑΤΟΥ 2000, 282.

610. Θέση: Βάσσεις.

Παράμετροι θέσης: 200 μ. ΝΔ και 300 μ. ΒΔ του ναού του Επικούρειου Απόλλωνα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (HIGGINS - HIGGINS 1996, 73).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Επικούρειου Απόλλωνα στις Βάσσεις.

Ύχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Θεμέλια κτηρίων (το ένα διαστ. 11,20 × 5,30 μ.), ίσως χώροι εργαστηρίου γλυπτικής για τα γλυπτά του ναού (CATLING 1973-74, 14).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (430-400 π.Χ. ανέγερση ναού).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CATLING 1973-74, 14. COOPER 1986, 21-34. THEOULAKIS et al. 1988, 661-669. COOPER - KELLY 1996, 98-119. HIGGINS - HIGGINS 1996, 72-73. ΤΖΩΡΤΖΗ 2000, 55.

611. Θέση: Κατάκολο, Αγ. Ανδρέας.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ύχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη· περιμετρικές αύλακες· λιθόπλινθοι έτοιμες προς απόσπασση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: <http://westpeloponnese.blogspot.gr/2011/09/blog-post.html>.

612. Θέση: Κάτω Σαμικόν, λόφος Σταυρός οροσειράς Λαπίθα.

Παράμετροι θέσης: ΒΑ της ακρόπολης του Σαμικού, κοντά στη λίμνη του Καΐαφα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ως οικοδομικό υλικό στα τείχη και στα δημόσια κτήρια της πόλης.

Ύχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αόριστη αναφορά θέσης λατομείου χωρίς περιγραφή ιχνών λατομικής δραστηριότητας.

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1982. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1983. PARIENTE 1990, 746. FRENCH 1990-91, 32. COOPER 2009, 164-165, εικ. 12.

613. Θέση: Ολυμπία, Λούβρο, Καμπέρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 8 χλμ. από το ιερό της Ολυμπίας, κοντά στο χωριό Μουριά, πιθανότατα στην αριστερή όχθη του ποταμού Αλφειού και στα υψηλότερα σημεία, ώστε να διευκολύνεται η μεταφορά του υλικού (ΝΑΚΑΣΗΣ 2004, 152, 158).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λίθος κογχυλιάτης και ψαμμίτης (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Το μεγαλύτερο μέρος του οικοδομικού υλικού των μνημείων της Άλτεως (ναού του Δία και των θησαυρών: ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 69) από κογχυλιάτη, τα ανώτερα αρχιτεκτονικά μέλη από ψαμμίτη των ίδιων λατομείων (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83)· ναοί Αθηνάς στην Αλίφειρα και Λιμνάτιδος Αρτέμιδος στη σημ. Κομποθέκρα Τριφυλλίας (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 69-70).

Ύχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Απολαξευμένοι όγκοι ορθογώνιου σχήματος, μεγάλη ημίεργη λιθόπλινθος· πήλινες κεραμίδες (ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ 2005, 320).

Χρονολόγηση: Πιθανώς αρχαϊκή - ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Απαντητική επιστολή από τη Ζ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Ξ. Αραπογιάννη)· HIGGINS - HIGGINS 1996, 68. Φ.Ε.Κ. 2059/Β/24-11-1999. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 83. ΝΑΚΑΣΗΣ 2004, 152. COOPER 2009, 164.

614. Θέση: Σκυλλουντία, Αηλιάς (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ευρύτερη περιοχή Κρεστένων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λίθος κογχυλιάτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πιθανώς αρχαϊκή - ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΝΑΚΑΣΗΣ 2004, 152.

615. Θέση: Τριφυλλία, αρχ. Λέπρεον (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: http://www.poliskultur.de/120_Arbeitsberichte.html#i-152313560_1152/.

616. Θέση: Τσιπιανά, Μεσοβούνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μεσαιωνικός πύργος στο Μεσοβούνι.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μεσαιωνική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: COOPER et al. 2002· COOPER (υπό έκδοση).

E. ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

617. Θέση: Άγ. Ανάργυροι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βόρεια Αγίων Αναργύρων, Δ Κόρινθος (ROBINSON 1969, εικ. 1.8).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα και κομμένες πλίνθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σύστημα δεξαμένων και αυλάκων λαξευμένων στο βράχο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ROBINSON 1969, 5, εικ. 2, πίν. 11a-b.

618. Θέση: Άγ. Δημήτριος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κορυφή όρους (WISEMAN 1963, εικ. 3.10-11).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαίος, κροκαλοπαγής (WISEMAN 1963, 255).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κλασικό τείχος Αγίου Δημητρίου («transisthmian wall») (WISEMAN 1963, 254-255).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WISEMAN 1963, 250, σημ. 4, 255, 260.

619. Θέση: Ακροκόρινθος (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κάτω από τον Ν τοίχο του ΒΑ κτηρίου στον Ακροκόρινθο (STROUD 1968, 319, πίν. 96.Ο).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, λεπτόκοκκος, μικριτικός (HAYWARD 2003, 30).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ο λίθος παρόμοιος με εκείνον των πλακών του οδοστρώματος της οδού του Λεχαιού.

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα κομμένων πλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή: 5ος αι. π.Χ. ή πρωιμότερο (DWORKOWSKA 1975, 24).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: STROUD 1968, 319, πίν. 92c, 96· DWORKOWSKA 1975, 24· HAYWARD 2003, 30.

620. Θέση: Ακροκόρινθος (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πλησίον του ναού της Δήμητρας και Κόρης (BOOKIDIS-FISCHER 1974, 294, σημ. 55).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BOOKIDIS-FISCHER 1974, 294, σημ. 55.

621. Θέση: Αρχαία Κόρινθος (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ θεάτρου, αμφιθεάτρου, κρήνης Γλαύκης και Ναού Ε (ROBINSON 1976, 204, εικ. 1, Q-Q).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωλιθικός (HAYWARD 2003, 21).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Κορίνθου. Τείχη της πόλης (DWORKOWSKA 1975, 25)· κίονες ναού Απόλλωνα (ROBINSON 1976, 209, σημ. 17· HIGGINS - HIGGINS 1996, 43)· επισκευές ρωμαϊκών χρόνων (ROBINSON 1976, 237).

Ίχνη λατόμησης: Τετράγωνες οπές στο μέτωπο

λατόμησης («Joist holes»: HAYWARD 2003, 22, εικ. 2.5)· οπές ένθεσης σφηνών (ROBINSON 1977, 56-57).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο προγενέστεροι, σημαντικοί για την πόλη δρόμοι, στη θέση του Ωδείου ίσως εξυπηρετούσαν και τις ανάγκες του παρακείμενου λατομείου (BRONEER 1932, 5-10)· διαμόρφωση της Κρήνης Γλαύκης στο μέτωπο του λατομείου (ROBINSON 1976, 210).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε. (Από τον 6ο αι. π.Χ. κ.ε.: ROBINSON 1976, 204 (εικ. 1, Q-Q), 209)²⁶.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πολλές θέσεις λατόμησης, ορισμένες από τις οποίες μήκ. 200 μ. και ύψ. 9,5 μ. (HAYWARD 2003, 22).

Βιβλιογραφία: BRONEER 1932, 4-10, 16-17, 143· DAUX 1963, 726-727· MEGAW 1963-64, 7· CATLING 1974-75, 7-8· DWORKOWSKA 1975, 24-25· ROBINSON 1977, 54-57· WILLIAMS - ZERVOS 1984, 97-98· HIGGINS - HIGGINS 1996, 43· HAYWARD 1999, 91-100· HAYWARD 2003, 21-27, εικ. 2.4-2.6.

622. Θέση: Αρχαία Κόρινθος (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ Ναού Ε.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωλιθικός (HAYWARD 2003, 21).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχ. Κορίνθου (:).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεταγενέστερο δάπεδο από χυτή τοιχοποιία πάνω στον πυθμένα του λατομείου μάλλον για στερέωση επίπεδου ελαιο- ή οινοπιεστηρίου (CATLING 1976-77, 20).

Ευρήματα: Τμήματα ανωδομής κτισμάτων αρχαϊκών και ελληνοιστικών χρόνων στην επίχωση των λατομικών τομών· τμήματα σίμης, ακροκεράμων,

26. Οι θέσεις λατόμησης κοντά στα τείχη χρονολογούνται στον 5ο αι. π.Χ. (DWORKOWSKA 1975, 25). Η εξόρυξη συνεχίστηκε στην περιοχή του Ωδείου έως τα τέλη του 1ου αι. μ.Χ., όταν χτίστηκε το Ωδείο (BRONEER 1932, 143) και διαμορφώθηκε ο χώρος της πλατείας στα νοτιοδυτικά της Γλαύκης (ROBINSON 1977, 54-56) και η ρωμαϊκή αγορά (ROBINSON 1976, 212· βλ. και WILLIAMS - ZERVOS 1984, 97· HAYWARD 2003, 25-26). Για το πρώιμο ρωμαϊκό λατομείο: ROBINSON 1976, 237, πίν. 49b· CATLING 1975-76, 8-9).

κορυφαίων ακροκεράμων· άγαλμα σφίγγας-ακρωτηρίου (CATLING 1972-73, 11).

Χρονολόγηση: Ελληνιστική - ρωμαϊκή εποχή²⁷.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Συνέχεια του προαναφερθέντος λατομείου (ROBINSON 1976, 209, σημ. 17). Επίχωση των τομών του λατομείου κατά την πρόμη ρωμαϊκή περίοδο (ANDERSON 1967, 11).

Βιβλιογραφία: ANDERSON 1967, 2-3· CATLING 1972-73, 11· ROBINSON 1976, 210· CATLING 1976-77, 20· CATLING 1978-79, 10· TOUCHAIS 1979, 553· HIGGINS - HIGGINS 1996, 43.

623. Θέση: Αρχαία Κόρινθος (3) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν σκέλος Γυμνασίου (ΝΑ τμήμα), κάτω από τη θεμελίωση του τοίχου του βάθους της στοάς του Γυμνασίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή με επίχρισμα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WISEMAN 1967B, 421.

624. Θέση: Αρχαία Κόρινθος (4) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ ιερού Ασκληπιού, στις απότομες πλαγιές και στο λόφο, σε απόσταση 600 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, αποσαρθρωμένος (HAYWARD 2003, 30).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο διακόπτεται από ρωμαϊκή οδό.

Βιβλιογραφία: HAYWARD 2003, 29.

625. Θέση: Αρχαία Κόρινθος (5) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κρητικά, Ε.Ο. Κορίνθου-Πατρών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Εγκοπές στους βράχους.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεκροταφείο (4ος αι. π.Χ. - 6ος αι. μ.Χ.)

Ταφικό ρωμαϊκό κτήριο (τέλη Ιου - πρώτο μισό 2ου αι. μ.Χ.)

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μυκηναϊκή - γεωμετρική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ανασκάφηκε κατά την κατασκευή υπόγειας διάβασης κατά πλάτος της Ε.Ο.

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1967, 166.

626. Θέση: Γκουμουραντίτσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2,6 χλμ. από το χωριό Ζευγολατιό, στα σύνορα με Σικυώνα, δυτικά του ποταμού Λογκοπόταμου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο (HAYWARD 2003, 21).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωλιθικός (HAYWARD 2003, 21).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Έκταση λατόμησης 300 × 70 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Αρράβδωτος σφόνδυλος κίονα (διάμ. 1,29, ύψ. 0,98 μ.) με τρεις αγκώνες, σε έναν από τους οποίους επιγραφή ΔΑ [=ΔΑΜΟΣΙΟΝ] (5ος έως 2ος αι. π.Χ.) (LOLOS 2002).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LOLOS 2002, 201-207· HAYWARD 2003, 21· HAYWARD 2004.

27. Η κεραμική της επίχωσης των τομών του λατομείου είναι αρχαϊκής - κλασικής εποχής (ANDERSON 1967, 2). Ωστόσο, η λατόμηση σε αυτό το σημείο θεωρείται ότι ξεκίνησε τον 2ο αι. π.Χ. και διήρκεσε έως το πρώτο τέταρτο του Ιου αι. μ.Χ. (ROBINSON 1976, 210, σημ. 19).

627. Θέση: Εξαμίλια (αρχ. Κρόμνα) (1).

Παράμετροι θέσης: 1 χλμ. ΒΑ χωριού, κατά μήκος οδού προς Κυρά Βρύση. GPS: Ανατολικό πέρασ λατομείων 37° 53' 51,33" Β, 22° 56' 26,16" Α, Δυτικό πέρασ λατομείων: 37° 53' 00,01" Β, 22° 56' 47,80" Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωλιθικός (HAYWARD 2003, 27).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονική (τοπική και εκτός Κορίνθου), 4ου και 3ου αι. π.Χ.· εσωτερικό τείχος Ισθμίας («trans-Isthmian wall»: 480 π.Χ. [TARTARON et al. 2006, 500, 509]).

Ίχνη λατόμησης: Περιοχή εξόρυξης μήκους 4,3 χλμ. με 29 εντοπιζόμενα λατομεία· λάκκοι και τάφροι λατόμησης· περιμετρικές αύλακες (προφορική πληροφορία από Hayward)· σπάνια ίχνη σμίλης ή τύκου· βαθμιδωτές παρειές· σειρές ορθογώνιων οπών (HAYWARD 2003, 27, 28).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός με ίχνη αμαξοτροχιών (HAYWARD 2003, 31) που οδηγούσαν στην οδό «Wiseman αρ. 3», μάλλον ρωμαϊκών χρόνων (TARTARON et al. 2006, 509, σημ. 133)· λαξευτό δωμάτιο με οπαίο, είσοδος από Ν, διάδρομος με αντικρυστές κόγχες (ερμηνεύεται ως θολωτός τάφος από τον WISEMAN 1978, 68). Θέση GPS: 37° 53' 00.01" (Β), 22° 56' 47.80" (Α).

Ευρήματα: Ορθογώνιες και τετράγωνες ημίεργες λιθόπλινθοι· ημίεργη σαρκοφάγος· κίονες (TARTARON et al. 2006, 509).

Χρονολόγηση: Ύστερη αρχαϊκή / πρόωμη κλασική - πρόωμη ελληνοιστική / ρωμαϊκή εποχή (TARTARON et al. 2006, 497-501).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Περίπου 29 θέσεις εξόρυξης σε ευθεία γραμμή 4,3 χλμ. (HAYWARD 2003, 27).

Βιβλιογραφία: WISEMAN 1978, 68· HAYWARD 1996, 215-234· HAYWARD 1999, 91-100· BLACKMAN 1999-2000, 25-26· HAYWARD 2003, 27-28, εικ. 2.7-2.8· TARTARON et al. 2006, σποράδη· Φ.Ε.Κ. 209/Α.Α.Π./3.6.2008.

628. Θέση: Εξαμίλια (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 900 μ. ΒΔ λατομικής θέσης 1.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, αποσαρθρωμένος (HAYWARD 2003, 29).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ρηχές τάφροι λατόμησης (HAYWARD 2003, 29).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HAYWARD 2003, 29.

629. Θέση: Εξαμίλια (3) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 3 χλμ. Β Εξαμιλίων, κοντά στην παλαιά οδό προς Κόρινθο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, αποσαρθρωμένος (HAYWARD 2003, 29).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HAYWARD 2003, 29.

630. Θέση: Ισθμία, μεταξύ Ράχης Σημήτρι και Ράχης Μαρίας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1,5 χλμ. ΝΔ ναού Ποσειδώννα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος ωλιθικός (HAYWARD 2003, 29).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Περιορισμένης έκτασης εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΟΡΑΑΝΔΟΣ 1994, 70· GEBHARD 2001· HAYWARD 2003, 29.

631. Θέση: Κεγχρεές (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στη ΝΑ πλευρά του λόφου Ράχη Σιμήτρη (Κοκκινιά), σε μικρή απόσταση από τη θάλασσα (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 15), ΒΔ της σπηλιάς «του Θαλή» ή «Βόλι», 1 χλμ. ΒΑ σύγχρονου χωριού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, πορώδης, ωλιθικός (HAYWARD 2003, 28· ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 82), πυριτικής και ασβετιτικής σύστασης (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 15).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανωδομή ναού Ασκληπιού· Θόλου· διώροφης στοάς Αβάτου· τρίγλυφοι Γυμνασίου Επιδάφρου (ΕΛΙΟΡΟΥΛΟΣ 1940, 223· ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 15· ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 82).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη και κλιμακωτή εξόρυξη (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 16· HAYWARD 2003, 28-29)· χαράξεις για φάλκες (ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 16)· λατύπη (SCRANTON - RAMAGE 1967, 176)· 7 μικρές οπές ανάσχεσης (SCRANTON - RAMAGE 1967, 176).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρεις φυσικές κοιλότητες, στις δύο ίχνη αρχαίων τοίχων, στην τρίτη ίχνη καύσης και οστά ζώων, ίσως κατοικίες λατόμων· κατάλοιπα κτηρίων· δύο δεξαμενές, που μάλλον δεν σχετίζονται με το παρακείμενο λατομείο· οπές πασσάλων (SCRANTON - RAMAGE 1967, 168, 176, 178-182, εικ. 15).

Ευρήματα: Μελαμβαφές όστρακο, ίσως από πινάκιο, με εγχάρκτη επιγραφή: ΔΥΟΝ (SCRANTON - RAMAGE 1967 1967, 176)· επιγραφή, αναθηματική στον Διόνυσο στα τοιχώματα του λατομείου (TARTARON et al. 2006, 511, σημ. 141)· πολλά όστρακα χρηστικής κεραμικής και δύο τερακόττες του 5ου αι. π.Χ. σε αποθήτη κοντά στο λατομείο (SCRANTON - RAMAGE 1967, 177).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (πρώτο μισό 4ου αι. π.Χ.: SCRANTON - RAMAGE 1967, 182).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SCRANTON - RAMAGE 1967, 167-168, 176-182· DWORAKOWSKA 1975, 25· ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988, 15-16· HAYWARD 2003, 28-29, εικ. 2.9· TARTARON et al. 2006, σποράδη· Φ.Ε.Κ. 53/Α.Α.Π./24.2.2012.

632. Θέση: Κεγχρεές (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β σύγχρονου οικισμού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωλιθικός (HAYWARD 2003, 29).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Περισσότερα του ενός λατομεία.

Βιβλιογραφία: HAYWARD 2003, 29.

633. Θέση: Κεραμιδάκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πρωτοελλαδικός οικισμός.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Καταστροφή τμήματος του πρωτοελλαδικού οικισμού από το λατομείο.

Βιβλιογραφία: WISEMAN 1967α, 24.

634. Θέση: Κλεωνές, νοτιότερο άκρο υψώματος Δρυμονίου (εικ. 22).

Παράμετροι θέσης: Εθνική Οδός Αθηνών-Τριπόλεως, 108ο χλμ. (ύψος Κοντόσταυλου) (MARCHAND 2009, 139, εικ. 11.14).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και εν μέρει υπόγειο (MARCHAND 2009, 153-154, εικ. 24 πάνω - μέση).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (MARCHAND 2002, 258), ιζηματογενής, με μικρό ποσοστό μαργακίων προσμίξεων (ΠΑΧΥΤΙΑΝΝΗ-ΚΑΛΟΥΔΗ 1991).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Δία στη Νεμέα (δεύτερο μισό 4ου αι. π.Χ. και ίσως και ο παλαιότερός του: MARCHAND 2002, 274, σημ. 75 και 76). Εξαγωγή διά μέσου λιμανιού Κεγχρεών.

Ίχνη λατόμησης: Περιοχή εξόρυξης 1,70 × 2,75 χλμ. (πάνω από 1 τ.χλμ.)· 11 λατομικές περιοχές

με 200 περίπου λατομεία· οριζόντια, βαθμιδωτή-κλιμακωτή εξόρυξη (ΠΑΧΥΤΙΑΝΝΗ-ΚΑΛΟΥΔΗ 1991· MARCHAND 2002, 259)· δοκιμαστικές τομές λατόμησης· ίχνη της τεχνικής της ιχθυάκανθας και τεχνικής *pointillé*· περιμετρικές αύλακες (πλ. περίπου 10-15 εκ.)· ίχνη τύκου, επίπεδης σμίλης, μικρής σμίλης ή επίπεδης –κυρίως στις περιμετρικές αύλακες· πολύ λίγα ίχνη από χρήση σφηνών (MARCHAND 2002, 259-268)· κατακόρυφα μέτωπα με αυλακώσεις καμπύλες ή ημικυκλικές από εργαλεία· ημικυλινδρικά αποτυπώματα σε κατακόρυφα λαξευμένες επιφάνειες (MARCHAND 2002, 294-296).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χώρος εργασίας και συγκέντρωσης λιθοπλίνθων· αρχαίοι δρόμοι με αμαξοτροχιές (MARCHAND 2002, 269, 270), 99 περίπου σημεία με ίχνη οδών που φέρουν αμαξοτροχιές και πάνω από 250 μεμονωμένες αμαξοτροχιές (MARCHAND 2002, κεφ. 4· MARCHAND 2009, 152, σημ. 122) που στην πλειονότητά τους οδηγούν στον κεντρικό δρόμο Κορίνθου-Άργους (MARCHAND 2009, 152)· τρεις σπηλιές, εκ των οποίων η 3η ορθογώνιου σχήματος (3,37 × 2,60/3,00 μ.) με ίχνη λατομικών εργαλείων στις παρειές, κοψίματα και κόγχες (ιερό, χώρος λατρείας), ενώ χαμηλός πάγκος περιτρέπει τις 4 πλευρές (MARCHAND 2002, 269)· τεχνητό, εν είδει σπηλιάς, άνοιγμα με κόψιμο και κόγχες (MARCHAND 2002, 294)· δύο πύργοι επικοινωνίας και προστασίας από τυχόν επιδρομές (MARCHAND 2002, 311-314, 324-327).

Ευρήματα: Ημίεργοι σπόνδυλοι κίωνων και λιθόπλινθοι (MARCHAND 2002, 265, 269)· 12 νομίσματα Σικυώνας (ΠΑΧΥΤΙΑΝΝΗ-ΚΑΛΟΥΔΗ 1991).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - ρωμαϊκή εποχή (MARCHAND 2002, 273-274). Το τμήμα που ανασκάφηκε χρονολογείται από τον 5ο έως τον 3ο αι π.Χ. (MARCHAND 2002, 273).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Σύγχρονη λατόμηση σε ορισμένες θέσεις (MARCHAND 2002, 275). Μερικά λατομεία χρησιμοποιούνταν ως καταλύματα κατά τον 19ο αι. και εξακολουθούν να είναι σε χρήση ως στάνες ή μαντριά (MARCHAND 2009, 153, σημ. 126-127).

Παρατηρήσεις: Έκταση περίπου 1 τ.χλμ. με περισσότερες από 200 μεμονωμένες θέσεις εξόρυξης (MARCHAND 2002, κεφ. 4· MARCHAND 2009,

152)· ανεσκαμμένη μόνο η θέση «Πάτημα Αγίου Βασιλείου» (βλ. παρακάτω)· πιθανή μεταφορά υλικού μέσω λιμανιού Κεγγρεών.

Βιβλιογραφία: ΠΑΧΥΤΙΑΝΝΗ-ΚΑΛΟΥΔΗ 1991· PARIENTE 1991, 856· FRENCH 1990-91, 17, εικ. 7· MARCHAND 2002· MILLER 2005, 54-55, εικ. 31, 160, 170.

635. Θέση: Κυρά Βρύση - Ράχη Μπόσκα - Ράχη Σημήτρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ Κυράς Βρύσης, Β Ράχης Μπόσκα και Ράχης Σημήτρι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, αποσαρθρωμένος (HAYWARD 2003, 30).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HAYWARD 2003, 30.

636. Θέση: Λέχαιο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 750 μ. ΝΔ αρχαίου λιμένος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, βιοκλαστικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Έχει καταστραφεί από τη γέφυρα και την παραλιακή σιδηροδρομική γραμμή Δ Νέας Κορίνθου.

Βιβλιογραφία: HAYWARD 2003, 30.

637. Θέση: Λουτράκι, Μεγάλη Μυλοκοπή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ Περαχώρας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, οριζόντια, επιφανειακή εξόρυξη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ηφαιστειακός λίθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Περιστροφικοί χειρόμυλοι.

Ίχνη λατόμησης: Κυκλικά αποτυπώματα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Πιθανή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Προφορική ενημέρωση από τον αρχαιολόγο Δημήτρη Σωτηράκη και τον αρχιτέκτονα Στέφανο Νομικό.

638. Θέση: Λουτράκι, Περαχώρα, θέση Α και Β (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Η θέση Β βρίσκεται δυτικότερα, σε απόσταση 600 μ. περίπου από τη θέση Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: (Α) Ασβεστόλιθος, βιοκλαστικός (εξόρυξη εκλεκτική, περιορισμένη μόνο στο βιοκλαστικό ασβεστόλιθο και όχι στα υποκείμενα βιοέρματα). (Β) ασβεστόλιθος κογχυλιάτης (ΧΙΩΤΗΣ et al. 2008).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανώς θωράκια Ταφικού Κύκλου Α Μυκητών.

Ίχνη λατόμησης: (Α): μέτωπα εξόρυξης· αύλακες (πλ. 10-15 εκ.) κατά τις φυσικές διακλάσεις του πετρώματος· ίχνη εξόρυξης ορθογώνιων λιθοπλίνθων (2,35 × 1,05, 2,00 × 1,00, 1,90 × 1,18, 0,90 × 0,90, 1,50 × 0,85, 1,90 × 1,09 κ.λπ.), παρόμοιων με εκείνες των θωρακίων του Ταφικού Κύκλου Α και των λίθων της εισόδου στο μνημείο (ΧΙΩΤΗΣ et al. 2008). (Β): εξόρυξη με αποκόλληση ακανόνιστων όγκων που διαμορφώνονταν σε κανονικό σχήμα, με τη βοήθεια τριπτήρων ηφαιστειακού πετρώματος· λατύπες· αυλάκια εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: (Β): τριπτήρας από ηφαιστειακό πέτρωμα (δακίτης από την Αίγινα, τον Πόρο ή τα Μέθανα), παρόμοιος με τριπτήρα από τον χώρο μεταξύ των δύο κύκλων θωρακίων του Ταφικού Κύκλου Α στις Μυκήνες.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: (Α): η μοναδική προσπάθεια εξόρυξης στα ανθρακικά βιοέρματα εγκαταλείφθηκε,

προφανώς λόγω της υψηλής συνεκτικότητας και μηχανικής αντοχής του πετρώματος για τα εργαλεία του λατόμου (μπρούντζινα;). Αυτό αποτελεί ένδειξη ότι τα λατομεία λειτούργησαν με εργαλεία λιγότερο ανθεκτικά από αυτά της εποχής του ναού του Ηραίου, όπου συστηματικά έχουν χρησιμοποιηθεί τα βιοέρματα και μάλιστα για την κατασκευή κίωνων (ΧΙΩΤΗΣ et al. [υπό έκδοση]).

Βιβλιογραφία: ΧΙΩΤΗΣ et al. (υπό έκδοση).

639. Θέση: Μαύρες Σπηλιές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2,3 χλμ. Δ αρχαίας Κορίνθου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωλιθικός (HAYWARD 2003, 19).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: 12 λατομεία σε μήκ. 2 χλμ. βαθμιδωτή εξόρυξη (HAYWARD 2003, 20).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: 12 θέσεις λατόμησης διαφορετικού μεγέθους (HAYWARD 2003, 19).

Βιβλιογραφία: HAYWARD 1999, 91-100· HAYWARD 2003, 19-20, εικ. 2.3.

640. Θέση: Νεμέα, παρά την Εθνική Οδό Αθήνας-Τρίπολης, ύψος Δερβενακίων. Πάτημα Αγίου Βασιλείου.

Παράμετροι θέσης: Θέση GPS: 37°48'13.13"Β, 22°45'27.10"Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστιτικός ψαμμίτης με κοίτες σαθρού πετρώματος ή ακόμα και αργίλου διεσπαρμένης με πολύ σκληρά πετρώματα (MILLER 2000, 134).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Δία Νεμέας.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· περιμετρικές αύλακες· λοξές αυλακώσεις από χρήση ελαφράς τυπίδος με οξεία και με επίπεδη ακμή (FRANCK 2007, 167, εικ. 8)· ίχνη λιθοπρίστη πρίονος (MILLER 2000, 135, εικ. 15)· αποτυπώματα πλινθίδων· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Σφόνδυλος κίονα ναού Διός στη Νεμέα (MILLER 2000, 134, εικ. 13).

Χρονολόγηση: Κλασικής εποχής.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το μόνο ανεσκαμμένο τμήμα από τα λατομεία των Κλεωνών.

Βιβλιογραφία: ΠΑΧΥΤΙΑΝΝΗ-ΚΑΛΟΥΔΗ 1991· MILLER 1992, 9, 131· MILLER 2000, 134-135· COOPER 2009, 162-163, εικ. 3-5.

641. Θέση: Σικυώνα, «Λατομείο 1» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανατολικότερη άκρη Πάνω Κοκκινιάς (LOLOS 2011, 54), μεταξύ οδών 3 και 4, ακριβώς Ν του Βουλευτηρίου (LOLOS 2011, χάρτης 6, «quarry 1»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδόμηση αρχαϊκής και κλασικής πόλης· εξωτερικοί τοίχοι αναλημμάτων Ηραίου Άργους (AMANDRY 1952, 267)· πιθανότατα μνημεία των Δελφών από τον 7ο αι. π.Χ. (BOURGUET 1911, 160· LOLOS 2011, 57, σημ. 202), π.χ. αρχαϊκό τέμενος Αθηνάς (BOUSQUET 1991, 167), θησαυρός Σικυωνίων (LAROCHE - NENNA 1990) κ.λπ., θησαυρός Σικυωνίων στην Ολυμπία (LOLOS 2011, 57, σημ. 203)· ίσως μνημεία Επιδάου (LOLOS 2011, 57, σημ. 204).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 54.

642. Θέση: Σικυώνα, «Λατομείο 2» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αρχαία αγορά (LOLOS 2011, 54), αμέσως Ν της Παλαιστρας στην πορεία της οδού 3 (LOLOS 2011, χάρτης 6, «quarry 2»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 641.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 54.

643. Θέση: Σικυώνα, «Λατομείο 3» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Αρχαίας αγορά (LOLOS 2011, 54), αμέσως Δ της Παλαιστρας και Ν του Θεάτρου, μεταξύ των οδών 2 και 3 (LOLOS 2011, χάρτης 6, «quarry 3»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 641.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 54.

644. Θέση: Σικυώνα, «Λατομείο 4» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανατολικότερη άκρη του πλατώματος, βόρεια από το ρέμα της Μικρής Βρύσης (LOLOS 2011, 54), αμέσως νότια της οδού 1 και δυτικά της οδού 5 (LOLOS 2011, χάρτης 6, «quarry 4»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης (LOLOS 2011, 54).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 54.

645. Θέση: Σικυώνα (5) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κατά μήκος της βορειοδυτικής απόληξης του πλατώματος (LOLOS 2011, 54, 210-211, εικ. 4.35), αμέσως Β της πύλης 7 στην πορεία του τείχους (LOLOS 2011, παρ 6, «Locus 9»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωλιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Χαμηλότερα τμήματα τείχους Σικυώνας· τοιχοποιία Παλαιστρας (LOLOS 2011, 210).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 54.

646. Θέση: Σικυώνα (6) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πεδιάδα ΒΑ της ελληνιστικής πόλης, πολύ κοντά στο αρχαίο λιμάνι (LOLOS 2011, 57, σημ. 201).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωλιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πιθανότατα σε μνημεία των Δελφών από τον 7ο αι. π.Χ. (BOURGUET 1911, 160· LOLOS 2011, 57, σημ. 202), π.χ. στο αρχαϊκό τέμενος της Αθηνάς (BOUSQUET 1991, 167), στο θησαυρό των Σικυωνίων (LAROCHE - NENNA 1990) κ.λπ.

Ίχνη λατόμησης: «Είχε πραγματοποιηθεί επιλεκτική εξόρυξη του ανώτερου στρώματος του ασβεστολίθου αφήνοντας τα κατώτερα στρώματα αδιατάρακτα. Είχαν αποσπαστεί ορθογώνιοι όγκοι μήκους 1,40 μ., πλάτους 0,85 μ. και πάχους 0,50 μ., ενώ είχαν παραμείνει *in situ* μεγάλοι ορθογώνιοι όγκοι, έτοιμοι προς απόσπαση, οι οποίοι οριοθετούνταν από λαξευμένες αυλακώσεις. Το μέγεθος των ορθογώνιων όγκων οδηγεί στο συμπέρασμα ότι πιθανότατα προορίζονταν για το κτίσιμο τείχους ή για την ανέγερση μνημειακού κτηρίου» (ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ 2009, περίληψη).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ανακαλύφθηκε κατά τις εργασίες χάραξης νέας σιδηροδρομικής γραμμής Κορίνθου-Κιάτου.

Βιβλιογραφία: ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ 2009· LOLOS 2011, 57, σημ. 201.

647. Θέση: Σικυώνα (7) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κάτω από τη σκηνή του θεάτρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μαλακός ερυθρωπός ασβεστόλιθος (DWORKOWSKA 1975, 26).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κατασκευή θεάτρου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Υστεροκλασική εποχή: 300-250 π.Χ. (DWORKOWSKA 1975, 26).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DILKE 1948, 162· DILKE 1950, 54-55· DWORKOWSKA 1969, 8-9· DWORKOWSKA 1975, 26· ΜΠΑΛΛΑ 2004.

648. Θέση: Σικυώνα (8) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Θέσεις RS-6 και HS-47, Α της πεδιάδας της Σικυώνας (LOLOS 2011, 54).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωλιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 641.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: LOLOS 2011, 54.

649. Θέση: Σικυώνα (9) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 5 θέσεις εντός της αρχαίας

πόλης (LOLOS 2011, 54).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 641.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: LOLOS 2011, 54.

650. Θέση: Σικυώνα (10) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ της αρχαίας Σικυώνας (θέσεις SP-9) (LOLOS 2011, 54).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 641.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: LOLOS 2011, 54.

651. Θέση: Σικυώνα, Άνω Μελίσι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ τμήμα Σικυώνας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 641.

Ίχνη λατόμησης: Ορυγματοειδές λατομείο (LOLOS 2011, 56).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δεν εξερευνήθηκε λόγω της βλάστησης και των περιφράξεων των αγρών (LOLOS 2011, 56).

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 56.

652. Θέση: Σικυώνα, Προφήτης Ηλίας Βέλου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ των Σαιταΐκων (LOLOS 2011, 56).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 641.

Ίχνη λατόμησης: Ορυγματοειδές λατομείο, με μέτωπο μήκους 40 μ., αργοί λίθοι (λατύπη;) (LOLOS 2011, 56 εικ. 1.35).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Διανοιγμένα στο βράχο φρέαρ και λεκάνη (LOLOS 2011, 56).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 56.

653. Θέση: Σικυώνα, Σαιταΐκα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του χωριού Βέλο, στην άκρη του πρώτου βαθμιδωτού πλατώματος, ΝΔ της πεδιάδος (LOLOS 2011, 54-55).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, κροκαλοπαγής, ωολιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τάφρος και λίθος για τη θεμελίωση του τείχους (Lolos 2011, 54) και ό.π. αρ. 641.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός λατομείου στο βορειότερο ορατό τμήμα του (LOLOS 2011, 55-56, εικ. 1.34) για τη μεταφορά των λίθων προς τα νότια και ως αμαξιτή οδός προς τη Φλοιούντα από την πεδιάδα της Σικυώνας, μέσω των περιοχών του Ελληνοχωριού και της Στιμάγκας (LOLOS 2011, 120, εικ. 3.24).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πιθανότατα η εξόρυξη συνεχιζόταν και Β της οδού, κοντά στο χωριό Ευαγγελίστρια (LOLOS 2011, 56).

Βιβλιογραφία: LOLOS 2011, 54-56.

654. Θέση: Στανοτόπι, ανατολικό πέρας όρους Όνειον (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν παρυφές του όρους (βλ. χάρτη: CARAHER - GREGORY 2006, 338, εικ. 8 «quarried area»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γειτονικές οχυρώσεις.

Ίχνη λατόμησης: Ορύγματα στο βράχο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Υστεροκλασική-ελληνιστική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: CARAHER - GREGORY 2006, 339, εικ. 8.

655. Θέση: Στυμφαλία, Βελατσούρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Στυμφάλου.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· κυκλικό λάξευμα στο οποίο χτίστηκε κυκλικό κτήριο (WOODWARD 1926, 247).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (πριν τον 4ο αι. π.Χ.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WOODWARD 1926, 247. WOODWARD 1928, 191. Chronique des fouilles et découvertes archéologiques dans l'Orient hellénique, *BCH* 48 (1924), 462. *BCH* 49 (1925) 448. *BCH* 50 (1926), 478. *BCH* 52 (1928), 479-480.

656. Θέση: Τιτάνη, ΝΑ της αρχαίας ακροπόλεως (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαία οδός· χώρος για τους εργάτες· πηγάδι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (:).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ίχνη υδάτινου πόρου (ποτάμι ;).

Βιβλιογραφία: WHITLEY et al. 2005-06, 25.

657. Θέση: Τσακίρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν χωριού Άσος, Δ ποταμού Λογκοπόταμου (LOLOS 2002, 202, εικ. 1), στα όρια με τη Σικύονα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος ωλιθικός (HAYWARD 2003, 21).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατομημένες επιφάνειες έκτασης 300 μ. (HAYWARD 2003, 21. LOLOS 2002, 201).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Δεν είναι ξεκάθαρο εάν ο ενεπίγραφος σφόνδυλος κίονα είχε βρεθεί στην Γκουμουραντίτσα (αρ. 626) ή σε αυτή τη θέση εξόρυξης.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η έκταση του λατομείου φθάνει τα 25.000 τ.μ.

Βιβλιογραφία: LOLOS 2002, 201-207. HAYWARD 2003, 21. HAYWARD 2004, 383-405.

658. Θέση: Φενεός, Μπούγα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της οδού Καλύβια-Λυκουριά, στην πεδιάδα Μπούγα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Φενεού.

Ίχνη λατόμησης: Κεκλιμένα επίπεδα για κύλισμα λίθινων όγκων· ίχνη τύκου και βελονιού· κυκλικές οπές σφηνών (διάμ. 6 εκ., ανά διαστήματα 6 εκ.) ή ωοειδείς (διάμ. 3-4 και βάθ. 17 εκ., ανά διαστήματα 4 εκ.)· αποτυπώματα αποσπασμένων πλίνθων (διαστ. 1,20 × 0,80 μ. και 0,80 × 0,80 μ.), αποτύπωμα αποσπασμένου σφηνοειδούς όγκου (διαστ. 11 × 2,50 × 3,50 μ.)· περιμετρικές αύλακες (πλ.

0,07-0,12 μ.) γύρω από μη αποσπασθείσες λιθοπλίνθους (διαστ. 1,22 × 0,78)· 1,28 × 0,80· 1,28 × 0,82· 1,24 × 0,72 και ύψ. 0,54 μ.· πλατιά περιμετρική αύλακα (πλ. 0,20-0,22 μ.), γύρω από πλίνθο (διαστ. 0,56 × 0,87 μ. και ύψ. 0,35 μ.) (KOINER 1999, 248-251).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή-ρωμαϊκή εποχή (KOINER 1999, 252).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πρόκειται για σκόρπιες θέσεις εξόρυξης μέσα στην πεδιάδα (KOINER 1999, πίν. 20).

Βιβλιογραφία: KOINER 1999.

659. Θέση: Φλοιούντας, πεδιάδα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην πλαγιά ενός υψώματος πλησίον του όρους Κουκουγέρα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: TOUCHAIS et al. 1999, 677.

660. Θέση: Χελιωτόμυλος, Λουτρά.

Παράμετροι θέσης: Δ. πέρας λατομείου: GPS 37° 54' 42,75" B, 22° 52' 29,50" A, Α. πέρας λατομείου: 37° 54' 42,95" B, 22° 52' 32,50" A.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Σαρκοφάγοι γειτονικού νεκροταφείου και αρχαϊκό τείχος Κορίνθου (ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 113-114).

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή, οριζόντια εξόρυξη· χαμηλά μέτωπα· αποτυπώματα λιθοπλίνθων· εγκαταλελειμμένες λιθόπλινθοι· αύλακες από χρήση τυπίδας με οξεία απόληξη· τετράγωνες πασσα-

λότρυπες (;)· κυκλικά ορύγματα στο βράχο (για στερέωση ανυψωτικών μηχανών;).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός με κλασικά οδοστρώματα· δεξαμενή με κεραμική 7ου-5ου αι. π.Χ.· αρχαϊκό νεκροταφείο με λαξευτούς και κιβωτιόσχημους τάφους· ταφές σε λάρνακα Δ λατομείου (ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 114).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή εποχή κ.ε. (πάνω από το «δάπεδο» του λατομείου συλλέχθηκε άφθονη αρχαϊκή κεραμική).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο εντοπίστηκε κατά τη διάνοιξη της ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ το 2010 και καταχώθηκε για την έδραση γέφυρας (ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 113).

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Υποδείχθηκε από τον αρχαιολόγο της ΛΖ' ΕΠΚΑ Βασ. Τάσινο. Μνεία: ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 113-114, εικ. 6-8.

ΣΤ. ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ

661. Θέση: Αγία Παρασκευή, Πραταζία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 4 χλμ. Ν Μονεμβασίας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μεσαιωνική οχύρωση Μονεμβασίας.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μεσαιωνική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KALLIGAS 2002, 892, σημ. 43.

662. Θέση: Άγ. Φωκάς (εικ. 23).

Παράμετροι θέσης: Ν της Καστέλλας Μονεμβασίας, Α και Ν υπώρειες του υψώματος (θέσεις GPS: 36° 35' 53,28" B, 23° 03' 27,22" A, 36° 35' 51,21" B, 23° 03' 25,02" A, 36° 35' 53,05" B, 23° 03' 19,82" A).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος», ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μεσαιωνική οχύρωση Μονεμβασίας.

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα αποκομμένων πλίνθων· δωμάτια· υπόγειοι χώροι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μεσαιωνική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: KALLIGAS 2002, 892, σημ. 43· παραπάνω πληροφορίες για το λατομείο από Ηλ. Λιακόπουλο.

663. Θέση: Αμύκλες, Βαφειό-Παλαιοπύργι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στα χωριά Βαφειό και Παλαιοπύργι.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγής.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στο θολωτό τάφο του Βαφειού, ενδεχομένως και σε άλλα μυκηναϊκά μνημεία εντός και εντός Μεσσηνίας, από τη Μεσοελλαδική περίοδο κ.ε. (BANOU - HITCHCOCK 2011, 8).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (BANOU - HITCHCOCK 2011, εικ. 7)· ημικυκλικά και κατακόρυφα λαξεύματα (διάμ. 1,1-1,8 και βάθ. 0,36-1,1 μ.)· αποτυπώματα απόσπασης σφονδύλων κίωνων, με το καλύτερα σωζόμενο διαμ. 0,7 μ.· εγκοπές από λιθοπρίστη πρίονα· ίχνη σμίλης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργη βάση κίονα, παρόμοια με ανάλογες ακρόπολης Μυκηνών και του δωματίου Π της οικίας του Πέτσα (ύψ. 0,15-0,3 μ.), που εδράζεται σε τραπεζιοειδή πλίνθο· κεραμική πρωτοελλαδικής, μυκηναϊκής και μεσαιωνικής εποχής.

Χρονολόγηση: Μυκηναϊκή εποχή (BANOU - HITCHCOCK 2011, 8).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HITCHCOCK - CHARIN 2010, 821, σημ. 25· CHARIN et al. (υπό έκδοση)· BANOU -

HITCHCOCK 2011, 8-9, εικ. 7. <http://chronique.efa.gr/index.php/fiches/voir/2561/> (C. MORGAN)· BANOU - HITCHCOCK (υπό έκδοση).

664. Θέση: Αρχάγγελος, Τηγάνι (ακρωτήριο) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Νότια ακτογραμμή ακρωτηρίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, κατακλυσμένο εν μέρει σήμερα από τη θάλασσα.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη· διαβρωμένα ίχνη εξόρυξης· δυσδιάκριτα αποτυπώματα αποσπασμένων όγκων· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: FLEMMING et al. 1973, 10· ΣΠΟΝΔΥΛΗΣ 1999, 1024· KALLIGAS 2002, 892, σημ. 43.

665. Θέση: Αρχάγγελος, Τηγάνι (ακρωτήριο), Νταλιάνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β ακτογραμμή ακρωτηρίου, μετά το πέρας του ασφαλτοστρωμένου δρόμου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, κατακλυσμένο σήμερα από τη θάλασσα.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη· διαβρωμένα ίχνη εξόρυξης· δυσδιάκριτα αποτυπώματα αποσπασμένων όγκων· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Τα λατομεία εντοπίστηκαν σε βάθ. -2,00 έως -4,00 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας (ΣΠΟΝΔΥΛΗΣ 1999, 1024).

Βιβλιογραφία: ΣΠΟΝΔΥΛΗΣ 1999, 1024· Έργο ΥΠΠΟ 3, 166· BLACKMAN 2000-01, 33· WHITLEY et al. 2006-07, 27.

666. Θέση: Γεφύρι του Κοπάνα (Λατομείο Κλαδά).

Παράμετροι θέσης: Περίπου 5 χλμ. ΒΔ Σπάρτης, σε χαμηλό λόφο, πολύ κοντά και παράλληλα στην Α όχθη του Ευρώτα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (CAVANAGH et al. 1996, 340).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη λατόμηση· τεχνική ιχθυάκανθας· μεγάλες ορθογώνιες λιθόπλινθοι· περιμετρικές αύλακες· οπές για ένθεση σφηνών (CAVANAGH et al. 1996, 336, 340).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Εξέδρα για τη φόρτωση πιθανώς των αποσπασθέντων λιθοπλίνθων (CAVANAGH et al. 1996, 335).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνοιστική εποχή (CAVANAGH et al. 1996, 343).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ARMSTRONG et al. 1992, 298· CAVANAGH et al. 1996, 335-336 (site D83, D84, D87, D50), 339-343 (site E49, E90).

667. Θέση: Ζάρακας (εικ. 27).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ σύγχρονου οικισμού του λιμανιού Ιέρακος (Γέρακας), έξω από την τειχιωμένη πόλη του Ζάρακα, έως τη θάλασσα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· περιμετρικές αύλακες· βαθμιδωτές παρειές, προϊόν της κλιμακωτής εξόρυξης· αποτυπώματα αποσπασθέντων, ορθογώνιων όγκων· απουσία ιχνών εργαλείων, λόγω έντονης διάβρωσης του πετρώματος.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KALLIGAS 2002, 892, σημ. 43· MORGAN et al. 2008-09, 29· ALEVRAS et al. 2009α, 170-171.

668. Θέση: Κροκεές, Ψηφιά.

Παράμετροι θέσης: Στο δρόμο Κροκεές-Στεφανιά, στις πλαγιές του λόφου Ψηφιά. Οι δύο κύριες θέσεις εξόρυξης εντοπίζονται στα υψηλότερα σημεία του λόφου της περιοχής «Βαγένια».

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκεάτης λίθος, λάκαινα λίθος, σμάραγδος λάκαινα, Lapis Lacedaemonius, Porfido Verde Antico. Σκληρός, σκουροπράσινος και πιο σπάνια κιτρινοπράσινος ή ιώδης λίθος με «υπαίθριοχρωμα» πράσινα εγκλείσματα (ανδεσίτης, ηφαιστειακής προέλευσης με φαινοκρυστάλλους αστρίου και κεροστιλβη) (ZEZZA - LAZZARINI 2002, 259).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Προϊστορικά αγγεία και σφραγιδολίθοι (WATERHOUSE - SIMPSON 1960, 106-107, όπου σχετικός κατάλογος ευρημάτων με βιβλιογραφία· WARREN 1969, 132-133)· «Λόφος Στρατηγάκου», όπου μεταβυζαντινός πύργος από κροκεάτη λίθο ως επί το πλείστον· αρχιτεκτονική ρωμαϊκών και βυζαντινών χρόνων (ZEZZA - LAZZARINI 2002, 260-261)· μνημεία Ιταλίας (GIARDINI - COLASANTE 2002, 83)· κατασκευές και κτίσματα (μανδρότοιχοι, ποιμνιοστάσια κ.ά.) νεότερων χρόνων στην περιοχή Κροκεών και στην ευρύτερη περιοχή (Φάρος, Σκάλα κ.λπ.).

Ίχνη λατόμησης: Κωνοειδείς τομές (ZEZZA - LAZZARINI 2002, 262)· σωροί λατύπης στο λόφο ΒΔ της περιοχής «Βαγένια» (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 238).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλοιπα πύργου βυζαντινής περιόδου στην κορυφή του λόφου Ψηφιά (ZEZZA - LAZZARINI 2002, 262).

Ευρήματα: Δύο χάλκινα αγάλματα των Διοσκούρων στο χώρο του λατομείου (Παυσανίας, III, 21, 4· POULSEN-CARLSEN 1991, 235), ωστόσο τέτοια γλυπτά δεν έχουν βρεθεί (LE ROY 1961, 208)· τετράπλευρη βάση από πράσινο κροκεάτη λίθο στην είσοδο του λατομείου (HENZEN 1857, 157-158) με την επιγραφή «Diis Castori et Polluci Sacrum Eudoxus Augusti Dispensator P Rom dedit et dedicavit Imp Caesaris Domitiano» (σύμφωνα με την επιγραφή, αναθέτης στον Κάστορα και στον Πολυδεύκη ήταν ο Εύδοξος, που κατείχε το αξίωμα του Dispensator –Ρωμαίος αξιωματούχος, υπεύθυνος οικονομικής διαχείρισης και μάλιστα για τα έσοδα μίας διοικητικής περιφέρειας [ratio]: POUL-

SEN - CARLSEN 1991, 240. Επομένως, το λατομείο ήταν αυτοκρατορική ιδιοκτησία [ØRSTED 1985], τουλάχιστον την εποχή του Δομιτιανού, που αναφέρει η επιγραφή [POULSEN - CARLSEN 1991, 246]. Σύμφωνα με τον KÄHRSTEDT [1954, 197] το λατομείο ήταν για μικρό διάστημα υπό τοπική εκμετάλλευση· αναθηματικό ναισκόμορφο ανάγλυφο των Διοσκούρων με δύο αμφορείς, ανάμεσά τους επιγραφή στα λατινικά, σήμερα εντοιχισμένο στην κρήνη της κεντρικής πλατείας των Κροκεών (*Expédition de Morée* 1837· POULSEN-CARLSEN 1991, 235· ΑΛΕΥΡΑ 2011, 186, σημ. 14, εικ. 11).

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή (Μεσομινωική ΙΙΙ - Υστερομινωική Ι: WATERHOUSE - SIMPSON 1960, 105-106) και ρωμαϊκή εποχή (CHRIMES 1952, 73· ZEZZA - LAZZARINI 2002, 260).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Κτήρια της περιοχής κατά την Τουρκοκρατία (LE ROY 1961, 207-208, εικ. 1)· οδοφράγματα κατά μήκος του δρόμου Σπάρτης-Γυθείου στα τέλη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου (LE ROY 1961, 207).

Παρατηρήσεις: Δεν υπήρχε συμπαγές πέτρωμα το υλικό συλλεγόταν με τη μορφή ποτάμιων κροκαλών (Πανσανίας, ΙΙΙ, 21, 4, βλ. και ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ 1989, 404-405)· το μοναδικό λατομείο αυτού του λίθου.

Βιβλιογραφία: DUBOIS 1908, 103 όπου και παλαιότερη βιβλιογραφία· ORMEROD 1909-1910, 69· ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1958, 81· WATERHOUSE - SIMPSON 1960, 105-106· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 237-238· DWORAKOWSKA 1975, 125· GNOLI 1988, 141-144· GNOLI 1992, 279-280· WARREN 1992, 285-296· HIGGINS - HIGGINS 1996, 54-55· ZEZZA - LAZZARINI 2002, 259-264· GALLOU 2008, 301-302· Φ.Ε.Κ. 181/Α.Α.Π./ 20.7.2011· Φ.Ε.Κ. 134/Α.Α.Π./ 27.4.2012.

669. Θέση: Μαλέας (ακρωτήριο), Προφήτης Ηλίας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1969, 16.

670. Θέση: Μάνη, Άλικά (θέση Λατομά).

Παράμετροι θέσης: Στον κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο της αρχαίας Καινηπόλεως ή Πόλεως των Ταιναρίων, στην κεντρική πλατεία του χωριού, μέσα στο σύγχρονο οικισμό Άλικά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, λευκόφαιος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδόμηση Καινηπόλεως.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη και βαθμιδωτή εξόρυξη με μέτωπο εξόρυξης, πλ. 30 και ύψ. 10 μ· ίχνη τύκου και τεχνικής ιχθυάκανθας· λατύπη· λίγες οπές σφηνών· περιμετρικές αύλακες γύρω από τους προς απόσπαση όγκους.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Πρώιμη ρωμαϊκή εποχή κ.ε.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LEAKE 1830, 289· CAVANAGH et al. 1996, 305, site LL 200· ΤΣΟΥΛΗ 2007α· ΑΛΕΥΡΑΣ et al. 2009, 171· ΤΣΟΥΛΗ 2012.

671. Θέση: Μάνη, Βάθεια Μούζη, κοντά στο χωριό Έρημος - Κουτρέλα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Μικρής έκτασης λατομικές τομές.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ανάγλυφη παράσταση Ηρακλέους: ΑΛΕΥΡΑΣ et al. 2009α, 173, σημ. 21.

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΣΟΥΛΗ 2007β· ΑΛΕΥΡΑΣ et al. 2009, 173, σημ. 21· ΤΣΟΥΛΗ 2012.

672. Θέση: Μάνη, Διρός, πλησίον του Σπηλαίου Αλεπότρυπα (εικ. 28)

Παράμετροι θέσης: Στο βραχώδες έξαρμα Β της παραλίας δίπλα από το περίπτερο του ΕΟΤ στην είσοδο του σπηλαίου (Θέση GPS: 36° 38' 22,24" Β, 22° 22' 55,07" Α).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποσπασθεισών λιθοπλίνθων· περιμετρικές αύλακες· ίχνη τύκου· ίχνη από χρήση σφηνών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο αβαθείς, δίδυμες, τοξωτές κόγχες λαξευμένες στο κατακόρυφο μέτωπο λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία από τον Ηλία Λιακόπουλο και την Ιωάννα Ευσταθίου, αρχαιολόγους Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας-Σπηλαιολογίας Ν. Ελλάδας.

673. Θέση: Μάνη, Διρός, Φουρνιάτα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΤSOULI 2012.

674. Θέση: Μάνη, Πύργος Διρού, Χαρούδα, Άσπρη Πλάκα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΑ σύγχρονου οικισμού της Χαρούδας. Περίπου 350 μ. ΝΑ του βυζαντινού ναού των Ταξιαρχών και 80-120 μ. ΒΑ του σύγχρονου λατομείου στον κόλπο Λαγκαδάκι (ΤSOULI 2009, 397).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (ΧΙΩΤΗΣ 2001, 561)· λευκόφαιο (ΤSOYLH 2006β· ΤSOULI 2012).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη από εξόρυξη ορθογώνιων λιθοπλίνθων (διαστ. 1,80/2,60/3 × 0,50/0,95 × 0,40/0,70 μ.)· ίχνη από χρήση σφηνών, μάλλον ξύλινων· περιμετρικές αύλακες γύρω από τους υπό απόσπαση όγκους (σώζονται πάνω από 10 παραδείγματα)· ίχνη βελονιού και «ομιλών» (ΤSOULI 2009, 397-398).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεσαιωνικός (ίσως και πρωιμότερος) πλακοστρωμένος δρόμος προς το λατομείο (ΤSOULI 2009, 397).

Ευρήματα: Δύο μη απολαξευθέντες κυκλικόι όγκοι, διαμ. γύρω στα 1,70 μ., πιθανώς σπόνδυλοι κιώνων (ΧΙΩΤΗΣ 2001, 561· ΤSOULI 2009, 397)· ημίεργες λιθόπλινθοι· ημίεργος, μη απολαξευθείς κίονας (μήκ. 2,42, διάμ. 0,42 μ.) (ΤSOULI 2009, 397).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή κ.ε. (με βάση τα ίχνη των σφηνών από τους κλασικούς χρόνους και εξής: ΤSOULI 2009, 398).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Πιθανή. Στην περιοχή εκτεταμένα λατομεία του 20ού αιώνα (ΤSOULI 2009, 397).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Φ.Ε.Κ. 49/Β/5.2.1987· ΧΙΩΤΗΣ 2001, 561· ΤSOULI 2009, 397-399.

675. Θέση: Μάνη, Κιόνια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ ιερού στα Κιόνια, κοντά στο σύγχρονο οικισμό Έξω Νύφι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός (ΜΟΣΧΟΥ 1999, 191).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια ιερού στα Κιόνια (ΜΟΣΧΟΥ - ΜΟΣΧΟΣ 1979, 91· WINTER - WINTER 1983, 5· COOPER 1988, 71).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη και βαθμιδωτή εξόρυξη· βαθμίδες, προϊόν κλιμακωτής εξόρυξης· μεγάλα, ελεύθερα, λαξευμένα επίπεδα, για την πρώτη, αδρή, κατεργασία των όγκων και εξασφάλιση χώρου συγκέντρωσή τους (ΜΟΣΧΟΥ - ΜΟΣΧΟΣ 1979, 89, 90, 191)· αρχαίος, λαξευτός δρόμος σωζ. μήκους περίπου 200 μ. (ΜΟΣΧΟΥ 1999, 191)· σπές

ανάσχεσης λίθινων όγκων (ΜΟΣΧΟΥ - ΜΟΣΧΟΣ 1979, 89).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο δωρικοί ναοί στο ιερό.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΟΣΧΟΥ - ΜΟΣΧΟΣ 1979, 89-91. WINTER - WINTER 1983, 5. COOPER 1988, 71. ΜΟΣΧΟΥ 1999, 190-191, εικ. 39. WHITLEY et al. 2005-06, 41.

676. Θέση: Μάνη, Κουνός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο χωριό Κουνός.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μη αποσπασθέντες σφόνδυλοι.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΣΟΥΛΙ 2012.

677. Θέση: Μάνη, Μέζαπος (1) (εικ. 29).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ του χωριού Μέζαπος, στην περιοχή γύρω από το νότιο μυχό του ομώνυμου κόλπου, η οποία είναι γνωστή ως Φοκαλωτό, πιθανότατα η αρχαία Μέσση.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αρχαία Μέσση.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποσπασθεισών λιθοπλίνθων· περιμετρικές αύλακες· ίχνη της τεχνικής rointillé· ίχνη της τεχνικής της ιχθυάκανθας.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος με ίχνη αρματοτροχιών (WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961, 123).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON

1961, 123. ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ 1994, 46, 55. CAVANAGH et al. 1996, 304, site LL280.

678. Θέση: Μάνη, Μέζαπος (2) (εικ. 30).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο σύγχρονο χωριό Μέζαπος, απέναντι από το Τηγάι. Κύρια εστία λατόμησης στη θέση Σκυλοπόταμος ή Ξερολάγκαδο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λεπτόκοκκο, λευκό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λίγες σχετικά περιμετρικές αύλακες λόγω εκμετάλλευσης κατά τη λατόμηση των φυσικών αρμών του πετρώματος· ίχνη από ένθεση σφηνών· ίχνη τεχνικής rointillé.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένη κατωφερικά επιφάνεια που οδηγεί κατευθείαν στη θάλασσα, πιθανώς γλίστρα.

Ευρήματα: Δύο ημίεργοι μονολιθικοί, αρράβδωτοι κίονες (μήκ. 1,90 και 0,95 μ., διάμ. 35 και 40 εκ. αντίστοιχα)· πολλές ημίεργες λιθόπλινθοι.

Χρονολόγηση: Πιθανώς ρωμαϊκή - πρώιμη βυζαντινή εποχή (με βάση τους ημίεργους κίονες, χωρίς να αποκλείεται πρωιμότερη λειτουργία).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Περιορισμένη εκμετάλλευση κατά τον 20ό αιώνα.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: GORGONI et al. 1992, 155-157. HIGGINS - HIGGINS 1996, 58. BRUNO et al. 1998, 41.

679. Θέση: Μάνη, Οίτυλο (εικ. 31).

Παράμετροι θέσης: Εκατέρωθεν της σύγχρονης οδού που οδηγεί στο Οίτυλο. Το σημαντικότερο μέτωπο του λατομείου βρίσκεται στην ιδιοκτησία Ν. Αλευρά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή και οριζόντια εξόρυξη· πολλά ίχνη από χρήση σφηνών· μη απολαξευθείσες λιθόπλινθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αμαξιτός δρόμος (BÖLTE 1929, 1343).

Ευρήματα: Ημίεργος αρράβδωτος κιονίσκος· λίθινη γούρνα.

Χρονολόγηση: Πιθανώς κλασική - βυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αυτό μαζί με το επόμενο λατομείο αποτελούν ουσιαστικά ένα ενιαίο λατομείο που ανοίχθηκε - επεκτάθηκε για την επισκευή του κάστρου του Οιτύλου επί Φραγκοκρατίας²⁸ και έφθανε από την Τυλιγή έως τα Αλευριάνικα (ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Γιατριανού*).

Βιβλιογραφία: MORRITT, 54-56· ROUQUEVILLE 1827, 596-597· FORSTER 1903-1904, 161· BÖLTE 1929, 1343· CAVANAGH et al. 1996, 300, site LL 154· ALEVRAS et al. 2009α, 171.

680. Θέση: Μάνη, Οίτυλο, Χαμολέος-Ξεροπολύανα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 900 μ. ΝΔ του Οιτύλου. Τρεις θέσεις εξόρυξης: η α' (η μεγαλύτερη διαστ. 12,50 × 12,50 μ., ύψ. 6-7 μ.) στην κορυφή του λόφου, η β' (διαστ. 4,50 × 2,50/3,00 μ. και ύψ. 2,50 μ.) στη Ν κλιτύ του και η γ' στις νότιες υπώρειές του.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαία οχύρωση στη θέση Γέρνοι, αρχαίοι ναοί και κτήρια της περιοχής· βυζαντινοί ναοί περιοχής (Αγίας Μαρίας και Παναγίας στη Νιαμίτσα, στη θέση αρχαίου ναού και οι δύο, της Κοιμήσεως της Θεοτόκου κ.ά.)· επισκευή οχύρωσης Οιτύλου (1250-1262 μ.Χ.) (ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Οίτυλο*)· κτήρια του 19ου-20ού αιώνα και νεότερα της κοινότητας.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα και βαθμιδωτή εξόρυξη· μοτίβο «ιχθυάκανθας» από χρήση του βαρύτερου λατομικού τύκου με μακρύ στειλεό στα μέτωπα της θέσης εξόρυξης α'· περιμετρικές αύλακες γύρω από τις αποσπασθείσες λιθοπλίνθους στο Β μέτωπο της θέσης εξόρυξης α'· μη αποσπασθείσα πλίνθος (διαστ. 0,80 × 0,80 μ.) και λαξευμένη κλίμακα στη ΝΔ γωνία της θέσης εξόρυξης α'· μη αποσπασθείσες λιθοπλίνθοι στη θέση εξόρυξης γ'· συνολικά 22 λιθοπλίνθοι *in situ* (διαστ. 0,70-1,35 × 0,50-0,80 × 0,40-0,70 μ.), μερικές πλήρως

λαξευμένες με περιτένεια.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σε μεταγενέστερους χρόνους μετατροπή της θέσης εξόρυξης α' σε δεξαμενή· δύο αναλημματικοί τοίχοι στο ΝΔ τμήμα του λατομείου, πιθανόν πλατεία ή χώρος λειτουργίας εργαστηρίου λεπτομερέστερης λάξευσης των αποσπασθέντων όγκων· ναός Αγ. Γεωργίου των Στεφανοπουλιάνων, σε ορθογώνιο όρυγμα του λατομείου (ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Εκκλησίες*)· δρόμος μπροστά από την εκκλησία προς τη θέση Απεράτες και Χαμολέος ή Χαμολέος, που θεωρείται ως το ρωμαϊκό λατομείο (ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Εκκλησίες*).

Ευρήματα: Υστερορωμαϊκή - παλαιοχριστιανική κεραμική.

Χρονολόγηση: Υστερορωμαϊκή - παλαιοχριστιανική - βυζαντινή εποχή - Φραγκοκρατία.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: Έχει θεωρηθεί ενιαίο με το λατομείο αρ. 679. Στο «φράγκικο λατομείο» εργάστηκαν εκτός από τους ντόπιους οι «Σλάβοι Μεληγγοί αιχμάλωτοι» (ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Εκκλησίες*).

Βιβλιογραφία: ΤΣΟΥΛΗ 2008· ΤΣΟΥΛΗ 2012· ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Οίτυλο*· ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Εκκλησίες*.

681. Θέση: Μάνη, Πάλυρος-Κουρελοί (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Πόρτο Κάγιο, Α σύγχρονου δρόμου από Πάλυρο προς Κουρελούς, 350 μ. Ν ξενοδοχείου «Paliros village» (ΤΣΟΥΛΗ 2009, 399).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Πράσινο μάρμαρο (cipollino verde tenario) (LAZZARINI 1998, 207-212· ΤΣΟΥΛΗ 2009, 400).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη· ίχνη λατομικού τύκου με κοντό ή μακρύ στειλεό και βελονιού· ίχνη τεχνικής ιχθυάκανθας· περιμετρικές αύλακες· περιορισμένα ίχνη από χρήση σφηνών (ΤΣΟΥΛΗ 2009, 399,400).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ημίεργη πλίνθος με εγχάρακτο το γράμμα «Δ», πιθανή υποδήλωση προορισμού της πλίνθου (ΤΣΟΥΛΗ 2009, 400).

28. Σχετικά με την ταύτιση των διαφόρων οχυρώσεων της Μάνης και της συσχέτισής τους με τα γνωστά από τις πηγές έργα βυζαντινών αυτοκρατόρων και Φράγκων - Τούρκων κατακτητών, βλ. ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ 1996.

Ευρήματα: 10 ημίεργοι κίονες (μήκ. 1,30-1,80 μ. και άνω των 2 μ., διάμ. 0,31-0,40 μ.), ορισμένοι με έξεργες ταινίες (πλ. 0,11-0,15 μ.) στη μία άκρη τους και εγχάρακτες κυκλικές γραμμές σε κανονικά διαστήματα, πιθανόν «οδηγοί» για την τελική επεξεργασία των κιώνων· 17 ημίεργες ορθογώνιες λιθόπλινθοι (1μ. × 0,50 × 0,80 μ.) (TSOULI 2009, 400).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (TSOULI 2009, 400).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Οι εξορυσσόμενοι όγκοι μεταφέρονταν και φορτώνονταν σε πλοιάρια στον κόλπο Βαθύ, στο βυθό του οποίου έχουν εντοπιστεί κίονες (TSOULI 2009, 399).

Βιβλιογραφία: LAZZARINI 1998, 207-212· TSOULI 2006α· TSOULI 2009, 399-400· WARREN 2012, 354, εικ. 9, 390, εικ. 9.

682. Θέση: Μάνη, Πάλυρος-Κουρελοί, Κοκκινογειά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Πόρτο Κάγιο. Ανάμεσα στους λόφους των Μιανών και της Παλύρου προς Κουρελούς. Αμέσως Β όρμου Κινστερνών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Ταιναιρεία λίθος» ή «Lapis Taenarius» ή «Rosso Antico».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. λατομείο αρ. 699.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική, ύστερη κλασική-ελληνιστική, ρωμαϊκή, βυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WARREN 2012, 345-346.

683. Θέση: Μάνη, Σκουτάρι - Παγανέα, Μακρυνά Μούντα (εικ. 31)

Παράμετροι θέσης: Στην περιοχή ανάμεσα στα δύο χωριά, στον όρμο του Σκουταρίου, στον Κάβο του Καψοκόλη (WARREN 2012, 351, εικ. 8).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, ερυθρό

(rosso antico) και λευκό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη βελονιού και τύκου στο μοτίβο της ιχθυάκανθας· φωλεές σφηνών (ορθογώνιες, στενές, επιμήκεις οπές ανάμεσα στις διαφορετικούς χρώματος διαστρώσεις του πετρώματος (WARREN 2012, 354, εικ. 9, 360, 390, εικ. 9).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Εντατική λατόμηση του μαρμάρου κατά τη διάρκεια του 18ου, του 19ου και του 20ού αιώνα (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 234· WARREN 2012, 353-361).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PHILIPPSON-KIRSTEN 1959, 437· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 234· COOPER 1988, 71· LAZZARINI 1990, 237-252· GORGONI et al. 1992, 155-165· ΜΟΣΧΟΥ 1998 et al., 269, σημ. 11· GORGONI et al. 2002, 199-206· WARREN 2012, 353-361.

684. Θέση: Νεάπολη, Αγία Μαρίνα, βραχονησίδα.

Παράμετροι θέσης: Απέναντι από την Αγία Μαρίνα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα από απόσπαση μικρών λιθοπλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δοκιμαστική ή περιστασιακή εξόρυξη.

Βιβλιογραφία: ALEVRAS et al. 2009α, 170.

685. Θέση: Δήμος Μονεμβασίας, Δαιμονιά.

Παράμετροι θέσης: Πλησίον Επιδαύρου Λιμηράς. Ανατολικές υπώρειες χαμηλού υψώματος πάνω στον παραλιακό δρόμο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος υπόλευκος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα από απόσπαση μικρών λιθοπλίνθων· ίχνη «λιθοπρίστη πρίονος».

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ALEVRAS et al. 2009α, 169-170.

686. Θέση: Μποζά (ρέμα), εκβολή (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Ασωπού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτή κλίμακα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική-ελληνιστική εποχή²⁹.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΟΝΔΥΛΗΣ 1999, 1023-24.

687. Θέση: Μποζά (ρέμα), εκβολή (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δήμος Ασωπού. Β κοίτη της εκβολής του ομώνυμου ποταμού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτή κλίμακα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνιστική εποχή. (Η γειτονική περιοχή έως το ρέμα της Πούλιας είναι διάσπαρτη από κλασική - ελληνιστική κεραμική).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΟΝΔΥΛΗΣ 1999, 1023-24.

688. Θέση: Νεάπολη Βοιών, Ανεμόμυλος (εικ. 24).

Παράμετροι θέσης: (Συντεταγμένες ΕΓΣΑ 87: 004-14-895 Α / 040-42-446 Β).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και υπόγειο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποκομμένων πλίνθων· ίχνη τύκου· βραχοσκεπές-δωμάτια.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χώροι διαμορφωμένοι σε δωμάτια· στέγαση μέσω δοκών (έχουν διασωθεί δοκοθήκες στα κατακόρυφα μέτωπα του λατομείου)· σειρά λιθοπλίνθων από υπόστρωμα δαπέδου κτηρίου (;).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο εντοπίστηκε από τον Ηλ. Λιακόπουλο.

689. Θέση: Νεάπολη Βοιών, Βιγκλάφια, «Λατομίον» (εικ. 25).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο χωριό Βίγλες.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ιδιαίτερα ψηλά μέτωπα λατόμησης που σε ορισμένα σημεία σχηματίζουν δωμάτια· ίχνη τυπίδας· ίχνη τεχνικής ιχθυάκανθας· περιμετρικές αύλακες· ίχνη από ένθεση σφηνών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος με ίχνη αρματοτροχιών.

Ευρήματα: Κεραμική μελαμβαφής γύρω από το χώρο των λατομείων.

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή - παλαιοχριστιανική εποχή.

29. Η Καλλιγά αναφέρει στο σημείο αυτό δύο λατομεία. Θεωρούμε ότι πρόκειται για διαφορετική θέση εξόρυξης και ότι πρόκειται για ένα εκτεταμένο λατομείο στην ακτή απέναντι από την Ελαφόνησο.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Από την εποχή της Τουρκοκρατίας κ.ε.

Παρατηρήσεις: Τα «δωμάτια» που σχηματίζουν τα μέτωπα λατόμησης έχουν σήμερα μετατραπεί σε στάνες και μπουστάνια, ενώ είναι πιθανή η χρήση τους ως κατοικιών κατά τον Μεσαίωνα.

Βιβλιογραφία: LEAKE 1830, 508. WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961, 144, 146. DWORAKOWSKA 1969, 13-16. ERVIN 1969, 350. HARDING et al. 1969, 114. WENNER-HERZ 1992, 199-200. CAVANAGH et al. 1996, 312 (site NN 248). HIGGINS - HIGGINS 1996, 56. KALLIGAS 2002, 892, σημ. 43³⁰. ALEVRAS et al. 2009α, 169. MORGAN et al. 2008-09, 29.

690. Θέση: Νεάπολη Βοιών, Τρυπάλια (εικ. 26).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αποτυπώματα αποκομμένων πλίνθων· ίχνη τύκου· λατύπη· περιμετρικές αυλάκες εξόρυξης· μη αποκοπείσες πλίνθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χώροι διαμορφωμένοι σε δωμάτια.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Τμήμα του λατομείου έχει μετατραπεί σε χώρο απόθεσης άχρηστων υλικών.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο, εντοπίστηκε από τον Ηλ. Λιακόπουλο.

691. Θέση: Πάρνωνας, Βαμβακού-Βρέσθena.

Παράμετροι θέσης: Στην κοιλάδα του Οινού-ντος ποταμού ανάμεσα στα δύο Χωριά (LEPSIUS 1890, 34).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, κυανό-

φαιο, χονδρόκοκκο (LEPSIUS 1890, 35).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Σπάρτης (LEPSIUS 1890, 35)· σύγχρονος ενοριακός ναός Παναγίας στα Βρέσθena: <http://www.dimaras.gr/vresthena/history.htm>.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι, σύμφωνα με προφορική μαρτυρία κατοίκου Βρεσθένων: <http://www.dimaras.gr/vresthena/history.htm>.

Παρατηρήσεις: Στο «Laconian Survey» (CAVANAGH et al. 1996, 285, site DD49) σημειώνεται λατομείο λευκού μαρμάρου στην κοιλάδα κοντά στα Βρέσθena, χωρίς όμως παραπομπή στο λατομείο που αναφέρει ο Lepsius. Δεν είναι σαφές αν πρόκειται για δύο διαφορετικά λατομεία, πάντως η περιγραφή των εξορυχθέντων μαρμάρων δεν ταιριάζει.

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 34-35. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 234. ALEVRAS et al. 2009α, 169. MORGAN et al. 2008-09, 29.

692. Θέση: Πάρνωνας, Χρύσαφα, «Γλίστρα» (εικ. 33).

Παράμετροι θέσης: Πλησίον του σημερινού χωριού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, χονδρόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκά γλυπτά Μουσείου Σπάρτης (TOD - WACE 1906, 102).

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα από απόσπαση ορθογώνιων λιθοπλίνθων· ίχνη σφηνών και περιμετρικών αυλάκων γύρω από τις προς απόσπαση λιθοπλίνθους.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

30. Η Καλλιγά αναφέρει στο σημείο αυτό δύο λατομεία. Θεωρούμε ότι πρόκειται για διαφορετική θέση εξόρυξης και ότι πρόκειται για ένα εκτεταμένο λατομείο στην ακτή απέναντι από την Ελαφώνησο.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ALEVRAS et al. 2009α, 169· MORGAN et al. 2008-09, 29.

693. Θέση: Πλύτρα (αρχαία Ασωπός) (εικ. 34).

Παράμετροι θέσης: Σε λοφώδες τμήμα της Α ακτής του όρμου της Ξυλής.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας πόλης Ασωπού· αρχιτεκτονικά μέλη του ιερού της Δήμητρας και της Κόρης στις αρχαίες Ακριές και σε άλλα κτίσματα της ευρύτερης περιοχής, σήμερα στην Αρχαιολογική Συλλογή Γυθείου· οστεοθήκες και αγγεία στο Μουσείο Σπάρτης και στην Αρχαιολογική Συλλογή Γυθείου (ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ALEVRAS et al. 2005).

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή και οριζόντια εξόρυξη· αποτυπώματα αποσπασμένων ογκολίθων· ίχνη από χρήση σφηνών· ίχνη τεχνικής *rointillé* και στο μοτίβο της ιχθυάκανθας· «δωμάτιο»-χώρος λατρείας σε δεύτερη χρήση (μετά την ολοκλήρωση της εξόρυξης) του Ηρακλή, ήρωα-προστάτη των λατόμων· έξι ορθογώνιοι τάφοι λαξευμένοι στο λατομημένο φυσικό βράχο, ο ένας με ανάγλυφο διάκοσμο κατ' απομίμηση σαρκοφάγων (γυρλάντα καρπών στηριγμένη σε ταυροκεφαλές και σε Έρωτα)· λαξευτό κανάλι κοντά στο λατομείο· αρχαία αμαξιτή οδός, Ασωπού-Βοιών (;) με ίχνη αρματοτροχιών (WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961, 139· ΠΙΚΟΥΛΑΣ 1984, 179-182, εικ. 1-4)· βραχοσκεπή κοντά στην οδό· βυζαντινά, ορθογώνια, κτήρια στις παρυφές του λόφου του αρχαίου λατομείου, καμαροσκέπαστα, με κόγχες εσωτερικά.

Ευρήματα: Ανάγλυφο Ηρακλή εντός σχετικά αβαθούς τετράπλευρης κόγχης· θραύσμα λεκάνης μαρμάρινου περιρραντηρίου ρωμαϊκών χρόνων.

Χρονολόγηση: Ελληνιστική, ρωμαϊκή, υστερορωμαϊκή, παλαιохριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CAVANAGH et al. 1996, 310 site

MM 320· CHRISTIEN et al. 2001-2002, 205· ALEVRAS et al. 2009α, 171-177· MORGAN et al. 2007-08, 29.

694. Θέση: Ταίναρο (ακρωτήριο) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ από τον μικρό κόλπο των Αγίων Ασωμάτων και ΒΔ του φάρου στο ακρωτήριο του Ταϊνάρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, σκοτεινό φαιό (GNOLI 1988, 192-193· GNOLI 1992, 160· HIGGINS - HIGGINS 1996, 58· ΧΙΩΤΗΣ 2001, 559)³¹.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ψηφιδωτά αρχαίας πολίχνης «Ταίναρον» (BRUNO - PALLANTE 2002, 174)· πιθανή επαναχρησιμοποίηση πολλών αρχιτεκτονικών μελών από σκοτεινό φαιό μάρμαρο, πιθανότατα του λατομείου της περιοχής, προερχόμενων προφανώς από τον αρχαίο ναό του Ποσειδώνα στον βυζαντινό ναύσκο Αγίων Ασωμάτων (BRUNO - PALLANTE 2002, 174).

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σε κεντρικό σημείο του λατομείου, ακριβώς πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, λαξευμένη εξέδρα, προφανώς για τη συγκέντρωση και τη φόρτωση λατομημένων λιθοπλίνθων σε πλεούμενα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική - ελληνιστική εποχή, ίσως και αργότερα.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Στράβων, *Γεωγραφικά* VIII, 367· Sextus Empiricus I, 14, 130· DUBOIS 1908, 106· COOPER 1988, 68-69· GNOLI 1988, 192-193· GNOLI 1992, 160· HIGGINS - HIGGINS 1996, 58· ΧΙΩΤΗΣ 2001, 559· BRUNO - PALLANTE 2002, 163-176.

695. Θέση: Ταίναρο (ακρωτήριο), Μαρμάρι (1) (άνευ αυτοψίας).

31. Οι BRUNO - PALLANTE 2002, 164, 174 περιγράφουν το μάρμαρο ως μαύρο και το ταυτίζουν μάλλον λανθασμένα με τον «Lapis Taenarius» που αναφέρει ο Πλίνιος.

Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Γλυπτά ναού Επι-
 κούρειου Απόλλωνα στις Βάσες (HERZ et al.
 1982, 270. HERZ et al. 1983. COOPER 1988, 68.
 HIGGINS - HIGGINS 1996, 58. PALAGIA 2002, 378,
 με πρόσφατη αναθεώρηση προέλευσης (από την
 Πάρο) με βάση τις φυσικοχημικές αναλύσεις:
 PALAGIA - PIKE 2009).
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (:).
Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: BÖLTE 1929, 1347. COOPER
 1981, 190-191. HERZ et al. 1982, 270. COOPER
 1986, 21-27. COOPER 1988, 68. COOPER 1992-
 1996. HIGGINS - HIGGINS 1996, 57-58. PALAGIA
 2002, 375-382.

696. Θέση: Ταίναρο (ακρωτήριο), Μαρμάρι (2)
 (εικ. 35).

Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, φαιό, με
 έντονα πράσινα και πορφυρά νερά (COOPER 1988,
 68).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: Δύο μεγάλες λιθόπλινθοι (διαστ. 2 ×
 1,60 × 0,60 μ. και 2,10 × 1,20 × 0,50 μ.), ίσως
 για κατασκευή επιστυλίων· μεγάλος μονολιθικός
 κίονας, μήκ. 3,50 και διάμ. 0,80 μ. (COOPER 1988,
 68).
Χρονολόγηση: Πιθανώς ρωμαϊκή ή παλαιοχρι-
 στιανική εποχή (COOPER 1988, 68).
Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: COOPER 1988, 68. HIGGINS -
 HIGGINS 1996, 58. ΧΙΩΤΗΣ 2001, 559, 561.

697. Θέση: Ταίναρο (ακρωτήριο), Μιανές,
 Αγριοκάμπι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο σύγχρονο οικισμό
 των Μιανών.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, πράσινο
 και πράσινο-λευκό, με φαιού χρώματος νερά (ci-
 rollino verde Tenario).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή-παλαιοχριστιανική επο-
 χή (:).
Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι, ίχνη αερο-
 τρύπανου (WARREN 2012, 354, εικ. 9, 390, εικ.
 9).
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: BRUNO 2002. LAZZARINI 2007β,
 111-117.

698. Θέση: Ταίναρο (ακρωτήριο), Μιανές, Βα-
 θύ Αυλάκι (εικ. 36).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο σύγχρονο οικισμό
 των Μιανών.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, α) πράσι-
 νο και πράσινο-λευκό, με φαιού χρώματος νερά
 (cipollino verde Tenario), όμοιο με cipollino Κα-
 ρύστου (BLÜMNER 1878-1912, 47, σημ. 2. BRUNO
 2002α, 20-21). β) ερυθρό με λευκά νερά (σε μία
 μικρότερη θέση: BRUNO 2002, 21-22).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Οριζόντια λατόμηση· περιμε-
 τρικές αύλακες· ίχνη από χρήση σφηνών (BRUNO
 2002, 20).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη αρχαίου (:) κα-
 τηφορικού δρόμου προς τον κόλπο των Αγίων
 Ασωμάτων (BRUNO 2002, 22).
Ευρήματα: Ημέργες ορθογώνιες λιθόπλινθοι, κατά
 κύριο λόγο μετρίων διαστάσεων (1,50 × 0,64 ×
 0,36 / 1,76 × 0,68 × 0,35 / 1,26 × 0,56 [μέγ. ορα-
 τό] / 0,42 μ.)· τρεις ημέεργοι, μη απολαξυθέντες,
 κίονες (μέγ. ορατό μήκ. 2,74, 2,60, 3,42 μ. και

διάμ. 0,44, 0,34, 0,50 μ.)· σφόνδυλοι πέντε ημίεργων κίωνων (διάμ. 0,34, 0,37, 0,35, 0,44, 0,36 μ.) (BRUNO 2002, 20-21).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή - παλαιοχριστιανική εποχή (BRUNO 2002, 23)³².

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BLÜMNER 1878-1912, 47, σημ. 2· BRUNO 2002, 20-26· ΧΙΩΤΗΣ 2001, 559, 561.

699. Θέση: Ταίναρο (ακρωτήριο), Προφήτης Ηλίας Δημαρίστικων (Λάγια).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Λευκό μάρμαρο με εναλλασσόμενες λευκές και ερυθρές στρώσεις: «ταίναρεία λίθος» ή «Lapis Taenarius» ή «Rosso Antico» (HIGGINS - HIGGINS 1996, 57· ΜΟΣΧΟΥ et al. 1998, 284).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Πρόσοψη θησαυρού Ατρέα στις Μυκήνες (ELLIS et al. 1968· *contra* GALLOU 2008, 302, σημ. 9)· προϊστορικά αγγεία (Μυκητών, Ασίνης, τάφου Βαφειού, μινωικής Κρήτης: WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961, 121, σημ. 44-47, ειδικά σημ. 45, όπου και κατάλογος αντικειμένων)· γλυπτά ύστερης κλασικής και ελληνιστικής περιόδου (TOD - WACE 1906, 136 κ.ε., αρ. 14b, 28, 31)· διακοσμητικά στοιχεία και δαπεδοστρώσεις εκκλησιών κατά τα βυζαντινά χρόνια (ΚΑΛΑΜΑΡΑ et al. 2004, 94)· χρήση του rosso antico κατά τον 19ο και τον 20ό αι. στη Μ. Βρετανία (WARREN 2012).

Ίχνη λατόμησης: Μεγάλοι σωροί λατύπης· ίχνη από ένθεση σφηνών· περιμετρικές αύλακες· ίχνη στο μοτίβο ιχθυάκανθας· ίχνη βελονιού ή τυπίδας (ΜΟΣΧΟΥ et al. 1998, 278, 285).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίοι δρόμοι: α) μικροί δίοδοι για τη μεταφορά και την απόρριψη της λατύπης, β) μικροί δρόμοι για την επικοινωνία των διαφόρων εργοταξίων, που συνδέονταν με τις γ) μεγαλύτερες περιφερειακές οδούς μεταφοράς

και καταγωγής των απολαξυμένων όγκων. Οι οδοί λιθαγωγίας είναι τις περισσότερες φορές λιθόστρωτες και έχουν πάντοτε μικρή κλίση (ΜΟΣΧΟΥ et al. 1998, 274-275, 282-283)· τετράγωνες οπές ανάσχεσης στο φυσικό βράχο, εκατέρωθεν οδού λιθαγωγίας· πολλά κατάλοιπα εγκαταστάσεων (αρχαία εργαστήρια, οικίες, αποθηκευτικοί χώροι, δεξαμενές ομβρίων και ιερό, όπως υποδηλώνει μία κατηγορία κεραμικής: ΜΟΣΧΟΥ et al. 1998, 282).

Ευρήματα: Πλήθος ημίεργων αρχιτεκτονικών μελών κατά χώραν και εντοιχισμένων σε κτήρια της ευρύτερης περιοχής (ΜΟΣΧΟΥ et al. 1998, 277)· δύο ημίεργοι κίονες (μήκ. 2μ., διάμ. 0,50-0,65 μ.) (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 235).

Χρονολόγηση: Προϊστορική, ύστερη κλασική - ελληνιστική, ρωμαϊκή, βυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Εντατική εκμετάλλευση κατά τον 19ο και στις αρχές του 20ού αι. από την εταιρεία Grecian Marbles (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 234).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BLÜMNER 1878-1912, 42-44, όπου και βιβλιογραφία· DUBOIS 1908, 105, όπου και βιβλιογραφία· WATERHOUSE -HOPE-SIMPSON 1961, 119-121· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 234-236· ELLIS et al. 1968· GNOLI 1988, 187-191· LAZZARINI 1990, 237-252· GORGONI et al. 1992, 155-160· GNOLI 1992, 288· WAELKENS et al. 1992, 155-166· ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ 1994, 189-190· HIGGINS - HIGGINS 1996, 57· ΜΟΣΧΟΥ et al. 1998, 267-288· TOUCHAIS et al. 1999, 692· ΧΙΩΤΗΣ 2001, 560· GORGONI et al. 2002, 199-200· ΚΑΛΑΜΑΡΑ et al. 2004, 94, εικ. 6, 56· WHITLEY et al. 2005-06, 41.

700. Θέση: Ταΰγετος, Γοράνοι (λατομείο της «Γυναίκας») (εικ. 37).

Παράμετροι θέσης: Στο δρόμο που οδηγεί από τους Γοράνους στη Γόλα, στη Ν παρεία του υψώματος Άη-Λιας: δύο θέσεις λατόμησης, μία εκτε-

32. Με βάση το είδος του μαρμάρου, που χρησιμοποιήθηκε κυρίως για αρράβδωτους μονολιθικούς κίονες, τις περιμετρικές αύλακες και τη χρήση συγκεκριμένων σφηνών, χαρακτηριστικών λιθοτομίας από τους ρωμαϊκούς χρόνους κ.ε.

ταμένη και μία μικρότερης έκτασης πίσω από την κύρια θέση.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, σκοτεινό φαιό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική Λακωνίας (ΑΛΕΥΡΑ 2002). αρχιτεκτονική αρχαίας Σπάρτης· περιρραντήρια αρχαϊκών χρόνων· τεφροδόχα και άλλα αγγεία κλασικής και ελληνοιστικής εποχής (CARTER - WHITNEY 1988· ΠΟΥΠΙΑΚΗ 2006· ΡΟΥΡΑΚΙ 2011· ΡΟΥΡΑΚΙ [υπό έκδοση]).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη λατόμηση· ελαφρά καμπύλες, επάλληλες, αυλακώσεις από χρήση του τύκου· ίχνη τεχνικής *rointillé*· τρεις παράλληλες, κατακόρυφες, μικρές εγχάρακτες γραμμές και ένας σταυρός: «III +» (μέτρηση ποσότητας εξορυχθέντων λίθων;).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη· ημίεργο κορινθιακό κιονόκρανο ελληνοιστικής εποχής (;)· δύο ημίεργοι κίονες από τη δεύτερη μικρότερη θέση (προφορική πληροφορία) στο προαύλιο του ξενώνα Γ. Κοκκορού.

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - βυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Επαναλειτουργία σε νεότερους χρόνους, σύγχρονες επεμβάσεις με δυναμίτη.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΔΟΥΚΑΣ 1922, 18· BÖLTE 1929, 1333, 1347· COOPER 1988, 72· CAVANAGH et al. 1996, 294 (site HH115)· ΧΙΩΤΗΣ 2001, 560· ΑΛΕΥΡΑ et al. 2006, 110-113· ALEVRAS et al. 2009α, 169· MORGAN et al. 2008-09, 29.

701. Θέση: Ταΰγετος, Πλατυβούνι (εικ. 38).

Παράμετροι θέσης: Ανάμεσα στη Σοχά και στα Ανώγεια.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, σκοτεινό φαιό, σκληρό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή γλυπτική Λακωνίας (ΑΛΕΥΡΑ 2002). αρχιτεκτονική αρχαίας Σπάρτης· αρχαϊκά περιρραντήρια, ελληνοιστικά τεφροδόχα και άλλων ειδών αγγεία κλασικής και

ελληνοιστικής εποχής (CARTER - WHITNEY 1988· ΠΟΥΠΙΑΚΗ 2006· ΡΟΥΡΑΚΙ 2011· ΡΟΥΡΑΚΙ [υπό έκδοση]).

Ίχνη λατόμησης: Λιθοτομία κατακόρυφη και κλιμακωτή· σωροί λατύπης· ίχνη από χρήση σφηνών· ίχνη τεχνικής *rointillé*· ίχνη βελονιού.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαία οδός, λιθόστρωτη, με αμαξοτροχιές· διακλάδωση σε στενότερους λιθόστρωτους δρόμους για σύνδεση διαφόρων θέσεων λατόμησης και εξυπηρέτησης πεζών λατόμων.

Ευρήματα: Ημίεργο γλυπτό, πιθανότατα προτομή ρωμαϊκών χρόνων· σπασμένη ημίεργη μαρμαρινή λεκανίδα με σωζόμενα τα τρία από τα τέσσερα ωτία της· λιθόπλινθοι· τμήμα μεγάλου επιστυλίου· τρεις διαφορετικοί σπόνδυλοι αρράβδωτων κίωνων που θα προορίζονταν για μικρών διαστάσεων κτήρια.

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή, πιθανόν και παλαιότερα.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πάνω από είκοσι θέσεις λατόμησης, με τη μορφή μεγάλων ορυγμάτων συνήθως ημικυκλικού ή ελλειπτικού σχήματος.

Βιβλιογραφία: HIGGINS - HIGGINS 1996, 53· CHRISTIEN - DE LA SANTA 2001-2002, 212-214· ΑΛΕΥΡΑ et al. 2006, 114-120· ALEVRAS et al. 2009α, 169· MORGAN et al. 2008-09, 29.

702. Θέση: Τρίνησα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1 χλμ Δ του χωριού Σκάλα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη φρουρίου στα Τρίνησα (LEAKE 1830, τόμ. 1, 232).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή (;).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: LEAKE 1830, τόμ. 1, 232-233· CAVANAGH et al. 1996, 296 (site JJ 126).

Z. ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

703. Θέση: Άνθεια, Πριονιστά (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Σε μικρή απόσταση από την αρχαία πόλη Θουρία, Β θέσης «Παλαιόκαστρο».

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη (ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ 2002, 83) και άλλα κτήρια αρχαίας Θουρίας (EVELY et al. 2007-08, 40).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος τροχήλατος δρόμος.

Ευρήματα: Απολαξευμένοι ογκόλιθοι ορθογώνιου σχήματος.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ 2002 (γ' έκδοση)· EVELY et al. 2007-08, 40· ενημέρωση από τη Ζ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Ξ. Αραπογιάννη).

704. Θέση: Γαργαλιάνοι, επαρχία Τριφυλλίας (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 7 χλμ. ΒΔ ανακτόρου Πύλου (COOPER 2009, 169, χάρτης εικ. 7).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο και μικρά σπήλαια.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (ηλικίας Ηωκαίνου).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυκηναϊκό ανάκτορο Πύλου και μυκηναϊκός θολωτός τάφος.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μυκηναϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: COOPER et al. 1992, 61-71· COOPER 2009, 163, εικ. 6· DISTLER (υπό έκδοση)· FRANCK 2007, 166-167.

705. Θέση: Γαργαλιάνοι, επαρχία Τριφυλλίας (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκληρός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Βυζαντινή - προεπαναστατική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι, με χρήση παραδοσιακών μεθόδων.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 1094/Β/10.12.1997.

706. Θέση: Ιθώμη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οχρωματικός περίβολος αρχαίας Μεσσήνης, μήκ. 9,5 χλμ.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 240/Α.Α.Π./21.9.2011.

707. Θέση: Θαλάμες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β του χωριού, κατά μήκος του δρόμου (COOPER 1988, 67).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (COOPER 1988, 67).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη της τεχνικής της ιχθυόκανθας (COOPER 1988, 67).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Χαραγμένα γράμματα: «Α», «Κ», «Μ» (COOPER 1988, 67).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PHILIPPSON - KIRSTEN 1959, 436· COOPER 1988, 67.

708. Θέση: Καρδαμύλη, Δήμος Λεύκτρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δυτικές παρυφές οικισμού Αγίας Σοφίας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κοντά σε βυζαντινό ναό και δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 12/ Α.Α.Π./20.1.2009.

709. Θέση: Λάμπαινα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 7 χλμ. ΝΑ της Μεσσήνης, σε βαθύ φαράγγι κοντά στο σημερινό χωριό Λάμπαινα, 25 χλμ. ΒΑ των Γαργαλιάνων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ροδόχροος (ψαμμίτης) (ηλικίας Ηωκαίνου).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μνημειώδες πόδιο ηρώου και οχύρωση αρχαίας Μεσσήνης (150 π.Χ.).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ελληνιστική - ρωμαϊκή εποχή (?).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι, για την αναστήλωση του ηρώου.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: COOPER et al. 1992, 61-71· COOPER 2009, 163-164.

710. Θέση: Μεθώνη, Αγιονούφριος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στα δεξιά του δρόμου προς Πύλο, 2 χλμ. από τη Μεθώνη· κλιτύς και ράχη λόφου.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος», μαλακός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Παλαιοχριστιανικό νεκροταφείο με αρκοσόλια και βυζαντινό ασκητήριο μετά την εγκατάλειψή του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαιότητα.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DAUX 1968, 820· ΠΑΛΛΑΣ 1968, 119· DWORAKOWSKA 1969, 12.

711. Θέση: Μεσσηνιακή Μάνη, Καμπινάρι Πλάττας (εικ. 39).

Παράμετροι θέσης: Οδός Λεύκτρων-Οιτύλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» (ΚΑΛΑΜΑΡΑ et al. 2004, 94).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη λατόμησης και αμαξοτροχιές.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PHILIPPSON - KIRSTEN 1959, 436· DWORAKOWSKA 1969, 13· ΚΑΛΑΜΑΡΑ et al. 2004, 94, εικ. 57.

712. Θέση: Μεσσηνιακή Μάνη, Προάστιο (εικ. 40).

Παράμετροι θέσης: Ράχη, σύγχρονο λατομείο Αδελφών Χιουρέα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λαξευμένοι ογκόλιθοι ορθογώνιου σχήματος.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ενδείξεις για την παρουσία θαλαμωτών τάφων μέσα στο λατομείο.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Σύγχρονο λατομείο στον ίδιο χώρο με το αρχαίο.

Παρατηρήσεις: Λαξευτός μυκηναϊκός θαλαμω-

τός τάφος κοντά στο λατομείο.

Βιβλιογραφία: ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ 1995, 184· ΤΟΥ-
CHAIS et al. 2000, 823· ΚΑΛΑΜΑΡΑ et al. 2004, 94,
εικ. 58· απαντητική επιστολή από τη Ζ' ΕΠΚΑ
(αρχαιολόγος Ξ. Αραπογιάννη).

713. Θέση: Πύλος, Διαλισκάρι-Μαραθούπολη
(άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 500 μ. Ν της θέσης Διαλι-
σκάρι (χάρτης στο ALCOCK et al. 2005, 186, εικ.
20a.Q).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος
(DAVIS et al., 469).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορύγματα για σιλ-

λογή αλατιού· 7 λαξευτοί τάφοι στο βορειότερο
άκρο της θέσης· αρράβδωτοι κίονες και άλλα αρ-
χιτεκτονικά μέλη· λείψανα ρωμαϊκών υποκαύστων
και πολυγωνικής πλίνθινης κατασκευής· ιχθυοδε-
ξαμενή σε άμεση γειτονία (ALCOCK et al. 2005,
186).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή - βυζαντινή εποχή (DA-
VIS et al., 471).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Η χρονολόγηση βασίζεται σε
υστερορωμαϊκά ως επί το πλείστον όστρακα (4ος-
7ος αι. μ.Χ.) της ευρύτερης περιοχής (DAVIS et al.
1997, 471).

Βιβλιογραφία: DAVIS et al. 1997, 469-471, εικ.
28· ALCOCK et al. 2005, 184· Φ.Ε.Κ. 1527/B/15-
11-2001.

XI. ΣΠΟΡΑΔΕΣ

A. ΝΗΣΙΔΑ ΑΛΙΚΟ

714. Θέση: Νησίδα Άλικο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγές (Breccia di Settebasi).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KARAMBINIS - LAZZARINI 2012.

B. ΝΗΣΙΔΑ ΚΟΥΛΟΥΡΙ

715. Θέση: Νησίδα Κουλούρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγές (Breccia di Settebasi).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αναφέρεται η ύπαρξη τριών λατομείων.

Βιβλιογραφία: LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58· KARAMBINIS - LAZZARINI 2012.

Γ. ΝΗΣΙΔΑ ΜΠΑΛΑΞΑ

716. Θέση: Νησίδα Μπαλάξα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο Ν μέρος, προς την Καλαμίτσα.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, με ποικίλες φλεβώσεις (ερυθρές, κυανές, κ.λπ.)· σκυρία ποικίλη λίθος (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Χρήση τύκου· άφθονη λατύπη· μεγάλη κόγχη· απολάξευση λιθοπλίνθων με «rep-dulum» (= πριόνι)· λιθοπλίνθοι «ξεχοντρισμένοι» με χοντρό βελόνι (BRUNO 1998β, 28, 30-31, 33).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένος χώρος φόρτωσης λίθινων όγκων σε πλοιάρια («naves lapidariae») στην ακτή· σπές (πλ. 0,20, βάθ. 0,30 μ.) ανυψωτικής μηχανής («γερανού») στην ίδια θέση (BRUNO 1998β, 31).

Ευρήματα: Πλήθος λιθοπλίνθων· μία σχεδόν στρογγυλή λεκάνη (μήκ. 1,65, πλ. 1,15, βάθ. 0,30 μ.) (BRUNO 1998B, 28, 30, 31, 34).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· BRUNO 1998B, 27-35· LAZZARINI 2007, 161-181.

Δ. ΝΗΣΙΔΑ ΡΗΝΕΙΑ

717. Θέση: Νησίδα Ρήνεια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μαρμάρo, λευκό-φαιο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KARAMBINIS - LAZZARINI 2012.

Ε. ΝΗΣΙΔΑ ΣΚΑΝΤΖΟΥΡΑ

718. Θέση: Νησίδα Σκάντζουρα (αρχ. Σκάνδιρα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι. Απαγορεύτηκε με τη θεσμοθέτηση του εθνικού θαλάσσιου πάρκου.
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: PHILIPSSON et al. 1959, 49. BROWNE 2006/7, 128-133.

ΣΤ. ΝΗΣΙΔΑ ΣΚΥΡΟΠΟΥΛΑ

719. Θέση: Δυολιμνιώνας (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Κοντά στον Δυολιμνιώνα.
Είδος λατομείου: _____
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό με ποικίλες φλεβώσεις (ερυθρές, κυανές, κ.λπ.)· σκυρία ποικίλη λίθος (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ύχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116.

Ζ. ΣΚΥΡΟΣ

720. Θέση: Άγ. Παντελεήμονας (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: _____
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, με ποικίλες φλεβώσεις (ερυθρές, κυανές, κ.λπ.), «mar-mar Scyrium» (LAZZARINI et al. 1999, 120).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ύχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58).
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Η μεταφορά των λατομημένων λίθων κατά τη ρωμαϊκή εποχή γινόταν από το λι-

μάνι του Αγίου Παντελεήμονα (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58).

Βιβλιογραφία: LAZZARINI et al. 1999, 117-123. LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58. LAZZARINI 2007, 161-181.

721. Θέση: Άγ. Φωκάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό με ποικίλες φλεβώσεις (ερυθρές, κυανές, κ.λπ.), «σκυρία ποικίλη λίθος» (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μικρός ναός ρωμαϊκών χρόνων στον κόλπο του Αγίου Φωκά (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Ύχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116.

722. Θέση: Αλόρθο Πουρί και Ασκαλοφόρος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ ακτή, οδός Σκύρου - λιμάνια Μέαλος (Μεγάλος Αιγιαλός) και Αχιλλί.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος» (ψαμμίτης) (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 109).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ύχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος με αμαξοτροχιές· λαξευτή αποβάθρα στη θέση Ασκαλοφόρος (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 109).

Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116. DWORAKOWSKA 1972, 8-9.

723. Θέση: Βουνό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στις Ν παρειές του, στη θέση «Κοπρισιές», κοντά στο μετόχι της Μονής του

Αγίου Γεωργίου στο Κάστρο της Σκύρου και στη θέση «Λεκάνες» (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 113-114).

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, με ποικίλλες φλεβώσεις (ερυθρές, κυανές, κ.λπ.), «σκυρία ποικίλη λίθος» (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112-114).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι, μεγάλοι, κίονες (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 114).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58· LAZZARINI 2007, 161-181.

724. Θέση: Κολώνες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 109).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Διάφοροι ναοί Σκύρου (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ανάλημμα αρχαίας οδού (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Ευρήματα: Δύο γούρνες («γρόναι»): α) εσωτ. διάμ. 92 και βάθ. 40 εκ., τροφοδοτούμενη από υδραγωγείο, β) εξωτ. μήκ. 1,63, εσωτ. μήκ. 1,03, εξωτ. πλ. 1,24 μ., βάθ. κοιλώματος 0,35 μ. και γ) πήλινοι σωλήνες υδραγωγείου για την τροφοδότησή της· εγκαταλελειμμένοι ημίεργοι κίονες (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 109-111).

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Από την αγγλική εταιρεία Marmor Limited (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 109).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: GIRARD 1879, 67· ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58.

725. Θέση: Κολώνες, Λάκους, Δεκατρία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (στα κατώτερα τμήματα του λατομείου), λευκό με γκριζες κηλίδες και κίτρινες φλεβώσεις στα μεσαία και λευκόφαιο στα ανώτερα τμήματα (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη ιχθυάκανθας από το «βαρύ ρωμαϊκό τύκο»· βαθμιδωτή εξόρυξη (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58, 61, εικ. 10).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κίονες ημίεργοι-πλίνθοι (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 61, εικ. 11-12).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58.

726. Θέση: Μαρκέσι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πώρος» (ψαμμίτης;) (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 107).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμελίωση του ναού και ίσως και στον πρώτο πώρινο ναό στην ίδια θέση (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 107).

Ίχνη λατόμησης: Έκταση εξόρυξης 2500 τ.μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος ναός· φρυκτωρία· αρχαίο ελαιοπιεστήριο· τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· DWORAKOWSKA 1972, 7-8.

727. Θέση: Μάρμαρο ή Μάρμαρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην ίδια περιοχή με το λατομείο στις Κολώνες, κοντά στην ακτή Καλαμίτσα (GIRARD 1879, 67).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, με ερυθρές και ιώδεις φλέβες: «marbre, blanc, veiné de rouge ou de lilas, est d'un assez beau grain (GIRARD 1879, 67).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: GIRARD 1879, 67· ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΔΟΥ 2007, 105.

728. Θέση: Ρένες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μικρός κόλπος στα ΝΑ, Α του κόλπου Τρεις Μπουκιές.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112), υπόλευκο-ρόδινο, λατυποπαγές πέτρωμα, με ποικίλλες φλεβώσεις (ερυθρές, κυανές, κ.λπ.) (HIGGINS - HIGGINS 1996, 94).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ο Δέφνερ δεν μπόρεσε να τα επισκεφτεί.

Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· HIGGINS - HIGGINS 1996, 94.

729. Θέση: Πουριά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΑ ακτή.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πώρος» (ψαμμίτης) (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 109).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι τις αρχές του 20ού αι. (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 109).

Παρατηρήσεις: Το λατομείο έχει κατακλυσθεί από θάλασσα (ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΔΟΥ 2007, 105).

Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· DWORAKOWSKA 1972, 8· Φ.Ε.Κ. 23/B/17-1-1990.

730. Θέση: Πεύκο, Επάνω Κολώνες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό, με ερυθρές και ιώδεις φλέβες: «marbre, blanc, veiné de rouge ou de lilas, est d'un assez beau grain (GIRARD 1879, 67). «Σκυρία ποικίλη λίθος» (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (GIRARD 1879, 67· ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: GIRARD 1879, 67· ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· LAZZARINI - CANCELLIERE 2000, 58.

731. Θέση: Τρίστομο, Τρεις Μπουκιές (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Σκυρία ποικίλη λίθος» (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 112-114)· «Marmor Scyrium» (LAZZARINI et al. 1999, 118, 120)· υπόλευκο-ρόδινο, λατυποπαγές πέτρωμα με ποικίλλες φλεβώσεις (ερυθρές, κυανές, κ.λπ.) (HIGGINS - HIGGINS 1996, 94).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μονολιθικοί κίονες και ορθομαρμαρώσεις δημόσιων-ιδιωτικών κτηρίων της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας (GIRARD 1879, 67· ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΔΟΥ 2007, 3, 105).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη τύκου (LAZZARINI et al. 1999, 118).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένη οδός (GIRARD 1879, 67)· πολύ μεγάλη υδατοδεξαμενή, που σχετίζεται με τον ελλιμενισμό των πλοίων

(ΔΕΦΝΕΡ 1923, 114· ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΟΥ 2007, 3).

Ευρήματα: Ημίεργοι κίονες (GIRARD 1879, 67· ΔΕΦΝΕΡ 1923, 115)· τετράγωνοι ημίεργοι όγκοι· πύελος (LAZZARINI et al. 1999, 118).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 114).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι, μέχρι πρόσφατα από την εταιρεία Marmor Limited (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 115).

Παρατηρήσεις: Αναφέρονται τρία λατομεία στην ίδια περιοχή, από τα οποία το ένα συνδέεται με την ακτή διά μέσου βυθισμένου δρόμου (GIRARD 1879, 67).

Βιβλιογραφία: GIRARD 1879, 59-69· ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116· HIGGINS - HIGGINS 1996, 94· LAZZARINI et al. 1999, 117-123· LAZZARINI 2007, 161-181.

732. Θέση: Φούρκα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στις προϊστορικές κατοικίες, στα Ν του Κάστρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκληρός (ψαμμίτης;) (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανέγερση πρώτης πόλης και ανακτόρων (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 104).

Ίχνη λατόμησης: Αυλάκια για την απόσπαση λίθων με τη βοήθεια χονδρών σχοινιών (γέμιζαν τα αυλάκια με άμμο και με τη βοήθεια νερού έσερναν πέρα δώθε τα σχοινιά εν είδει πριονιού, ώστε ο μαλακός λίθος να κόβεται εύκολα: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 104).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φυσικό σπήλαιο, πιθανόν καταφύγιο των λατόμων για προστασία από καιρικά φαινόμενα (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 104).

Ευρήματα: Θραύσματα αγγείων εντός φυσικού σπηλαίου (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 104).

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 104).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ο Δέφνερ υποστηρίζει τη χρήση χονδρών σχοινιών και ξύλινων σφηνών για την απόσπαση των λίθων (ΔΕΦΝΕΡ 1923, 104-105).

Βιβλιογραφία: ΔΕΦΝΕΡ 1923, 102-116.

Η. ΝΗΣΙΔΑ ΨΑΘΟΥΡΑ

733. Θέση: Νησίδα Ψαθούρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Νησάκι βόρεια της Κυρά Παναγιάς.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Προϊστορικοί πελέκεις στη θέση Άγ. Πέτρος Αλοννήσου (DAVIS 1992, 713).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Προϊστορική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DAVIS 1992, 713.

XII. ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

Α. ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

734. **Θέση:** Αιτωλική Χαλκίδα, Παγκάλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ πλευρά λόφου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη αιτωλικής Χαλκίδας.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ 2002, κεφ. 2.3.

735. **Θέση:** Βελούχοβο (αρχ. Κάλλιον), λόφος Κάστρο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Όρια Αιτωλίας-Λοκρίδας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκληρός, παχυστρωματώδης (thickbedded hard limestone: FRENCH 1993-94, 34) φλύσχης.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχος πόλης.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΑΚΗΥΙΖΕΝ 1977, 115-116· FRENCH 1993-94, 34.

736. **Θέση:** Λεπενού, πρόποδες λόφου Πεταλάς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ναού Διός.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, φαιοπράσινος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Στρατίου Διός (στερεοβάτης και ορατά μέρη) και θέατρο του 4ου αι. π.Χ. στην αρχαία Στράτο.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1923, 3· ΚΟΛΩΝΑΣ 1993, 141· ΚΟΛΩΝΑΣ 1994, 242· TOUCHAIS et al. 1999, 723.

737. **Θέση:** Πάλαιρος, Βάρικο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στα Ν της χερσονήσου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αποσπασθείσες πλίνθοι μέσα στη θάλασσα. Η εξόρυξη δημιούργησε τον σημαντικό κόλπο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WHITLEY et al. 2006-07, 34.

738. **Θέση:** Παληοχαλιάς, νοτίως του Αγίου Γεωργίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Απέναντι από τη Λευκάδα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DÖRPFELD 1905, χάρτης: Karte des Sundes zwischen Leukas und Akarnanien, με ένδειξη Palaochalia antike Steinbruch.

739. **Θέση:** Σπαθάρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 4 χλμ. από τη Στράτο και 1 χλμ. από τη Λεπενού (FUNKE 2001, 196).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, λευκός, καλής ποιότητας.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θέατρο του 4ου αι. π.Χ. και άλλα αρχαία κτήρια στην αρχαία Στράτο.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: FUNKE 2001, 196.

740. Θέση: Στράτος, εντός των τειχών (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε υψόμετρο 150 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Πληροφορία από ΣΤ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Λ. Κολώνας).

741. Θέση: Στράτος, όρος Χαρβάτι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 1,5 γλμ. από τη Στράτο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός (ΚΟΛΩΝΑΣ 1991, 163).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Δημόσια κτήρια αρχαίας Στράτου (ΚΟΛΩΝΑΣ 1991, 163).

Ίχνη λατόμησης: Οριζόντιες αυλακώσεις· σφηνοειδείς οπές (ΚΟΛΩΝΑΣ 1991, 163).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ασβεστοκάμινο για καύση απολεπισμάτων, κατεστραμμένο· εκτεταμένα ερείπια αρχαίων κτηρίων, πιθανώς εγκαταστάσεις σχετικές με το λατομείο, στους χαμηλότερους πρόποδες του όρους (ΚΟΛΩΝΑΣ 1991, 163).

Ευρήματα: Τέσσερις τουλάχιστον ημίεργοι αρράβδωτοι κίονες και ένα ημιτελές κιονόκρανο· μεγά-

λη τραπεζιόσχημη πλίνθος, ίσως για ανωδομή κτηρίου (ΚΟΛΩΝΑΣ 1991, 163).

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνοιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δύο θέσεις εξόρυξης.

Βιβλιογραφία: ΚΟΛΩΝΑΣ 1991, 147-148, 163. BLACKMAN 1996-97, 44. BLACKMAN et al. 1997-98, 46.

742. Θέση: Στρούζα (αρχ. Αιγίτιον), Κάστρο.

Παράμετροι θέσης: Δήμος Αποδοτίας, εντός και εκτός των τειχών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχος και κτίσματα στο εσωτερικό του Κάστρου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο, πληροφορία από ΣΤ' ΕΠΚΑ.

B. ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

743. Θέση: Άλιμος, Ο.Τ. που ορίζεται από τις οδούς Στυμφαλίας, Ιωνίας, Παπανδρέου και Επτανήσου (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Υψηλότερος λόφος στο Πανί, κεντρικό αδόμητο σκέλος του λόφου, ΝΔ της οδού Γρανικού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγές πέτρωμα.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΖΑ-ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ 2000, 106. ΡΙΤΤ 2010, 13. Φ.Ε.Κ. 205/Α.Α.Π./ 14.6.2012.

744. Θέση: Άλιμος, Ο.Τ. που ορίζεται από τις οδούς Στυμφαλίας, Ιωνίας, Παπανδρέου και Επτανήσου (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Υψηλότερος λόφος στο Πανί, ΝΔ τμήμα του λόφου κάτω από το Belvedere.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστολιθικό πέτρωμα.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα εξόρυξης κυβόλιθων (λιθοπλίνθων)· ίχνη εργαλείων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλυμα αγροκτηνοτρόφων (στάνη) κατά τη μεσοβυζαντινή περίοδο.

Ευρήματα: Ημίεργοι κυβόλιθοι (λιθόπλινθοι) με προβλήματα συνοχής.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΖΑ-ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ 2000, 105-106, εικ. 17· ΡΙΤΤ 2010, 13-14, εικ. 12· Φ.Ε.Κ. 205/Α.Α.Π./14.6.2012.

745. Θέση: Αργυρούπολη-Ελληνικό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο χώρο εργασιών για τα Ολυμπιακά Έργα, όπου συναντώνται τα όρια τριών αρχαίων Δήμων: Ευωνύμου, Αιξωνής και Αλιμούντος.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα εξόρυξης λιθόπλινθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Αμφορείς και χάλκινα νομίσματα του 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αρχαιολόγος Κ. Καζά (προφορική πληροφόρηση), άρθρο της Δ. Κουντή στην εφημερίδα «Art News» (12.9.11): http://www.artnews.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=1842:2011-09-12-09-19-13&catid=104:archaiologia&Itemid=525.

746. Θέση: Αμφιάλη (Φιλατούρα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Εντός ναυτικής βάσης, ΒΔ από τον κόλπο του Περάματος, πάνω από το ακρωτήριο (WALLACE 1969, 295).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, πειραϊκός (PRITCHETT 1965, 97).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MILCHHOEFER 1895, 31· PRITCHETT 1959, 254· PRITCHETT 1965· WALLACE 1969, 295.

747. Θέση: Αρτέμιδα, συμβολή οδών Βραυρώνος και Ήβης και συμβολή Ρέας και Ήβης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ντεμερτζίδη (Ο.Τ. 1597) και οικ. Μοσχολιού (Ο.Τ. 1596, 50 μ. Α από την ιδιοκτησία Ντεμερτζίδη), 1,5 χλμ. από το ιερό της Βραυρώνιας Αρτέμιδος, στα σύνορα των σημερινών δήμων Μαρκόπουλου και Αρτέμιδος.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος», μαλακός, κιτρινωπός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ιερό Βραυρώνας στην περίοδο της ακμής του (ναός, αναλήμματα, γέφυρα, στοά)· ίδια αποτυπώματα εργαλείων και στις λιθοπλίνθους των αναλημμάτων του ιερού της Βραυρώνας.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε έκταση 600 τ.μ.· κατακόρυφα μέτωπα, ύψ. 4-5 μ.· αύλακες λαξευμένες με πριόνι άνευ οδόντων και με τη βοήθεια άμμου· φωλεές σφηνών μέσα στις αύλακες· ίχνη τύκου στα μέτωπα και στις λιθοπλίνθους (ομάδα Corpus)· μοτίβο ιχθυάκανθας στον τοίχο του υστερορωμαϊκού κτηρίου· κυκλικά και ελλειψοειδή ορύγματα· μεγάλη αύλακα, μήκ. 11,50 μ.· αποτυπώματα αποσπασμένων ορθογώνιων λιθοπλίνθων· λατύπη στα βαθιά ορύγματα εξόρυξης, πάχ. 1-3 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήμα κτίσματος (μάλλον μεταγενέστερου από το λατομείο: υστερορωμαϊκού) με μεγάλη ποσότητα κεραμικής· πίθος στο ΒΑ τμήμα του οικοπέδου· μνημειακός τοίχος με ισόδομη τοιχοποιία στο ΝΔ τμήμα.

Ευρήματα: Πλίνθοι· χρηστική κεραμική (αμφορείς, πρόχοι, λεκάνες, πινάκια)· μελαμβαφής κεραμική (φιαλίδια, κάνθαροι, δύο λύχνοι)· αρκετές αγνύθες· σιδερένια καρφιά· άμορφες μάζες μολύβδου· μολύβδινοι σύνδεσμοι.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: Υστερορωμαϊκό κτίσμα στη θέση του λατομείου, στο οικ. Ντεμερετζίδη. Δεδομένου ότι το οικ. Μοσχολιού απέχει 200 μ. από τη θάλασσα, εικάζεται μεταφορά λίθινων όγκων διά θάλασσης.

Βιβλιογραφία: Μεθοδίου 2005, 164-165· ΣΚΑΡΑΚΗ 2005, 75-78· βλ. και δημοσίευμα εφημερίδας «Τα Νέα», 18.11.2009.

748. Θέση: Βάρη, Πευκωτό (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδόμηση οικισμού, τοίχων, ταφικών περιβόλων στον Δήμο Αναγυρούντος.

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα εξόρυξης λιθόπλινθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: http://www.spray.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=38.

749. Θέση: Βραυρώνα, Πουριά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: «Παρά την θάλασσαν Βραυρώνος από του κτήματος Γεωργίου Παπαγιαννάκου μέχρι του κτήματος του ιατρού Χριστοφίδου και από της θαλάσσιας οδού μέχρι της κορυφής του λόφου» (Φ.Ε.Κ. 75/Β/5.3. 1962). Β πλευρά κόλπου Βραυρώνος, στην οδό προς Λούτσα. Περίπου 500 μ. ΒΑ του ιερού, στους πρόποδες λοφί-

σκου, κοντά στη θάλασσα. Τα λατομεία εκτείνονται στο πρηνές της κλιτύς, σε μήκος 200 μ.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Σε περιορισμένο τμήμα του μέχρι πρόσφατα· αναστήλωση ιερού Αρτέμιδος (ΜΠΟΥΡΑΣ 1967, 22).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης (ΜΠΟΥΡΑΣ 1967, 19).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στοά Βραυρώνας, κτήρια και μικρότερα μνημεία (π.χ. βάθρα αναθημάτων) της περιοχής (ΜΠΟΥΡΑΣ 1967, 19).

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή κλιμακωτή εξόρυξη· περιμετρικές αύλακες· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι (ΜΠΟΥΡΑΣ 1967, 22).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τετράγωνη οπή ανάσχεσης (ΜΠΟΥΡΑΣ 1967, 22).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MILCHHOEFER 1889, 7· Φ.Ε.Κ. 75/Β/5.3.1962· DAUX 1962, 671· ΜΠΟΥΡΑΣ 1967, 19-24.

750. Θέση: Βραυρώνα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: GOETHE 2005, 34-35, εικ. 11α-β.

751. Θέση: Γλυφάδα, ακτή Αστέρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λόφος Μουσών, περιοχή με «καμπάνες» ξενοδοχείου «Αστήρ Παλλάς».

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: «Λατομεύσεις».

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Προϊστορικός οικι-

σμός και λείψανα ελληνιστικών-ρωμαϊκών χρόνων.

Ευρήματα: Προϊστορικά εργαλεία, ειδώλια, κ.ά.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: άρθρο στην εφημερίδα «Τα Νέα», 4.4.2009.

752. Θέση: Ελευσίνα, ακρόπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β πλαγιά λόφου ακρόπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ερυθρός έως τεφρός (σύμφωνα με προσωπικό σημείωμα του Τραυλού: SHOE 1949, 341, σημ. 2).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη και κτήρια Ελευσίνας (TRAVLOS 1949, 144, σημ. 18).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ίχνη χρήσης δυναμίτη (TRAVLOS 1949, 144, σημ. 18).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 119-120. TRAVLOS 1949, 144, σημ. 18. SHOE 1949, 341, σημ. 2. DWORAKOWSKA 1975, 17. HIGGINS - HIGGINS 1996, 31.

753. Θέση: Ελευσίνα, Μαγούλα.

Παράμετροι θέσης: Σε χαμηλό λόφο, Β ιερού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος μελανός, γνωστός ως «ελευσινιακός λίθος» (σύμφωνα με προσωπικό σημείωμα του Τραυλού: SHOE 1949, 341, σημ. 2).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια Ελευσίνας (Τελεστήριο και ανάλημά του, Πεισιστράτειος περίβολος) και Αθήνας (Προπύλαια της Ακρόπολης, Ερέχθειο: ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1958, 73. SHOE 1949, 342 κ.ε.).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: SHOE 1949, 341-352. ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1958, 73.

754. Θέση: Λαύριο, Αγριλέζα (εικ. 41).

Παράμετροι θέσης: Στην περιοχή της αγροικίας κοντά στον πύργο (αγροικία του Τιμησίου: LANGDON - WATROUS 1977 ή «Cliff-Farm»: GOETTE 1994) και προς τα βόρεια, στις πλαγιές και στην κοίτη της κοιλάδας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, με γαλακτώδες χρώμα και γκριζογάλανες φλέβες –ομάδα κυκλαδικών μαρμάρων (GOETTE 1994, 274).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός Ποσειδώνα στο Σούνιο και γειτονικά οικοδομήματα· κτήρια κοιλάδας Αγριλέζας (ταφικοί περίβολοι και δημόσια κτήρια, όπως π.χ. αγορά στην Πούντα Ζέζα)· σπήτια και εργαστήρια στον Θορικό· ναός-τελεστήριο στην κοιλάδα Αδάμη του Θορικού (GOETTE 1991, 214-216. GOETTE 1994, 274-275).

Ίχνη λατόμησης: Σκαμμένα κοιλώματα· ίχνη στρογγυλών εξορύξεων από λατόμηση σφονδύλων κιώνων (διάμ. 0,80-1,00 μ., ύψ. 0,65 έως 0,90 μ.)· περιμετρικές αύλακες εξόρυξης· οπές μακρόστενες για ξύλινες σφήνες (GOETTE 1994, 274)· τεχνική pointillé· ίχνη βελονιού· λατύπη· αύλακες (0,10-0,35 μ.) περιμετρικά των σπονδύλων κιώνων· μη απολαξευθείσες λιθόπλινθοι· κωνικά αποτιμήματα λίθου· τεχνική pointillé (VANHOVE 1994, 41-43).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαία οδός από λατομεία προς το ναό του Ποσειδώνα στο Σούνιο (MILCHHOEFER 1889, 28-29. LEPSIUS 1890, 27. ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ 1894, 241)· πύργοι, «Cliff tower» (VANHOVE 1994, 42, 47. MORRIS -ΡΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ 2005, 174, σημ. 87)· οικίες· μικρό ιερό του Ηρακλή ή της Άρτεμης με δύο ορθογώνιες υποδοχές για στήλες: 0,35 × 0,15 × 0,12 και 0,50 × 0,18 × 0,06 μ. (VANHOVE 1994, 42, 43)· κυκλικά λαξεύματα για ξύλινους πασσάλους στήριξης τράπεζας προσφορών· επιγραφή που αναφέρεται στην Άρτεμη, χωρίς να σχετίζεται άμεσα με το χώρο (VANHOVE 1994, 47-48)· επιγραφές χαραγμένες στην περιοχή των λατομείων και της αγροικίας: ΕΟΥ

KNO | ΛΥΣΑΝ | ΑΙΡΕΦΟ (WOLTERS P.: ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ 1894, 246-247· IG I2, 922· LANGDON - WATROUS 1977).

Ευρήματα: Τμήμα κίονα και ημίεργοι μονολιθικοί κίονες με εξηρημένες περιμετρικές ταινίες στα δύο άκρα τους: ύψ. 0,53-0,78, διάμ. 0,15-0,70 μ. (VANHOVE 1994, 42, 44)³².

Χρονολόγηση: Αρχές 5ου αι. π.Χ. κ.ε. (GOETTE 2000, 91).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MILCHHOEFER 1889, 28-29· LEPSIUS 1890, 27-29· ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ 1894, 241, 246-247· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 214-215· DWORAKOWSKA 1975, 32, 35, 139· LANGDON-WATROUS 1977· GOETTE 1991, 201-222· GOETTE 1994, 273-280· VANHOVE 1994, 40-76· HIGGINS - HIGGINS 1996, 34· GOETTE 2000, 90-91· MORRIS - PADOPOULOS 2005, 174.

755. Θέση: Λαύριο, Θορικός, Στεφάνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στα υψώματα Στεφάνι, στη Δ πλευρά της κοιλάδας Αδάμη, στα Δ του λόφου Μερκάτι και Α του λόφου Σπηλιά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Φαιόλευκος λίθος σαν μάρμαρο» (MILCHHOEFER 1889, 27).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη (VANHOVE 1994, 47).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτηριακό συγκρότημα του 4ου-3ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: Κίονες (α: μήκ. 1,50, διάμ. 0,40· β: μήκ. 3,20, διάμ. 0,97 μ.) (VANHOVE 1994, 47)· επιστύλια (MILCHHOEFER 1889, 27).

Χρονολόγηση: Έως τη ρωμαϊκή εποχή (VANHOVE 1994, 44).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MILCHHOEFER 1889, 27· LEPSIUS 1890, 30· VANHOVE 1994, 44· BLACKMAN 2000-01, 9· ΣΑΛΛΙΩΡΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ 2002, 23.

756. Θέση: Λαύριο, Θορικός, Βελατούρι.

Παράμετροι θέσης: Εντός αρχαίας πόλης Θορικού, Ν ναού Διονύσου και θεάτρου, Δ νεκρόπολης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, κυανότεφο (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 215).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαίο θέατρο Θορικού (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 215).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή διαμόρφωση· οπές (περισσότερες από 30) για ένθεση σφηνών (πλ. 0,08-0,10, βάθ. 0,20 μ.)· σε επτά περιπτώσεις οι οπές ανά ζεύγη (σε απόσταση 0,40-0,50 μ.)· γούρνα λαξευμένη στο φυσικό βράχο (διάμ. 0,55 μ.) (MUSSCHE 1998, 45).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο, σχεδόν τετράγωνο (5 × 5,25 μ.), ίσως ιερό (:), του 5ου αι. π.Χ. (PARIENTE 1990, 716· MUSSCHE 1998, 4).

Ευρήματα: Σιδερένια σφήνα εντός οπής και μία δεύτερη στο δάπεδο του λατομείου (ύψ. 0,026, μήκ. 0,066, πλ. 0,04 μ.) (MUSSCHE 1998, 45).

Επιγραφή: ΣΩΣΙΑ λατομ[ια]..... (τέλη 5ου-αρχές 4ου αι. π.Χ.) (*Thorikos* IX, 150, αρ. 86· MUSSCHE 1998, 45).

Χρονολόγηση: Γεωμετρική - πρωτοβυζαντινή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (MUSSCHE 1998, 45).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 215· Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1988, *BCH* 113.2 (1989), 591· FRENCH 1989-90, 10· MUSSCHE 1998, 45.

757. Θέση: Λαυρεωτική, Καλύβια Θορικού, Θέρμη.

Παράμετροι θέσης: Πρόποδες λόφου Θέρμης.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκληρός, καστανόλευκος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

32. Οι μικρών διαστάσεων κίονες δεν μπορούν να συσχετιστούν με τα ναϊκά οικοδομήματα που παραθέτει ο Goette, αλλά προορίζονταν για τις ανάγκες των εγκαταστάσεων των εργαστηρίων (δεξαμενές και πλυντήρια) του 4ου αι. π.Χ. (VANHOVE 1994, 43-47).

Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα από την εξόρυξη πλίνθων· ίχνη τύκου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μονολιθικός κίονας.

Χρονολόγηση: Κλασική - ρωμαϊκή εποχή (WHITLEY 2002-03, 10).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1997, 85· WHITLEY 2002-03, 10· TOUCHAIS et al. 2000, 774.

758. Θέση: Μαραθώνας, Δρακονέρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κάτω από τον οικισμό των Δικαστών και των Εισαγγελέων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μεταφορά λίθου διά θαλάσσης σε διάφορα σημεία Αττικής και Εύβοιας.

Βιβλιογραφία: ΜΠΑΝΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ 2008, 87-88, εικ. 78.

759. Θέση: Μέγαρα, Λιβάδια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κογχυλιάτης λίθος· «marmor megarense», «lumachella antica» (GNOLI 1845, 114-115).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Σαρκοφάγοι κλασικής εποχής: <http://chronique.efa.gr/index.php/fiches/voir/2214/>· <http://chronique.efa.gr/index.php/fiches/impression/2221/>· αρχιτεκτονικά μέλη

βυζαντινών μνημείων της περιοχής (π.χ. ο ναός Αγίου Αθανασίου στον Κάμπο Μεγάρων: ΣΤΟΥΦΗ - ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΥ 2005, 76, σημ. 14).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ 1935, 761· ΜΠΟΥΡΑΣ - ΜΠΟΥΡΑ 2002, 516.

760. Θέση: Πειραιάς, Ακρόπολη Μουνιχίας, λόφος Προφ. Ηλία (άνευ αυτοψίας)³⁴.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης») (ΚΟΥΖΕΛΙ-ΔΙΜΟΥ 2009, 294).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κιμώνειος πύργος Αθηνάς Νίκης· λυκούργειο ανάλημμα Διονυσιακού Θεάτρου (ΟΡΑΝΔΟΣ 1994, 72)· τείχη Πειραιά (ΚΟΥΖΕΛΙ-ΔΙΜΟΥ 2009, 294).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μετά την εγκατάλειψη του λατομείου ο χώρος οικοδομήθηκε.

Ευρήματα: Πλίνθος με αναθηματική επιγραφή.

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική - πρώιμη ελληνιστική εποχή (4ος-3ος αι.: LANGDON 2000, αρ. 91).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1973, 46-48, εικ. 1, πίν. 32 κ.ε.· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.91· LANGDON 2000, αρ. 91.

761. Θέση: Πειραιάς, Ακτή και οδ. Βύρωνος 39 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

34. Τα λατομεία του Πειραιά, που παρατίθενται εδώ με ξεχωριστό αριθμό καταλόγου το καθένα, μπορούν να συμπεριληφθούν σε ευρύτερες περιοχές εξόρυξης, ενδεχομένως να ενοποιηθούν ως εξής: 762-764, 766-769, 771-774, 776-777, 778-783, 784-786, 790-791, 797-798, 799-801, 802-808, 810-811, 812-814, 815-819, 820-821, 822-823, 824-830, 832-836, 834-835, 836-837, 839-841, 843-845, 848-849, 852-853, 855-857, 862-863, 866-867, 869-871, 873-875, 876-878, 881-882, 886-887, 888-889, 891-895, 896-897, 898-899, 902-904, 905-906, 907-908, 910-912, 914-916, 917-920, 922-923, 925-926, 927-929, 930-932, 935-937. Δεν ήταν δυνατό να περιληφθούν νέες θέσεις εξόρυξης στον Πειραιά, που δημοσιεύθηκαν στο ΑΔ του 2005, 215-228 και το οποίο κυκλοφόρησε λίγο πριν την εκτύπωση του Corpus.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αγωγός.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.18· LANGDON 2000, 18.

762. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ευκλείας 13-15 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Βλ. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (ύψ. βαθμίδων 0,40-0,60 μ.), από βάθ. 0,45 μ. από την επιφάνεια του δρόμου· αποτύπωμα απόσπασης λιθοπλίνθων· αύλακες εξόρυξης πλ. 0,015-0,03 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Εντοπίστηκε κατά τις εργασίες διέλευσης αποχετευτικών αγωγών.

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 31· TOUCHAIS 1984, 745· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.39· LANGDON 2000, αρ. 39.

763. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ευκλείας και οδ. Βύρωνος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Βεϊνόγλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη από 3,60 μ. από το οδόστρωμα της οδ. Βύρωνος έως βάθ. 8,00 μ. σε έξι επίπεδα, βάθ. 0,40-0,60 μ. το καθέ-

να· αύλακες εξόρυξης μήκ. 0,50-0,70 μ. και πλ. 0,15-0,02 μ.· αποτύπωμα απόσπασης πλίνθων (διαστ. 0,60 × 1,60 και 0,60 × 1,20 μ.).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχοι.

Ευρήματα: Ημίεργες πλίνθοι.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 29 κ.ε., πίν. 28α· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.3, εικ. 53· LANGDON 2000, αρ. 3.

764. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ευκλείας και οδ. Σπ. Τρικούπη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου, κοντά στην Ακτή Μιαούλη, οικ. Κονιδάρη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (6 βαθμίδες)· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο δεξαμενές, ένα φρέαρ.

Ευρήματα: 4 λιθόπλινθοι.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 57· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.40· LANGDON 2000, αρ. 40.

765. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ευπλοίας και οδ. Σαλαμινομάχων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ τμήμα πόλης.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65. CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.41· LANGDON 2000, αρ. 41.

766. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ζαΐμη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Πλίνθοι, αποσπασμένες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 44. CATLING 1985-86, 13.

767. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ζαΐμη 60 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 37· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.43· LANGDON 2000, αρ. 43.

768. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ζαΐμη 46-48 και οδ. Θεοτόκη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν. του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικιστική χρήση μετά την εγκατάλειψη του λατομείου· τοίχοι· φρέατα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1997, 37, πίν. 35γ· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.42· LANGDON 2000, αρ. 42.

769. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ζαΐμη 70-72 και Κλεισούρας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Υιών Ν. Επιτρόπουλου - Ε. Χανιώτη Ο.Ε.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Λατόμηση διαγώνια στις οικοδομικές γραμμές, που έφθανε στο κέντρο του ανεσκαμμένου χώρου έως 6,50 μ. βάθος. Δύο κατακόρυφα μέτωπα ύψ. 4,50-4,80 μ., πολλές μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι (διαστ. 1,10 × 0,90, 1,30-1,40 × 0,50-0,60, 1,60-1,65 × 0,70, ύψ. 0,40-0,70 μ.). αύλακες εξόρυξης, πλ. 0,05-0,18 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μία γωνία του λατομείου και τοίχος από αργολιθοδομή (πλ. 0,40, ύψ. 0,20 μ., που αποκαλύφθηκε σε μήκ. 2 μ.) σχημάτιζαν χώρο, διαστ. 0,85 × 1,50 μ., στρωμένο με λίθινες πλάκες· τοίχος επιμελούς κατασκευής (πλ. 0,50 μέγ. σωζ. ύψ. 1,25 μ. και σωζ. μήκ. 3,40 μ.).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεΐα: ΑΞΙΩΤΗ 2005, 215· ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012, 27, εικ. 2.

770. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Θεμιστοκλέους Χατζηκωνσταντή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.2· LANGDON 2000, αρ. 2.

771. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Θεοτόκη 56-58 και οδ. Φαβιέρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικία στο χώρο του λατομείου· τοίχοι· φρέαρ· δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 36· CATLING 1985-86, 10, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.25· LANGDON 2000, αρ. 25.

772. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Θεοτόκη 17 και οδ. Ζαΐμη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου, οικ. Μ. Σακελλαρίδη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ· λαξευτή κλίμακα· οικοδομήματα μετά τη διακοπή χρήσης του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 43· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.23· LANGDON 2000, αρ. 23.

773. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Θεοτόκη 52 και οδ. Μαυρομιχάλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.24· LANGDON 2000, αρ. 24.

774. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Θεοτόκη και οδ. Φαβιέρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Εμ. Παπαδάκη-Α. Μαύρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης, βαθμιδωτή διαμόρφωση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 43· CATLING 1985-86, 10, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.26.

775. Θέση: Πειραιάς, οδ. Αντ. Θεοχάρη και Ιάσονος 43-45 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μπούτου-Ζουγανέλη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη, αυλακώσεις εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή, λαξευτός αγωγός, ύψ. 1 μ.

Ευρήματα: Τεκτονικά σημεία στις αποσπασμένες πλίνθους.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 50· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.61· LANGDON 2000, αρ. 61.

776. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Θεοχάρη και οδ. Ζαΐμη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μόραλλη.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Λατομημένος χώρος 10 × 11 × 1,30 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Στη θέση του λατομείου ορθογώνιο δωμάτιο με αγωγό που ξεκινούσε από λαξευτή δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1982, 41· PARIENTE 1990, 713· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.9· LANGDON 2000, αρ. 9.

777. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Θεοχάρη και οδ. Μ. Μπότσαρη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου, οικ. Καραλή-Τουρτουλή-Γκέχταρ.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Λατομημένος χώρος, διαστ. 13 × 11 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχοι· πηγάδι· αγωγός.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνοιστική εποχή (5ος-3ος αι. π.Χ.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 46, εικ. 2· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.11· LANGDON 2000, αρ. 11.

778. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ιάσονος 25 (Καμίγια) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PARIENTE 1993, 776.

779. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ιάσονος 48-50 (Καμίγια) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Επιτροπούλου-Χατζηπαχούλη, Ν καταλοίπων στωϊκού κτηρίου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· 4 βαθμίδες, ύψ. 0,40-0,80 μ· συνολικό βάθ. εξόρυξης: 2,20 μ· αύλακες εξόρυξης, μήκ. 1-4,60 μ. και πλ. 0,015-0,25 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Σπηλαιώδη ανοίγματα (διαστ. 2,70 × 3,40, ύψ. 1,95 μ. και 3,45 × 1,52 μ., ύψ. 1,70 μ.)· δάπεδο σπηλαίων βάθ. 2,70 μ. από το οδόστρωμα· φρέαρ.

Ευρήματα: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 45-46· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.62· LANGDON 2000, αρ. 62.

780. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ιάσονος 53 (Καμίγια) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PARIENTE 1993, 776.

781. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ιάσονος 43-45 και οδ. Θεοχάρη (Καμίνια) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μπούτου-Ζουγανέλη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 44· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.61.

782. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ιάσονος και οδ. Σαλαμινομάχων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 781.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικία πάνω στο λατομείο.

Ευρήματα: Κεραμική 450-300 π.Χ. (κυρίως του β' μισού του 4ου αι. π.Χ.).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38, εικ. 3, πίν. 36β· CATLING 1985-86, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.63· LANGDON 2000, αρ. 63.

783. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Ιάσονος και Στ. Λάμπρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία Α. Βάβη - Κ. Λάμπρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Παχύ στρώμα λεπτής λατύπης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικιστικά κατάλοιπα κατά το ιπποδάμειο σύστημα μετά την εγκατάλειψη του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (οικιστική χρήση: 4ος-3ος αι. π.Χ.).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 442.

784. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Κουντουριώτου 29-31 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία Μποζή-Κασιώλη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση σε 3 επίπεδα· αύλακες εξόρυξης· λατύπη και λιθοσωροί.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Χώροι υστεροκλασικής εποχής στο χαμηλότερο άνηρο του χώρου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 442-443.

785. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Κουντουριώτου 135 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β της Ζέας, οικ. Α. Βαλασάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφη εξόρυξη από το επίπεδο του οδοστρώματος έως βάθ. 3,00 μ.· εξόρυξη σε δύο βαθμίδες, ύψ. 0,40 μ.· έκαστη· αύλακες εξόρυξης μήκ. 0,80-2,00 μ. και πλ. 0,015-0,02 μ.· αποσπασθείσες πλίνθοι διαστ. 0,75 × 1,50 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Στο μέσον περίπου του οικοπέδου κοιλότητα στο βράχο γεμισμένη με λατύπη, διαστ. 2,20 × 1,00 μ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 46, πίν. 43β· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.80· LANGDON 2000, αρ. 80.

786. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Κουντουριώτου 261 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Χανιώτη, Ν γωνία ακινήτου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικοδόμηση χώρου ανάμεσα στα δύο κατακόρυφα μέτωπα του λατομείου μετά την εγκατάλειψή του.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.81· LANGDON 2000, αρ. 81.

787. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Μουτσοπούλου 31 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.4.

788. Θέση: Πειραιάς, Ακτή Μουτσοπούλου και Νεωρίων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικόπεδο Τσοπάνογλου-Δουφεξή.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεώσοικος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1973/74, 151· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.5.

789. Θέση: Πειραιάς, Γυμνάσιο Καλλιπόλης, σε επαφή με το Θεμιστόκλειο τείχος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760 και στο εφαπτόμενο με αυτό τείχος.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: FRENCH 1989-90, 7.

790. Θέση: Πειραιάς, Δ. της Ζέας, οδ. Πραξιτέλους 236 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μέλλιου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφο μέτωπο στα δυτικά, μήκ. 7,40 μ.· βαθμιδωτή εξόρυξη από βάθ. 0,50 μ. έως 3,10 μ. από το οδόστρωμα· αύλακες εξόρυξης βάθ. 0,11-0,18 μ.· αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων, διαστ. 0,47 × 1,15 / 0,34 × 0,60 / 0,25 × 0,75 / 0,38 × 0,50 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1972-73, 102· TOUCHAIS 1979, 541· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.115· LANGDON 2000, αρ. 115.

791. Θέση: Πειραιάς, Δ. της Ζέας, οδ. Πραξιτέλους 245 και Ευεργετών (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ευαγγ. Φράγκου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε 3 επίπεδα, το χαμηλότερο εκ των οποίων είχε μήκ. 9, ύψ. 0,45 και πλ. 1,40 μ.· αποτυπώματα αποσπασμένων λιθοπλίνθων, πλ. 0,90 / 1,20 / 0,80 / 0,50 μ. στο χαμηλότερο άδηρο, διαστ. 1,30 × 0,87 μ. στο μεσαίο και 0,74 × 1,20 μ. στο ανώτερο.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1972-73, 99-100, εικ. 11· TOUCHAIS 1979, 541· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.116· LANGDON 2000, αρ. 116.

792. Θέση: Πειραιάς, Ζέα, οδ. Μαχάονος 8-10 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη έως βάθ. 2,25 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ιερό στο χώρο του λατομείου μετά την εγκατάλειψή του.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LANGDON 2000, αρ. 145.

793. Θέση: Πειραιάς, Λιμάνι Ζέας (1) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ τμήμα λιμανιού.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Νεώρια, κατεστραμμένα από την εξόρυξη. Τμήμα του λατομείου έχει ενσωματωθεί στο κλασικό τείχος (LOVÉN ET AL. 2009, 535).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη αρχαϊκή - κλασική εποχή³⁵.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο έχει κατακλυσθεί από τη θάλασσα.

Βιβλιογραφία: LOVÉN 2001-04, 461-462, εικ. 23, 25· ΒΑΙΚΑ 2008, 41· LOVÉN ET AL. 2009, 535.

794. Θέση: Πειραιάς, Λιμάνι Ζέας (2) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α τμήμα λιμανιού.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

35. Οικιστική χρήση κατά τον 4ο-3ο αι. π.Χ.: ΒΑΙΚΑ 2008, 41· λατόμηση κατά την προκλασική - κλασική εποχή (LOVÉN ET AL. 2009, 535).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο έχει κατακλυσθεί από τη θάλασσα.

Βιβλιογραφία: ΒΑΙΚΑ 2008, 36, 41.

795. Θέση: Πειραιάς, Λιμάνι Κανθάρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ανατολική πλευρά, οδ. Κανθάρου 53-55.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 4 δεξαμενές λαξευμένες στο χώρο μετά την εγκατάλειψή του.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 500-30 π.Χ.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Έχει κατακλυσθεί από τη θάλασσα.

Βιβλιογραφία: ΝÉGRIS 1904, 349· ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 37· CATLING 1985-86, 14· ΒΑΙΚΑ 2008, 43.

796. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, Θέατρο (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΑ της Ζέας, οικ. Αρ. Αλεγιζάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμίδες εξόρυξης· αποτυπώματα απασπασμένων πλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: Αποσπασμένες πλίνθοι.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ο Eickstedt το συσχετίζει με τα λατομεία που αναφέρονται από τον Ξενοφώντα στα *Ελληνικά* (Α', 2.14), στα οποία αναγκάστηκαν να εργαστούν οι αιχμάλωτοι Συρακούσιοι³⁶: «ἐκεῖθεν δὲ ἅπανα ἢ στρατιὰ διέβη εἰς Λάμψα-

κον. καὶ χειμῶν ἐπήει, ἐν ᾧ οἱ αἰχμάλωτοι Συρακούσιοι, εἰργμένοι τοῦ Πειραιῶς ἐν λιθοτομίαις, διορύξαντες τὴν πέτραν, ἀποδράντες νυκτὸς ὄχοντο εἰς Δεκέλειαν, οἱ δ' εἰς Μέγαρα».

Βιβλιογραφία: ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ 1900α, 36 κ.ε.· ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ 1900β, 91 κ.ε.· ΔΡΑΓΑΤΣΗΣ 1922/23, 20· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.53.

797. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Γερμανού 10 (Καστέλλα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης, πλ. 0,12-0,15 μ.· βαθμιδωτή εξόρυξη σε βάρθ. 3,65-5,00 μ., σε τρία επίπεδα, βάρθ. 0,40 μ.· ἕκαστο· διαστ. αποσπασθέντων ὄγκων 0,72 × 1,21, 0,96 × 1,40, 0,50 × 1,20 μ.· αποτυπώματα πλίνθων διαστ. 0,72 × 1,21, 0,96 × 1,40 και 0,50 × 1,20 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 44· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 21· LANGDON 2000, αρ. 21.

798. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Γερμανού 17 (Καστέλλα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο στο χώρο μετά την εγκατάλειψη του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

36. Η LANGDON 2000, 246 θεωρεί ότι πιθανό λατομείο όπου θα εργάστηκαν οι Συρακούσιοι είναι αυτό στο Χατζηκυριάκειο ή κάποιο που δεν βρέθηκε ακόμη.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PARIENTE 1993, 776· LANGDON 2000, αρ. 138.

799. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Γρηγορίου Ε' 16 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Β. Αποστολάκη, Δ τμήμα οικοπέδου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης, πλ. 0, 15 μ· δύο μη αποσπασθείσες πλίνθοι, διαστ. 0,85 × 1,45 × 0,30 και 0,75 × 1,40 × 0,15 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1973-74, 149, πίν. 111α· TOUCHAIS 1979, 541· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.111· LANGDON 2000, αρ. 111.

800. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Γρηγορίου του Ε', Κανάρη, Κάνιγγος και Καρατζά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κορωναίου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη, από βάθ. 0,45 έως 3,10 μ. από το οδόστρωμα, σε πέντε επίπεδα· αύλακες εξόρυξης, μήκ. 0,80-3,00 μ. και πλ. 0,015-0,02 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Δύο ημίεργες πλίνθοι, διαστ. 0,70 × 1,30 και 0,95 × 1,55 μ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 46· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.75· LANGDON 2000, αρ. 75.

801. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Γρηγορίου του Ε' και Καρατζά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κορωναίου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.76· LANGDON 2000, αρ. 76.

802. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Θέατρου 127 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βόρεια και ΒΑ της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.54· LANGDON 2000, αρ. 54.

803. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Θέατρου 133-135 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΑ της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 48· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.55· LANGDON 2000, αρ. 55.

804. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Θεάτρου 137-141 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΑ της Ζέας, οικ. Π. Γούσουλα - Κ. Βλαχάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή και δύο φρέατα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 5ος-4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πρόκειται για το ίδιο λατομείο που εντοπίστηκε και στο προηγούμενο ακίνητο.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 43· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.56· LANGDON 2000, αρ. 56.

805. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Θεάτρου 150-152 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βόρεια και ΒΑ της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.57· LANGDON 2000, αρ. 57.

806. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Θεάτρου 151-153-157 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΑ της Ζέας, οικ. Παπαγγελή-Ζησίμου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μα-

λακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη έως 2,00-3,25 μ. και 5,00 μ. από το οδόστρωμα, με ύψ. βαθμίδας 0,40-0,60 μ.· αύλακες μήκ. 0,90-5,50 και πλ. 0,015-0,020 μ.· αποτυπώματα λιθοπλίνθων διαστ. 1,45 × 0,65 και 0,90 × 1,20 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχοι, φρέατα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 44-46· ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38, πίν. 36α· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.58· LANGDON 2000, αρ. 58α-β.

807. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Θεάτρου και Σκευοθήκης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΑ της Ζέας, οικ. Παπαδημητροπούλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη από βάθ. 0,60-0,80 μ. από το οδόστρωμα· αποτυπώματα αποσπασθεισών πλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1971, 35· ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ 1972, 171, εικ. 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.59· LANGDON 2000, αρ. 59.

808. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Θεάτρου, Δεληγιώργη, Τσαμαδού και Καραολή-Δημητρίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ τμήμα του ακινήτου και στο Ν τμήμα της νότιας οικίας στη Δ νηίδα.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μα-

λακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Μέτωπο 5 μ. ύψους.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τόίχοι· φρέατα· δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Γ. ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1984· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.30· LANGDON 2000, αρ. 30.

809. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Καλλιγιά 4 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Βεντούρη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη σε έκταση μήκ. 4, βάθ. 0,60 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1973/74, 150· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.15.

810. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Κάνιγγος 6 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική του 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ-ΚΡΑΝΙΩΤΗ 1979, 65-66· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.69· LANGDON 2000, αρ. 69.

811. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κάνιγγος 17 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Ζέας, οικ. Αγγ. Ευσταθίου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· 6 βαθμίδες ύψ. 0,50-0,80 μ. από βάθ. 0,50-2,60 μ. από το οδόστρωμα· αύλακες σε όλο το «δάπεδο» του λατομείου, μήκ. 0,45-2,50 και πλ. 0,015-0,02 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτή κλίμακα.

Ευρήματα: Έτοιμες, αποσπασμένες, πλίνθοι στη ΝΑ γωνία του ακινήτου, διαστ. 0,45 × 1,60 μ. και 0,45 × 0,90 μ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 46· TOUCHAIS 1985, 767, εικ. 15· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.70· LANGDON 2000, αρ. 70.

812. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Κλεμανσώ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο με λαξευτές πλίνθους.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 50· CATLING 1985-86, 14.

813. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Κλεμανσώ και Καρατζά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός, απολιθωματοφόρος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38, 40, εικ. 2· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.72, εικ. 76· LANGDON 2000, αρ. 72.

814. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Κλεμανσώ, Καρατζά, Ουίλσωνος και Σηραγγίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ηλ. Καραμωνά.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο με λαξευτές πλίνθους· δεξαμενές.

Ευρήματα: Κεραμική 4ου-3ου αι. π.Χ.· λυχνάρι του τελευταίου τέταρτου του 4ου αι. π.Χ.· μήτρα λύχνου· κεραμική ρυθμού Δυτικής Κλιτύος.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 50· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.73· LANGDON 2000, αρ. 73.

815. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Λόντου 1-7 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Ζέας.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38· CATLING

1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.85· LANGDON 2000, αρ. 85.

816. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Lloyd-George 8 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε 4 επίπεδα, σε βάθ. 2,15 μ.· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτηριακά κατάλοιπα με ψηφιδωτά δάπεδα και απιόσχημη δεξαμενή.

Ευρήματα: Κεραμική μελαμβαφής και χρηστική· θραύσμα ερυθρόμορφου αγγείου με απεικόνιση σφιγγών και γρυπών.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 66· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.87· LANGDON 2000, αρ. 87.

817. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Lloyd-George 1 και Ακτή Κουντουριώτου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη ανά σειρά λιθοπλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική υστεροκλασικής-ελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.86· LANGDON 2000, αρ. 86.

818. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Lloyd George και Διστόμου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α Ζέας.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 66· CATLING 1987-88, 9.

819. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Lloyd George και Καρατζά (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Α Ζέας.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη έως βάθ. 6,00 μ.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 36· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.74· LANGDON 2000, αρ. 74.

820. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Μεσσηνίας 4-6 (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ανατολικά της Ζέας.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κυβικό φρέαρ.
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 37· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.96· LANGDON 2000, αρ. 96.

821. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Μεσσηνίας 8 (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Οικ. Ν. Κυριαζή.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε 6 επίπεδα (ύψ. βαθμίδων 0,40-0,60 μ.), και έως βάθ. 2,80 μ. από από το επίπεδο του οδοστρώματος· αύλακες εξόρυξης, μήκ. 1-3 μ., πλ. 0,015-0,06 μ.· αποτυπώματα αποσπασμένων πλίνθων, διαστ. 0,65 × 1,36 και 0,81 × 1,39 μ.· δύο μη αποσπασμένες, διαστ. 0,65 × 1,70 μ.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 32, πίν. 28β· TOUCHAIS 1984, 745· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.97· LANGDON 2000, αρ. 97.

822. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Μουσών 61-63 (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 36· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.98.

823. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Μουσών 67-69 (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ανατολικό ήμισυ οικοπέδου.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο μετά την εγκατάλειψη της λατόμησης· φρέατα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1982, 41· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.99· LANGDON 2000, αρ. 99.

824. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Νεωρίων 96-98 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Γερ. Στελλάτου - Π. Πολίτου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· φωλεές ξύλινων σφηνών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ.

Ευρήματα: Κεραμική του 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 46· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.102· LANGDON 2000, αρ. 102.

825. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Νεωρίων 100-102 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αδελφών Γιαννίδη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη έως βάθ. 7 μ. από το οδόστρωμα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήρια στον χώρο μετά τη διακοπή της λατόμησης.

Ευρήματα: Κεραμική ύστερης κλασικής-ελληνιστικής εποχής.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (καταχώθηκε την πρώιμη ελληνιστική εποχή).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1981, 46· FRENCH 1989-90, 7· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.103· LANGDON 2000, αρ. 103.

826. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Νεωρίων 102-104-106 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο Ν τμήμα των ακινήτων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε τρία επίπεδα· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ και κτηριακά κατάλοιπα στο χώρο μετά τη διακοπή της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.104· LANGDON 2000, αρ. 104.

827. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Νεωρίων 105-107 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αικ. Ρίζου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε 3 επίπεδα· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ και κτηριακά κατάλοιπα στο χώρο μετά τη διακοπή της λατόμησης.

Ευρήματα: Κεραμική 5ου-4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.105· LANGDON 2000, αρ. 105.

828. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Νεωρίων 114-118 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήρια στο χώρο μετά τη διακοπή της λατόμησης· αγωγοί· λουτρίκες εγκαταστάσεις.

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LANGDON 2000, αρ. 135.

829. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Νεωρίων 139 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αδελφών Δελή-Μάκου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιωτή εξόρυξη από βάθ. 0,95 μ. από το οδόστρωμα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική αδιάγνωστης χρονολόγησης.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 58-59· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.106· LANGDON 2000, αρ. 106.

830. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Νεωρίων 147 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α Κανθάρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65-66· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.107· LANGDON 2000, αρ. 107.

831. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Ουίλωνος και Σηραγγίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Δελλή.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης, μήκ. 0,40-0,65-0,80 μ.

Εξόρυξη έως βάθ. 1,20 μ. από το οδόστρωμα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 32· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.110

832. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Σανταρόζα 5-7 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μουζακίτη.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιωτή εξόρυξη από το επίπεδο του οδοστρώματος και έως 1 μ. πάνω από αυτό και σε βάθ. 2,20 μ. κάτω από αυτό, σε πέντε επίπεδα (κάθε βαθμίδα ύψ. 0,40-0,60 μ.)· αποτυπώματα αποσπασμένων πλίνθων (διαστ. 1,50 × 0,75 και 1,20 × 0,55 μ.)· περιμετρικές αύλακες, μήκ. 0,50-3,00 και πλ. 0,015-0,02 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 48· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.120· LANGDON 2000, αρ. 120.

833. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Σανταρόζα, Βολονάκη και Μπλέσσα 15 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ρ. ντε Σιγούρας και μικρό τμήμα γειτονικού οικοπέδου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε πέντε επίπεδα (βαθμίδες), ύψ. 0,60, 0,70 και 0,90 μ., έως βάθ. 3,40 μ. από το οδόστρωμα· αύλακες εξόρυξης, μήκ. 3-4 μ. και πλ. 0,015-0,03 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικοδομήματα στο χώρο μετά τη διακοπή χρήσης του λατομείου δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 32· TOUCHAIS 1984, 745· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.112· LANGDON 2000, αρ. 112.

834. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Σηραγγείου 4 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βόρεια και ΒΑ Ζέας, οικόπεδο Ράπτη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικιστική χρήση χώρου μετά την εγκατάλειψη της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά» εξόρυξη.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 57· BLACKMAN 2000-01, 13.

835. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Σηραγγείου 60 και Γ. Καλλιγιά 11 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βόρεια και ΒΑ της Ζέας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 37· CATLING 1985-86, 14-15· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.22· LANGDON 2000, αρ. 22

836. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Χανίων 4 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μαργαϊκός ασβεστόλιθος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αποθήτης με κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 37· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.128· LANGDON 2000, αρ. 128.

837. Θέση: Πειραιάς, Μουνιχία, οδ. Χανίων 12 και Αρχιμήδους (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία Μεναρόπουλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μαργαϊκός ασβεστόλιθος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση σε πέντε επίπεδα, εξόρυξη έως 4,00 μ. από το οδόστρωμα της οδ. Αρχιμήδους· αύλακες εξόρυξης· λατύπη και λιθοσωροί· αποτύπωμα αποσπασμένων πλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 441.

838. Θέση: Πειραιάς, οδ. Αγίου Διονυσίου 22 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τα περισσότερα κτήρια του Πειραιά, δημόσια και μη, π.χ. η Σκευοθήκη του Φίλωνος, ο ναός του Σωτήρος Διός πάνω από το λιμάνι του Κανθάρου (FOUCART 1882).

Ίχνη λατόμησης: Δύο ημίεργες πλίνθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 36· CATLING 1985-86, 15· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.1.

839. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ανδρούτσου 27 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β της Ζέας, οικ. Δημητρόπουλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρεις δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: «Ακανόνιστο λατομείο με λίγα μόνο κατεργασμένα τμήματα. Προφανώς εξυπηρέτησε συγκεκριμένο έργο και κατόπιν η εξόρυξη διακόπηκε» (ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 55).

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 55.

840. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ανδρούτσου 34-40 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β της Ζέας, οικ. Αικ. Βύζα - Π. Ζευγώλη και Σία Ο.Ε.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη ιδιαίτερα μεγάλων λιθοπλίνθων σε 4 επίπεδα, από βάθ. 0,78 μ. από το οδόστρωμα, προφανώς για οχυρωματική χρήση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο δεξαμενές.

Ευρήματα: Τέσσερις πλίνθοι και θραύσματα άλλων.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 57· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.6, εικ. 77· LANGDON 2000, αρ. 6.

841. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ανδρούτσου 39 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΑ της Ζέας, οικ. Μωυσή-Χαβρανλή.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη σε βάθ. 1,30 μ.· μέτωπο ύψ. 1,30 και μήκ. 5,60 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 43· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.7· LANGDON 2000, αρ. 7.

842. Θέση: Πειραιάς, οδ. Αντ. Λάσκου 3-5 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Β. Θεοδώρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: Μέτωπο μήκ. και ύψ. 1,50 μ.·
 όγκοι έτοιμοι προς απόσπαση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κόγχη ύψ. 0,30 και
 βάθ. 0,20 μ. (ειδικός χώρος για εργαλεία και λα-
 τομικό εξοπλισμό κατά ΠΕΤΡΑΚΟ 1978, 51).

Ευρήματα: Μελαμβαφής κεραμική και λυχνάρια
 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 51· CATLING
 1985-86, 14· Chronique des fouilles et découvertes
 archéologiques en Grèce en 1985, *BCH* 1986,
 677· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.8· LANGDON
 2000, αρ. 7.

843. Θέση: Πειραιάς, οδ. Αποστόλη 30 (άνευ
 αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Δαμαλίτου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαρ-
 γαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτηριακά κατάλοιπα
 μετά την εγκατάλειψη λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 49-50· CATLING
 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 12· LANG-
 DON 2000, αρ. 12.

844. Θέση: Πειραιάς, Οδ. Αποστόλη και Μη-
 τρώου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Βαγδαίου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαρ-
 γαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πηγάδι και δεξαμε-
 νή.

Ευρήματα: Πλίνθοι, αποσπασμένες· μελαμβαφής

και χρηστική κεραμική· λαβές αμφορέων.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.13·
 LANGDON 2000, 13.

845. Θέση: Πειραιάς, οδ. Αποστόλη και Ομη-
 ρίδου Σκυλλίτση (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ της Ζέας, οικ. Δ. Στρά-
 του.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαρ-
 γαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Λατομημένοι χώροι διαστ.
 1,40 × 4,30 μ. και 0,80 × 0,85 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1973/74,
 145· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.14· LANGDON
 2000, αρ. 14.

846. Θέση: Πειραιάς, οδ. Αφεντούλη και Πρα-
 ξιτέλους (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μα-
 λακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Πηγάδι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1987, 58· PARIENTE
 1993, 776.

847. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βασ. Γεωργίου Α' 36-
 38 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1983, 43. VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.15.

848. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βασ. Γεωργίου Β' (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PARIENTE 1990, 713.

849. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βασ. Γεωργίου Β' 32-34 και Νεωρίων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Καπετανάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη με μέτωπο 4,77 μ.· λατύπη· κυκλικά λαξεύματα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: Στοιβα λιθοπλίνθων ύψ. 3,69 μ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μέτωπο εξόρυξης ύψ. 4,77 μ. Πρόκειται προφανώς για λατομείο κοντά στην έξοδο προς την οδό μεταφοράς.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1997, 74.

850. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βασ. Κωνσταντίνου 20-22 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στην ανατολική πλευρά των τειχών.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 63-65· CATLING 1987-88, 9.

851. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βασ. Σοφίας 45-47 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην Α πλευρά της πόλης.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 63-65· CATLING 1987-88, 9.

852. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βενιζέλου 70 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 35.

853. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βενιζέλου 71 και Λ. Ράλλη 63 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β της Ζέας.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη από 0,50 έως βάθ. 2,17 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο φρέατα με υστεροκλασική κεραμική.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 56· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.36· LANGDON 2000, αρ. 36.

854. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βούλγαρη 52 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο στο χώρο του λατομείου μετά την εγκατάλειψή του.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.17· LANGDON 2000, αρ. 17.

855. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βύρωνος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (ύψ. βαθ-

μίδων 0,40-0,60 μ.)

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 29-33· TOUCHAIS 1984, 745.

856. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βύρωνος 54 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Θ. Ζηλάκου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Αβαφής κεραμική.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.19.

857. Θέση: Πειραιάς, οδ. Βύρωνος 59 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1983, 43· PARIENTE 1990, 713· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.20.

858. Θέση: Πειραιάς, οδ. Γρ. Λαμπράκη 52 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε έκταση 40 τ.μ. και έως βάθ. 2,35 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Αβαφής κεραμική.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Εξορύχθηκαν περίπου 40 κ.μ.

Βιβλιογραφία: ΔΙΑΓΚΟΥΡΑΣ 1972, 171, εικ. 19· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.28· LANGDON 2000, αρ. 28.

859. Θέση: Πειραιάς, οδ. Διστόμου 9 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βόρειο όριο της πόλης, οικ. Ε. Κατοικάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή, κλασικής εποχής· τάφοι, ρωμαϊκής εποχής· ορύγματα και αγωγοί αδιάγνωστης εποχής.

Ευρήματα: Επιτύμβια στήλη· κιονίσκος· ενεπίγραφη στήλη.

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνοιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Νεκροταφείο ρωμαϊκών χρόνων, μετά την εγκατάλειψή του λατομείου.

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 62· CATLING 1988-89, 16· Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1988, *BCH* 113.2 (1989), 588· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.31· LANGDON 2000, αρ. 31.

860. Θέση: Πειραιάς, οδ. Διστόμου και Μπιζανίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.32· LANGDON 2000, αρ. 32.

861. Θέση: Πειραιάς, οδ. Δράκου 43 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1983, 43· PARIENTE 1990, 713· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.33.

862. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ελ. Βενιζέλου 70 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικιστική χρήση μετά την εγκατάλειψη της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.35· LANGDON 2000, αρ. 35.

863. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ελ. Βενιζέλου 52 και Ανδρούτσου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Βουδούρη-Βαρβιτσιώτη-Αραπάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ.

Ευρήματα: Μελαμβαφής κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 46, εικ. 16γ· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.34· LANGDON 2000, αρ. 34.

864. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ευαγγελιστρίας και Νοταρά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Κανθάρου, οικ. Ν. Ζαχαράτου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μελαμβαφής κεραμική 5ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 44· CATLING 1985-86, 15· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.37· LANGDON 2000, αρ. 37.

865. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ευεργετών 29-33 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας (μεταξύ Ζέας και Κανθάρου), οικ. Π. Καραγιώργη - Α. Χοτζόγλου Α.Ε.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη από βάθ. 1,28 έως 1,97 μ. (από το οδόστρωμα).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχος από επιμελημένες λιθοπλίνθους.

Ευρήματα: Κεραμική 5ου-3ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 60· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.38· LANGDON 2000, αρ. 38.

866. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ζαννή 45-47 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικία με αίθριο στη θέση του αρχαίου λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PARIENTE 1993, 775· LANGDON 2000, αρ. 137.

867. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ζαννή 49 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Κουβέλου-Φωτοπούλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικίες· φρέαρ· αίθριο στο χώρο του αρχαίου λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχές ελληνοιστικής εποχής.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1982, 41· PARIENTE 1990, 713· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.44· LANGDON 2000, αρ. 44.

868. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ζέας 80-82 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Φαντόπουλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μα-

λακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση· εξόρυξη έως βάθ. 4,06 μ· αύλακες εξόρυξης· ημίεργοι προς απόσπαση όγκοι ή αποσπασμένοι και εναποτεθημένοι πάνω σε λατύπη, έτοιμοι για μεταφορά.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Βαθιά και «βαρεία» εξόρυξη (ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 55).

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 55, πίν. 23α· LANGDON 2000, αρ. 146· BLACKMAN 2000-01, 12-13.

869. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ζωσιμαδών 40 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 5ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 36· CATLING 1985-86, 15· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.45· LANGDON 2000, αρ. 45.

870. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ζωσιμαδών και Καραολή-Δημητρίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Κανθάρου, εκτός των τειχών.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.46· LANGDON 2000, αρ. 46.

871. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ζωσιμαδών και Καραολή-Δημητρίου 22 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Κανθάρου, οικ. Κωνσταντοπούλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 50· CATLING 1985-86, 15· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.71· LANGDON 2000, αρ. 71.

872. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ηρακλείου 14 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μικρό λατομείο.

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1983, 43· PARIENTE 1990, 713· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.47.

873. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ηροδότου 23 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου, οικ. Δ. Φραγκοπούλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο μετά την εγκατάλειψη της λατόμησης· δεξαμενή με περίτεχνο προστομιαίο.

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 62-63, πίν. 21β· CATLING 1988-89, 15· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.48· LANGDON 2000, αρ. 48.

874. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ηροδότου 47 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου, ΝΔ τμήμα οικοπέδου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 60· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.49.

875. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ηροδότου 49-51 (Καμίνια) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: PARIENTE 1993, 776.

876. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ηρώων Πολυτεχνείου 20-22 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 50· LANGDON 2000, αρ. 50.

877. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ηρώων Πολυτεχνείου 81 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1983, 43· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.51· LANGDON 2000, αρ. 51.

878. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ηρώων Πολυτεχνείου 95 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη από βάθ. 2,70 μ. από το οδόστρωμα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αύλακες-τάφροι κάθετες μεταξύ τους: μήκ. 4,35, πλ. 0,35, βάθ. 0,38 και μήκ. 2,00 και βάθ. 0,50 μ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 44· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.52· LANGDON 2000, αρ. 52.

879. Θέση: Πειραιάς, οδ. Θρασυβούλου 33-35 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α της Ζέας, οικ. Ι. Τραγάκη - Π. Ζεντέλη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· τετράγωνος χώρος λαξευμένος στο βράχο (διαστ. 1,43 × 1,43 μ.).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 44· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.60.

880. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ιωνιδών 57-59 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Ηλ. Καραμωνά.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Δύο θέσεις εξόρυξης: α) η δυτική με τραπεζιοειδές σχήμα, διαστ. 0,92 × 0,74 × 0,66 × 0,60 μ. και β) η ανατολική με ορθογώνιο σχήμα, διαστ. 0,60 × 1,20 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευτός αγωγός (;) μήκ. 0,50 και βάθ. 0,26 μ.

Ευρήματα: Κεραμική του τέλους του 5ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 44· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.65· LANGDON 2000, αρ. 65.

881. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κανάρη 35 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μ. Λειβαδιώτη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη από το επίπεδο του οδοστρώματος έως βάθ. 2,00 μ.· αύλακες εξόρυξης μήκ. 0,50-3,00 και πλ. 0,015-0,02 μ.· μη αποσπασθείσες λιθοπλίνθοι διαστ. 1,40 × 0,55 και 1,10 × 0,55 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Στη Ν γωνία του οικοπέδου ορθογώνιο «δωμάτιο» διαμορφωμένο από την απόσπαση λιθοπλίνθων (διαστ. 4,50 × 4,90 και βάθ. 2,00 μ.).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 46· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.66· LANGDON 2000, αρ. 66.

882. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κανάρη 40-42 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Μαζαράκη-Παππά-Βαρβέρη, ΒΔ τμήμα ακινήτου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχος (μήκ. 3,00, πάχ. 0,60 και ύψ. 1,00 μ.) από ογκώδεις λιθοπλίνθους· αγωγός ύδατος.

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.· χάλκινο νόμισμα της Ευβοϊκής συμμαχίας του 3ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: 4ος-3ος αι. π.Χ.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 49· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.67· LANGDON 2000, αρ. 67.

883. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κανθάρου 53-55 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τέσσερις δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 37· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.68· LANGDON 2000, αρ. 68.

884. Θέση: Πειραιάς, οδ. Καρπάθου 4-6 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Το λατομείο εντοπίστηκε κάτω από το ακίνητο αρ. 6 (δεν ανασκάφηκε).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά» εξόρυξη.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 56· BLACKMAN 2000-01, 13.

885. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κλεισόβης 1 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικόπεδο Μανωλακάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης· σωροί λατόμησης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά» εξόρυξη, μερικώς κατεστραμμένο λατομείο.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 56-57· BLACKMAN 2000-01, 13.

886. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κολοκοτρώνη 106 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο μετά την εγκατάλειψη του λατομείου· δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.77· LANGDON 2000, αρ. 77.

887. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κολοκοτρώνη 110 και Νοταρά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Τσαλίκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Λατομημένος χώρος διαστ. 12 × 13 μ· βαθμιδωτή εξόρυξη από βάθ. 0,50 μ. από το οδόστρωμα σε τέσσερα επίπεδα, ύψ. 0,40-0,60 μ. έκαστο· αύλακες εξόρυξης, μήκ. 0,55-3,20 και πλ. 0,015-0,02 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέατα.

Ευρήματα: Ημίεργες λιθόπλινθοι, διαστ. 0,55 × 1,35 μ. και 0,85 × 1,10 μ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 46· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.78· LANGDON 2000, αρ. 78.

888. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κρεββατά 9 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Γεωργακάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Περιοχή εξόρυξης μήκ. 9,70 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρεις δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Περιοχή λατομίας μήκ. 9,70 μ.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1997, 71-72.

889. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κρεββατά 56-58 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέαρ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ 1983, 42· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.82· LANGDON 2000, αρ. 82.

890. Θέση: Πειραιάς, οδ. Κωλέττη 5-7 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Λατομημένος χώρος, διαστ. 3,18 × 0,45 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 47· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.83.

891. Θέση: Πειραιάς, οδ. Λ. Ράλλη 69 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β της Μουνηχίας, οικ. Ε. Κλέντρον - Ε. Καλαμάρη.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 49· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.88· LANGDON 2000, αρ. 88.

892. Θέση: Πειραιάς, οδ. Λ. Ράλλη 74-76 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: 4ος αι. π.Χ.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.89· LANGDON 2000, αρ. 89.

893. Θέση: Πειραιάς, οδ. Λ. Ράλλη 83 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Σιφαλάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε βάθ. 3,00 μ.· αύλακες εξόρυξης, πλ. 0,015-0,036 μ.· μη αποσπασμένες πλίνθοι, πλ. 0,65-0,85 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένο στο βράχο «δωμάτιο», βάθ. 1,00 και διαστ. 3,40 x 1,50 μ., διαιρεμένο σε δύο χώρους με λαξευτό τοίχο· δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Εξόρυξη σε οριζόντιες στρώσεις.

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 33· TOUCHAIS 1984, 745· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.90· LANGDON 2000, αρ. 90.

894. Θέση: Πειραιάς, οδ. Α. Ράλλη 17 και Κλεισόβης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικόπεδο Σκριβάνου, εξόρυξη στο ΒΔ και ΝΑ τμήμα του οικοπέδου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά» εξόρυξη.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 56· BLACKMAN 2000-01, 13.

895. Θέση: Πειραιάς, οδ. Α. Ράλλη 38-46 και Λαμπράκη 45-47 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.27· LANGDON 2000, αρ. 27.

896. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μαυροκορδάτου 4 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν της Ακτής Μιαούλη, οικ. Klenco.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη, σε ύψ. 0,45-0,80 μ.· φωλεές σφηνών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρεις δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1997, 73.

897. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μαυροκορδάτου 44 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν της Ακτής Μιαούλη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη από βάθ. 0,50 μ. από το οδόστρωμα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 56· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.95.

898. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μ. Μπότσαρη 38-40 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εντοπίστηκε σε 1,20 μ. από το οδόστρωμα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 37· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.93.

899. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μ. Μπότσαρη και Σπ. Λάμπρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τέσσερις λαξευτοί τάφοι μετά την εγκατάλειψη του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 36· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.94· LANGDON 2000, 94.

900. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μπουμπουλίνας 24 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΔ της Ζέας, οικ. Ε. Παριανού-Μ. Τρικόγλου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· όγκοι έτοιμοι προς απόσπαση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Απίοσχημη δεξαμενή βάθ. 5,21 μ., που συνδεόταν με δύο μικρότερες υπογεώως με λαξευτή σήραγγα.

Ευρήματα: Κεραμική του ύστερου 4ου-3ου αι. π.Χ. (αβαφής και μελαμβαφής).

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 59· CATLING 1988-89, 16· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.100· LANGDON 2000, αρ. 100.

901. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μυτιλήνης 13 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Δ. Βαρδαξόπουλου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη από το επίπεδο του οδοστρώματος έως βάθ. 1,50 μ. σε τρία επίπεδα (ύψ. βαθμίδων 0,40-0,60 μ.)· αύλακες εξόρυξης μήκ. 5,00/7,00 μ.-0,50/1,50 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργη λιθόπλινθος 6,00 × 0,80 × 0,70 μ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975, 32, πίν. 28γ· TOUCHAIS 1984, 745· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.101· LANGDON 2000, αρ. 101.

902. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μ. Χατζηκυριακού 27β (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πρόκειται για τμήμα του λατομείου· η συνέχειά του εντοπίστηκε στην αυλή του Χατζηκυριάκειου Ιδρύματος (PARIENTE 1993, 76).

Βιβλιογραφία: ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1981, 44· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.92.

903. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μ. Χατζηκυριακού 43 και Κρεββατά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία Π. Διαβολίτση.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση, εξόρυξη από 1,20 πάνω από το οδόστρωμα της οδ. Κραββατά έως 0,50 μ. κάτω από αυτό· τέσσερα επίπεδα εξόρυξης, ύψ. 0,40-0,60 μ. έκαστο· αύλακες εξόρυξης, μήκ. 0,55-3,00 και πλ. 0,015-0,02 μ· αποσπασμένες ή προς απόσπαση πλίνθοι διαστ. 0,77 × 1,30 μ. και 1,40 × 1,70 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήρια στο χώρο μετά την εγκατάλειψη του λατομείου· δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1984, 50· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.130· LANGDON 2000, αρ. 130.

904. Θέση: Πειραιάς, οδ. Μ. Χατζηκυριακού, Τρικούπη και Βύρωνος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικοδομήματα στο χώρο μετά τη διακοπή της λατόμησης· δεξαμενές.

Ευρήματα: Κεραμική του 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 63· CATLING 1987-88, 9· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.131· LANGDON 2000, αρ. 131.

905. Θέση: Πειραιάς, οδ. Νεωσοίκων 100-102 και Κοτζιαδών 43-45 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ και ΝΔ της Ζέας, οικ. Π.

Τσούκα.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Όγκοι έτοιμοι προς απόσπαση· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 50· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.79.

906. Θέση: Πειραιάς, οδ. Νεωσοίκων 49 και Λέκκα 15 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο στο χώρο μετά τη διακοπή της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ 1983, 42· PARIENTE 1990, 713· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.84· LANGDON 2000, αρ. 84.

907. Θέση: Πειραιάς, οδ. Νοταρά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 63· CATLING 1987-88, 9.

908. Θέση: Πειραιάς, οδ. Νοταρά 143 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Επίπεδο εξόρυξης με τρία ορθογώνια και δύο κυκλικά λαξεύματα· ορθογώνιος λαξευμένος χώρος γεμισμένος με 19 έτοιμες για μεταφορά πλίνθους (διαστ. 0,48 × 0,60 × 1,35 μ.)

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 38· CATLING 1985-86, 15.

909. Θέση: Πειραιάς, οδ. Οικονόμου 42 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Λεμπέση, Β και Α υφιστάμενης οικίας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη από βάθ. 0,48/1,15 έως 2,13 μ.· αύλακες εξόρυξης· σωροί λατύπης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργες λιθόπλινθοι κατά χώραν.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά» εξόρυξη· μερικώς κατεστραμμένο λατομείο.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 57· BLACKMAN 2000-01, 13· LANGDON 2000, αρ. 152.

910. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ομηρ. Σκυλλίτση 45 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Μαλατέστα

και Θεοδώρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 50· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.109· LANGDON 2000, αρ. 109.

911. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ομηρ. Σκυλλίτση και Αποστόλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ 1972-73, 145· TOUCHAIS 1979, 541.

912. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ομηρ. Σκυλλίτση και Μακρυγιάννη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Αδελφών Ασβεστά.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη· «φωλιές» σφηνών για απόσπαση και πρώτη μετακίνηση λίθων (ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 55)· αύλακες εξόρυξης· ορύγματα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικιστική χρήση μετά την εγκατάλειψη της λατόμησης· δύο δεξαμενές.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά» εξόρυξη.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 55· BLACKMAN 2000-01, 13.

913. Θέση: Πειραιάς, οδ. Ορμιδίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ. και ΝΔ της Ζέας.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977, 50· CATLING 1985-86, 14.

914. Θέση: Πειραιάς, οδ. Προποντίδος 16 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Τζοάννη-Μεσολογγίτη.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης· ημίεργοι όγκοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά», «ακανόνιστη» εξόρυξη.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 56· BLACKMAN 2000-01, 13.

915. Θέση: Πειραιάς, οδ. Προποντίδος και Κλεισόβης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη έως βάθ. 2,25 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οικιστική χρήση μετά τη διακοπή της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LANGDON 2000, αρ. 143.

916. Θέση: Πειραιάς, οδ. Προποντίδος, Μ. Χατζηκυριακού και Ιππολύτου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Δύο θέσεις εξόρυξης: α) στη ΝΔ γωνία του ακινήτου τρεις βαθμίδες από κλιμακωτή εξόρυξη, συνολ. βάθ. 2,50 μ., διαστ. αποσπασμένων πλίνθων 1,20 × 3,00 και 0,85 × 3,00 μ., και β) στη ΒΑ γωνία του οικοπέδου δύο βαθμίδες από εξόρυξη, συνολ. διαστ. 4 × 11 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1983, 43· PARIENTE 1990, 713· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.64· LANGDON 2000, αρ. 64.

917. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σαλαμινομάχων 14 και Κρεββατά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία Πατίδη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση· εξόρυξη από βάθ. 0,20 μ. από το οδόστρωμα της οδ.

Κραββατά έως 5,88 μ.· αύλακες εξόρυξης· πλίνθοι έτοιμες προς απόσπαση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο δεξαμενές και ένα φρέαρ· οικιστική χρήση χώρου μετά τη διακοπή της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (ελληνιστικών χρόνων τα κτήρια που κατέλαβαν το χώρο).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 441.

918. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σαλαμινομάχων και Μαυρομιχάλη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκληρός, μαργαϊκός («ακτίτης»)· πειραιϊκός «Πωρόλιθος» (ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 441).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Επίχωση των τομών με λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 441.

919. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σαλαμινομάχων και Σπ. Τρικούπη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Αλ. Αλεξανδρίδη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη από βάθ. 0,55 έως 2,80 μ. από το οδόστρωμα, σε πέντε επίπεδα, ύψ. 0,40-0,60 μ. έκαστο· αύλακες εξόρυξης μήκ. 0,55-4,00 και πλ. 0, 015-0,02 μ.· διαστ. αποσπασμένων πλίνθων: 0,63 × 1,60 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένος τοίχος πάνω σε βαθμίδα μήκ. 1,10 μ. στο ΝΔ τομέα του ακινήτου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 48· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.118· LANGDON 2000, αρ. 118.

920. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σαλαμινομάχων 51 και Φαβιέρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο από λιθοπλίνθους που είχαν εξορυχθεί επί τόπου μετά τη διακοπή της λατόμησης.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 663· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.117· LANGDON 2000, αρ. 117.

921. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σαλεπουλά 12 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ της Ζέας, Οικ. Καραθανάση.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήρια με μωσαϊκά στο χώρο του λατομείου μετά την εγκατάλειψή του.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.119· LANGDON 2000, αρ. 132.

922. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σπ. Τρικούπη 26-28 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Τσουκάτου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τέσσερις δεξαμενές· τμήμα τοίχου και δάπεδο στο χώρο του λατομείου.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Πολλοί τομείς λατόμησης με άτμητα μεταξύ τους τμήματα βράχου.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1997, 76· WHITLEY 2002-03, 9.

923. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σπ. Τρικούπη και Μ. Χατζηκυριακού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κούκιαρη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη από βάθ. 1,00 μ. πάνω από το οδόστρωμα και έως 4,20 μ. κάτω από αυτό· βαθμίδες ύψ. 0,50-0,60 μ.· αύλακες εξόρυξης πλ. 0,15-0,20 μ.· αποτυπώματα αποσπασμένων λιθόπλινθων 0,80 x 1,56 και 1,00 x 1,60 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Φρέατα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 48· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.121· LANGDON 2000, αρ. 121.

924. Θέση: Πειραιάς, οδ. Σφακίων 19-21 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Φραγκιάδου-Μπελάση.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε βάθ. -

1,44-3,32 μ. από τη στάθμη της οδού.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Τρεις τομείς λατόμησης με άτμητα μεταξύ τους τμήματα βράχου.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1997, 73.

925. Θέση: Πειραιάς, οδ. Υψηλάντου 6 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ιδιοκτησία Γ. Υψηλάντη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, σκληρός, μαργαϊκός, «πειραιϊκός ακτίτης» (ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 442).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη σε τρία επίπεδα, από βάθ. 0,75 μ. από το οδόστρωμα της οδ. Υψηλάντου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04, 441.

926. Θέση: Πειραιάς, οδ. Υψηλάντου 33-35 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και ΒΑ της Ζέας, οικ. Γιαννίση-Καλούδη.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· όγκοι έτοιμοι προς απόσπαση· αύλακες εξόρυξης πλ. 0,30-0,40 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 51, πίν. 16· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.122.

927. Θέση: Πειραιάς, οδ. Φαβιέρου 9 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πηγάδι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1987, 58. PARIEN-TE 1993, 776.

928. Θέση: Πειραιάς, οδ. Φαβιέρου 25-27 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Κ. Πρέδαρη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρία πηγάδια.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 43. CATLING 1985-86, 14. VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.123. LANGDON 2000, 123.

929. Θέση: Πειραιάς, οδ. Φαβιέρου 49 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Κεραμική του 4ου αι. π.Χ.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979, 65. CATLING 1987-88, 9. VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.124. LANGDON 2000, αρ. 124.

930. Θέση: Πειραιάς, οδ. Φλέσσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μαργαϊκός ασβεστόλιθος («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Πλίνθοι, αποσπασμένες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 43. CATLING 1985-86, 13.

931. Θέση: Πειραιάς, οδ. Φλέσσα 67-69 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου, οικ. Μ. Πασιώτου - Ο. Μαμαλούκα.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη, σε 6 επίπεδα τουλάχιστον, έως βάθ. 4,55 μ., στο Β τμήμα του ακινήτου· πλ. αυλάκων 0,10-0,15 μ. και βάθ. 0,95 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Απίοσχημη δεξαμενή με κεραμική του 4ου αι. π.Χ.

Ευρήματα: Αναθηματική πλάκα και κέρνος.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 58. CATLING 1988-89, 16. VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.126. LANGDON 2000, αρ. 126.

932. Θέση: Πειραιάς, οδ. Φλέσσα 41 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ 1983, 43· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.125.

933. Θέση: Πειραιάς, οδ. Φραγκιαδών 50 και Λέκκα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Α. Παράβαλου - Ει. Γιαννούλη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη έως βάθ. 1,50 μ. από το οδόστρωμα· αποτυπώματα κομμένων λιθοπλίνθων· αύλακες εξόρυξης, πλ. 0,08-0,15 μ· μη αποσπασθείσες λιθόπλινθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κτήριο μετά τη διακοπή της λατόμησης· φρέατα.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Το λατομείο επεκτεινόταν και προς την οδό Λέκκα.

Βιβλιογραφία: ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980, 63 κ.ε., πίν. 22α· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.127· LANGDON 2000, αρ. 127.

934. Θέση: Πειραιάς, οδ. Χαρ. Τρικούπη και Νοταρά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Οικ. Χαρ. Αντιόχου, 2 θέσεις εξόρυξης.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λαξευμένος χώρος 4,95 × 5,80, βάθ. 2,40 και 2,35 × 7,55, βάθ. 3,50 μ.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 48, εικ. 7· CATLING 1984-85, 10· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.108· LANGDON 2000, αρ. 108.

935. Θέση: Πειραιάς, οδ. Πλ. Χατζηκωνσταντή 1-3 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ. και ΝΔ της Ζέας, οικ. Φραγκάτου-Καραγιαννάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη από 0,55 μ. από το οδόστρωμα της οδού· αύλακες εξόρυξης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Επιφανειακή και «ελαφρά» εξόρυξη.

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995, 56· BLACKMAN 2000-01, 13.

936. Θέση: Πειραιάς, οδ. Πλ. Χατζηκωνσταντή 2 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Γ. Κατσουδάκη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· τέσσερις παράλληλες αύλακες, μήκ. 1,20-1,45 μ., τεμνόμενες κάθετα από άλλη αύλακα, μήκ. 7 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978, 50· CATLING 1985-86, 14· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.113.

937. Θέση: Πειραιάς, οδ. Πλ. Χατζηκωνσταντή και Ποδαλειρείου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ της Ζέας, οικ. Γ. Στάθη.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: Πυθμένας του λατομείου στο επίπεδο του οδοστρώματος· δύο λαξευμένοι χώροι, διαστ. 5,15 × 3,30 και 4,25 × 2,50 μ.· αύλακες εξόρυξης, πλ. 0,013 μ.· μη αποσπασμένη λιθόπλινθος, διαστ. 0,80 × 4,50 μ.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΓΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1973/74, 102· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.114· LANGDON 2000, αρ. 114.

938. Θέση: Πειραιάς, Πίσω από την Στοά του Ιάσονος (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαλακός, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΓΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976, 45-46· CATLING 1984-85, 10.

939. Θέση: Πειραιάς, Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Ν του Κανθάρου, οδ. Κλεισόβης και Χατζηκυριακού, στην αυλή του Ίδρύματος.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαργαϊκός («ακτίτης»)
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 760.
Ίχνη λατόμησης: Απόσπαση λιθοπλίνθων διαστ. 2,70 × 1,50 και 2,10 × 0,90 μ., ύψ. 0,60 μ.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήμα Θεμιστόκλειου τείχους, πλίνθοι του οποίου βρέθηκαν στην επίχωση της ανασκαφής (VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.129).
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Αναστήλωση Στοάς Αττάλου στην Αγορά της Αθήνας (Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1953, *BCH* 76 [1952], 214) και του αρχαίου θεάτρου της Επιδαύρου (Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1953, *BCH* 80 [1956], 265).
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1981, 44· PARIENTE 1993, 776· VON EICKSTEDT 1991, αρ. 3.129· LANGDON 2000, αρ. 136.

940. Θέση: Πεντέλη, Σπηλιά (Λ1³⁷) και παρακείμενα λατομεία (Λ2-Λ14) (εικ. 42).
Παράμετροι θέσης: Διόνυσος, ΝΔ πλευρά Πεντελικού.
Είδος λατομείου: Υπόγειο (Λ1) και υπαίθρια (Λ2, Λ3, Λ8, Λ9) («ταφροειδή»: ΚΟΡΡΕΣ 1993, 95).
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό και φαιό (HIGGINS - HIGGINS 1996, 32)· λεπτοκρυσταλλικό με σκουρόχρωμες φλέβες (οξειδία του σιδήρου, τα οποία μετά την επίδραση του νερού δίνουν χρυσίζουσα όψη στα γλυπτά. Θεωρείται η καλύτερη φλέβα μαρμάρου: ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1992, 80).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχιτεκτονική από την πρώιμη αρχαϊκή εποχή κ.ε.³⁸. γλυπτική αρχαι-

37. Η αριθμηση Λ 1 κ.ε. αφορά στον κατάλογο του ΚΟΡΡΕΣ 1993.

38. Σίμη αρχαιότερου ναού της Αθηνάς στην Ακρόπολη, 570 π.Χ. (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1992, 80)· Προπαρθενώνας, Παρθενώνας, Προπύλαια, ναός Ηφαίστου, Τελεστήριο της Ελευσίνας (θέση Λ4 κατά Μ. Κορρέ), μεγάλες διώροφες στοές (Λ3 και Λ7) κ.ά. μνημεία 5ου-3ου αι. π.Χ.· Στοά Αττάλου (Λ6), Ολυμπείο (Λ3 και Λ7 στα παλαιότερα τμήματά του και Λ10 στα αδριάνεια τμήματά του)· ανακατασκευή Σταδίου (Λ10), Ωδείο Ηρώδη Αττικού (Λ10) κ.λπ. (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 98)· ναός Ασκληπιού στη Γόρτυνα Αρκαδίας· θόλος της Μαρμαριάς στους Δελφούς· σίμες στο δεύτερο ναό του Δία στην Ολυμπία· κίονες ναού του Δία στο Καπιτώλιο της Ρώμης (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1992, 81)· για την εξόρυξη του πεντελικού μαρμάρου από τον Ηρώδη τον Αττικό και την εξάντληση της καλύτερης ποιότητός του (LUCE 1944, 283).

κής³⁹, κλασικής⁴⁰, ελληνιστικής⁴¹ και ρωμαϊκής εποχής⁴². βωμοί· αγγεία· βάσεις και βάθρα γλυπτών· τραπεζοφόρα⁴³. ρωμαϊκές σαρκοφάγοι⁴⁴. **Ίχνη λατόμησης:** Οπές για ένθεση σφηνών· σωροί λατύπης (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 81, 84, 95, 98)· περιμετρικές αύλακες εξόρυξης από βαρύ τύκο στη θέση Λ15 (ΚΟΡΡΕΣ 1993)· παράλληλες αυλακώσεις από ελαφρύ τύκο σε οριζόντιες ή λοξές παράλληλες σειρές (WÆLKENS et al. 1988, 25, εικ. 2)· κεκλιμένη οδός καταγωγής⁴⁵. οπές ανάσχεσης (πλ. -0,33 μ., μέγ. βάθ. -0,4μ.) στο Λ14 και οριζοντίως, σε ύψος 1,50 μ. από το δρόμο (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 103-104)· κατακόρυφη αυλάκωση οριοθέτησης εκμεταλλεύσιμης ποιότητας μαρμάρου (WÆLKENS et al. 1988B, 26, εικ. 7)· άτμητες μάξες μαρμάρου -αντηρίδες για την αποτροπή

καταρρεύσεων από τα προεξέχοντα μέρη· σειρά δοκοθηκών· διαμπερείς οπές («δέστρες») στα μέτωπα του λατομείου της Σπηλιάς και στο λατομείο Λ14 (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 83, 84)· εγχάρακτο πέλημα· λέξη «ΟΡΟΣ» στο μέτωπο του λατομείου της Σπηλιάς.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Άντρο Νυμφών (Λ7: ΚΟΡΡΕΣ 1993): χώρος λατρείας, 4ος αι. π.Χ. έως 2ος αι. μ.Χ. (VANDERPOOL 1953, 281· ΖΟΡΙΔΗΣ 1977, 4-11· ΚΟΡΡΕΣ 1993, 95)· λαξευτός μικρός ευθύγραμμος διάδρομος (κλασικής εποχής, με κατακόρυφες και επίπεδες τις παρειές και στεγόσχημη την οροφή) προς μικρή, φυσική, κυκλική αίθουσα-δεξαμενή υπόγειου πηγαίου ύδατος, πιθανώς λατρευτικής χρήσης: ΚΟΡΡΕΣ 1993, 8).

Ευρήματα: Ημίεργα γλυπτά και αρχιτεκτονικά

39. Π.χ. α) στο ΕΑΜ τα αρ. 4, 3443, 5, 1904, 28, 27, 3711: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 12, 15, 26, 39, 56, 103, 111· β) στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αρ. 1085: ΔΕΣΠΙΝΗΣ et al. 1997, αρ. 13 (Γ. ΔΕΣΠΙΝΗΣ)· γ) στο Μουσείο Δήλου, το αρ. Α6578: JOCKEY 1993, 451, σημ. 95.

40. Π.χ. α) στο ΕΑΜ τα αρ. 2337, 248, 45, 381, 229, 305, 47, 1633, 3533, 128, 274, 275, 3718, 254, 243, 4800, 176, 199, 3043, 3004, 3856, 228, 703, 299, 774, 3574, 2853, 823-824, 4763, 825, 775, 803-804, 3457, 4001, 805, 3726, 1540, 1656, 4019, 3567, 550, 189, 240, 3772, 3989, 184, 255, 186: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 148, 154, 155, 160, 168, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 192, 200, 202, 209, 210, 221, 223, 233, 238, 240, 243, 246, 358, 353, 366, 387, 390, 393, 396, 407, 411-413, 418, 489, 490, 512, 519-521, 523, 524, 526, 529, 533, 535, 536· β) στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αρ. 6678, 226, 1129, 1069, 1083, 1081, 2652 (ΔΕΣΠΙΝΗΣ et al. 1997, αρ. 28, 29, 31, 32, 33, 35, 40 (Γ. ΔΕΣΠΙΝΗΣ)).

41. Π.χ. α) στο ΕΑΜ τα αρ. 258, 266, 265, 296, 300, 304-309-310, 683, 253, 694, 693, 242, 696, 695, 230, 1600, 1592-1593, 245 (ημίεργο), 239, 233, 2585, 710, 3042, 234: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 543-546, 548, 549, 552, 553, 559, 560, 562, 565-567, 569, 570, 576, 577, 593, 614, 615, 620, 625· β) στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αρ. 11265, 2463, 2465: ΔΕΣΠΙΝΗΣ et al. 1997, αρ. 10, 12 (Γ. ΔΕΣΠΙΝΗΣ), 15 (Θ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ-ΤΙΒΕΡΙΟΥ).

42. Π.χ. α) στο ΕΑΜ τα αρ. 241, 244, 1638, 3631, 4476, 3890, 263, 261, 246, 303, 1662, 1793, 707, 264, 271, 272, 281: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 653, 655, 657, 658, 676, 680, 727, 737, 738, 742, 743 (ημίεργο), 772, 774, 780-783· β) στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αρ. 1217, 7502, 896, 897, 886+6130, 878, 11450, 1958, 1018, 1991, 1090, 6079, 9248, 6758, 1158, 1956, 11482, 1223, 1082, 845, 11129, 62, 10057, 10097, 1232, 881, 222, 6757, 2610Α-Β, 3017, 2467Α, 6681-6682-6683-6129, 225, 1104/6674, 3055, 834, 1528, 1526, 217: ΔΕΣΠΙΝΗΣ et al. 1997, αρ. 73, 81, 82, 84, 89, 90, 91, 153, 154, 158, 165, 166, 168, 172, 181, 186, 203, 204, 205, 207, 210, 219, 220, 222, 229, 232, 233, 236, 237, 241, 246 (Γ. ΔΕΣΠΙΝΗΣ), 93-96, 99, 100, 189, 190, 250 (Θ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ-ΤΙΒΕΡΙΟΥ), 212 (ΕΜ. ΓΟΥΝΑΡΗ), 217 (ΜΠ. ΣΜΙΤ-ΔΟΥΝΑ).

43. Π.χ. α) στο ΕΑΜ, αρ. 251, 2703, 3494: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 551, 776, 777· β) στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αρ. 3025, 846, 3024, 11600: ΔΕΣΠΙΝΗΣ et al. 1997, αρ. 102, 104, 106, 109 (Θ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ-ΤΙΒΕΡΙΟΥ).

44. Π.χ. στο Ε.Α.Μ. οι με αρ. 1186, 1497: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 740, 770· β) στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, αρ. 283, 1246, 3329, 3328/6687, Ρ116, 2498, 3874, 1152Α+Β, 1209, 3026: ΔΕΣΠΙΝΗΣ et al. 1997, αρ. 134, 135, 136, 137, 138, 293, 329, 330, 331 (Θ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ-ΤΙΒΕΡΙΟΥ), 290 (ΕΜ. ΒΟΥΤΥΡΑΣ).

45. Λαξευμένη ή λιθοστρωτή οδός κατά τόπους, με διακλαδώσεις και παράλληλες αυλακώσεις από κατερχόμενα έλικηθρα ή κάρα με πεδιομένους τροχούς κατά τόπους (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 100-103)· για τη συνέχεια της οδού 200 μ. χαμηλότερα βλ. GOETTE 2002, 100. Η οδός προς το λατομείο εντοπίστηκε στην περιοχή του σημερινού Χαλανδρίου (MORGAN et al. 2008-09, 5).

μέλη αρχαϊκής-ρωμαϊκής εποχής⁴⁶. σιδερένιες σφήνες 18ου-19ου αι. (KOZELJ 1988, πίν. 8, εικ. 1-3, 0-12, πίν. 9, εικ. 4-5, 13-14)· ημίεργα αγγεία στο λατομείο της Σπηλιάς.

Χρονολόγηση: Έναρξη συστηματικής εκμετάλλευσης των λατομείων μετά τη μάχη του Μαραθώνα (490 π.Χ.)⁴⁷.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Από το 1836 μέχρι πρόσφατα καταστρέφοντας τα αρχαία μέτωπα (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 94-95).

Παρατηρήσεις: Η χρονολόγηση των λατομείων στον 5ο αι. π.Χ. αφορά στην κύρια φάση εκμετάλλευσής τους (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 98).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 206-211· WISEMAN 1968· CARPENTER 1968· ΖΟΡΙΑΔΗΣ 1977· ΚΟΡΡΕΣ 1993, 62-104 και 125· HIGGINS - HIGGINS 1996, 32· ΡΙΚΕ 1999· NOLTE 2006, 200-203.

941. Θέση: Πεντέλη, Λατομεία 17, 18 και 19 (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό και φαιό (HIGGINS - HIGGINS 1996, 32), λεπτοκρυσταλλικό με σκουρόχρωμες φλέβες (οξειδία του σιδήρου).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 940.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· παράλληλες, οριζόντιες, ευθείες σειρές με ίχνη τύκου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Λιθόστρωτη οδός

μπροστά στα λατομεία.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ό.π. αρ. 940.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΚΟΡΡΕΣ 1993.

942. Θέση: Πεντέλη, Άγ. Ασώματοι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στην Άνω Πεντέλη, 500 μ. Ν της εκκλησίας Άγ. Ασώματοι.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, κυανότερο, τεφρόλευκο έως λευκό, γραμμωτό έως ταινωτό (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 569).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Η μεγάλη σχιστότητά του το καθιστά ακατάλληλο για τη γλυπτική (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 569).

Ίχνη λατόμησης: Σωροί λατύπης (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 569).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αρχαίος δρόμος λιθαγωγίας, χαραγμένος απευθείας πάνω στο βράχο· κατά τόπους ευκρινείς αμαξοτροχιές (πλ. ~0,13 μ., βάθ. 0,15-0,30 μ.) σε απόσταση 1,10 μ.· τετράγωνη οπή ανάσχεσης (0,25 × 0,25 μ.) (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 569-570).

Ευρήματα: Ορθογωνισμένοι όγκοι (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 569).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (μετά τον 2ο αι. μ.Χ.).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Σύγχρονη λατο-

46. Αρχαϊκή, ένθρονη μορφή (θεά;) φυσικού μεγέθους (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 88· NOLTE 2006, αρ. 27)· υπερφυσικού μεγέθους άγαλμα, γνωστό ως ο «Κολοσσός της Πεντέλης» (WISEMAN 1968, 75-76· CARPENTER 1968, 279-280· ΚΟΡΡΕΣ 1993, 89)· κούρος, ΕΑΜ, ά.α. (NOLTE 2006, αρ. 2)· αρχαϊκό άγαλμα λιονταριού, Αρχαιολογικό Μουσείο Πειραιώς, αρ. 5760 (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 89· NOLTE 2006, αρ. 30)· αγαλμάτιο κούρου, Βρετανικό Μουσείο, αρ. Β 472 (NOLTE 2006, αριθ. 8)· αναθηματικό ανάγλυφο στις Νύμφες με τον Πάνα, τον Διόνυσο και τον Ερμή, του 4ου αι. π.Χ., ΕΑΜ, αρ. 4466, 4466Α (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, 221, αρ. 459· Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1952, BCH 77 [1953], 202)· κέραμοι (καλυπτήρες και στρωτήρες) κορινθιακού και λακωνικού τύπου (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 88-89)· σαρκοφάγος· ελληνοιστικής εποχής βάζο ή βωμίσκος με κνυάτια στις τρεις πλευρές (Κορρές 1993, 88)· σπόνδυλος κίονα του Ολυμπίου (ρωμαϊκής εποχής).

47. Πιθανώς το Λ1 σχετίζεται με τα οικοδομικά έργα του 5ου αι. π.Χ. Το Λ7 άρχισε να λειτουργεί τον 5ο, ενώ η πρώτη αξιόλογη ανάπτυξη χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. Τα Λ3, Λ4 και Λ7 στον 4ο και 3ο αι. π.Χ. Τα Λ5 και Λ6 στον 2ο αι. π.Χ. Η μεγαλύτερη αύξηση του Λ10 πρέπει να σημειώθηκε τον 2ο αι. μ.Χ., επί Ηρώδη του Αττικού, στον οποίο είχε περιέλθει η εκμετάλλευση των λατομείων (GRAINDOR 1915, 412, σημ. 3). Την ίδια εποχή πρέπει να εξακολουθούσαν να λειτουργούν και τα Λ5 και Λ7 (ΚΟΡΡΕΣ 1993, 98).

μική δραστηριότητα που κατέστρεψε τα αρχαία ίχνη (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 569).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 567-573.

943. Θέση: Πεντέλη, απέναντι από το παλιό φυλάκιο της Ιεράς Μονής Πεντέλης (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δεξιά του σύγχρονου δρόμου προς το ραντάρ, απέναντι από το ανενεργό λατομείο Παπαπέτρου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό λεπτόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Σφηνοειδείς τομές (εκ των οποίων μία κατασκευασμένη υποδειγματικά σαν πρότυπο, ενώ μίας άλλης έχει απλά χαραχθεί το περίγραμμα) και τετραγωνικές οπές· διάτρημα με κανονική επταγωνική διατομή (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 570-571).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Από τον 2ο αι. μ.Χ. (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 571).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μάλλον χώρος εκπαίδευσης νεαρών λατόμων (ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 570).

Βιβλιογραφία: ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001, 567-573.

944. Θέση: Πεντέλη, Κοκκιναράς (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΔ κλιτύς, 1 χλμ. από το λατομείο της Σπηλιάς.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, μελανόφαιο, λεπτόκοκκο, με λευκές φλεβώσεις.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αβέβαιη η χρήση του σε αττικά μνημεία λόγω σύγχυσης με το υμῆττειο μάρμαρο (GOETTE 2002, 96).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός, λαξευτή, με διακλαδώσεις και αμαξοτροχιές για «χελώνες» φόρτωσης όγκων· οι σημαντικότερες δευτερεύουσες οδοί οδηγούν στον Δήμο της Φλύας (σημ. Χαλάνδρι)

και στην περιοχή της σημερινής Κηφισιάς: GOETTE 2002, 93-94· οικισμός κλασικών χρόνων στην περιοχή (αρχαίος δήμος της Τρινεμείας: GOETTE 2002, 93)· εγχάρακτος όρος (SEG 51, 155, 2001).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (από τον 4ο αι. π.Χ. κ.ε.).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι, για την οικοδόμηση νεοκλασικών κτηρίων της Αθήνας (GOETTE 2000, 94).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: GOETTE et al. 1999, 83-85· GOETTE 2002, 93-96.

945. Θέση: Πνύκα, Α και Δ του μνημείου και στην πλαγιά στα Ν.

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός (KOUROUNIOTES - THOMPSON 1932, 141· THOMPSON - SCRANTON 1943, 281).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην 3η οικοδομική φάση της Πνύκας.

Ίχνη λατόμησης: Βαθιές αυλακώσεις από τυπίδα· οπές για ένθεση σφηνών· επιχρωματωμένα ορύγματα (KOUROUNIOTES - THOMPSON 1932, 98, 142-143, εικ. 24· DWORAKOWSKA 1975, 110)· περιμετρικές τάφροι λατόμησης και αυλακές· λατύπη· κόγχες (KOUROUNIOTES - THOMPSON 1932, 139-142, 149, εικ. 21, 23).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή (4ος αι. π.Χ.: DWORAKOWSKA 1975, 23).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: KOUROUNIOTES - THOMPSON 1932· THOMPSON - SCRANTON 1943, 297-301· DWORAKOWSKA 1975, 23, 140-142· ROTROFF - CAMP 1996, 272-275.

946. Θέση: Πνύκα και λόφος των Νυμφών (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην πλαγιά του λόφου των Νυμφών και στο σαμάρι ανάμεσα στην Πνύκα και

το λόφο των Νυμφών (THOMPSON - SCRANTON 1943, 307).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός (THOMPSON - SCRANTON 1943, 281).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μάλλον ρωμαϊκή εποχή (μετά τον 3ο αι. π.Χ.: THOMPSON - SCRANTON 1943, 307).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Όχι (THOMPSON - SCRANTON 1943, 307).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: THOMPSON - SCRANTON 1943.

947. Θέση: Ραμνούντας, Αγία Μαρίνα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λίγα χλμ. νότια του ιερού της Νεμέσεως.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 273). «Blue marble» (CATLING 1986-87, 10).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μεγάλος ναός της Νεμέσεως (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 273).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 422).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: MILCHHOEFER 1889, 50. CATLING 1986-87, 10. ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 273, 422.

948. Θέση: Ραμνούντας, ΒΔ του ιερού της Νεμέσεως (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δεκάδες μέτρα ΒΔ του ιερού, Δ της βόρειας ιεράς οδού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, γαλάζιο (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 273).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κάτω μέρος μεγά-

λου ναού· μικρός πολυγωνικός ναός (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 273).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1985, *BCH* 110.2 (1986), 680. ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 273, 422.

949. Θέση: Ραμνούντας, βουνό Μπρεκ Ντιάθ (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ του φρουρίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 422).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη φρουρίου (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 78).

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή εξόρυξη (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 78).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 78, 422.

950. Θέση: Ραμνούντας-Ωρωπός, λόφος του Αμφιαραείου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 78).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχη φρουρίου-Αμφιαράειο (ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 78, 422).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999, 78, 422.

951. Θέση: Υμηττός, Αλεποβούνι («Fuchsberg»): E. CURTIUS - J. KAUPERT 1875-1878, φύλλο IV· LANGDON 1985· άνευ αυτοψίας)

Παράμετροι θέσης: 4 χλμ. Α και ελαφρώς Ν αθηναϊκής Ακρόπολης και περίπου 2 χλμ. Δ Μονής Καισαριανής (LANGDON 1999, 482, εικ. 1 και 484, εικ. 3), στη δυτικότερη πλευρά του λόφου, κοντά στις υπώρειές του, στη συνέχεια των οδών Λυδίας και Κρυστάλλη, Δήμου Βύρωνα (LANGDON 1999, 499).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Σφόνδυλος, μη αποσπασμένος, διάμ. 1,30 και ύψ. 0,30 μ., περιβαλλόμενος από αύλακα 10 εκ. (LANGDON 1999, 499-500, εικ. 19)· όροι εγχάρακτοι (OBER 1981· LANGDON 1999· SEG 49, 177-178).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Μυκηναϊκή κεραμική από πλάτωμα υψηλότερα του κίονα (LANGDON 1999, 500-502).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LANGDON 1999, 499-501· Φ.Ε.Κ. 194/Α.Α.Π./19.5.2010.

952. Θέση: Υμηττός, Άνω Ηλιούπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν Άνω Ηλιούπολης, χαμηλότερες υπώρειες Υμηττού, 200 μ. ΝΑ και 100 μ. Ν ανατολικού άκρου του παρεκκλησίου της Αγίας Ειρήνης πάνω από την Αργυρούπολη (LANGDON 1985, 266).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Πάνω σε μη αποσπασμένη πλίνθο εγχάρακτη αρχαϊκή επιγραφή «ΔΕΙΝΙΑΣ ΚΑΛΟΣ»· 6-7 εγχάρακτα περιγράμματα πελμάτων· εγχάρακτη απεικόνιση ανδρικού μορίου· λίγο παραπέρα επιγραφή «ΕΥΘΥΔΟΤ» (από τους λατόμους: LANGDON 1985, 269, σημ. 25, εικ. 3, πίν. 76)· εγχάρακτοι όροι σχετικοί με παροχέτευση νερού μέσω αγωγού υδραγωγείου (LANGDON

1985, 260-263· του 4ου αι. π.Χ.: SEG 35, 140 [1985]).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LANGDON 1985.

953. Θέση: Υμηττός, Ηλιούπολη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α Προφήτη Ηλία, Δήμου Ηλιούπολης, κοντά στο σπήλαιο «Μπιμπέση».

Είδος λατομείου: «Φρεατοειδές».

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Λαξεύματα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μεταλλευτικά «πηγάδια».

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Από την κλασική εποχή κ.ε.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσέυτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 194/Α.Α.Π./19.5.2010.

954. Θέση: Υμηττός, λόφος «337.4» (LANGDON 1985, 260-264) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ Μονής Καρέα. Μερικές εκατοντάδες μέτρα ΝΔ των όρων και του υδραγωγείου (LANGDON 1985, 263).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· αποτυπώματα αποκομμένων πλίνθων· μη αποσπασθείσα πλίνθος, 1,70 × 1,10 × 0,22 μ. (LANGDON 1985, 263, πίν. 72d)· εγχάρακτες επιγραφές: ΟΡΟΣ / ΔΙΑΝΟ (5ου αι. π.Χ.: SEG 35, 15 [1985]).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Όγκοι, αποσπασμένοι.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LANGDON 1985, 263· HIGGINS - HIGGINS 1996, 32.

955. Θέση: Υμηττός, Κακόρρευμα (εικ. 43).

Παράμετροι θέσης: Στη Δ πλευρά του Υμηττού, στις πλαγιές που κλείνουν από Ν και ΝΔ την κοιλάδα του Αγίου Γεωργίου και κατεβαίνουν προς το φαράγγι Κακόρρευμα.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, τεφροκυανό, λεπτόκοκκο, με λευκές φλεβώσεις (GOETTE et al. 1999, 86), λευκότερο στο μέτωπο της επιγραφής.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Στην αρχαϊκή και κλασική αρχιτεκτονική⁴⁸ και γλυπτική⁴⁹.

Ίχνη λατόμησης: Λατύπη (GOETTE et al. 1999, 86)· παράλληλα ίχνη τύκου στο μέτωπο της επιγραφής· περιμετρικές αύλακες.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πολύ μικρό «δρακόσπιτο» από μεγάλες λιθοπλίνθους από το παρακείμενο μικρό μέτωπο εξόρυξης (CARPENTER - BOYD 1977, 189-193· OBER 1981, 71-73), ίσως καταφύγιο ή αποθηκευτικός χώρος των λατόμων (CARPENTER - BOYD 1977, 193· GOETTE et al. 1999, 87)· εσωτερικά: ημίεργος βωμός (διαστ. 0,34 × 0,55 × 0,50 × 0,36, ύψ. 0,33, ύψ. χειλούς 0,055 μ.)· μικρή διώροφη κόγχη (0,26 × 0,19 × 0,25, ύψ. 0,20 και 0,14 μ.)· βαθμίδα στο δάπεδο (πλ. 0,08/0,10 μ.)· θύρα (πλ. 0,80 και σωζ. ύψ. 0,95 μ.) με παραστάδα πλ. 0,28 μ. (διαστ. εντορμίας 4,50 × 5,00 εκ.)· δύο ακόμα παρόμοια «δρακόσπιτα» στην ευρύτερη περιοχή (GOETTE et al. 1999, 87· GOETTE 2002, 98)· τμήμα αρχαίου δρόμου οριζόμενου από χαμηλό αναλημματικό τοίχο κοντά στον Αγ. Γεώργιο τον Κουταλά (;) (CARPENTER - BOYD 1977, 189· GOETTE et al. 1999, 87).

Ευρήματα: Ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη (GOETTE et al. 1999, 86)· δύο ρωμαϊκές επιγραφές σε μικρό

μέτωπο λατόμησης: «Κεθήγου» (γενική του ονόματος Κέθηγος, στα λατινικά Cethegus· ύψ. Υ 17 εκ., πλ. Υ 8 εκ., διάμ. Ο 10/9,5 εκ., ύψ. Ε 19 εκ., πλ. Ε 16 εκ., μήκ. επιγραφής 90 εκ.), ίσως το όνομα του ιδιοκτήτη του λατομείου (OBER 1981, 68-73), εποχής του Αυγούστου (SEG 31, 149 [1981])· μονολιθικός κίονας (GOETTE et al. 1999, 86)· ημίεργη πλίνθος (0,70 × 1,10 μ.).

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή έως ρωμαϊκή εποχή⁵⁰ (GOETTE et al. 1999, 86-87).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: LEPSIUS 1890, 23-27· ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 213-214· CARPENTER - BOYD 1977· OBER 1981· HIGGINS - HIGGINS 1996, 32· GOETTE et al. 1999· GOETTE 2002, 96-100· ΚΟΥΖΕΛΙΔΙΜΟΥ 2009, 295-296.

956. Θέση: Υμηττός, Καράβι (εικ. 44).

Παράμετροι θέσης: Ακριβώς ΒΑ του στρατοπέδου Σακκέτα στον Βύρωνα (θέση GPS: 37° 57' 02,89" Β, 23° 47' 30,81" Α).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, κυανό, λεπτόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχικά στην αρχιτεκτονική και γλυπτική και από τον 5ο αι. π.Χ. κυρίως σε ενεπίγραφες στήλες (GOETTE et al. 1999, 86).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα ύψους άνω των 20 μ.· λατύπη· ίχνη τύκου σε μοτίβο ιχθυόκανθας· ίχνη βελονιού και ελαφριού τύκου, λοξά και σε παράλληλες, ευθείες γραμμές (WÆLKENS et al. 1988a, 103, εικ. 12· WÆLKENS et al. 1988B, 25, εικ. 3)· οπές σφηνών (ορθογώνιες και τετράγω-

48. Π.χ. κωνώνιο Πομπείων στον Κεραμεικό, Στοά του Ελευθερώς Διός στην Αρχαία Αγορά της Αθήνας (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 80).

49. LANGDON 1988, 75-83, π.χ. ιππέας (EAM, αρ. 79: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 61 και από τον 5ο αι. π.Χ. κυρίως για επιτύμβιες στήλες (π.χ. στήλη με γραπτή διακόσμηση στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, αρ. 1929: ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 303) και ενεπίγραφα μνημεία (π.χ. τμήμα ψηφισματικού αναγλύφου στο EAM, αρ. 1480, ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 498, όπου και παλαιότερη βιβλιογραφία). Βλ. και GOETTE et al. 1999, 86.

50. Οι CARPENTER - BOYD 1977, 210-211 ανάγουν το λατομείο στην ελληνοιστική και την πρόιμη ρωμαϊκή εποχή, ωστόσο ο GOETTE 2000, 97 υποστηρίζει ότι τα μικρά λατομεία λευκού μαρμάρου είναι αρχαϊκής - κλασικής εποχής, ενώ τα μεγάλα κυανόφαιου μαρμάρου είναι ελληνοιστικής - αυτοκρατορικής εποχής.

νες). Λόφοι λατύπης· αποτυπώματα από αποσπασθείσες πλίνθους (WÆLKENS et al. 1988α, 92, εικ. 2).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 194/Α.Α.Π./19.5.2010.

957. Θέση: Υμηττός, κάτω από το Κακόρρευμα (εικ. 45).

Παράμετροι θέσης: Στη χαράδρα κάτω από το μέτωπο με την επιγραφή «Κεθήγου» και το δρακόσπιτο.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, λευκό έως κυανό, λεπτόκοκκο.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα: Α) 8-9 ίχνη σφηνών (διαστ. 0,025 × 0,03 και μήκ. 0,13/0,14 μ.). Β) μεγάλο μέτωπο με βαθμίδες· οριζόντια ίχνη τύκου και τεχνική pointillé· χωρίς οπές σφηνών· Γ) χαμηλό μέτωπο με ίχνη ιχθυάκανθας, πλατύστομης τυπίδος, τεχνικής pointillé.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Εγκαταλελειμμένη πλίνθος στο μέτωπο Γ (διαστ. 0,80 × 0,75 × 0,30 μ.).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή κ.ε. (;).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο.

958. Θέση: Υμηττός, Κορωπί.

Παράμετροι θέσης: 1 χλμ. ΒΑ του Προφήτη Ηλία Υμηττού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργος κίονας.

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Δημοσίευτο. Μνεία: Φ.Ε.Κ. 194/Α.Α.Π./19.5.2010.

959. Θέση: Υμηττός, Κορωπί, Σέσι (εικ. 46).

Παράμετροι θέσης: Α πλευρά του Υμηττού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, δολομιτικό, λευκόφαιο, με ερυθρές φλεβώσεις (LANGDON 1988, 79).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Δύο κατακόρυφα ορύγματα ορθογώνιας κάτοψης (διαστ. 22 × 8 και 14 × 8 μ.)· κατακόρυφη λατόμηση· λατύπη· κυκλικό αποτύπωμα από εξόρυξη λίθου για κυκλική τράπεζα κατά τη βυζαντινή εποχή (LANGDON 1988, 77, 83, εικ. 9).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δύο ναοί του 16ου αι. (Προφήτης Ηλίας) ψηλότερα από το λατομείο, στην κορυφή του λόφου.

Ευρήματα: α) Μονολιθικός, αποσπασμένος, κίονας (μήκ. 4,48, διάμ. 0,70 μ.), ρηγματωμένος σε όλο του το μήκος· β) μονολιθικός, μη πλήρως απολαξευμένος κίονας, μήκ. 4,01 μ· λιθόπλινθος, μήκ. 4,95 μ· τουλάχιστον 16 ημίεργες λιθόπλινθοι, μήκ. 2,00-5,00 μ. (LANGDON 1988, 77, 78).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή-βυζαντινή εποχή (LANGDON 1988, 79-82).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Δοκιμαστική θέση λατόμησης (LANGDON 1988, 77-78).

Βιβλιογραφία: LANGDON 1988, 75-83· ΛΕΚΚΑΣ 2004, 305-312.

960. Θέση: Υμηττός, Προφήτης Ηλίας, Καρρά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Πάνω από τον υφιστάμενο δασικό δρόμο Καρέα-Ηλιούπολης-Αργυρούπολης, Β-ΒΑ του Προφήτη Ηλία Δήμου Ηλιούπολης, 550 μ. Ν-ΝΑ του πέρατος της Λεωφόρου Σοφ. Βενιζέλου, όρια αρχαίου δήμου Αγρυλίας (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1992, 72).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστολιθικός τόφος, κιτρινωπού-φαιού χρώματος· ασβεστόλιθος Πλειοκαίνου (HIGGINS - HIGGINS 1996, 32)· ασβεστόλιθος, σκληρός, ροδόφαιος· «Αγρυλικός λίθος» (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1992, 72).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θεμελιώσεις αρχαίων κτηρίων Αθήνας και Ελευσίνας αρχαϊκής εποχής (π.χ. αρχαίος ναός Διονύσου, προπερίκλειος Παρθενώνας, πεισιστράτια περίσταση Εκατόμπεδου στην Ακρόπολη, κρηπίδα Ολυμπίου, βάθρο τρίποδα Κυνοσάργου) [ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1992, 72].

Ίχνη λατόμησης: Μεγάλα μέτωπα· λατύπη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ίχνη οχυρώσεων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή μέχρι τους νεότερους χρόνους (6ος-4ος αι. π.Χ.: HIGGINS - HIGGINS 1996, 32).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΕΙΡ. ΒΑΡΟΥΧΑ-ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ, *AE* 1953-54· DWORAKOWSKA 1968, 89· DWORAKOWSKA 1975, 86· HIGGINS - HIGGINS 1996, 32· ΣΠΑΘΑΡΗ 1997, 5-6.

961. Θέση: Υμηττός, Προφήτης Ηλίας, Καρρά-Μονή Αστερίου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Μεταξύ της θέσης Καρρά και της Μονής Αστερίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μάρμαρο, κυανότερο έως τεφρό, με λεπτές σκοτεινότερες ή ανοικτότερες ραβδώσεις ή με νεφροειδείς λευκάνσεις (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 213).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Η έντονη σύγχρονη εξόρυξη έχει εξαλείψει τα αρχαία ίχνη (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 213).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 213-214.

Γ. ΝΗΣΙΑ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΥ

ΑΙΓΙΝΑ

962. Θέση: Άγιοι Ασώματοι, οικ. Π. Κουνάδη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Λίθος Αιγινάος» (ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 69, σημ. 1)· «πωρόλιθος» μαλακός και κιτρινωπός ασβεστόλιθος (HIGGINS - HIGGINS 1996, 36)· ωολιθικός (ΚΟΥΖΕΛΙ-ΔΙΜΟΥ 2009, 293-294).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια της Αίγινας (π.χ. ναός Αφαιάς, θεμέλια ναού Απόλλωνα και άλλα μνημεία στην Κολώνα)· της Αθήνας (π.χ. αντιθήματα Ερεχθείου, Στοά του Ελευθερέως Διός και Μέση Στοά της Αθηναϊκής Αγοράς)· σφονδύλοι Τελεστηρίου· τείχη του Ιερού της Δήμητρας στην Ελευσίνα· στερεοβάτης αρχαιότερου ναού του Ποσειδώνος στο Σούνιο· ναοί Κεφάλας και Κορησίας στην Κέα (CASKEY 1994, 309· ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994, 69, σημ. 2-5· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36· ΚΟΥΖΕΛΙ-ΔΙΜΟΥ 2009, 293-294, εικ. 8-10).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Υπόγειος θαλαμωτός τάφος κατεστραμμένος από το λατομείο (5ος αι. π.Χ.)

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μετά τον 5ο αι. π.Χ.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1980, 93.

963. Θέση: Αγίου Θωμά και των Αγίων Αναργύρων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ακτή του νησιού, ανάμεσα στους όρμους του Αγίου Θωμά και των Αγίων Αναργύρων.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Ίχνη λατόμησης: Εκτεταμένη εξόρυξη διαστ. 80 × 100 μ.· περιμετρικές αύλακες, βάθ. 0,80 μ., πλ. 0,20 μ.· μη πλήρως απολαξευθείσες λιθόπλινθοι,

διαστ. 1,40 × 0,50/0,75 έως 0,60 /0,90 × 1,60/1,80 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.)

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Συστάδα τάφων.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1969, 4· WURSTER 1969, 23-26, 30-31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36.

964. Θέση: Άγ. Φώτιος, οδός Στρ. Πετρίτη, οικ. Γ. Πάνου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Ίχνη λατόμησης: Έκταση λατόμησης 4 × 6 μ. αυλακώσεις με ίχνη εργαλείων· αποτυπώματα αποσπασθέντων όγκων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνια δεξαμενή.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κεραμική επίχωσης λατομείου από τους κλασικούς χρόνους έως την Τουρκοκρατία.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1981, 69.

965. Θέση: Ακρ. Πλακάκια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ακτή του νησιού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή λατομία σε βάθ. 0,45-0,60 μ.· περιμετρικές αύλακες, βάθ. 0,45-0,60 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.)· μη πλήρως απολαξευθείσες λιθόπλινθοι, διαστ. 1,30-1,40 × 0,60 και βάθ. 0,45-0,60 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνιοι λαξευτοί τάφοι· κιβωτιόσχημος τάφος και τύμβος πλησίον λατομείου (WURSTER 1969, 23, 26).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Λίγα, διαβρωμένα, κατάλοιπα λιθοτομίας.

Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1969, 3· WURSTER 1969, 20-23, 30-31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36.

966. Θέση: Ακρ. Πλακάκια, Άγιος Νικόλαος, Βάρδια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ακτή του νησιού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Ίχνη λατόμησης: «Κοίτες λατόμησης» βάθ. 0,40 και πλ. 0,60 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Ορθογώνιοι λαξευτοί τάφοι· κιβωτιόσχημος τάφος· τύμβος πλησίον λατομείου (WURSTER 1969, 23, 26).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Λίγα διαβρωμένα κατάλοιπα λιθοτομίας.

Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1969, 3· WURSTER 1969, 20-23, 30-31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36.

967. Θέση: Ακρ. Σταυρός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ακτή του νησιού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες, βάθ. 0,50 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.)· μη πλήρως απολαξευθείσα λιθόπλινθος, διαστ. 1,40 × 0,66 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.)· αποτυπώματα λιθοπλίνθων μέγ. διαστ. 1,80 × 0,90 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: WURSTER 1969, 23, 30-31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36.

968. Θέση: Αλφάρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ ακτή του νησιού, όρμος Αγίων Αναργύρων.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Ίχνη λατόμησης: Εξόρυξη σε δύο επίπεδα, ύψ. 0,35-0,40 μ.· μη πλήρως απολαξευθείσες λιθόπλινθοι, διαστ. 1,60-1,80 × 0,80-0,95 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.).
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.
Παρατηρήσεις: Λίγα, διαβρωμένα, κατάλοιπα λιθοτομίας.
Βιβλιογραφία: WURSTER 1969, 26, 30-31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36.

969. Θέση: Λεόντι (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ΒΔ ακτή του νησιού, Β οδού Σουβάλας-Αίγινας.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή εξόρυξη, σε απόσταση 500 μ. από την ακτή· περιμετρικές αύλακες, βάθ. 0,45 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.)· μη πλήρως απολαξευθείσες λιθόπλινθοι, διαστ. 0,60-1,00 × 1,00-1,80 μ. (WURSTER 1969, 17 κ.ε.)· λατύπη άφθονη.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Το καλύτερα σωζόμενο και πιο εκτεταμένο λατομείο του νησιού.
Βιβλιογραφία: DWORAKOWSKA 1969, 3· WURSTER 1969, 27-28, 30-31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36.

970. Θέση: Λιβάδι (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: ΒΔ ακτή του νησιού.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Ίχνη λατόμησης: Πλίνθοι έτοιμες προς απόσπαση (CATLING 1985-86, 18).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: 25 λαξευτοί τάφοι του 5ου αι. π.Χ. εντός του λατομείου μετά την εγκατάλειψή του.
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - κλασική εποχή.
Παρατηρήσεις: Λατομείο κάτω από το επίπεδο της θάλασσας· ελάχιστα ίχνη λατομίας στην ακτή.
Βιβλιογραφία: WURSTER 1969, 26, 30-31· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36· *AD* 33 (1978), 53· CATLING 1985-86, 18· *Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1985*, *BCH* 110.2 (1986), 682.

971. Θέση: Σουβάλα, Άγιοι (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: 40 μ. από την έπαυλη Καλαντάκου και 11 μ. από την ακτή.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης, πλ. 0,08 μ.· λιθόπλινθοι έτοιμες προς απόσπαση.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: Λιθόπλινθοι.
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Η παύση χρήσης του χώρου ίσως οφείλεται σε ακαταλληλότητα του λίθου.
Βιβλιογραφία: ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ 1972, 182· HIGGINS - HIGGINS 1996, 36.

972. Θέση: Φάρος, Κτήμα Στ. Κάππου (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: 20 μ. από τη Ζώνη Αιγιαλού.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Ίχνη λατόμησης: Ίχνη λατομικών εργαλείων.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τμήμα νεκροταφείου (δεύτερο μισό βου-5ου αι. π.Χ.).
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ 1966, 100-101.

973. Θέση: Χαλικιάκι (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Οικ. Κρέιμερ.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Έχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Θαλαμοειδής υπόγειος τάφος με φρεατοειδή είσοδο του 5ου αι. π.Χ.
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1987, 68· FRENCH 1993-94, 13.

974. Θέση: Χώρα, οδ. Τελαμώνος 23 (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 962.
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κλασική οχύρωση πόλης (διάτονοι λίθοι).
Έχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1985, *BCH* 110.2 (1986), 682.

ΑΓΚΙΣΤΡΙ

975. Θέση: Αγκίστρι (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, πορώδης, βιογενής (ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 82).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ανωδομή Γυμνασίου, μονώροφη Στοά Αβάτου και ιερό του Απόλλωνος Μαλεάτα στην Επίδαυρο.
Έχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002, 82.

ΣΑΛΑΜΙΝΑ

976. Θέση: Πυργιακόνι, νότια των Κανακίων (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Κοντά στην ακρόπολη, προς τα ΝΑ (MORGAN et al. 2008-09, 7).
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός (MORGAN et al. 2008-09, 7).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μυκηναϊκό κτήριο.
Έχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: Χώρος απόθεσης απορριμμάτων των παρακείμενων σύγχρονων λατομείων (MORGAN et al. 2008-09, 7).
Βιβλιογραφία: MORGAN et al. 2008-09, 7.

977. Θέση: Τύμβος Σαλαμινομάχων (άνευ αυτοψίας).
Παράμετροι θέσης: Πλησίον τύμβου.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πώρος».
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τύμβος Σαλαμινομάχων.
Έχνη λατόμησης: Λατύπη στο λιθωσώρο του τύμβου.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: ΠΙΤΕΡΟΣ 1980, 91.

Δ. ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

978. **Θέση:** Ακράφια, Καστράκι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο ιερό του Πτώου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Υποδομή ιερού Πτώου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: AA 1935, 188· GUILLON 1936, 4, σμμ. 1.

979. **Θέση:** Άσκη (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λόφος οχυρωματικού πύργου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Λιθόπλινθοι υπερκείμενου πύργου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ROUX 1954, 45, εικ. 21· GAUVIN - MORIN 1992, 11 κ.ε., εικ. 2.2, 2.3, 2.4, πίν. 7-10· ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004.

980. **Θέση:** Βλίχα ή Γλύφα λόφος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α πλαγιά λόφου, ακτή Ευβοϊκού κόλπου.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Παρατηρήσεις: Εξαιρετικά διαβρωμένα.

Βιβλιογραφία: ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ 1977, 98.

981. **Θέση:** Γριμάδα, ΝΔ της Τανάγρας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ Γριμάδας (άνωτερες κορυφογραμμές της οροσειράς Σωρός, αρχ. Κυρήκειον), από τη χαμηλότερη κορυφή της οροσειράς και Δ του πύργου Ι του αρχαίου τείχους, στην κορυφή αμέσως στα Δ, και στην υψηλότερη κορυφή της οροσειράς.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαϊόσσκοτεινόφαιος, διακοπτόμενος από εμφανίσεις μαρμάρου (ROLLER 1987, 231).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια αρχαίας Τανάγρας· ίσως αναθηματικό ανάγλυφο, ΕΑΜ αρ. 1386 (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, 436).

Ίχνη λατόμησης: Ορθογώνια σπή ανάσχεσης στη θέση εξόρυξης κοντά στον πύργο («bollard»: ROLLER 1987, 231, πίν. 35b)· μεγάλο μέτωπο εξόρυξης (ύψ. 3-4 μ. και διαστ. 12 × 20 μ.) στην κορυφή, αμέσως Δ του πύργου· τεράστια έκταση (5 × 35 μ.) γεμάτη λατύπη ανάμεσα στο μεγάλο μέτωπο εξόρυξης και την Τανάγρα.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Μονοπάτι λαξευμένο στη θέση εξόρυξης κοντά στον πύργο πλ. 2,20, βάθ. μέσα στο βράχο 0,30-0,40 μ. (ROLLER 1987, 231, πίν. 35c)· πιθανά ίχνη παρατηρητηρίου στην κορυφή, στα Β του μεγάλου μετώπου εξόρυξης (ROLLER 1987, 232).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CATLING 1985-86, 40· Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1985, BCH 110.2 (1986), 709· ROLLER 1987, 231-232.

982. **Θέση:** Δομβραίνα, πρόποδες του Ελικώνα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στην αρχαία Θίοβη (TOMLINSON - FOSSEY 1970, 245, σμμ. 5).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Υπόλευκος ή ωχροκίτρινος θεσπιακός ασβεστόλιθος, «Πώρος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός στο Μαυροβούνι (TOMLINSON - FOSSEY 1970, 245, σημ. 5). θεσπιακές ανθεμωτές στήλες (ΕΑΜ αρ. 828, 742, 739, 818, 1861, 829; ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 177-179, 324-325, 329). επιτύμβιες στήλες Μουσείου Θηβών και από την αρχαία Ψηττό, κλασικών - ελληνιστικών χρόνων (ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004, σημ. 59-60). αναστήλωση τροπαίου Λεύκτρων (DAUX 1962, 774).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: TOMLINSON - FOSSEY 1970.

983. Θέση: Ελάτεια, περιοχή μυκηναϊκού νεκροταφείου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Δ τάφου LI.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Μαλακός ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομικό υλικό ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων.

Ίχνη λατόμησης: Πλίνθοι έτοιμες προς απόσπαση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ - JALKOTZY 1990, 183. ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ - JALKOTZY 1991, 196.

984. Θέση: «Κοκκάλι», λόφος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Α πλευρά ακρόπολης Γκριμάδας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πώρος» (καστανοκίτρινος, μαλακός, εύθριπτος «πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκή πλαστική⁵¹, επιτύμβιοι βωμίσκοι· επιτύμβια στήλη από την Τανάγρα (ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004, σημ. 44-47).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HAUSSOULLIER 1884, 7 κ.ε.· PFUHL 1903, 331.

985. Θέση: «Κοκκάλι», λόφος, θέση Α (χ.θ. 17605-17614) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ν δρόμου Ασωπίας-Τανάγρας, κτηματική περιφέρεια Κλειδίου, Ν οροσειράς Σωρός, Δ ακρόπολης Τανάγρας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πώρος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· μικρές βαθμίδες από εξόρυξη πλίνθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΑΡΑΜΗ 1997· Φ.Ε.Κ. 1243/Β/25-9-2001· WHITLEY 2002-03, 46.

986. Θέση: Λαφύστιον όρος (Γρανίτσα) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΒΔ αρχαίας Χαιρώνειας και ΝΑ της Λειβαδιάς. Εντός και εκτός Λειβαδιάς (SCHLIEMANN 1881, 129).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Μάρμαρο», γκριζογάλανο (SCHLIEMANN 1881, 136). ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Μνημεία Ορχομε-

51. Πώρινοι κούροι Πτώου: ΕΑΜ αρ. 15, 18 (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 25, 75) και άλλα γλυπτά, π.χ στο ΕΑΜ αρ. 2 (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 16), στήλη-πεσσός του Κιτ(τ)ύλου και του Δέρμους, ΕΑΜ αρ. 56 (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 27).

νού, Χαιρώνειας και άλλων γειτονικών πόλεων (SCHLIEMANN 1881, 129). λέοντας Χαιρώνειας· θολωτός τάφος Μινύου στον Ορχομενό (SCHLIEMANN 1881, 136, 163).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Παρόμοιο με το υμήττειο αλλά λιγότερο καθαρό και με περισσότερα «νερά».

Βιβλιογραφία: ΦΥΤΑΛΗΣ 1880, 347-352· SCHLIEMANN 1881, 129· ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ 1882-1883, 68· ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004· ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2006, 1103, σημ. 22.

987. Θέση: Λειβαδιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Περίπου 100 μ. Β θέσης Λάκκα, κάτω από το σύγχρονο στάδιο της πόλης (ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ 1912, 89).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Γκριζογάλανο «μάρμαρο», ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Θολωτός τάφος Ορχομενού (SCHLIEMANN 1881, 136). γλυπτική αρχαϊκών - ελληνιστικών χρόνων⁵². αρχιτεκτονική ρωμαϊκών χρόνων στους Δελφούς⁵³. επιγραφές, ιωνικά κιονόκρανα στο Μουσείο Θηβών, στον Ορχομενό και στη Λειβαδιά.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη σφηνών και βελονιού· αποτυπώματα εξόρυξης παραλληλεπίπεδων όγκων για μονολιθικούς κίονες (DEROCHE et al. 1989, 405).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μυκηναϊκή - παλαιοχριστιανική περίοδος (DEROCHE et al. 1989, 405).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Ναι, χρήση δυναμίτη (DEROCHE et al. 1989, 403· ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2006, 1103, σημ. 23).

Παρατηρήσεις: Φθιγνό υλικό που μπορεί να αντικαταστήσει στην αρχιτεκτονική το υμήττειο, το θασιακό και το προκοννήσιο.

Βιβλιογραφία: SCHLIEMANN 1881, 129· ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ 1912, 88-90· PENTAZOS et al. 1986, 780· DEROCHE et al. 1989· ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004, κεφ. ΙΙ· NOLTE 2006, 187, σημ. 405· ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2006, 1103, σημ. 23.

988. Θέση: Μαυροβούνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Εσωτερικό οχυρωματικού περιβόλου (TOMLINSON - FOSSEY 1970, 252).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ναός, οχύρωση και άλλα κτήρια στο Μαυροβούνι (TOMLINSON - FOSSEY 1970, 252).

Ίχνη λατόμησης: Δύο μεγάλα ορύγματα εξόρυξης (TOMLINSON - FOSSEY 1970, 252).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δεύτερη χρήση ενός ορύγματος ως δεξαμενή (TOMLINSON - FOSSEY 1970, 255).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Κλασική - ελληνιστική εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: TOMLINSON - FOSSEY 1970, 252, 255.

989. Θέση: Μεσσάπιον Όρος (σημ. Κτυπάς) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Βουνό στα Δ του Ευρίπου έως την Παραλίμνη, στο δρόμο Θηβών-Χαλκίδας.

52. Κούρος Ορχομενού ΕΑΜ αρ. 9 (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 23), υστεροαρχαϊκό ανάγλυφο από τη Λιβαδεία (ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004, κεφ. ΙΙ, σημ. 28)· ανθεμιωτές επιτύμβιες στήλες (ΠΚ 2 και 47: PENTAZOS et al. 1986, 780· ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004, σημ. 29)· ανθεμιωτές στήλες της Χαιρώνειας, Ορχομενού, αρχαίας πόλης Υητού, Λιβαδείας, π.χ αναθηματικό ανάγλυφο στο ΕΑΜ αρ. 3942 (ΚΑΛΤΣΑΣ 2001, αρ. 448), Αγ. Βλασίου (αρχαίου Πανοπέως), Δαύλειας (αρχαίας Δαυλίδος), πολλές ακόμη άγνωστης προέλευσης στο Μουσείο Χαιρώνειας· περιορισμένη χρήση στις Θεσπές, στη Θήβα και στο Ακράϊφιο στα τέλη 3ου αι. (ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004, σημ. 30-37).

53. Ιωνική κιονοστοιχία ρωμαϊκού Ξυστού, ιωνική κιονοστοιχία «ρωμαϊκής αγοράς» και «της οικίας με το περιστύλιο», μερικοί κίονες Δυτικής Στοάς (DEROCHE et al. 1989, 405-407).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, μαύρος («μέλας ασβεστόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Επιτύμβιες στήλες με εγχάρακτη διακόσμηση (ΒΛΑΧΟΠΙΑΝΝΗ 2004, σσημ. 41).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΒΛΑΧΟΠΙΑΝΝΗ 2004, κεφ. ΙΙ σσημ. 39 και 40.

990. Θέση: Ορχομενός, ακρόπολη (Κάστρο) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Λόφος Ακόντιο, 300 μ. Δ της πύλης εισόδου με τη λαξευμένη στο βράχο κλίμακα (FARINETTI 2011, 112, εικ. 2, αρ. 6).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κλασική οχύρωση Ορχομενού.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BLACKMAN et al. 1997-98, 60.

991. Θέση: Χώστια (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στον Κορινθιακό κόλπο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Λιθόπλινθοι.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: GAUVIN 1986, 31 κ.ε.· ΒΛΑΧΟΠΙΑΝΝΗ 2004.

E. ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

992. Θέση: Ερέτρια, Άγ. Παύλος (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε λόφο, 3 χλμ. ΒΔ Ερέτριας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Marmor Chalcidicum» ή «Fior di Pesco»: Μάρμαρο με μεγάλη ποικιλία καστανέρυθρων, ερυθροϊωδών, ρόδινων, λευκών και τεφρών έως πρασινότεφρων φλεβώσεων («νερών») (HIGGINS - HIGGINS 1996, 86).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: «Τοιχώματα αγωγού παροχέτευσης νερών ποταμού διά μέσου Ερέτριας γεωμετρικών-αρχαϊκών χρόνων»· θεμέλια Εκατόμπεδου στο ιερό του Απόλλωνα (τέλη 8ου αι. π.Χ.)· δάπεδα *opus sectile*: αγοράς Κορίνθου, βασιλικής Λεχαιού (δεύτερη χρήση), Οικία των Ελαφιών στο Herculaneum· τράπεζες οικιών Πομπηίας, Herculaneum, «οικίας Φλαβίας» στη Ρώμη· μονολιθικοί κίονες θεάτρου Lepcis Magna (SCHMID 2009, 531-532).

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη βαρέος τύκου· ίχνη οπών σφηνών (LAZZARINI et al. 2002, 234).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι κιονίσκοι και λιθόπλινθοι (LAZZARINI et al. 2002, 234).

Χρονολόγηση: α) Γεωμετρική-αρχαϊκή περίοδος· β) αυτοκρατορικοί χρόνοι (εποχή των Φλαβίων κ.ε., ιδιαίτερα εποχή Σεβήρων: SCHMID 2009, 531· LAZZARINI et al. 2002, 23).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Μέχρι σήμερα με παράλληλη καταστροφή των αρχαίων μετώπων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 218).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966, 218-219· HIGGINS - HIGGINS 1996, 85-86· LAZZARINI et al. 2002, 233-240· LAZZARINI 2007, 205-221· SCHMID 2009, 527-542.

993. Θέση: Ερέτρια, Λέπουρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Όρος Ράχη Μαντή, στα εδαφικά όρια της αρχαίας Δύστου και αργότερα της Ερέτριας, 4,5 χλμ. Α από το Αλιβέρι, στην περιοχή Χωράφια Εκκλησίας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο. Τρεις θέσεις εξόρυξης.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Marmor Chalcidicum» ή «Fior di Pesco»: Μάρμαρο με μεγάλη ποικιλία καστανέρυθρων, ερυθροϊωδών, ρόδινων, λευκών και τεφρών έως πρασινότεφρων φλεβώσεων («νερών»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: 6 κίονες και 4 πλίνθοι (CHIDIROGLOU 2009, 79).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (ύστεροι ρεπουμπλικανικοί χρόνοι κ.ε.)

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CHIDIROGLOU 2009, 79· RUSSELL-FACKARD 2012, 616-617.

994. Θέση: Ερέτρια, Χελωνίτσα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά σε σύγχρονο λατομείο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πώρος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΧΩΡΕΜΗΣ 1972, 343-350· CATLING 1976-77, 16.

995. Θέση: Κάραβος, Κόκκινη Εκκλησία (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β του Καραβού.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, φαιός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: RUSSELL-FACKARD 2012, 616.

996. Θέση: Κάρυστος, Αετός (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσεων: Υπώρειες όρους Όχη, ΒΑ χωριού Αετός (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος (πρασινωπός σχιστόλιθος) (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή και βαθμιδωτή εξόρυξη (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου)· λατύπημη πλήρως απολαξευθείς κίονας (μήκ. 9, διάμ. 1,47, βάση / 1,23 μ. κεφαλή)· αύλακες εξόρυξης-τετράγωνη οπή ανάσχεσης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 266-267).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Πλατεία για τη συγκέντρωση των ημίεργων έργων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 266)· αναλημματικός τοίχος (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Ευρήματα: Μαρμάρινες λεκάνες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 266)· τέσσερις μονολιθικοί κίονες (μήκ. 13,60, διάμ. 1,80-1,85 μ.) και δύο μικρότερων διαστάσεων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 266-267· PENSABENE 1998, 315).

Χρονολόγηση: α) Ρωμαϊκή αυτοκρατορική εποχή (1ος - 2ος αι. μ.Χ.: πληροφορία Μ. Χιδίρογλου)· β) βυζαντινή εποχή (χρήση ορισμένων λατομείων σε περιορισμένη κλίμακα: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 267).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 262-278· HANKEY 1965, 53-59· LAMBRAKI 1980, 40· ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982, 251· LAZZARINI et al. 1995, 161-169· PENSABENE 1998, 311-326· BRUNO 1998γ, 327-330· SUTHERLAND 2002, 254-256· LAZZARINI 2007, 183-203.

997. Θέση: Κάρυστος, Castello Rosso.

Παράμετροι θέσης: Στις παρυφές του λόφου με την οχύρωση, παρακείμενο στην οδό ανάβασης στα λατομεία των Κυλίνδρων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο, βαθμιδωτό.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος, ερυθρωπός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Παρακείμενο μεσαιωνικό κάστρο.

Ίχνη λατόμησης: Κυκλικές βαθύνσεις (γούρνες)-οδός καταβίβασης με ίχνη αμαξοτροχιών και οπή ανάσχεσης· μεγάλο «δωμάτιο» στα Β του σκάμματος χωρίς σαφή ίχνη εργαλείων λόγω της φύσης του λίθου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Μεσαιωνική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ο σύγχρονος δρόμος έχει κατατιμήσει το λατομείο και την οδό καταβίβασης.

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο.

998. Θέση: Κάρυστος, Μαντηλού νησίδα (ανατολική ακτή) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Χάρτης Γ.Υ.Σ., αρ. 6553/5, συντεταγμένες: X 5095/Ψ 34071, υψόμετρο 9-12 μ.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης/ψαμμόλιθος («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομική και ταφική χρήση (κυβόλιθοι, λιθόπλινθοι και πλάκες).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· δύο οριζόντια πλατώματα· περιμετρικές αύλακες· μικροί σωροί λατύπης.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλοιπα ορθογώνιου κτηρίου από αργολιθοδομή· τάφος.

Ευρήματα: Κυβόλιθοι· λιθόπλινθοι· όστρακα ελληνοιστικών και ρωμαϊκών αυτοκρατορικών χρόνων.

Χρονολόγηση: Ελληνοιστική - ρωμαϊκή εποχή (με βάση τα κινητά ευρήματα από τη νησίδα).

Παρατηρήσεις: Οι μικροί σωροί λατύπης υπο-

δηλώνουν περιορισμένη και πιθανόν βραχεία εκμετάλλευση του λατομείου για την κάλυψη τοπικών αναγκών.

Βιβλιογραφία: CHIDIROGLOU 2009, 79· CHIDIROGLOU (υπό έκδοση).

999. Θέση: Κάρυστος, Μπούρος (εικ. 47).

Παράμετροι θέσης: Σε χαμηλό υψόμετρο, κοντά στη θάλασσα, στα Α και Δ της Καρύστου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Σχιστόλιθος (CHIDIROGLOU 2009, 76).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή και βαθμιδωτή εξόρυξη (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου)· ορθογώνιες σφήνες 0,10 × 0,13 μ. (αυτοψία Ειρ. Πουπάκη και Μ. Χιδίρογλου).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη, πεσοοί, κίονες, επιστύλια, λεκάνες κ.λπ. (CHIDIROGLOU 2009, 76)· κίονας (ύψ. 4,40 μ., διάμ. 0,50-0,57 μ.)· πλίνθος (1,80 × 0,70 μ.)· επιστύλιο (2,80 × 1,00 × 0,80 μ.)· γούρνα, εσωτ. διαστ. 0,90 × 1,00 μ., εξωτ. διαστ. 2,00 × 2,00 μ. (αυτοψία Ειρ. Πουπάκη - Μ. Χιδίρογλου).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή, ίσως και παλαιοχριστιανική εποχή (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μεταφορά εξορυχθέντος υλικού διά θαλάσσης μέσω ανυψωτικής μηχανής (CHIDIROGLOU 2009, 76).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 262-278· LAZZARINI 2007, 183-203· CHIDIROGLOU 2009, 76.

1000. Θέση: Κάρυστος, Μύλοι, Κύλινδροι (εικ. 48).

Παράμετροι θέσης: Υπώρειες όρους Όχη, Β και ΒΑ χωριού Μύλοι έως τη θέση Κύλινδροι - Πλατανίτσες και την Παναγία.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καρυστία λίθος. Σιπολινομάρμαρο (cipollino).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τοπική αρχιτεκτο-

νική από τον 5ο αι. π.Χ. με κορύφωση κατά τους ρωμαϊκούς αυτοκρατορικούς χρόνους (CHIDIROGLOU 2010, 50). εξάγεται από τη Ρεπουμπλικανική περίοδο⁵⁴ κ.ε. (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ, υπό έκδοση).· ευρύτατη χρήση σε όλη τη Μεσόγειο⁵⁵ (βλ. σχ. CHIDIROGLOU 2010), π.χ. πολλά τμήματα ακατέργαστης καρυστείας λίθου στην αρχαία αγορά της Ρώμης και στο λιμάνι Marmorata (BRUZZA 1870, 519-520), στο λιμάνι του Λεχαιού του 2ου αι. μ.Χ. (SHAW 1969, 371). κατασκευή αρχιτεκτονικών μελών, αλλά και αγγείων (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ, υπό έκδοση).

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα σε συστάδες ή μεμονωμένα, σαν «δομάτια»· όγκοι λατύπης· περιμετρικές αύλακες· οδοί λιθαγωγίας· οπές ανάσχεσης· αναβαθμίδες· αύλακες εξόρυξης· ίχνη βελονιών· σφηνοειδείς οπές για ένθεση σφηνών· λιθόπλινθοι και μη πλήρως απολαξευθέντες κίνες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 266)· ορθογώνιες και τραπεζοειδείς οπές· ελάχιστα μέτωπα με ίχνη τύκου που σχηματίζουν ιχθυάκανθα (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ, υπό έκδοση)· τεχνική *pointillé* (CHIDIROGLOU 2010α, 50, εικ. 3)· ορθογώνια κόγχη με αφιερωματική επιγραφή στον Ηρακλή από τον ρωμαίο αξιωματούχο *Sergius Longus* στα λατινικά (100-150 μ.Χ.) λαξευμένη στο βράχο, στη θέση Κυλίνδροι (SCHAUBERT, CIL, III, suppl. II, nr 12286⁵⁶. Για πλήρη περιγραφή: CHIDIROGLOU 2009, 76)· καμπύλη τομή στο βράχο για απόσπαση του ημίεργου αγγείου που βρίσκεται νοτιότερα· διαμπερής οπή στο βράχο για την περιέλιξη σχοινιών μεταφοράς όγκων (ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ, υπό έκδοση).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: «Δρακόσπιτο» ρωμαϊκής εποχής (:) για στρατιωτική επιτήρηση (:) των λατομείων (KOZELJ et al. 1995, 27-29) ή χώρος λατρείας των λατόμων (CARPENTER - BOYD 1977, 205-209).

Ευρήματα: Μαρμάρινη στρογγυλή λεκάνη με δύο μεγάλες τετράγωνες λαβές και χαράγματα στον πυθμένα (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 266· LAMBRAKI 1980, 53· ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ, υπό έκδοση)· μία μικρότερη ημίεργη λεκάνη χωρίς λαβές (ΖΑΠΠΑΣ 1981-82, 251, εικ. 6)· πολλοί ημίεργοι μονολιθικοί κίνες, ιδιαίτερα στους Κυλίνδρους, διατηρούνται 14 (οι 7 μήκ. 11,84-12 μ., διάμ. 1,30-1,47 στη βάση /1,20-1,35 μ. στην κεφαλή) με λαξευμένο κιονόκρανο και βάση (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 266· LAMBRAKI 1980, 54· PENSABENE 1998, 311-315)· κιονόκρανο, διαστ. 0,95 × 0,95 μ., διάμ. 0,90 μ., ύψ. 0,46 μ. (LAMBRAKI 1980, 51)· σε μέτωπο λατόμησης οι επιγραφές: ΙΑ (ύψ. γραμμάτων 0,10 μ.), ΜΕΟΕΔΕ (ύψ. γραμμάτων 0,12 μ.) και ΝΕ (ύψ. γραμμάτων 0,08 μ.), οι δύο τελευταίες ίσως του 5ου αι. μ.Χ. (LAMBRAKI 1980, 51), επίσης το γράμμα Ε (ύψ. 0,18 μ.), σταυρός, και σε άλλο μέτωπο τα γράμματα ΙΑ και σταυρός (LAMBRAKI 1980, 51)· σειρές 10, 6 και 5 γραμμιδίων· πολλές σκωρίες.

Χρονολόγηση: Κλασική εποχή, ρωμαϊκή (1ος-2ος αι. μ.Χ.: CHIDIROGLOU 2010α, 51) και βυζαντινή εποχή (σε περιορισμένη όμως κλίμακα: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 267).

Λειψία σε νεότερους χρόνους: Περιορισμένη κατά την Αναγέννηση, την περίοδο της Τουρκο-

54. Η πρωιμότερη εξαγωγή του καρύστου μαρμάρου στη Ρώμη αναφέρεται από τον Πλίνιο (*NH* XXXVI.6,48) ότι πραγματοποιήθηκε από κάποιον *Mamurra* (βλ. DWORAKOWSKA 1983, 23).

55. Χάρτες διασποράς καρυστίας λίθου (DODGE 1988, 220, εικ. 5· LAZZARINI 2007, 115, εικ. 22. Επανεκτύπωση: *idem*, *Marmora* 2 [2006], 2007, 187, εικ. 18· CHIDIROGLOU 2008). Επιπροσθέτως, εντοπίσαμε διασπορά στην Κω (ορθομαρμάρωσεις Κεντρικών Θερμών, κίνες φάσης επισκευής Στοάς Λιμανιού κ.ά., βλ. σχετικά: ΠΟΥΠΑΚΗ 2012, κεφ. VII) και σε περιοχές της Μικράς Ασίας.

56. Η επιγραφή αυτή χρονολογείται για την ακρίβεια στο 130-131 μ.Χ. και αναφέρει ότι ο *T. Sergius Longus* είχε αναλάβει τη διαχείριση των λατομείων της Σκύρου και στη συνέχεια των λατομείων της Καρύστου. Η δεύτερη επιγραφή βρέθηκε στην Παλαιοχώρα Καρύστου (κάτω από το λόφο που βρίσκεται το Καστέλλο Ρόσσο) και είναι αφιέρωση του *Hymenaeus Thamyrianus*, που έζησε την εποχή του Αδριανού. Και αυτού το όνομα και η υπογραφή έχουν βρεθεί σε πολλά τμήματα καρυστίας λίθου: αρχικά διηύθυνε τα λατομεία, ως υφιστάμενος του τοπικού διοικητή και στη συνέχεια ανέλαβε τη θέση του επιτρόπου «*procurator*», καθώς γνώριζε την περιοχή και το επάγγελμα (BRUZZA 1870, τόμ. I, αρ. 1 και 237, τόμ. III, 1, αρ. 563, 520-523). Για το καθεστώς στα λατομεία της Καρύστου με βάση λατινικές επιγραφές που βρέθηκαν σε όγκους στα λατομεία βλ. και LEGRAND 1889.

κρατίας και τους νεότερους χρόνους (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 267).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 262-278. HANKEY 1965, 53-59. LAMBRAKI 1980, 51-56. ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982, 248-251. KOZELJ et al. 1995, 17-31. LAZZARINI et al. 1995, 161-169. HIGGINS - HIGGINS 1996, 86. PENSABENE 1998, 311-326. BRUNO 1998γ, 327-332. LAZZARINI 2007, 183-203. Φ.Ε.Κ. 393/Α.Α.Π./31.8.2007. CHIDIROGLOU 2009, 76.

1001. Θέση: Κάρυστος, Παξιμάδι (άνευ αυτοψίας) (εικ. 48).

Παράμετροι θέσης: Δ πλευρά κόλπου Καρύστου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης, κιτρινωπός (CHIDIROGLOU 2009, 79).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστικές και ρωμαϊκές σαρκοφάγοι Καρύστου (CHIDIROGLOU 2009, 79).

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη (CHIDIROGLOU 2009, 79).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CHIDIROGLOU 2009, 79.

1002. Θέση: Κάρυστος, Παξιμάδι, Μνήμα (ακρ.) (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Χάρτης Γ.Υ.Σ. αρ. 6551/2, συντεταγμένες: Χ 6050 / Ψ 30350, υψόμετρο 0 έως 30 μ.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ψαμμίτης/ψαμμόλιθος («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομική και ταφική χρήση (κυβόλιθοι, λιθόπλινθοι, αρχιτεκτονικά μέλη, τετράπλευροι όγκοι για σαρκοφάγους, πλά-

κες για κιβωτιόσχημους τάφους).

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης μήκ. 1, πλ. 0,05 και βάθ. 0,03 έως 0,05 μ. διαστ. αποσπασθέντων πλίνθων 1 × 0,50 μ.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τοίχος από αργολιθοδομή, κατεύθυνσης Β-Ν, στο μέσο ύψος της πλαγιάς, στο σημείο επαφής του ακρωτηρίου Μνήμα με τη χερσόνησο Παξιμάδι (ή Παξιμάδα), που αποτελεί το δυτικό βραχίονα του κόλπου της Καρύστου.

Ευρήματα: Κυβόλιθοι· λιθόπλινθοι⁵⁷· όστρακα λεπτής κεραμικής κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών έως βυζαντινών χρόνων· θραύσματα άβαφης κεραμικής και πήλινων μαγειρικών σκευών· πολλά απολεπίσματα οφianού· οπτές πλίνθοι ρωμαϊκών χρόνων.

Χρονολόγηση: Υστεροκλασική - ρωμαϊκή εποχή (με βάση τη χρήση του υλικού σε κιβωτιόσχημους τάφους και σαρκοφάγους της Καρύστου).

Παρατηρήσεις: Μεγάλο τμήμα του χώρου του λατομείου καλύφθηκε από προϊόντα εκσκαφής από τη διάνοξη δρόμων στο χώρο του οικοδομικού συνεταιρισμού ΟΣΜΑΕΣ, μετά το 2005.

Βιβλιογραφία: KELLER 1985, 85-86, αρ. 9. CULLEN et al. (υπό έκδοση). CHIDIROGLOU (υπό έκδοση).

1003. Θέση: Μαρμάρι, Βατήσι, Αλέξι και Καλογέρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: ΝΑ υψώματα όρους Ομπόρες, κοντά στα ομώνυμα χωριά.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καρυστία λίθος. Σιπολινομάρμαρο (cipollino).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 1001.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα σε συστάδες ή μεμονωμένα (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 267-268. Μετρήθηκαν 6 μέτωπα: CHIDIROGLOU 2009, 75)· περιμετρικές αύλακες (πλ. 0,20-0,40 μ.)· μαρμάρيني όγκοι (4-5 × 0,50 -0,70 μ.)· μη πλήρως απολαξευθέντες κίονες (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 268)· οπές για ξύλινες σφήνες· ίχνη βελονι-

57. Μία λιθόπλινθος με μήκ. πλευράς 1 μ. είχε εντοπισθεί μεταξύ 1985 και 1994 στη Ν ακτογραμμή και άλλες ήταν ορατές στο χώρο έως το 2005.

ού και τεχνική pointillé· όρυγμα με πεσσοús που δεν έχουν αποκολληθεί από το μητρικό πέτρωμα (CHIDIROGLOU 2009, 75).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αναλημματικοί τοίχοι· ίχνη αρχαίας οδού (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 268· CHIDIROGLOU 2009, 75).

Ευρήματα: Κίονες· πεσσοί· λιθόπλινθοι (CHIDIROGLOU 2009, 75).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (1ος-2ος αι. μ.Χ., η χρήση ορισμένων λατομείων συνεχίστηκε και στη βυζαντινή περίοδο: πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Μετατροπή λατομείου στη θέση Καλογέρι σε υδατοδεξαμενή (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 268)· πιθανή μεταφορά εξορυχθέντος υλικού μέσω του υφιστάμενου ρέματος και στη συνέχεια φόρτωσή του σε άμαξες, που θα διέσχιζαν την πλακοστρωμένη οδό καταβίβασης (CHIDIROGLOU 2009, 75)· ίχνη εξόρυξης σε μία από τις παρόδους του λατομείου του Βατίσιου για δειγματοληπτικό έλεγχο πετρώματος πριν την έναρξη της λειτουργίας του (KOZELJ - WURCH-KOZELJ 2002, 108).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 262-278· LAMBRAKI 1980, 49-50· ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982, 251-252· LAZZARINI et al. 1995, 161-169· KOZELJ - KOZELJ - WURCH 2002· SUTHERLAND 2002, 254-256· TUCCI et al. 2006· LAZZARINI 2007, 183-203· CHIDIROGLOU 2009, 75.

1004. Θέση: Μαρμάρι, Κιόνια και Καρατζά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσεων: Δ και Α υπώρειες όρους Βρεθέλα, Β οικισμού Μαρμαρίου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο. Κατακόρυφη και οριζόντια βαθμιδωτή εξόρυξη.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καρυστία λίθος. Σιπολινομάρμαρο (cipollino).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 1001.

Ίχνη λατόμησης: Περιμετρικές αύλακες· μη πλήρως απολαξευθέντες μαρμαρίνοι όγκοι (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, εικ. 15).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Αναλημματικοί τοίχοι (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (1ος-2ος αι. μ.Χ.). Η χρήση ορισμένων λατομείων συνεχίστηκε και στη βυζαντινή εποχή: πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Εκτεταμένη εκμετάλλευση των λατομείων από την αγγλική εταιρεία Grecian Marbles (Μάρμαρο) στις αρχές του 20ού αιώνα (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 268-269).

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 262-278· LAMBRAKI 1980, 49· ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982, 252-253· LAZZARINI et al. 1995, 161-169· LAZZARINI 2007, 183-203.

1005. Θέση: Μαρμάρι, Νημποριό, Πυργάρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσεων: Ν κλιτύς όρους Πυργάρι, Β παραθαλάσσιου οικισμού Νημποριό.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο. Οριζόντια και βαθμιδωτή εξόρυξη (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 270).

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καρυστία λίθος. Σιπολινομάρμαρο (cipollino).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 1001.

Ίχνη λατόμησης: Τεράστιοι σωροί λατύπης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 270· VANHOVE 1996, 22-28)· ίχνη από χρήση σφηνών (LAMBRAKI 1980, 46)· ίχνη από τύκους και κροταφίδες· αύλακες εξόρυξης· λιθόπλινθοι και μη πλήρως απολαξευθέντες κίονες (VANHOVE 1996, 22-28)· υπολείμματα τοίχων μικρού τετράγωνου δωματίου (σιδηρουργείου;) με εστία, από λίθους και κονίαμα και δύο θραύσματα μαρμαρίνης λεκάνης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 270· LAMBRAKI 1980, 47-49)· μεγάλο δίκτυο πλακόστρωτων δρόμων, κεντρική οδός και πολλές μικρότερες που καταλήγουν σε αυτήν (ορισμένες οδοί ορίζονται από αναλημματικούς τοίχους)· οδός καταβίβασης με μεγάλη κλίση (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 271· VANHOVE 1996, 28-33, 35)· ίχνη από αμαξοτροχιές σχήματος U με μεταξύ τους απόσταση 1,50 μ· τροχιές λαξευμένες με βαρύ τύκο, ίσως για ξύλινες εσχάρες (χελώνες: VANHOVE 1996, 32-33)· πολλές τετράγωνα σπές ανάσχεσης ποικίλων διαστάσεων, κατά μέσο όρο: 0,28 × 0,28 × 0,27 μ. (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 271· VANHOVE

1996, 23-35)· λαξευτές στο φυσικό βράχο αρδευτικές γούρνες και συλλεκτήριες λεκάνες νερού· εστία με ίχνη φωτιάς· πλατεία για συγκέντρωση των ημίεργων όγκων· σχεδόν τετράγωνη (λατρευτική)· κόγχη λαξευμένη σε μέτωπο λατόμησης, ίσως για ένθεση αναγλύφου (VANHOVE 1996, 23-25).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Επιγραφές σε μέτωπα εξόρυξης: ΔΙΟΚΛΗΣ (ύψ. γραμμμάτων 0,05 μ., 2ος αι. π.Χ.)· ΗΤ (ύψ. γραμμμάτων 0,035 μ.)· Ν (ύψ. γραμμμάτων 0,012 μ.: LAMBRAKI 1980, 46)· δύο θραύσματα μαρμάρινης λεκάνης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 270)· τουλάχιστον δύο ακόμα λεκάνες (1,10 × 1,30, βάθ. 0,40 μ. και 2,10 × 1, βάθ. 0,50 μ. περίπου: ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982, 265)· περισσότεροι από 30 εγκαταλελειμμένοι κίονες διαφόρων διαστάσεων (μήκ. 8,50 μ., ~5 μ., διάμ. ~2 μ.: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 270· LAMBRAKI 1980, 45· VANHOVE 1996, 23-37)· ένας με χαράγματα έχει μεταφερθεί στο Μουσείο Καρύστου: πληροφορία Μ. Χιδίρογλου)· ορθογώνιες λιθόπλινθοι ποικίλων διαστάσεων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 270· VANHOVE 1996, 23-28).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (1ος αι. π.Χ. - 2ος αι. μ.Χ.: VANHOVE 1996, 37). Η χρήση ορισμένων λατομειών συνεχίστηκε στη βυζαντινή περίοδο (πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: Εντατική εξόρυξη μαρμάρου από την αγγλική εταιρεία «Grecian Marbles» σε ορισμένες θέσεις (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 271).

Παρατηρήσεις: Δύο αρράβδωτοι μονολιθικοί κίονες (μήκ. 6, διάμ. 0,80 μ.) με χαραγμένους λατινικούς χαρακτήρες, προφανώς από το λατομείο αυτό, βρέθηκαν το 2003 στην παραλία του Νημποριού πριν τη φόρτωσή τους σε κάποιο πλοιάριο και μεταφέρθηκαν στο Μουσείο Καρύστου: α) με την επιγραφή: NXLIH / CLDN, και β) με την επιγραφή: NCXXIIX / CLCV (CHIDIROGLOU 2009, 76).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 262-278· LAMBRAKI 1980, 45-49· ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982, 261-266· LAZZARINI et al. 1995, 161-169· VANHOVE 1996, 22-33· TUCCI et al. 2006· LAZZARINI 2007, 183-203· CHIDIROGLOU 2009, 76.

1006. Θέση: Μαρμάρι, Ομπόρες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε υψόμετρο 227 μ. από την επιφάνεια της θάλασσας.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο· δύο θέσεις εξόρυξης.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καρυστία λίθος· σιπολινομάρμαρο (cipollino).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 1001.

Ίχνη λατόμησης: «Λαξευμένο στον βράχο δωμάτιο», ύψους άνω των 12 μ. (δυτικό μέτωπο: πλ. 6,50 μ., ανατολικό: πλ. 6,30 μ.)· ίχνη βελονιού· πέντε μεγάλα μέτωπα ύψ. 12-15 μ., ένα μικρότερο ύψ. 3,10 και πλ. 8 μ.· βαθμιδωτή εξόρυξη· πεσοί έτοιμοι προς απόσπαση· φωλεές ξύλινων σφηνών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Δρόμος πλακοστρωμένος με σχιστόπλακες.

Ευρήματα: Αποσπασμένοι κίονες· πεσοί (ένας ύψ. 5 μ., διαστ. 0,90 × 0,50 μ.)· πλίνθοι.

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτουργία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: CHIDIROGLOU 2009, 75.

1007. Θέση: Μυρτιά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στην ενδοχώρα του Αλμυροποτάμου, 11 χλμ. από την ακρόπολη της Δύστου, πάνω στην κορυφή λόφου, σε υψόμετρο 420 μ. από τη θάλασσα. Δύο θέσεις εξόρυξης στα Α και στα Δ του κλασικού οχυρού του Ζάρακος.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καρυστία λίθος· σιπολινομάρμαρο (cipollino). Στη θέση στα ανατολικά είναι λιγότερο πράσινο και με περισσότερες φλεβώσεις.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Λάξευση εξαγωγικών προϊόντων (κίωνων) αλλά και για τοπική χρήση (σαρκοφάγοι, πλίνθοι κ.λπ.)

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες εξόρυξης, φωλεές σφηνών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: 20 μεγάλες πλίνθοι (διαστ. 2 × 1 × 1 μ., η μεγαλύτερη, 3 × 1,50 × 1 μ.)· τμήματα τεσσάρων τουλάχιστον κίωνων· κυκλική, αδροδουλεμένη γούρνα· βαθμιδωτή εξόρυξη στην ανατολική

θέση· ορθογώνια γούρνα για ψύχρανση των εργαλείων που πιθανόν προοριζόταν αρχικά για λάξευση σαρκοφάγου.

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: RUSSELL - FACKARD 2012, 612-616.

1008. Θέση: Στύρα, περιοχή Καψάλων· Άγιος Νικόλαος, Κρύο Νερό και Μυτερή (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στα υψώματα του όρους Κλιόσι, Α των Στύρων.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Καρυστία λίθος. Σιπολινομάρμαρο (cipollino).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ό.π. αρ. 1001.

Ίχνη λατόμησης: Κατακόρυφα μέτωπα· τεράστιοι σωροί λατύπης (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 269-270· VANHOVE 1996, 16-20)· τεχνική ιχθυάκανθας (VANHOVE 1996, 16)· ίχνη τύκου (LAMBRAKI 1980, 41· VANHOVE 1996, 34)· ίχνη σφηνών (LAMBRAKI 1980, 43-44· VANHOVE 1996, 34)· ίχνη αρχαίων πλακόστρωτων ή λαξευμένων στο βράχο δρόμων με αναλημματικούς τοίχους σε ορισμένα σημεία· ίχνη αμαξοτροχιών σχήματος U ή V ή U με επίπεδη (μεταξύ τους απόσταση: 1,40-1,60 μ.: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 269· VANHOVE 1996, 16-20)· οπές ανάσχεσης (0,21/0,23 × 0,23/0,25 μ., βάθ. 0,17/0,20 μ.: LAMBRAKI 1980, 41)· οδός καταβίβασης (VANHOVE 1996, 19)· ορθογώνια (λατρευτική) κόγχη λαξευμένη στο μέτωπο εξόρυξης (πλ. 0,265, ύψ. 0,45, βάθ. 0,165 μ.), ανάμεσα σε δύο ιωνικούς κίονες, με αετωματική απόληξη (LAMBRAKI 1980, 41-43).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τρία «δρακόσπιτα» για τη στρατιωτική επιτήρηση (;) των λατομείων (KOŽELJ et al. 1995, 20-23) ή καταλύματα (ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ 1982· Reber 2010) και χώροι λατρείας των λατόμων στην ευρύτερη περιοχή (CARPENTER - BOYD 1977).

Ευρήματα: Πλήθος εγκαταλελειμμένων ογκολίθων και κίωνων (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 269-270)· εγχάρακτη επιγραφή στη βάση μονολιθικού κίονα

στον Άγ. Νικόλαο: FL I CLAVDIANI (πλ. γραμμάτων 0,06-0,09, ύψ. 0,13 μ.) και 0,40 μ. από τη βάση εγχάρακτο γράμμα: Π (πλ. 0,20, ύψ. 0,18 μ.) (VANHOVE 1989, 229-230· KOŽELJ et al. 1995, 23-24)· εγχάρακτη παράσταση πλοίου στο βράχο (0,20 × 0,20 μ.: KOŽELJ et al. 1995, 24).

Χρονολόγηση: Ρωμαϊκή εποχή (1ος αι. π.Χ. - 2ος αι. μ.Χ.: VANHOVE 1996, 37· η χρήση ορισμένων λατομείων συνεχίστηκε στη βυζαντινή περίοδο: πληροφορία Μ. Χιδίρογλου).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Σε ορισμένες θέσεις (ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 269).

Παρατηρήσεις: Το περίπλοκο οδικό δίκτυο των λατομείων έχει μελετηθεί διεξοδικά από τη D. VANHOVE (1989, 1996). Έχουν καταγραφεί τέσσερις οδοί, εκ των οποίων η πιο ενδιαφέρουσα είναι η οδός Β, η οποία φαίνεται να κατασκευάστηκε για να ανακουφίσει την κυκλοφοριακή κίνηση της Via Claudiana (DE WULF et al. 1991).

Βιβλιογραφία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964, 262-278· LAMBRAKI 1980, 41-45· ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982, 257-260· VANHOVE 1989, 226-231· KOŽELJ et al. 1995, 17-31· LAZZARINI et al. 1995, 161-169· VANHOVE 1996, 16-22· LAZZARINI 2007, 183-203· Φ.Ε.Κ. 21/Α.Α.Π./22.2.2011.

1009. Θέση: Χαλκίδα, Βαθροβούνι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Β και Δ πλευρά βολής στρατοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατοικίες· εργαστηριακοί χώροι· δεξαμενές· σπήλαιο· αρχαϊκοί και κλασικοί τάφοι.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: Λατόμηση σε διάφορες εποχές.

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΑΜΨΩΝ 1976, 156-157· CATLING 1984-85, 12-13.

1010. Θέση: Χαλκίδα, Πολιτικά (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Ρέμα στα Β της θέσης.

Είδος λατομείου: _____

Είδος εξορυχθέντος υλικού: «Πωρόλιθος».

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια ελληνιστικής Χαλκίδας.

Ίχνη λατόμησης: Κλιμακωτή διαμόρφωση.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Εγκαταλελειμμένοι όγκοι, διαστ. 1,20 × 0,70 × 0,80 μ.

Χρονολόγηση: Ελληνιστική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: ΣΑΜΨΩΝ 1976, 157· CATLING 1984-85, 16· TOUCHAIS 1985, 835.

E. ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

1011. Θέση: Άγιος Ιωάννης Θεολόγος Μαλεσίνας, ανάμεσα στις αρχ. Λοκρικές Αλές και Μίτρου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 3 χλμ. ΝΔ των Αλών («quarry 1»: HAAS 1998, 54, εικ. 12, 57).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Κροκαλοπαγές.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ελληνιστική ακρόπολη αρχαίας Άλου.

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HAAS 1998, 54, εικ. 12, 57.

1012. Θέση: Άγιος Ιωάννης Θεολόγος Μαλεσίνας, «Του Πεθαμένου» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Στο Ο.Τ. 92 του οικισμού ΟΣΜΑΕΣ, 3 χλμ. Β των αρχ. Αλών, ανάμεσα στα ακρωτήρια Θεολόγος και Κέρατα («quarry 2»: HAAS 1998, 54-55, εικ. 12).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωολιθικός («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκός πολυγωνικός τοίχος κοντά στη Β πύλη· αρχαιότερος περὶβολος Δ της ανατολικής πύλης, βόρεια πύλη, υστερορρωμαϊκή εγκατάσταση ελαιοτριβείου, παλαιοχριστιανική βασιλική και άλλα κτήρια της ελληνιστικής ακρόπολης των Αλών· οχύρωση γειτονικών πόλεων, π.χ. της Λάρυμνας (HAAS 1998, 56, 106).

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - παλαιοχριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Τμήμα των λατομείων έχει καταποντιστεί.

Βιβλιογραφία: ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ 1985, 169· FRENCH 1992-93, 51· BLACKMAN 1996-97, 62· HAAS 1998, 54-55· απαντητική επιστολή από την ΙΔ' ΕΠΚΑ.

1013. Θέση: Άγιος Ιωάννης Θεολόγος Μαλεσίνας.

Παράμετροι θέσης: Οικ. Π. και Α. Γαβρά, Α όριο οικοπέδου.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωολιθικός («πωρόλιθος»).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Οικοδομικό υλικό γειτονικής πόλης Αλών.

Ίχνη λατόμησης: Ίχνη εργαλείων στα τοιχώματα του λατομείου.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Απορρίμματα λατομείου.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Αποτελεί συνέχεια του προηγούμενου λατομείου. Η λατόμηση λάμβανε χώρα στους υπάρχοντες βράχους (τα λεγόμενα «μάτια») και στα κενά μεταξύ των όγκων απορρίπτονταν τα άχρηστα υλικά.

Βιβλιογραφία: ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ 1991, 192-193.

1014. Θέση: Άγιος Ιωάννης Θεολόγος Μαλεσίνας, Β των αρχ. Αλών, στην ενδοχώρα (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: «Quarry 3» (HAAS 1998, 54, εικ. 12, 56).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, ωλιθικός.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Αρχαϊκός πολυγωνικός τοίχος κοντά στη Β πύλη· αρχαιότερος περιβόλος Δ της ανατολικής πύλης, βόρεια πύλη, υστερορωμαϊκή εγκατάσταση ελαιοτριβείου, παλαιοχριστιανική βασιλική και άλλα κτήρια της ελληνιστικής ακρόπολης των Αλών· οχύρωση γειτονικών πόλεων, π.χ. της Λάρυμνας (HAAS 1998, 56, 106).

Ίχνη λατόμησης: Αποτύπωμα από την απόσπαση ογκολίθων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Τμήματα κίωνων· αρχαϊκός κίονας που μεταφέρθηκε από την ΙΔ' ΕΠΚΑ στην ακρόπολη των Αλών.

Χρονολόγηση: Αρχαϊκή - παλαιοχριστιανική εποχή.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: HAAS 1998, 54, εικ. 12, 56-57.

1015. Θέση: Άγιος Ιωάννης Θεολόγος Μαλεσίνας, Γρουπουστέλλες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2 χλμ. Β ακρόπολης αρχαίων Αλών.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργοι κίονες σε οικία πλησίον του λατομείου.

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: FRENCH 1989-90, 47· PARIENTE 1990, 771.

1016. Θέση: Μαλιόρουκα, Μόδι.

Παράμετροι θέσης: Συντεταγμένες GPS: 38° 39' 43,10" Β, 22° 40' 13,74" Α.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Ρωμαϊκό βαλανείο στην περιοχή.

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη· ίχνη εργαλείων.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: πληροφόρηση από την ΙΔ' ΕΠΚΑ (αρχαιολόγος Φ. Δακορώνια). http://www.agrotravel.gr/agro/site/AgroCatalog/t_docpage?sparam=geo_sterea_ellada&doc=/Documents/Hierarchies/areaofinterest/Fthiotida/tithorea&sub_nav=AOI.

1017. Θέση: Νέο Μοναστήρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο χωριό, οικ. Κ. Πατσιαλίδη, ΒΑ άκρο.

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Δύο αποσπασμένες πλίνθοι.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κεραμοσκεπής καλυβίτης τάφος.

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1993, 214· BLACKMANN 1997-98, 74.

1018. Θέση: Προφήτης Ηλίας Μεγαπλατάνου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: _____

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: *Έργο ΥΠΠΟ* 3 (1999), 121· TOUCHAIS 2000, 872.

ΣΤ. ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

1019. Θέση: Αράχωβα, Κουκουβάγιες (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Παρατηρήσεις: Μικρό λατομείο που εντοπίστηκε σε επιφανειακή έρευνα.
Βιβλιογραφία: ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ 1999, 382.

1020. Θέση: Αράχωβα, Καταβόθρα Διστόμου (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη.
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Παρατηρήσεις: Μικρό λατομείο, εντοπίστηκε σε επιφανειακή έρευνα.
Βιβλιογραφία: ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ 1999, 382.

1021. Θέση: Γαλαξειδί, Δάσος με τον Τάφο του Λοκρού (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος.

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: Αποτυπώματα λιθοπλίνθων από οριζόντια εξόρυξη.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Κατάλοιπα αρχαίων κτηρίων πάνω στα λαξεύματα.

Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: Αδημοσίευτο. Μνεία: *Αρχαιολογία και Τέχνες* 106, 103, εικ. 5.

1022. Θέση: Δελφοί, «Λατομείο κάτωθεν Σταδίου», πρόποδες Φαιδριάδων (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: _____
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, πιο χονδρόκοκκος από αυτόν του παρακείμενου αρχαίου λατομείου του Προφήτη Ηλία (BOMMELAER 1991, 217).
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Εδώλια Σταδίου, ίσως και θεάτρου (AMANDRY 1981, 721).

Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Οδός την οποία ακολούθησε ο Πausanίας για να φθάσει στο Κορύκειο Άνδρο (BOMMELAER 1991, 217).

Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____
Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____
Παρατηρήσεις: _____
Βιβλιογραφία: AMANDRY 1981, 718-721· BOMMELAER 1991, 217.

1023. Θέση: Δελφοί, «Λατομείο Σταδίου» (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Κοντά στο ναό του Απόλλωνος, Δ του Σταδίου.
Είδος λατομείου: Υπαίθριο.
Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____
Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____
Ίχνη λατόμησης: _____
Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: Τάφοι, δεν είναι όμως σαφές αν σχετίζονται με το λατομείο (AMANDRY 1981, 718-721).
Ευρήματα: _____
Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: AUPERT 1979, 87· AMANDRY 1981, 718-721.

1024. Θέση: Δελφοί, Λογάρι (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: 2 γλμ. από το ιερό του Απόλλωνα (προς Αράχωβα).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, τεφρός (AMANDRY 1981, 718).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: _____

Ίχνη λατόμησης: Βαθμιδωτή εξόρυξη σε τρία επίπεδα, από τα οποία σημαντικότερο το χαμηλότερο· όμοια ίχνη εργαλείων με αυτά στο λατομείο του Προφ. Ηλία.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: _____

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: Ίχνη λατομίας σε τρία επίπεδα.

Βιβλιογραφία: AMANDRY 1981, 718-721.

1025. Θέση: Δελφοί, Προφήτης Ηλίας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Παρνασσός, κοινότητα Χρυσού Φωκίδας, σε υψόμετρο 210 μ., 5 γλμ. ΝΔ Δελφών, στην απέναντι πλευρά του μοναστηριού του Προφήτη Ηλία, σε βραχώδη κατωφέρεια που φθάνει έως την ιερή πεδιάδα, με διεύθυνση Β-Ν στον κόλπο της Ιτέας (AMANDRY 1981, 714).

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: Ασβεστόλιθος, τεφρός (PAPAGEORGAKIS - KOLAITI 1992, 37-38) και εύθραυστος (BOMMELAER 1991, 247).

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Κτήρια πόλης Δελφών (PAPAGEORGAKIS - KOLAITI 1992, 37)· κρηπίδα· πλακόστρωση και ορθοστάτες του ναού του Απόλλωνα· θησαυρός Θηβαίων· πρόστυλος ναός Αθηνάς στη Μαρμαριά (BOMMELAER 1991, 247· BOUSQUET 1993, 291)· «μνημείο από γκρίζο ασβεστόλιθο»· «ημικύκλιο Αργείων βασιλέων»· κιο-

νοστοιχία Παλαίστρας Γυμνασίου· Στάδιο· βάρθα γλυπτών και αναθημάτων· ενεπίγραφα μνημεία

Ίχνη λατόμησης: Επιφανειακή και κλιμακωτή εξόρυξη· μέτωπα με παράλληλες αυλακώσεις τύκου⁵⁸· πολλά ίχνη διαφόρων εργαλείων· αποτυπώματα από εξόρυξη μικρών πλίνθων (AMANDRY 1981, 714, 716, 717· PAPAGEORGAKIS - KOLAITI 1992, 38)· σειρές ορθογώνιων υποδοχών σφηνών· λαξεύματα· πολλή λατύπη (AMANDRY 1981, 717· PAPAGEORGAKIS - KOLAITI 1992, 38).

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: Ημίεργες λιθόπλινθοι (AMANDRY 1981, 718).

Χρονολόγηση: Κλασική και ρωμαϊκή εποχή (5ος αι. π.Χ. κ.ε. και 2ος αι. μ.Χ.: PAPAGEORGAKIS - KOLAITI 1992, 37).

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Παρατηρήσεις: _____

Βιβλιογραφία: BOURGUET 1914· ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ 1912, 68· Φ.Ε.Κ. 136/B/1.4.1983· HIGGINS - HIGGINS 1996, 80· AMANDRY 1981, 714-721· BOMMELAER 1991, 245-247· PAPAGEORGAKIS - KOLAITI 1992, 37-41· HIGGINS 1996, 80.

1026. Θέση: Πανοπέας (άνευ αυτοψίας).

Παράμετροι θέσης: Σε απόσταση 25-50 μ. ψηλότερα από το Ν σκέλος της ακρόπολης της πόλης.

Λειτ/γία σε νεότερους χρόνους: _____

Είδος λατομείου: Υπαίθριο.

Είδος εξορυχθέντος υλικού: _____

Χρήση εξορυχθέντος υλικού: Τείχος πόλεως.

Ίχνη λατόμησης: Αύλακες λιθοτομίας πλ. 0,30 μ· φωλεές σφηνών.

Αρχιτεκτονικά κατάλοιπα: _____

Ευρήματα: _____

Χρονολόγηση: Ύστερη κλασική εποχή (περίοδος οικοδόμησης τείχους πόλεως: 346-338 π.Χ.).

Παρατηρήσεις: Ίχνη λατόμησης, ορατά και στις πλίνθους του τείχους.

Βιβλιογραφία: ROTROFF - CAMP 1996, 272-275.

58. Αποκαλούνται ίχνη πρίονος «scie» από τον AMANDRY 1981.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ - ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

- ADKINS-ADKINS 2005 L. ADKINS - R. A. ADKINS, *Handbook to life in Ancient Greece*, London 2005.
- ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ 1983 Π. ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Πειραιάς. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 38 (1983), Β' 1 Χρονικά, 43.
- ALCOCK et al. 2005 S. E. ALCOCK - AN. M. BERLIN - ANN B. HARRISON - S. HEATH - N. SPENCER, D. L. STONE, Pylos Regional Archaeological Project, Part VII: Historical Messenia, Geometric through Late Roman, *Hesperia* 74.2 (2005), 147-209.
- ΑΛΕΞΙΟΥ 1968 Σ. ΑΛΕΞΙΟΥ, Αρχαιότητες και μνημεία κεντρικής και ανατολικής Κρήτης, *ΑΔ* 23 Χρονικά Β2 (1968), 404-405.
- ALEVRAS 2000 G. KOKKOROU-ALEVRAS, The Use and Distribution of Parian Marble during the Archaic Period, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 143-153.
- ALEVRAS et al. 2009α G. KOKKOROU-ALEVRAS - A. CHADJIKONSTANTINOU - A. EFSTATHOPOULOS - E. ZAVVOU - N. THEMOS - K. KOPANIAS - E. ROUPAKI, Ancient quarries in Laconia, στο W. G. CAVANAGH - C. GALLOU - M. GEORGIADIS (επιμ.), *Sparta and Laconia. From Pre-History to Pre-Modern. Proceedings of the Conference held in Sparta by the B.S.A., the Univ. of Nottingham, the E' E.P.C.A. and the 5th E.B.A. 17-20 March 2005*, BSA Studies 16, London 2009, 169-180
- ALEVRAS et al. 2009β G. KOKKOROU-ALEVRAS - A. EFSTATHOPOULOS - E. ROUPAKI - A. CHATZICONSTANTINOU, Ancient Quarries of Kythera, στο JOCKEY 2009, 177-188.
- ALEWRAS 1995 G. KOKKOROU-ALEWRAS, Die Archaische Naxische Bildhauerai, *Antike Plastik* 24 (1995), 37-130.
- ΑΛΕΥΡΑ 1992 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ, Τα αρχαία λατομεία μαρμάρου της Νάξου, *ΑΕ* 1992, 101-127.
- ΑΛΕΥΡΑ 2001 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ, Δραστηριότητες των αττικών εργαστηρίων γλυπτικής κατά την εποχή της Ρωμαϊκρατίας, στο I. ΛΕΒΕΝΤΗ - Α. ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ (επιμ.), *Καλλιτεχνία. Μελέτες προς τιμήν της Ο. Τζάχου-Αλεξανδρή*, Αθήνα 2001, 307-336.
- ΑΛΕΥΡΑ 2002 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ, Αρχαϊκή λακωνική γλυπτική, στο *Θέματα και Κοινωνία, Πρακτικά Α' Τοπικού Συνεδρίου Λακωνικών Σπουδών*, Αθήναι 2002, 123-144.
- ΑΛΕΥΡΑ 2005 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ, Ο Ludwig Ross και οι αρχαιότητες της Κω, στο H. R. GOETTE - OL. PALAGIA (επιμ.), *Ludwig Ross und Griechenland*, Rahden/Westf. 2005, 189-203.
- ΑΛΕΥΡΑ 2011 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ, Ένα ακόμη αινιγματικό λακωνικό ανάγλυφο, στο ΑΓΓ. ΔΕΛΗΒΟΡΙΑΣ - Γ. ΔΕΣΠΙΝΗΣ - ΑΓΓ. ΖΑΡΚΑΔΑΣ (επιμ.), *Έπανος. Luigi Beschi*, Μουσείο Μπενάκη 7ο Παράρτημα, Αθήνα 2011, 177- 188.
- ΑΛΕΥΡΑ et al. 2006 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ - Α. ΕΥΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ - Κ. ΚΟΠΑΝΙΑΣ - ΕΙΡ. ΠΟΥΠΙΑΚΗ - Α. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Αρχαία λατομεία στη Σπάρτη και στο Πλατυβού-νι Ταυγέτου, στο *Πρακτικά του Β' Τοπικού Συνεδρίου Λακωνικών Σπουδών. Ξηροκάμπι Λακωνίας, 28 Οκτωβρίου - 1 Νοεμβρίου 2004, Λακωνικά Σπουδαί* αρ. 113, τόμ. Α', Αθήνα 2006, 109-132.
- ΑΛΕΥΡΑ et al. 2013 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ - Α. ΕΥΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ - ΕΙΡ. ΠΟΥΠΙΑΚΗ, Αρχαίο λατομείο μαρμάρου στον Απόλλωνα της Νάξου, *Πρακτικά Τοπικού Συνεδρίου Νάξου* (Κόρωνος, Σεπτέμβριος 2009), Αθήνα, 1-19.
- ΑΛΕΥΡΑ - ΛΑΙΜΟΥ - ΜΠΟΥΡΝΙΑ 2001 Γ. ΚΟΚΚΟΡΟΥ-ΑΛΕΥΡΑ - Α. Α. ΛΑΙΜΟΥ - Ε. ΣΗΜΑΝΤΩΝΗ-ΜΠΟΥΡΝΙΑ (επιμ.), *Ιστορία - Τέχνη - Αρχαιολογία της Κω, Α' Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο, Κως 2-4 Μαΐου 1997*, Σειρά Δημοσιευμάτων περιοδικού «Αρχαιογνωσία», αρ. 1, Αθήνα 2001.
- ALEXANDRESCU-VIANNU et al. 2000 M. ALEXANDRESCU-VIANNU - M. PENTIA - L. NEDELUCU - N. HERZ - Z. SHARP, Imported antique Marble in Dobroudja, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 427-436.

- ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ 1996 Ν. ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ, *Το πάριο μάρμαρο στην ιστορία και στην τέχνη κατά τους συγγραφείς, τις επιγραφές και τα μνημεία*, Αθήνα 1996.
- ANDERSON 1967 J. K. ANDERSON, Corinth: Temple E Northwest Preliminary Report, 1965, *Hesperia* 36.1 (1967), 1-12.
- ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 1988 Μ. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ, ΚΕ' Ε.Π.Κ.Α. Νομός Χανίων. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 43 (1988), Β'2, Χρονικά, 549-551.
- ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 1995 Μ. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ, Ανασκαφικές εργασίες. Καλαθάς Ακρωτηρίου, *ΑΔ* 50 (1995), Β'2, Χρονικά, 732-733
- ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ 2012 Μ. ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ-ΒΛΑΖΑΚΗ, *2000-2010. Από το ανασκαφικό έργο των Εφορειών*, Αθήνα 2012.
- ANDREOU et al. 1996 S. ANDREOU - Μ. FOTIADIS - Κ. ΚΟΤΣΑΚΙΣ, Review of Aegean Prehistory V: The Neolithic and Bronze Age of Northern Greece, *AJA* 100.3 (1996), 537-597.
- AMANDRY 1952 P. AMANDRY, Observations sur les monuments de l'Heraion d'Argos, *Hesperia* 21.3 (1952), 222-274.
- AMANDRY 1981 P. AMANDRY, Chronique Delphique (1970-1981). VI. Les carrières, *BCH* 105 (1981), Chroniques II, 714-721.
- AMELUNG 1995 W. AMELUNG, *Die Skulpturen des Vaticanischen Museums*, Berlin-New York 1908, (επαν. 1995).
- ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ ΑΓΓ. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ, Αρχαιότητες και Μνημεία Δυτικής Μακεδονίας. Νομός Κοζάνης. 1. Αιανή, *ΑΔ* 22 (1967), Β'2, Χρονικά, 413-415.
- ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ 2009 ΕΛ. ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ, An ancient quarry at Sikyon, *Διεθνές Αρχαιολογικό Συνέδριο: Η Κόρινθος και η βορειοανατολική Πελοπόννησος: Τοπογραφία και ιστορία από τους προϊστορικούς χρόνους ως το τέλος της αρχαιότητας*, Λουτράκι 26-29.3.2009, τεύχος περιλήψεων.
- ΑΝΤΩΝΪΟΥ 2012 Γ. ΑΝΤΩΝΪΟΥ, Η αρχιτεκτονική του οχυρού στη νήσο Ρω Δωδεκανήσου, στο ΑΡΙΘ. ΚΑΒΒΑΔΙΑ - Π. ΔΑΜΟΥΛΟΣ (επιμ.), *Διεθνές Συνέδριο: Η οχρωματική αρχιτεκτονική στο Αιγαίο και ο Μεσαιωνικός Οικισμός Αναβάτου Χίου*, Χίος 26-28 Σεπτεμβρίου 2008, *Πρακτικά*, Χίος 2012, 91-103.
- ΑΞΙΩΤΗ 2005 Κ. ΑΞΙΩΤΗ, ΚΣΤ' ΕΠΚΑ, Ανασκαφικές Εργασίες. Πειραιάς, *ΑΔ* 60 (2005), Β'1 Χρονικά, 215-217.
- ΑΞΙΩΤΗΣ 1987 Μ. ΑΞΙΩΤΗΣ, *Στα χρόνια τα παλιά*, Αθήνα 1987.
- ΑΞΙΩΤΗΣ 2002 Μ. ΑΞΙΩΤΗΣ, Δομικοί λίθοι στις κρήνες και στους υδρόμυλους της Λέσβου, στο *Δομικός Λίθος*, 277-281.
- ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ 1983 ΣΤ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΟΥ, Κήρυξη αρχαιολογικού χώρου, *ΑΔ* 38 (1983), Β'2, Χρονικά, 384-385.
- ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ 1995 Ε. ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ, Προάστιο Μεσσηνιακής Μάνης, *ΑΔ* 50 (1995), Β'1, Χρονικά, 178-179.
- ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ 1998 Ε. ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ, Ήλιδα, *ΑΔ* 53 (1998), Β'1, Χρονικά, 236-238.
- ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ 2005 Ε. ΑΡΑΠΟΓΙΑΝΝΗ, Ζ' ΕΠΚΑ, *ΑΔ* 60 (2005), Β'1, Χρονικά, 307-327.
- ARMSTRONG et al. 1992 P. ARMSTRONG - W. G. CAVANAGH - G. SHIPLEY, Crossing the river: observations on routes and bridges in Laconia from the Archaic to Byzantine periods, *BSA* 87 (1992), 293-310.
- ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ 2003 D. ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ, *Ancient White Marbles. Analysis and identification by PRS*, Rome 2003.
- ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ - BRILLI - OGLE 2006 D. ΑΤΤΑΝΑΣΙΟ - Μ. BRILLI - Ν. OGLE, *The isotopic signature of classical marbles*, Rome 2006.
- AUPERT 1979 P. AUPERT, *Le Stade, Fouilles de Delphes*, τόμ. II, Paris 1979.
- AUPERT 1987 P. AUPERT, Argos. 6. La "pierre noire d' Argos", *BCH* 111.2 (1987), 608-609.
- ΑΧΕΙΛΑΡΑ 2004 Λ. ΑΧΕΙΛΑΡΑ, «έν τῷ ὀρῶ τῷ ἐμ Μέσσω», Μυτιλήνη 2004.

- ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2001 Μ. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ - Β. ΜΕΛΦΟΣ - Π. ΤΣΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ - Ε. ΚΙΟΥΡΤΖΟΓΛΟΥ, Λατομική δραστηριότητα στην περιοχή Μεσημβρίας-Ζώνης Έβρου κατά την αρχαιότητα, *ΑΕΜΘ* 15 (2001), 33-45.
- ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2006 Μ. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ - Α. ΧΟΤΖΙΔΗΣ - Β. ΜΕΛΦΟΣ, Λατομεία και λατόμοι στη Θράκη από την αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή, *ΑΕΜΘ* 20 (2006), 41-49.
- ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007α Μ. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ - Α. ΧΟΤΖΙΔΗΣ - Β. ΜΕΛΦΟΣ, Τα λατομεία και μνημεία του Βορείου Έβρου: Παράγοντες οικονομικής ανάπτυξης από την αρχαιότητα έως τη σύγχρονη εποχή, στο Μ. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ - Β. ΜΕΛΦΟΣ - Α. ΧΟΤΖΙΔΗΣ (επιμ.), *Δυνατότητες ανάπτυξης στο Βόρειο Έβρο: Πολιτισμός, ορυκτοί πόροι και περιβάλλον. Πρακτικά επιστημονικής ημερίδας της Επιτροπής Οικονομικής Γεωλογίας, Ορυκτολογίας κα Γεωχημείας της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας, Μύλος Πετρωτών, Πετρωτά Τριγώνου Έβρου 2007*, 38-53.
- ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ et al. 2007β Μ. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ - Α. ΧΟΤΖΙΔΗΣ - Β. ΜΕΛΦΟΣ, πρόταση για τη δημιουργία ενός Μουσείου Πέτρας και μιας διαδρομής σε χώρους ιδιαίτερου γεωλογικού κάλλους στο Τρίγωνο Έβρου, στο Μ. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ - Β. ΜΕΛΦΟΣ - Α. ΧΟΤΖΙΔΗΣ (επιμ.), *Δυνατότητες ανάπτυξης στο Βόρειο Έβρο: Πολιτισμός, ορυκτοί πόροι και περιβάλλον. Πρακτικά επιστημονικής ημερίδας της Επιτροπής Οικονομικής Γεωλογίας, Ορυκτολογίας κα Γεωχημείας της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας, Μύλος Πετρωτών, Πετρωτά Τριγώνου Έβρου 2007*, 54-59.
- ΒΑΚΟΝ - ΚΟΟΚ 1957 Ε. ΒΑΚΟΝ - J. M. ΚΟΟΚ, The Carian Coast III. Cos, *BSA* 52 (1957), 89-96.
- ΒΑΙΚΑ 2008 Κ. ΒΑΙΚΑ, Archaeological indicators of relative sea-changes in the Attico-Cycladic massif: preleiminary results, *Δελτίον της Ελλ. Γεωλ. Εταιρείας*, τ. XLII/II 2008, 33-48.
- ΒΑΙΡΑΜΙ - ΚΑΤΣΙΟΤΙ 2006 Κ. ΒΑΙΡΑΜΙ - ΑΓΓ. ΚΑΤΣΙΟΤΙ, Funerary monuments of Late-Roman and Early Christian Period from Nisyros, *ASAtene* LXXXIV (2006.1), 581-636.
- ΒΕΑΥΜΟΝΤ 1998 L. A. BEAUMONT, The Kato Phana
- ΒΑΚΗΥΙΖΕΝ 1977 S. C. BAKHUIZEN, Veloukhovo (Kállion), *ΑΔ* 33 (1977), Β'1, Χρονικά, 115-117.
- ΒΑΚΗΥΙΖΕΝ 1992 S. C. BAKHUIZEN (επιμ.), *A Greek city of the Fourth Century B.C.*, Rome 1992.
- ΒΑΚΟΥΛΗΣ 2000 Θ. Χ. ΒΑΚΟΥΛΗΣ, *Λατομεία μαρμάρων στην αρχαία Μακεδονία και προσδιορισμός προέλευσης μαρμάρινων έργων*, αδ. διδ. διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2000.
- ΒΑΛΔΒΙΝ-ΒΟΥΣΚΥ - ΝΙΝΙΟΥ-ΚΙΝΔΕΛΙ 2006 Μ. W. BALDWIN-BOWSKY - V. NINIΟΥ-KINDELI, On the Road Again: A Trajanic Milestone and the Road Connections of Aptera, Crete, *Hesperia* 75.3 (2006), 405-433.
- ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ 1987 Δ. ΒΑΛΛΙΑΝΟΥ, Ανασκαφικές εργασίες. Επαρχία Πυργιωτίσσης, *ΑΔ* 42 (1987), Β'2, Χρονικά, 546.
- ΒΑΝΟΥ - ΗΤΤΧΟΚΚ 2011 ΕΜ. ΒΑΝΟΥ - L. ΗΤΤΧΟΚΚ, The 'Lord of Vapheio': The social identity of the dead and its implications for Laconia in the Late Helladic II-IIIa period, στο Η. CAVANAGH - W. CAVANAGH - J. ROY (επιμ.), *Honouring the dead in the Peloponnese. Proceedings of the Conference held at Sparta, 23-25 April 2009*, CSPS online publication 2 prepared by S. Farnham, 2011, 1-23.
- ΒΑΝΟΥ - ΗΤΤΧΟΚΚ (υπό έκδοση) Ε. ΒΑΝΟΥ - L. ΗΤΤΧΟΚΚ, The Sacred Landscape of Vapheio-Palaiopyrgi, στο *3rd CSPS Conference "Sacred Landscapes in the Peloponnese from Prehistory to post-Byzantine times"*, *Sparta* 30/3-1/4/2012 (υπό έκδοση).
- ΒΑΡΒΕΡ - ΗΔΗΙΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1989 R. L. N. BARBER - Ο. ΗΔΗΙΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Mikre Vigla: A Bronze Age Settlement on Naxos, *BSA* 84 (1989), 63-162.
- ΒΑΡΛΕΤΤΑ 2000 Β. ΒΑΡΛΕΤΤΑ, Paros and the Monumental Art of Late Archaic Western Greece, στο SCHILARDI- KATSONΟΡΟΥΛΟΥ 2000, 203-214.
- ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ 2002 Μ. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ, Η μελέτη του δομικού λίθου: Διάγνωση-φθορά-προστασία-προέλευση, στο *Δομικός Λίθος*, 77-97.

- BARTH-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ et al. 2005 Μ. ΒΑΡΘΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ - Δ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ, *Αρχαία λατομεία των ΝΑ ακτών της Λέσβου, 2ο συνέδριο της επιτροπής οικονομικής γεωλογίας, ορυκτολογίας και γεωχημείας, Θεσσαλονίκη, Οκτώβριος 2005*, 9-17.
- BEAUMONT 1998 L. A. BEAUMONT, The Kato Phana Project. Southwest Chios: The 99th Annual Meeting of the Archaeological Institute of America, Abstract, *AJA* 102, 368-369.
- BEAUMONT et al. 1999 L. BEAUMONT - AG. ARCHONTIDOU-ARGYRI - I. K. WHITBREAD, New Work at Kato Phana, Chios: The Kato Phana Archaeological Project. Preliminary report from 1997 and 1998, *BSA* 94 (1999), 265-287.
- BELLI PASQUA 2000 R. BELLI PASQUA, Il marmo di Paros nell'Italia Meridionale: Problemi del Commercio e della Diffusione, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 519-526.
- BELMONT - RENFREW 1964 J.S. BELMONT - C. RENFREW, Two prehistoric sites on Mykonos, *AJA* 68 (1964), 395-400.
- BELON 1588 P. BELON, *Les observations de plusieurs singularités et choses mémorables, trouvées en Grèce, Asie, Judée, Egypte, Arabie...*, Paris 1588.
- BENEDUM 1978 J. BENEDUM, Zu alten und neuen Inschriften aus Kephalos, *ZPE* 28 (1978), 67-74.
- BEQUIGNON 1931 Y. BEQUIGNON, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques dans l'Orient hellénique, *BCH* 55 (1931), 450-522.
- BERRANGER 1992 D. BERRANGER, *Recherches sur l'histoire et la prosopographie de Paros à l'époque archaïque*, Ed. de l'Université Blaise-Pascal, 1992.
- BETANCOURT 1994-96 P. P. BETANCOURT, Μινωϊκό εμπόριο λίθου. Τα στοιχεία από τη Νήσο Ψείρα, *Κρητική Εστία* 5 (1994-96), 47-70.
- BETANCOURT 1996 P. P. BETANCOURT, An unpublished Minoan Quarry from Eastern Crete, *AJA* 100 (1996), 373.
- BETANCOURT 2001 P. P. BETANCOURT, A Minoan stone quarry from Pseira, στο MCENROE 2001, 89-91.
- BETANCOURT - BANOU P. P. BETANCOURT - E. S. BANOU, Pseira and Minoan Sea trade: [http://www2.ulg.ac.be/archgrec/IMG/aegeum/aegaeum7\(pdf\)/Banou.pdf](http://www2.ulg.ac.be/archgrec/IMG/aegeum/aegaeum7(pdf)/Banou.pdf)
- BETANCOURT - DAVARAS 1999 P. P. BETANCOURT - C. DAVARAS, *Minoan Buildings in Areas B, C, D and F, Pseira IV*, Philadelphia 1999.
- BETANCOURT et al. 1999 P. P. BETANCOURT - W. R. FARRAND - G. H. MYER, Studies of the sandstone, στο BETANCOURT - DAVARAS 1999, 41-42.
- BETANCOURT et al. 2004 P. P. BETANCOURT - C. DAVARAS - R. HOPE SIMPSON, *The Archaeological Survey of Pseira Island*. Part I, *Pseira VIII*, Philadelphia 2004.
- BETANCOURT et al. 2005 P. P. BETANCOURT - C. DAVARAS - R. HOPE SIMPSON, *The Archaeological Survey of Pseira Island*. Part 2, *Pseira IX*, Philadelphia 2005.
- ΒΙΓΛΑΚΗ-ΣΟΦΙΑΝΟΥ 1997 Μ. ΒΙΓΛΑΚΗ-ΣΟΦΙΑΝΟΥ, Σάμος. Θέση Καταρούγα, *ΑΔ* 52 (1997), Β'3, Χρονικά, 952.
- ΒΙΚΑΤΟΥ 2000 ΟΛ. ΒΙΚΑΤΟΥ, Ζ' Ε.Π.Κ.Α. Παραδόσεις-Περισυλλογές-Τυχαία Ευρήματα, Νομός Ηλείας, *ΑΔ* 55 (2000), Β'1, Χρονικά, 282.
- BLACKMAN 1996-97 D. J. BLACKMAN, Archaeology in Greece 1996-97, *Arch Rep* 43 (1996-97), 1-125.
- BLACKMAN 1998-99 D. J. BLACKMAN, Archaeology in Greece 1998-99, *Arch Rep* 45 (1998-99), 1-124.
- BLACKMAN 1999-2000 D. J. BLACKMAN, Archaeology in Greece 1999-2000, *Arch Rep* 46 (1999-2000), 3-151.
- BLACKMAN 2000-01 D. J. BLACKMAN, Archaeology in Greece 2000-01, *Arch Rep* 47 (2000-01), 1-144.
- BLACKMAN 2001-02 D. J. BLACKMAN, Archaeology in Greece 2001-02, *Arch Rep* 48 (2001-02), 1-115.
- BLACKMAN - BRANIGAN 1975 D. J. BLACKMAN - K. BRANIGAN, An Archaeological Survey on the South Coast of Crete, between the Ayiofarango and Chrisostomos, *BSA* 70 (1975), 17-36.
- BLACKMAN et al. 1997-98 D. J. BLACKMAN - J. BAKER - N. HARDWICK, Archaeology in Greece 1997-98, *Arch Rep* 44 (1997-98), 1-136.
- BLASINGHAM 1992 A. C. BLASINGHAM, Local versus long distance trade in the Pre-palatial Mesara,

- ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ 2000
 Χρ. ΒΛΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ, Παρατηρήσεις στη μαρμάρινη κεράμωση του αρχαίου ναού στην Ακρόπολη, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, 2000, 341-345.
- ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2004
 Ελ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ, *Βοιωτικές ανθεμωτές επιτύμβιες στήλες (6ος-1ος αι. π.Χ.)*, αδ. διδ. διατριβή, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2006.
- ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ 2009
 Ελ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗ, Η ανθεμωτή επιτύμβια στήλη στη Χαϊρώνεια της Βοιωτίας, στο *Αρχαιολογικό έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, 2. Πρακτικά επιστημονικής συνάντησης, Βόλος 16.3-19.3.2006*, Αθήνα 2009, τόμ. Ι, 1107-1122.
- BLEGEN et al. 1952
 E. P. BLEGEN - G. H. MCFADDEN - A. W. VAN BUREN - S. YEIVIN, *Archaeological News, AJA* 56.2 (1952), 121-143.
- BLÜMNER 1878-1912
 Η. BLÜMNER, *Technologie und terminologie der Gewerbe und Künste bei Griechen und Römern*, τόμ. ΙΙΙ, Leipzig 1878-1912.
- ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1997-98
 Λ. ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ, Κάτω Κάστελλας-Λενικά. Δύο οχυρές θέσεις στο φαράγγι της Ζάκρου, *Κρητική Εστία*, Δ', τ. 6 (1997-98), 237-270.
- ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ 1990
 Ι. ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΥ, Νέα τοπογραφικά στοιχεία για τη χώρα των Χαλκιδέων, στο *Μνήμη Δ. Λαζαρίδη. Πόλις και χώρα στην αρχαία Μακεδονία και Θράκη, Πρακτικά αρχαιολογικού συνεδρίου, Καβάλα 9-11 Μαΐου 1986*, Θεσσαλονίκη 1990, 109-144.
- BÖLTE 1929
 F. BÖLTE, Sparta: Geographie, *Real-Encyclopädie*, Stuttgart 1929, 1244-1349.
- BOMMELAER 1991
 J.-F. BOMMELAER, *Guide de Delphes. Le site*, Paris 1991.
- BON 1930
 AN. BON, Les ruines antiques dans l'île de Thasos et en particulier les tours helléniques, *BCH* 54 (1930), 147-194.
- BONACASA 1976
 N. BONACASA (επιμ.), λ. Porto Germano, *The Princeton encyclopedia of classical sites*, Princeton University Press 1976.
- ΒΟΡΑΟΣ 1997
 AN. ΒΟΡΑΟΣ, ΣΤ' Ε.Π.Κ.Α., *ΑΔ* 52 (1997), Β'1, Χρονικά, 299.
- ΒΟΡΑΟΣ 2001
 AN. ΒΟΡΑΟΣ, Τραπεζά Αιγίου, στο V. ΜΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ-LEON (επιμ.), *Forschungen in der Peloponnes. Akten des Symposions anlässlich der Feier 100 Jahre Österreichisches Archäologisches Institut Athen. Athen 5.3.-7.3.1998*, Αθήνα 2001, 47-54.
- BORGHINI 1992
 G. BORGHINI, *Marmi Antichi*, Rome 1992.
- BOOKIDIS - FISCHER 1974
 N. BOOKIDIS - J. E. FISHER, Sanctuary of Demeter and Kore on Acrocorinth: Preliminary Report V: 1971-1973, *Hesperia* 43.3 (1974), 267-307.
- BOSANQUET 1901-1902
 R. C. BOSANQUET, Excavations at Palaikastro I, *BSA* 8 (1901-1902), 286-316.
- BOURGUET 1911
 E. BOURGUET, Inscriptions de Delphes, *BCH* 35 (1911), 149-176.
- BOURGUET 1914
 E. BOURGUET, *Les ruines de Delphes*, Paris 1914.
- BOUSQUET 1991
 J. BOUSQUET, Inscriptions de Delphes, *BCH* 115.1 (1991), 167-181.
- BOUSQUET 1991
 J. BOUSQUET, La tholos de Delphes et les mathématiques préeuclidiennes, *BCH* 117.1 (1993), 285-313
- BRANIGAN 2002
 K. BRANIGAN, Praisos, Sitia Crete, The Princeton Encyclopaedia of Ancient Sites: <http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.04.0006:id=praisos&redirect=true>.
- BRONEER 1932
 O. BRONEER, *The Odeum, Corinth X*, Cambridge 1932.
- BROodbANK 1999
 C. BROodbANK, Kythera Survey: Preliminary Report on the 1998 Season, *BSA* 94 (1999), 191-214.
- BROWNE 2006/7
 C. BROWNE, *Alonnisos. Through the souls of your feet. A guide of walking on Alonnisos and the marine park islands of Peristera, Kyra-Panagia and Skantzoura*, Huddersfield 2006/7.
- BRUN 1996
 P. BRUN, *Les archipels égéens dans l'antiquité Grecque (VII-Vème siècle av. notre ère)*, C.N.R.S. 1996.
- BRUNET 1987
 M. BRUNET, Thasos. 5. Phanari. La Carriere du Marbre, *BCH* 111.2 (1987), 626-627.
- BRUNO 1998β
 M. BRUNO, The quarries at Cape Latomio on Valaxa island, Skyros, στο

- HERRMANN - HERZ - NEWMAN, 27-35.
- BRUNO 1998γ M. BRUNO, Su un fusto colossale di cipollino sopra le cave di Kyllindroi nel distretto di Myloi, στο P. Pensabene (επιμ.), *Marmi antichi II. Cave e tecnica di lavorazione, provenienze e distribuzione* (Studi Miscellanei 31), Roma 1998, 327-332.
- BRUNO 2002 M. BRUNO, Mianes, Cape Tainaron: A new quarry of green cipollino and of red fior di pesco, στο HERRMANN - HERZ - NEWMAN, 20-26.
- BRUNO et al. 1998 M. BRUNO - P. PENSABENE - L. CONTI - B. TURI - L. LAZZARINI, White marble quarries and architectural marbles of Cape Tainaron, στο HERRMANN - HERZ - NEWMAN, 36-46.
- BRUNO et al. 2000 M. BRUNO - L. LAZZARINI - M. SOLIGO - B. TURI - M. VARTI-MATARANGAS, The ancient quarry at Karavos (Paros) and the characterisation of its marble, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 95-103.
- BRUNO et al. 2002 M. BRUNO - L. CONTI - L. LAZZARINI - P. PENSABENE - B. TURI, The marble quarries of Thasos: an archaeometric study, στο LAZZARINI 2002, 157-162.
- BRUNO - PALLANTE 2002 M. BRUNO - P. PALLANTE, The "Lapis Taenarius" quarries of Cape Tainaron, στο LAZZARINI 2002, 163-176.
- BRUZZA 1870 L. BRUZZA, *Iscrizioni dei Marmi Grezzi*, Roma 1870.
- BULOW-JACOBSEN 1997 A. BULOW-JACOBSEN, On smiths and quarries, στο H. MAEHLER et al. (επιμ.), *Akten des 21. internationalen Papyrologenkongress Berlin, 13.-19.8.1995*, 2 vols, Stuttgart and Leipzig 1997, τόμ. I, 139-145.
- ΓΑΒΡΙΑΑΚΗ 2000-2001 ΕΙΡ. ΓΑΒΡΙΑΑΚΗ, Αρχαιολογικές ειδήσεις 1995-1997. Νομός Ρεθύμνης. Επαρχία Ρεθύμνης. Πέντε Παρθένες, *Κρητική Εστία*, Περίοδος Δ - Τόμος 8 (2000-2001), 286-287.
- CANE et al. 2010 S. CANE et al., The Use of Parian and Pentelic Marble in the Greco-Roman City of Cyrene, στο M. LUNI (επιμ.), *Cirene e la Cirenaica nell'Antichità*, Roma 2010.
- CARAHER - GREGORY 2006 W. R. CARAHER - T. E. GREGORY, Fortifications of Mount Oneion, Corinthia, *Hesperia* 75.3 (2006), 327-356
- CARPENTER 1968 R. CARPENTER, The unfinished colossus on Mt. Pendeli, *AJA* 72 (1968), 279-280.
- CARPENTER - BOYD 1976 J. CARPENTER - D. BOYD, The Dragon Houses of Southern Euboea, *Archaeology* 29 (1976), 250-257.
- CARPENTER - BOYD 1977 J. CARPENTER - D. BOYD, Dragon-Houses: Euboea, Attika, Karia, *AJA* 81.2 (1977), 179-215.
- CASKEY 1964 J. CASKEY, Excavations in Keos, 1963, *Hesperia* 33 (1964), 332-334.
- CASKEY 1994 M. CASKEY, Deux Cyclades, στο *Kéos et Kythnos: International Symposium: Kea and Kythnos. Historical and Archaeological Research - Kea - Kythnos. 22-25 June 1994*, *DHA* 20.2 (1994), 305-318.
- CASTELLAN 1808 A. L. CASTELLAN, *Lettres sur la Morée et les îles de Cerigo, Hydra et Zante*, Paris 1808.
- CATLING 1972-73 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1972-73, *ArchRep* 19 (1972-73), 3-32.
- CATLING 1973-74 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1973-74, *ArchRep* 20 (1973-74), 3-41.
- CATLING 1974-75 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1974-75, *ArchRep* 21 (1974-75), 3-28.
- CATLING 1975-76 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1975-76, *ArchRep* 22 (1975-76), 3-33.
- CATLING 1976-77 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1976-77, *ArchRep* 24 (1977-78), 3-69.
- CATLING 1978-79 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1978-79, *ArchRep* 25 (1978-79), 3-53.
- CATLING 1979-80 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1979-80, *ArchRep* 26 (1979-80), 3-53.
- CATLING 1980-81 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1980-81, *ArchRep* 27 (1980-81), 3-48.
- CATLING 1984-85 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1984-85, *ArchRep* 31 (1984-85), 3-69.

- CATLING 1985-86 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1985-86, *ArchRep* 32 (1985-86), 3-101.
- CATLING 1986-87 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1986-87, *ArchRep* 33 (1986-87), 3-61.
- CATLING 1987-88 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1988-89, *ArchRep* 34 (1987-88), 3-85.
- CATLING 1988-89 H. W. CATLING, Archaeology in Greece, 1988-89, *ArchRep* 35 (1988-89), 3-116.
- CAVANAGH et al. 1996 W. CAVANAGH - J. CROUWEL - R. W. V. CATLING - G. SHIPLEY, *Continuity and Change in a Greek Rural Landscape: The Laconia Survey. Archaeological Data* (Vol. II), London 1996.
- CAVANAGH et al. 2002 W. CAVANAGH - J. CROUWEL - R. W. V. CATLING - G. SHIPLEY, *Continuity and Change in a Greek Rural Landscape: The Laconia Survey. Methodology and interpretation*, Vol. I, London 2002.
- CAYEUX 1911 L. CAYEUX, *Description physique de l'île de Délos, Exploration archéologique de Délos* IV.1, Paris 1911.
- CHAMONARD 1906 J. CHAMONARD, Fouilles de Délos (1904): fouilles dans le quartier du Théâtre, *BCH* 30 (1906), 485-606.
- CHAMONARD 1933 J. CHAMONARD, Fouilles de Délos (1930), *BCH* 57 (1933), 98-169.
- CHANIOTIS 1997 A. CHANIOTIS, New inscriptions from Old Books. Inscriptions of Aigion, Delphi and Lesvos copied by Nicholas Bille and Stavros Taxes, *Τεκμήρια* 3 (1997), 7-22.
- CHAPOUTHIER 1930 F. CHAPOUTHIER, *Les écritures minoennes au palais de Malia. Études Crétoises* II, Paris 1930.
- CHARRE et al. 1993 R. CHARRE - M.-TH. LE DINAHET - V. YANNOULI, *Vestiges antiques a Rhénée: Recherches dans les Cyclades. Resultat des travaux de la RCP* 583, Lyon 1993, 123-142.
- CHATZICONSTANTINOY - POUPAKI 2002 A. CHATZICONSTANTINOY - E. POUPAKI, The extraction of travertine in antiquity on the island of Cos, Dodecanese, Greece, *Mediterranean Archaeology and Archaeometry* 2.2 (2002), 59-68.
- CHATZICONSTANTINOY - POUPAKI 2009 A. CHATZICONSTANTINOY - E. POUPAKI, The question of marble quarrying on Kos island during antiquity, στο ÇIGDEM ÖZKAN AYGÜN (επιμ.), *SOMA 2007. Proceedings of the XI Symposium on Mediterranean Archaeology, Istanbul Technical University, 24 and 29 April 2007*, BAR S1900, 2009, 61-67.
- CHIDIROGLOU 2009 M. CHIDIROGLOU, New data on the Ancient Quarries in Southern Euboea, Greece, στο JOCKEY 2009, 73-91.
- CHIDIROGLOU 2010α M. CHIDIROGLOU, Karystian Marble Trade in the Roman Mediterranean Region: An overview of Old and New data, στο *Roma 2008 - International Congress of Classical Archaeology. Meetings between cultures in the Ancient Mediterranean. Bolletino di Archeologia* I. 2010, vol. speciale, 48-56. http://151.12.58.75/archeologia/bao_document/poster/6_CHIDIROGLOU.pdf.
- CHIDIROGLOU 2010β M. CHIDIROGLOU, The archaeological research in the region of the modern municipality of Styra: Old and New finds, *Mediterranean Archaeology and Archaeometry* 10. 3 (2010), 19-28.
- CHIDIROGLOU (υπό έκδοση) M. CHIDIROGLOU, Small Euboean Quarries - The local community markets, στο *ASMOSIA X*, Ρώμη Μάιος 2012 (υπό έκδοση).
- CHIOTIS - PAPADIMITRIOY 1995 E. CHIOTIS - G. PAPADIMITRIOY, Quarrying of dimensional stones in the Hellenistic Period at Kefalos Bay on the Island of Kos, στο MANIATIS - HERZ - BASIAKOS 1995, 7-11.
- CHLOUVERAKI - LUGLI 2009 S. CHLOUVERAKI - S. LUGLI, Gypsum: A jewel in Minoan Palatial architecture; identification and characterization of its varieties, στο MANIATIS 2009, 657-668.
- CHRIMES 1952 K. M. T. CHRIMES, *Ancient Sparta. A Re-examination of the Evidence*, Manchester 1952.
- CHRISTEN - DE LA SANTA 2001-2002 J. CHRISTEN - M. DE LA SANTA, Pausanias et Strabon: La route du Taygète et

- les carrières de marbre laconien, στο *Πρακτικά του ΣΤ' Διεθνούς Συνεδρίου Πελοποννησιακών Σπονδών. Τρίπολις 24-29 Σεπτεμβρίου 2000*, τόμ. 2, Αθήνα 2001-2002, 203-216.
- CHRYSSOULAKI 2001 S. CHRYSSOULAKI, The Traostalos Peak Sanctuary: Aspects of Spatial Organisation, *Aegaeum* 22 (2001), 57-64.
- COLLART 1931 P. COLLART, Voyage dans la région du Strymon, *BCH* 55 (1931), 171-206.
- COOPER 1981 F. A. COOPER, A source of ancient marble in the southern Peloponnesos, *AJA* 85 (1981), 190-191.
- COOPER 1986 F. A. COOPER, The stone of Bassai, στο R.E. JONES - H.W. CATLING (επιμ.), *Science in archaeology. Proceedings of a meeting held at the British School at Athens, January 1985*, London 1986, 21-34.
- COOPER 1988 F. A. COOPER, The quarries of Mount Taygetos in the Peloponnesos, στο HERZ - WÄELKENS 1988, 65-76.
- COOPER et al. 1992 F.A. COOPER - B. CULLEN - M. BAUER, Satellite Imaging: A Preliminary to Prospecting for Quarries and Natural Resources, στο HERZ - WÄELKENS 1992, 61-71.
- COOPER 1992-1996 F. A. COOPER, *The Temple of Apollo Bassitas I-IV*, American School of Classical Studies at Athens, Princeton 1992-1996.
- COOPER 2009 F. A. COOPER, Limestone Quarries for Greek Cities and Sanctuaries, στο JOCKEY 2009, 161-176.
- COOPER - KELLY 1996 F. A. COOPER - N. J. KELLY, *The temple of the Apollo Bassitas*, τόμ. 1, Princeton 1996.
- COOPER - FORTENBERRY (υπό έκδοση) F. A. COOPER - D. FORTENBERRY (επιμ.), *The Minnesota Pylos Project: 1990-1998*, Vol. 1: *New Studies at the Palace of Nestor*, British Archaeological Reports, London (υπό έκδοση).
- CULLEN et al. T. CULLEN - D. R. KELLER - L. KARIMALI, *Paximadi Peninsula* (υπό έκδοση).
- CURTIUS - KAUPERT 1785-1787 E. CURTIUS - J. KAUPERT, *Karten von Attika*, 1785-1787.
- ΔΑΒΑΡΑΣ 1979 Κ. ΔΑΒΑΡΑΣ, Αρχαιότητες και μνημεία Ανατολικής Κρήτης, *ΑΔ* 34 (1979), Β'2, Χρονικά, 402-406.
- ΔΑΚΑΡΗΣ 1963α Σ. ΔΑΚΑΡΗΣ, Άνασκαφή εις τὸ Νεκριομαντεῖον τοῦ Ἀχέροντος, *ΠΑΕ* 1963, 89-92.
- ΔΑΚΑΡΗΣ 1963β Σ. ΔΑΚΑΡΗΣ, Αρχαιότητες καὶ μνημεία Ἡπείρου, *ΑΔ* 18 (1963), Β' 2, Χρονικά, 149-157.
- ΔΑΚΑΡΗΣ 1964 Σ. ΔΑΚΑΡΗΣ, Άνασκαφή εις τὸ Νεκριομαντεῖον τοῦ Ἀχέροντος, *ΠΑΕ* 1964, 48-51.
- ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ 1985 Φ. ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ, ἸΔ' Ε.Π.Κ.Α. Άνασκαφικὲς ἐργασίες, *ΑΔ* 40 (1985), Β'1, Χρονικά, 165-179.
- ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ 1991 Φ. ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ, ἸΔ' Ε.Π.Κ.Α. Άνασκαφικὲς ἐργασίες, *ΑΔ* 46 (1991), Β'1, Χρονικά, 190-195.
- ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ - JALKOTZY 1990 Φ. ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ - S. D. JALKOTZY, Ελληνοαυστριακή ανασκαφή Ελάτειας, *ΑΔ* 45 (1990), Β'1, Χρονικά, 183-184.
- ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ - JALKOTZY 1991 Φ. ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ - S. D. JALKOTZY, Ελληνοαυστριακή ανασκαφή Ελάτειας, *ΑΔ* 46 (1991), Β'1, Χρονικά, 196-198.
- DALONGEVILLE 2001 M. R. DALONGEVILLE, Malia: Un marais parle, *BCH* 125.1 (2001), 67-88.
- DALONGEVILLE et al. 1993 R. DALONGEVILLE - J. RENAULT-MISKOVSKY, Paysages passés et actuels de l'île de Naxos, *Recherches dans les Cyclades. Resultat des travaux de la RCP 583*, Lyon 1993, 9-57.
- DAUX 1958 G. DAUX, Chronique des fouilles, *BCH* 82 (1958), 644-830.
- DAUX 1962 G. DAUX, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1961, *BCH* 86.2 (1962), 629-974.
- DAUX 1963 G. DAUX, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1962, *BCH* 87.2 (1963), 689-878.

- DAUX 1968 G. DAUX, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1967, *BCH* 92.2 (1968), 711-1135.
- DAVIS 1992 J. L. DAVIS, Review of Aegean Prehistory I: The Islands of the Aegean, *AJA* 96.4 (1992), 699-756.
- DAVIS et al. 1997 J. L. DAVIS - S. E. ALCOCK - J. BENNET - Y. G. LOLOS - C. W. SHELMERDINE, The Pylos regional archaeological project, Part I: Overview and the archaeological survey, *Hesperia* 66 (1997), 391-494.
- DAVY 1824 J. DAVY, *Notes and observations on the Ionian islands and Malta*, London 1824.
- DAWKINS 1911-12 R. M. DAWKINS, The Apollo temple on Sikinos, *BSA* 18 (1911-12), 30-36.
- P. DEGRYSE - J. ELSSEN 2003 P. DEGRYSE - J. ELSSEN (επιμ.), *Industrial Minerals, Aardkundigen Mededelingen* 13, Leuven 2003.
- DEMARGNE et al. 1974 P. DEMARGNE - G. ROUGEMONT - O. PELON, Malia. Plan du site. Plans du Palais. Indices, *ÉtCrét* 19 (1974).
- DÉONNA 1909 W. DÉONNA, Θασιακά, *AE* 3 (1909), 1-26.
- ΔΕΦΝΕΡ 1923 Μ. ΔΕΦΝΕΡ, Τὰ ἀρχαῖα λατομεῖα τῆς Σκύρου, *AE* 1923, 102-116.
- DE RIDDER 1897 A. DE RIDDER, Inscriptions de Paros et de Naxos, *BCH* (1897), 16-25.
- DERMITZAKIS et al. 1990 M. D. DERMITZAKIS - M. ΤΣΙΠΟΥΡΑ-ΒΛΑΧΟΥ - Μ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ, Petrological and geological study of the building material from the underground pit of Gortys area, Crete island, στο P. G. MARINOS - G. KOUKIS (επιμ.), *The engineering geology of ancient works, monuments and historical sites, preservation and protection* (τόμ. 4), Rotterdam 1990, 2049-2056.
- DEROCHE et al. 1989 V. DEROCHÉ - V. MANDI - Y. MANIATIS - A. NIKOLAOU, Identification de marbres antiques à Delphes, *BCH* 113.1 (1989), 403-410.
- DE SANCTIS 1901 G. DE SANCTIS, Esplorazione archeologica delle provincie occidentali di Creta, *Antichi* 11 (1901), 355-357.
- DE WULF et al. 1991 A. DE WULF - D. VANHOVE - H. MUSSCHE, Styra, survey of a Road Network in Roman quarries, στο H. THOEN - J. BOURGEOIS - F. VERMEULEN - PH. CROMBE - K. VERLAECKT (επιμ.), *Studia Archaeologica, Liber amicorum Jacques A. E. Nenquin. Universiteit Gent, Seminaria voor Archeologie*, Gante 1991, 119-130.
- ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ 1996 Ν. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Κάλυμνος, *ΑΔ* 51 (1996), Β'2 Χρονικά, 697-698.
- ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ 2001-2004 Μ. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Κάλυμνος. Δάμος, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαίο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 316-318.
- DILKE 1948 Ο. DILKE, The Greek Theatre Cavea, *BSA* 43 (1948), 123-192.
- DILKE 1950 Ο. DILKE, Details and chronology of greek theatre caveas, *BSA* 45 (1950), 21-62.
- DIMOU et al. 2000 E. DIMOU - A. SCHMITT - O. PELON, Recherches sur les matériaux lithiques utilisés dans la construction du palais de Malia: étude géologique, *BCH* 124.2 (2000), 435-457.
- DISTLER (υπό έκδοση) J. DISTLER, *Bronze Age Quarrying: A Provenance Study* (υπό έκδοση).
- ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ 1977 Κ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ-ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ, *ΑΔ* 32 (1977), Β'1, Χρονικά, 98-100.
- Δομικός Λίθος Μ. ΒΑΡΤΗ-ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ - Γ. ΚΑΤΣΙΚΗΣ (επιμ.), *Ο Δομικός Λίθος στα Μνημεία: Πρακτικά διεπιστημονικής ημερίδας, Αθήνα-Μυτιλήνη 2001*, ΙΓΜΕ - Ελληνικό Τμήμα ICOMOS, Αθήνα 2002.
- DÖRPFELD 1905 W. DÖRPFELD, *Leukas: zwei aufsatze uber das homerische Ithaka*, Athen 1905.
- ΔΟΥΚΑΣ 1922 Π. Χ. ΔΟΥΚΑΣ, *Ἡ Σπάρτη διὰ μέσου τῶν αἰώνων*, Νέα Ὑόρκη 1922.
- DRAGANITS 2009 E. DRAGANITS, The Archaic Sanctuary on Despotiko Island (Cyclades): Geological outline and lithological characterization of the building stones with their possible provenance, *Austrian Journal of Earth Sciences* 102 (2009), 91-101.

- DUBOIS 1908 CH. DUBOIS, *Étude sur l'administration et l'exploitation des carrières marbres, porphyre, granit, etc. dans le monde romain*, Paris 1908.
- DUCOUX - LEMERLE 1938 H. DUCOUX - P. LEMERLE, L'acropole et l'enceinte haute de Philippi, *BCH* 62 (1938), 4-19.
- DUCREY - PICARD 1971 O. PICARD - P. DUCREY, Recherches à Latô, IV: le theater, *BCH* 95.2 (1971), 515-531.
- DUNBABIN 2006 K. M. DUNBABIN, *Mosaics in the Greek and Roman World*, Cambridge 2006.
- DURKIN et al. 1983 M. K. DURKIN - C. J. LISTER, The rods of Digenis: an ancient marble quarry in eastern Crete, *BSA* 78 (1983), 69-96.
- DÜTSCHKE 1874-82 H. DÜTSCHKE, *Antike Bildwerke in Oberitalien*, Leipzig 1874.
- DWORAKOWSKA 1969 A. DWORAKOWSKA, Starożytne kamieioniolomy Peloponezu. Materiały do Inwentaryzacji, *Archeologia Warsz* XX (1969), 1-38.
- DWORAKOWSKA 1971 A. DWORAKOWSKA, Starożytne kamieioniolomy Cyklad. Materiały do Inwentaryzacji, *Archeologia Warsz* XXII (1971), 77-103.
- DWORAKOWSKA 1972 A. DWORAKOWSKA, Starożytne kamieioniolomy Skyrosi Wysp karyjskich. Materiały do Inwentaryzacji, *Archeologia Warsz* XXIII (1972), 7-21.
- DWORAKOWSKA 1975 A. DWORAKOWSKA, *Quarries in Ancient Greece*, Bibliotheca Antiqua 14, Warsaw 1975.
- DWORAKOWSKA 1975β A. DWORAKOWSKA, Notes on the Terminology for Stones used in Ancient Greece, *Archeologia* 28 (1977), 1-15.
- DWORAKOWSKA 1983 A. DWORAKOWSKA, *Quarries in Roman Provinces*, Bibliotheca Antiqua 16, Wrocław 1983.
- DWORAKOWSKA 1990 A. DWORAKOWSKA, Once again on Marmor Luculleum, στο *MARBLE. Art Historical and Scientific Perspectives on Ancient Sculpture. Papers delivered at a Symposium Organised by the Departments of Antiquities and Antiquities Conservation and Held at the J.Paul Getty Museum, April 28-30, 1988, Malibu, California* 1990, 253-262.
- ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 1988 Β. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Αναστηλωτικές εργασίες. Λίνδος, Ακρόπολη, *ΑΔ* 43 (1988), Β'2, Χρονικά, 630-632.
- ΕΛΙΟΠΟΥΛΟΣ 1940 S. M. ELIOPOULOS, The Ramp of the Temple of Asklepios at Epidaurus, *AJA* 44. 2 (1940), 222-224.
- ELLIS et al. 1968 S. E. ELLIS - R. A. HIGGINS - R. H. SIMPSON, The facade of the treasury of Atreus at Mycenae, *BSA* 63 (1968), 331-337.
- Έργο ΥΠΠΟ 2 Το έργο του ΥΠΠΟ στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2 (1998), Αθήνα ΤΑΠΑ 1999.
- Έργο ΥΠΠΟ 3 Το έργο του ΥΠΠΟ στον τομέα της Πολιτιστικής Κληρονομιάς 3 (1999), Αθήνα ΤΑΠΑ 2000.
- ERVIN 1969 M. ERVIN, News Letter from Greece, *AJA* 73.3 (1969), 341-357.
- ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ 1992 ΣΤ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΙΔΗΣ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές Εργασίες Ρόδου. Οικ. Κύρη Βαγιανάκη, *ΑΔ* 47 (1992), 623.
- ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ et al. 1998 Ν. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ - Μ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Η έρευνα σ' ένα προϊστορικό λατομείο πυριτολίθου στη Θράκη. Τα πρώτα αποτελέσματα, *AEMΘ* 12 (1998), 31-40.
- EVANS 1928 A. EVANS, *The palace of Minos at Knossos*, II, London 1928.
- EVANS 1930 A. EVANS, *THE PALACE OF MINOS AT KNOSSOS*, III, LONDON 1930.
- EVELY 1993 R. D. G. EVELY, *Minoan crafts: tools and techniques. An introduction*, 1, Göteborg 1993.
- EVELY et al. 2007-08 D. EVELY - H. HALL - C. MORGAN - R. K. PITT, Archaeology in Greece 2007-08, *Arch Rep* 2007-08, 1-113.
- ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ 1990 Φ. ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΑ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Πάρος, Παροικιά, *ΑΔ* 45 (1990), Β'2, Χρονικά, 402-403.

- ΖΑΠΠΑΣ 1981-1982 Τ. ΖΑΠΠΑΣ, Η καρύστια και στύρτα λίθος. Αρχαία λατομεία και μάρμαρα, *Αρχαίο Ευβοϊκών Μελετών* 24 (1981-1982), 251.
- ΖΑΡΡΑΦΤΗΣ 2005 Ι. ΖΑΡΡΑΦΤΗΣ, Κώια. Α' τόμος (Γεωγραφικά-Ιστορικά). Κως, Ιπποκράτειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Κω 2005 (2η έκδοση).
- ΖΑΧΟΣ 2007-2009 Γ. Α. ΖΑΧΟΣ, Δύο νέες αρχαίες θέσεις στη Λέσβο, *Αρχαιογνωσία* 15 (2007-2009), 317-322.
- ΖΕΡΒΑΚΗ 2001-2004 Φ. ΖΕΡΒΑΚΗ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, Κεντρική Νεκρόπολη-Κάσος. Φρυ, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαίο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 268.
- ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1970 Η. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ, Αρχαιότητες και μνημεία Δωδεκανήσου. Άστυπάλεια, *ΑΔ* 25 (1970), Β'2, Χρονικά, 500-518.
- ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1971 Η. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ, Αρχαιότητες και μνημεία Δωδεκανήσου. Πόλις Ρόδου, *ΑΔ* 26 (1971), Β'2, Χρονικά, 534-542.
- ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1973 Η. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ, Αρχαιότητες και μνημεία Δωδεκανήσου, *ΑΔ* 28 (1973), Β'2, Χρονικά, 608-642.
- ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ 1977 Η. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗ, Αρχαιότητες και μνημεία Δωδεκανήσου, *ΑΔ* 32 (1977), Β'2, Χρονικά, 343-378.
- ΖΟΡΙΑΔΗΣ 1977 Π. ΖΟΡΙΑΔΗΣ, Η σπηλιά των Νυμφών της Πεντέλης, *ΑΕ* 1977, 4-11.
- FANT 1988 J. C. FANT (επιμ.), *Ancient Marble, Quarrying and Trade. Papers from a Colloquium held at the Annual Meeting of the Archaeological Institute of America, San Antonio, Texas, December, 1986*, Oxford 1988.
- FANT 1993 J. C. FANT, Ideology, gift, and trade: A distribution model for the Roman imperial marbles, *The inscribed economy. Production and distribution in the Roman Empire in the light of instrumentum domesticum. The Proceedings of a Conference held at The American Academy in Rome on 10-11 January, 1992*, 145-170.
- FARINETTI 2011 E. FARINETTI, *Boeotian Landscapes: A GIS-based study for the reconstruction and interpretation of the archaeological datasets of ancient Boeotia*, BAR 2195, 2011.
- FARRAND - STEARNS 2004 W. R. FARRAND - C. H. STEARNS, The bedrock geology of Pseira, στο BETAN-COURT et al. 2004, chapter 3.
- FAURE 1960 P. FAURE, Nouvelles recherches de spéléologie et de topographie crétoises, *BCH* 84.1 (1960), 189-220.
- FAURE 1962 P. FAURE, Cavernes et sites aux deux extrémités de la Crète, *BCH* 86.1 (1962), 36-56.
- FAURE 1964 P. FAURE, *Fonctions des cavernes Crétoises*, Paris 1964.
- FAURE 1967 P. FAURE, Nouvelles recherches sur trois sortes de sanctuaires crétois, *BCH* 91.1 (1967), 114-150.
- FAURE 1969 P. FAURE, Sur trois sortes de sanctuaires crétois (suite), *BCH* 93.1 (1969), 174-213.
- FIEDLER 1841 K. G. FIEDLER, *Reise durche alle Theile des Königreiches Griechenland* (II), Leipzig 1841.
- FISCHER 2000 M. FISCHER, 'On Parian Pillars': The Septuagint Translation of the Book of Esther 1.6, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 461-468.
- FLEMMING - PIRAZZOLI 1981 N.C. FLEMMING - P.A. PIRAZZOLI, Archéologie des côtes de la Crète, *Les Dossiers Histoire et Archeologie* 1981, 66-81.
- FLEMMING et al. 1973 N. C. FLEMMING - N. M. G. CZARTORYSKA - R. M. HUNDER, Archaeological Evidence for Eustatic and Tectonic Components of Relative Sea Level Change in the South Aegean, στο P. J. BLACKMAN (επιμ.), *Marine Archaeology*, London 1973, 1-66.
- FORREST 1963 W. G. FORREST, The Inscriptions of South-East Chios. I, *BSA* 58 (1963), 53-67.
- FORSÉN et al. 1999 J. FORSEN - B. FORSEN - E. ØSTBY, The Sanctuary of Agios Elias-Its significance and its relations to surrounding sanctuaries and settlements, στο T. H.

- FORSTER 1903-1904 E. S. FORSTER, South-Western Laconia: Sites, *BSA* 10 (1903-1904), 160-161.
- FOUCART 1882 P. F. FOUCART, L'arsenal de Philon, *BCH* 6 (1880), 540-555.
- FOUG RES 1888 G. FOUG RES, Stèle de Mantinée, *BCH* 12 (1888), 376-380.
- FRAISE - KOŽELJ 1991 P. FRAISE - T. KOŽELJ, Une carrière de marbre au Sud-Est du Cynthe, *BCH* 115 (1991), 283-296.
- FRANCK 2007 S. FRANCK, Spectral and GIS Analysis for Quarry Location in Ancient Messene, Greece, στο *Layers of Perception. Proceedings of the 35th International Conference on Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology (CAA). Berlin, Germany, April 2-6, 2007*, Berlin 2007, 164-170.
- FRANTZ et al. 1969 A. FRANTZ - H. THOMPSON - J. TRAVLOS, The temple of Apollo Pythios on Sikinos, *AJA* 73 (1969), 397-422.
- FREEMAN-JORDAN 2007 P. FREEMAN-JORDAN, *Architecture as artifact and the re-rendering of fragmentary experience*, Phd Thesis, Univ. of Pennsylvania 2007.
- FRENCH 1989-90 E. B. FRENCH, Archaeology in Greece 1989-90, *ArchRep* 36 (1989-1990), 2-82.
- FRENCH 1990-91 E. B. FRENCH, Archaeology in Greece 1990-1991, *ArchRep* 37 (1990-1991), 3-78.
- FRENCH 1992-93 E. B. FRENCH, Archaeology in Greece 1992-1993, *ArchRep* 39 (1992-1993), 3-81.
- FRENCH 1993-94 E. B. FRENCH, Archaeology in Greece 1993-1994, *ArchRep* 40 (1993-1994), 3-84.
- FRIEDERICH 1908 C. FRIEDERICH, Thasos, *AM* 33 (1908), 215-246.
- FRIEDLAND 2003 E. A. FRIEDLAND, Roman Marble Sculptures from Gerasa, *AJA* 107 (2003), 413-448
- FRODIN et al. 1938 O. FRODIN - A. PERSSON, *Asine, Results of the swedish excavations, 1922-1930*, Stockholm 1938.
- FUNKE 2001 P. FUNKE, Acheloos' Homeland. New Historical-Archaeological Research on the Ancient Polis Stratos. Originalveroffentlichung, στο J. ISAGER (επιμ.), *Foundation and Destruction. Nikopolis and Northwestern Greece. The archaeological evidence for the city destructions, the foundation of Nikopolis and the synoecism*, Athen 2001, 189-203.
- GALLOU 2008 C. GALLOU, Between Scylla and Charybdis: The archaeology of Mycenaean Vatika on the Malea Peninsula, στο C. GALLOU - M. GEORGIADIS - G. M. MUSKETT, *DIOSKOUROI. Studies presented to P.G. Cavanagh and C.B. Mee on the anniversary of their 30-year joint contribution to Aegean Archaeology*, BAR International Series 1889, 2008, 292-321.
- GAUVIN 1986 G. GAUVIN, Les carrières, στο J. M. FOSSEY (επιμ.), *Khóstia I: Études diverses*, Amsterdam 1986.
- GAUVIN - MORIN 1992 G. GAUVIN - J. MORIN, Le site d'Askra et ses carrières, στο M.F. FOSSEY (επιμ.), *Boeotia Antiqua* II (1992), 7-15.
- GEBHARD 2001 E. R. GEBHARD, *The Archaic temple at Isthmia: Techniques of Construction*, Archaische Griechischen Temple und Altgypten, Vienna 2001.
- GERMAN et al. S. GERMAN - P. P. BETANCOURT - R. HOPE SIMPSON - N. POULOU-PAPADIMITRIOU, Discussion and Conclusions, στο BETANCOURT et al. 2005.
- CHAPIN et al. (υπό έκδοση) A. P. CHAPIN - E. BANOU - L. HITCHCOCK, The Conglomerate Quarry at Vapheio-Palaiopyrgi in Laconia, Greece, στο *113th Annual Meeting of the Archaeological Institute of America in Philadelphia, 5-8 January 2012* (υπό έκδοση).
- GIACCHERO 1964 M. GIACCHERO, *Edictum Diocletiani et Collegarum de pretiis rerum venalium*, Genoa 1964.
- GIARDINI - COLASANTE 2002 G. GIARDINI - S. COLASANTE, *Collezioni di pietre decorative antiche "Federico Pescetto" e "Pio de Santis"*, *Memorie per servire alla Descrizione della Carta Geo-*

- logica d'Italia*, vol. XV, parte prima, Roma, Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato 2002.
- GIRARD 1879 P. F. GIRARD, Antiquités des Sporades septentrionales, *BCH* 3 (1879), 59-69.
- GONDICAS 1988 D. GONDICAS, *Recherches sur la Crète occidentale*, Amsterdam 1988.
- GORGONI - PALLANTE 2000 C. GORGONI - P. PALLANTE, On Cycladic marbles used in the Greek and Phoenician Colonies of Sicily, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 497-506.
- GNOLI 1971 R. GNOLI, *Marmora Romana*, Rome 1971.
- GNOLI 1988 R. GNOLI, *Marmora Romana*, Edizioni riveduta e ampliata, Rome 1988.
- GNOLI 1992 R. GNOLI, Repertorio, στο G. BORGHINI (επιμ.), *Marmi Antichi*, Rome 1992, 131-302.
- GOETHERT 1972 F. W. GOETHERT, *Katalog der Antikensammlung des Prinzen Carl von Preussen im Schloss zu Klein-Glienicke bet Potsdam*, Mainz 1972.
- GOETTE 1991 H. R. GOETTE, Die Steinbrüche von Sounion im Agrileza-Tal, *AM* 106 (1991), 201-222.
- GOETTE 1994 H. R. GOETTE, Τα αρχαία λατομεία στην κοιλάδα της Αγρίλιζας, στο Λ. ΒΕΚΡΗΣ - Ε. ΣΥΡΜΟΥ (επιμ.), *Ε' Επιστημονική Συνάντηση Νοτιοανατολικής Αττικής, Παιανία 5-8 Δεκεμβρίου 1991*, Παιανία 1994, 273-280.
- GOETTE 2000 H. R. GOETTE, *Ο αξιόλογος δήμος Σούνιον. Landeskundliche Studien in Südost-Attika, Internationale Archäologie* 59, Rahden/Westf. 2000.
- GOETTE 2002 H. R. GOETTE, Quarry roads on Mt. Pentelikon and Mt. Hymettus, στο H. R. GOETTE (επιμ.), *Ancient Roads in Greece. Proceedings of a Symposium organized by the Cultural Association Aigeas (Athens) and the German Archaeological Institute (Athens) with the support of the German School at Athens. Nov. 23, 1998*, Schriftreihe Antiquitates. Archäologische Forschungsergebnisse, Band 21, Hamburg 2002, 93-102.
- GOETTE 2005 H. R. GOETTE, Überlegungen zur Topothese von Gebäuden im antiken Brauron. Mit einem appendix zu einer Inschrift in der Kirche der Panagia Varaba bei Markopoulo, *AA* 2005.1, 25-38.
- GOETTE et al. 1999 H. R. GOETTE - K. POLIKRETI - T. VACOULIS - Y. MANIATIS, Investigation of the greyish-blue marble of Pentelikon and Hymettus, στο SCHVOERER 1999, 83-90.
- GORGONI et al. 1992 C. GORGONI - I. KOKKINAKIS - L. LAZZARINI - M. MARIOTTINI, Geochemical and petrographic characterization of Rosso antico and other white-grey marbles of Mani, στο WÄELKENS et al. 1992, 155-165.
- GORGONI et al. 2002 C. GORGONI - L. LAZZARINI - P. PALLANTE, New archaeometric data on rosso antico and other red marbles used in antiquity, στο LAZZARINI 2002, 199-206.
- ΓΟΥΣΙΟΥ A. Δ. ΓΟΥΣΙΟΥ, Η κατά το Παγγαίον χώρα Λακκοβηκίων: <http://dim-ag-elenis.ser.sch.gr/Mesolakia.htm>.
- GRAINDOR 1915 P. GRAINDOR, Tête de Nègre du Musée de Berlin, *BCH* 39 (1915), 402-412.
- GRECO et al. 1996 E. GRECO - TH. KALPAXIS - A. SCHNAPP - D. VIVIERS, Itanos (Crète Orientale), *BCH* 120.2 (1996), 941-952.
- GRECO et al. 1997 E. GRECO - TH. KALPAXIS - A. SCHNAPP - D. VIVIERS, Itanos (Crète Orientale), *BCH* 121.2 (1997), 809-824.
- GRECO et al. 2002 E. GRECO - TH. KALPAXIS - N. PAPADAKIS - A. SCHNAPP - D. VIVIERS, Itanos (Crète Orientale), *BCH* 126.2 (2002), 577-582.
- GRUBEN 1997 G. GRUBEN, Naxos und Delos. Studien zur archaischen Architektur der Kykladen, *JdI* 112 (1997), 293-300.
- GRUBEN - ΚΟΡΡΕΣ 1982 G. GRUBEN - Μ. ΚΟΡΡΕΣ, Σαγκρί - Γύρουλας, *ΙΑΕ* 1982, 259.
- GUERIN 1856 V. GUERIN, *L'île de Rhodes et description de cette île*, Paris 1856.
- GUEST-PAPAMANOLI 1989 A. GUEST-PAPAMANOLI, Les carrières de grès dunaire à Malia, *BCH* 113, Études I (1989), 113-122.
- GUILLON 1936 P. GUILLON, Mesures de longueur à Akraiphia d'après le plan du temple su-

- périeur de Castraki (Ptoion), *BCH* 60 (1936), 3-10.
- HAAS 1998 J. C. HAAS, *Hellenistic Alai: An Analysis of the historical sources, stratigraphy and ceramics*, Cornell Univ. MSc. Degree Thesis 1998.
- HADJIDAKI 1988 E. HADJIDAKI, Excavations at the harbor of Phalasarna in west Crete, *AJA* 92 (1988), 463-479.
- HADJIDAKI 1990 E. HADJIDAKI, Excavations at the harbor of Phalasarna, *Πεπραγμένα του ΣΤ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, τόμ. Α'1, Χανιά 1990, 355-361.
- HADJIDAKIS et al. 2009 P. HADJIDAKIS - D. MATARANGAS - M. VARTI-MATARANGAS, Ancient quarries in Delos, Greece, στο Y. MANIATIS (επιμ.), *Asmosia VII. Actes du VIIe Colloque International de l'ASMOSIA. Thasos, 15-20 Septembre 2003*, *BCH* Suppl. 51 (2009), 273-288.
- HALBHERR 1901 F. HALBHERR, Cretan Expedition XVI. Report on the Researches at Praesos, *AJA* 5.4 (1901), 371-392.
- HANKEY 1965 V. HANKEY, A marble quarry at Karystos, *BM Beyrouth* 18 (1965), 53-59.
- HANSEN 2000 E. HANSEN, Delphes et le travail de la pierre, στο A. JACQUEMIN (επιμ.), *Delphes cent ans après la Grande Fouille. Essai de bilan*, *BCH* 36 (2000), 201-213.
- HARDING et al. 1964 A. HARDING - G. CADOGAN - R. HOWELL, Pavlopetri. An underwater Bronze-age town in Laconia, *BSA* 64 (1969), 113-142.
- HARRISON 1990 G. HARRISON, A roman marble quarry in Eastern Crete, *Cretan Studies* 2 (1990), 147-150.
- HAUSSOULLIER 1880 B. HAUSSOULLIER, Inscriptions archaïques de Gortyne (Crète), *BCH* 4 (1880), 460-471.
- HAUSSOULLIER 1884 B. HAUSSOULLIER, *Quomodo sepulcra Tanagraei decoraverint* (thèse), Paris 1884.
- HAYDEN 2004 B. J. HAYDEN, *Reports on the Vrokastro Area, Eastern Crete*, vol. 2, Philadelphia 2004.
- HAYWARD 1996 C. L. HAYWARD, High-resolution provenance determination of construction-stone: a preliminary study of Corinthian oolitic limestone quarries at Examilia, *Geoarchaeology* 11 (1996), 215-234.
- HAYWARD 1999 C. L. HAYWARD, First results from a high resolution study of ancient construction-stone quarries of the Corinthia, Southern Greece, στο SCHVOERER 1999, 91-100.
- HAYWARD 2003 C. L. HAYWARD, Geology of Corinth. The Study of a basic resource, *Corinth* XX, 2003, 15-42.
- HAYWARD 2004 C. L. HAYWARD, A reconstruction of the pre-8th century B.C. palaeotopography of central Corinth, Greece, *Geoarchaeology* 19 (2004), 383-405.
- HEILMEYER 2007 W. D. HEILMEYER, *Berliner Marmore aus Kleinasien*, *JDI* 122, 2007.
- HELLNER 1998 N. HELLNER, Ein Steinbruch aus klassischer Zeit (Unterwasserbauaufnahme), στο N. D. MOURTZAS - E. ΚΟΛΑΪΤΙ, Αλληλεπίδραση γεωλογικών και αρχαιολογικών παραγόντων, στο Λ. ΜΕΝΔΩΝΗ - Α. Ι. ΜΑΖΑΡΑΚΗΣ-ΑΙΝΙΑΝ (επιμ.), *Kea-Kythnos: History and Archaeology, Proceedings of an International Symposium, 22-25 June 1994*, *Μελετήματα* 27, 679-693.
- HELLMANN 1992 M.-C. HELLMANN, *Recherches sur le vocabulaire de l'architecture grecque, d'après les inscriptions de Délos*, Athènes 1992.
- HENZEN 1857 G. HENZEN, Tenaro ed i marmi tenarri, *Bullettino dell'Istituto di Corrispondenza Archeologica* XVI (1857), 154-158.
- HERRMANN 1999 J. HERRMANN, The exportation of dolomitic marble from Thasos, στο ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ et al. 1999, 57-74.
- HERRMANN 2000 K. HERRMANN, Zur Verwendung des parischen Marmors im Heiligtum von Olympia, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 379-391.

- HERRMANN -BARBIN 1993 J. HERRMANN - V. BARBIN, The Exportation of Marble from the Aliko Quarries on Thasos: Cathodoluminescence of Samples from Turkey and Italy, *AJA* 97 (1993), 91-103.
- HERRMANN et al. 1999 J. HERRMANN - V. BARBIN - A. MENTZOS, The exportation of marble from Thasos in late antiquity: The quarries of Aliko and cape Fanari, στο ΚΟΥΚΟΥ-ΑΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ et al. 1999, 75-90.
- HERRMANN et al. 2009a J. J. HERRMANN - JR.-R. H. ΤΥΚΟΤ - P. DE PÆPE - L. MOENS, Pentelic Marble in Central Italy: Isotopic testing of Neo-Attic Furniture, στο JOCKEY 2009, 309-328,
- HERRMANN et al. 2009β J. J. HERRMANN JR.-R. H. ΤΥΚΟΤ - A. VAN DE HOEK, Parian Marble in Early Christian Times, στο JOCKEY 2009, 723-738.
- HERZ - WAELKENS 1988 N. HERZ - M. WAELKENS (επιμ.), *Classical Marble: Geochemistry, Technology and Trade*, Dordrecht / Boston / London 1988.
- HERZ - WAELKENS 1992 N. HERZ - M. WAELKENS (επιμ.), *Ancient Stones: Quarrying, Trade and Provenance. Proceedings of the 2nd International Conference on the Association for the Study of Marble and Other Stones in Antiquity, Leuven October 1990*. Acta Archaeologica Lovaniensia Mon. 4, Leuven 1992.
- HERZ 1988 N. HERZ, Classical marble quarries of Thasos, στο G. A. WAGNER - G. WEISGERBER (επιμ.), *Antike Edel- und Buntmetallgewinnung auf Thasos*, Bochum 1988, 232-240.
- HERZ 2000 N. HERZ, The classical marble quarries of Paros: Paros -1, Paros -2 and Paros -3, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 27-33.
- HERZ et al. 1982 N. HERZ - F. A. COOPER - D. B. WENNER, The Mani quarries: marble source for the Bassai temple in the Peloponnesos, *AJA* 86, 270.
- HERZ et al. 1983 N. HERZ - D. G. NOSE - D. B. WENNER - F. COOPER, O and G Isotopic Studies of Classical Marble Sources and the Bassai Temple in the Peloponnesos, *Abstracts. Symposium on Archaeometry*, Naples, 62-63.
- HERZOG 1899 R. HERZOG, *Koische Forschungen und Funde*, Leipzig 1899.
- HIGGINS - HIGGINS 1996 M. D. HIGGINS - R. HIGGINS, *A geological companion to Greece and the Aegean*, New York 1996.
- HIJMANS 1994 S. E. HIJMANS, New Halos and the Hellenistic Fortifications of the Othrys Mountains, Thessaly, *Arkeoloji Dergisi* II, Presented to M. (Usman) Anabolu, *Publications of the Faculty of Arts of the Aegean University*, Izmir 1994, 67-85.
- HIRT 2010 AL. M. HIRT, *Imperial Mines and Quarries in the Roman World: Organizational Aspects 27 B.C. - A.D. 235*, Oxford 2010.
- HITCHCOCK - CHAPIN 2010 L. A. HITCHCOCK - A. P. CHAPIN, Lacuna in Laconia: Why were there no Middle Helladic Palaces?, στο A. - P. TOUCHAIS - G. TOUCHAIS - S. VOUTSAKI - J. WRIGHT (επιμ.), *ΜΕΣΟΕΛΛΑΔΙΚΑ. Η Ελλάδα στη Μέση Εποχή του Χαλκού*, *BCH Suppl.* 52 (2010), 817-822.
- HODKINSON - HODKINSON 1981 S. HODKINSON - H. HODKINSON, Mantinea and the Mantinike: Settlement and Society in a Greek Polis, *BSA* 76 (1981), 239-296.
- HOGARTH 1900/1901 D. G. HOGARTH, Excavations at Zakro, Crete, *BSA* 7 (1900/1901), 121-149.
- HOLLEAUX 1892 M. HOLLEAUX, Statue archaïque trouvée à Milos, *BCH* 16 (1892), 560-567.
- HOLTZMANN 1994 B. HOLTZMANN, *La Sculpture de Thasos. Corpus des Reliefs I. Reliefs à thème divin*, Études Thasiennes XV, Paris 1994.
- HOOD 1957 M. S. F. HOOD, Archaeology in Greece, 1957, *ArchRep* 4 (1957), 3-25.
- HOOD et al. 1981 S. HOOD - D. SMYTH, *Archaeological survey of the Knossos area*, *BSA Suppl.* 14, London 1981.
- HOPE SIMPSON - BETANCOURT 2005 R. HOPE SIMPSON - P. P. BETANCOURT, The Site Data and Pottery, στο BETANCOURT et al. 2005, chapter 2.

- HOPE SIMPSON - LAZENBY 1962 R. HOPE SIMPSON - J. F. LAZENBY, Notes from the Dodecanese, *BSA* 57 (1962), 154-175.
- HOPE SIMPSON - LAZENBY 1970 R. HOPE SIMPSON - J. F. LAZENBY, Notes from the Dodecanese II, *BSA* 65 (1970), 47-77.
- ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ 2011 Θ. ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ, Γεωλογικές αλλαγές και αρχαία κατάλοιπα στις ακτές της Κρήτης, στο ΕΜΜ. ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ - ΙΩ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ - Ν. ΕΥΕΛΠΙΔΟΥ - ΣΠ. ΔΙΛΑΛΟΣ (επιμ.), *Κίσαμος 2011. Θερινό σχολείο. Υλικά δομής των αρχαίων. Γεωμορφολογική εξέλιξη της Δ. Κρήτης κατά τους προϊστορικούς και ιστορικούς χρόνους*, ΕΚΠΑ, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος, Αθήνα 2011, 43-49.
- ΘΕΟΧΑΡΗΣ 1965 Δ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ, Ἀρχαιότητες καὶ μνημεῖα Θεσσαλίας, *ΑΔ* 20 (1965), Β'2, Χρονικά, 311-320.
- ΘΩΜΑΣ Γ. ΘΩΜΑΣ, Αρχαίες οχυρώσεις στην Κεφαλονιά: <http://www.24grammata.com/?p=15254> (24.9.2012)
- ΘΩΜΑΣ 2009 Γ. ΘΩΜΑΣ, *Αρχαίες οχυρώσεις στην Κεφαλονιά: συμβολή στη μελέτη των αρχαίων λιθοδομών*, αδ. διδ. διατριβή, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο 2009.
- ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ 1982 Α. ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ, Π' Ε.Π.Κ.Α., *ΑΔ* 37 (1982), Β'2, Χρονικά, 230-232.
- ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ 1990 Α. ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ, Π' Ε.Π.Κ.Α., *ΑΔ* 45 (1990), Β'1, Χρονικά, 210-211.
- ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ 1993 Α. ΙΝΤΖΕΣΙΛΟΓΛΟΥ, Π' Ε.Π.Κ.Α., *ΑΔ* 48 (1993), Β'1, Χρονικά, 242.
- JAMESON et al. 1994 M. H. JAMESON - N. C. RUNNELS - H. TJEERD VAN ANDEL, *A Greek Countryside. The southern Argolid from prehistory to the present day*, California 1994, 464-465.
- JOCKEY 1993 PH. JOCKEY, À propos de quelques fragments de statues féminines drapées retrouvés au cours des fouilles de Délos, *BCH* 117.1 (1993), 435-480.
- JOCKEY 2009 PH. JOCKEY (επιμ.), *Λευκός Λίθος. Marbres et autres roches de la Méditerranée antique: études interdisciplinaires. Actes du VIIIe Colloque International de l'ASMOSIA, Aix-en-Provence 2006*, Paris 2009.
- JUNG 1961 D. JUNG, Die Geologie des Gebietes von Chasabali (Thessalien), *ΠΑΑ* 36 (1961), 149-156.
- ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ 1886 Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ, Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῶν ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφῶν, *ΑΕ* 1886, 144-178.
- ΚΑΒΟΥΡΟΓΛΟΥ 2002 Ε.Μ. ΚΑΒΟΥΡΟΓΛΟΥ, Archaeogeomorphological research in the Neolithic settlement at Ftelia, Mykonos, στο Α. SAMPSON, *The Neolithic settlement at Ftelia, Mykonos*, Rhodes, 2002, 227-241.
- ΚΑΖΑΜΙΑΚΗΣ 2000 Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΚΗΣ, Η παρία λίθος στην Κέα κατά τον 6ο αι. π.Χ., στο SCHILLARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 405-408.
- ΚΑΗΡΣΤΕΔΤ 1954 U. ΚΑΗΡΣΤΕΔΤ, *Das Wirtschaftliche Geschichte Griechenlands in der Kaiserzeit*, Bern 1954.
- ΚΑΛΑΜΑΡΑ et al. 2004 Π. ΚΑΛΑΜΑΡΑ - Ν. ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ (επιμ.), *Μανιάτικοι οικισμοί*, Αθήνα 2004.
- ΚΑΛΛΙΓΑΣ 1991 Π. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Α' Ε.Π.Κ.Α. Κέα, *ΑΔ* 46 (1991), Β'1, Χρονικά, 28.
- ΚΑΛΛΙΓΑΣ 2002 Η. ΚΑΛΛΙΓΑΣ, Monemvasia, seventh-fifteenth centuries, στο ANG. E. LAIOU (επιμ.), *The Economic History of Byzantium: From the Seventh through the Fifteenth Century*, *Dumbarton Oaks Studies* 39 (2002), 879-897.
- ΚΑΛΛΙΝΤΖΗ 1998 Κ. ΚΑΛΛΙΝΤΖΗ, ΚΘ' Ε.Π.Κ.Α. Νομός Ξάνθης, *ΑΔ* 53 (1998), Β'3, Χρονικά, 743-744.
- ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ 1935 Ν. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ, Βυζαντινά μνημεῖα Μεγαρικής, *Νέα Εστία* 18 (1935), τχ. 208, 758-767.
- ΚΑΛΡΑΞΙΣ et al. 1995 ΤΗ. ΚΑΛΡΑΞΙΣ - Α. SCHNAPP - D. VIVIERS, Itanos (Crète Orientale), *BCH* 119.2 (1995), 713-736.
- ΚΑΛΤΣΑΣ 2001 Ν. ΚΑΛΤΣΑΣ, *Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Τα γλυπτά*, Αθήνα 2001.

- ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2004 Ε. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ - Κ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ, Λατομεία και θέσεις πυριτολίθου προϊστορικών χρόνων στην Μακεδονία, *ΑΕΜΘ* 20 (2006), 209-216.
- ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ et al. 2006 Ε. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ - Κ. ΠΕΡΙΣΤΕΡΗ, Επιφανειακή έρευνα 2006 για τον εντοπισμό λατομείων και θέσεων πρώτης ύλης προϊστορικών εργαλείων (πυριτόλιθου) νομού Σερρών, *ΑΕΜΘ* 20 (2006), 209-216.
- ΚΑΝΕ 2000 S. KANE, Parian Sculpture in the Greco-Roman City of Cyrene, Libya, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 479-486.
- ΚΑΝΙΝΙΑ 1987 Ε. ΚΑΝΙΝΙΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 42 (1987), Β'2, Χρονικά, 611.
- ΚΑΝΙΝΙΑ 2001-2004 Ε. ΚΑΝΙΝΙΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, Δυτική Νεκρόπολη-Ροδίσι, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαιο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 261-262.
- ΚΑΝΙΝΙΑ 2005 Ε. ΚΑΝΙΝΙΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, *ΑΔ* 60 (2005), Β'2, Χρονικά, 1139-1150.
- ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ 2000 Κ. ΚΑΝΤΑ-ΚΙΤΣΟΥ, Η παρουσία μαρμάρου στην Αρχαϊκή Γλυπτική της Κέρκυρας, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 391-398.
- ΚΑΡΙΤΆΝ 1980 G. ΚΑΡΙΤΆΝ, Elementi architettonici per una basilica dal relitto navale del VI secolo di Marzamemi (Siracusa), *CorsiRav* 1980, 71-136.
- ΚΑΡΑΓΕΟΡΓΗΣ 2000 V. ΚΑΡΑΓΕΟΡΓΗΣ, Phoenician Marble Anthropoid Sarcophagi and their Parian connection, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 469-478.
- ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ 2001 Ο. ΚΑΡΑΓΙΟΡΓΟΥ, *Urbanism and Economy in Late Antique Thessaly (3rd-7th cent. A.D.)*. The Archaeological Evidence, University of Oxford, Trinity 2001.
- ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ 2002 Ολ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ, Λίθος την Μελανίαν ύποκρινόμενος: ενδείξεις για την εκμετάλλευση των λατομείων του θεσσαλικού λίθου στη μέση βυζαντινή περίοδο, *ΔΧΑΕ* ΚΒ' (2002), 43-44.
- ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ 2004 Ολ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ, «καὶ Ἄτρακίς ὀππόσα (μάρμαρα) λευροῖς χθῶν πεδιοῖς ἐλόχευσε...»: το λατομείο του Ομορφοχωρίου Λαρίσης και η συμβολή του στη βυζαντινή τέχνη, στο *Αρχαιολογικά τεκμήρια βιοτεχνικών εγκαταστάσεων κατά τη βυζαντινή εποχή, 5ος-15ος αιώνας: ειδικό θέμα του 22ου Συμποσίου Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Αθήνα 17-19 Μαΐου 2002*, Αθήνα 2004, 183-219.
- ΚΑΡΑΜΑΛΙΚΗ 2000-2001 Π. ΚΑΡΑΜΑΛΙΚΗ, Αρχαιολογικές ειδήσεις 1995-1997. Νομός Ρεθύμνης. Επαρχία Ρεθύμνης. Καρλέτζη, *Κρητική Εστία*, Περίοδος Δ - Τόμος 8 (2000-2001), 287.
- ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ-ΜΕΝΤΕΣΙΔΗ 1999 Γ. ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΥ-ΜΕΝΤΕΣΙΔΗ, *Βόιον-Νότια Ορεστίς. Αρχαιολογική έρευνα και ιστορική τοπογραφία*, Θεσσαλονίκη 1999.
- ΚΑΡΑΜΒΙΝΙΣ - LAZZARINI 2012 Μ. ΚΑΡΑΜΒΙΝΙΣ - L. LAZZARINI, The roman marble quarries of the islands of Rinia, Koulouri and Aliko, (Skyros, Greece), *Proceedings of the ASMOSIA X Conference*, Rome 2012. Abstracts, 145.
- ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ 2008 Α. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Παρόδια ταφικά μνημεία στο Παλαιόκαστρο, στο Γ. Α. ΠΙΚΟΥΛΑΣ (επιμ.), *Ιστορίες για την αρχαία Αρκαδία. Proceedings of the International Symposium in honour of James Roy. 50 Χρόνια Αρκάς*, Στεμνίτσα 2008, 231-250.
- ΚΑΡΔΥΛΙΑΣ 1992 Ρ. Ν. ΚΑΡΔΥΛΙΑΣ, The Ecology of Bronze Age Flaked Stone Tool Production in Southern Greece: Evidence from Agios Stephanos and the Southern Argolid, *AJA* 96.3 (1992), 421-442.
- ΚΑΡΙΩΡΗΣ - ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ Π. ΚΑΡΙΩΡΗΣ - Γ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ, Η «παρία λίθος» και η ανάπτυξη της γλυπτικής: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6882>.
- ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ 1994 Π.Σ. ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ, *Μέζαπος, η ομηρική Μέσση*, Αθήνα 1994.
- ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ 1996 Π.Σ. ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ, Η συμβολή περιηγητικών κειμένων, χαρτών και χαρακτηριστικών στην επίλυση του προβλήματος της ταύτισης των «Κάστρων της Μάνης», στο *Μάνη. Μαρτυρίες για τον χώρο και την κοινωνία. Περιηγητές και επιστημονικές αποστολές (15ος-19ος αι.)*. Πρακτικά συμποσίου. Λιμένα Αρεόπολης. 4-7

- Νοεμβρίου 1993*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών, Αθήνα 1996, 109-142.
- ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000α Ντ. ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, Παρία λίθος και διάσημοι γλύπτες του 4ου αι. π.Χ. Σκόπας ο Πάριος και Πραξιτέλης ο Αθηναίος, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 203-214.
- ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000β D. ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, Pedimental Sculptures in Parian Marble from Keryneia of Achaea, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 373-379.
- KELLER 1985 D. R. KELLER, *Archaeological Survey in Southern Euboea, Greece: A Reconstruction of Human Activity from Neolithic Times through the Byzantine Period*, αδημ. διδ. διατριβή, Πανεπιστήμιο Indiana 1985.
- ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ 1912 Α. Δ. ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ, Άνασκαφαί ἐν Λειβαδειᾷ, *ΠΑΕ* 1912, 88-90.
- KIENAST 1992 Η. KIENAST, Topographische studien im Heraion von Samos, *AA* 1992, 206-213.
- ΚΙΣΙΟΒ Κ. ΚΙΣΙΟΒ, Τσεπελάρε. Αρχαιολογικοί χώροι στο δήμο Τσεπελάρε - δυνατότητες ανάπτυξης πολιτιστικού τουρισμού: <http://chepelare.sg-bg.eu/tourism.php?lang=gr>.
- ΚΟΖΙΩΚΑ 2006 Κ. ΚΟΖΙΩΚΑ, *Μελέτη προέλευσης λίθων από εκκλησίες της Μονεμβασιάς*, Εργαστήριο Αναλυτικής Χημείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2006.
- KOINER 1999 G. KOINER, Der Steinbruch am Bouga im Becken von Pheneos, στο ΚΙ. TAUSEND (επιμ.), *Feneos und Lousoi. Untersuchungen zu Geschichte und Topographie Nordostarkadiens*, Frankfurt am Rhein 1999, 248-251.
- ΚΟΚΟΤΑΚΗ 2005 Ν. ΚΟΚΟΤΑΚΗ, Η περιοχή της Κομοτηνής από την αχλή του μύθου στην ύστερη αρχαιότητα, *Πρακτικά Συνεδρίου «Η Κομοτηνή και ο ευρύτερος χώρος (παρελθόν, παρόν, μέλλον)»*, Κομοτηνή, 8-9 Απριλίου 2005, 38.
- KOLAITI - MENDONI 1992 Ε. ΚΟΛΑΙΤΙ - L. G. MENDONI, The relation between a quarrying site and a city-center. The case of the ancient city of Karthaia, στο WAELKENS et al. 1992, 29-36.
- KOLAITI - MENDONI 1993 Ε. ΚΟΛΑΙΤΙ - L.G. MENDONI, Human Intervention in the Keian Landscape, *DHA* 19 (1993), 104-106.
- ΚΟΛΑΪΤΗ - ΜΟΥΡΤΖΑΣ 1998 Ε. ΚΟΛΑΪΤΗ - Ν. ΜΟΥΡΤΖΑΣ, Αλληλεπίδραση γεολογικών και αρχαιολογικών παραγοντών, στο *Kea-Kythnos: History and Archaeology. Proceedings of an International Symposium, 22-25 June 1994*, *Μελετήματα* 27, Αθήνα 1998.
- KOLDEWEY 1890 R. KOLDEWEY, *Die Antiken Baureste der Insel Lesbos*, Berlin 1890.
- ΚΟΛΩΝΑΣ 1991 Λ. ΚΟΛΩΝΑΣ, Επιφανειακή έρευνα «στρατικικής γης», *ΑΔ* 46 (1991), Β'1, Χρονικά, 147-163.
- ΚΟΝΙΑΡΗ 2005 Ε. ΚΟΝΙΑΡΗ, Αρχαίο λατομείο «Λαβύρινθος» Γόρτυνος Ηρακλείου Κρήτης, στο *Πρακτικά 14ου Διεθνούς Συνεδρίου Σπηλαιολογίας, 21-28 Αυγούστου, Κάλαμος*, Αθήνα 2005, 289-290.
- ΚΟΝΤΗΣ 1952 ΙΩ. ΚΟΝΤΗΣ, Άνασκαφικά έρευναί εις τήν πόλιν τής Ρόδου ΙΙ, *ΠΑΕ* 1952, 547-591.
- ΚΟΝΤΗΣ 1978 ΙΩ. ΚΟΝΤΗΣ, *Η Λέσβος και η μικρασιατική της περιοχή*, Αρχαίες ελληνικές πόλεις 24, Αθήνα 1978.
- ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ 2001 Ν. Δ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ, Η μεσαιωνική Κως μέσα από τα κείμενα των περιηγητών και των χαρτογράφων, στο ΑΛΕΥΡΑ - ΛΑΙΜΟΥ - ΜΠΟΥΡΝΙΑ 2001, 411-424.
- ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ 2002 Ν. Δ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ, *Μεσαιωνικά κάστρα και οχυρώσεις της Κω*, Δήμος Ηρακλειδών-Δήμος Δικαίου, Αθήνα 2002.
- ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ 1894 Α. ΚΟΡΔΕΛΛΑΣ, Λαυρεωτικά ἀρχαιότητες, *ΑΜ* XIX (1894), 241-247.
- ΚΟΡΡΕΣ 1993 Μ. ΚΟΡΡΕΣ, *Από την Πεντέλη στον Παρθενώνα*, Αθήνα 1993.
- ΚΟΡΡΕΣ 2000 Μ. ΚΟΡΡΕΣ, Υπόγεια λατομεία της Πάρου, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

- 2000, 61-82.
- ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2004 Γ. ΚΟΣΙΑΡΗΣ - Κ. ΜΙΧΑΗΛ, Οι μυλόπετρες των Πετρωτών Μαρόνιας Θράκης, στο *Πρακτικά 10ου Διεθνούς Συνεδρίου, Θεσ/νίκη Απρίλιος 2004, Δελτίον της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρείας XXXVI* (2004), 1112-1119.
- ΚΟΣΙΑΡΗΣ - ΜΙΧΑΗΛ 2009 Γ. ΚΟΣΙΑΡΗΣ - Κ. ΜΙΧΑΗΛ, *Μαρόνια: Γεωδιαδρομές στην Ελλάδα*, ΙΓΜΕ, Αθήνα 2009.
- ΚΟΥΖΕΛΗ 2002 Κ. ΚΟΥΖΕΛΗ, Δομικά υλικά αρχαίων μνημείων και προβλήματα διατήρησής τους, στο *Δομικός Λίθος*, 285-294.
- ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2001 Α. ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ, Ανασκαφική έρευνα στον άξονα της Εγνατίας οδού: Ανώματα Βέροιας, *ΑΕΜΘ* 15 (2001), 575-586.
- ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2010 Α. ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ, *Λατομεία πωρολίθου στην περιοχή της Αρχαίας Βέροιας. Μελέτη για τη λατομεία οικοδομικού λίθου στην αρχαιότητα*, διδ. διατριβή, Θεσσαλονίκη 2010.
- ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ 2012 Α. ΚΟΥΚΟΥΒΟΥ, *Λίθον λατομείν. Από τα λατομεία των Ασωμάτων Βέροιας στα οικοδομήματα των Μακεδόνων Βασιλέων. Μελέτη για την εξόρυξη πωρολίθου στην αρχαιότητα*, Θεσ/νίκη 2012.
- ΚΟΥΚΟΥΛΗ 1969 Χ. ΚΟΥΚΟΥΛΗ, ΙΗ' Ε.Π.Κ.Α. Καβάλα, *ΑΔ* 24 (1969), Β'2, Χρονικά, 347-349.
- ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ 1983 Χ. ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ, ΙΗ' ΕΠΚΑ. Καβάλα, *ΑΔ* 38 (1983), Β'2, Χρονικά, 313-326.
- ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ et al. 1999 Χ. ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ - Α. MULLER - Σ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (επιμ.), *Θάσος. Πρώτες ύλες και τεχνολογία από τους προϊστορικούς χρόνους ως σήμερα. Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Λιμενάρια Θάσον 26-29/9/1995*, Αθήνα 1999.
- ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ 1998 Β. ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ, Προϊστορική τοπογραφία του κόλπου Καλλονής Λέσβου. Άγνωστες θέσεις της Πρώιμης Χαλκοκρατίας, *Αρχαιολογία και Τέχνες* 69 (Δεκέμβριος 1998), 85-91.
- ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ 2000 Β. ΚΟΥΜΑΡΕΛΑΣ, Προϊστορική τοπογραφία των βόρειων παραλίων της Λέσβου, *Αρχαιολογία και Τέχνες* 76 (Σεπτέμβριος 2000), 71-78.
- ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ 2010 Α. ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ, Τα τοπωνύμια της Κοζάνης, «Ο Χρόνος», τοπική εφημερίδα Κοζάνης 25.1.2012.
- ΚΟΥΡΟΥ - KARAGEORGHIS 2001 Ν. ΚΟΥΡΟΥ - V. KARAGEORGHIS, Διερεύνηση προέλευσης αρχαϊκών ειδωλίων κυπριακού ρυθμού από ασβεστόλιθο, στο Ε. ΑΛΟΥΡΙ - Γ. ΦΑΚΟΡΕΛΛΙΣ - Γ. ΒΑΣΙΑΚΟΣ (επιμ.), *Θέματα Αρχαιομετρίας, Πρακτικά του 3ου Συνεδρίου της ΕΑΕ*, Αθήνα 2001, 195-203.
- ΚΟΥΡΟΥ et al. 2002 Ν. ΚΟΥΡΟΥ - V. KARAGEORGHIS - Υ. ΜΑΝΙΑΤΙΣ - Κ. ΠΟΛΙΚΡΕΤΙ - Υ. ΒΑΣΙΑΚΟΣ - C. ΧΕΝΟΡΗΝΤΟΣ, *Limestone statuettes of cypriote type found in the Aegean*, Nicosia 2002.
- ΚΟΥΡΟΥΝΙΟΤΕΣ - THOMPSON 1932 Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΟΤΕΣ - Η. Α. THOMPSON, The Pnyx in Athens, *Hesperia* 1 (1932), 90-217.
- ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ 1915 Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ, Άνασκαφαὶ καὶ ἔρευναι ἐν Χίῳ, *ΑΔ* 1 (1915), 67.
- ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ 1916 Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ, Άνασκαφαὶ καὶ ἔρευναι ἐν Χίῳ 2, *ΑΔ* 2 (1916), 192.
- ΚΟΥΤΕΛΑΚΗΣ 2001 Χ. ΚΟΥΤΕΛΑΚΗΣ, *Τήνος. Αρχαία και χριστιανική*, Αθήνα 2001.
- ΚΟΥΖΕΛΙ - ΔΙΜΟΥ 2009 Κ. ΚΟΥΖΕΛΙ - ΕΛ. ΔΙΜΟΥ, Building materials (except Pentelic Marble) used in Ancient Athens, στο JOCKEY 2009, 291-308.
- ΚΟŽELJ 1987 Τ. ΚΟŽELJ, Les carrières de marbre dans l'antiquité. Techniques et organisation: marbres helléniques, de la carrière au chef d'oeuvre, *Credit Communal, Semaine d'Archéologie Grecque de l'Université de l'état à Gant, Bruxelles 18 Dec. 1987-13 Mars 1988*, 1987, 20-33.
- ΚΟŽELJ 1988 Τ. ΚΟŽELJ, Les carrières des époques grecque, romaine et byzantin: techniques et organisation, στο FANT 1988, 3-79.

- KOŽELJ et al. 1981 T. KOŽELJ - A. MÜLLER - J.-P. SODINI, Carrières de marbre de la region de Saliari, *BCH* 105 (1981), 961-963.
- KOŽELJ et al. 1982 T. KOŽELJ - A. MÜLLER - J.-P. SODINI, Thasos. Les carrières de marbre, *BCH* 106 (1982), 676-677.
- KOŽELJ 1983 T. KOŽELJ, Une voie d'accès à l'acropole de Thasos, *BCH* 107 (1983), 717-744.
- KOŽELJ et al. 1985 T. KOŽELJ - A. LAMBRACKI - A. MÜLLER - J.-P. SODINI, Sarcophages découverts dans les carrières de Saliari, Thasos, *Studi Miscellanei* 26 (1985), 127-134.
- KOŽELJ et al. 1989 T. KOŽELJ - M. KOŽELJ-WURCH, Phares de Thasos, *BCH* 113 (1989), 161-181.
- KOŽELJ et al. 1992 T. KOŽELJ - M. KOŽELJ-WURCH, The military protection of the quarries of the Aliki area during the Byzantine period, στο WÆLKENS et al. 1992, 43-57.
- KOŽELJ et al. 1995 T. KOŽELJ - M. KOŽELJ-WURCH, Dragon-houses of Southern Euboea: Military guard-places of the quarries, στο MANIATIS - HERZ - BASIAKOS 1995, 17-31.
- KOŽELJ et al. 2000 T. KOŽELJ - M. KOŽELJ-WURCH, Les Pariens et les carrières à Thasos, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 417-426.
- KOŽELJ - KOŽELJ-WURCH 2002 T. KOŽELJ - M. KOŽELJ-WURCH, Τα λατομεία στα αρχαία χρόνια. Τεχνική και διοργάνωση, στο *Δομικός Λίθος* 2002, 105-117.
- KOŽELJ - KOŽELJ-WURCH 2009 T. KOŽELJ - M. KOŽELJ-WURCH, Les carrières du Cap Phanari à Thasos, στο JOCKEY 2009, 49-71.
- ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ 1967 Κ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ, Δ' Αρχαιολογική Περιφέρεια. Κυβέρι, *ΑΔ* 22 (1967), Β'1, Χρονικά, 178-180.
- ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ-ΔΕΣΠΟΙΝΗ 1979 ΑΙΚ. ΚΩΣΤΟΓΛΟΥ-ΔΕΣΠΟΙΝΗ, *Προβλήματα της παριανής πλαστικής του 5ου αι. π.Χ.*, Θεσσαλονίκη 1979.
- ΚΩΣΤΟΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ 1984 Φ. ΚΩΣΤΟΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος, *ΑΔ* 39 (1984), Β'2, Χρονικά, 322-323.
- ΚΩΣΤΟΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ 1988 Φ. ΚΩΣΤΟΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος, *ΑΔ* 43 (1988), Β'2, Χρονικά, 602-603.
- ΛΑΪΟΥ 2010 Σ. ΛΑΪΟΥ, Στρατηγικές εδραίωσης της οθωμανικής κυριαρχίας στο Αιγαίο τον 16ο αι.: η αξιοποίηση των αποθεμάτων νίτρου της Σάμου, στο Κ. ΛΑΪΠΙΑΣ - Α. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ - Η. ΚΟΛΟΒΟΣ, *Μνήμη Πηνελόπης Στάθη. Μελέτες Ιστορίας και Φιλολογίας*, Ηράκλειο 2010, 11-22.
- LAMBRACKI 1980 A. LAMBRACKI, Le cipolin de la Karystie. Contribution à l'étude des marbres de la Grèce exploités aux époques romaine et paléochrétienne, *RA* 1980 (fasc. 1), 51-56.
- ΛΑΜΠΡΑΚΗ 1983 Α. ΛΑΜΠΡΑΚΗ, Ο λιθοπρίστης πρίων στο λατομείο, *Αρχαιολογία* τ. 9 (1983), 73.
- LAMBRINOUDAKIS 2005 V. LAMBRINOUDAKIS, A new early archaic building on Naxos. Some thoughts on the Oikos of the Naxians on Delos, στο Μ. ΥΕΡΟΥΛΑΝΟΥ - Μ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ (επιμ.), *Architecture and archaeology in the Cyclades. Papers in honour of J.J. Coulton*, BAR 1455, 79-86.
- ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ Β. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ, Η διαχείριση της πέτρας του νερού και του πρασίνου. Ανάδειξη έργων τέχνης και τεχνικής της αρχαιότητας: <http://topikeskoinonies.mnimeia.wordpress.com>.
- ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - GRUBEN 1987-88 Β. Κ. ΛΑΜΠΡΙΝΟΥΔΑΚΗΣ - G. GRUBEN, Ανασκαφή αρχαίου ιερού στα Ύρια της Νάξου, *Αρχαιολογία* 5 (1987-1988), 182-190.
- LANGDON 1985 Μ. Κ. LANGDON, Hymettiana I, *Hesperia* 54.3 (1985), 257-270.
- LANGDON 1988 Μ. Κ. LANGDON, Hymettiana II: An ancient Quarry on Mt. Hymettos, *AJA* 92 (1988), 75-83.
- LANGDON 1999 Μ. Κ. LANGDON, Hymettiana III: The boundary markers of Alepouvouni, *Hesperia* 68.4 (1999), 481-508.

- LANGDON 2000 M. K. LANGDON, The Quarries of Peiraeus, *AI* 55 (2000), A', Μελέτες, 235-250.
- LANGDON - WATROUS 1977 M. K. LANGDON - L. V. WATROUS, The Farm of Timesios: Rock-Cut Inscriptions in South Attica, *Hesperia* 46.2 (1977), 162-177.
- LAROCHE - NENNA 1990 D. LAROCHE - M.-D. NENNA, Le Trésor de Sicyone et ses foundations, *BCH* 114.1 (1990), 241-284
- LAZZARINI 1990 L. LAZZARINI, Rosso Antiquo and other coloured marbles used in antiquity: a characterisation study, στο *Marble, Art Historical and Scientific Perspectives on Ancient Sculpture*, California 1990, 237-252
- LAZZARINI 1995 L. LAZZARINI, Il marmo Chio detto Portasanta in Restauri in Piazza, *La Fontana di Piazza Colonna*, 1995, 75-81.
- LAZZARINI 1998 L. LAZZARINI, Su un inedito cipollino verde tenario, στο P. PENSABENE (επιμ.), *Marmi antichi II. Cave e tecnica di lavorazione, provenienze e distribuzione*, Studi Miscellanei 31, Roma 1998, 207-212.
- LAZZARINI 2001 L. LAZZARINI, I materiali lapidei di importazione dell'area del Pretorio di Gortina, στο A. DI VITA, *Gortina V. Lo Scavo di Pretorio (1989-1995)*, Padua 2000, 721-730
- LAZZARINI 2002 L. LAZZARINI (επιμ.), *Interdisciplinary studies on ancient stone. Proceedings of the VIth international conference of the Association for the Study of Marble and other Stones in antiquity, Venice, June 15-18 2000 (ASMOSIA VI)*, Padova 2002.
- LAZZARINI 2002β L. LAZZARINI, A new grey marble from Gortyna (Crete) used in Greek and Roman antiquity, στο LAZZARINI 2002, 227-232.
- LAZZARINI 2003 L. LAZZARINI, Marmor Chium (portasanta): Source, diffusion and characterisation, στο *Πρακτικά του 4ου Αρχαιομετρικού Συνεδρίου, Αθήνα 28-31 Μαΐου 2003* (υπό δημοσίευση).
- LAZZARINI 2007 L. LAZZARINI, Note sulle cave di marmo usato per statuaria graeca arcaica, στο M. LUNI (επιμ.), *I Greci in Adriatico nell'eta dei kouroi. Quaderni di Archeologia nelle marche XIII*, Urbino 2007, 221-237.
- LAZZARINI 2007β L. LAZZARINI, *Poikiloi lithoi, versicolores maculae: I marmi colorati della Grecia antica. Storia, uso, diffusion, cave, geologia, caratterizzazione scientific, archeometria, deterioramento*, Pisa and Rome 2007.
- LAZZARINI - CANCELLIERE 2000 L. LAZZARINI - ST. CANCELLIERE, Characterization of the white marble of two unpublished ancient quarries on the islands of Fourni and Skyros, (Greece), *Periodico di Mineralogia* 69.1 (2000), 49-62.
- LAZZARINI - MALACRINO 2010 L. LAZZARINI - C. G. MALACRINO, The white marble of Kos, its quarries and archaeometric characterisation, *MARMORA* 6 (2010), 57-70.
- LAZZARINI - TURI 1999 L. LAZZARINI - B. TURI, Characterisation and differentiation of the Skyros Marbles (Greece) and the Medici's breccias (Italy), στο SCHVOERER 1999, 117-123.
- LAZZARINI - VISONÀ 2009 L. LAZZARINI - O. VISONÀ, Lapis sarcophagus and its Mediterranean Sarcophagi, στο JOCKEY 2009, 369-387.
- LAZZARINI - CANCELLIERE 2009 L. LAZZARINI - S. CANCELLIERE, Marmor Thessalicum (verde Antico): Source, Distribution and Characterization, στο MANIATIS 2009, 495-508.
- LAZZARINI et al. 1995 L. LAZZARINI - U. MASI - P. TUCCI, Petrographic and geochemical features of the Carystian marble, 'Cipollino verde', from the ancient quarries of Southern Euboea (Greece), στο MANIATIS - HERZ - BASSIAKOS 1995, 161-169.
- LAZZARINI et al. 1999α L. LAZZARINI - B. TURI, Characterisation and differentiation of the Skyros marbles (Greece) and the Medici's breccias (Italy), στο SCHVOERER 1999, 117-123.
- LAZZARINI et al. 1999β L. LAZZARINI - P. PENSABENE - B. TURI, Isotopic and petrographic characterization of Marmor Lesbium, Island of Lesbos, Greece, στο SCHVOERER 1999, 125-130.
- LAZZARINI et al. 2002 L. LAZZARINI - F. ANTONELLI - S. CANCELLIERE - B. TURI - M. VARTI-MATARAN-

- GAS, Marmor Chalcidicum (Fior di Pesco), source, history of use and scientific characterization, στο LAZZARINI 2002, 233-240.
- LEAKE 1830 W. LEAKE, *Travels in the Morea*, London 1830.
- LEAKE 1835 W. LEAKE, *Travels in Northern Greece*, London 1835.
- LE DINAHET-COUILLOU 1985 M.-TH. LE DINAHET-COUILLOU, Rhénée, *BCH* 109.2 (1985), 886-890.
- LE DINAHET-COUILLOU 1987 M.-TH. LE DINAHET-COUILLOU, Rhénée, *BCH* 111.2 (1987), 655-662.
- LEGRAND 1889 P.E. LEGRAND, Deux inscriptions latines de Carystos, *BCH* 13 (1889), 519-523.
- ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ - ΤΣΑΙΜΟΥ 2000 P. ΛΕΙΒΑΔΑΡΟΣ - Κ. ΤΣΑΙΜΟΥ, Νέα στοιχεία για την υπόγεια εκμετάλλευση του λυχνίτη στην Πάρο, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 83-90.
- ΛΕΚΚΑΣ 2004 Σ. ΛΕΚΚΑΣ, Ένα λατομείο ρωμαϊκής εποχής στη θέση Σέσι Κορωπίου (Αν. Υμηττός), *Πρακτικά Ι' Επιστημονικής συνάντησης ΝΑ Αττικής*, Καλύβια Θεορικού 2004, 305-312.
- LEPSIUS 1890 G. R. LEPSIUS, *Griechische Marmorstudien*, Berlin 1890.
- LE ROY 1961 LE ROY, Λακωνικά (I. Un relief aux Dioscures à Krokeai), *BCH* 85 (1961), 206-235.
- ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ 1972 A. ΛΙΑΓΚΟΥΡΑΣ, Αρχαιότητες και μνημεία Αττικής. Πειραιάς. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 27 (1972-73), Β'1, Χρονικά, 151-182.
- LOLOS 2002 Y. LOLOS, A public column drum from a Corinthian quarry, *Hesperia* 71 (2002), 201-207.
- LOLOS 2011 Y. LOLOS, *Land of Sikyon. Archaeology and History of a Greek City-state*, *Hesperia* Suppl. 39 (2011).
- LOVÉN 2001-04 Bj. LOVÉN, Underwater survey at Zea Harbour (spring), *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β'1, Χρονικά, 461-463.
- LOVÉN et al. 2009 Bj. LOVÉN - D. DAVIS - M. M. NIELSEN - M. SCHALDEMOSE, The Zea harbour Project: 2001-2006, *From Artemeis to Diana: The Goddess of Man and Beast*, *Acta Hyperborea* 12, Copenhagen 2009.
- LUCE 1944 S. B. LUCE, Archeological News and Discussions, *AJA* 48.3 (1944), 274-302.
- MACGILLIVRAY et al. 1984 J. A. MACGILLIVRAY - L. H. SACKETT - D. SMYTH - J/ DRIESSEN - D. G. LYNES - B. A. HOBBS - A. A. D. PEATFIELD, An Archaeological Survey of the Rousso-lakkos Area at Palaikastro, *BSA* 79 (1984), 129-159.
- MACGILLIVRAY et al. 1998 J. A. MACGILLIVRAY - L. H. SACKETT - J. M. DRIESSEN - EL. HATZAKE - IL. SCHOEP, Excavations at Palaikastro, 1994 and 1996, *BSA* 93 (1998), 221-268.
- ΜΑΛΑΜΙΔΟΥ 1998 Δ. ΜΑΛΑΜΙΔΟΥ, Αμφίπολη, *ΑΔ* 53 (1998), Β'2, Χρονικά, 730-732.
- ΜΑΝΙΑΤΙΣ 2009 Y. ΜΑΝΙΑΤΙΣ (επιμ.), *ASMOSIA VII. Actes du VIIe colloque international de l'ASMOSIA. Thasos 15-10 Septembre 2003*, *BCH* Suppl. 51 (2009).
- ΜΑΝΙΑΤΙΣ - HERZ - BASSIAKOS 1995 Y. ΜΑΝΙΑΤΙΣ - N. HERZ - Y. BASSIAKOS (επιμ.), *The study of marble and other stones in antiquity, Proceedings of the VIth International Conference of the Association for the Study of Marble and other Stones in Antiquity, Athens, May 1992*, *ASMOSIA III*, London 1995.
- ΜΑΝΙΑΤΗΣ et al. 1997 Γ. ΜΑΝΙΑΤΗΣ - Κ. ΠΟΛΥΚΡΕΤΗ - Θ. ΒΑΚΟΥΛΗΣ, Χαρακτηρισμός δειγμάτων μαρμάρινων αρχιτεκτονικών μελών από την Καταπολιανή Πάρου, *ΔΧΑΕ* 19 (1996-97), περίοδος Δ', Αθήνα 1997, 335-340.
- ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ 2002 Ε. ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗ, *Προϊστορική Κρήτη. Τοπογραφία και αρχιτεκτονική. Από τη νεολιθική εποχή έως και τους νεοανακτορικούς χρόνους*, Αθήνα 2002.
- ΜΑΡΑΓΚΟΥ 1984 Λ. ΜΑΡΑΓΚΟΥ, Άνασκαφή Μινώας Άμοργού, *ΠΛΕ* 1984, 350-391.
- ΜΑΡΑΓΚΟΥ 1990 Λ. ΜΑΡΑΓΚΟΥ, Άνασκαφή Μινώας Άμοργού, *ΠΛΕ* 1990, 236-270.
- ΜΑΡΑΓΚΟΥ 2002 Λ. ΜΑΡΑΓΚΟΥ, *Άμοργός Ι. Η Μινώα. Η πόλις, ο λιμνη και η μεζών περιφέρεια*, Αθήνα 2002.
- MARANGOU 2006 CH. MARANGOU, Carved Rocks, functional and symbolic (Lemnos island,

- Greece), στο *Mesolithic / Neolithic Interactions in the Balkans and in the Middle Danube Basin, Proceedings of the XV World Congress UISPP (Lisbon, 4-9 September 2006)*, Archeopress, vol. 47, 93-101.
- MARCHAND 2002 J. C. MARCHAND, *Well-built Kleonai: A history of the Peloponnesian city based on a survey of the visible remains and a study of the literary and epigraphic sources*, California, Berkeley 2002.
- MARCHAND 2009 J.C. MARCHAND, Kleonai. The Corinth-Argos Road and the "Axis of history", *Hesperia* 78 (2009), 107-163.
- ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ 1932 ΣΠ. ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ, Άνασκαφαί ἐν Κεφαλληνία, *ΑΕ* 1932, 1-44.
- ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ 1933 ΣΠ. ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ, Άνασκαφαί ἐν Κεφαλληνία, *ΑΕ* 1933, 68-100.
- ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ 1939-41 ΣΠ. ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ, Τὸ μινωϊκὸν μέγαρον Σκλαβοκάμπου, *ΑΕ* 1939-41, 69-96.
- ΜΑΡΙΝΑΤΟΣ 1974 S. MARINATOS, *Excavations at Thera VI* (1972 season), Athens 1974.
- ΜΑΡΘΑΡΗ 1996 Μ. ΜΑΡΘΑΡΗ, ΚΑ' Ε.Π.Κ.Α. Ἴος. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 51 (1996), Β'2, Χρονικά, 613.
- ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1984 Τ. ΜΑΡΚΕΤΟΥ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος. Ανασκαφικές εργασίες. Δυτικό τμήμα της νέας πόλης. Νοτιοδυτική νεκρόπολη, *ΑΔ* 39 (1984), Β'2 Χρονικά, 309-314, 324.
- ΜΑΡΚΕΤΟΥ 1987 Τ. ΜΑΡΚΕΤΟΥ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος. Ανασκαφικές εργασίες. Δυτικό τμήμα πόλης. Περιοχή αρχαίας Ακρόπολης, *ΑΔ* 42 (1987), Β'2, Χρονικά, 591-592.
- ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ 1982 Σ. ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗ, ΚΕ' Ε.Π.Κ.Α. Νομός Ρεθύμνης. Μαρουλάς, *ΑΔ* 37 (1982), Β'2, Χρονικά, 383.
- ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ et al. 2001 Μ. ΜΑΡΚΟΥΛΗΣ - Ε. Δ. ΧΙΩΤΗΣ, Τα αρχαία λατομεία μαρμάρων στους Άγιους Ασώματους Πεντέλης, στο ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ et al. 2001, 567-573.
- MARSHALL - BOSANQUET 1901/1902 J. H. MARSHALL - R. C. BOSANQUET, Excavations at Praesos I, *BSA* 8 (1901/1902), 231-270.
- MARTIN 1947 R. R. MARTIN, Les enceintes de Gortys d'Arcadie, *BCH* 71-72 (1947), 81-147.
- ΜΑΤΘΑΙΟΥ 2000 ΑΓΓ. ΜΑΤΘΑΙΟΥ, Ὅρος πόλεως, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 113-115.
- ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ 2000 Κ. ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ, Παρατηρήσεις στην αρχαιότερη ταφική στήλη του Μουσείου Πάρου, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 155-161.
- ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ 1988 Ι. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙΔΗΣ, *Οι δομικοί λίθοι του Ασκληπιείου της Επιδαύρου*, Αθήνα 1988.
- MCENROE et al. 2001 J. C. MCENROE - P.P. BETANCOURT - K. DAVARAS, *Pseira V. The Architecture of Pseira*, Univ. of Pennsylvania, 2001.
- ΜΚΕΝΖΙΕ 1896/97 D. MACKENZIE, Ancient sites in Melos, *BSA* 3 (1896/97), 71-88.
- ΜΕΘΟΔΙΟΥ 2005 ΕΛ. ΜΕΘΟΔΙΟΥ, Β' ΕΠΚΑ, Ανασκαφικές Εργασίες Άρτεμις (Λούτσα), *ΑΔ* 60 (2005), Β'1, Χρονικά, 163-165.
- ΜΕΓΑΥ 1963-64 A. H. S. MEGAW, Archaeology in Greece, 1963-64, *ArchRep* 10 (1963-64), 3-30.
- MELFOS 2008 V. MELFOS, Green Thessalian Stone: the Byzantine quarries and the use of a unique architectural material from the Larisa area, Greece. Petrographic and geochemical characterization, *OJA* 27 (2008), 387-405.
- ΜΕΛΦΟΣ 2009 Β. ΜΕΛΦΟΣ, *Ο πράσινος θεσσαλικός λίθος και τα λατομεία της Χασάμπαλης*, Δήμος Νέσσωνας 2009.
- ΜΕΛΦΟΣ - ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ 2000 Β. ΜΕΛΦΟΣ - Μ. ΒΑΒΕΛΙΔΗΣ, Η κατεργασία του λίθου και η λατομική δραστηριότητα κατά την αρχαιότητα: ίχνη λατόμησης στη Μαρώνεια του Νομού Ροδόπης, *Θεσσαλονικέων Πόλις* 2 (Μάιος 2000), 63-76.
- ΜΕΡΜΟΖ 2010 J. MERMOZ, *La vie religieuse des Cyclades de l'HR IIIIC à la fin de la période archaïque*, Thèse Univ. Lyon Lumière 2: http://theses.univ-lyon2.fr/documents/lyon2/2010/mermoz_j.
- ΜΙΧΑΛΑΚΗ-ΚΟΛΛΙΑ 2001-2004 Μ. ΜΙΧΑΛΑΚΗ-ΚΟΛΛΙΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος. Καθαρισμοί-διαμορφώσεις αρ-

- χαιολογικών χώρων, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαιο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 336-344.
- MILLAR et al. 1993 R. MILLAR - H. WILLIAMS, The roman quarry at Moria, Mytilene, *Echos du monde classique / Classical Views* XXXVII - N.S. 12 (1993), 211-224.
- MILLER 1992 S. G. MILLER, *Excavations at Nemea*, California 1992.
- MILLER 2000 S. G. MILLER, The Temple of Nemean Zeus. A California landmark, *Chronicle of the Univ. of California*, Fall 2000, 127-137.
- MILLER 2005 S. G. MILLER, *Νεμέα. Μουσείο και αρχαιολογικός χώρος*, Αθήνα 2005.
- MILCHHOEFER 1889 A. MILCHHOEFER, *Karten von Attica* (Heft III-VI), Berlin 1889.
- MILCHHOEFER 1895 A. MILCHHOEFER, *Karten von Attica* (Heft VII-VIII), Berlin 1895.
- ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ 2005 Σ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΣΤ' ΕΠΚΑ, Ανασκαφικές Εργασίες, Πειραιάς, *ΑΔ* 60 (2005), Β'1, Χρονικά, 217-240.
- MOODY 1987 J. A. MOODY, *The environmental and cultural prehistory of the Khania region of West Crete: Neolithic through Late Minoan III*, PhD Thesis, Univ. of Minnesota 1987.
- MOODY et al. 1996 J. A. MOODY - O. RACKHAM - G. RAPP Jr., Environmental Archaeology of Pre-historic NW Crete, *JFA* 23.3 (1996), 273-297.
- MORETTI 1987 J.-CH. MORETTI, Une vignette de traité à Delphes, *BCH* 111.1 (1987), 157-166.
- MORGAN et al. 2007-08 C. MORGAN - R.K. PITT - T. WHITELOW, Archaeology in Greece 2007-2008, *ArchRep* 54 (2007-2008), 1-113.
- MORGAN et al. 2008-09 C. MORGAN - R. K. PITT - T. WHITELOW, Archaeology in Greece 2008-2009, *ArchRep* 55 (2008-2009), 1-101.
- MORRIS 2001 S. P. MORRIS, The Towers of Ancient Leukas. Results of a Topographic Survey 1991-1992, *Hesperia* 70 (2001), 285-347.
- MORRIS - ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ 2005 S. P. MORRIS - J. K. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Greek Towers and Slaves: An Archaeology of Exploitation, *AJA* 109.2 (2005), 155-225.
- MORRISON 1968 I. A. MORRISON, Appendix I. Relative sealevel change in the Saliagos area since Neolithic times, στο J. D. EVANS - C. RENFREW (επιμ.), *Excavations at Saliagos near Antiparos*, London 1968, 92-98.
- MORRITT 1820 M. MORRITT, Account of a journey through the district of Maina in the Morea, στο R. WALPOLE (επιμ.), *Travels in various countries of the East, being a continuation of memories relating of European and Asiatic Turkey*, London 1820, 75-88.
- ΜΟΣΧΟΥ - ΜΟΣΧΟΣ 1979 Λ. ΜΟΣΧΟΥ - Τ. ΜΟΣΧΟΣ, Κίονια Α'. Μία τοπογραφική και αρχιτεκτονική έρευνα, *Πελοποννησιακά* 13 (1978-1979), Αθήνα, 72-144.
- ΜΟΣΧΟΥ 1999 Λ. ΜΟΣΧΟΥ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Κηρύξεις αρχαιολογικών χώρων, *ΑΔ* 54 (1999), Β'1, Χρονικά, 188-196.
- ΜΟΣΧΟΥ et al. 1998 Λ. ΜΟΣΧΟΥ - Σ. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ - Θ. ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΟΥ, Λίθος ερυθρός, ταινάριος. Τα αρχαία λατομεία στον Προφήτη Ηλία Δημαρίστικων Μάνης και η περιοχή τους, *ΑΔ* 53 (1998), Α' Μελέτες, 267-288.
- ΜΟΥΤΣ'ΟΠΟΥΛΟΣ 1982 Ν. ΜΟΥΤΣ'ΟΠΟΥΛΟΣ, Τα δρακόσπιτα της ΝΔ Εύβοιας: Συμβολή στην αρχιτεκτονική, την τυπολογία και τη μορφολογία τους, *Επιστημονική Επετηρίδα της Πολυτεχνικής Σχολής. Τμήμα Αρχιτεκτόνων. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης* 7, 1978-1980 (1982), 263-479.
- ΜΠΑΪΡΑΜΗ 1995 Κ. ΜΠΑΪΡΑΜΗ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος, *ΑΔ* 50 (1995), Β'2, Χρονικά, 790-791.
- ΜΠΑΪΡΑΜΗ 1999 Κ. ΜΠΑΪΡΑΜΗ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος. Οδ. Φιλερήμου (Ο.Τ. 406, οικ. Β. Γιαννίκου), *ΑΔ* 54 (1999), Β'2, Χρονικά, 939.
- ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2001-2004 Κ. ΜΠΑΪΡΑΜΗ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος. Ακρόπολη Ρόδου, Δυτικό τμήμα-Δυτική Νεκρόπολη-Κεντρική Νεκρόπολη, *ΑΔ* 56-59 (2001-

- 2004), Β' 6 (Αιγαίο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 231-233, 236, 262-263, 268-269.
- ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2005α Κ. ΜΠΑΪΡΑΜΗ, Ρω: Πολιτιστική Πύλη του Αρχιπελάγους του Αιγαίου (2005): <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6889>.
- ΜΠΑΪΡΑΜΗ 2005β Κ. ΜΠΑΪΡΑΜΗ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, *ΑΔ* 60 (2005), Β'2, Χρονικά, 1142-1146.
- ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1935 Γ. ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ, Θρακικά ευχαριστήρια εις τὸν Δία, *Θρακικά* 6 (1935), 302-310.
- ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ 1970 Γ. ΜΠΑΚΑΛΑΚΗΣ, Τὸ λατομεῖο τῆς ἀρχαίας Κύρρου (:), *Ἀρχαία Μακεδονία. Ἀνακοινώσεις κατὰ τὸ πρῶτον Διεθνὲς Συμπόσιον ἐν Θεσσαλονίκῃ, 26-29 Αὐγούστου 1968*, Θεσσαλονίκη 1970, 173-183.
- ΜΠΑΛΛΑ 2004 Φ. ΜΠΑΛΛΑ, Μεταπτυχιακή εργασία Α' Κύκλου. Παν/μιο Ρεθύμνου: <http://extras.ha.uth.gr/sikyon/gr/season2004.asp>.
- ΜΠΑΝΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ 2008 ΕΛ. ΜΠΑΝΟΥ - Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ, *Μαθαθών. Σύντομος οδηγός*, Αθήνα 2008.
- ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ et al. 2001 Ι. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ - Ε. ΑΛΟΥΠΗ - Γ. ΦΑΚΟΡΕΛΛΗΣ (επιμ.), *Αρχαιομετρικές μελέτες για την ελληνική προϊστορία και αρχαιότητα*, Αθήνα 2001.
- ΜΠΑΤΖΙΟΥ-ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ 2001 Α. ΜΠΑΤΖΙΟΥ-ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ, *Δημητριάς*, Αθήνα 2001.
- ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Γιατρίανοί* Μ. Γ. ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, *Οι Μέδικοι της Ελλάδας Γιατρίανοί του Οπίλου Μάνης και η μεγάλη γιορτή*, Αθήνα 1999: http://www.mani.org.gr/medikoi/fragg/oit_fraggokrati.htm.
- ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, Εκκλησίες Μ. Γ. ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, Όλες οι εκκλησίες του Οπίλου: http://www.mani.org.gr/medikoi/ekkl/ageorgios/oitilo_agios_georgios.htm.
- ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, Οίτυλο Μ. Γ. ΜΠΑΤΣΙΝΙΑΣ, Το Οίτυλο διά μέσου των αιώνων: http://www.mani.org.gr/kastra/kmainis_mrats/kastro_mainis_mrats.htm.
- ΜΠΟΝΙΑΣ 1999 Ζ. Ι. ΜΠΟΝΙΑΣ, Οι αγροικίες της Θάσου και τα λατομεία μαρμάρου, στο ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ et al. 1999, 101-116.
- ΜΠΟΥΡΑΣ 1967 Χ. ΜΠΟΥΡΑΣ, *Η αναστήλωση της στοάς της Βραυρώνος. Τα αρχιτεκτονικά προβλήματα*, Αθήνα 1967.
- ΜΠΟΥΡΑΣ - ΜΠΟΥΡΑ 2002 Χ. ΜΠΟΥΡΑΣ - Λ. ΜΠΟΥΡΑ, *Η ελλαδική ναοδομία κατά τὸν 12ο αἰῶνα*, Αθήνα 2002.
- MÜLLER 1992 S. MÜLLER, Prospection de la Pleine de Malia, *BCH* 116.2 (1992), 742-753.
- MÜLLER 1996 S. MÜLLER, Malia, *BCH* 120.2 (1996), 921-928.
- MÜLLER-CELKA 1999 S. MÜLLER-CELKA, Αρχαιολογική έρευνα επιφανείας στην πεδιάδα των Μαλίων, *ΑΔ* 54 (1999), Β'2, Χρονικά, 874-876.
- MÜLLER-CELKA 2000 S. MÜLLER-CELKA, Malia. Prospection de la Pleine, *BCH* 124.2 (2000), 501-505.
- MÜLLER-CELKA 2004-05 S. MÜLLER-CELKA, Prospection archéologique de la pleine de Malia, *BCH* 128-129.2 (2004-05), 934-943.
- MÜLLER-CELKA - DALONGEVILLE 2009 S. MÜLLER-CELKA - R. DALONGEVILLE, Les calcarénites dunaires littorales en Méditerranée orientale: formation, propriétés, exploitation, στο JOCKEY 2009, 143-160.
- MÜLLER-CELKA et al. 2003 S. MÜLLER-CELKA - R. LAFFINEUR - J.-N. ANSLIJN, Prospection archéologique de la pleine de Malia, *BCH* 127.2 (2003), 456-469.
- MÜLLER-CELKA et al. 2011 S. MÜLLER-CELKA - R. LAFFINEUR - J.-N. ANSLIJN - T. GOMRÉE, Recherches dans les carrières de calcarénite (ammouda) de la région de Malia, στο *Proceedings of the 10th International Cretological Congress (Khania, 1-8 October 2006)*, A2, Khania 2011, 543-563.
- MUSSCHE 1998 Η. MUSSCHE, *Thorikos. A mining town in ancient Attika. Fouilles de Thorikos (II)*, Gent 1998.
- ΜΥΛΩΝΑΣ 1985 Γ. ΜΥΛΩΝΑΣ, *Τὸ Ἔργον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας κατὰ τὸ 1985*, Αθήνα 1986, 36-42.

- MYERS et al. 1991 J. W. MYERS - E. E. MYERS - G. CADOGAN, *An aerial atlas of ancient Crete*, California 1991.
- ΝΑΚΑΣΗΣ 1987 Θ. ΝΑΚΑΣΗΣ, Λατομείο και ιχθυοπαγίδα στον όρμο της Κάτω Ζάκρου, στο *Αναστήλωση - συντήρηση - προστασία μνημείων και συνόλων*, Αθήνα 1987, τόμ. Β', 85-98.
- ΝÉGRIS 1904 ΠΗ. ΝÉGRIS, Vestiges antiques submergés, *AM* 29 (1904), 340-363.
- NEWTON 1865 C. T. NEWTON, *Travels and Discoveries in the Levant*, τόμ. 1, London 1865.
- ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΠΑΤΕΡΑ 1996 Μ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ-ΠΑΤΕΡΑ, Φάγρης. Η αρχαία πόλη και το νεκροταφείο, *AEMΘ* 10 (1996), 835-846.
- NOLTE 2006 S. NOLTE, *Steinbruch - Werkstatt - Skulptur. Untersuchungen zu Aufbau und Organisation griechischer Bildhauerwerkstätten*, Beihefte zum Göttinger Forum für Altertumswissenschaft Band 18, Göttingen 2006.
- NORMAN 1984 N. J. NORMAN, The Temple of Athena Alea at Tegea, *AJA* 88.2 (1984), 169-194.
- ΝΤΑΡΛΑΣ et al. 2006 Α. ΝΤΑΡΛΑΣ - Π. ΚΑΡΚΑΝΑΣ - ΟΥ. ΠΑΛΛΗ - Α. ΠΑΠΑΔΕΑ, Παλαιολιθική έρευνα στη ΝΔ Κέρκυρα, *ΑΔΑ* 39, 2006, 11-30.
- ΝΤΑΡΛΑΣ et al. 2007 Α. ΝΤΑΡΛΑΣ - Π. ΚΑΡΚΑΝΑΣ - ΟΥ. ΠΑΛΛΗ - Α. ΠΑΠΑΔΕΑ, Παλαιολιθικές έρευνες στην περιοχή της Λιμνοθάλασσας Κορρησιών, στο Γ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΥ-ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ (επιμ.), *Η προϊστορική Κέρκυρα και ο ευρύτερος περιγύρος της. Προβλήματα-προοπτικές. Πρακτικά ημερίδας για τον Αύγουστο Σοροδίνα, Κέρκυρα 17 Δεκεμβρίου 2004*, Κέρκυρα 2007, 105-126.
- ΝΤΟΥΜΑΣ 1975 ΧΡ. ΝΤΟΥΜΑΣ, Αρχαιότητες και μνημεία Δωδεκανήσου. Ανασκαφές Ρόδου, *ΑΔ* 30 (1975), Β'2, Χρονικά, 361-369.
- XIDAKIS et al. 1988 G. S. XIDAKIS - J. V. DIAMANTIS - P. G. MARINOS, Building Stones and geological environment in three ancient cities of the Aegean Thrace, Greece, στο P. G. MARINOS - G. C. KOUKIS, *The Engineering Geology of Ancient Works, Monuments and Historical Sites. Preservation and Protection*, Rotterdam-Brookfield 1988, 609-611.
- OBER 1981 J. OBER, Rock-cut inscriptions from Mt. Hymettus, *Hesperia* 50.1 (1981), 68-77.
- OHNESORG 1993 A. OHNESORG, *Inselionische Marmordächer*, Berlin 1993.
- OHNESORG 2011 A. OHNESORG, Der naxische Lichtdom. Das Phänomen lichtdurchlässiger inselionischer Marmordächer, στο P.I. SCHNEIDER - UL. WULF-RHEIDT (επιμ.), *Licht - Konzepte in der Vormodernen Architektur, Internationales Kolloquium in Berlin vom 26. Februar - 1. März 2009 veranstaltet vom Architekturreferat des DAI*, Regensburg 2011, 92-100.
- ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1923 Α. Κ. ΟΡΛΑΝΔΟΣ, Ὁ ἐν Στράτω τῆς Ἄκαρνανίας ναὸς τοῦ Διός, *ΑΔ* 8 (1923), 1-51.
- ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1958 Α. Κ. ΟΡΛΑΝΔΟΣ, *Τα υλικά δομής των αρχαίων Ελλήνων* (τ. 2), Αθήνα 1958.
- ΟΡΛΑΝΔΟΣ 1994 Α.Κ. ΟΡΛΑΝΔΟΣ, *Τα υλικά δομής των αρχαίων Ελλήνων*, Αθήνα 1994 (β' έκδοση).
- ORMEROD 1909-1910 Η.Α. ORMEROD, Laconia, Topography, *BSA* 16 (1909-1910), 62-71.
- ØRSTED 1985 P. ØRSTED, *Roman Imperial Economy and Romanization*, Copenhagen 1985.
- OSBORNE 1986 R. OSBORNE, Island Towers: The Case of Thasos, *BSA* 81 (1986), 167-178.
- ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ 1996 Λ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ, *Παλαιόπολις Ἄνδρου I. Τα οικοδομικά από την προανασκαφική έρευνα*, Ἄνδρος 1996
- ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ 2007 Λ. ΠΑΛΑΙΟΚΡΑΣΣΑ-ΚΟΠΙΤΣΑ (επιμ.), *Παλαιόπολη Ἄνδρου. Είκοσι χρόνια ανασκαφικής έρευνας*, Αθήνα 2007.
- PALAGIA 2000 OL. PALAGIA, Parian marble and the Athenians, στο SCHILARDI-ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 347-354

- PALAGIA 2002α
PALAGIA 2002β
PALAGIA - PIKE 2009
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ - ΤΣΑΚΑΝΙΚΑ 2001-2004
ΠΑΛΛΑΣ 1968
ΠΑΛΥΒΟΥ 1999
ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ 1985
ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ 2000
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1963
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1964
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ 1966
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ et al. 1994
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ 1983
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ 1997
ΠΑΠΑΔΕΑ 2007
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 1957
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ 1966
PARAGEORGAKIS - ΚΟΛΑΙΤΙ 1992
PARAGEORGAKIS et al. 1992
PARAGEORGAKIS et al. 1988
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1982
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1983
ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 1993
ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ 1994
ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1980
ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1981
- OL. PALAGIA, A new metope from Bassai, στο LAZZARINI 2002, 375-382.
OL. PALAGIA, The Victory of Samothrace and the Aftermath of the Battle of Rydna, στο OL. PALAGIA - B. D. WESCOAT (επιμ.), *Samothracian connections: essays in honor of James R. McCredie*, Oxford 2010, 154-164.
OL. PALAGIA - S. PIKE, The marble of the Bassai Frieze, στο JOCKEY 2009, 255-271.
ΣΤ. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ - Ε. ΤΣΑΚΑΝΙΚΑ, ΚΒ' ΕΠΚΑ. Ρόδος. Λίνδος, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαίο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 293-294.
Δ. ΠΑΛΛΑΣ, Ό Άγιος Όνούφριος Μεθώνης, *ΑΕ* 1968, 119-176.
Κ. ΠΑΛΥΒΟΥ, *Ακρωτήρι Θήρας. Η οικοδομική τέχνη*, Αθήνα 1999.
Δ. ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ, Τα λατομεία της αρχαίας Πιερίας, στο *Ορυκτός και υδάτινος πλούτος στην Πειρία: Τρόποι και μέθοδοι αξιοποίησής του. Πρακτικά Γ' επιμορφωτικού σεμιναρίου τοπικής αυτοδιοίκησης*, Κατερίνη 1985, 28-31.
Ε. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Περί λάρτιου λίθου, στο *Θωράκιον. Τόμος στη Μνήμη του Πάυλου Λαζαρίδη*, Αθήνα 2004, 129-136.
Ι. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ, Συμβολή εις την γνώσιν τών εις την αρχαίαν Έλλάδα χρησιμοποιηθέντων μαρμάρων και τών λατομείων αυτών. Ι. Τα αρχαία λατομεία τής Θεσσαλίας, *ΠΑΑ* 38 (1963), 564-572.
Ι. Ε. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ, Συμβολή εις την γνώσιν τών εις την αρχαίαν Έλλάδα χρησιμοποιηθέντων μαρμάρων και τών λατομείων αυτών. ΙΙ. Τα αρχαία λατομεία του Καρυστίου μαρμάρου, *ΠΑΑ* 39 (1964), 262-278.
Ι. Ε. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ, Τα εις την μαρμαρικήν τέχνην χρήσιμα πετρώματα της Ελλάδος, *Γεωλογικά Χρονικά των Ελληνικών Χωρών* 18 (1966), 193-270.
Ι. Ε. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΗΣ - Ν. Π. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ - Ν. ΜΟΥΡΤΖΑΣ, Αρχαία λατομεία στη Σητεία της Κρήτης, *Αμάλθεια* 25 (1994), 148-167.
Ν. Π. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, ΚΔ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 38 (1983), Β'2, Χρονικά, 384.
Ν. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, Ετεόκηρες και Ρωμαίοι, «Επτά Ημέρες Καθημερινή», 9.11.1997, 9-11.
Α. ΠΑΠΑΔΕΑ, Προϊστορικοί Οθωνοί. Οι πρόσφατες έρευνες, στο Γ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΥ-ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ (επιμ.), *Η προϊστορική Κέρκυρα και ο ευρύτερος περιγύρος της. Προβλήματα-προοπτικές. Πρακτικά ημερίδας για τον Αύγουστο Σορδίνια, Κέρκυρα 17 Δεκεμβρίου 2004*, Κέρκυρα 2007, 77-84.
Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Μυκήνες, *Το Έργον της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας κατά το 1957*, Αθήνα 1958, 63-66.
Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, *ΑΔ* 21 (1966), Χρονικά, Β'1, 100-107.
J. PARAGEORGAKIS - E. ΚΟΛΑΙΤΙ, The ancient limestone quarries of Profitis Elias near Delfi, στο WÆLKENS et al. 1992, 37-41
Ι. PARAGEORGAKIS - Ν. ΜΟΥΡΤΖΑΣ - Α. ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΙ, Bronze Age quarries on the eastern coastal zone of Crete (Greece), στο WÆLKENS et al. 1992, 21-27.
J. PARAGEORGAKIS - Ε. ΜΡΟΣΚΟΣ, Building stones of the Minoan Palace of Knossos, στο P.G. MARINOS - G. ΚΟΥΚΙΣ (επιμ.), *The engineering geology of ancient works, monuments and historical sites, preservation and protection* (Vol. 2), Rotterdam 1988, 649-659.
Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΙΔ' Ε.Π.Κ.Α, *ΑΔ* 37 (1982), Β'1, Χρονικά, 133-134.
Ε. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΙΔ' Ε.Π.Κ.Α, *ΑΔ* 38(1983), Β'1 Χρονικά, 109-110.
Μ.-Φ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, ΙΔ' ΕΠΚΑ. Ανασκαφικές εργασίες. Νέο Μοναστήρι, *ΑΔ* 48 (1993), Β'1, Χρονικά, 214.
Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ, *ΑΔ* 49 (1994), Β'1, Χρονικά, 238-239.
Ε. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Αίγινα, *ΑΔ* 35 (1980), Β'1, Χρονικά, 91-95.
Ε. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Αίγινα, *ΑΔ* 36 (1981), Β'1, Χρονικά, 65-71.

- ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ 1987 Ε. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Πειραιεύς. Αίγινα, ΑΔ 42 (1987), Β'1, Χρονικά, 55-60, 68.
- ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ 1989 Ν.Δ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ, *Πανσάνιον Ελλάδος Περιήγηση, Βιβλία 2-3, Κορινθιακά-Λακωνικά*, Αθήνα 1989.
- ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1967 Ι. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, Άρχαιότητες καὶ μνημεῖα Ἀργολιδοκορινθίας. Κορινθία. Ανασκαφή Ε.Ο. Κορίνθου-Πατρῶν, ΑΔ 22 (1967), Β'1, Χρονικά, 166-169.
- ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1971 Ι. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, Β' Ἐφορεία Κλασικῶν Ἀρχαιοτήτων. Πειραιεύς, ΑΔ 26 (1971), Β'1, Χρονικά, 34-37.
- ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1973 Ι. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, Β' Ἐφορεία Κλασικῶν Ἀρχαιοτήτων. Πειραιεύς, ΑΔ 28 (1973), Β'1, Χρονικά, 46-48.
- ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1979 Ι. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, ΑΔ 34 (1979), Β'2, Χρονικά, 411-448.
- ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1980 Ι. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, ΑΔ 35 (1980), Β'2, Χρονικά, 527-546.
- ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ 1983 Ι. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, ΑΔ 38 (1983), Β'2 Χρονικά, 388-398.
- PARIENTE 1990 A. PARIENTE, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1989, *BCH* 114.2 (1990), 703-850.
- PARIENTE 1991 A. PARIENTE, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1990, *BCH* 115.2 (1991), 835-957.
- PARIENTE 1993 A. PARIENTE, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1992, *BCH* 117.2 (1993), 757-896.
- PARIENTE 1994 A. PARIENTE, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1993, *BCH* 118.2 (1994), 695-866.
- ΠΑΡΙΣΑΚΗ - ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ α Μ.-Γ. ΠΑΡΙΣΑΚΗ - Λ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ, Μάνδρα: <http://www.xanthi.ilsp.gr/thraki/history/his.asp?periochid=R0040>.
- ΠΑΡΙΣΑΚΗ - ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ β Μ.-Γ. ΠΑΡΙΣΑΚΗ - Λ. ΛΟΥΚΟΠΟΥΛΟΥ, Πολύναθος: <http://www.xanthi.ilsp.gr/thraki/history/his.asp?periochid=R0033>.
- PARTIDA 2000 E. PARTIDA, Architecture in Parian Marble at Delphi, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 355-364
- RATON - SCHNEIDER 1999 S. RATON - R. M. SCHNEIDER, Imperial Splendour in the Province: Imported Marble on Roman Crete, στο A. ΧΑΝΙΟΤΙΣ (επιμ.), *From Minoan Farmers to Roman Traders: Sidelights on the Economy of Ancient Crete, Heidelberger Althistorische Beiträge und Epigraphische Studien*, τ. 29, Stuttgart 1999, 279-304.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1984 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος. Δυτική και Κεντρική Νεκρόπολη, ΑΔ 38 (1984), Β'2 Χρονικά, 323-324.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1987 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος, ΑΔ 42 (1987), Β'2, Χρονικά, 599-609.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1988 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος, ΑΔ 43 (1988), Β'2, Χρονικά, 595-602.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1989 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος. Δυτική και Κεντρική Νεκρόπολη, ΑΔ 44 (1989), Β'2, Χρονικά, 494-495.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1991 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος, ΑΔ 46 (1991), Β'2, Χρονικά, 467-474.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1992 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος. Δυτική και Κεντρική Νεκρόπολη. Οικ. Δ. Πρώτου - Οικ. Δ. Καραγεωργίου, ΑΔ 47(1992), Β'2, Χρονικά, 623-627.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 1996 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες. Ρόδος, ΑΔ 51, Β'2 Χρονικά (1996), 675-676.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 2001-2004 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, Δυτική Νεκρόπολη. Περιοδείες-τοπο-

- γραφήσεις κηρύξεις ζωνών. Κάρπαθος, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαίο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 257-259.
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ et al. 2006 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ - Β. ΚΑΡΑΜΠΑΤΣΟΣ - Μ. ΚΟΝΙΩΤΗ-Β. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΕΥ. ΚΕΚΟΥ, «Κάρπαθος» 2006, Πολιτιστική Πύλη του Αρχιπελάγους του Αιγαίου, <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=6859>
- ΠΑΤΣΙΑΔΑ 2013 Β. ΠΑΤΣΙΑΔΑ, *Μνημειώδες Ταφικό Συγκρότημα στη Νεκρόπολη της Ρόδου. Συμβολή στη μελέτη της ελληνιστικής ταφικής αρχιτεκτονικής. Ρόδος* III, Αθήνα 2013.
- ΠΑΧΥΓΙΑΝΝΗ-ΚΑΛΟΥΔΗ 1991 Φ. ΠΑΧΥΓΙΑΝΝΗ-ΚΑΛΟΥΔΗ, Το αρχαίο λατομείο περιοχής Κλεωνών, *Αρχαιολογία* 39 (Ιούνιος 1991), 99.
- PAYNE 1931 Η. G. G. PAYNE, *Archaeology in Greece, 1930-1931*, *JHS* 51.2 (1931), 184-210.
- PELON et al. 1991 Ο. Pelon - A. Farnoux - J. Driessen - S. Müller, *Malia*, *BCH* 115.2 (1991), 726-750.
- PENDLEBURY et al. 1932-33 J. D. S. PENDLEBURY - E. ECCLES - M. B. MONEY-COUTTS, *Journey in Crete, 1934*, *BSA* XXXIII (1932-33), 80-100.
- PENSABENE 1998 P. PENSABENE, Le colonne sbizzate di cipollino nei distretti di Myloi e di Aetos (Karystos), στο P. PENSABENE (επιμ.), *Marmi antichi II. Cave e tecnica di lavorazione, provenienze e distribuzione*, Studi Miscellanei 31, Roma 1998, 311-326.
- PENSABENE 1998α P. PENSABENE, Contributo allo studio delle cave di Lesbo, στο P. PENSABENE (επιμ.), *Marmi antichi II. Cave e tecnica di lavorazione, provenienze e distribuzione*, Studi Miscellanei 31, Roma 1998, 175-206.
- PENSABENE - LAZZARINI 1998 P. PENSABENE - L. LAZZARINI, Il problema del Bigio Antico e del Bigio Morato: contributo allo studio delle cave di Teos e di Chios, στο P. PENSABENE (επιμ.), *Marmi antichi II. Cave e tecnica di lavorazione, provenienze e distribuzione*, Studi Miscellanei 31, Roma 1998, 141-173.
- PENSABENE et al. 2000 P. PENSABENE - L. LAZZARINI - M. SOLIGO - M. BRUNO - B. TURI, The Parian Marble Blocks of the Fossa Traiana, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 527-536.
- PENTAZΟΣ 1989 ΕΥ. ΠΕΝΤΑΖΟΣ, Μαρόνεϊα, *Το Έργον της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας κατά το 1989*, Αθήνα 1990, 105.
- PENTAZOS et al. 1986 Ε. PENTAZOS - F. QUEYREL - V. DÉROCHE - A. JACQUEMIN - D. LAROCHE, Delphes, *BCH* 110.2, 1986, 774-789.
- ΠΕΠΠΙΑ-ΔΕΛΜΟΥΖΟΥ 2000 ΝΤ. ΠΕΠΠΙΑ-ΔΕΛΜΟΥΖΟΥ, Ο Αττικός Κέραμος, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 341-345.
- ΠΕΠΠΙΑ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ 2000 ΕΙΡ. ΠΕΠΠΙΑ-ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Σχέση Ασκληπιείου Επιδαύρου και Πάρου κατά τον 4ο αι. π.Χ., στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 365-372.
- PERROT 1867 V. G. PERROT, *Souvenirs de voyage*, Paris 1867.
- PERLÈS 1991 C. PERLÈS, L'outillage de pierre taillée néolithique en Grèce: Approvisionnement et exploitation des matières premières, *BCH* 114.1 (1991), 1-42.
- ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1977 Β. ΠΕΤΡΑΚΟΣ, Β' Ε.Π.Κ.Α., *ΑΔ* 32 (1977), Β'1, Χρονικά, 36-43.
- ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1978 Β. ΠΕΤΡΑΚΟΣ, Β' Ε.Π.Κ.Α., Πειραιάς. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 33 (1978), Β'1, Χρονικά, 43-51.
- ΠΕΤΡΑΚΟΣ 1999 Β. ΠΕΤΡΑΚΟΣ, *Ο Δήμος του Ραμνούντος. Σύνοψη των ανασκαφών και των ερευνών (1813-1998)*. Ι. *Τοπογραφία*, Αθήνα 1999.
- ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1995 Μ. ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες, Πειραιάς, *ΑΔ* 50 (1995), Β'1, Χρονικά, 55-58.
- ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 1997 Μ. ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες, Πειραιάς, *ΑΔ* 52 (1997), Β'1, Χρονικά, 71-82.
- ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ 2001-04 Μ. ΠΕΤΡΙΤΑΚΗ, ΚΣΤ' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες, Πειραιάς, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β'1, Χρονικά, 441-457.

- ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ 2002 Μ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΤ' Ε.Π.Κ.Α. Γ' Κ.Π.Σ. 2000-2006, *Μελέτη ανάδειξης - ανάπλασης των αρχαιολογικών χώρων Μακύνειας και Χαλκίδας νομού Αιτωλοακαρνανίας*, Πάτρα 2002 (αδημοσίευτη μελέτη).
- ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ 1984 Ι. Ε. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΣ, *Τα Κύθηρα από την προϊστορική εποχή ως τη ρωμαιοκρατία*, Ιωάννινα 1984.
- ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ 1990 Α. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ, Σπήλαιο «Λαβύρινθος» Γόρτυνος Ηρακλείου Κρήτης, *Πεπραγμένα ΣΤ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, Χανιά 1990, Α'2, 99-106.
- ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ 1992 Α. ΠΕΤΡΟΧΕΙΛΟΥ, *Τα σπήλαια της Ελλάδας*, Αθήνα 1992.
- ΠΕΤΣΑΣ 1965 Φ. Μ. ΠΕΤΣΑΣ, Άνασκαφαι Ναούσης, *ΠΑΕ* 1965, 38-46.
- ΠΕΤΣΑΣ 1966 Φ. Μ. ΠΕΤΣΑΣ, Άνασκαφαι Ναούσης, *ΠΑΕ* 1966, 30-32.
- ΠΕΤΣΑΣ 1968 Φ. Μ. ΠΕΤΣΑΣ, Άνασκαφαι Ναούσης, *ΠΑΕ* 1968, 65-71.
- ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΔΟΥ 2007 Σ. ΠΕΧΑΙΒΑΝΙΔΟΥ, Η γεωμορφολογία της νήσου Σκύρου και η επίδρασή της στις χρήσεις γης, διδ. διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 2007: <http://invenio.lib.auth.gr/record/72762/files/gri-2007-366.pdf?version=1>.
- PFUHL 1903 Ε. PFUHL, Der archaische Friedhof am Stadtberge von Thera, *AM* 28 (1903), 1-288.
- PHILIPPSON - KIRSTEN 1959 Α. PHILIPPSON - Ε. KIRSTEN, *Die griechischen Landschaften. Eine Landeskunde* (band III). *Der Peloponnes* (teil 2). *Der westen und süden der Halbinsel*, Frankfurt 1959.
- PHILIPPSON et al. 1959 Α. PHILIPPSON - Η. LEHMANN - Ε. KIRSTEN, *Die griechischen Landschaften. Das Aegaeische Meer und seine Inseln* (band IV), Frankfurt 1959.
- PHOTOS - JONES et al. 1999 Ε. PHOTOS-JONES - Α. J. HALL - J. A. ATKINSON - G. TOMPSETT - Α. COTTIER - G. D. R.SANDERS, The Aghia Kyriaki, Melos Survey: Prospecting for the Elusive Earths in the Roman Period in the Aegean, *BSA* 94 (1999), 377-413.
- PIKE 1999 S. PIKE, Preliminary results of a systematic characterization study of Mount Pentelikon, Attica, Greece, στο SCHVOERER 1999, 165-170.
- PIKE - SOLES 1998 S. PIKE - J. S. SOLES, A petrographic characterization study of Bronze Age sandstone quarries in East Crete and its application to Minoan Archaeology. The 99th Annual Meeting of the Archaeological Institute of America, Abstract, *AJA* 102 (1998), 377.
- ΠΙΚΟΥΛΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ 2002 Μ. ΠΙΚΟΥΛΑ - Β. ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ (επιμ.), *Αναστηλωτικές εργασίες στην ακρόπολη της Λίνδου*, Επιτροπή Στερεώσεως και Αναστηλώσεως Μνημείων Ακροπόλεως Λίνδου, Αθήνα 2002.
- ΠΙΚΟΥΛΑΣ 1984 Γ. Α. ΠΙΚΟΥΛΑΣ, Η Tabula Peutingeriana και η χερσόνησος του Μαλέα, *ΗΟΡΟΣ* 2, 179-182.
- ΠΙΚΟΥΛΑΣ 1999 Γ. Α. ΠΙΚΟΥΛΑΣ, Κυθηραϊκά, *ΗΟΡΟΣ* 13 (1999), 71-80
- ΡΙΚΟΥΛΑΣ 1999 Υ. ΡΙΚΟΥΛΑΣ, The Road-Network of Arcadia, στο Τ. Η. NIELSEN - J. ROY (επιμ.), *Defining Ancient Arcadia. Acts of Copenhagen Polis Centre*, no. 6, Copenhagen 1999, 248-319.
- PIRAZZOLI 1987 Ρ. Α. PIRAZZOLI, Submerged remains of Ancient Megisti in Castellorizo island (Greece): A preliminary survey, *International Journal of Nautical Archaeology* 16 (1987), 57-66.
- ΠΙΤΕΡΟΣ 1980 Χ. ΠΙΤΕΡΟΣ, Δ' Ε.Π.Κ.Α., *ΑΔ* 35 (1980), Β' 1, Χρονικά, 91.
- PLASSART 1916 Α. PLASSART, Fouilles de Délos, exécutées aux frais de M. le Duc de Loubat (1912-1913). Quartier d'habitations privées à l'est du stade, *BCH* 40 (1916), 145-256.
- ΠΛΑΤΩΝ 1953 Ν. ΠΛΑΤΩΝ, Άνασκαφαι εις την περιοχὴν Σητείας, *ΠΑΕ* 1953, 288-297.
- ΠΛΑΤΩΝ 1961-1962 Ν. ΠΛΑΤΩΝ, Αρχαιότητες καὶ μνημεῖα Κρήτης. Κεντρικὴ καὶ ανατολικὴ Κρήτη, *ΑΔ* 17 (1961-1962), Χρονικά, 291-294.
- ΠΛΑΤΩΝ 1968 Ν. ΠΛΑΤΩΝ, Άνασκαφή Ζάκρου, *ΠΑΕ* 1968, 181-183.
- ΠΛΑΤΩΝ 1969 Ν. ΠΛΑΤΩΝ, Άνασκαφή Ζάκρου, *ΠΑΕ* 1969, 197-237.

- ΠΛΑΤΩΝ 1974 Ν. ΠΛΑΤΩΝ, *Ζάκρος, τὸ νέον μινωικὸν ἀνάκτορον*, Αθήνα 1974.
- ΠΛΑΤΩΝ - ΔΑΒΑΡΑΣ 1961-1962 Ν. ΠΛΑΤΩΝ - Κ. ΔΑΒΑΡΑΣ, Ἀρχαιότητες καὶ μνημεῖα Κρήτης. Κεντρικὴ καὶ ἀνατολικὴ Κρήτη, *ΑΔ* 17 (1961-1962), Β', Χρονικά, 281-291.
- POLYKRETI et al. Κ. POLYKRETI - Υ. ΜΑΝΙΑΤΙΣ - Υ. ΒΑΣΣΙΑΚΟΣ - Ν. ΚΟΥΡΟΥ - V. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΗ, Provenance of arch. limestone with EPR spectroscopy: the case of the Cypriote-type statuettes, *Journal of Arch. Science* 31.7 (2004), 1015-1028.
- ΠΟΥΛΑΚΑΚΗΣ 2009 Ν. ΠΟΥΛΑΚΑΚΗΣ, Αρχαῖο θέατρο Μιέζας: ἡ ανασκαφικὴ ἐρευνα τῶν ἐτῶν 2007 καὶ 2008, *ΑΕΜΘ* 22 (2009), 159-168.
- ΠΟΥΛΙΟΣ 2001-2004 Β. ΠΟΥΛΙΟΣ, ΠΗ' ΕΠΚΑ 2003, Ν. Καβάλας, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β'β, Χρονικά, 658.
- POULSEN - CARLSEN 1991 Β. POULSEN - J. CARLSEN, A relief from Croceae: Dioscuri in Roman Laconia, *Acta Hyperborea* 3 (1991), 235-248.
- ΠΟΥΠΑΚΗ 2001 Ε.Α. ΠΟΥΠΑΚΗ, Πελεκητά: Το λατομεῖο τοῦ ἀρχαίου δήμου τῶν Ἰσθμιωτῶν στὴν Κω, στο *ΑΛΕΥΡΑ - ΛΑΙΜΟΥ - ΜΠΟΥΡΝΙΑ* 2001, 59-79.
- ΠΟΥΠΑΚΗ 2006 ΕΙΡ. ΠΟΥΠΑΚΗ, Μαρμάρινα τεφροδόχα αγγεῖα Μουσείου Σπάρτης, *Λακωνικαὶ Σπονδαί* ΠΗ' (2006), 89-122.
- ΠΟΥΠΑΚΗ 2011 ΕΙΡ. ΠΟΥΠΑΚΗ, *Αλάσαρνα* Π. *Λίθινα αγγεῖα, χειρόμυλοι καὶ ἄλλα τέχνεργα ἀπὸ το ἱερό του Απόλλωνα καὶ του Ηρακλή καὶ τον παλαιοχριστιανικό οικισμό*, Αθήνα 2011.
- ΠΟΥΠΑΚΗ 2012 ΕΙΡ. ΠΟΥΠΑΚΗ, *Κωακοὶ λίθοι καὶ κωακὴ λιθοξοία. Ἡ χρῆση τῶν λίθων τῆς Κω στὴν ἀρχιτεκτονικὴ, γλυπτικὴ καὶ κατασκευὴ ἐπιτύμβιων, ἐνεπίγραφων μνημείων καὶ τέχνεργων. Αρχαϊκῆ-Παλαιοχριστιανικὴ περίοδος. Ἡ σημασία τῆς γιὰ τὴν οἰκονομία του νησιού*, ἀδ. διδ. διατριβῆ, Αθήνα 2012.
- ΡΟΥΡΑΚΙ 2004 ΕΙΡ. ΡΟΥΡΑΚΙ, Quarries of the Hellenistic Age on the Island of Kos and possible uses of the stones extracted, στο Κ. ΗÖGHAMMAR (επιμ.), *The hellenistic polis of Kos. State, economy and culture. Proceedings of an international seminar organized by the Department of Archaeology and Ancient History, Uppsala University, 11-13 May, 2000*, Boreas 28. Uppsala studies in ancient mediterranean and Near Eastern civilizations, Uppsala 2004, 165-179.
- ΡΟΥΡΑΚΙ 2009 ΕΙΡ. ΡΟΥΡΑΚΙ, Marble urns in Sparta Museum, στο Β. CAVANAGH - Μ. GEORGIADIS - ΣΗ. GALLOU (επιμ.), *Sparta and Laconia from pre-history to premodern*, BSA Studies 16 (2009), 243-252.
- ΡΟΥΡΑΚΙ (υπό έκδοση) ΕΙΡ. ΡΟΥΡΑΚΙ, Marble ritual vases from Laconian Sanctuaries, στο *Proceedings of the Conference 'Sacred Landscapes in the Peloponnese', Sparta, 30 March-1 April 2011*.
- ΡΟΥΡΑΚΙ 2011 ΕΙΡ. ΡΟΥΡΑΚΙ, The Macellum of Perge: New aspects on its Building Material, στο ΑΓΓ. ΓΙΑΝΝΙΚΟΥΡΗ (επιμ.), *Ἡ αγορά στὴ Μεσόγειο ἀπὸ τοὺς ομηρικούς ἕως τοὺς ρωμαϊκούς χρόνους. Διεθνὲς Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο. Κως, 14-17 Ἀπριλίου 2011*, Αθήνα 2011, 279-293.
- ΡΟΥΡΑΚΙ et al. 2006 ΕΙΡ. ΡΟΥΡΑΚΙ - ΑΘΗ. ΚΑΤΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΑΧΗ. ΧΑΤΖΙΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, The use of koan monzonite in Ptolemaic statuary and early-byzantine architecture of Kos island (Dodecanese, Greece), στο *ASMOSIA, 8ème Colloque International, "La pierre dans tous ses états", Aix-En-Provence, France, 12-18 Juin 2006*, Résumés, 102.
- ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2001 ΕΙΡ. ΠΟΥΠΑΚΗ - ΑΧ. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Νεότερες ἐρευνες σε λατομεῖα τῆς Κω, στο Ι. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ - Ε. ΑΛΟΥΠΗ - Γ. ΦΑΚΟΡΕΛΛΗΣ (επιμ.), *Αρχαιομετρικὲς μελέτες γιὰ τὴν ἐλληνικὴ προϊστορία καὶ ἀρχαιότητα*, Αθήνα 2001, 541-549.
- ΠΟΥΠΑΚΗ - ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 2004 ΕΙΡ. ΠΟΥΠΑΚΗ - ΑΧ. ΧΑΤΖΗΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Το ἀρχαῖο λατομεῖο τραβερτίνη στο Πυλί τῆς Ν. Κω, στο *Χάρις Χάριε. Μελέτες στὴ μνήμη τῆς Χάρης Κάντζια*, τόμ. Α', Αθήνα 2004, 111-124.
- ΠΟΥΠΑΚΗ-ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ (υπό έκδοση) ΕΙΡ. ΠΟΥΠΑΚΗ - Μ. ΧΙΔΙΡΟΓΛΟΥ, Ημίεργο μαρμάρينو αγγεῖο στο ἀρχαῖο λατο-

- μείο στη θέση Τσουκάλι της Καρύστου. Συμβολή στη μελέτη της χρήσης του καρύστιου μαρμάρου στην κατασκευή αγγείων κατά την αρχαιότητα, στο *Ένα νησί μεταξύ δύο κόσμων: η αρχαιολογική έρευνα στην Εύβοια. Προϊστορικοί έως Βυζαντινοί Χρόνοι, Ερέτρια 12-14 Ιουλίου 2013* (υπό έκδοση).
- POUQUEVILLE 1827 F. C. H. L. POUQUEVILLE, *Voyage de la Grèce*, τόμ. V, Paris 1827.
- PRITCHETT 1959 W. K. PRITCHETT, Towards a Restudy of the Battle of Salamis, *AJA* 63 (1959) 251-262.
- PRITCHETT 1965 W. K. PRITCHETT, Salamis revisited, στο *Studies in Ancient Greek Topography*, Berkeley 1965, 94-102.
- ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ 1985 Μ. ΠΩΛΟΓΙΩΡΓΗ, Κίσαμος. Η τοπογραφία μιας αρχαίας πόλης της δυτικής Κρήτης, *ΑΑΑ* 18 (1985), 65-80.
- RAAFLAUB - VAN WEES 2013 Κ. RAAFLAUB - Η. VAN WEES, *A companion to Archaic Greece*, Chichester 2013.
- RAEPSAET 1987 G. RAEPSAET, Transport de pierres en Grèce ancienne. De la carrière au chantier, στο *Marbres Helleniques. De la carrière au chef d'oeuvre*, Bruxelles 1987, 34-45.
- ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ 1995 Σ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΑ' Ε.Π.Κ.Α. Μύκονος, *ΑΔ* 50 (1995), Β'2, Χρονικά, 696-697.
- ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ 1999 Σ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ, Ι' Ε.Π.Κ.Α. Αράχωβα, *ΑΔ* 54 (1999), Β'1, Χρονικά, 380-382.
- RAYET - THOMAS 1877 OL. RAYET - AL. THOMAS, *Milet et le Golfe Latmique* II, Paris 1877.
- ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ 1994 Σ. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Λακωνία, Προφήτης Ηλίας, *ΑΔ* 49 (1994), Β'1, Χρονικά, 189-190.
- REBER 2010 Κ. REBER, The Dragon Houses of Styra: Topography, architecture and function, *Mediterranean Archaeology and Archaeometry* 10, no. 3 (2010), 53-61.
- REINDERS 1988 H. R. REINDERS, *New Halos. A Hellenistic Town in Thessalia*, Utrecht 1988.
- RENFREW et al. 1965 C. RENFREW - J. R. CANN - J. E. DIXON, Obsidian in the Aegean, *BSA* 60 (1965), 225-247.
- RHODES 1987 R. F. RHODES, Rope Channels and Stone Quarrying in the Early Corinthia, *AJA* 91.4 (1987), 545-551.
- RIZAKIS 1986 ATH. RIZAKIS, Une forteresse macédonienne dans l'Olympe, *BCH* 110.1 (1986), 331-346.
- ROBINSON 1930 D. M. ROBINSON, *Architecture and Sculpture: Houses and other Buildings, Excavations at Olynthus* II, Baltimore 1930.
- ROBINSON 1969 H. S. ROBINSON, A Sanctuary and Cemetery in Western Corinth, *Hesperia* 38.1 (1969), 1-35.
- ROBINSON 1976 H. S. ROBINSON, Excavations at Corinth: Temple Hill, 1968-1972, *Hesperia* 45.3 (1976), 203-239.
- ROBINSON 1977 H. S. ROBINSON, Corinth. Temple Hill, *ΑΔ* 32 (1977), Β'1, Χρονικά, 54-57.
- ROCKWELL 1993 P. ROCKWELL, *The art of stoneworking: a reference guide*, Cambridge 1993.
- RÖDER 1965 J. RÖDER, Zur Steinbruchgeschichte des Rosengranits von Assuan, *AA* 1965, 467-552.
- ROLLER 1987 D. W. ROLLER, Tanagra Survey Project 1985. The Site of Grimadha, *BSA* 82 (1987), 213-232.
- ROMANO et al. 2012 IR. B. ROMANO - D. G. ROMANO - G. H. DAVIS, Monument bases from the Sanctuary of Zeus on Mount Lykaion: methodology, typology, geology, use and significance: *Proceedings of the ASMOSIA X Conference*, Rome 2012, Abstracts, 40-41.
- ROSS 1845 L. ROSS, *Reisen auf den griechischen Inseln des Agaischen Meeres* II (1845), 69-70.
- ROUX 1954 G. ROUX, Le Val des Muses, et les Muses chez les auteurs anciens, *BCH* 78 (1954), 22-48.

- ROY 1999 J. ROY, The Economies of Arcadia, στο T. H. NIELSEN-J. ROY (επιμ.), *Defining Ancient Arcadia. Acts of Copenhagen Polis Centre*, no. 6, Copenhagen 1999, 320-380.
- ROTROFF - CAMP 1996 S. ROTROFF - J. CAMP, The date of the third period of the Pnyx, *Hesperia* 65 (1996), 263-294.
- ROUGEMONT et al. 1993 G. ROUGEMONT - R. DALONGEVILLE - M. F. BOUSSAC - M. CHARPENTIER - D. KOKKONIS - EV.-L. MARANGOU - P. VEILLAT, *Recherches à Amorgos. Le site et le rempart d'Arkesinè: Recherches dans les Cyclades. Resultat des travaux de la RCP 583*, Lyon 1993, 97-122.
- RUBENSOHN 1900 RUBENSOHN O., Paros I. Geschichte der wissenschaftlichen Erforschung von Paros, *AM* 25 (1900), 341-372.
- RUNNELS 1981 C. N. RUNNELS, *A diachronic study and economic analysis of millstones from the Argolid, Greece*, Ph.D. diss., Indiana University 1981.
- RUSSELL - FACKARD 2012 B. RUSSELL - S. FACKARD, New work on quarrying in the territory of Eretria, στο A. GUTIERREZ GARCIA - P. LAPUENTE - I. RODA (επιμ.), *Interdisciplinary Studies on Ancient Stone. Proceedings of the IX ASMOSIA Conference, Tarragona 2009*, Documenta 23, Tarragona 2012, 612-618
- RUTKOWSKI 1968 B. RUTKOWSKI, Les antiquités crétoises vues par un voyageur polonais au XVIe siècle, *BCH* 92.1 (1968), 85-96.
- SAAB 2001 H. A. SAAB, *Rural settlement in Hellenistic and Roman Crete: The Akrotiri Peninsula*, Oxford 2001.
- SALVIAT - SERVAIS 1964 F. SALVIAT - J. SERVAIS, Stèle indicatrice thasienne trouvée au sanctuaire d'Alikí, *BCH* 88.1 (1964), 267-287.
- ΣΑΛΛΙΩΡΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ 2002 Μ. ΣΑΛΛΙΩΡΑ-ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΟΥ, *Λαυρεωτική. Το μουσείο του Λαυρίου*, Αθήνα 2002.
- ΣΑΜΣΑΡΗΣ 1978 Δ. Κ. ΣΑΜΣΑΡΗΣ, Το λατομείο μαρμάρου του αρχαίου Μονοίκου (:) του Οδομαντικού, *Μακεδονικά* XVIII (1978), 226-239.
- ΣΑΜΨΩΝ 1976 ΑΔ. ΣΑΜΨΩΝ, Αρχαιότητες και μνημεία Εύβοιας, *ΑΔ* 31 (1976), Β'1 Χρονικά, 136-160.
- SANDERS 1982 I. SANDERS, *Roman Crete*, Warminster 1982.
- SCHILARDI 1980 Δ. SCHILARDI, Ανασκαφικές και επιφανειακές έρευνες στην Πάρο, *ΠΑΕ* 1980, 263-268.
- SCHILARDI 2000α D. SCHILARDI, Observation on the quarries of Spilies, Lakkoí and Thapsana on Paros, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 46-50.
- SCHILARDI 2000β D. SCHILARDI, Paros and the export of Marble Sarcophagi to Rome and Etruria, στο SCHILARDI - ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000, 537-558.
- SCHILARDI -ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ 2000 Δ. SCHILARDI - Ν. ΚΑΤΣΩΝΟΠΟΥΛΟΥ (επιμ.), *Πάρια Λίθος. Λατομεία, Μάρμαρο και εργαστήρια γλυπτικής της Πάρου. Πρακτικά Α' διεθνούς συνεδρίου αρχαιολογίας Πάρου και Κυκλάδων. Παροικιά, Πάρος 2-5 Οκτωβρίου 1997*, Αθήνα 2000.
- SCHLIEMANN 1881 H. SCHLIEMANN, Exploration of the Boeotian Orchomenus, *JHS* 2 (1881), 122-163.
- SCHMID 2009 S. G. SCHMID, Marmor chalcidicum vel eretrianum. Réflexions sur l'économie et le commerce d'Éréttrie à l'époque impériale, στο JOCKEY 2009, 527-542.
- SCHVOERER 1999 Μ. SCHVOERER (επιμ.), *Archéomatériaux-Marbres et autres roches. Actes de la Conférence internationale ASMOSIA IV, Bordeaux-Talence 9-13 octobre 1995*, Bordeaux 1999.
- SCRANTON - RAMAGE 1967 R. L. SCRANTON - E. S. RAMAGE, Investigations at Corinthian Kenchreae, *Hesperia* 36 (1967), 167-168, 176-182.
- ΣΔΡΟΛΙΑ Σ. ΣΔΡΟΛΙΑ: <http://www.archaiologia.gr/blog/2012/08/13/%CE%B7-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CF%84%CE%B5%CE%BC%CF%80%CF%8E%CE%BD-%CE%BC%CE%AD%CF%81%CE%BF%CF%82-%CE%B4%E2%80%99/>

- ΣΔΡΟΛΙΑ (υπό έκδοση) Σ. ΣΔΡΟΛΙΑ, Παλαιοχριστιανικά ευρήματα στην περιοχή του Κισσάβου, στο *3ο Αρχαιολογικό έργο Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας 2006-2009, Βόλος 12-15.3.2009* (υπό έκδοση).
- SEAGER 1909 R. B. SEAGER, Excavations in the island of Mochlos, Crete, in 1908, *AJA* 13 (1909), 273-303.
- SHAW 1969 J. W. SHAW, A Foundation in the Inner Harbor at Lechaem, *AJA* 73.3 (1969), 370-372.
- SHAW 1973 J. W. Shaw, Minoan architecture: materials and techniques, *ASAtene* 49 (1973), 7-75.
- SHIPLEY 1987 G. SHIPLEY, *A history of Samos 800-188 b.C.*, Oxford 1987.
- SHIPLEY 1997 G. SHIPLEY, The Other Lakedaimonians. The Dependent Perioic poleis of Laconia and Messenia, στο *The Polis as an Urban Centre and as a Political Community. Symposium August 29-31 1996*, Copenhagen 1997, 189-281.
- SHOE 1949 L. T. SHOE, *Dark Stone in Greek Architecture, Hesperia* Suppl. VIII (1949).
- ΣΙΜΩΣΙ 1997 A. ΣΙΜΩΣΙ, Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων. Νομός Λέσβου, Λέσβος, Καρά - Τεπέ, *ΑΔ* 52 (1997), Β'3, Χρονικά, 1194.
- SINTÈS 2003 G. SINTÈS, Thasos, un port depuis l'Antiquité... malgré tout, *BCH* 127.1 (2003), 123-138.
- ΣΙΣΜΑΝΗ-ΑΔΡΥΜΗ 2011 Β. ΣΙΣΜΑΝΗ-ΑΔΡΥΜΗ, *Το αρχαίο Θέατρο των Φθιωτίδων Θηβών: Αρχαία Θέατρα στη Θεσσαλία*, Αθήνα 2011, 49-66.
- ΣΚΑΡΑΚΗ 2005 Β. ΣΚΑΡΑΚΗ, Ανασκαφές στον Δήμο Αρτέμιδος το 2004, στο Β. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ (επιμ.), *Αττική 2004. Ανασκαφές, ευρήματα, νέα μουσεία*, Αθήνα 2005, 75-80.
- ΣΚΑΡΑΛΤΙΔΟΥ 1990 Ε. ΣΚΑΡΑΛΤΙΔΟΥ, Οικισμοί και εγκαταστάσεις ιστορικών χρόνων μέσα στα όρια της «χώρας» των Αβδήρων, στο *Μνήμη Δ. Λαζαρίδη. Πόλις και χώρα στην αρχαία Μακεδονία και Θράκη. Πρακτικά Αρχαιολογικού Συνεδρίου, Καβάλα 9-11 Μαΐου 1986*, Θεσσαλονίκη 1990, 611-628.
- SMITH 1895/96 C. SMITH, Excavations in Melos, *BSA* 2 (1895/96), 63-76.
- SODINI et al. 1980 J.-P. SODINI - A. LAMBRAKI - T. KOZELJ, *Aliki I. Les carrières de marbre d'Aliki à l'époque paléochétienne: Études Thasiennes IX*, Paris 1980.
- SOLES 1978 J. S. SOLES, Mochlos. A new look at old excavations: The University Museum's work on Crete, *Expedition* 20.2 (1978), 4-15.
- SOLES 1983 J. S. SOLES, A Bronze Age quarry in eastern Crete, *JFA* 10 (1983), 33-46.
- SOLES 1991 J. S. SOLES, The Gournia Palace, *AJA* 95 (1991), 17-78.
- SORDINAS 1969 A. SORDINAS, Investigations of the Prehistory of Corfu: 1964-1966, *Balkan Studies* 10, 1969, 393-424.
- ΣΟΡΔΙΝΑΣ 1997 Α. ΣΟΡΔΙΝΑΣ, Παλαιολιθική έρευνα στον Ιόνιο χώρο κατά τη δεκαετία του '60, *Αρχαιολογία και Τέχνες* 62, 1997, 57-59.
- ΣΟΡΔΙΝΑΣ 2007 Α. ΣΟΡΔΙΝΑΣ, *Λατομείο μνδολιθίων στην Ακτή Κάνουλας Δραγαωτινών ΝΔ Κέρκυρα*, Κέρκυρα 2006.
- ΣΠΑΘΑΡΗ 1997 ΕΛ. ΣΠΑΘΑΡΗ, Ο Υμηττός κατά την αρχαιότητα, *Επτά Ημέρες Καθημερινή*, 28.9.1997, 5-6.
- ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1979 ΣΠΑΘΑΤΟΥ, Β' Ε.Π.Κ.Α., Πειραιάς. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 34 (1979), Β'1, Χρονικά, 463-465.
- ΣΠΑΘΑΤΟΥ 1980 ΣΠΑΘΑΤΟΥ, Β' Ε.Π.Κ.Α., Πειραιάς. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 35 (1980), Β'1 Χρονικά, 56-64.
- ΣΠΟΝΔΥΛΗΣ 1999 ΗΛ. ΣΠΟΝΔΥΛΗΣ, Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων. Νομός Λακωνίας, *ΑΔ* 54 (1999), Β'2, Χρονικά, 1023-1025.
- ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ 1982 Θ. Γ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 37 (1982), Β' 1, Χρονικά, 111-112

- ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1982 Γ. ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Πειραιάς, Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 37, Β' 1 Χρονικά (1982), 41-43.
- ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1983 Γ. ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Πειραιάς. Οδ. Ζαΐμη και Αντ. Θεογάρη (οικ. Μοράλη) - Οδ. Ζαννή 49 (οικ. Κουβέλου-Φωτοπούλου) - Οδ. Μουσών 67-69 - Οδ. Κουντουριώτου 94 (οικ. Στεφάνου) - Οδ. Κουντουριώτου (τμήμα μεταξύ Τσαμαδού και Καραολή Δημητρίου), *ΑΔ* 38, Β' 1 Χρονικά (1983), 43-46.
- ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ 1984 Γ. ΣΤΑΪΝΧΑΟΥΕΡ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Πειραιάς, Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 39 (1984) Β' 1, Χρονικά, 26-30.
- ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ 1882-83 Π. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ, Έκθεσις τῶν περὶ τῶν ἐν Βοιωτίᾳ ἔργων ἐν ἔτει 1882, *ΠΑΕ* 1882-1883, 63-74.
- ΣΤΑΜΑΤΑΚΙΣ 1990 Μ. G. ΣΤΑΜΑΤΑΚΙΣ, Building stones from the ancient quarries of Agiades area, Samos island, Greece, στο P. G. MARINOS - G. C. ΚΟΥΚΙΣ (επιμ.), *The engineering geology of ancient works, monuments and historical sites*, Vol. 4, Rotterdam 1990, 2043-2047.
- ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ 1862 Επ. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗΣ, *Σαμιακά*, Αθήνα 1862.
- ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ 2002 Δ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ, *Η βαθυλειμὸς Ἄνθεια καὶ ἡ δωρική Θουρία. Από την προϊστορία καὶ την ιστορία τους μέσα στο μεσοσηνιακό κόρσο*, Θουρία 2002.
- ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΙΣ 1990 Ν. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΙΣ, Eleutherna on Crete. An Interim Report on the Geometric-Archaic Cemetery, *BSA* 85 (1990), 375-403.
- ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ 2004 Ν. Χ. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ, Η πόλη. Δυτικός ανασκαφικός τομέας III, στο Ν.Χ. ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ (επιμ.), *Ελεύθερα: πόλη, ακρόπολη, νεκρόπολη*, Αθήνα 2004.
- ΣΤΟΥΦΗ-ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΥ 2005 Ιω. ΣΤΟΥΦΗ-ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΥ, Ο ναός του Αγίου Αθανασίου στον Κάμπο των Μεγάρων, *ΔΧΑΕ ΚΣΤ'* (2005), 73-84.
- STROUD 1968 R.S. STROUD, Sanctuary of Demeter and Kore on Acrocorinth. Preliminary Report II: 1964-1965, *Hesperia* 37.3 (1968), 299-330.
- SUHA 2007 Μ. SUHA, *The Walls of Agios Donatos Zervochoriou. A Case Study of a Fortress in Thesprotia, Northwestern Greece*, ProGradu Univ. of Helsinki 2007.
- SUTHERLAND 2002 J. SUTHERLAND - A. SUTHERLAND, Roman marble quarrying near Karystos Southern Euboea, *Journal of Cultural Heritage* 3 (2002), 254-256.
- ΣΥΘΙΑΚΑΚΗ 1999 Ε. ΣΥΘΙΑΚΑΚΗ, 7η ΕΒΑ. Νομός Λάρισας, Αμπελάκια, *ΑΔ* 54 (1999), Β' 1, Χρονικά, 433.
- ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1929 Γ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ, Αἱ χριστιανικαὶ Θήβαι τῆς Θεσσαλίας, *ΑΕ* 1929, 1-158.
- ΣΩΤΗΡΙΟΥ 1997 Α. ΣΩΤΗΡΙΟΥ, ΣΤ' Ε.Π.Κ.Α. Νομός Κεφαλληνίας. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 52 (1997), Β1 Χρονικά, 309-311.
- ΤΑΞΗΣ 1909 ΟΙΚ. ΤΑΞΗΣ, *Συνοπτική Ιστορία καὶ Τοπογραφία τῆς Λέσβου*, Κάιρο 1909 (β' έκδοση, Μυτιλήνη 1995).
- TARTARON et al. 2006 T. F. TRTARON - T. E. GREGORY - D. J. PULLEN - J. S. NOLLER - R. M. ROTHAUS - J. L. RIFE - L. TZORTZOPOULOU-GREGORY - R. SCHON - W. R. CARAHER - D. K. PETTEGREW - D. NAKASSIS, The Eastern Korinthia Archaeological Survey: Integrated Methods for a Dynamic Landscape, *Hesperia* 75.4 (2006), 453-523.
- ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΥ 1996 Χ. ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΥ, *Ἄνδρος. Τα μνημεία καὶ το ἀρχαιολογικὸ μνησεῖο*, Αθήνα 1996.
- ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΥ 1999 Χ. ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΥ, Ανασκαφικές εργασίες. Ἄνδρος, *ΑΔ* 54 (1999), Β' 2, Χρονικά, 782-787.
- ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΥ 2002 Χ. ΤΕΛΕΒΑΝΤΟΥ, *Αρχαιολογικὸ Μνησεῖο Παλαιοπόλεως, ἡ ἀρχαία πόλις τῆς Ἄνδρου*, Αθήνα 2002.
- ΤΗΟΟΥΛΑΚΙΣ et al. 1988 Ρ. ΤΗΟΟΥΛΑΚΙΣ - Κ. ΚΟΥΖΕΛΙ - V. ΚΙΛΙΟΓΛΟΥ, Provenance of the building material of the temple of Apollo Epicurios at Bassai, στο P. G. MARINOS - G. ΚΟΥΚΙΣ (επιμ.), *The engineering geology of ancient works, monuments and historical sites, preservation and protection*, Rotterdam 1988, τόμ. 2, 661-669.

- ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1973-74 Ο. ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Α' Αρχαιολογική Περιφέρεια Αττικής. Πειραιεύς, *ΑΔ* 29 (1973-74), Β'1, Χρονικά, 144-156.
- ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1975 Ο. ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Α' Αρχαιολογική Περιφέρεια Αττικής. Πειραιεύς, *ΑΔ* 30 (1975), Β'1, Χρονικά, 29-35.
- ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ 1976 Ο. ΤΖΑΧΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΗ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Α' Αρχαιολογική Περιφέρεια Αττικής. Πειραιεύς, *ΑΔ* 31 (1976), Β'1, Χρονικά, 44-50.
- ΤΖΙΑΦΑΛΙΑΣ 1981 ΑΘ. ΤΖΙΑΦΑΛΙΑΣ, ΙΕ' Ε.Π.Κ.Α. Νομός Λάρισας, *ΑΔ* 36 (1981), Β'2, Χρονικά, 255-261.
- ΤΖΙΑΦΑΛΙΑΣ 2011 ΑΘ. ΤΖΙΑΦΑΛΙΑΣ, Αποκάλυψη αρχαίων θεάτρων Λάρισας, στο Β. ΣΙΣΜΑΝΗ-ΑΔΡΥΜΗ (επιμ.), *Αρχαία Θέατρα στη Θεσσαλία*, Αρχαιολογικό Ινστιτούτο Θεσσαλικών Σπουδών, Αθήνα 2011, 23-32.
- ΤΖΩΡΤΖΗ 2000 Κ. ΤΖΩΡΤΖΗ, *Ο ναός του Επικούριου Απόλλωνα. Μια περιήγηση στο χώρο και στο χρόνο*, Αθήνα 2000.
- THOMPSON - SCRANTON 1943 Η. Α. THOMPSON - R. L. SCRANTON, Stoas and City walls on the Pnyx, *Hesperia* 12 (1943), 269-383.
- TOD - WACE 1906 Μ. Ν. TOD - J. Β. WACE, *A catalogue of the Sparta museum*, Oxford 1906.
- TOMLINSON 1994-95 R. A. TOMLINSON, Archaeology in Greece, 1994-95, *ArchRep* 41 (1994-95), 1-74.
- TOMLINSON 1995-96 R. A. TOMLINSON, Archaeology in Greece, 1995-96, *ArchRep* 42 (1995-96), 1-47.
- TOUCHAIS 1979 G. TOUCHAIS, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1978, *BCH* 103.2 (1979), 527-615.
- TOUCHAIS 1981 G. TOUCHAIS, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1980, *BCH* 105.2 (1981), 771-889.
- TOUCHAIS 1984 G. TOUCHAIS, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1983, *BCH* 108.2 (1984), 735-843.
- TOUCHAIS 1985 G. TOUCHAIS, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1984, *BCH* 109.2 (1985), 759-862.
- TOUCHAIS et al. 1996 G. TOUCHAIS - T. BOLOTI - B. DETOURNAY - S. HUBER - AN. - PH. TOUCHAIS, Y. VARALIS, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1995, *BCH* 120.3 (1996), 1109-1349.
- TOUCHAIS et al. 1999 G. TOUCHAIS - S. HUBER - Y. VARALIS - AN. PHILIPPA-TOUCHAIS, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1998, *BCH* 123.2 (1999), 635-848.
- TOUCHAIS et al. 2000 G. TOUCHAIS - AN. PHILIPPA-TOUCHAIS - S. HUBER, Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1999, *BCH* 124.2 (2000), 753-1006.
- TRAEGER 1996 Β. TRAEGER, *Das Kretische Labyrinth*, Bremen/Αθήνα/Ρέθυμνο 1996 (με ελλ. μτφρ.).
- ΤΡΑΚΟΣΟΠΟΥΛΟΥ 1996 Ε. ΤΡΑΚΟΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΙΣΤ' ΕΠΚΑ. Ιερισός (Ακανθος), *ΑΔ* 51 (1996), Β' 2 Χρονικά, 451-452.
- TRAVLOS 1949 J. TRAVLOS, The topography of Eleusis, *Hesperia* 18 (1949), 138-147.
- TREUIL 1996 R. TREUIL, L'École française d'Athènes et la préhistoire/protohistoire du monde égéen, *BCH* 120.1 (1996), 407-439.
- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1975 Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ, Αρχαιότητες και μνημεία Έβρου, *ΑΔ* 30 (1975), Β'1, Χρονικά, 294-303.
- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1978 Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ, Αρχαιότητες και μνημεία Έβρου, *ΑΔ* 33 (1978), Β'1, Χρονικά, 302-303.
- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ 1991 Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ, ΙΘ' Ε.Π.Κ.Α., *ΑΔ* 46 (1991), Β'1, Χρονικά, 339-342.
- ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ 1995 Κ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, *Ιστορικό Λεξικό των Πατρών*, Πάτρα 1995.
- ΤΡΙΑΝΤΗ 1998 ΙΣΜ. ΤΡΙΑΝΤΗ, Αρχαϊκά αγάλματα της Κέας, στο Λ. ΜΕΝΔΩΝΗ - Α. ΜΑΖΑΡΑ-

- ΚΗΣ-ΑΙΝΙΑΝ (επιμ.), *Κέα-Κύθνος, Μελετήματα* 27, Αθήνα 1998, 449-455.
- TREUIL 1996 R. TREUIL, L'École française d'Athènes et la préhistoire/protohistoire du monde égéen, *BCH* 120, Études I (1996), 407-439.
- ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1981 ΑΡ. ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Πειραιάς. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 36 (1981), Β 1 Χρονικά, 44-46.
- ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1997 ΑΡ. ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ, Β' Ε.Π.Κ.Α. Λαυρεωτική. Ανασκαφικές εργασίες, *ΑΔ* 52 (1997), Β' 1, Χρονικά, 84-86.
- ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ 1983-2003 ΑΡ. ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΣ, Κυθηραϊκά, *ΗΟΡΟΣ* 14-16 (1983-2003), 207-211.
- ΤΣΟΥΛΗ 2006α Μ. ΤΣΟΥΛΗ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Λακωνία, Εντοπισμοί αρχαιοτήτων. Πάλυρος - Κουρελοί, *ΑΔ* 2006 (υπό έκδοση).
- ΤΣΟΥΛΗ 2006β Μ. ΤΣΟΥΛΗ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Λακωνία. Εντοπισμοί αρχαιοτήτων. Χαρούδα, *ΑΔ* 2006 (υπό έκδοση).
- ΤΣΟΥΛΗ 2007α Μ. ΤΣΟΥΛΗ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Λακωνία. Ανασκαφικές εργασίες. Άλικά, *ΑΔ* 2007 (υπό έκδοση).
- ΤΣΟΥΛΗ 2007β Μ. ΤΣΟΥΛΗ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Λακωνία. Εντοπισμοί αρχαιοτήτων. Έρημος - Κουτρέλα, *ΑΔ* 2007 (υπό έκδοση).
- ΤΣΟΥΛΗ 2008 Μ. ΤΣΟΥΛΗ, Ε' Ε.Π.Κ.Α. Λακωνία. Εντοπισμοί αρχαιοτήτων. Αρχαίο λατομείο πωρολίθου, θέση «Χαμολέος-Ξεροπολύανα» Δ.Δ. Οιτύλου Δ. Οιτύλου Λακωνίας, *ΑΔ* 2008 (υπό έκδοση).
- TSOULI 2009 M. TSOULI, Contribution to the study of the ancient marble quarries of the Mani Peninsula, SW Laconia, Peloponnese, Greece: the case of the quarry of white marble at the site Aspri Plaka, Charouda, Pyrgos Dirou and of the quarry of cipollino verde Tenario at the site Paliros-Koureloi, near Cape Tainaron, στο ÇIGDEM ÖZKAN AYĞÜN (επιμ.), *SOMA 2007: Proceedings of the XI Symposium on Mediterranean Archaeology, Istanbul Technical University, 24 and 29 April 2007*, Oxford 2009, 396-403.
- TSOULI 2012 M. TSOULI, New evidence on ancient quarrying activity at the Mani Peninsula, στο *Proceedings of the ASMOSIA X Conference*, Rome 2012, Abstracts, 240.
- TUCCI et al. 2006 P. TUCCI - E. AZZARO - P. MORBIDELLI - M. PREITEZ MARTINEZ - C. IMPERATORI - P. PENSABENE, Archaeological site of Ostia Antica (Rome, Italy), Archaeometric Study of some remains from Porto, στο *ASMOSIA, 8ème Colloque International, "La pierre dans tous ses états", Aix-En-Provence, France, 12-18 Juin 2006*, Résumés, 95.
- TZEDAKIS et al. 1989 Y. TZEDAKIS - S. CHRYSOULAKI - S. VOUTSAKI - Y. VENIERI, Les routes mi-noennes: rapport préliminaire. Défense de la circulation ou circulation de la défense?, *BCH* 113 Études I (1989), 43-76.
- TZEDAKIS et al. 1990 Y. TZEDAKIS - S. CHRYSOULAKI - Y. VENIERI - M. AVGOULI, Les routes mi-noennes: le poste de Χοιρόμανδρες et le contrôle des communications, *BCH* 114 Études I (1990), 43-65.
- YALOURIS 1986 E. YALOURIS, Notes on the Topography of Chios, στο J. BOARDMAN - C. E. VAPHOPOULOU-RICHARDSON (επιμ.), *Chios: A Conference at the Homereion in Chios 1984*, Oxford 1986, 141-168.
- VALLOIS 1966 R. VALLOIS, *L'architecture hellénique et hellénistique à Délos, jusqu' à l'éviction des Déliens*, Paris 1966.
- VANDERPOOL 1953 EUG. VANDERPOOL, News Letter from Greece, *AJA* 57.4 (1953), 281-286.
- VANHOVE 1989 D. Vanhove, À propos d'un fût de colonne dans une carrière de Krio Nero près de Styra en Eubée, *L'Antiquité Classique* 58 (1989), 226-231.
- VANHOVE 1994 D. VANHOVE, The Laurion revisited, στο H. MUSSCHE (επιμ.), *Studies in South Attica II, Miscellanea Graeca* 9, Gent 1994, 31-76.
- VANHOVE 1996 D. VANHOVE, *Roman marble quarries in southern Euboea and the associated road systems*, Leiden 1996.

- VAKOULIS et al. 2002 TH. VAKOULIS - K. POLYKRETI. - CHR. SAATSOGLOU-PALIADELI -Y. MANIATIS, Marble quarries in central and western Macedonia, Greece: survey and provenance determination with epr spectroscopy, στο LAZZARINI 2002, 247-257.
- VARTI-MATARANGAS et al. 2001 M. VARTI-MATARANGAS - G. KATSIKATSOS, Facies analysis of the carbonate sequence of the Moria ancient quarries in Lesbos Island, στο I. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ - Ε. ΑΛΟΥΠΗ - Γ. ΦΑΚΟΡΕΛΛΗΣ (επιμ.), *Αρχαιομετρικές μελέτες για την ελληνική προϊστορία και αρχαιότητα*, Αθήνα 2001, 575-583.
- VARTI-MATARANGAS et al. 2006α M. VARTI-MATARANGAS - D. MATARANGAS, Ancient Marble Quarries in Lesbos Island, Greece, στο *ASMOSIA, 8ème Colloque International, "La pierre dans tous ses états", Aix-En-Provence, France, 12-18 Juin 2006*, Résumés, 86.
- VARTI-MATARANGAS et al. 2006β M. VARTI-MATARANGAS - D. MATARANGAS - I. KATSIKIS, The ancient Theatre of Hephaisteia Lemnos-Greece. Characterization and origin of the building materials, στο *ASMOSIA, 8ème Colloque International, "La pierre dans tous ses états", Aix-En-Provence, France, 12-18 Juin 2006*, Résumés, Résumés, 101.
- VARTI-MATARANGAS et al. 2009 M. VARTI-MATARANGAS - D. MATARANGAS - L. LAZZARINI, The marbles of Icaria and Samos (Greece): Quarries and Characterisation, στο JOCKEY 2009, 31-48.
- VON EICKSTEDT 1991 KL. - V. VON EICKSTEDT, *Beiträge zur Topographie des antiken Piräus*, Βιβλιοθήκη της Εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας, αρ. 118, Αθήνα 1991.
- WACE - HASLUCK 1908-1909 A. J. B. WACE - F. W. HASLUCK, Laconia II: Topography, East-Central Laconia, *BSA* 15 (1908-1909), 167-173.
- WÆLKENS 1992 M. WÆLKENS, Bronze age quarries and quarrying techniques in the eastern Mediterranean and the Near East, στο WÆLKENS et al. 1992, 5-20.
- WÆLKENS et al. 1988α M. WÆLKENS - P. DE PAEPE - L. MOENS, Patterns of extraction and production in the white marble quarries of the Mediterranean: History, present problems and prospects, στο FANT 1988, 81-116.
- WÆLKENS et al. 1988β M. WÆLKENS - P. DE PAEPE - L. MOENS, Quarries and the marble trade in antiquity, στο HERZ et al. 1988, 11-28.
- WÆLKENS et al. 1990 M. WÆLKENS - P. DE PAEPE - L. MOENS, The quarrying techniques of the Greek world: Marble, Art Historical and Scientific Perspectives on Ancient Sculpture, California 1990, 47-72.
- WÆLKENS et al. 1992 M. WÆLKENS - P. DE PAEPE - L. MOENS (επιμ.), *Ancient stones. Quarrying, trade and provenance. Interdisciplinary studies on stones and stone Technology in Europe and Near East from the Prehistoric to the Early Christian period*, Leuven 1992.
- WALKER 2004 K. G. WALKER, *Archaic Eretria. A political and social history from the earliest times to 490 B.C.*, London / New York 2004.
- WALLACE 1969 P. W. WALLACE, Psyttaleia and the Trophies of the Battle of Salamis, *AJA* 73.3 (1969), 293-303
- WARD-PERKINS 1992 J. B. WARD-PERKINS, Materials, quarries and transportation, στο H. DODGE - B. WARD-PERKINS (επιμ.), *Marble in Antiquity. Collected Papers of J.B. Ward-Perkins*, Archaeological Monographs of the British School at Rome 6, London 1992, 13-22.
- WARREN 1965 P. WARREN, Two palatial stone vases from Knossos, *BSA* 60 (1965), ____
- WARREN 1969 P. WARREN, Minoan stone vases, Cambridge 1969
- WARREN 1992 P. WARREN, Lapis Lacedaemonius: J.M. SANDERS (επιμ.), *Φιλολόκων. Lako-nian studies in honour of Hector Catling*, 1992, 285-296.
- WARREN 2012 P. WARREN, The rediscovery of greek rosso antico and its use in Great Britain in 19th and 20th centuries, *BSA* 107 (2012), 341-386.
- WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1960 H. WATERHOUSE - R. H. HOPE-SIMPSON, Prehistoric Laconia: Part I, *BSA* 55 (1960), 67-107.

- WATERHOUSE - HOPE-SIMPSON 1961 H. WATERHOUSE - R. H. HOPE-SIMPSON, Prehistoric Laconia: Part II, *BSA* 56 (1961), 114-175.
- WATROUS et al. 1993 L. V. WATROUS - D. XATZI-VALLIANOU - K. POPE - N. MOURTZAS - J. SHAY - C. T. SHAY - J. BENNET - D. TSOUNGARAKIS - EL. ANGELOMATI-TSOUNGARAKIS - CH. VALLIANOS - H. BLITZER, A Survey of the Western Mesara Plain in Crete: Preliminary Report of the 1984, 1986 and 1987 Field Seasons, *Hesperia* 62.2 (1993), 191-248.
- WATROUS et al. 2004 L. V. WATROUS - D. XATZI-VALLIANOU - H. BLITZER, *The Plain of Phaistos: Cycles of Complexity in the Messara Region of Crete, Momenta Archeologica 23. Cothen Institute of Archaeology, Univ. of California, Los Angeles* 2004.
- WATROUS 2005 L.V. WATROUS, ΚΓ' ΕΠΚΑ, Αμερικάνικη Σχολή Κλασικών Σπουδών, *ΑΔ* 60 (2005), Β'2, Χρονικά, 998.
- WEIL 1880 R. WEIL, Kythera, *AM* 5 (1880).
- WENNER - HERZ 1992 D. B. WENNER - N. HERZ, Provenance signature for classical limestones, στο WAELENS et al. 1992, 199-201.
- WHITLEY 2002-03 J. WHITLEY, Archaeology in Greece 2002-2003, *ArchRep* 49 (2002-03), 1-88.
- WHITLEY et al. 1999 J. WHITLEY - M. PRENT - ST. THORNE, Praisos IV: A Preliminary Report on the 1993 and 1994 Survey Seasons, *BSA* 94 (1999), 215-264.
- WHITLEY 2003-04 J. WHITLEY, Archaeology in Greece 2003-2004, *ArchRep* 50 (2003-04), 1-92.
- WHITLEY 2004-05 J. WHITLEY, Archaeology in Greece 2004-2005, *ArchRep* 51 (2004-05), 1-118.
- WHITLEY et al. 2005-06 J. WHITLEY - S. GERMANIDOU - D. UREM-KOTSOU - AN. DIMOULA - IR. NIKOLAKOPOULOU - AR. KARNAVA - EL. HATZAKI, Archaeology in Greece 2005-2006, *ArchRep* 52 (2005-06), 1-112.
- WHITLEY et al. 2006-07 J. WHITLEY - S. GERMANIDOU - D. UREM-KOTSOU - AN. DIMOULA - IR. NIKOLAKOPOULOU - AR. KARNAVA - D. EVELY, Archaeology in Greece 2006-2007, *ArchRep* 53 (2006-07), 1-121.
- WILLIAMS - ZERVOS 1984 C. K. WILLIAMS - H. O. ZERVOS, Corinth 1983: The route to Sikyon, *Hesperia* 53 (1984), 55-96.
- WILLIAMS 2012 H. WILLIAMS, The Fortification of Mytilene, Lesbos, στο *Colloquium of Canadian Institute of Athens, Αθήνα, Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή, 23.6.2012* (υπό έκδοση).
- WILSKI 1904 P. WILSKI, *Thera. Untersuchungen, Vermessungen und Ausgrabungen in der Jahren 1895-1902* (Band 3). *Stadtgeschichte von Thera*, Berlin 1904.
- WILSON 1990 R. WILSON, *Sicily under Roman Empire*, Warminster 1990.
- WINTER 1984 N. A. WINTER, Newsletter from Greece 1983, *AJA* 88.4 (1984), 461-469.
- WINTER - WINTER 1983 J. E. WINTER - F. E. WINTER, The date of the temples near Kourno in Lakonia, *AJA* 87 (1983), 3-10.
- WISEMAN 1963 J. R. WISEMAN, A Trans-Isthmian Fortification Wall, *Hesperia* 32.3 (1963), 248-275.
- WISEMAN 1963 J. R. WISEMAN, An unfinished colossus on Mt. Pendeli, *AJA* 72 (1968), 75-76
- WISEMAN 1967α J. R. WISEMAN, Excavations at Corinth. The Gymnasium Area, 1965, *Hesperia* 36. 1 (1967), 13-41.
- WISEMAN 1967β J. R. WISEMAN, Excavations at Corinth. The Gymnasium Area, 1966, *Hesperia* 36. 4 (1967), 402-428.
- WISEMAN 1978 J. R. WISEMAN, *The land of the ancient Corinthians*, Göteborg 1978.
- WOODWARD 1906-1907 A. M. WOODWARD, Laconia, Topography: Taenarum and S. Maina, *BSA* 13 (1906-1907), 238-267.
- WOODWARD 1924 A. M. WOODWARD, Archaeology in Greece, 1922-24, *JHS* 44.2, 254-280.
- WOODWARD 1926 A. M. WOODWARD, Archaeology in Greece, 1925-26, *JHS* 46.2, 223-249.
- WOODWARD 1928 A. M. WOODWARD, Archaeology in Greece, 1927-28, *JHS* 48.2, 183-195.

- WURCH-KOZELJ 1988 M. WURCH-KOZELJ, Methods of transporting blocks in antiquity, στο HERZ et al. 1988, 55-64,
- WURSTER 1969 W. WURSTER, Antike Steinbrüche an der westlichen Nordküste Aeginas, *AA* 84 (1969), 16-31.
- ΦΑΚΛΑΡΗΣ 1990 Π. Β. ΦΑΚΛΑΡΗΣ, *Αρχαία Κυνουρία, ανθρώπινη δραστηριότητα και περιβάλλον*, Αθήνα 1990.
- ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ 1994 Χ. ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ, ΚΒ' ΕΠΚΑ. Νήσος Ρόδος, *ΑΔ* 49 (1994), Β' 2, Χρονικά, 761-763.
- ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ 1998 Χ. ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ, ΚΒ' ΕΠΚΑ. Νήσος Ρόδος. Περίχωρα πόλης Ρόδου. Λεωφόρος Ρόδου-Καλλιθέας (οικ. Ξενάκη), *ΑΔ* 53 (1998), Β' 3, Χρονικά, 952.
- ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ 2001-2004 Χ. ΦΑΝΤΑΟΥΤΣΑΚΗ, ΚΒ' ΕΠΚΑ. Ρόδος, Κεντρική και Ανατολική Νεκρόπολη, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαίο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 264-265, 278.
- ΦΑΤΟΥΡΟΥ 1963 Κ. ΦΑΤΟΥΡΟΥ, Αρχαιότητες και μνημεία Δωδεκανήσου, *ΑΔ* 18 (1963), Β'2, Χρονικά, 322-327.
- ΦΙΛΑΝΙΩΤΟΥ 1998 Ο. ΦΙΛΑΝΙΩΤΟΥ, ΚΑ' ΕΠΚΑ. Νάξος. Απόλλωνας. Οικ. Ειρ. Ρουφάνη, *ΑΔ* 43 (1988), Β'2, Χρονικά, 496-497.
- ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ 1989 Μ. ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ-ΤΣΟΠΟΤΟΥ, ΚΒ' ΕΠΚΑ. Ρόδος. Νότιο τμήμα νέας πόλης, *ΑΔ* 44 (1989), Β'2, Χρονικά, 485-487.
- ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ et al. 2001 Μ. ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ - Κ. ΜΑΝΟΥΣΟΥ-ΝΤΕΛΛΑ - Φ. ΒΑΡΔΕΛΛΗ, *Θεομοθέτηση ζωνών προστασίας στον αρχαιολογικό χώρο της Λίνδου, νήσου Ρόδου, ΥΠ.ΠΟ. ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. - 4η Ε.Β.Α.*, Ρόδος 2001 (αδημοσίευτο).
- ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ-ΤΣΟΠΟΤΟΥ 1980 Μ. ΦΙΛΗΜΟΝΟΣ-ΤΣΟΠΟΤΟΥ, Νισυριακά Ι, *ΑΔ* 35 (1980), Α' Μελέτες, 60-87.
- ΦΛΩΡΑΚΗΣ 2008 Α. ΦΛΩΡΑΚΗΣ, *Οδοιπορικό στην Τήνη του μαρμάρου*, Αθήνα 2008.
- ΦΥΤΑΛΗΣ 1880 Λ. ΦΥΤΑΛΗΣ, *Έρευνα εν τῷ Πολυανδρίῳ Χαιρωνείας, Αθήναιον* 9, 347-352.
- ΦΡΙΤΖΙΛΑΣ 2011 ΣΤ. ΦΡΙΤΖΙΛΑΣ, Η αγορά του Αρχαίου Παλλαντίου, στο ΑΓΓ. ΓΙΑΝΝΙΚΟΥΡΗ (επιμ.), *Η αγορά στη Μεσόγειο από τους ομηρικούς έως τους ρωμαϊκούς χρόνους*, Αθήνα 2011, 125-138.
- ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 1998 Μ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ - Ν. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ, Η έρευνα σε ένα προϊστορικό λατομείο πυριτόλιθου στη Θράκη. Τα πρώτα αποτελέσματα, *ΑΕΜΘ* 12 (1998), 31-40.
- ΦΩΤΙΑΔΗΣ et al. 2001 Μ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ - Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ - Ν. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ, Πετρωτά Θράκης: προϊστορικό λατομείο πυριτόλιθου, *ΑΕΜΘ* 15 (2001), 9-18.
- ΧΑΡΑΜΗ 1997 Α. ΧΑΡΑΜΗ, Αρχαίο λατομείο, *ΑΔ* 1997 Β'1, Χρονικά, 376.
- ΧΑΡΙΣΗΣ et al. 2002 Χ. Β. ΧΑΡΙΣΗΣ - Β. Α. ΧΑΡΙΣΗΣ - Π. ΝΤΥΡΑΝ - Α. Β. ΧΑΡΙΣΗΣ, Η αρχαία Αγαμήδη «Γόπος περί Πύρραν της Λέσβου», *Λεσβιακά ΙΘ'* (2002), 195-212.
- ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1961/2 Σ. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ, Λέσβος, Μυτιλήνη, *ΑΔ* 17 (1961/2), Β', Χρονικά, 262-263.
- ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1963 Σ. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ, Μυτιλήνη. Αρχαία λατομεία, *ΑΔ* 18 (1963), Β' 2, Χρονικά, 268-269.
- ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1965 Σ. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ, Μυτιλήνη. Αρχαίοι οικισμοί, λατομεία και τάφοι, *ΑΔ* 20 (1965), Β'3, Χρονικά, 490.
- ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ 1966 Σ. ΧΑΡΙΤΩΝΙΔΗΣ, Αρχαιότητες και μνημεία Αργολιδοκορινθίας, *ΑΔ* 21 (1966), Β' 1, Χρονικά, 121-132.
- ΧΑΤΖΗ 1971 Δ. ΧΑΤΖΗ, Αρχαιότητες και μνημεία νήσων Αιγαίου. Κλοπεδή, *ΑΔ* 26 (1971), Β'2, Χρονικά, 457.
- ΧΑΤΖΗΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 1988 Ο. ΧΑΤΖΗΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, Ικαρία, Πετροκοπιό, *ΑΔ* 43 (1988), Β'2, Χρονικά, 504.
- ΧΙΩΤΗΣ 2001α Ε. Δ. ΧΙΩΤΗΣ, Γεωλογική θεώρηση των μαρμάρων της Λακωνίας και νέα στοιχεία για την εκμετάλλευσή τους στην αρχαιότητα, στο Ι. ΜΠΑΣΙΑΚΟΣ - Ε. ΑΛΟΥΠΗ - Γ. ΦΑΚΟΡΕΛΛΗΣ (επιμ.), *Αρχαιομετρικές μελέτες για την ελληνική προϊστορία και αρχαιότητα*, Αθήνα 2001, 557-565

- ΧΙΩΤΗΣ 2001β Ε. ΧΙΩΤΗΣ, Τα αρχαία λατομεία ηφαιστειακού πωρόλιθου στον κόλπο Κεφάλου της Κω και η σημασία τους στους ελληνοιστικούς χρόνους, στο ΑΛΕΥΡΑ - ΛΑΙΜΟΥ - ΜΠΟΥΡΝΙΑ 2001, 157-164.
- ΧΙΩΤΗΣ et al. (υπό έκδοση) Ε. ΧΙΩΤΗΣ - Π. ΤΣΟΜΠΟΣ - Α. ΦΩΤΙΑΔΗΣ, Αρχαία λατομεία ασβεστόλιθου στη λίμνη Περαχώρας Λουτρακίου, *5ο Συμπόσιο της Ελληνικής Αρχαιολογικής Εταιρείας, Αθήνα (Ε.Ι.Ε.) 8-10/10/2008* (υπό έκδοση).
- ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ 2001-2004 Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ, ΚΒ' ΕΠΚΑ. Ακρόπολη Ρόδου-Λίνδος, Δυτικό τμήμα, *ΑΔ* 56-59 (2001-2004), Β' 6 (Αιγαίο-ΕΠΣΒΕ-ΕΠΣΝΕ-ΕΕΑ-ΕΑΙΑΣ), 250-252, 294-295.
- ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ 2005 Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ, ΚΒ' Ε.Π.Κ.Α. Ρόδος, *ΑΔ* 60 (2005), Β'2, Χρονικά, 1139-1150.
- ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 1988 Π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Νεότερες έρευνες του τείχους της Έδεσσας, *ΑΕΜΘ* 2 (1988), 55-67.
- ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 1990 Π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Η τοπογραφία της βόρειας Βοττιαίας. Η Πέλλα, η αποικία της Πέλλας και οι χώρες τους, στο Χ. ΚΟΥΚΟΥΛΗ-ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗ - Ο. ΡΙCΑRD (επιμ.), *Μνήμη Δ. Λαζαρίδη. Πόλις και Χώρα στην αρχαία Μακεδονία και Θράκη. Πρακτικά Αρχαιολογικού Συνεδρίου, Καβάλα 9-11 Μαΐου 1986*, Θεσσαλονίκη 1990, 205-231.
- ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ 2007 Π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Ο χώρος και η ανασκαφή, στο Π. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ - Ι. ΑΣΛΑΝΗΣ - Α. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ (επιμ.), *Αγροσυνκιά. Ένας οικισμός των προϊστορικών και ιστορικών χρόνων*, Βέροια 2007, 13-30.
- ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ 1998 ΣΤ. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ, Έρευνητικό πρόγραμμα «Μινωϊκοί δρόμοι», *ΑΔ* 53 (1998), Β'2, Χρονικά, 882-883.
- ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ 1999 ΣΤ. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ, Έρευνητικό πρόγραμμα «Μινωϊκοί δρόμοι», *ΑΔ* 54 (1999), Β'2, Χρονικά, 871-872.
- ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ 1993 ΣΤ. ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - Λ. ΒΟΚΟΤΟΠΟΥΛΟΣ, Το αρχαιολογικό τοπίο ενός ανακτόρου. Η έρευνα επιφανείας στην περιοχή του μινωϊκού ανακτόρου Ζάκρου Σητείας, *Αρχαιολογία και Τέχνες*, τ. 49 (1993), 70-78.
- ΧΩΡΕΜΗΣ 1972 ΑΓΓ. ΧΩΡΕΜΗΣ, Αρχαιότητες και μνημεία Εύβοιας, *ΑΔ* 27 (1972), Β'2 (Χρονικά), 340-355.
- ΨΑΡΡΑ 2005 ΕΙΡ. ΨΑΡΡΑ, ΙΖ' ΕΠΚΑ, Νομός Ημαθίας, *ΑΔ* 60 (2005), Β'2, Χρονικά, 748.
- ZACHOS - LEKA 2012 G. ZACHOS - EV. LEKA, The ancient quarry at Pagani-Alyfanta, Lesbos, Greece, στο AN. GUTIEREZ GARCIA - P. LAPUENTE - IS. RODA (επιμ.), *Interdisciplinary Studies on Ancient Stone. Proceedings of the IX ASMOSIA Conference, Tarragona 2009, Documenta 23*, Tarragona 2012, 592-603.
- ZANGGER 1992 E. ZANGGER, *The Flood from Heaven: Deciphering the Atlantis Legend*, London 1992.
- ZAPHIROPOULOU 1973 ΡΗ. ΖΑΦΗΡΟΠΟΥΛΟΥ, *Vases et autres objets de marbre de Rhénée*, *BCH* 1973, Suppl. 1.
- ZEZZA - LAZZARINI 2002 U. ZEZZA - L. LAZZARINI, Krokeatis Lithos (Lapis Lacedaemonius): source, history of use, scientific characterization, στο LAZZARINI 2002, 259-264.

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΕΣ

A= ανατολικός, -ή, ό, -ά

B = βόρειος, -α, -ο,-α

Δ = δυτικός, -ή, -ό, -ά

N = νότιος, -α, -ο, -α

διαστ.= διαστάσεις

μ.= μέτρα

μήκ. = μήκος

ύψ. = ύψος

βάθ. = βάθος

πλ. = πλάτος

πάχ. = πάχος

διά = διάμετρος

κ.μ. = κυβικά μέτρα

τετ. μ.=τετραγωνικά μέτρα

E. Ο.= εθνική οδός

Κ.Μ. = Κτηματική Μερίδα

Οικ. = οικόπεδο

Ο. Τ .= οικοδομικό τετράγωνο

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

Βαθμιδωτή / κλιμακωτή εξόρυξη = εξόρυξη από την οποία δημιουργούνται βαθμίδες –κλιμακωτά επίπεδα– στο μητρικό πέτρωμα μετά από την απόσπαση λίθινων όγκων.

Κατακόρυφα μέτωπα = κατακόρυφα και σχεδόν επίπεδα τοιχώματα βράχου που δημιουργήθηκαν από την απόσπαση λίθινων όγκων.

Βελόνι = ραβδόσχημο μεταλλικό εργαλείο με οξεία ακμή· κρούεται πάνω στον λίθο με τη βοήθεια του επικόπανου (σημ. μανδρακά).

Οδός λιθαγωγίας = ατραπός ή λιθόστρωτη οδός μέσω της οποίας γινόταν η κίνηση των αμαξών ή των μέσων μεταφοράς των λίθινων όγκων. Ενίοτε διατηρούνται στα όριά τους οπές ανάσχεσης ή ίχνη αμαξοτροχιών.

Οπές ανάσχεσης = τετράγωνα συνήθως οπές στο φυσικό βράχο ή στο δάπεδο των οδών του λατομείου όπου μπήγονταν οι πάσσαλοι, γύρω από τους οποίους περιελίσσονταν τα σχοινιά που συγκρατούσαν τις χελώνες, στις οποίες φορτώνονταν οι λίθινοι όγκοι.

Περιμετρική αύλακα = αυλάκωση που περιτρέχει τον προς απόσπαση όγκο λίθου.

Τύκος (σημ. πικούνι) = λατομική αξίνα με μία οξεία και μία πλατύστομη ακμή.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ*

ΓΕΝΙΚΟ

- αλυκή: 210, 374, 420, 713
 ανάγλυφο: 31, 489, 558, 560, 568, 593, 668, 671, 693
 αναλημματικοί τοίχοι: 5, 75, 85, 262, 585, 680, 955, 996, 1003-1004, 1009
 Απόλλωνας Κάρνειος: 238
 Άρτεμη: 560, 754
 ασβεστοκάμινο: 316, 409, 741
 αύλακες: 2, 3, 5, 27, 37, 42, 48, 58, 59, 62, 63α, 68, 75, 80, 82, 83, 111, 150, 171, 179, 184, 192, 214, 223, 236, 238, 240, 242, 246, 256, 262, 276, 285, 301-302, 305, 310-313, 318, 324-326, 328, 347, 354, 356, 360-362, 371, 373, 383, 390, 396, 404, 415, 423, 425, 430, 452, 463, 475, 487-489, 503, 506-508, 512, 515, 517-518, 532, 537, 540, 542, 577-578, 585, 592, 599, 605, 607, 611, 617, 627, 631, 634, 638, 640, 646, 658, 660, 664-667, 670, 672, 674, 677-678, 680-681, 689-690, 692, 698-700, 732, 741, 747, 749, 754, 762-764, 769, 774-775, 779, 784-785, 790, 797, 799-800, 806, 811, 816, 821, 826-827, 831-833, 837, 859, 868, 881, 885, 887, 893, 901, 903, 905, 909, 912, 914, 917, 919, 922-923, 926, 931, 933, 935-937, 940, 945, 951, 955, 963-965, 967, 969, 971, 996, 998, 1000, 1002-1005, 1007, 1025, 1026
 βαθμιδωτή λατόμηση: 1, 15, 27, 34, 35, 37, 42, 51, 58, 63α, 65, 66, 68, 90, 92, 97, 105, 107, 109, 111, 113, 150, 154, 218, 223, 238-239, 243, 245, 248, 256, 262, 264, 276, 280-281, 285-286, 288, 301, 305, 310-312, 324, 328, 332, 347, 354, 356, 361, 371-373, 380-381, 386, 402, 407, 420, 430, 460, 487, 490, 505-506, 512-513, 516-518, 528, 531, 535, 540, 542, 585, 588-589, 603, 627, 631, 634, 639-640, 663, 667, 670, 672, 675, 677, 679-681, 684-685, 688, 690, 693-694, 696, 701, 725, 747, 749, 756, 762-765, 770-771, 774-775, 779, 781, 784, 790-791, 796-797, 800, 805-806, 810-811, 816-817, 821, 823-824, 826-827, 829, 832-833, 835, 837, 840-841, 849, 855, 859, 868, 870-871, 873-874, 876, 879, 881-882, 887, 889, 893, 895-897, 900-901, 903, 916-917, 919-920, 922-926, 929, 931, 933, 936, 941, 957, 969, 985, 996-997, 999, 1001, 1004, 1006-1007, 1010, 1016, 1019-1020, 1024-1025
 βλήμα καταπέλτη: 512
 βωμοί: 29, 95, 177, 208, 303, 955
 γέφυρα: 79, 210, 285, 287, 347, 407
 γλείστρα: 240, 416, 678
 γλυπτά: 80, 95, 117, 151, 168, 177, 416, 459, 473, 476-478, 531, 542, 558, 560, 565, 568, 622, 668, 701, 940
 γούρνα: 5, 56, 58, 236, 540, 559, 569, 593, 679, 724, 756, 997, 1000, 1005, 1007
 δεξαμενή: 63α, 68, 69, 70, 112, 146, 149, 152, 166, 236, 276, 308, 369, 397, 415, 420, 453, 495, 617, 623, 631, 660, 680, 699, 708, 731, 764, 771, 773, 775-776, 781, 795-796, 801-803, 804, 808, 813-816, 833, 839-840, 844, 849, 859, 873, 883, 885-886, 888, 891-893, 896, 890, 903-904, 910, 912, 913, 917-918, 922, 925, 931, 940, 964, 988, 1003, 1009
 δοκιμαστική τομή: 262, 484, 508, 634, 684, 959, 964
 δοκοθήκη: 688, 940
 «Δρακόσπιτο»: 47, 304, 955, 1000, 1008
 δωμάτιο διαμορφωμένο από λατόμηση: 15, 42, 67, 69, 113, 165, 179, 368-369, 474, 662, 688-690, 693, 879, 881, 893, 997, 1000, 1006
 εγχάραξη: 56, 63, 236, 238, 256, 286, 289, 306, 327, 340, 474, 489, 535, 558-560, 681, 700, 707, 940, 943, 952, 1000, 1008
 ελαιοπεστήριο: 72, 80, 242, 622, 726
 εξέδρα / πλατεία: 372, 540, 578, 584, 588, 634, 666, 675, 680, 694, 716, 722, 996, 998, 1005
 επιγραφή: 29, 58, 63, 80, 430, 473, 478, 486, 489, 491, 529-530, 558, 560, 568-569, 626, 631, 668, 681, 707, 754, 756, 760, 940, 944, 951-952, 954-955, 1000, 1005, 1008
 εργαλείο: 19, 31, 294, 310, 483, 545, 547-551, 751
 ημίεργο αρχιτεκτονικό μέλος: 3, 5, 16, 24, 29, 31, 37, 38, 47, 51, 56, 58, 59, 60, 75, 80, 83, 111, 128, 231, 248, 252, 256, 260, 262, 303-304, 313, 345, 365-366, 371, 380, 385, 423, 425-426, 431-434, 450, 454, 476-478, 488, 492, 509, 511-513, 516, 518, 531, 535, 542, 558, 560, 572, 578-579, 593, 613, 627, 634, 653, 663, 674, 678-681, 696, 698-701, 713, 723-725, 731, 741, 744, 754-755, 763, 800, 838, 868, 887, 901, 908, 909, 914, 940, 955, 958-959, 992-993, 996, 998-1000, 1002-1003, 1006-1008, 1015, 1025

* Οι αριθμοί παραπέμπουν στους αύξοντες αριθμούς των λατομείων.

- Ηρακλής: 31, 560, 568, 671, 693, 754, 1000
 θρανίο / κάθισμα: 303, 396, 634
 ιερό: 62, 63, 238, 256, 261, 378, 475, 478, 528, 530, 555, 558, 634, 675, 693, 699, 721, 726, 754, 756, 792, 940
 ιχθυοδεξαμενή: 328, 341, 414-417, 420, 713
 ίχνη αποσπασμένων όγκων: 27, 33, 35, 63, 82, 89, 90, 92, 99, 103, 106, 154, 156, 171, 179, 180, 198, 214, 223, 235, 238, 240, 242, 248, 262, 270, 281, 285, 286, 288, 295, 303, 318, 332, 354, 372, 402, 452, 460, 463, 474, 483, 507, 570, 573, 582, 591-592, 594, 603, 617, 619, 638, 640, 646, 658, 660, 662, 664-665, 667, 672, 674, 677, 684-685, 688, 690, 692, 693, 744-745, 747-748, 757, 762-763, 790-791, 796-797, 806-807, 821, 832, 837, 919, 923, 933, 939, 954, 956, 964, 967, 989, 1014, 1021, 1025
 ίχνη βελονιού: 5, 56, 63α, 223, 256, 264, 308-312, 347, 356, 371, 383, 423, 430, 460, 473, 475, 488, 509, 511-513, 521, 540, 560, 569, 577-578, 583, 658, 674, 681, 683, 699, 701, 716, 754, 956, 987, 1000, 1003, 1006
 ίχνη εγκατάστασης ανυψωτικής μηχανής: 452, 558-559, 569, 660, 716
 ίχνη λιθοπρίστη πρίονα: 238, 256, 280, 372, 420, 542, 640, 663, 685, 716, 747
 ίχνη λοσοτού: 238, 262, 302, 390
 ίχνη σμίλης: 318, 369, 371, 373, 460, 560, 565, 627, 634, 663, 674
 ίχνη τρυπανιού: 310, 390, 416
 ίχνη τύκου: 15, 18, 29, 56, 75, 76, 79, 80, 82, 109, 223, 236, 238, 248, 280, 304, 324, 326, 338, 361, 371, 373, 382, 416, 487, 489, 491-492, 512, 531, 535, 540, 558, 568, 603, 627, 634, 658, 670, 672, 680-681, 683, 688, 690, 700, 716, 725, 731, 747, 757, 940-941, 955-957, 992, 1000, 1005, 1008, 1025
 ίχνη τυπίδος: 5, 37, 38, 62, 150, 256, 313, 402, 420, 488, 507, 599, 640, 660, 689, 699, 945, 957
 ίχνη χρήσης σφηνών: 3, 5, 9, 10, 47, 51, 59, 61, 62, 63α, 74, 79, 80, 82, 83, 86, 99, 113, 128, 234, 238, 240, 243, 256, 262, 264, 270, 280-281, 287, 368-369, 371, 382-384, 396, 402, 420, 423, 425, 430, 452, 460, 463, 473, 475, 483-484, 487, 489, 512, 535, 540, 542, 558, 565, 568-570, 572, 577-578, 583, 591-593, 621, 627, 634, 658, 666, 670, 672, 674, 678-679, 681, 683, 689, 692, 693, 698-699, 701, 741, 747, 754, 756, 824, 896, 912, 940, 943, 945, 956-957, 987, 992, 999-1000, 1003, 1005-1008, 1025-1026
 κατακόρυφο μέτωπο: 5, 18, 29, 35, 38, 58, 75, 76, 104, 136, 137, 179, 236, 245, 262, 301, 305, 309-313, 354, 382, 417, 460, 506, 517, 588, 612, 631, 634, 655, 662, 666, 670, 672, 675, 680, 700-701, 747, 769, 785-786, 790, 954, 956-957, 959, 998, 1000, 1002, 1003, 1008
 κίων / κιονίσκος / σφόνδυλος: 5, 16, 20, 21, 24, 31, 33, 36, 37, 38, 51, 52, 53, 56, 60, 63α, 75, 83, 128, 231, 240, 243, 256, 260, 295, 297, 304, 335, 345, 366, 371, 380, 385, 423, 426, 430-432, 454, 460, 477, 487-488, 503, 507, 535, 540, 558, 560, 572-573, 579, 593, 626-627, 640, 663, 674, 676, 678-679, 681, 696, 698-701, 713, 723-725, 731, 741, 754-755, 757, 951, 955, 958-959, 987, 992-993, 996, 999-1000, 1003, 1005-1007, 1008, 1014-1015
 κίβανος: 67, 488
 κλίμακα: 109, 130, 149, 286, 372, 420, 460, 560, 680, 686-687, 772, 811
 κόγχη: 42, 151, 238, 256, 627, 634, 672, 693, 716, 842, 945, 955, 1000, 1005, 1008
 Κούρος: 473, 476-478, 565
 κροταφίδα (ίχνη): 240, 332
 κτηριακά κατάλοιπα: 20, 40, 70, 85, 203, 209, 241, 290, 352-353, 355, 358-360, 368, 379, 382, 386, 401, 404, 413-414, 433, 457, 473-474, 507, 516, 558, 561, 568, 610, 622, 631, 655, 693, 699, 741, 747, 751, 754-756, 768, 771, 772, 782-783, 797-798, 806, 808, 812, 814, 816, 823, 826-828, 833, 835, 843, 854, 865-867, 873, 882, 886, 903-904, 920, 922, 998, 1005, 1009, 1021
 κυκλικό αποτύπωμα: 240, 335, 415, 430, 452, 542, 604, 608, 637, 655, 660, 663, 747, 754, 849, 908, 959
 λατύπη: 5, 16, 29, 31, 37, 55, 56, 57, 58, 67, 71, 72, 75-77, 80, 87, 89, 115, 120, 123, 126, 137, 152-153, 172, 212, 216-217, 246, 256, 262, 264, 296, 303-304, 308, 345, 356, 371, 424-426, 431-432, 434, 437, 457, 473, 475, 487-489, 491-492, 506, 510, 515, 518, 520, 540, 542, 547-551, 564, 577-578, 593, 631, 638, 668, 670, 690, 699, 701, 716, 747, 755, 783-785, 837, 849, 868, 885, 909, 918, 940, 942, 945, 955-956, 959-960, 969, 977, 981, 996, 998, 1000, 1005, 1008, 1025
 λεκάνη: 29, 35, 327, 478, 488, 492, 506-507, 652, 668, 693, 701, 716, 996, 999, 1000, 1005
 λεπίδα: 19, 294, 547-551
 λιθόπλινθος μη αποσπασμένη: 6, 48, 58, 101, 113, 154, 156, 179, 198, 200-201, 238, 240, 252, 262, 303, 305, 308-312, 323-325, 338, 373, 380, 396, 416, 452, 490, 506-507, 516, 518, 537, 540, 558,

- 569, 585, 603, 611, 640, 646, 658, 660, 679-680, 690, 749, 754, 769, 799, 811, 821, 842, 844, 868, 881, 893, 900, 903, 905, 917, 926, 933, 937, 952, 954, 963, 965, 967-971, 983, 1000, 1004-1005
- λιμάνι: 29, 473, 720
- μεταλλείο: 499, 953
- μοχλοβόθριο: 81
- μυλόλιθος: 85, 286, 288
- νεώριο / νεώσοικος: 322, 374, 788, 793
- οδός: 16, 35, 38, 67, 74, 83, 101, 113, 115, 143, 147, 152, 162, 166, 179, 181-182, 189, 193-194, 236, 238, 262, 286, 288, 347, 353-354, 360-361, 365, 368, 375, 452, 461, 487, 497, 503, 506, 509-510, 513, 528, 535, 542, 564, 572, 578, 585, 591, 593, 602, 604, 621, 627, 634, 653, 656, 660, 674-675, 677, 679-680, 689, 693, 698-699, 701, 703, 711, 722, 724, 731, 754, 940-942, 944, 955, 981, 997, 1000, 1003, 1005-1006, 1008, 1022
- οινοπεστήριο: 293
- οπή ανάσχεσης: 63α, 73, 256, 264, 424, 492, 535, 542, 558, 593, 631, 675, 699, 749, 940, 942, 996, 981, 997, 1000, 1005, 1008
- οριζόντια εξόρυξη: 20, 21, 156, 302, 324, 357, 385, 400, 402, 473, 634, 637, 660, 679, 693, 698, 893, 1021
- όρυγμα / τάφος / φρέαρ: 33, 42, 67, 109, 130, 318, 313, 325, 327, 374, 386, 457, 460, 489, 515, 518, 568, 627-628, 652, 654, 660, 693, 713, 747, 771, 772, 779, 804, 806, 808, 820, 823-827, 853, 859, 863, 867, 870-871, 877-878, 887, 889, 912, 917, 923, 933, 945, 988, 1003
- όστρακα: 79, 80, 98, 99, 113, 139, 170, 171, 174, 175, 183-184, 194-195, 208, 238, 284, 290, 299, 301, 347, 360-361, 396, 409, 413, 414, 417, 422, 457, 488, 506-507, 516, 537, 563, 608, 631, 663, 680, 689, 699, 713, 732, 747, 765, 770, 782, 810, 814, 816-817, 824-825, 827-830, 836, 842, 844, 853, 856, 858, 860, 863-865, 868-869, 873, 876, 880, 882, 892, 895, 900, 904, 929, 931, 951, 964, 998, 1002
- οψιανός: 422, 465-466, 1002
- πεσσός: 38, 44, 168, 303, 313, 396, 431-432, 489-490, 560, 999, 1003, 1005, 1006
- πηγάδι: 67, 68, 95, 118, 128, 136, 151, 155, 165, 174, 290, 656, 777, 844, 846, 927-928
- πλατεία: βλ. εξέδρα
- Ποσειδώνας: 420, 558
- προτομή: 56
- πύργος / φυλάκιο: 242, 261, 350, 354, 357, 361, 363, 365, 413-414, 458-459, 461, 482, 499, 501, 503, 558-559, 568-569, 634, 668, 754, 981
- σαρκοφάγος: 56, 75, 560, 566, 568, 627, 693
- σκελετός: 488
- σμίλη: 82
- σταυρός: 236, 256, 306, 558, 700, 1000
- στήλη: 117, 170, 171, 173-175, 208, 248, 492, 512, 528, 530, 558, 560, 568, 754, 859
- σφήνα: 82, 83, 194, 265, 483, 488, 756, 940
- σύγχρονη / νεότερη εξόρυξη: 14, 29, 31, 32, 33, 44, 45, 51, 58, 63α, 72, 73, 74, 75-77, 79, 81, 83, 87, 89, 90, 91, 94, 102, 111, 150, 229-230, 233, 238, 248, 256, 264, 265, 269, 272, 285-288, 299, 303-304, 308, 310, 313, 328, 336, 347, 349, 408, 416-417, 419, 423, 455, 467, 469, 478, 486, 488-492, 495-496, 504, 509, 511-513, 517, 521, 528, 530-532, 560, 564, 568, 578, 583, 593, 596, 634, 637, 668, 674, 678, 680, 682-683, 689, 691, 697, 699-700, 705, 709, 712, 718, 721, 724-725, 729-731, 749, 752, 756, 939-942, 944, 947, 951-952, 954, 956, 960-961, 987, 992, 1000, 1004-1005, 1008
- σφόνδυλος: βλ. κίων
- Τάφοι: 40, 64, 66, 68, 70, 91, 95, 96, 109, 115, 116, 117, 120-124, 126-127, 129-133, 136-139, 141-142, 144, 152-161, 164, 168, 170-173, 175-177, 184-185, 187-191, 196-199, 202, 204-207, 212-213, 215-217, 236, 264, 327, 357, 394, 403, 410, 413-415, 462-463, 507, 516, 546, 581, 586, 625, 627, 660, 693, 710, 712-713, 726, 859, 899, 963, 965-966, 970, 972, 973, 998, 1002, 1009, 1023
- τάφος βλ. όρυγμα
- τεκτονικό σημείο: 306, 327, 340, 347, 558, 775
- τεχνική «των αβαθών οπών»: 510
- τεχνική ιχθυάκανθας (a Festoni): 5, 29, 38, 75, 82, 223, 238, 303, 328, 506, 634, 666, 670, 677, 680-681, 683, 689, 693, 699, 707, 725, 747, 956-957, 1000, 1008
- τεχνική «pointillé»: 5, 63α, 80, 223, 473, 475, 514, 558, 569, 634, 677-678, 693, 700-701, 754, 957, 1000, 1003
- τριπτήρας: 638
- υδραγωγείο: 18, 29, 475, 724
- υπόγειο λατομείο: 44, 45, 50, 69, 85, 87, 91-93, 108, 139, 140, 168, 202, 210, 226, 286, 288, 303, 310, 313, 396, 489-490, 492, 518, 634, 662, 688, 940
- φάλκη: βλ. αύλακα
- φολίδα: 19, 294, 465-466, 547-551
- φυλάκιο: βλ. πύργος

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

- Άβδηρα: 289-290
 Αβλέμονας: 238
 Αγαθονήσι: 63
 Αγκίστρι: 976
 Αγιά: 248
 Αγία Ειρήνη: 313
 Αγία Κυριακή: 464
 Αγία Μαρίνα: 426, 458
 Αγία Παρασκευή: 661
 Αγία Τριάδα Πυργιωτίσης: 299
 Αγιάδες: 44-45
 Άγιοι Απόστολοι: 400
 Άγιοι Ανάργυροι: 501, 617, 963
 Άγιοι Ασώματοι: 942, 962
 Άγιος Δημήτριος: 618
 Άγιος Δονάτος: 245
 Άγιος Ελευθέριος: 532
 Άγιος Θωμάς: 963
 Άγιος Ισίδωρος: 3
 Άγιος Ιωάννης: 457
 Άγιος Ιωάννης Διακόφτης: 467-469
 Άγιος Ιωάννης Θεολόγος Μαλεσί-
   νας: 1011-1015
 Άγιος Μηνάς: 486
 Άγιος Νικόλαος: 343
 Άγιος Ονούφριος: 401
 Άγιος Παντελεήμονας: 720
 Άγιος Παύλος: 992
 Άγιος Πέτρος: 596
 Άγιο Πνεύμα: 542
 Άγιος Φωκάς: 662, 721
 Άγιος Φώτιος: 964
 Άγρα: 4
 Αग्रιλέζα: 754
 Αग्रουσκιά: 534
 Αετός: 996
 Αηλιάς Τεμένους: 308-312
 Αίγινα: 962-974
 Αίγιο: 607
 Αιγίτιον (αρχ.): 742
 Άκανθος: 553
 Ακήρατος: 556
 Ακραΐφια: 978
 Ακριές (αρχ.): 693
 Ακροκόρινθος: 619-620
 Ακρόπολη: 753, 940, 960
 Ακρωτήρι: 316, 496
 Αλεποβούνι: 951
 Αλέξ: 1012-1014
 Αλήφακας: 249
 Άλικα: 670
 Άλικο (νησίδα): 714
 Άλιμος: 743-744
 Αλίφειρα: 613
 Αλμυρίδα: 402
 Αλοή: 236
 Αλόρθο Πουρί: 722
 Αλυκή: 558
 Αλυφαντά: 5
 Αλφάρα: 968
 Άλωνα: 300
 Αμνισός: 301
 Αμοργός: 423-426
 Αμπελάκια: 250
 Αμπέλες: 353
 Αμπελικό: 6
 Αμπέλος Αιγιαλείας: 605
 Αμπέλου (όρμος): 344
 Αμύκλες: 663
 Αμφιάλη: 746
 Αμφίπολη: 543-544, 546
 Αναβολούσα: 470
 Ανάφη: 427
 Άνδρος: 428-434
 Άνθεια: 703
 Ανθήνη: 598
 Αντικύθηρα: 223
 Αντίπαρος: 435
 Άντισσα: 7-9
 Άνω Δολιανά: 593
 Άνω Ηλιούπολη: 952
 Αποθήκα: 10
 Απόλλωνας: 473-474
 Απτέρα: 403, 419
 Αραβυσσός: 535
 Αράχωβα: 1019-1020
 Άργος: 85, 570, 641-643, 648-653
 Αργυρούπολη: 387-394, 745
 Αρτέμιδα: 747
 Αρχάγγελος: 91-94, 664-665
 Αρχαγγέλου Μονή: 559
 Αρχάνες: 302
 Αρχοντικό: 536
 Αρώνι: 404
 Ασέα: 593
 Ασίνη: 571
 Ασκαλοφόρος: 722
 Άσκη: 979
 Άσπρες Πλάκες: 350
 Αστυπάλαια: 64
 Ασώματα: 505-508
 Ασωπός: 686-687
 Ασωπός (αρχ.): 693
 Άτραξ (αρχ.): 249
 Αυλάκι: 87, 405
 Αφάντου: 96-97
 Αφόρμους (κόλπος): 474
 Άφυτος: 555
 Αχλαδερή: 11
 Βάθεια Μούζη: 671
 Βαθύ: 560
 Βάι: 345
 Βάντος: 517
 Βάρη: 748
 Βαρθολομίο: 608-609
 Βαρίδι: 428-429
 Βαρυπατάδες: 229
 Βάσσεες: 593, 595, 610, 695
 Βατήσι: 1003
 Βαφειό: 663
 Βελατούρι: 756
 Βελεστίνο: 261
 Βελούχοβο: 735
 Βεργάς: 12
 Βέρμιο όρος: 509-514
 Βέροια: 515-516
 Βιγκλάφια: 689
 Βίγλα: 479-480, 593
 Βίγλες: 90
 Βλίχα: 980
 Βλυχιά: 314
 Βόλος: 262
 Βουλγαρία: 285, 287
 Βουνό: 723
 Βραυρώνα: 747, 749-750
 Βρέσθena: 691
 Βρία: 540
 Βροκάστρο: 346

- Βρύσες Αποκορώνου: 407
 Βρυσκά: 276
 Γαλαξειδί: 1021
 Γαλατάς: 306
 Γαληψός: 523
 Γαργαλιάνοι: 704-705
 Γαστριά: 502
 Γέρασα: 560
 Γεφύρι του Κοπάνα: 666
 Γεωργιούπολη: 395
 Γκιάφα: 572
 Γκιώνα: 291
 Γκουμουραντίτσα: 626
 Γλυκάδι: 561
 Γλύφα: 980
 Γλυφάδα: 751
 Γόννοι: 251
 Γοράνοι: 700
 Γόρτσι: 262
 Γόρτσινα: 303-304, 369, 594, 940
 Γουρνιά: 373
 Γρανίτσα: 986
 Γριμάδα: 981
 Γυαλί: 65
 Γυψάδες: 315-316
 Δαιμονιά: 685
 Δάμος: 66-68
 Δάφνη: 1
 Δελφοί: 500, 558, 560, 570, 641-643, 648-653, 940, 987, 1022-1025
 Δεμενεγάκι: 465
 Δεσποτικό: 436-440
 Δήλος: 441-454, 502
 Δημαρίστικα: 699
 Δημητριάς: 263
 Διαλισκάρι: 714
 Δία (νησίδα): 342
 Διδυμαίο Μιλήτου: 55-57
 Δίκαιος (όρος): 71-77
 Διρός: 672-674
 Δομβραίνα: 982
 Δουρούφι: 573
 Δράγμος (αρχ.): 347
 Δράκανον (αρχ.): 2
 Δωδώνη: 243-244, 247
 Έβρος: 285, 287
 Εγνατία οδός (αρχ.): 286, 288
 Έδεσσα: 537
 Ελάτεια: 983
 Ελεύθερα: 396-397
 Ελευσίνα: 752-753, 940, 960, 962-973
 Ελιδάκι: 55
 Ελικώνας: 982
 Ελούντα: 348-349
 Εξαμίλια: 627-629
 Επίδαυρος: 570, 574-575, 584, 588, 631, 641-643, 648-653, 975
 Επίδαυρος (παλαιά): 576-577
 Ερεσός: 13
 Ερέτρια: 992-994
 Ερέχθειο: 753, 962-973
 Εφύρα: 246
 Εψιμιά: 89
 Ζάκρος: 350-365
 Ζάρακας: 667
 Ζάστενη: 264
 Ζάτα: 98
 Ζέα: 792-794
 Ηλιούπολη: 952-953
 Ηραίο (Άργος): 641-643, 648-653
 Ηραίο (Σάμος): 44, 46, 48-51, 53
 Ηράκλειο: 305
 Ηφαιστεία: 40
 Θαλάμες: 707
 Θαψανά: 488
 Θάσος: 556-569
 Θέατρο Ηφαιστείας: 43
 Θεοκαύτων Λόφος: 578
 Θερμά: 547-551
 Θέρμες Χουμνικού: 545
 Θέρμη: 522
 Θερμή: 14
 Θεσσαλονίκη: 522
 Θήβα: 988
 Θορικός: 754-757
 Θουρία (αρχ.): 703
 Θράκη: 558
 Θραψανού (δήμος): 306
 Θυμωνιά: 562
 Ίδρωμένη: 563
 Ίερισός: 553
 Ίερό Αθηνάς: 613
 Ίερό Αθηνάς Αλέας: 593
 Ίερό Αθηνάς Λινδίας: 111
 Ίερό Άμμωνος Διός: 555
 Ίερό Απόλλωνα: 593, 595
 Ίερό Απόλλωνος Μαλεάτα: 578
 Ίερό Ασκληπιού: 588, 631
 Ίερό Βραυρωνίας Αρτέμιδος: 747
 Ίερό Δία: 600, 634, 640
 Ίερό Επικούρειου Απόλλωνα: 610, 695
 Ίερό Θερμίας Αρτέμιδος: 14
 Ίερό Μέσσου: 24-26
 Ίερό Ναπαίου Απόλλωνα: 16
 Ίερό Νεκυιομαντείου Αχέροντα: 246
 Ίερό Λιμνάτιδος Αρτέμιδος: 613
 Ίερό Ποσειδώνα: 694, 754
 Ίερό Πτώου: 979
 Ίερό Πύθιου Απόλλωνα: 557
 Ίερό Φαναίου Απόλλωνα: 61
 Ιθάκη: 225-228
 Ιθώμη: 706
 Ικαρία: 1-2
 Ιουλίδα: 459
 Ίος: 455-456
 Ίρια: 579
 Ισβόρια: 518
 Ισθμία: 627, 630
 Ίτανος: 345, 366-368, 380, 385
 Κάβο Σίδερος: 368
 Καβούσι: 369
 Καθαρό: 370
 Καθιανά: 408
 Κακόρεμα: 955, 957
 Καλαθάς: 409
 Καλή Ελιά: 351
 Κάλλιον (αρχ.): 735
 Καλούπια: 535
 Καλύβια: 757
 Κάλυμνος: 66-68
 Καμβούνια όρη: 531
 Καμίνια: 778-781
 Καμπινάρι: 711
 Καναμάτ Ροδιάς: 99
 Καραβί: 956
 Κάραβος: 487, 995
 Καρατζά: 1004
 Καρδάμαινα: 78
 Καρδάμυλα: 59
 Καρδαμύλη: 708

- Καρθαία: 457, 460
 Καρούμες: 354
 Κάρπαθος: 69
 Καρρά: 960-961
 Καρνά: 259
 Καρύνη: 15
 Κάρυστος: 996-1002
 Κασλάς: 532
 Κάσος: 70
 Κάσπακας: 41
 Κασσάνδρα: 555
 Καστανιά: 509
 Καστέλλι: 416
 Καστελόριζο: 84
 Καστρί: 237, 248
 Κατάκολο: 611
 Κατσαμπάς: 307
 Κάτω Δολιανά: 599
 Κάτω Κάστελλας: 355
 Κάτω Σαμικόν: 612
 Κάτω Φανάρι: 587
 Κέα: 457-463, 962-973
 Κεγχρεές: 631-632
 Κεραμιδάκι: 633
 Κερασιές: 510
 Κερκίνιον (αρχ.): 248
 Κέρκυρα: 229-232
 Κεφαλονιά: 233-235
 Κέφαλος: 79-82
 Κηπιά: 524
 Κιόνια: 371, 675, 1004
 Κίσιμος: 410-412
 Κιτριανιάρικα: 532
 Κλεωνές: 634
 Κλοπεδή: 16
 Κνωσός: 305, 308-316, 369
 Κοιλάδα: 580
 Κοίνυρα: 564
 «Κοκκάλι»: 984-985
 Κοκκινάρας: 944
 Κολώνες: 724-725
 Κομοτηνή: 296
 Κομποθέκρα: 613
 Κοπανός: 519
 Κόρινθος (αρχ.): 621-625, 992
 Κορνακοπός: 423
 Κορωπί: 958-959
 Κοσκινού: 100
- Κοτύλιον όρος: 595
 Κουλούρι (νησίδα): 715
 Κουμαριά: 511
 Κουνός: 676
 Κουρατσώνας: 17
 «Κουφογή»: 599
 Κραννώνα: 252
 Κρεμαστή: 226
 Κριός (λόφος): 88
 Κροκεές: 668
 Κυβέρι: 581
 Κίθηρα: 236-241
 Κύλινδροι: 1000
 Κυνουρία: 596-599
 Κυμισάλα: 101
 Κυρά Βρύση: 635
 Κώμια: 464
 Κως: 71-83
 Λάγια: 699
 Λαγκαδί: 525
 Λάκκοι: 491
 Λάμπαινα: 709
 Λάππα (αρχ.): 387-395
 Λάρδος: 102-104
 Λάρισα: 248-249, 253-255, 257
 Λάρσος: 18
 Λάρυμνα: 1013, 1015
 Λάσαια (αρχ.): 317
 Λατομείο της «Γυναίκας»: 700
 Λατομείο Κλαδά: 666
 «Λατομείο των Νυμφών»: 489
 «Λατομείο του Πανός»: 490
 «Λατομείο των Περσών»: 513
 Λατομείο της Σπηλιάς: 940
 «Λατομείο των στηλών»: 512
 Λατόμι: 58
 Λατώ: 372
 Λαύριο: 754-756
 Λαφύστιον όρος: 986
 Λάψαρνα: 19
 Λειβαδιά: 987
 Λεόντι: 969
 Λεπενού: 736
 Λεπίτσα: 582
 Λέπουρα: 993
 Λέπερον (αρχ.): 615
 Λέσβος: 3-39, 558
 Λευκάδα: 242
- Λεύκες: 424
 Λεύκη (αρχ.): 345
 Λευκοθέα Βοΐου: 533
 Λέχαιο: 636, 992, 1000, 1003-1006, 1008
 Λήμιος: 40-43
 Λιβάδι: 970
 Λιμένες: 565
 Λίνδος: 102, 105-112
 Λουτρά: 20-22
 Λούβρο: 613
 Λουκού: 593, 599
 Λουτράκι: 637-638
 Λουτράκι-Κάμπος: 413-414
 Λόφος των Νυμφών: 946
 Λυγουριό: 583-584
 Λύκαιον όρος: 600
 Μαγούλα: 753
 Μάκαρα: 22α-22γ
 Μάκρη: 277
 Μαλαμούρες: 356
 Μαλέας (ακρωτήριο): 669
 Μάλια: 318-330
 Μαλιόρουκα: 1016
 Μαλτεζάνα: 64
 Μάνδρα: 292
 Μάνη: 670-683
 Μάνη Μεσσηνιακή: 711-712
 Μανταμάδος: 23
 Μαντηλού νησίδα: 998
 Μαντίνεια: 601-602
 Μαραθί: 415, 486, 489-490
 Μαραθούπολη: 713
 Μαραθώνας: 758
 Μαρκέσι: 726
 Μαρλάς: 503
 Μάρμαρα: 244
 Μαρμαράς Πυργαδικίων: 554
 Μαρμάρι: 695-696, 1003-1006
 Μάρμαρο: 727
 Μαρμαρόμαντρα: 566
 Μαρμαροτράπεζα: 60
 Μαρούλας: 398
 Μαρώνεια: 278-279, 283
 Μαστραντώνη Τριταίας: 606
 Μάταλα: 331-332
 Μαύρες Σπηλιές: 639
 Μαυρίκι: 594

- Μαύρο Αυλάκι: 357
Μαυροβούνι: 982, 988
Μεγάλος Κάστελλας: 358
Μέγαρα: 759
Μεγίστη: 84
Μέζαπος: 677-678
Μεθώνη: 710
Μέλανες: 475-478
Μεσημβρία - Ζώνη: 280-282
Μεσσαπίον Όρος: 989
Μέσση (αρχ.): 677
Μεσσήνη: 706, 709
Μέσσοι: 24-26
Μήθυμα: 27-28
Μήλος: 464-466
Μιαμού: 334
Μιανές: 697-698
Μίεζα: 518-520
Μόδι: 1017
Μολάοι: 684-685
Μονεμβασιά: 661-662
Μονή Λουκούς: 599
Μονοίκιο (αρχ.): 542
Μόρια: 29
Μουνιχία: 760, 796-810, 812-837
Μούργενα: 567
Μόγλος: 373
Μπαλάξα (νησίδα): 716
Μποζά (ρέμα): 686-687
Μπούρος: 999
Μυκήνες: 585-587
Μύκονος: 467-472
Μύλοι: 1000
Μύρινα: 42
Μυρτιά: 1007
Μυτιλήνη (πόλη): 30-31
Νάξος: 473-485
Νάουσα: 517-520
Νέα Αγχίαλος: 265-269
Νέα Άλω: 270
Νέα Κερδύλλια: 546
Νέα Πέτρα: 295, 297
Νεάπολη: 684
Νεάπολη Βοιών: 688-690
Νέες Κυδωνίες: 32
Νεμέα: 634, 640
Νέο Μοναστήρι: 1017
Νημποριό: 1005
Νιγρίτα: 547-551
Νικουριά: 485
Νίρου Χάνι: 335
Νίσυρος: 85-88
Ντελίκ-Τας: 505
Ντουρμανιού: 512-513
Νυμφαίο: 518, 520
Νύχια: 466
Ξερόκαμπος: 374-379
Ξηροκαμπιά: 359
Ξηρόκαμπος: 516
Ξηρολίβαδο: 514
Οινόη (αρχ.): 1
Οίτυλο: 679-680
Ολυμπία: 613, 641-643, 648-653, 940
Ομοροχώρι: 256
Ομπόρες: 1006
Ορφάνι: 526-527
Ορχομενός: 986-987, 990
Παγανέα: 683
Παγγαίο: 552
Παλαίκαστρο: 347, 380
Παλαιόκαστρο: 86, 234, 455, 603
Παλαιόπολη: 430, 433
Παλαιόπολη (αρχ.): 238
Πάλαιρος: 737
Παληοχαλιάς: 738
Παλλάντιο: 604
Πάλυρος-Κουρελοί: 680-682
Παναγία Πολεμάρχα: 589
Πανάχρα: 461
Πανοπέας: 1027
Πάνορμος: 471, 504
Παξιμάδι: 1001-1002
Παπά οι Λίμνες: 360
Παράλιο Άστρος: 597
Παρνασσός: 1025
Πάρνωνας: 691-692
Πάρος: 486-492
Πατινιώτη: 456
Πάτμος: 89-90
Πεζούλα: 293
Πειραιάς: 760-939
Πελεκητά: 361
Πελεκητή: 433
Πελέκι: 362
Πέλινα: 273
Πέλλα: 539
Πεντέλη: 940-944
Περαχώρα: 638
Πετροκοπιό: 56
Πετρωτά: 284-288, 294
Πεύκο: 730
Πιέρια όρη: 540
Πλακάκια: 965-966
Πλάτσα: 711
Πλατυβούνι: 701
Πλάτωνας Νυμφών: 231
Πλύτρα: 693
Πλωμάρι: 33
Πνύκα: 945-946
Ποίσοι: 462
Πομπηία: 992
Ποριάς: 381
Ποταμιά: 476
Πουριά: 729
Πουρνιάς: 43
Πραισός: 382-383
Πριονιστά: 703
Προάστιο: 712
Πρόνοι (αρχ.): 234
Προφήτης Ηλίας: 416, 960-961, 1025
Προφήτης Ηλίας Δημαρίστικων: 699
Προφήτης Ηλίας Μεγαπλατάνου: 1018
Πυθαγόρειο: 44, 46, 50
Πυλί: 83
Πύλος: 704, 713
Πυργάρι: 1005
Πύργος Διρού: 674
Πύρρα (αρχ.): 34-36
«Ραβδιά του Διγενή» (τα): 371 βλ. και Κιόνια
Ραμνούντας: 947-950
Ραχώνα: 538
Ρένες: 728
Ρήγεια: 493-495, 717
Ρόδος: 91-220
Ρόδος (ακρόπολη): 113-115
Ρόδος (πόλη): 116-218
«Ρούπες»: 539
Ρουσόλακκος: 347
Ρουσσάνο: 227

- Ρω: 221
 Ρώμη: 58, 558, 940, 992, 1000, 1003-1006, 1008
 Σαγκρί: 481
 Σαλαμίνα: 976-977
 Σαλιάρα: 568
 Σαμοθράκη: 298, 558
 Σάμος: 44-54
 Σαμώνιον (αρχ.): 368
 Σαντορίνη: 496-497
 «Σεντούκια»: 540
 Σητεία: 384-385
 Σελλάδα: 497
 Σέσι: 959
 Σίκινος: 498
 Σικυώνα: 641-653, 657
 Σινιές: 232
 Σίφνος: 499-500
 Σκάλα: 235
 Σκάνδεια (αρχ.): 237
 Σκάνδιρα (αρχ.): 718
 Σκάντζουρα: 718
 Σκαριά: 347
 Σκάφη: 363
 Σκαφίδι: 238
 Σκιλλουντία: 614
 Σκλαβόκαμπος: 301
 Σκόπελος: 37-39
 Σκουτάρι: 683
 Σκυροπούλα: 719
 Σκύρος: 720-732
 Σουβάλα: 971
 Σούνιο: 754, 962-973
 Σπαθάρι: 739
 Σπαθί: 463
 Σπάρτη: 691, 700-701
 Σπηλιές: 492
 Στανοτόπι: 654
 Σταυρός: 417-418, 967
 Σταυρωμένος: 399
 Στελίδα: 482
 Στεφάνι: 755
 Στράτος: 736, 739-741
 «Στρογγυλό»: 434
 Στρούζα: 742
 Στύλος: 419
 Στυμφαλία: 655
 Στύρα: 1008
 Σύβρος: 225
 Σφακιά: 406
 Σφηκιά: 521
 Σχολή Αριστοτέλη: 518
 Σωρός: 271
 Ταίναρο: 694-699
 Τανάγρα: 981, 984
 Τάρτι: 37
 Ταΰγετος: 700-701
 Τεγέα: 593
 Τέμπη: 258, 260
 Τηγάνι (ακρωτήριο): 664-665
 Τήνος: 501-504
 Τίρυνθα: 589-590
 Τιτάνη: 656
 Τίθιον Όρος: 578
 Τοπλού: 385
 Τραπεζά Αιγίου: 607
 Τράχηλος: 239
 Τρεις Μπουκιές: 731
 Τρίκαλα: 274
 Τρίνησα: 702
 Τρίστομο: 731
 Τριφυλλία: 615
 Τροιζήνα: 591
 Τροχαλιάς: 431-432
 Τρυπάλια: 690
 Τρυπητός: 384
 Τσακίρι: 657
 Τσαρδάκι: 506-508
 Τσαφ: 38
 Τσιπιανά: 616
 Τσιγγαναρτό: 57
 Τύρναβος: 257
 Υηττός (αρχ.): 982
 Υμηττός: 951-961
 Ύγρια: 482-484
 Φάγρης (αρχ.): 526-527
 Φαιστός: 336-339
 Φαλάσαρνα: 420
 Φανά: 61
 Φανάρι: 2, 569
 Φανερωμένη: 340
 Φανωτή (αρχ.): 245
 Φαράγγι: 477
 Φάρος: 972
 Φάρσαλα: 272
 Φάντος (αρχ.): 253
 Φελωτή: 240
 Φεραί (αρχ.): 261
 Φέμμα: 341
 Φίλιπποι: 528
 Φλιούντας: 659
 Φούρκα: 732
 Φούρνοι: 55-57, 592
 Φρυ: 70
 Φαγκρόμουρο: 364
 Φενεός: 658
 Φλεριό: 478
 Φόρκυνας: 228
 Φριγκιλιάνικα: 241
 Φτελιά: 472
 Φτέρη: 541
 Χαιρώνεια: 986
 Χάλαρο του Κατζιλλιέρη: 483
 Χάλαρο του Γιαμαρούλη: 484
 Χαλικάκι: 973
 Χαλινομούρι: 373
 Χαλκερό: 529-530
 Χαλκίδα: 1009-1010
 Χαλκίδα Αιτωλική: 734
 Χανιά: 400, 417
 Χαρβάτι (όρος): 741
 Χαρούδα: 674
 Χασάμπαλη: 256
 Χελιωτόμυλος: 660
 Χελωνίτσα: 994
 Χερσόνησος: 369
 Χίος: 58-62
 Χοιρόμανδρες: 365
 Χράπες: 260
 Χρύσαφα: 692
 Χωριουδάκι: 491-492
 Χώστια: 991
 Ψείρα: 373, 386
 Ψίνθος: 220
 Castello Rosso: 997

ΧΡΗΣΗ ΕΞΟΡΥΧΘΕΝΤΟΣ ΥΛΙΚΟΥ

- αγγείο: 71-73, 75-76, 79-80, 83, 256, 300, 304, 504, 668, 693, 699-701, 940-941, 1000, 1003-1006, 1008
- αγωγός: 82, 992
- άμβωνας: 256
- ανάγλυφο: 102, 570, 981
- ανάκτορο: 305, 308-309, 313, 316, 324-328, 336, 356, 360-361, 373, 505, 704, 732
- αρχιτεκτονικό μέλος: 16, 58, 60, 71-73, 75-76, 256, 279, 304, 369, 396, 509-514, 530, 542, 558, 569-570, 585, 613, 627, 668, 693-694, 699-701, 759, 940-941, 955-956, 987, 1000, 1002-1006, 1008
- βαλανείο: 1016
- βάρος ελαιοπιεστηρίου: 83
- βάση / βάθρο: 63α, 83, 102, 304, 570, 749, 940-941, 960, 1025
- βασιλική: 82, 345, 369, 402, 558, 1012, 1014
- βωμός: 5, 71-73, 75-76, 102, 570, 578, 940-941, 984
- γέφυρα: 405, 407, 747
- γλυπτό: 71-73, 75-76, 78, 229, 232, 256, 265-267, 279, 396, 455, 473-478, 485, 488-490, 509-514, 531, 542, 557, 560, 567, 692, 695, 699-701, 940-941, 955-956, 984, 986-987
- γούρνα: 286, 288
- γυμνάσιο: 544, 578, 631, 975, 1025
- ειδώλιο: 455
- εκκλησία: 256, 386, 408, 416, 486, 691, 699
- ελαιοτριβείο: 1012, 1014
- επιγραφή: 71-73, 75-76, 83, 303, 987
- εργαλείο: 19, 79-80, 224, 277, 294, 465-466, 522, 545, 547-551
- θέατρο / ωδείο: 43, 244, 247-249, 256, 279, 283, 345, 502, 505-507, 647, 736, 739, 756, 760-939, 940-941, 992, 1022
- θμελίωση: 25, 48, 82-83, 99, 262, 278, 481, 502, 544, 576, 584, 607, 653, 726, 960, 962-973, 992
- θησαυρός: 500, 586, 613, 641-643, 646, 648-653, 699, 1025
- θόλος: 570, 578, 631, 940
- ιερό / ναός: 14, 16, 24-26, 44, 48-51, 53, 55-57, 60-61, 111, 235, 243, 256, 368, 452, 460, 481-483, 492, 498, 500, 502, 505-507, 509-514, 532, 555, 578, 588, 593, 595, 600, 610, 613, 621, 631, 634, 640-643, 646, 648-653, 675, 680, 693-694, 721, 724, 726, 736, 747, 753-754, 838, 940-941, 947-948, 960, 962-973, 975, 978, 982, 988, 992, 1025
- καλυπτήρια πλάκα: 198, 302, 413-414, 998, 1002
- κατώφλι: 268, 368, 386, 590
- κίων / κιονόκρανο: 5, 16, 24, 71-73, 75-76, 83, 256, 279, 304, 447, 504, 540, 558, 570, 593, 621, 731, 940-941, 962-973, 987, 992, 1007, 1025
- Κούρος: 557, 567
- Κριοφόρος Θάσος: 567
- κτήριο: 29, 34-36, 40, 44-45, 65, 67, 82, 101-102, 108, 180, 238-239, 256, 261-262, 264, 269, 271, 274, 278-282, 290, 302-303, 344-347, 354, 356, 361, 367, 371-373, 385-386, 396-397, 400-401, 408, 416, 420, 423, 430, 436-440, 452, 457, 460, 462-464, 473, 495-496, 518, 526, 528, 535, 539, 553, 561, 565-566, 590, 593, 599, 612, 621-622, 641-643, 646, 648-653, 655, 658, 668, 675, 680, 691, 693, 703, 731-732, 739, 741-742, 748-749, 752-754, 838, 960, 962-973, 976, 981, 986, 988, 998, 1010, 1013, 1025
- λιμάνι: 420
- μέγαρο: 301
- μυλόλιθος / χειρόμυλος: 79-81, 85, 87, 230, 286, 288, 464, 555, 637
- οδοποιία: 323, 396
- ορθομαρμάρωση: 256, 731
- οστεοθήκη: 693
- παλαίστρα: 471
- πέλεκυς: 733
- περιρραντήριο: 5, 700-701
- πλακόστρωση / επίστρωση δαπέδου: 77, 83, 256, 347, 386, 504, 570, 619, 699, 1025
- πύργος / φυλάκιο: 242, 271, 365, 458-459, 461, 556, 562, 591, 616, 668, 760-939, 979
- σαρκοφάγος: 82, 542, 560, 660, 759, 940-941, 1001-1002, 1007
- στάδιο: 940, 1022, 1025
- στήλες: 83, 232, 248-249, 251-252, 258, 304, 509-514, 542, 560, 585, 593, 956, 982, 984, 989
- στοά: 110, 235, 274, 433, 502, 631, 745, 749, 940-941, 962-973, 975
- σφραγιδόλιθος: 668
- τάφος: 82, 252, 285, 287, 302, 348, 410, 413, 505-507, 508, 585, 587, 638, 663, 704, 986-987, 998
- τείχος / οχύρωση: 44, 59, 63, 63α, 86, 221, 223, 245, 248, 259, 261-262, 270, 273, 275, 278, 280-281, 285, 287, 290, 373, 400, 417-418, 420, 500, 505-507, 528, 537, 565, 571, 589-590, 594, 597-598, 605, 612, 618, 621, 627, 645, 653-654, 660, 661-662, 680, 702-703, 706, 709, 734-735, 742, 752, 760-939, 949-950, 962-974, 988, 990, 997, 1011-1012, 1014, 1026
- τοίχος: 24, 82, 111, 282, 447, 481, 578, 599, 641-643, 644, 648-653, 748, 1012
- υδραγωγείο: 29
- υπέρθυρο: 89
- φάρος: 569
- ψηφιδωτό: 694, 992

ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΙ ΠΕΤΡΩΜΑΤΑ

Πυριγενή (πλουτώνια & ηφαιστειακά)

ανδρσίτης: 10, 16, 23, 24, 27, 28, 32, 34, 35, 36, 85, 87, 88
 ανδρσιτικές λάβες: 9
 βασάλτικός ανδρσίτης: 86
 γρανίτης: 453, 454, 482, 483, 484, 553
 «γρανιτόπετρα»: 525
 δακίτης: 90
 ηφαιστειακός λίθος ή πέτρωμα: 42, 65, 86, 89, 90, 288, 464, 637
 ηφαιστειακός πορώδης λίθος: 87, 88, βλ. και ανδρσίτης
 ιγνιμβρίτης: 25, 82, 496
 κροκεάτης λίθος: 668
 λάκαινα λίθος: 668, βλ. και κροκεάτης λίθος
 λαπιλικός τόφος: 285, 286, 287
 λιπαρίτης: 26, βλ. και ρυόλιθος
 μονζονίτης: 78
 οπάλιος: 548, 549, 550, 551, βλ. και πυριτόλιθος
 οφιανός: 465, 466
 πυριτόλιθος: 4, 12, 19, 224, 277, 294, 522, 545, 547, 548, 549, 550, 551
 πόρος Κεφάλου ή μαλακόπετρα: 82, βλ. και ιγνιμβρίτης
 ρυολιθικό λατυποπαγές: 26, 288
 ρυόλιθος: 79, 81
 σιδηρόπετρα: 79, 80, βλ. και ρυόλιθος
 σμάραγδος λάκαινα: 668, βλ. και κροκεάτης λίθος
 τραχ(ε)ίτης: 16, 34, 35, 36, βλ. και ανδρσίτης
 Lapis Lacedaemonius: 668, βλ. και κροκεάτης λίθος
 Porfido verde antico: 668, βλ. και κροκεάτης λίθος

Ιζηματογενή

αιολιανίτης: 344, 347, 356, 367, 384, 401, 405, 409, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 422, βλ. και «αμμούδα»
 «ακτίτης»: 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858,

859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, βλ. και απολιθωματοφόρος ασβεστόλιθος, μαργαϊκός ασβεστόλιθος
 ακτόλιθος (beach-rock): 480
 αλαβάστρινος γύψος: 299
 «αμμόπετρα»: 555, βλ. και ψαμμίτης
 «αμμούδα» (ασβεστιτικός απολιθωματοφόρος ψαμμίτης): 318, 319, 320, 321, 322, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 347, 367, 405
 αμυγδαλόπετρα: 83, 372, βλ. και τραβερτίνης
 ανθρακικό ψηφιδοπαγές: 587
 απολιθωματοφόρος ασβεστόλιθος: 95, 97, 289, 310, 312, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813
 απολιθωματοφόρος καλκαρενίτης: 443
 ασβεστιτικός «πωρόλιθος»: 584, 588
 ασβεστιτικός τόφος: 508
 ασβεστιτικός ψαμμίτης: 640
 ασβεστοκρητίς («πωρόλιθος»): 584
 ασβεστόλιθος: 3, 5, 8, 14, 18, 20, 21, 22, 29, 31, 33, 37, 38, 44, 45, 46, 60, 61, 62, 64, 96, 101, 104, 221, 229, 232, 234, 237, 242, 244, 245, 247, 250, 251, 259, 262, 268, 270, 271, 272, 273, 275, 278, 280, 281, 301, 302, 303, 305, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 332, 336, 338, 342, 350, 353, 354, 357, 364, 365, 370, 372, 374, 382, 383, 385, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 397, 404, 407, 408, 419, 424, 427, 468, 534, 536, 537, 538, 539, 546, 570, 571, 572, 573, 574, 577, 578, 579, 582, 583, 591, 594, 595, 597, 598, 600, 609, 610, 616, 624, 628, 629, 647, 655, 658, 666, 670, 671, 675, 679, 684, 685, 703, 704, 705, 706, 707, 709, 713, 732, 734, 735, 739, 740, 741, 742, 744, 745, 748, 752, 753, 757, 945, 946, 951, 952, 954, 960, 976, 978, 979, 981, 982, 983, 986, 987, 988, 989, 991,

995, 996, 1009, 1021, 1022, 1024, 1025
 ασβεστόλιθος («πωρόλιθος»): 599
 ασβεστούχο αργιλικό πέτρωμα: 449
 βιογενής ασβεστόλιθος: 283, 975
 βιοκλαστικός, (μικριτικός) ασβεστόλιθος: 578, 636, 638, βλ. και ασβεστόλιθος
 βιομικριτικός-βιοπελμικριτικός απολιθωματοφόρος ασβεστόλιθος: 589, 590, βλ. και ασβεστόλιθος
 γύψος: 315, 316, 337
 δολομιτικός ασβεστόλιθος: 63, 425, 535
 «ελευσινιακός λίθος»: 753, βλ. και ασβεστόλιθος
 «θεσσαλικός λίθος» (verde antico): 256, βλ. και κροκαλοπαγής ασβεστόλιθος
 κογχυλιάτης ασβεστόλιθος: 638, 759
 κογχυλιάτης λίθος: 608, 613, 614
 κονδυλώδης μικριτικός ασβεστόλιθος: 574, βλ. και ασβεστόλιθος
 κροκαλοπαγές (ή κροκαλοπαγής λίθος): 67, 256, 323, 380, 587, 590, 607, 663, 714, 715, 743, 1011
 κροκαλοπαγής ασβεστόλιθος: 66, 586, 618, 641, 642, 643, 645, 646, 648, 649, 650, 651, 652, 653
 λατυποπαγής ασβεστόλιθος: 6
 λατυποκροκαλοπαγής ασβεστολιθικός λίθος: 576
 λέσβιος λίθος: 29, βλ. και ασβεστόλιθος
 «λίθος αιγιναιός» («πωρόλιθος»): 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, βλ. και ωολιθικός ασβεστόλιθος
 μαργαϊκός ασβεστόλιθος: 44, 45, 46, 50, 233, 396, 403, 634, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, βλ. και ασβεστόλιθος
 μάργες: 404, 408, 526, βλ. και ασβεστόλιθος

«μέλας ασβεστόλιθος»: 989, βλ. και ασβεστόλιθος
 μικριτικός ασβεστόλιθος: 619, βλ. και ασβεστόλιθος
 πειραϊκός ακτίτης βλ. μαργαϊκός ασβεστόλιθος
 πειραϊκός ασβεστόλιθος: 746, βλ. και ασβεστόλιθος
 πειραϊκός «πωρόλιθος»: 918, βλ. και «ακτίτης»
 τιτανόλιθος: 4, 20, 368, βλ. και ασβεστόλιθος
 τραβερτίνης: 83, 220, 505, 506, 507, 508, 515, 516, 517, 518, 519
 φλύσχης: 735
 ψαμμίτης: 93, 223, 236, 238, 239, 240, 241, 252, 333, 340, 347, 360, 361, 362, 373, 381, 420, 555, 613, 644, 660, 667, 672, 677, 688, 689, 690, 693, 709, 732, 736, 749, 1001
 ψαμμίτης («πωρόλιθος»): 94, 99, 100, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 290, 662, 722, 998, 1002
 ψαμμίτης («πώρος»): 726, 729
 ψαμμιτικός ασβεστόλιθος: 400, 402, 409
 ψαμμόλιθος: 235, 998, 1002
 ψηφιδοπαγής αιγιαλός: 480, βλ. και ακτόλιθος
 Ωολιθικός ασβεστόλιθος: 621, 622, 626, 627, 630, 631, 639, 641, 642, 643, 645, 646, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 657, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 1012, 1013, 1014
 Bigio morato: 60, βλ. και ασβεστόλιθος
 Breccia di Settebasi: 714, 715, βλ. και κροκαλοπαγές
 Lumachella antica: 759, βλ. και κογχυλιάτης λίθος
 Marmor Lesbium: 29, βλ. και ασβεστόλιθος
 Marmor Megarense: 759, βλ. και κογχυλιάτης λίθος

Μεταμορφωσιγενή

«ατράκιος λίθος»: 249, βλ. και μάρμαρο
 γαλαζωπό μάρμαρο: 38, 39, βλ. και ασβεστόλιθος
 γνεύσιος: 430, 439, 440, 441, 442, 445, 450, 456, 493, 495
 Δολομίτης: 959, βλ. και μάρμαρο
 «ημμάμμαρο»: 424, βλ. και ασβεστόλιθος

καρυστία λίθος: 1000, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, βλ. και σιπολλινομάρμαρο (cipollino)
 λάρδιο μάρμαρο: 102, βλ. και μάρμαρο
 «λάρτιος λίθος»: 103 βλ. και μάρμαρο
 «λυχνίτης»: 489, 490, βλ. και μάρμαρο
 μάρμαρο: 1, 14, 15, 47, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 102, 103, 248, 249, 250, 251, 253, 254, 255, 258, 260, 264, 265, 266, 267, 269, 271, 279, 304, 345, 366, 369, 371, 406, 423, 426, 433, 436, 437, 438, 444, 446, 447, 448, 451, 452, 455, 457, 467, 470, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 481, 485, 486, 487, 488, 489, 491, 492, 494, 498, 500, 502, 503, 504, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 521, 528, 530, 531, 540, 542, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 593, 595, 596, 673, 674, 678, 683, 691, 692, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 723, 724, 725, 727, 728, 730, 754, 756, 940, 941, 942, 943, 944, 947, 948, 949, 950, 955, 956, 957, 959, 961, 981, 986, 987, 992, 993
 μέλας χίος λίθος: 59, βλ. και μάρμαρο
 μεταμορφωμένος ασβεστόλιθος («metacarbonate»): 386
 μεταμορφωμένος δολομιτωμένος ασβεστόλιθος: 457, βλ. και μάρμαρο
 πράσινο μάρμαρο: 681
 ραντολίνο: 521, βλ. και μάρμαρο
 σερπεντινίτης: 504
 σιπολλινομάρμαρο (cipollino): 52, 460, 1000, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, βλ. και μάρμαρο
 σκυρία ποικίλη λίθος: 716, 719, 721, 723, 730, 731, βλ. και μάρμαρο
 σχιστόλιθος: 271, 278, 281, 282, 430, 431, 432, 460, 463, 997, 999
 «ταιναρεία λίθος»: 682, 699

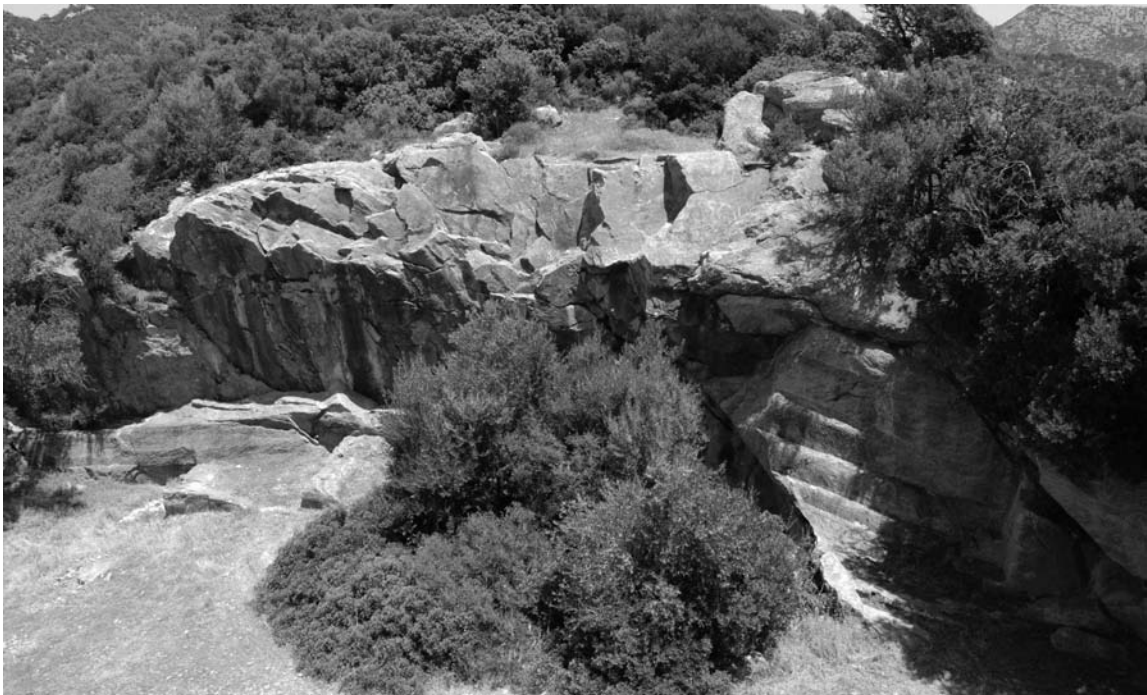
«ψαρόπετρα» (πρασινωπός λίθος): 432, 433, 434, βλ. και μάρμαρο
 Cipollino verde Tenario: 681, 697, 698, βλ. και πράσινο μάρμαρο
 Cipollino verde Καρύστου: 698, βλ. και πράσινο μάρμαρο
 Fior di pesco: 992, 993, βλ. και μάρμαρο
 Lapis Taenarius: 682, 699, βλ. και «ταιναρεία λίθος»
 Marmor Chalcidicum: 992, 993, βλ. και μάρμαρο
 Marmor Scyrium: 720, 731, βλ. και μάρμαρο
 Rosso antico: 682, 683, 699, βλ. και «ταιναρεία λίθος»

Γεωλογικά μη ταυτοποιημένο πέτρωμα

ακατάγραφο: 2, 7, 11, 13, 17, 22α, 22β, 30, 41, 68, 69, 74, 84, 98, 222, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 243, 246, 261, 263, 276, 284, 291, 293, 296, 298, 306, 307, 317, 331, 334, 335, 339, 341, 343, 346, 348, 351, 352, 355, 358, 359, 363, 376, 378, 379, 398, 399, 410, 411, 412, 421, 428, 429, 435, 458, 459, 461, 462, 472, 479, 497, 499, 501, 523, 524, 527, 529, 533, 541, 543, 552, 554, 580, 581, 601, 602, 604, 615, 617, 620, 623, 625, 632, 633, 635, 654, 656, 659, 686, 687, 702, 708, 733, 737, 738, 750, 751, 953, 958, 980, 990, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1023, 1026
 ακονόπετρα: 349
 «πωρόλιθος»: 40, 43, 48, 70, 91, 92, 257, 274, 292, 295, 297, 303, 314, 364, 375, 377, 467, 469, 471, 518, 520, 532, 536, 538, 544, 575, 576, 585, 592, 603, 605, 606, 611, 612, 661, 664, 665, 669, 676, 680, 710, 711, 712, 747, 758, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 984, 1010, 1012, 1013
 «πώρος»: 585, 977, 982, 984, 985, 994, βλ. και «πωρόλιθος»
 φατόλευκος λίθος σαν μάρμαρο: 755

Εικ. 1. Μέτωπο εξόρυξης και ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη στη Μόρια (Λέσβος) (αρ. 29)

Εικ. 2. Μέτωπο εξόρυξης στο Τάρτι (Λέσβος) (αρ. 37)

Εικ. 3. Ίχνη λατόμησης σε μέτωπο εξόρυξης στο «Λατομείο του Ιπποκράτη» στο όρος Δίκαιος (Κως) (αρ. 75)

Εικ. 4. Θέση λατόμησης στο Καστέλλι (Κως) (αρ. 79)

Εικ. 5. Θέση λατόμησης στα Πελεκητά (Κως) (αρ. 80)

Εικ. 6. Θέση λατόμησης στην περιοχή Άργος (Νίσυρος) (αρ. 85)

Εικ. 7. Λεπτομέρεια από μέτωπο εξόρυξης στο Κάστρο (Αντικύθηρα) (αρ. 223)

Εικ. 8. Μέτωπο εξόρυξης στην Αλογή (Κύθηρα) (αρ. 236)

Εικ. 9. Λεπτομέρεια από μέτωπο εξόρυξης με ίχνη τύκου στον Αβλέμονα (Κύθηρα) (αρ. 238)

Εικ. 10. Το λατομείο στον Τράχηλο (Κύθηρα) (αρ. 239)

Εικ. 11. Θέση λατόμησης στην Φελωτή (Κύθηρα) (αρ. 240).

Εικ. 12. Μέτωπα εξόρυξης στο Καστρί Αγιάς (Νομός Λαρίσης) (αρ. 248)

Εικ. 13. Μέτωπο εξόρυξης στο Ομορφοχώρι (Νομός Λαρίσης) (αρ. 256)

Εικ. 14. Μέτωπο εξόρυξης στην Πραισό (Κρήτη) (αρ. 382)

Εικ. 15. Θέση λατόμησης στην Αλμυρίδα (Κρήτη) (αρ. 402)

Εικ. 16. Μέτωπα λατόμησης στο Στανρό Ακρωτηρίου (Κρήτη) (αρ. 417)

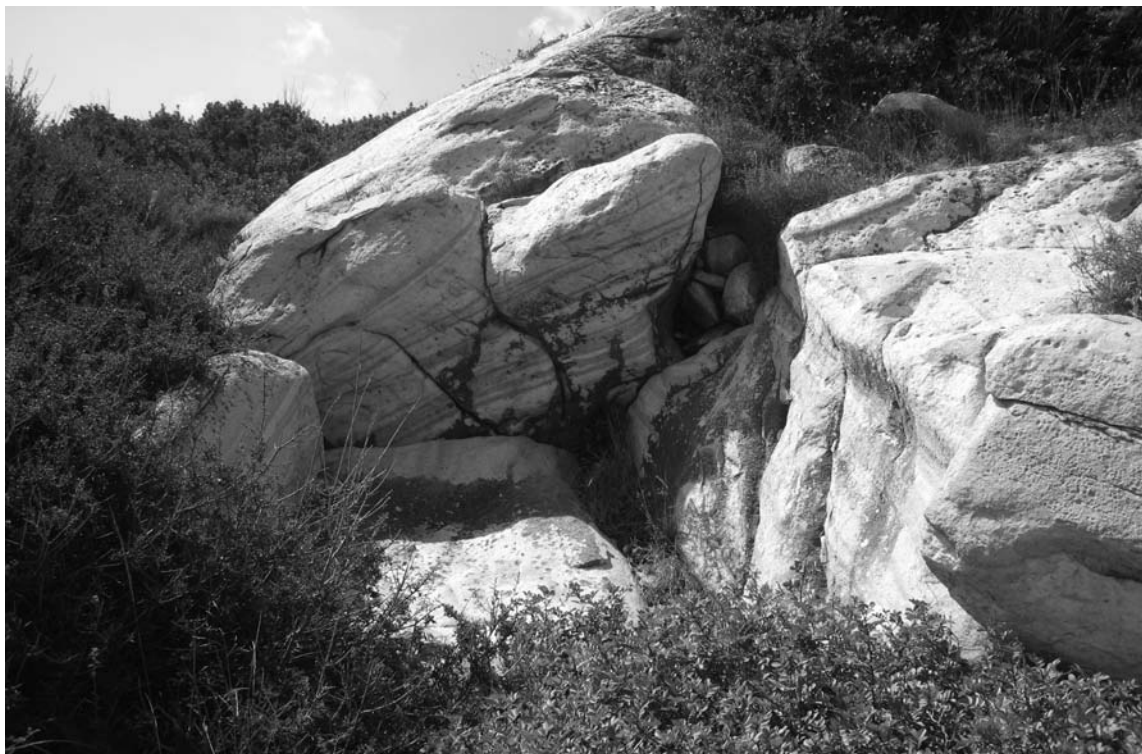

Εικ. 17. Μέτωπα λατόμησης στα Φαλάσαρνα (Κρήτη) (αρ. 420)

Εικ. 18. Θέση εξόρυξης με ίκνη από χρήση σφηνών στον Απόλλωνα (Νάξος) (αρ. 473)

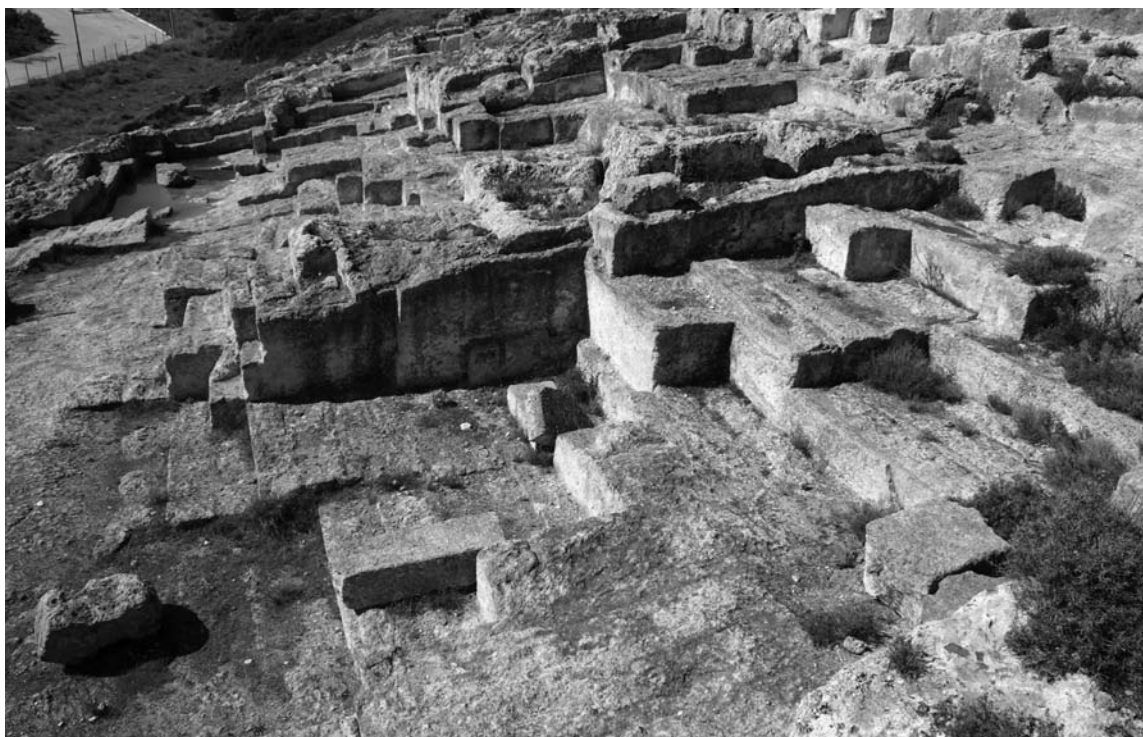
Εικ. 19. Θέση εξόρυξης στον κόλπο Αφόρμους, Απόλλωνας (Νάξος) (αρ. 474)

Εικ. 20. Θέση εξόρυξης στο Φλεριό (Νάξος) (αρ. 478)

Εικ. 21. Όγκος έτοιμος για εξόρυξη με οπές για την ένθεση σφηνών στα άνω Δολιανά (Αρκαδία) (αρ. 593)

Εικ. 22. Θέση εξόρυξης στις Κλεωνές (Κορινθία) (αρ. 634)

Εικ. 23. Υπόγεια στοά στον Άγ. Φωκά (Λακωνία) (αρ. 662)

Εικ. 24. Θέση λατόμησης στη θέση Ανεμόμυλος, στη Νεάπολη (Λακωνία) (αρ. 688)

Εικ. 25. Μέτωπο εξόρυξης στα Βιγκλάφια (Λακωνία) (αρ. 689)

Εικ. 26. Μέτωπο εξόρυξης στα Τρυνάλια (Λακωνία) (αρ. 690)

Εικ. 27. Το λατομείο στον Ζάρακα (Λακωνία) (αρ. 667)

Εικ. 28. Μέτωπο εξόρυξης έξω από το Σπήλαιο Γλυφάδας στο Διρό (Λακωνία) (αρ. 672)

Εικ. 29. Μέτωπο εξόρυξης στο Μέζαπο (1) (Λακονία) (αρ. 677)

Εικ. 30. Ίχνη λατόμησης και ημέεργα αρχιτεκτονικά μέλη στο Μέζαπο (2) (Λακονία) (αρ. 678)

Εικ. 31. Θέση εξόρυξης στο Σκοντάρι - Παγανέα (Λακονία) (αρ. 683)

Εικ. 32. Θέση εξόρυξης στο Οίτυλο (Λακονία) (αρ. 679)

Εικ. 33. Θέση εξόρυξης στα Χρύσαφα στον Πάρωνα (Λακωνία) (αρ. 692)

Εικ. 34. Μέτωπο εξόρυξης με ανάγλυφο Ηρακλή στην Πλύτρα (Λακωνία) (αρ. 693)

Εικ. 35. Ίχνη λατόμησης στο Μαρμάρι, στο Ταίναρο (2) (Λακωνία) (αρ. 696)

Εικ. 36. Ίχνη από περιμετρική αύλακα και χρήση σφηνών για την απόσπαση ορθογώνιου όγκου στο Βαθύ Ανλάκι στις Μιανές (Λακωνία) (αρ. 698)

Εικ. 37. Μέτωπο λατόμησης στους Γοράνους (Λακωνία) (αρ. 700)

Εικ. 38. Θέση εξόρυξης στο Πλατυβόνι στον Ταΰγετο (Λακωνία) (αρ. 701)

Εικ. 39. Μέτωπα λατόμησης στο Καμπινάρι Πλάτσας (Μεσσηνία) (αρ. 711)

Εικ. 40. Μέτωπα εξόρυξης στο Προάστιο (Μεσσηνία) (αρ. 712)

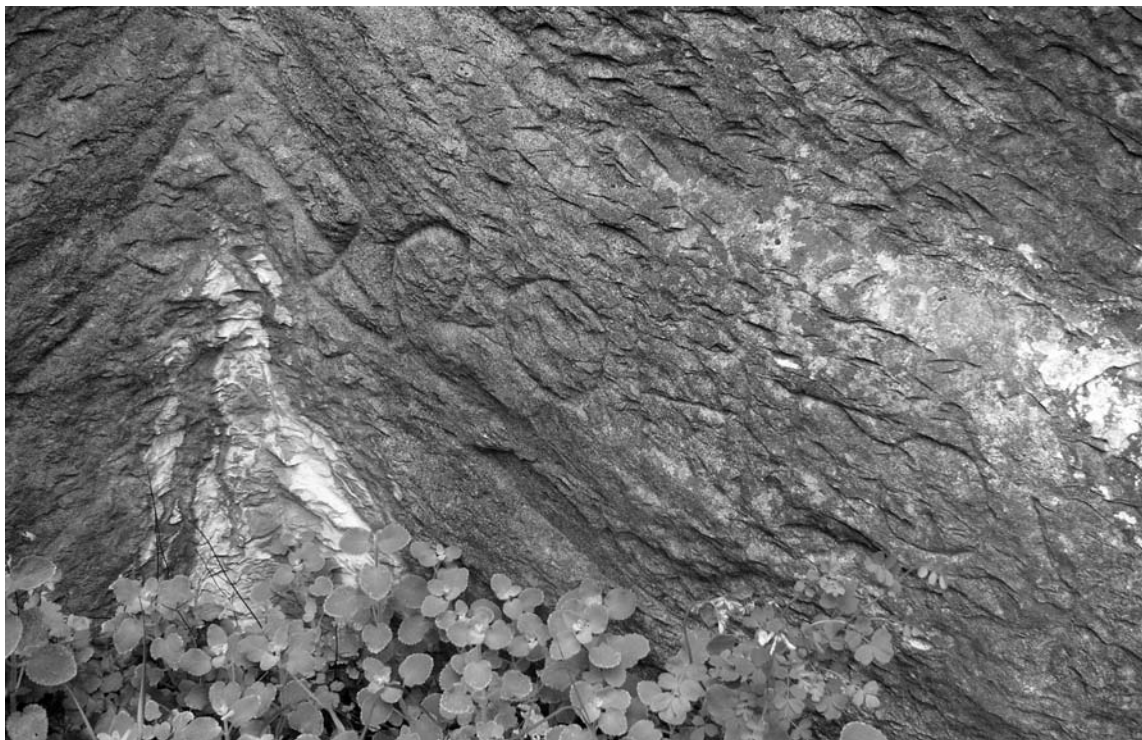

Εικ. 41. Μέτωπο λατόμησης στην Αγοιλέζα (Λαύριο) (αρ. 754)

Εικ. 42. Λατομείο της Σπηλιάς στην Πεντέλη (αρ. 940)

Εικ. 43. Ίχνη λατόμησης και επιγραφή σε μικρό μέτωπο λατόμησης στη θέση Κακόρρευμα, στον Υμηττό (αρ. 955)

Εικ. 44. Υμηττός, Καράβι (αρ. 956)

Εικ. 45. Υμητιός, θέση εξόρυξης κάτω από το Κακόρευμα (αρ. 957)

Εικ. 46. Θέση λατόμησης και ημίεργος κίονας στο Σέσι, στον Υμητιό (αρ. 959)

Εικ. 47. Θέση λατόμησης και ημίεργα αρχιτεκτονικά μέλη στον Μπούρο, στην Κάρυστο (Εύβοια) (αρ. 1000)

Εικ. 48. Ημίεργοι κίονες στη θέση Κύλινδροι, στην Κάρυστο (Εύβοια) (αρ. 1001)

